

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 18. SEJA

(21., 22., 24., 25. in 29. oktober 2013)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANOK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI OZIRAJČE
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
PRAVIC SLOVENSKEGA NARODA DO SAVODLOČBE, IN Z VARNOSTI, NEODTUJBI
MA TRAJNI IN NEODTUJBI PRAVIC SLOVENSKEGA NARODA DO SAVODLOČBE.

MANDAT

VI

SEJA

18

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 18. seja (21., 22., 24., 25. in 29. oktobra 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 18. SEJE

1. točka dnevnega reda : VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-M), NUJNI POSTOPEK, EPA 1497-VI
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1F), NUJNI POSTOPEK, EPA 1510-VI
5. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1L), NUJNI POSTOPEK, EPA 1513-VI
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH USLUŽBENCIH (ZJU-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1265-VI
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU (ZSV-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1317-VI
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PRENEHANJU VELJAVNOSTI ZAKONA O KOZMETIČNIH PROIZVODIH (ZPVZKozP), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1339-VI
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZVZeIP-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1348-VI
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI STVARNOPRAVNEGA ZAKONIKA (SPZ-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1372-VI
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O NOTARIATU (ZN-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1397-VI
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1308-VI
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI IZ TRETJEGA OKVIRNEGA KREDITA, KI GA NAJAME EKO SKLAD, SLOVENSKI OKOLJSKI JAVNI SKLAD, PRI EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI ZA FINANCIRANJE OKOLJSKIH PROJEKTOV (ZPOKFOP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1355-VI
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1450-VI
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO SRBIJO O IZROČITVI (BRSI), EPA 1355-V
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO SRBIJO O MEDSEBOJNEM IZVRŠEVANJU SODNIH ODLOČB V KAZENSKIH ZADEVAH (BRSMISKZ), EPA 1356-V
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO RUSKE FEDERACIJE O VOJNIH GROBIŠČIH (BRUVG), EPA 270-VI
18. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA MLADINO 2013–2022 (ReNPM13–22), EPA 1242-VI

19. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2013–2020 (ReNP1013–20), EPA 1341-VI

20. točka dnevnega reda: OSEMNAJSTO REDNO POROČILO O DELU VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE V LETU 2012, EPA 1312-VI

21. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani, EPA 1437-VI

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 1483-VI

Predlog sklepa o spremembah Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA1530-VI

Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 1531-VI

Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, EPA 1533-VI

Predlog sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Krpan, EPA 1532-VI

Obvestilo o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina, EPA 1457-VI

Zahteva o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Milka Škoberneta, EPA 1448-VI

1.a Predlog za imenovanje drugega namestnika predsednika Računskega sodišča, EPA1526-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	18
JOŽE TANKO	18
1. točka dnevnega reda : VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	19
JOŽE TANKO	20
ROMANA TOMC.....	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
ROMANA TOMC.....	21
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
ROMANA TOMC.....	22
JAKOB PRESEČNIK.....	22
MAG. ALENKA BRATUŠEK	23
JAKOB PRESEČNIK.....	23
MAG. ALENKA BRATUŠEK	23
JAKOB PRESEČNIK.....	23
MAG. MATEJ TONIN.....	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
MAG. MATEJ TONIN.....	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
MAG. MATEJ TONIN.....	25
MAG. KATARINA HOČEVAR	25
MAG. ALENKA BRATUŠEK	26
MAG. KATARINA HOČEVAR	26
MAG. ALENKA BRATUŠEK	26
ROBERT HROVAT	26
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	27
ROBERT HROVAT	28
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	28
ROBERT HROVAT	28
JANEZ RIBIČ.....	29
DR. UROŠ GRILC.....	29
JANEZ RIBIČ.....	30
DR. UROŠ GRILC.....	30
TOMAŽ LISEC	31
SAMO OMERZEL	31
TOMAŽ LISEC	32
SAMO OMERZEL	32
TOMAŽ LISEC	32
LJUDMILA NOVAK	33
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	33
LJUDMILA NOVAK	34
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	34
LJUDMILA NOVAK	34
MAG. MAJDA POTRATA.....	34
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	35
DR. JERNEJ PIKALO.....	35
MAG. MAJDA POTRATA.....	35
DR. JERNEJ PIKALO.....	36
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	36
LJUBO ŽNIDAR.....	36
SAMO OMERZEL	37
LJUBO ŽNIDAR.....	37
SAMO OMERZEL	37
FRANC BREZNIK	38

FRANC BREZNIK	38
ZVONKO LAH.....	38
IVAN HRŠAK	39
IVAN GRILL	39
FRANC PUKŠIČ	40
DRAGUTIN MATE	40
TOMAŽ GANTAR	40
DRAGUTIN MATE	41
DRAGUTIN MATE	41
TOMAŽ GANTAR	41
DRAGUTIN MATE	42
FRANC PUKŠIČ	42
DANIJEL KRIVEC	42
SAMO OMERZEL	43
DANIJEL KRIVEC	43
SAMO OMERZEL	43
MAG. ŠTEFAN TISEL	44
TOMAŽ GANTAR	44
MAG. ŠTEFAN TISEL	45
TOMAŽ GANTAR	45
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	45
SAMO BEVK.....	45
DR. JERNEJ PIKALO.....	46
TOMAŽ GANTAR	46
SAMO BEVK.....	47
SAMO BEVK.....	47
TOMAŽ GANTAR	47
DR. JERNEJ PIKALO.....	47
MAG. MARKO POGAČNIK	47
SAMO OMERZEL	47
MAG. MARKO POGAČNIK	48
SAMO OMERZEL	48
JOŽEF HORVAT.....	48
DR. SENKO PLIČANIČ	49
JOŽEF HORVAT.....	50
DR. SENKO PLIČANIČ	50
JOŽEF HORVAT.....	50
MAG. ANDREJ VIZJAK	51
DR. GREGOR VIRANT	51
MAG. ANDREJ VIZJAK	52
DR. GREGOR VIRANT	52
MAG. ANDREJ VIZJAK	53
MAG. ANDREJ VIZJAK	53
MAG. ANDREJ VIZJAK	53
MIHAEL PREVC	54
SAMO OMERZEL	54
MIHAEL PREVC	55
SAMO OMERZEL	55
MIHAEL PREVC	55
MARKO PAVLIŠIČ	55
DR. VINKO GORENAK	56
DR. GREGOR VIRANT	56
DR. VINKO GORENAK	57
DR. GREGOR VIRANT	57
SONJA RAMŠAK	58
DR. SENKO PLIČANIČ	58
SONJA RAMŠAK	59
DR. SENKO PLIČANIČ	59

SONJA RAMŠAK	59
JOŽEF JEROVŠEK	59
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	60
JOŽEF JEROVŠEK	60
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	61
JOŽEF JEROVŠEK	61
ANDREJ ČUŠ	61
DR. GREGOR VIRANT	61
ANDREJ ČUŠ	62
DR. GREGOR VIRANT	63
ANDREJ ČUŠ	63
IVA DIMIC	63
ALENKA JERAJ	64
DR. JERNEJ PIKALO.....	64
ALENKA JERAJ	64
DR. JERNEJ PIKALO.....	65
ALENKA JERAJ	65
IVAN VOGRIN.....	65
MATJAŽ HAN	65
SAMO OMERZEL	66
MATJAŽ HAN	67
SAMO OMERZEL	67
MAG. KATARINA HOČEVAR	67
DR. JERNEJ PIKALO.....	68
MAG. KATARINA HOČEVAR	68
DR. JERNEJ PIKALO.....	68
JAKOB PRESEČNIK.....	69
DR. GREGOR VIRANT	69
JAKOB PRESEČNIK.....	70
DR. GREGOR VIRANT	70
ROMANA TOMC.....	71
DR. GREGOR VIRANT	71
ROMANA TOMC.....	72
DR. GREGOR VIRANT	72
ROMANA TOMC.....	72
IVAN VOGRIN.....	72
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	73
DRAGUTIN MATE	73
SAMO OMERZEL	74
DRAGUTIN MATE	74
SAMO OMERZEL	75
DRAGUTIN MATE	75
DANIJEL KRIVEC	76
SAMO OMERZEL	76
DANIJEL KRIVEC	76
MAG. MAJDA POTRATA.....	76
MARKO PAVLIŠIČ	77
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	77
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1308-VI.....	78
MIHA MOLAN	78
MIHA MOLAN	79
MATEJA VRANIČAR.....	79
MATJAŽ HAN	79
MARKO PAVLIŠIČ	80

JANEZ RIBIČ	80
MARIJA PLEVČAK	81
JOŽEF HORVAT	81
ALJOŠA JERIČ	82
ROMANA TOMC.....	82
MATEVŽ FRANGEŽ	82

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI IZ TRETJEGA OKVIRNEGA KREDITA, KI GA NAJAME EKO SKLAD, SLOVENSKI OKOLJSKI JAVNI SKLAD, PRI EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI ZA FINANCIRANJE OKOLJSKIH PROJEKTOV (ZPOKFOP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1355-VI.....	83
---	----

MATEJA VRANIČAR.....	83
MATEVŽ FRANGEŽ	83
MARKO PAVLIŠIČ	84
FRANC BOGOVIČ	84
MARIJA PLEVČAK	85
JOŽEF HORVAT	86
IVAN GRILL	86
MATEVŽ FRANGEŽ	87

14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1450-VI.....	88
--	----

MATEJA VRANIČAR.....	88
FRANC BOGOVIČ	88
MARIJA PLEVČAK	89
JOŽEF HORVAT	90
ALOJZIJ POTOČNIK.....	91
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	92
MATEVŽ FRANGEŽ	94
MARKO PAVLIŠIČ	96
MAG. KATARINA HOČEVAR	96
JANEZ RIBIČ	97
MARJANA KOTNIK POROPAT	97
MAG. MATEJ TONIN.....	98
JERKO ČHOVIN	99
ALJOŠA JERIČ	100
FRANC PUKŠIČ	101
MATEVŽ FRANGEŽ	102
MATEVŽ FRANGEŽ	103
JOŽEF JEROVŠEK	103
MAŠA KOCIPER.....	104
LJUDMILA NOVAK	106
MAŠA KOCIPER.....	107
RENATA BRUNSKOLE.....	107
ALEKSANDRA OSTERMAN.....	108
RIHARD BRANISELJ	108
MATJAŽ ZANOŠKAR	109
MIRJAM BON KLANJŠČEK	110
JOŽE TANKO	110
FRANC BOGOVIČ	112
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	112
MATEJA VRANIČAR.....	114
IVAN VOGRIN.....	116
BRANE GOLUBOVIČ.....	116

JOŽEF HORVAT	117
TOMAŽ LISEC	117
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH USLUŽBENICAH (ZJU-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1265-VI	118
JOŽEF HORVAT	118
JERKO ČHOVIN	119
SONJA RAMŠAK	119
MAG. MAJDA POTRATA	120
KRISTINA VALENČIČ	121
FRANC PUKŠIČ	121
FRANC PUKŠIČ	122
FRANC PUKŠIČ	122
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PRENEHANJU VELJAVNOSTI ZAKONA O KOZMETIČNIH PROIZVODIH (ZPVZK_{ozP}), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1339-VI.....	122
BRIGITA ČOKL.....	122
IVA DIMIĆ	122
DARKO JAZBEC	123
IRENA TAVČAR	123
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	123
KRISTINA VALENČIČ	123
JANEZ RIBIČ	124
IVAN HRŠAK	124
18. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA MLADINO 2013–2022 (ReNPM13–22), EPA 1242-VI	124
DR. JERNEJ PIKALO.....	124
JOŽEF KAVTIČNIK	125
DRAGAN BOSNIĆ	126
ANDREJ ČUŠ	126
MAG. MAJDA POTRATA.....	127
BRANKO KURNJEK	127
MIHAEL PREVC	128
MARIJA PLEVČAK	129
LJUDMILA NOVAK	129
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	130
19. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2013–2020 (ReNPIO13–20), EPA 1341-VI	130
DR. JERNEJ PIKALO.....	130
JOŽEF KAVTIČNIK	131
MATEJA PUČNIK	132
MAG. MAJDA POTRATA.....	132
BRANKO KURNJEK	133
MIHAEL PREVC	133
MARIJA PLEVČAK	134
LJUDMILA NOVAK	134
JOŽEF KAVTIČNIK	135

20. točka dnevnega reda: OSEMNAJSTO REDNO POROČILO O DELU VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE V LETU 2012, EPA 1312-VI.....	136
VLASTA NUSSDORFER	136
EVA IRGL.....	139
TINA BRECELJ	140
MAG. MAJDA POTRATA.....	140
BRANKO KURNJEK	142
FRANC PUKŠIČ	143
MARJANA KOTNIK POROPAT	144
IVA DIMIC	145
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	146
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	147
EVA IRGL.....	148
LJUDMILA NOVAK	152
JANJA KLASINC.....	154
DR. VINKO GORENAK	155
DR. VINKO GORENAK	155
JANJA KLASINC.....	158
SAMO BEVK.....	158
DR. LJUBICA JELUŠIČ	159
DRAGAN BOSNIĆ.....	160
TINA BRECELJ	161
JANJA NAPAST	161
IVAN SIMČIČ	163
BRANKO SMODIŠ	163
BORUT AMBROŽIČ	163
JOŽEF JEROVŠEK	164
JOŽEF JEROVŠEK	164
SREČKO MEH	166
MIRKO BRULC.....	167
DEJAN LEVANIČ.....	167
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	169
JANEZ RIBIČ	170
FRANC JURŠA.....	170
MAG. MAJDA POTRATA.....	171
MAG. LEJLA HERCEGOVAC.....	171
VLASTA NUSSDORFER.....	171
SREČKO MEH	173
DR. VINKO GORENAK	173
MARJANA KOTNIK POROPAT	173
MIRJAM BON KLANJŠČEK	174
MIRKO BRULC.....	174
JOŽEF JEROVŠEK	174
MAG. MAJDA POTRATA	174
BRANKO KURNJEK	175
MAG. KATARINA HOČEVAR	175
ALENKA PAVLIČ	175
JOŽEF KAVTIČNIK	175
SONJA RAMŠAK	176
MAG. MAJDA POTRATA.....	176
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU (ZSV-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1317-VI	176
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	176
BRANKO KURNJEK	177
JAKOB PRESEČNIK.....	177

MARJANA KOTNIK POROPAT	178
LJUDMILA NOVAK	178
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	178
IRENA TAVČAR	179
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	179
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZVZeIP-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1348-VI.....	180
DANIJEL KRIVEC	180
SAMO BEVK.....	181
MAG. BOJAN BABIČ	181
JANEZ RIBIČ	182
MARJANA KOTNIK POROPAT	182
LJUDMILA NOVAK	182
ALENKA PAVLIČ	183
DANIJEL KRIVEC	183
SAMO BEVK.....	183
KRISTINA VALENČIČ	184
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI STVARNOPRAVNEGA ZAKONIKA (SPZ-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1372-VI.....	184
RIHARD BRANISELJ	184
MAG. BRANKO GRIMS	185
TINA BRECELJ	185
MARJANA KOTNIK POROPAT	186
LJUDMILA NOVAK	187
MAŠA KOCIPER.....	187
JOŽEF JEROVŠEK	188
MIRKO BRULC	188
RIHARD BRANISELJ	189
JASMINA OPEC	190
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O NOTARIATU (ZN-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1397-VI.....	190
TINA BRECELJ	190
MAG. BRANKO GRIMS	191
LJUDMILA NOVAK	191
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	192
ALJOŠA JERIČ	192
EVA IRGL.....	193
MIRKO BRULC	193
JASMINA OPEC	194
MARJANA KOTNIK POROPAT	194
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	194
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	194
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195

1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	195
ROMANA TOMC.....	195
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	196
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	196
JERKO ČHOVIN.....	196
JOŽEF JEROVŠEK.....	196
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ.....	196
JANEZ RIBIČ.....	197
ROMANA TOMC.....	197
SONJA RAMŠAK.....	197
SONJA RAMŠAK.....	197
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	197
DR. VINKO GORENAK.....	198
MAG. MAJDA POTRATA.....	198
FRANC BREZNIK.....	198
MARIJAN POJBIČ.....	198
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	199
JOŽEF HORVAT.....	199
ALENKA JERAJ.....	199
JOŽE TANKO.....	200
JAKOB PRESEČNIK.....	200
JOŽEF KAVTIČNIK.....	200
JAKOB PRESEČNIK.....	200
MAG. MATEJ TONIN.....	201
MAŠA KOCIPER.....	201
DR. VINKO GORENAK.....	202
MAG. MATEJ TONIN.....	202
JOŽEF JEROVŠEK.....	202
JOŽEF HORVAT.....	202
JOŽE TANKO.....	202
JOŽEF HORVAT.....	203
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	204
FRANC BOGOVIČ.....	204
JOŽEF KAVTIČNIK.....	205
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	205
FRANC PUKŠIČ.....	205
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ.....	205
FRANC BOGOVIČ.....	206
SONJA RAMŠAK.....	206
ALENKA JERAJ.....	207
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	207
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	207
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	207
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
ANDREJ ČUŠ.....	208
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
MAG. MAJDA POTRATA.....	208

JOŽEF KAVTIČNIK	209
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO SRBIJO O IZROČITVI (BRSI), EPA 1355-V.....	209
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO SRBIJO O MEDSEBOJNEM IZVRŠEVANJU SODNIH ODLOČB V KAZENSKIH ZADEVAH (BRSMISKZ), EPA 1356-V.....	209
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO RUSKE FEDERACIJE O VOJNIH GROBIŠČIH (BRUVG), EPA 270-VI.....	209
21. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	209
1.a Predlog za imenovanje drugega namestnika predsednika Računskega sodišča, EPA1526-VI	209
MIRKO BRULC	210
SAMO JEREB.....	211
SAMO JEREB.....	211
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani, EPA 1437-VI.....	211
DR. VINKO GORENAK	211
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 1483-VI	212
Predlog sklepa o spremembah Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA1530-VI.....	212
DR. VINKO GORENAK	212
SONJA RAMŠAK	213
DR. VINKO GORENAK	213
SREČKO MEH	213
Predlog sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, EPA 1531-VI.....	214
Predlog sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, EPA 1533-VI	214
Predlog sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Krpan, EPA 1532-VI.....	214
Obvestilo o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina, EPA 1457-VI.....	214
Zahteva o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Milka Škoberneta, EPA 1448-VI.....	214

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-M), NUJNI POSTOPEK, EPA 1497-VI	215
TOMAŽ GANTAR	215
ALENKA JERAJ	215
DARKO JAZBEC	216
ALENKA JERAJ	217
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	218
KRISTINA VALENČIČ	219
JASMINA OPEC	219
IVAN HRŠAK	220
LJUDMILA NOVAK	221
IVAN VOGRIN	222
JASMINA OPEC	222
ALENKA JERAJ	223
ALENKA JERAJ	223
ALENKA JERAJ	223
ALENKA JERAJ	224
ALENKA JERAJ	224
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	224
BORUT AMBROŽIČ	224
JOŽEF HORVAT	225
JOŽEF HORVAT	225
JOŽEF HORVAT	225
JOŽEF HORVAT	225
JOŽEF HORVAT	225
KRISTINA VALENČIČ	225
DARKO JAZBEC	226
JOŽEF HORVAT	226
ALENKA JERAJ	226
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	227
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	227
TOMAŽ GANTAR	228
ALENKA JERAJ	228
TOMAŽ GANTAR	228
IVAN GRILL	228
TOMAŽ GANTAR	229
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	229
ALENKA JERAJ	229
TOMAŽ GANTAR	229
ANDREJ ČUŠ	229
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	230
JASMINA OPEC	230
DARKO JAZBEC	231
TOMAŽ LISEC	231
KRISTINA VALENČIČ	232
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	232
TOMAŽ LISEC	232
ANDREJ ČUŠ	233
JOŽEF HORVAT	233
ALENKA BIKAR	234
KRISTINA VALENČIČ	234
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	234
MAG. MAJDA POTRATA	235
TOMAŽ LISEC	235
MAG. MAJDA POTRATA	235
DARKO JAZBEC	235

TOMAŽ GANTAR	236
DR. VINKO GORENAK	236
MAG. MAJDA POTRATA	237
MAG. MAJDA POTRATA	237
MAG. MAJDA POTRATA	237
JOŽE TANKO	237
ANDREJ ČUŠ	237
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	238
JOŽE TANKO	238
MATJAŽ HAN	239
JOŽE TANKO	240
IVAN SIMČIČ	240
IVAN GRILL	240
ANDREJ ČUŠ	241
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	241
MATJAŽ HAN	241
JASMINA OPEC	242
ANDREJ ČUŠ	242
ANDREJ ČUŠ	242
JOŽEF HORVAT	243
JASMINA OPEC	243
DARKO JAZBEC	243
FRANC JURŠA	244
TOMAŽ LISEC	244
DARKO JAZBEC	244
MARIJAN POJBIČ	244
FRANC BREZNIK	245
IVAN VOGRIN	245
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	245
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	246
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	246
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	246
LJUBO ŽNIDAR	246
ZVONKO LAH	246
5. točka dnevnega reda: PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1L), NUJNI POSTOPEK, EPA 1513-VI	247
MATEJA VRANIČAR	247
BOJAN STARMAN	248
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	248
MATEVŽ FRANGEŽ	249
MARKO PAVLIŠIČ	250
FRANC BOGOVIČ	250
MARIJA PLEVČAK	251
MAG. MATEJ TONIN	252
ALOJZIJ POTOČNIK	253
ALENKA PAVLIČ	253
MAG. ANDREJ VIZJAK	254
IVAN VOGRIN	256
ALEKSANDRA OSTERMAN	256
JOŽEF JEROVŠEK	257
JOŽEF JEROVŠEK	258
ALENKA PAVLIČ	258
MATEVŽ FRANGEŽ	258

MAG. ANDREJ VIZJAK	260
MAG. ANDREJ VIZJAK	260
BRANE GOLUBOVIČ	260
MAG. MATEJ TONIN	261
MARKO PAVLIŠIČ	262
MAG. ANDREJ VIZJAK	263
JOŽEF JEROVŠEK	263
MATEJA VRANIČAR	263
FRANC BOGOVIČ	265
JOŽEF JEROVŠEK	266
BRANE GOLUBOVIČ	267
FRANC BOGOVIČ	268
ALJOŠA JERIČ	268
MAG. MARKO POGAČNIK	269
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	270
MATEJA VRANIČAR	271
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	272
LJUDMILA NOVAK	272
JANI MÖDERNDORFER	272
MAG. ANDREJ VIZJAK	273
LJUDMILA NOVAK	274
JANI MÖDERNDORFER	274

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1F), NUJNI POSTOPEK, EPA 1510-VI.....	274
---	-----

MAG. ANDREJA JERINA	274
ZVONKO LAH	275
MIRKO BRULC	276
BRANKO KURNJEK	276
JANEZ RIBIČ	277
MAG. JANA JENKO	278
LJUDMILA NOVAK	278
JOŽE VELIKONJA	279
LJUBO ŽNIDAR	279
TOMAŽ LISEC	280
ZVONKO LAH	281
MAG. ANDREJA JERINA	282
LJUBO ŽNIDAR	282
MAG. ANDREJA JERINA	282
LJUBO ŽNIDAR	282
MAG. ANDREJA JERINA	282
LJUBO ŽNIDAR	283
MAG. ANDREJA JERINA	283
MAG. KATARINA HOČEVAR	283
TOMAŽ LISEC	283
MIRKO BRULC	285
TOMAŽ LISEC	285
BRANKO KURNJEK	286
FRANC JURŠA	287
LJUBO ŽNIDAR	287
ZVONKO LAH	287
IVAN VOGRIN	289
LJUBO ŽNIDAR	289
DRAGAN BOSNIČ	290
MAG. KATARINA HOČEVAR	290
TOMAŽ LISEC	290

MIRKO BRULC	291
BRANE GOLUBOVIČ	291
MAG. ANDREJA JERINA	291
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	292
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	292
FRANC BOGOVIČ	292
MAG. MATEJ TONIN.....	292
MAG. ANDREJ VIZJAK	293
JOŽEF JEROVŠEK	293
IVAN VOGRIN.....	293
MAG. MARKO POGAČNIK	293
FRANC BREZNIK	294
JERKO ČHOVIN.....	294
MAŠA KOCIPER.....	294
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	295
JOŽE TANKO	295
SONJA RAMŠAK	295
MAG. MATEJ TONIN.....	296
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	296
TOMAŽ LISEC	296
JOŽE TANKO	297
TOMAŽ LISEC	297
TOMAŽ LISEC	298
BRANKO KURNJEK	298
ZVONKO LAH.....	299
LJUBO ŽNIDAR.....	299
MIRKO BRULC	299
LJUBO ŽNIDAR.....	300
ANDREJ ČUŠ	300
MARIJAN POJBIC	300
MATJAŽ HAN	300
JOŽE TANKO	301
JOŽE TANKO	301
TOMAŽ LISEC	301
TOMAŽ LISEC	301
JOŽE TANKO	301
JANI MÖDERNDORFER	302
JOŽE TANKO	302
MAG. ANDREJA JERINA	303
FRANC BREZNIK	303
LJUBO ŽNIDAR.....	304

Državni zbor VI. mandat

18. seja
21., 22., 24., 25. in 29. oktobra 2013

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Polonca Komar.....podpredsednica Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc.....podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 21. oktobra 2013 ob 12. uri.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 18. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanki in poslanci: mag. Melita Župevc, gospa Maja Dimitrovski, gospod Jožef Kunič, gospod Zvonko Černač in gospod Roberto Battelli.

Na sejo sem vabil predsednico Vlade, ministrici in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda, predsednika Zveze veteranov vojne za Slovenijo gospoda Ladislava Lipiča ter predsednika Zveze policijskih veteranskih društev Sever gospoda Miho Molana kot predstavnika 5 tisoč volivk in volivcev k 12. točki dnevnega reda, varuhinjo človekovih pravic gospo Vlasto Nussdorfer k 20. točki dnevnega reda, predsednika Sodnega sveta gospoda Janeza Vlaja k 21. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne še enkrat lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 18. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 11. oktobra 2013, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda ali za širitev dnevnega reda nisem prejel. Preden preidemo na odločanje o dnevnem redu, pa moramo odločiti o dveh zahtevah za odločanje o odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 67. seji 11. oktobra 2013 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, EPA 1497-VI, ter Predlog zakona o zdravilih, EPA 1508-VI, obravnavata po nujnem postopku. Na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora sta skupini 26 oziroma 23 poslank in poslancev, s prvopodpisanim

Jožetom Tankom, zahtevali, da Državni zbor odloči o navedenih odločitvah Kolegija. Tako na podlagi tretjega odstavka 143. Poslovnika Državnega zbora dajem najprej v obravnavo zahtevo skupine poslank in poslancev, da Državni zbor odloči o odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, EPA 1497-VI, obravnava po nujnem postopku.

Besedo pa dajem najprej predstavniku vlagatelja zahteve gospodu Jožetu Tanku, da ponovno predstavi zahtevo pri tej odločitvi.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani člani Vlade, gospa predsednica!

Pristop vlade pri sprejemanju ukrepov je standardno vedno enak, nikjer ne prihaja vlada z nobeno racionalizacijo, nikjer ni predlaganega nobenega resnega pristopa k varčevanju, tudi nikjer ni nobene resne preverbe, ali sistem deluje v skladu s cilji in pričakovanji ali pa ne. To se pravi, nikjer se ne preverjajo normati, ali so potrebni, so potrebne izboljšave ali niso. Zaradi tega se vse preštevilne deformacije v sistemih, ki jih financiramo iz proračuna, v bistvu ne odpravljajo. Pravzaprav vse poteka v skladu s paradigmo, da je javni sektor nedotakljiv. Edini pristop, ki ga ta vlada pozna, je ali povečevanje obstoječih davkov, ali uvajanje novih davkov, ali povečevanje prispevkov tudi na tiste, ki stvari težko pokrivajo. In očitno vlada najprej samo izračuna, kaj potrebuje, in potem poskuša tisto kar po najhitrejši poti tudi uveljaviti. Namesto številnih stimulativnih ukrepov in spodbud prihajajo na mizo samo razne oblike dodatnih obremenitev za gospodarstvo, za posamezne gospodarske subjekte, za samostojne podjetnike. Celo tistim, ki nimajo virov, se nalagajo dodatne obremenitve. Stvari gredo povsem v neko drugo smer. Pred dobrim mesecem smo v tej dvorani razpravljali tudi o bančnem sistemu. Tam sta nas minister za

finance in gospod guverner seznanila, da bo vlada izdala enormna poročstva za dve mali banki v stečaju oziroma v nadzorovani likvidaciji. In celo tako daleč je šel ta predlog, da bodo pokrite vse obveznosti – tudi tistim, ki so storili eventualno tudi kazniva dejanja pri upravljanju, pri gospodarjenju s tema dvema bankama ali kot uprava ali kot nadzorniki in tako naprej. Za ta namen je vlada zagotovila milijardo evrov, več kot milijardo evrov. Vsaj 400 milijonov bo šlo neto iz proračuna za poplačilo teh obveznosti in pomemben del tega tudi za tiste, ki so storili v teh bančnih postopkih v teh dveh bankah tudi najbrž kazniva dejanja.

Zdravstvo s tem zakonom dobiva samo desetino tega denarja, kar bo v tem bančnem delu prišlo do neto odliva. Jaz mislim, da bi morala vlada nekako bolje razmejiti prioritete. Namesto da bi vzeli tistim, ki so povzročili bančno luknjo in se valjajo v velikem premoženju doma in v tujini, jemljete sedaj vsem tistim drobnim espejem, ki poskušajo s svojim delom, s svojo gospodarsko dejavnostjo zagotoviti preživetje za sebe in za svoje družine. Jaz mislim, da bi morala vlada jemati tam, kjer denar je, in ne obremenjevati tistih, ki se s temi stvarmi borijo po tej svoji gospodarski dejavnosti.

Predlagam, upam, da bo koalicija vsaj tokrat podprla naš predlog. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

O zahtevi sicer ni razprave in tudi obrazložitve glasu ne, zato prehajamo na odločanje. Zboru predlagam, da odloči o naslednjem sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju se obravnava po nujnem postopku. Če sklep ne bo sprejet, bo Državni zbor predlog zakona obravnaval po rednem postopku.

Glasujemo. Prekinjam glasovanje. Lahko še ostali preverite v tem trenutku delovanje glasovalnih naprav. Je v redu?

Ponovno prehajamo na odločanje o sklepu, da se zakon obravnava po nujnem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 35.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 35.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Zbor bo v skladu s časovnim potekom seje navedeni predlog zakona obravnaval po nujnem postopku, in sicer v petek, 25. oktobra 2013.

Prehajamo še na naslednji predlog. Na podlagi tretjega odstavka 143. člena Poslovnika Državnega zbora prehajamo še na obravnavo zahteve skupine poslank in poslancev, da Državni zbor odloči o odločitvi Kolegija predsednika Državnega zbora, da se Predlog zakona o zdravilih, EPA 1508-VI, obravnava po nujnem postopku.

Dajem besedo najprej predlagatelju. Ne želi. Kot sem že prej povedal, o zahtevi ni razprave in tudi ne obrazložitve glasu, zato prehajamo na odločanje.

Zboru predlagam, da odloči o naslednjem sklepu: Predlog zakona o zdravilih se obravnava po nujnem postopku. Če sklep ne bo sprejet, bo Državni zbor predlog zakona obravnaval po rednem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 52.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet, zato bo zbor predlog zakona obravnaval po rednem postopku.

V skladu s prvim odstavkom 122. člena Poslovnika Državnega zbora z današnjim dnevom začne teči 15-dnevni rok za vložitev zahteve za splošno razpravo o predlogu zakona. S tem je 3. točka dnevnega reda brezpredmetna in zato umaknjena z dnevnega reda te seje.

Prehajamo še na glasovanje o določitvi dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, ki ste ga prejeli s sklicem in v skladu s sprejeto spremembo pri zakonu o zdravilih.

Glasujemo o dnevnem redu. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 18. seje zbora določen.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 44 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom ter drugim odstavkom 245. člena Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslanke in poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanke vladajoče koalicije bo odgovorila predsednica Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednica Vlade, ministrica in ministri odgovorijo na vprašanja v največ 5 minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to tudi pozorni, ko boste postavljali vprašanja. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ 3 minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednice Vlade, ministric ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno

vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednica Vlade, ministrica in minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko dnevnega reda vas obveščam, da so se za danes opravičili naslednji ministri: gospod Karel Erjavec, minister za zunanje zadeve, dr. Uroš Čufer, minister za finance, ter mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje. Na e-klopi pa je tudi objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo pa najprej na predstavitev poslanskih vprašanj, ki so namenjena predsednici Vlade. Poslansko vprašanje bo najprej postavila gospa Romana Tomc, Slovenska demokratska stranka. Izvolite.

Pred tem proceduralno, gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Pred seboj imamo obvestilo o tem, na koliko poslanskih vprašanj ni bilo odgovorjeno v predvidenem roku. Rad bi vas opozoril, da so štiri moji kolegi poslanci postavili poslanska vprašanja, in sicer dvema ministroma, tri gospodu Pličaniču in enega ministrici za delo Anji Kopač Mrak. Na ta vprašanja ni odgovorov že dva meseca ali štiri mesece, od dva do štiri mesece. Prej ste sami povedal, da je Vlada dolžna dati odgovor na vprašanje v 30 dneh tudi v primeru, če danes ne bo odgovora. Sedaj pa tukaj vidim, da gospodu Gorenaku bi moral minister Pličanič odgovoriti 30. junija, na eno drugo vprašanje, 17. julija, na vprašanje gospoda Čuša bi morala odgovoriti ministrica za delo 1. avgusta, gospodu Černaču pa tudi minister za pravosodje, in to 19. avgusta. Te prekoračitve so nekajkrat večje od dopustnih oziroma od tistega normalnega roka za odgovor, zato bi lepo prosil, da ministri vsaj odgovorijo, če bomo dobili te odgovore v doglednem času, kajti zamuda dva, štiri mesece ali več pravzaprav izniči smisel poslanskega vprašanja. Ne govorimo potem več o odgovoru na poslanska vprašanja, ampak o neki informaciji, o nečem, kar ni morda več aktualno. Mislim, da bi tudi vodstvo Državnega zbora, predvsem gospod predsednik, moralo poskrbeti, da se ne pojavljajo tako dolge zamude pri odgovorih na vprašanja. Pa gre v nekaterih primerih za pomembne stvari, recimo v zvezi s preiskovanjem sumov kaznivih dejanj v Novi Ljubljanski banki. Vemo, da je bančni sistem ključen v tem času in odgovorov na pomembna vprašanja ni.

Prosil bi, da zagotovite, da to prihaja v primernih rokih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za to pomembno proceduralno opozorilo. Upam,

da so tudi vsi prisotni oziroma prisotna ministrica in ministri slišali to opozorilo in dejansko pričakujemo v Državnem zboru, da bodo odgovore na vprašanja v poslovnem roku, mogoče bi bila tudi priložnost, da danes že v okviru odgovorov posameznega ministra, na katerega se nanaša vprašanje, nekako napove, do kdaj pa vendarle lahko pričakujemo ta odgovor. Zagotovo pa odgovor mora priti v najkrajšem možnem času od današnjega proceduralnega opozorila.

Prehajamo na prvo poslansko vprašanje predsednici Vlade in gospa Romana Tomca, Slovenska demokratska stranka, je prva, ki bo postavila to vprašanje.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi, spoštovana predsednica Vlade, ministri in ministrice!

Slovenski državljani živijo vse slabše, njihov realni dohodek pada, dodatno pa jih skrbi tudi negotova prihodnost. Z ukrepi, ki dušijo gospodarstvo in ki dolgoročno rušijo socialno državo, pa na njihova ramena nalagate vedno večje breme. Mnogi teh bremen ne zmorejo več in so prisiljeni zaprositi za socialno pomoč. Kot pa da to še ne bi bilo dovolj, pa se jim v tem primeru, če lahko tako rečem, država usede še na njihovo premoženje. Varstveni dodatek, ki ga prejema tisti, ki imajo najnižje pokojnine, že dolgo ni več del pokojnine, ni več niti socialni prejemek, to je zgolj dolgoročni kredit, ki ga bodo morali vrniti, če ne drugi, njihovi potomci. Podobna past se nam obeta pri nepremičninskem davku. Če nekdo ne bo zmožni plačati davka, bo država obremenila njegovo nepremičnino. Država iz proračuna ali iz drugih skladov, blagajn izplačuje številne izdatke, razne subvencije, nepovratne pomoči, bonitete in tudi neke izjemne pokojnine. Tako na primer ZPIZ izplačuje več deset tisoč izjemnih pokojnin, njihova izplačila pa presegajo finančne učinke številnih zakonov, ki jih sprejemamo tu v Državnem zboru. Samo v letu 2012 je bilo za tako imenovane borčevske pokojnine, ki jih je še vedno skoraj 18 tisoč, in za upokojene bivše vojaške zavarovance, za tiste, ki dobijo del pokojnine kot včasih zaposleni v službi JLA je bilo izplačano več kot 62 milijonov evrov, v petih letih torej 300 milijonov evrov, čeprav te pokojnine nimajo nobene podlage v plačanih prispevkih. Plačujejo se torej iz javnih sredstev, pa ne delijo usode kot druga sredstva, ki so prav tako izplačana iz proračuna. Pri njih država ni zabeležila nobene obveznosti povračila in vračila v proračun. Država od nekih prejemnikov zahteva vračilo, od drugih pa ne. In gre za evidentno drugačno obravnavo.

Spoštovana predsednica:

Kako lahko zagotavljate, da še živimo v socialni državi, kjer socialna pomoč predstavlja zgolj kredit?

Kaj boste naredili, da bodo vsi upravičenci deležni enake obravnave?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem predsednici Vlade mag. Alenki Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala, spoštovana poslanka.

Sem pa zelo vesela, da tudi s te strani parlamenta dobivam vprašanja o socialni državi. Ko smo v lanskem letu, ko sem še sedela z vami v poslanskih klopih enkrat celo noč, sprejemali Zakon o uravnoteženju javnih financ, nekako niste bili tako socialno čuteči. Jaz bi vam želela povedati, da mislim, da že imate v Državnem zboru dva zakona s področja sociale, ki bosta uredila določene stvari, ki so bile mogoče v zadnjih dveh letih nekako malo slabše urejene. Treba je jasno povedati, da je dejstvo, da sta tako Zakon o uravnoteženju javnih financ kot Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v določeni meri posegla v socialno zakonodajo. Zato je tudi neodgovorno govoriti, da ko pripravljamo ukrepe, jih pripravljamo samo na prihodkovni strani. Dejstvo je, da so bili na tem področju kar konkretni prihranki, če pogledamo leto 2012 in dalje.

Lahko gremo tudi skozi zakon, katere izboljšave v tem zakonu bomo naredili, da bodo socialno šibki na boljšem, kot so danes po sprejetju vašega zakona o uravnoteženju javnih financ. Kar se pa tiče pokojnin, spoštovana poslanka, pa jaz verjamem, da veste, da smo dobili kot država ustavno odločbo, po kateri moramo te pokojnine vračati, zato je naše delo še toliko težje. Jaz upam, da mi ne predlagate, da še enkrat naša vlada naredi enako napako, kot jo je naredila vaša vlada, ko je šla posegat v 143. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ker to pa ni enaka država za vse, in to je povedalo tudi Ustavno sodišče. Kot sem že rekla, imamo zaradi tega oteženo konsolidacijo javnih financ – mislim, da približno 50 milijonov evrov bomo morali plačati tega, kar ste vi takrat protiustavno vzeli ljudem.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa še enkrat.

Spoštovana predsednica, jaz vas nisem spraševala o tem, kaj je prejšnja vlada naredila narobe, jaz sem vas spraševala o tem, kaj boste vi naredili, da boste zagotovili pravično in enakopravno socialno državo za vse. Res je, popravljate Zakon o socialnem varstvu, ki je bil sprejet v času ministra Svetlika, vendar ti popravki še zdaleč ne bodo zagotovili tistih nujnih potrebnih sprememb na tem področju. In z drugimi ukrepi, kot so nove davčne obremenitve, se bo stanje v državi še poslabšalo. Socialni mir, ki ste ga kupili s tem, ko niste posegali v javni sektor, še ne morete enačiti z ohranjanjem socialne države. Celo nasprotno, zaradi tega bo socialna država na

dolgi rok še bolj ogrožena. Neposredno zmanjšanje pokojnin in neposredno zmanjšanje plač pa ni edini način, kako zmanjšati socialni položaj upokojencev in zaposlenih. Vi dokazujete, da to delate na veliko bolj prefinjen način. Namesto da bi povišali dohodninsko stopnjo, ste enostavno ukinili usklajevanje. Namesto da bi selektivno posegli v najvišje izjemne pokojnine, ste zamrzili usklajevanje vseh pokojnin. Posegli boste na nepremičnine tistih, ki prejemajo socialne prejemke. Ne boste se pa dotaknili izjemnih pokojnin in vseh teh privilegijev.

Spoštovana predsednica, ker bodo tudi dolgove bank plačevali vsi davkoplačevalci, tudi tisti, ki so na socialni pomoči, vas ponovno sprašujem:

Ali se vam zdi pravično, da tisti, ki so najšibkejši, plačujejo to breme, drugi, ki pa prejemajo izjemne bonitete, izjemne dodatke pa ne?

Prosim za odgovor.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Možnost za dopolnitev odgovora dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Spoštovana poslanka, socialna država je tudi to, da imajo vsi otroci brezplačno šolanje, brezplačno zdravstveno oskrbo. S posegi v javni sektor, kot jih predlagate vi in vaša stranka oziroma vaš predsednik, bi to ljudem onemogočili, to bi bili treba plačevati. To je prva stvar, da socialna država ne pomeni samo transferov iz državnega proračuna.

Kar se tiče dohodninske olajšave in nevalorizacije, jaz mislim, da je prav, da tudi javno povemo, da oseba s povprečno mesečno plačo v Republiki Sloveniji bo morala zaradi tega zakona plačati približno 2 evra dohodnine več, odvisno, ali ima prijavljenega otroka ali ga nima. 2 evra na mesec. To, mislim, da je prav, da jasno in glasno in pošteno povemo našim državljanom.

Lahko pa gremo skozi zakon, ko pravite, da nič ne naredimo za socialno najšibkejšo, pa pogledamo, kaj v dveh zakonih, ki jih imate na mizi, bomo spremenili. Pri enostarševskih družinah uvajamo povišanje dodatka za enostarševsko družino na otroka pri denarni socialni pomoči. Uvajamo upoštevanje samo dela otroškega dodatka pri drugih pravicah po zakonu, tistega, kar se plačuje iz javnih sredstev. Pri odraslih osebah in starejših prejemnikih socialnih transferjev, pri osebah, ki so trajno nezaposljive, trajno nezmožne za delo ali so nezaposlene in so starejše od 63 let ženske oziroma 65 let moški oziroma pri družinah s takšno osebo uvajamo, da se kot premoženje ne upoštevajo denarna sredstva samske osebe do višine 2 tisoč 500 evrov oziroma družine do 3 tisoč 500 evrov, ampak bistveno bistveno nižje.

Še kar nekaj stvari bi lahko, pa mi bo časa zmanjkalo, gremo zelo konkretno skozi, tudi štipendije za mladoletne dijake v polovičnem znesku, ki velja za polnoletne dijake oziroma študente, ohranjamo višino zneska otroškega dodatka za mladoletne dijake, ki do državne štipendije niso upravičeni. To velja za šesti dohodkovni razred in tako naprej. Še dve strani je teh ukrepov, ki izboljšujejo socialni položaj najšibkejših, kakršnega smo dobili – po katerikoli vladi že, gospa poslanka? Še enkrat, ne bomo pa delali protustavnih ukrepov, za razliko od vas.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za postopkovni predlog ima gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

Seveda podajam v skladu s poslovnikom predlog, da se o odgovoru predsednice Vlade opravi razprava. Očitno je, da predsednica ni razumela mojega vprašanja. Jaz nisem spraševala o novostih v socialni zakonodaji. Jaz sem vas, spoštovana predsednica, vprašala, ali se vam zdi pravično, da so ljudje z najnižjimi dohodki prejemniki socialne pomoči, prejemniki varstvenih dodatkov in tisti, ki ne bodo zmogli plačati davka na nepremičnine, kaznovani še s tem, da država poseže na njihovo premoženje. In na drugi strani, ali se vam zdi pravično, da ljudje, ki že več desetletij prejemajo izjemne pokojnine, ki so ustvarili bančne luknje, tajkunske kredite, da na njihovo premoženje ne bo poseženo. Nisem še slišala za nikogar od teh, ki bi razglasil osebni stečaj.

Spoštovana predsednica Vlade, za 116 tisoč brezposelnih, za več kot 50 tisoč tistih, ki prejemajo minimalno plačo, za več kot 100 tisoč prejemnikov pokojnin, katerih pokojnine so nižje od 500 evrov, je to izredno pomembno vprašanje. Pomembno vprašanje za njih je, ali še živijo v pravični socialni državi, ali so deležni relativno enakega bremena pri reševanju krize, kot tisti, ki imajo mnogo mnogo več in si to, kar imajo, niso pridobili ne z delom, ne s poštenim življenjem, pač pa kot neko boniteto ali pa na sumljiv način.

Pravite, da naj bi k reševanju krize enakopravno prispevali vsi. Vaši odgovori, vaše poteze, dvigovanje davkov, dvigovanje cene prevoza za šolske otroke, dvigovanje cene vinjet in ne nazadnje nepremičninski davek govorijo o tem, da si socialno državo predstavljate zelo zelo po svoje. Vaše besede ne gredo skupaj z vašimi dejanji. Z vašimi potezami uničujete socialno državo, povečujete razlike med ljudmi in vnašate med ljudmi nemir in nezadovoljstvo.

Zato še enkrat, ker predsednica Vlade ni odgovorila na nobeno od mojih vprašanj in ker gre za izredno pomembno problematiko, ki zadeva, bom rekla, vse ljudi v tej državi, predlagam, da o njenem odgovoru opravimo širšo razpravo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili prvo vprašanje. Prehajamo na drugo, ki ga bo postavil gospod Jakob Presečnik, Slovenska ljudska stranka. Nanj bo pa odgovorila predsednica Vlade.

Izvolite, gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa predsednica Vlade, ministrici, ministri, kolegice in kolegi!

Moje vprašanje se nanaša na investicije oziroma nepotrjeno investicijo na osrednjem slovenskem letališču, na ljubljanskem letališču Brnik. Dejstvo je, in tega se zagotovo vsi zavedamo, da je osrednje slovensko letališče eno od najpomembnejših oken v svet. Podobno kot Luka Koper, podobno kot železniški sistem, podobno kot cestna infrastruktura, avtocestni projekti itd. Torej na področju mobilnosti prebivalstva Slovenije, predvsem pa ljudi, ki prihajajo v Slovenijo, je zagotovo pomembna točka, in če to vse zapremo, lahko zagotovo tudi zapremo državo.

Prva faza na letališču Brnik, torej jaz povzemam nekatere podatke, ki so bili v teh zadnjih mesecih objavljeni v medijih in so dostopni vsem torej prva faza je bila obnovi letališča predana leta 2007, to je pred predsedovanjem Slovenije v Evropi. Projekt modernizacije letališča Brnik je vključen v resolucijo o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva do leta 2020, ki je bil potrjen tudi v prejšnjih sklicih Državnega zbora. Projekt je potrjen s strani Evropske komisije o sofinanciranju tega prepotrebnega projekta. Mislim, da gre za okrog 15 milijonov evrov, ki bodo ob neizvedbi tega projekta sredstva izgubljena. Gre za to, da ima letališče okrog 35 milijonov lastnih sredstev in samo delno, okrog 6 milijonov, so za to investicijo potrebni krediti. Državi so bile odvzete glasovalne pravice, vendar Vlada po informacijah ni storila nič, da bi te glasovalne pravice pridobila nazaj. Po informacijah ministrstva za infrastrukturo in prostor podpira to investicijo. Na skupščini pa so mali delničarji to investicijo, kot je vsem dobro znano, iz ne vem kakšnih interesov tudi zavrnili.

Sprašujem vas to, kar sem že pisno nakazal:

Kakšna je vaša vizija razvoja letalskega prometa v Sloveniji, razvoja letališča Brnik?

Kako nameravate zagotoviti, da bo ljubljansko letališče, ne glede na lastništvo, ostalo slovensko okno v svet predvsem pa resen igravec v regiji in ne samo podružnica katerega od okoliških letališč?

Hvala lepa za odgovor.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo za odgovor dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala, spoštovani poslanec!

Najprej vam naj povem, da smo želeli pridobiti glasovalne pravice. Sod, ki opravlja z našim premoženjem, je to zahtevo dal, pa na žalost nismo bili uslišani. Jaz se ne bom spuščala v pravice drugih organov. Dejstvo je, da nam glasovanje na skupščini ni bilo omogočeno.

Kar pa se tiče razvoja tega letališča, pa jaz mislim, da mi vsi skupaj moramo stremeti k temu, da se bo število potnikov na tem letališču povečalo – in kar je še pomembneje, da se bo povečalo število destinacij, kamor se s tega letališča da leteti oziroma od drugod na naše letališče prileteti. Zakaj pa so se mali delničarji odločili, kot so se, to pa boste moral vprašati njih, ne mene kot predsednico.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Mislim, da ste navedli pozitivno željo Vlade, da je treba zagotoviti letališču Brnik večje število potnikov. To večje število potnikov je bilo dejansko izvršeno v vseh letih, mislim, da do leta 2008, stalno se je povečevalo število potnikov. Po podatkih, ki jih imam – ampak ne misliti, da krivim vas, pa zadeva od leta 2008 izgleda približno tako, jaz imam te podatke. Leta 2008 je bilo na ljubljanskem letališču okoli milijon 670 tisoč potnikov. To število se je zaradi krize bistveno zmanjševalo v vseh teh letih in je lansko leto doseglo rekordno nizko stopnjo s številko slabih milijon 200 tisoč potnikov. Mislim pa, da imam pravi podatek. Za primerjavo naj povem, da je zagrebško letališče v tem času – leta 2008 najprej izgubilo določeno število potnikov, nato je ta številka naraščala in ima danes oziroma lansko leto okoli 200 tisoč več potnikov, kot jih je bilo v letu 2008. Graško letališče je ostalo na približno tem nivoju.

Pa še nekaj o teh regionalnih letališčih okoli nas. Zagotovo imate podatek, da je zagrebško letališče za oddajo koncesije, ne za prodajo, za oddajo koncesije, da prične v letošnji zimi z izgradnjo novega terminala za okoli 5 milijonov potnikov z jasno željo, da postane regionalno letališče. Podobne želje ima seveda tudi beneško. Ampak ker mi je zmanjkalo časa, vas prosim tudi za komentar teh podatkov.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Gospod Presečnik, kaj naj rečem, v celoti se strinjam z vami in tudi s temi podatki. Velika večina svetovnih letališč raste z 2 do 4 %, če govorimo o številu potnikov. Zato je očitno pri nas res nekaj zelo zelo narobe. Zato še enkrat to, kar sem na začetku povedala, da jaz upam, da je

naš skupni cilj, da je treba zagotoviti na tem letališču več stika s svetom, več destinacij, kamor bomo z našega letališča lahko leteli oziroma na to letališče prileteli in posledično s tem pride tudi rast potnikov. Dejstvo je, leta 2008, vemo iz znanega razloga, to je predsedovanje, je bilo to število potnikov maksimalno, zdaj pa vsako leto na žalost pada. Zato upam in verjamem, da naš skupni cilj je, da povečamo število potnikov na tem letališču kot povezavo z različnimi konci sveta. Zato pa tudi iščemo strateškega partnerja, ki bi zagotovil razvoj podjetja točno v tej smeri, o kateri sva danes govorila oba.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Postopkovno zahtevo ima gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): V skladu s poslovníkom predlagam, da opravimo razpravo o odgovoru predsednice Vlade. Mislim, da je to izredno izredno pomembno vprašanje, ali se bo Slovenija tudi na ta način, tudi s tem projektom, z razvojem letališča Brnik razvijala naprej ali se ne bo. Jaz mislim, da so sodobna letališča, sodobne prometne povezave predpogoj za prisotnost tujih gospodarstvenikov, tujih investitorjev, tujih diplomatskih predstavništav, v nasprotnem primeru bomo zagotovo vse to izgubili, kot sem že prej rekel. Strinjam se, da rabimo aktivne investitorje, vendar je treba razmišljati tudi o tem. Prej sem omenil zagrebško letališče, Hrvaška ni prodala letališča, Hrvaška je oddala koncesijo in s koncesijsko pogodbo lahko država bistveno bolj vpliva na razvoj nekega objekta prometne infrastrukture kot s samo prodajo. Jaz se preprosto bojim, da bo brniško letališče postalo neko manjše letališče z zračnim trolejbusom, jaz to imenujem, do nekega večje letališča v bližini, od koder bodo možni poleti na vse destinacije. Tega se jaz zagotovo najbolj bojim.

Zakaj pa to sprašujem vas in ne ministra za infrastrukturo in prostor? Zaradi tega, ker sem poslušal njegove izjave, da je pozitivno naravnani na to investicijo. To je en razlog. Drugi razlog pa je, da ste se vi ob srečanju v Benetkah, po medijih povzemam, pogovarjali s potencialnim investitorjem, z upravo beneškega letališča. In ravno to se mi zdi izredno nevarno, da ne bomo dobili aktivnega investitorja, ampak bomo dobili nekoga, ki bo z zračnim trolejbusom pritegnil na svoje letališče potnike z Brnika. To je največja bojazen.

Kot pa sem že uvodoma rekel, pa predlagam glasovanje o tem, da razpravljamo o odgovoru predsednice Vlade. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo zaključili drugo vprašanje.

Prehajamo na tretje vprašanje, ki ga bo postavil mag. Matej Tonin, Nova Slovenija, odgovor pa bo podala predsednica Vlade.

Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovana predsednica Vlada, spoštovani ministrski zbor, drage kolegice in kolegi!

V času krize je pravičnost magična beseda, tako ali drugače. Bremena v krizi morajo biti pravično porazdeljena. Če te pravičnosti ni, potem se v družbi ustvarjajo napetosti in ljudje definitivno niso pripravljeni nositi bremena kakršnekoli krize. Ampak kot stvari danes stojijo, se zdi, da tisti, ki so to krizo povzročili in so zanj odgovorni, praktično bremena te krize ne nosijo. Nosijo pa jo navadni ljudje, medtem ko tisti, ki so za krizo odgovorni, še naprej uživajo v svojih razkošnih vilah in jahtah. Da bi te stvari lahko bolje uredili, je bil pred dvema letoma sprejet zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Takrat je bil pospremljen z naslednjimi besedami: "Upamo, da se tajkunom tresejo hlače." To so ob predstavitvi zakona o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja pogumno napovedovali predlagatelji iz vrst SD, Zares, LDS in DeSUS. Rekli so še: "Po novem bo lahko državni tožilec že ob presoji suma, ali je šlo za kaznivo dejanje, torej na stopnji predkazenskega postopka, civilnemu sodišču predlagal, naj zamrzne oziroma odvzame premoženje domnevno nezakonitega izvora." To so bile besede pred dvema letoma, letos septembra, natančneje 9. septembra pa je minister Pličanič v enem izmed poslanskih vprašanj odgovoril eni izmed poslank, da do zdaj ni bil končan še noben postopek za odvzem nezakonito pridobljenega premoženja. To sporočilo se mi zdi izjemno slabo in dejansko govori v prid tistih, ki ga v današnji družbi kronajo, v naših koncih rečemo serjejo, ampak še naprej uživajo sadove svojega dela v vilah in jahtah, medtem pa tisti, ki so že morebiti zaprti, pa za 80 evrov na račun države opravljajo razna knjižničarska posla. To enostavno niso stvari, na katere bi morali biti ponosni.

Zato vas, spoštovana predsednica vlade, sprašujem:

Kaj bomo naredil za učinkovitejši odvzem nezakonito pridobljenega premoženja?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za odgovor dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Spoštovani poslanec, jaz vem oziroma sem prepričana, da vi dobro veste, da jaz kot predsednica vlade v te postopke ne smem posegati. Tako naj vam že takoj na začetku povem, da niti Vlada niti Ministrstvo za pravosodje kot ministrstvo nimata pravne podlage za zbiranje statističnih podatkov o tem zakonu oziroma še manj siliti kogarkoli, kako je te postopke treba speljati. Jaz se strinjam, da bi bilo treba to peljati hitreje. Je pa dejstvo, da se je Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora začel uporabljati 31. maja 2012, da je rok po tem zakonu leto dni, iz objektivnih razlogov

pa se ta rok lahko podaljša še za pol leta. Tako da kakorkoli nam je všeč ali nam ni všeč, pa tukaj stojim na vaši strani, se ta rok v bistvu še ni iztekel. Dejstvo pa je, mi lahko zaprosimo za podatke, nikakor pa nikogar ne smemo siliti, da dela hitreje, vi veste, kaj je v pristojnosti pravosodja in kako vlada ne sme posegati v drugo vejo oblasti, kar je edino prav. Vam pa lahko povem, po podatkih Okrožnega sodišča v Ljubljani bo poravnalni in prvi narok za glavno obravnavo predvidoma razpisan v začetku decembra, to je za eno zadevo. Po podatkih, prejetih od Vrhovnega državnega tožilstva, je bila do konca leta 2012 uvedena finančna preiskava v šestih primerih, v juliju 2013 je bila vložena prva, pred kratkim pa tudi druga tožba na pristojno sodišče, na podlagi katere se je začel civilni postopek za odvzem premoženja nezakonitega izvora. Mislim, da so ti podatki tudi javno dostopni, tako da si jih lahko sproti pogledate tudi na spletu.

Seveda pa policija, skladno s svojimi pristojnostmi, davčna in carinska uprava skladno s svojimi pristojnostmi, zelo, zelo aktivno sodelujejo v postopkih, ki jih peljejo drugi. Bi pa tukaj posebej želela poudariti spremembo Zakona o davčnem postopku, kjer ne glede na kazensko odgovornost vpeljemo postopek, kjer lahko premoženje, katerega izvora se ne da dokazati, obdavčimo s 70 %, kar pa ne pomeni, da ljudje, ki jih bo ta davčna obremenitev doletela, ne bodo kazensko odgovarjali za to, za kar morajo odgovarjati. Verjamem pa, da se oba strinjava, da je treba te zadeve pripeljati do konca tam, kjer jim je mesto, to so sodišča, in ne ljudem soditi medijsko. Zadnjič sem vas poslušala na eni oddaji, kjer ste tudi vi bili, bom rekla, kar velik kritik medijev, kako se lotevajo posameznikov, naj gre za politike, gospodarstvenike in tako naprej. Jaz se strinjam, naj se stvari peljejo do konca tam, kjer se morajo peljati, na zakonit in ustaven način, ker če bodo ti postopki padali pred Ustavnim sodiščem, bo to na koncu državo skupaj z obrestmi stalo še veliko, veliko več.

Kot pa sem že rekla, absolutno podpiram tako ta zakon kot vse postopke in naj se stvari pripeljejo do konca čim prej. Davčna uprava pa absolutno že kar nekaj postopkov tega tako imenovanega davčnega razkoraka pelje, peljala pa bo še bolj intenzivno naprej. To pa je v pristojnosti davčne uprave, za razliko od vseh prej povedanih stvari. Pa verjamem, da dobro veste, da Vlada pri tem ne more storiti veliko, na žalost.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Zahtevo za dopolnitev odgovora ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovana predsednica, meni je popolnoma jasno, da vi kot predsednica Vlade ne morete posegati v konkretne postopke, niti ne more tega početi Vlada, ima pa vaša vlada in vaša koalicija odgovornost, da v Državnem zboru predlaga

zakone in ukrepe, ki bodo šli v smer izboljšanja tega področja. To pa je vaša naloga in vaša možnost. Kot se je do sedaj izkazalo v teh dveh letih, ta zakon o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja enostavno ni bil učinkovit.

Moje vprašanje je šlo v smeri in zato vas zdaj še enkrat postavljam vprašanje:

Kaj bodo vaši konkretni ukrepi, da se bo to področje izboljšalo?

Jaz bi vam svetoval, da se malce zgledujemo tudi po drugih državah. Ni treba, da odkrivamo toplo vodo, če je topla voda že odkrita. Samo, na primer, če se obrnete v sosednjo Italijo, kjer imajo dolgoletne izkušnje z bojem proti mafiji, tam odvzemajo na stotine premoženja. In samo en citat vam lahko preberem samo za občutek, "... ko ujamejo koga iz seznama skrajnih kriminalcev, mu še isti trenutek zasežejo vse imetje, nepremičnine in premičnine. Postopek zajame tudi vse družinske člane aretiranega in marsikdaj še druge člane mafijskega klana, če jih le odkrijejo. Prevečkrat v preteklosti se je menda zgodilo, da so premoženje po aretacijah obvladovale soproge mafijskih botrov." Torej, da ne govorim v primeru v Srbiji. V Srbiji so na primer leta 2009 sprejeli zakon in so v prvem letu veljavnosti tega zakona že odvzeli za 100 milijonov premoženja. Lahko se spomnite številne hotele in druge vile, ki so jih zasegli Darku Šariću. Ampak bistvena stvar pri vseh teh sosednjih državah je, da najprej odvzamejo premoženje, potem pa šele sledi sodni postopek, v katerem se dokazuje, ali je to premoženje odvzeto oziroma pridobljeno po pravilni poti.

Kakšni bodo vaši konkretni ukrepi na tem področju?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Predlog spremembe zakona, ki je praktično že pripravljen, ampak to je spet samo sprememba zakonodaje in jaz kot predsednica Vlade vam ne morem zagotoviti, da bodo potem ti postopki tekli hitreje. Jaz, ko sem bila še poslanka, sem večkrat spraševala kolegico, ki še sedi z vami, če se sodišče oziroma tiste, ki postopke peljejo, da zavezati, da je v določenem času te postopke treba pripeljati h koncu. In odgovor je bil vedno isti, da ne. Na žalost so samostojni, delajo tako hitro, kot lahko delajo.

Kot rečeno, predlagali bomo spremembo zakonodaje in zdaj glede na vse povedano očitno lahko pričakujemo tudi vašo podporo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo ima mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani!

Jaz bi vendarle predlagal, da Državni zbor, ki ima to vlogo, da tukaj lahko določene stvari premakne naprej, opravi razpravo na tem področju. Ko poslušam odgovore ministrov, tudi morda predsednice Vlade, se vse prevečkrat zdi, da iščemo razloge, zakaj se nekaj ne da. Jaz bi pa rad, da bi Državni zbor iskal predvsem razloge, kako in na kakšen način bomo lahko določene stvari storili in jih premaknili naprej. Kot sem rekel, ne želim, da odkrivamo toplo vodo, ampak mene kot poslanca zanima, zakaj določena stvar funkcionira v Italiji, zakaj določena stvar funkcionira v Nemčiji, v Srbiji in še kje drugje, pri nas pa kot da se ne da popolnoma nič storiti, predvsem pa poslušamo odgovore, zakaj to ni možno, namesto da bi to energijo posvetili temu, kako iskati odgovore na ta, se strinjам, zelo zapletena in težka vprašanj.

Jaz sem prepričan, da bi moralo biti v interesu vseh, ki sedimo v Državnem zboru, da opravimo to razpravo o teh temah, da najdemo način tudi za bolj pravično Slovenijo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili s tretjim vprašanjem.

Prehajamo na četrto vprašanje, ki bo postavljeno predsednici Vlade. Postavila pa ga bo mag. Katarina Hočevar, Državljanska lista.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovana predsednica, ministrski zbor, kolegice in kolegi! Lepo pozdravljeni tudi v imenu Državljanske liste.

Konec maja smo v Državnem zboru z veliko večino odprli spremembo 148. člena Ustave in s tem potrdili vpis fiskalnega pravila v naš najvišji pravni akt. Vendar pred petimi meseci s tem naloge še nismo opravili do konca, ker s takratno potrditvijo je bila samo vladi dana visoka podpora, da začne s pripravo tako imenovanega izvedbenega zakona. Ustavni zakon določa, da mora Državni zbor ta izvedbeni zakon potrditi v šestih mesecih, in sicer z dvotretjinsko večino vseh poslancev.

Zato me zanima, spoštovana predsednica:

Kako daleč je Vlada s pripravo tega zakona?

Ali mogoče že lahko nakažete oziroma predstavite določene rešitve v izvedbenem zakonu?

Predvsem pa me zanima:

Kakšno vlogo ima pri pripravi tako imenovana Strokovna skupina, ki je bila imenovana s strani Ustavne komisije in ki je sodelovala pri pripravi ustavnega zakona?

Mislím, da se vsi strinjamo, da le strokovno oblikovan predlog in pa zakon bo zagotovil boljšo prihodnost prihodnih generacij, kar je naš skupen cilj vseh.

Že v lanskem poletju smo nekako sodelovali pri takratnem predlogu izvedbenega zakona in takrat sem tudi sama dejala, da je žalostno in da ni dobra popotnica, da se sedem

političnih strank ne more zneniti o sedmih členih, ki jih je takratni predlog vseboval. Takrat smo imeli tudi različna stališča o tem, ali je tako imenovani fiskalni svet potreben ali ne.

Zanima me:

Ali je vaše mnenje, da je to še ena institucija ali pomembno sidro na področju javnih financ, ki bi imela nekako predhodni nadzor pri sprejemanju proračuna, in ali mislite, da je to za vsakokratno vlado lahko pomembno svetovalno telo?

Hvala za odgovor.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem predsednici Vlade za odgovor.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala za vprašanje, spoštovana poslanka.

Osnutek zakona je na strokovni ravni pripravljen. Pripravljeni so tudi prvi potrebni izračuni, zato mislim, da lahko v kratkem pričakujemo začetek politične razprave poslanskih skupin na to temo, ker tudi za ta zakon potrebujemo dvotretjinsko večino.

Tu bi želela še enkrat poudariti vlogo Pozitivne Slovenije pri sprejemanju tega fiskalnega pravila. Mi smo podprli postopek za spremembo ustave, ko je bila želja tedanje koalicije, da bi ta konsolidacija bila zelo zelo hitra, da bi moral biti proračun že uravnotežen do leta 2015. Sedaj ste soočeni, kakšne probleme to pomeni, ko pogledate proračun za leto 2015. Takrat smo rekli ne vnosu fiskalnega pravila. Ko smo se pa dogovorili, da bo ta konsolidacija postopna, in to bo s tem zakonom urejeno na takšen način, postopno, je pa tudi Pozitivna Slovenija omogočila spremembo ustave. In s tem zakonom bomo zagotovili to postopnost.

Kot ste že sami povedali, je treba v zakonu rešiti še kar veliko stvari. Od podrobnejših definicij posameznih pojmov, kdaj se šteje, da je načelo srednjeročno uravnoteženo oziroma da je to doseženo, kaj je načelo previdnosti pri načrtovanju in ocenjevanju, določiti fiskalno pravilo za posamezne institucionalne enote sektorja države. Če želimo omejiti celoto, bo treba omejiti tudi vsakega posameznika, kaj so tiste izjemne okoliščine, pri katerih je dovoljeno odstopanje, in ne nazadnje tudi kaj je s fiskalnim svetom.

Sedaj vam bom povedala svoje osebno mnenje, ne mnenje Vlade. Jaz mislim, da država fiskalni svet potrebuje, da to ni še ena dodatna ovira, ki bi kakorkoli oteževala delo vlade oziroma koalicije. Je pa treba naloge te fiskalnega sveta definirati tako, da nikakor ne posega, tudi po ustavi, po avtonomnosti poslancev. Poslanci v tem državnem zboru odločate po svoji vesti. Nihče vam ne sme povedati ali pa naj vam ne nalaga, kako in kaj je treba glasovati. Konec koncev obstoječi zakon o javnih financah predvideva fiskalni svet, zdaj je samo vprašanje oblike organiziranosti tega

fiskalnega sveta. Ampak vse, o čemer sem danes govorila in odgovarjala, bo predlog, jaz verjamem, da v kratkem, razprave znotraj Državnega zbora. In še enkrat poudarek, da tudi za ta zakon potrebujemo dvotretjinsko, se pravi zelo široko podporo. Jaz verjamem, če smo takrat pri vnosu fiskalnega pravila v ustavo našli razumno rešitev, da smo to lahko vsi skupaj podprli, bomo enako razumno rešitev za postopno konsolidacijo javnih financ, kjer ne bomo ubijali socialne države, in vesela sem, da se tudi največja opozicijska stranka zdaj zavzema, da Slovenija mora ostati socialna država, tako da verjamem, da bomo našli skupni jezik tudi pri tem zakonu. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala.

Saj niti ni zahteva, ampak mogoče samo sugestija, da upam, da bomo res poslanci ta predlog čim prej dobili v Državni zbor, ker ta 6-mesečni rok nas nekako tudi zavezuje, po drugi strani pa upam, da bo opozicija tudi pripravljena na sodelovanje in da ne bomo gledali levo-desno, ampak skupni cilj, da ta zapis skupaj z izvedbenim zakonom čim prej spravimo pod streho. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Odgovor želi dopolniti tudi predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Glede vključenosti strokovnjakov k pripravi tega zakona so bili vključeni strokovnjaki. Treba pa je vedeti, da v tej fazi, ko se je zakon pripravljal, so bili bolj pomembni strokovnjaki z ekonomskega področja kot pa pravnega. Tako da mislim, da je do tega trenutka bil samo en član te obstoječe strokovne komisije vključen, bomo pa z veseljem vključili tudi ostale.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili z vprašanji, ki so postavljena predsednici Vlade. Naj vas obvestim, da bomo o vaših predlogih, ki so bili podani za razpravo o odgovoru predsednice Vlade in bi se opravila na naslednji seji Državnega zbora, glasovali v četrtek, 24. oktobra, v okviru takratnih glasovanj. Predsednici Vlade mag. Alenki Bratušek se zahvaljujem za podane odgovore. Prehajamo na naslednja vprašanja poslank in poslancev.

Robert Hrovat, Slovenska demokratska stranka, bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti! Pri

pogajanjih pri tem nepravilnem zakonu o davku na nepremičnine sem vas videl sedeti ob premierki Alenki Bratušek, kar pomeni, da ste bili ena izmed ključnih načrtovalk zakona o davku na nepremičnine. Podobno lahko rečem tudi za mag. Židana, ministra za kmetijstvo in okolje. Glejte, ste članica Socialnih demokratov in ministrica iz kvote Socialnih demokratov. Torej iz stranke, katere se v besedah deklarira za socialno, ampak, jaz bi tukaj rekel, predvsem v besedah. Kaj pa v praksi? V praksi višate davke, ki najbolj udarijo socialno najšibkejšo sloje ljudi v Sloveniji, govorim seveda o davku na dodano vrednost in davku na nepremičnine, ki ga bomo kmalu sprejemali. Zakon o davku na nepremičnine je neživiljenjski in bo nekaterim družinam povzročil skrbi, morda celo brezizhoden položaj. Po statistiki je pod pragom revščine v Sloveniji več kot 200 tisoč ljudi, številka se približuje 300 tisoč ljudem. In zdaj tisto najpomembnejše, česar statistika ne zaznava. Statistika ne zaznava ljudi, ki si poleg plačila položnic in nakupa poceni hrane ne morejo privoščiti ničesar drugega.

Spoštovana ministrica:

Kaj ste na pogajanjih izbojevali za to skupino ljudi, ki se komaj prebija iz meseca v mesec in ki za vsak cent dvakrat premisli, za kaj ga bodo porabili?

Glejte, ti ljudje so si hiše in stanovanja zgradili s svojimi rokami, s svojimi žulji, večinoma še v prejšnjem stoletju, njihova vrednost nepremičnin danes zagotovo ne odraža njihovega ekonomskega stanja. Dodatna položnica, ki bo na vsako gospodinjstvo prišla junija, bo velik šok. Šok za ljudi, ki so vse življenje delali pošteno in si trgali od ust, da so si ustvarili svoj dom. A si predstavljate ljudi, ki živijo težko in si ne morejo ničesar privoščiti, vi pa jih posiljujete z davkom, ki ga marsikdo ne bo sposoben plačati. In kot izhod iz sile si drznete predlagati, da se lahko davčni dolg vpiše v zemljiško knjigo, kar pomeni, da se plačilo davka plača ob spremembi lastništva, torej lahko tudi po smrti lastnika. Revnejšim ljudem boste s tem načinom zagrenili še zadnje ure njihovega življenja. Najbrž se bodo spraševali na smrtni postelji, kako bodo obremenili svoje potomce ali pa kako so obremenili svoje potomce. Ta zakon ni človeški in ni pravičen.

PREDESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za odgovor dajem dr. Anji Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, gospod Hrovat za vprašanje.

Sicer bi verjetno lahko postavil vprašanje o nepremičninskem davku ministru za finance, ampak kot članica Vlade se seveda od tega davka ne morem in tudi ne bom rekla, da je zanič in da je nesprejemljiv, bom povedala, da kot članica te vlade in kot podpredsednica Delavske zveze znotraj moje lastne stranke sem naredila vse, da bo ta davek bistveno manj

obremenil tiste, ki so najbolj socialno ogroženi in predvsem tiste, za katere kot resorna ministrica nosim največ odgovornosti, to so tisti, ki so socialno ogroženi v tej državi. Davek, če ga pogledate, je tudi na predlog našega ministrstva dal spremembe, in sicer 11. člen zelo pomembno dopolnitev v tem predlogu zakona, ki je pred vami, pravi, da tisti, ki so prejemniki denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka v preteklem letu več kot 6 mesecev, se jim zniža višina davka za 50 %. Meni se zdi to pomembna dopolnitev tega zakona in hkrati, ker pokrivamo tudi področje invalidske problematike, je tudi v zakonu rešitev, da se tistim, ki uporabljajo invalidski voziček, torej paraplegiki, tetraplegiki, distrofiki, osebe s cerebralno paralizo, za 30 % zniža odmerjeni davek, ker po drugih zakonih, zakon o graditvi, in drugih pravilnikih imajo pravico do 30 % večje površine bivalne površine.

Ves čas ste tudi že v vprašanjih predsednici izpostavljali davčni dolg, češ, da bomo tukaj odvzeli ljudem to pravico. Mislim, da je pomembno izpostaviti, da se lahko odločijo za vpis, ne pa, da se to naredi. Torej bo to odločitev vsakega posameznika. Kar se tiče davka, je pa tako, nihče rad ne plačuje davkov. Vendar če se zavedamo, da je leta 2014 sprejeti proračun, ki ga je sprejela vaša vlada, imela na ministrstvu za 4,7 % manj sredstev, to pomeni, da brez sprejetja tega vira ne bi mogli naslednje leto zagotoviti izplačila vseh socialnih pravic. To je na žalost dejstvo. In moje lastno ocenjevanje do tega davka o nepremičnini gre predvsem za to, da bomo lahko s tem denarjem zagotovili, da bo v naslednjih letih socialna država neokrnjena. Še več, z zakoni, ki so pred vami, smo na vladi zagotovili dodatna sredstva, da bomo v krizi lahko ljudem bolj pomagali, tako da to je pomembno dejstvo. Mislimi pa, da lahko, sedaj bodo ljudje plačali, po drugi strani pa bodo dobili vse pravice, kot so denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, štipendije za mladoletne, dodatek velikim družinam, otroški dodatki, ko ste že z ZUJF-om v preteklem letu bistveno posegli v te pravice, zato je bila ocena te vlade, te koalicije, da pač nadaljnji posegi v socialne pravice niso mogoči. Tudi na področju pokojnin je treba zagotoviti dodatna sredstva, da bomo lahko v naslednjem letu zagotovili izplačilo vseh socialnih pravic. Torej, še enkrat, davek na nepremičnine je sprejemljiv, ker z njim zagotavljamo možnost izplačila vseh socialnih transferjev vsem prebivalcem v naši državi. Dejstvo je, da bodo davek plačali tisti, ki nekaj imajo, so pa varovalke za tiste, ki res ne morejo plačati, ki smo jih na ministrstvu tudi ob soglasju vlade uspeli doseči v dopolnjenem predlogu zakona o davku na nepremičnine. Razumem pa stisko ljudi, pričakovanja ljudi, vendar je tudi to, da je treba jasno ljudem povedati, da brez tega dodatnega vira v proračunu dejansko vseh teh socialnih transferjev, ki jih izplačuje ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ne bo mogoče izplačati.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala za odgovor.

Vi ste govorili predvsem o tistih, ki so najbolj obremenjeni oziroma tistih z najnižjimi dohodki, jaz sem pa govoril o drugi skupini ljudi. To so ljudje, ki bodo morali plačati 100 % in vse, pa imajo toliko sredstev, da lahko plačajo poceni hrano, plačajo položnice, in to je vse. Te ljudi se najbolj obremenjuje. In ljudje se bodo zavedali razsežnosti tega problema šele naslednjega junija, ko bodo poleg ostalih položnic s strani države oziroma koalicije, v kateri ste tudi Socialni demokrati, dobili še eno položnico v povprečju okoli 300 do 400 evrov, in to položnico bo treba plačati. Ampak poglejmo, kaj bo to pomenilo v praksi. Poleg položnice za elektriko, komunalo, telefon, kabelsko, šolo, če imajo šoloobveznega otroka, RTV-prispevek, dodatno zdravstveno zavarovanje, mesečno ogrevanje, pa mogoče še kakšen manjši kredit, bo tisti mesec še ena položnica s pozdravi koalicije v višini od 300 do 400 evrov. Če k temu dodamo še nakup hrane, pomeni, da bo v marsikateri družini denarja zmanjkalo za plačilo te položnice.

Ko se je prvič začelo govoriti o davku na nepremičnine, se je govorilo o davku na luksuz, na drugo, tretjo nepremičnino, tretje stanovanje, na vikende, na zazidljive parcele in tako naprej, nikakor ne o drastičnem povečanju nadomestila za stavbno zemljišče. Ta denar od pobranega davka bi moral biti namenjen za blaginjo ljudi, za višji bivalni standard. Kaj pa vi počnete? Po mojem mnenju ropate Slovenke in Slovence in s tem denarjem pokrivata primanjkljaj v proračunu.

Zakaj kot ministrica za delo, družino, socialne zadeve in kot članica SD niste tej norosti nasprotovali?

Iščete denar tam, kjer ga ni, uvajate novo nacionalizacijo premoženja in verjemite, dokler bodo sindikalisti Štrukelj, Semolič pa Posedi tiho, to pomeni, da gre država v napačno smer. Aja, pa še to: Kaj pa na to res pravijo sindikalisti, najbrž ste se tudi z njimi kaj pogovarjali?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Želite dopolniti odgovor?

Besedo dajem dr. Anji Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Lansko leto je vaša vlada sprejela ZUJF. Z njim ste najbolj posegli v razred, za katerega sedaj pravite, da vam je mar za njega. To je srednji sloj. Takrat je bil ključni argument ZUJF-a, da boste zaščitili samo tiste, ki res potrebujejo pomoč države, prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka. Tem srednjim slojem ste vzeli otroški dodatek 7. in 8. razred, vzeli ste 10 % v 6.

razredu, vzeli ste dodatek tistim, ki imajo več kot 64 % povprečne neto plače na družinskega člana, dodatek za veliko družino, odvzeli ste pravico novorojenim otrokom, da dobijo dodatek. Z ZUJF-om ste branili socialno državo tako, da ste odvzeli vse pravice srednjemu sloju. Sedaj vi mene napadate, da s tem davkom uničujemo srednji sloj. Jaz sem že prej zelo jasno povedala, če teh sredstev ne bo, ti ljudje ne bodo dobili položnice višje za nepremičninski davek, vendar bodo imeli znižane stroške dodatke, lahko posežemo, gospod poslanec, če predlagate, tudi v 5. in 4. razred otroškega dodatka, odvezamo še tem ljudem to pravico. Lahko znižamo državne štipendije, Zoisove, lahko tudi to naredimo, pa bodo ljudje vsak mesec dobili manj. Lahko vzamemo subvencijo za prehrano, malice, v tem trenutku dobiva 165 tisoč otrok te subvencije. Lahko vzamemo še marsikatero socialno pravico, če menite, da ljudje tega davka ne bodo zmogli, pri čemer sem jasno povedala, da je ministrstvo in ministrica iz kvote SD, ker omenjate Socialdemokrate, dosegla, da tisti, ki so prejemniki denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, imajo znižanje teh obveznosti. Ne boste pa verjeli, večina prejemnikov denarne socialne pomoči nima te sreče, da bi imeli nepremičnino. O tem, ko govorite, koga in kaj in komu je namen, prosim, ne pozabljajte na svoja pretekla dejanja in tisto, kar ste v preteklem obdobju storili. Jaz vem, da to ni lahko, ampak mislim, da so državljani in državljanke upravičeni do resnice in da se jim pove, da brez tega davka enostavno vseh socialnih pravic ne bo mogoče zagotoviti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo ima gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Predlagam, da se v skladu z 246. členom Poslovnika Državnega zbora opravi razprava o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Govorili ste o tem, kaj je naša vlada naredila. Pozabili ste povedati, da smo posegli tudi v privilegije, katerih se vi ne dotikate. Naš načrt je bil jasen, poseg v javni sektor, ki je zagotovo preobsežen, zagotovo prodaja državnega premoženja, s katerim cincate na veliko in se nič ne zgodi – prodali ste do sedaj samo Helios, ki se je prodajal že pred dvema, tremi meseci, in sanacija bank. To so tisti ukrepi, katere bi bilo treba sprejeti. Ne pa ljudem, ki so s svojimi žulji, s svojimi rokami v prejšnjem stoletju gradili svoje hiše in zagotovo današnje njihovo ekonomsko stanje tega ne odraža. Narobe je, da ste s tem davkom na nepremičnine posegli med tiste najšibkeje. Jaz govorim ne o tistih, ki dobivajo varstveni dodatek, ki dobivajo socialno pomoč. Vseskozi sem govoril o ljudeh, ki imajo plačo, imajo pokojnino, ampak s to pokojnino so si sposobni plačati le položnice, poceni hrano

kupiti in potem je konec. In životarijo cele mesece oziroma do naslednjega meseca. Takih ljudi je v Sloveniji vse več, celo mislim, da največ. In ravno ti ljudje nosijo največje breme pri tem davku na nepremičnine.

Zato predlagam, gospod predsednik, da o odgovoru ministrica opravimo splošno razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v okviru glasovanj, v četrtek, 24. oktobra. Prehajamo na naslednje vprašanje.

Gospod Janez Ribič, Slovenska ljudska stranka, bo postavil vprašanje ministru za kulturo dr. Urošu Grilcu.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani gospe in gospodje, ministri, ministrica, poslanke in poslanci!

V zadnjem času se pojavlja veliko kritik na račun javnih razpisov za področje kulture, saj so ti narejeni tako, da lahko denar dobi tisti, ki je bil o razpisu pravočasno obveščen. To vsekakor ni pošteno. Pošteno bi bilo, da denar dobijo tisti, ki res ustvarjajo dobro delo. Dejstvo je tudi, da je na trgu vedno več knjig, ki so brez vrednosti. Nekateri jih celo ocenjujejo za škodljive. Žalostno je, da takšne knjige sploh izhajajo, še bolj moteče pa je, da dobivajo državno podporo in s tem tudi brezplačno medijsko promocijo. Prav smešno je, ko dobi avtor za branost 4 tisoč 200 evrov v enem letu za knjigo, v kateri opisuje, da je na tekmi treba razbiti tribune in obesiti sodnika. Denar, ki se razdeli na osnovi javnih razpisov, je davkoplachevalski denar in ni namenjen izbrancem, kot to razumejo nekateri uradniki na vašem ministrstvu, temveč je to denar nas vseh.

Spoštovani gospod minister, zato vas sprašujem:

Koliko sredstev je letos namenjenih podpori umetniške produkcije – koliko sredstev je namenjenih za podporo knjigi, koliko sredstev je namenjenih klasični umetnosti, koliko alternativni?

Koliko denarja je izplačano avtorjem za branost od ustanovitve knjižničnega nadomestila?

Ali ima ministrstvo instrumente za spremljanje učinkovitosti oziroma upravičenosti porabe teh namenskih sredstev?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem ministru.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovana poslanke in poslanci, spoštovani gospod Ribič!

Najprej se vam zahvaljujem za vaše vprašanje in za skrb za smotrno razdeljevanje sredstev na področju kulture. Moram takoj uvodoma povedati, da kritik, o katerih ste govorili, ne poznam. Nobena kritika v tem času

ni prišla do mene iz naslova, da potencialni prijavitelji niso bili seznanjeni z javnimi razpisi na področju kulture. Krovni zakon o kulturi zelo natančno določa postopke izvajanja javnih razpisov, postopke izvajanja razpisov in med drugim zelo natančno tudi določa rok. Vsak rok za razpis mora biti dolg najmanj 30 dni. Na Ministrstvu za kulturo obstajajo razpisi, ki imajo tudi daljši rok, vendar se dosledno držimo tega, da so razpisi odprti najmanj 30 dni. S strani prijaviteljev glede tega nimamo nekih posebnih težav in tudi glede na število vlog, če jih primerjamo s prejšnjimi leti, ne beležimo upada in tega očitka najbolje ne razumemo.

Še nekaj drugega je treba poudariti. Pri vseh razpisih, ki so namenjeni prijaviteljem, imamo vpeljane tudi obveznosti javnih inštrukcij, kjer se podajajo pripombe na razpise, kjer se razlagajo stvari, in to seveda prijavitelji tudi zelo dobro vedo. Če pa se spomnimo samo letošnjega največjega razpisa, namenjenega nevladnim organizacijam, se pravi razpisa za sofinanciranje javnih kulturnih programov za naslednje štiriletno obdobje, ki je bil odprt dva meseca in smo ga na prošnjo prijaviteljev podaljšali še za 20 dni, potem seveda vam lahko zagotavljam, da je ministrstvo prijaviteljev tukaj vedno pripravljeno prisluhniti.

Vprašanje sofinanciranja umetniške produkcije je seveda vprašanje, ki je zopet precej bolj kompleksno, ga bom poskušal zelo na kratko orisati. Ministrstvo ima skladno z zakonodajo več načinov postopkov financiranja umetniške produkcije. Eno je financiranje javne službe, ki se nanaša na delovanje javnih zavodov. Drugo je financiranje javnih kulturnih programov, kulturnih projektov preko dveh načinov razpisov, ali javni razpis ali javni poziv, in tretje je podpora samozaposlenim v kulturi. Če potegnemo glede na ta način skupaj sredstva iz letošnjega leta, se pravi iz letošnjega proračuna, potem je bilo za umetnostne programe namenjenih dobrih 61 milijonov evrov za področje založništva – veste, da tukaj obstaja Javna agencija za knjigo, ki sama samostojno izvaja te postopke, slabih 5 milijonov za področje medijev in avdiovizualne kulture, deloma to sodi na področje Slovenskega filmskega centra, ki je dobil 8,5 milijonov. Skupaj je to 74 milijonov.

Koliko sredstev je namenjenih klasični umetnosti in koliko alternativni? Pošteno povedano, tega odgovora ne poznam, ker se delitev med klasično umetnostjo in alternativno umetnostjo ne uporablja že od nastopa drugega vala umetniških avantgard iz 60. let 20. stoletja, sploh pa s kasnejšim postmodernizmom je ta delitev postala popolnoma neustrezna. Meje med temi pojmi so močno zabrisane, zato žal ne znam odgovoriti. Lahko pa seveda posredno odgovorim, kakšna je razdelitev sredstev med samimi statusnimi oblikami organiziranja prejemnikov sredstev. V tem primeru, bom vzel podatke za leto 2012, ko je bilo 80 % sredstev ministrstva razdeljenega javnim zavodom, ki

delujejo s področja kulture, 15 milijonov 700 tisoč nevladnim organizacijam, to znaša približno 11 % vseh sredstev, 5 % fizičnim osebam, zlasti gre tukaj za samozaposlene s področja kulture, in 4 %, dobrih 5 milijonov zasebnim podjetjem, ki delujejo na področju kulture. V glavnem se to nanaša na založništvo, film in medije.

Knjižnično nadomestilo je Slovenija uvedla leta 2004. Od takrat vsa sredstva grede avtorjem in je bilo 4 milijone 915 tisoč, od tega 50 % neposredno avtorjem, 50 % pa delovnim štipendijam, ki jih razdeljujejo posamezna stanovska društva, ki delujejo na tem področju. Knjižnično nadomestilo se v tem prvem delu dodeljuje avtorjem na podlagi izposoje njihovih del v splošnih knjižnicah in je ... / znak za konec razprave/... matematični izračun. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za odgovor.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala.

Moje vprašanje in pa pobude so dobronamerne. Tovrstne napake se pojavljajo skozi leta, ne sedaj v času vašega ministirovanja. Denar prebivalstva ni namenjen izbranim ustvarjalcem, temveč dostopnosti izjemnih umetniških del, se pravi najširšemu krogu prebivalstva. Res je tudi, da je med upravičenci do knjižničnega nadomestila tudi nekaj pravih avtorjev oziroma dobrih knjig, to gre za knjige, ki so obvezno branje v osnovnih ali srednjih šolah. Knjižnično nadomestilo bi lahko takoj odpravili. S tem denarjem bi lahko zagotovili brezplačen obisk knjižnic. Čedalje več je namreč tistih, ki za izposajo knjig nimajo denarja. Naprej bi lahko takoj nehali plačevati "mačka v žaklju", to pomeni sofinanciranje bodočih knjig na osnovi vloge prijavitelja, razen da so na ta način najpogosteje sofinancirane škodljive knjige, je žakelj ne redko povsem prazen, sofinancirate le napoved knjig, ki nikoli ne bodo natisnjene, razen tega pa so tovrstni razpisi le formula za okoriščanje posameznikov in interesnih skupin, vezana trgovina torej. Namesto tega bi predlagal, da ministrstvo natisne in vsaki družini izroči recimo Zvezdico zaspanko ali Alamuta, morda naslednje leto Medvedka Puja in morda Shakespearavo Milo za drago. Na ta način bi resnično prispevali k etični vitalnosti in spoznavni opremljenosti.

Sprašujem:

Ali razmišljate, da bi knjižnično nadomestilo odpravili, da bi vsakemu gospodinjstvu brezplačno poslali ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Zmanjkalo je časa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo dr. Urošu Grilcu.

DR. UROŠ GRILC: Hvala lepa.

Zdaj razumem usmeritev vprašanja. Knjižnično nadomestilo je slovenska zaveza Evropski uniji in spoštovanje direktive. Nikakor ne razmišljamo, da bi ga ukinili. Tudi moram reči, da od leta 2004, ko je uveljavljeno, je med avtorji sprejeto sorazmerno konsenzualno. Stanovska društva so uspela razviti svoje oblike podpore avtorjem, ki delujejo na področjih in v obliki delovnih štipendij, štipendij perspektivnim ustvarjalcem pravzaprav položaj teh umetnikov okrepiti. Po drugi strani je pa ta del matematičnega dela knjižničnega nadomestila, ki se nanaša na izposajo v knjižnicah, rezultat golega izračuna. Gre za to, da imajo avtorji poplačano pravico do uporabe njihovega intelektualnega dela. Avtorji namreč pri nas nimajo pravice, da rečejo, moja knjiga ne sme biti v knjižnicah. To bi bila potem izključno pravica. V tem primeru knjižnično nadomestilo ne bi bilo potrebno. Vemo, da tega sistema nima nihče v Evropi, zato je knjižnično nadomestilo pravzaprav ustrezen sistem, ko avtorjem poplačamo pravico iz naslova javne izposoje njihovih del.

Moram pa vendarle se dotakniti še tistega, kar nisem uspel odgovoriti – kontrola ministrstva nad uporabo javnih sredstev. Ministrstvo seveda zelo natančno preko svojih služb evalvira rezultate razpisov. V celoten postopek razdeljevanja javnih sredstev so vključene strokovne komisije kot zunanja posvetovalna telesa. To so neodvisni organi, ki dajo predlog za sofinanciranje posameznih programov in projektov. Izvajalci so seveda dolžni podati vsa vsebinska in finančna poročila. Tukaj moram povedati, da je pri vsakoletnem razpisu na kateremkoli področju ključni pogoj realizacija programa iz preteklih let. To je pogoj, da lahko nekdo sploh sodeluje na razpisu. To je izključni pogoj. Drugič, kvaliteta realiziranega programa ali projekta iz preteklega obdobja pa je bistven del kriterijev, ko komisije odločajo o tem, kako nekdo te kriterije izpolnjuje ali ne. V tem smislu ta sistem gradimo. To ni sistem, kjer bi rekli, da deluje brez napak. Noben takšen sistem ne deluje brez napak. Vedno je lahko boljši, bolj natančen. Verjamem, da ga bomo v naslednjem obdobju tudi razdelili.

Knjiga, ki jo omenjate, da je morda škodljiva, je knjiga Gorana Vojnoviča Čefurji raus, ki je prejela nagrado Prešernovega sklada in ki je prejela tudi nagrado Kresnika, s katerim ministrstvo nima nič. Mislim, da je stroka tista, ki naj sodi o tem, ali je neko ... / znak za konec razprave/... primerno ali ne. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. S tem zaključujemo vprašanje.

Gospod Tomaž Lisec, Slovenska demokratska stranka, bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Predsednik, hvala za besedo. Ministri in ministrica, kolegi in kolegice!

Moje vprašanje so bo nanašalo na tretjo razvojno os. Za razliko od preteklih časov, ko so posamezniki iz poslanskih vrst postavljali vprašanja samo za določene krake, glede na to, od kod prihajajo, bi se sam skušal osredotočiti na celotno traso. Kot vsi vemo, v letu 2006, ko je nastala strategija prostorskega razvoja Slovenije, je bila tretja razvojna os pomemben korak naprej predvsem pri tem združevanju od Koroške do Bele krajine. Od leta 2008 do 2011 se na žalost ni zgodilo skoraj nič na tem projektu oziroma se je delalo vse, da se ta projekt ne bi aktivno nadaljeval. V letu 2012 so bili neki premiki in sedaj prehajam na bistvo, na leto 2013 in tudi na leto 2014, 2015, na obdobje našega mandata oziroma tudi vašega mandata.

Govoril bom na splošno, ne o posameznih krakih, ker potem bi lahko verjetno skozi celotno razpravo govoril o tem, od kod prihajam in kaj si jaz želim, katera izvedba je zame najbolj sprejemljiva, ampak mislim, da to ne bo prineslo dejanske koristi.

Sprašujem vas glede tretje razvojne osi predvsem v tej smeri, kajti za to koalicijo je vsaj v besedah velik poudarek na velikih infrastrukturnih projektih, pred nami pa je tudi evropska perspektiva 2014–2020. Ko to dvoje združimo za naslednjih šest, sedem let, mislim, da je tretja razvojna os zelo pomembna komponenta, ki lahko prinese našemu gospodarstvu, našim državljanom in pa tudi našemu prevozništvu marsikatero korist. Jaz od vas danes ne pričakujem nekih utopičnih odgovorov. Verjamem, da ne boste postregli z odgovorom o tem, da bo verjetno tretja razvojna os potem, ko boste končali vaš mandat, za polovico cenejša in enkrat hitreje narejena, ker verjamem, da to ni izvedljivo.

Me pa predvsem v prvi vrsti zanima časovnica, tako na vsebinskem in tudi na finančnem delu:

Kaj je bilo letos narejenega oziroma kaj se predvideva v naslednjih dveh letih glede uredb oziroma državnih prostorskih načrtov, javne razgrnitve le-teh?

Kako je z odkupi zemljišč in vaši pomisleki ali vaša predvidevanja, kdaj se bo lahko začela izgradnja posameznih krakov?

Nekateri bolj pritiskajo na severnem delu, nekateri na južnem. Jaz prihajam bolj iz srednjega dela in me resnično zanima, kdaj bo kdo prišel na vrsto.

Morda pa v nadaljevanju tudi odgovor glede vpliva lokalnega prebivalstva in pa sodelovanja z ostalimi ministrstvi.

Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem gospodu Samu Omerzelu.

SAMO OMERZEL: Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani gospod Lisec hvala za vprašanje.

Mi smo naredili lep pregled sami aktivnosti na tretji razvojni osi. Moram na začetku podati, da vsekakor tretja razvojna os je pomemben del razvoja Slovenije. To se z vami absolutno strinjam. Delimo jo v resnici na severni in južni del, pa tudi znotraj severnega in južnega dela potem na posamezne etape, in sicer v severnem delu sam odsek Šentrupert–Velenje, to verjetno zelo dobro poznate, smo leta 2012 doživeli negativno okoljsko presojo, tako da je bila odločitev vlade takrat, da se študija variant umakne. Mi na tem segmentu, na tem odseku trenutno vodimo zelo aktivno vse aktivnosti povezane z novo študijo variant. Sama razgrnitev študije variant je zastavljena v tej smeri, da se vsi deležniki, vse aktivne strani v tej zgodbi vključijo pred samo javno razgrnitvijo, zato da preprečimo tisto slabo izkušnjo iz preteklosti, torej da pridemo z varianto, ki je sprejemljiva, ki je v tej fazi, da potem lahko naprej sam proces teče. Planirano je, kar se tiče samih aktivnosti javne razgrnitve, da bo sama javna razgrnitev in potem prostorsko umeščanje narejeno in zaključeno v letu 2014.

Drugi odsek Velenje–Slovenj Gradec, postopek prostorskega umeščanja je zaključen. Avgusta 2013 je bila sprejeta uredba o državnem prostorskem načrtu.

Tretji odsek Slovenj Gradec–Dravograd, na tem odseku je dejansko prišlo po podrobnih analizah, študijah prometa do spoznanja, da sama zahteva in kapacitete tega odseka nikakor ne opravičujejo, da bi se na tem odseku gradila avtocesta, da bi se gradil nov odsek, zato gre tukaj odločitev v tej smeri, da se opravi modernizacija obstoječega omrežja.

Ko govorimo o južnem delu, na tem segmentu imamo prvi odsek med Novim mestom in Malinam. Tu je bila uredba o DPN sprejeta decembra 2012. Drugi odsek Maline–Metlika in naprej potem Črnomelj, torej mejni prehod Metlika in Črnomelj, tukaj pa potekajo aktivnosti, javna razgrnitev okoljskega in osnutka DPN je predvidena za november 2013.

Potem pa je odsek, ki se navezuje na prejšnjega, to je Črnomelj–Vinica, kjer pa planiramo, da bo prostorsko umeščanje opravljeno v letu 2014. Vsa ta dokumentacija in vse to planiranje je osnova za to, da lahko začnemo z gradbenimi dovoljenji in potem s samo gradnjo. Sama gradnja pa je povezana z virom financiranja.

Kar se tiče evropskih fondov, moram reči, da v novi finančni perspektivi poudarka na cestah ni, tako da kar se tiče samih investicij in črpanja fondov iz evropskih sredstev, verjamem, da bo zelo težka in bomo morali iskati druge vire. Sam osebno želim, da bi ta del tretje razvojne osi v Sloveniji zaživel, vendar pa edina realna možnost, da bomo ta odsek financirali, zdaj ali v celoti severnega, južnega ali bomo po posameznih segmentih in prioritetah vsekakor

morali graditi, ga pa predvsem vidim v tem, da iščemo koncesionarja za celotne slovenske avtoceste in v pravilnem konceptu in oblikovanju koncesije za naše avtoceste postavimo pogoj tudi investicije in razvoj tretje razvojne osi. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, minister. Strinjam se, da gre za pomemben projekt in ga podpirate. Deloma ste le nakazili pa tudi posamezna dejanja oziroma nadaljevanja nekih zgodb iz preteklosti gredo v tej smeri. Morda za začetek glede finančnega vidika. Ja, evropska perspektiva jasno načrtuje, da ceste oziroma infrastruktura ni najbolj pomembna tema. Sami ste govorili o koncesionarju, pa me zanima glede na javno znano floskulo o nacionalnem interesu:

Ali ste za to kot minister oziroma če bo interes s strani kakšnega tujca, ali bo lahko vstopil v slovensko infrastrukturo kot koncesionar?

Potem pa še dve zadevi:

Kako sodelujete pri projektu z ostalimi ministrstvi? Moram reči, da ne samo pri tem projektu, verjetno tudi pri kakšnih drugih projektih je kakšno ministrstvo, tukaj govorim o Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, včasih prej cokla. kot pa razvoj pri posameznih projektih.

In še ena stvar:

Zanima me tudi vpliv lokalnega prebivalstva. Vemo, ponekod se pojavljajo civilne iniciative, ki so dokaj močne, ponekod so tudi dokaj močni županskih lobiji, ki svoje politike ne gradijo na tem, ali so na levi ali na desni, ampak izključno na svojih osebnih interesih. In ti interesi gredo v večini na škodo gospodarstva ali pa vpliva na okolje.

In za zaključek. Zanima me, glede na to, da je neka študija pokazala vprašljivost glede praga ekonomske učinkovitosti. Jaz upam, minister, da v nadaljevanju tega projekta ta podprag ekonomske učinkovitosti ne bo za kakšnega uradnika na vašem ali pa na kakšnem drugem ministrstvu, bom rekel, pomemben faktor v tem, da se ta projekt zaustavlja oziroma se ga brezza. Jaz pričakujem nadaljevanje aktivnosti pri tem projektu. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Želite dopolniti odgovor?

Gospod minister, imate besedo.

SAMO OMERZEL: Gospod Lisec, hvala za dodatna vprašanja.

Ko govorim o koncesiji in Darsu, jaz absolutno podpiram, da to koncesijo podelimo in gremo v tej smeri naprej. Seveda se moramo tukaj jasno zavedati – tukaj ne govorim o prodaji infrastrukture, ampak govorim o upravljalnem delu, in moramo biti popolnoma jasni, da sama

infrastruktura mora ostati v državni lasti, je strateškega pomena, in to vsekakor ne sme biti predmet privatizacije. Pri podeljevanju same koncesije je izredno pomembno, da je sama koncesijska pogodba kvalitetno, jasno, s popolnoma jasnimi cilji pripravljena, da točno vemo, kaj se podeljuje v okviru koncesije in kaj je del infrastrukture, ki ni del te koncesije. Sama priprava koncesijske pogodbe, za primerjavo lahko povem, da je hrvaška vlada ta del že opravila, oni so za izbiro svetovalca pri podeljevanju koncesije razpisali razpis v vrednosti 6 milijonov evrov. Torej govorimo o resnih številkah, kar je seveda razumljivo, ko govorimo o milijardnih koncesijskih pogodbah. Vsekakor to mora biti pripravljeno na nivoju, z mednarodnim neodvisnim strokovnjakom, ki ima izkušnje na tem področju in ki ima reference. To tudi daje kredibilnost takšnim strokovnjakom.

Kar se tiče samega sodelovanja z ostalimi resorji in ostalimi ministri. Predvsem ste izpostavili Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Jaz moram reči, da z ministrom Židanom zelo korektno sodelujeva. Seveda imava velikokrat različne poglede, različna stališča, a o vseh temah, ki sva jih do danes imela, sva se uspešno spogajati in na koncu najti skupni cilj, ki je v interesu te države in državljanov. Torej ne v interesu Ministrstva za prostor, energijo, infrastrukturo, ne v interesu Ministrstva za kmetijstvo in okolje, vendar v interesu države.

Ko govorimo o vplivih lokalnih veljakov, lokalnih skupnosti, levih in desnih, jaz z nastopom svojega mandata sem se odločil in temu bom tudi sledil, enkrat na enem koalicijskem usklajevanju sem slišal, da se pločniki gradijo samo tam, kjer so desni župani, da se potem ceste ne gradijo tam, kjer so levi župani, jaz sem se v resnici odločil, da ne bom gradil ne levih, ne desnih pločnikov, ampak da bom gradil samo mostove. Morda kdaj pa kdaj tudi kakšen tunel.

Ekonomska učinkovitost To pa je eno od osnovnih načel, od osnovnih ciljev tudi pri tretji razvojni osi. Jaz sem prepričan, da odsek navezave od Novega mesta do Karlovca je del, ki dejansko povezuje slovenski avtocestni križ s hrvaškimi avtocestnim križem, ki se potem naprej odpira proti Dalmaciji in proti zahodnemu Balkanu in za ta del sem vsekakor prepričan, da ekonomska upravičenost ... / znak za konec razprave/... ni sporna. Bi pa želel, da je to del koncesionarja in da sam presodi o tej ekonomski upravičenosti.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Postopkovni predlog ima gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala predsednik.

Mislím, da sva midva z ministrom in verjetno še kdo, ki naju poslušá, strinja, da gre za zelo zahteven projekt, ki ne zadeva samo vašega ministrstva, ampak več ministrstev. Zelo se z vami strinjam, da gre, kot ste rekli, za projekt, kjer politična barva ne bi smela imeti

vpliva na izgradnjo tretje razvojne osi. Torej ta projekt tangira tako leve kot desne poslance.

Danes sva govorila o celotnem poteku tretje razvojne osi, ne pa o posameznem kraku, tako kot je bila večkrat debata v preteklosti. Zato predlagam, da se o tem vprašanju, ki je tudi strokovno zelo zapleteno, opravi širša razprava na seji Državnega zbora. Minister verjamem, da boste imeli takrat več časa, da predstavite še bolj analitično dejansko stanje, da od tistega časa morda kašnemu uradniku na vašem ministrstvu daste še kakšno dodatno nalogo s tega področja in nam prinesete tudi kakšne nove informacije. V primeru, če ta postopkovni predlog ne bo izglasovan, minister, vsakega pol leta boste deležni mojega poslanskega vprašanja o celotni trasi, ne o tisti trasi kjer jaz živim. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Če sem prav sledil vaši razpravi, niste podali postopkovnega predloga, da se opravi razprava ali ste? Ja. Prav. O vašem predlogu bo potem Državni zbor odločil v okviru glasovanj, v četrtek, 24. oktobra 2013. Zaključujemo to vprašanje.

Prehajamo na naslednje vprašanje. Postavila ga bo gospa Ljudmila Novak, Nova Slovenija, in sicer ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je sicer odsoten, potem še ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanku Stepišniku ter ministru za kmetijstvo in okolje, mag. Dejanu Židanu, ki je prav tako odsoten.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica, ministra, dragi kolegi!

Zakaj ste našeli tri področja. Namreč zaradi tega, ker nismo mogli dobiti sogovornika in smo zelo težko odkrili, kdo je sploh pristojen za to področje. Sedaj se bliža prvi november in po navadi gremo vsi na pokopališča, ker imamo Slovenci pieteten odnos do naših umrli. Tudi naša pokopališča so zelo lepo urejana v primerjavi z nekaterimi drugimi kulturami ali državami. Na to smo vsekakor lahko ponosni.

Državljeni, občani pa so me opozorili na nekaj drugega. Namreč o zakonu, ki ureja to področje in je že zelo star, sega namreč v leto 1984 in ne predstavlja aktualnega časa oziroma ni primeren za ureditev, ki bi bila primerna za današnji čas, torej zakonodaja, ki ureja izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti ter urejanje pokopališč iz leta 1984. Delno je s finančnega vidika izvajanje omenjene zakonodaje urejeno z Zakonom o gospodarskih javnih službah, zato je tudi vprašanje naslovljeno na ministra za gospodarstvo. Na osnovi teh pravnih podlag sprejemajo občine odloke o izvajanju te dejavnosti.

Želimo vprašati, zanima nas:

Kdo pripravlja in kdaj bo pripravljen nov zakon o izvajanju pokopališke dejavnosti in pogrebne dejavnosti ter urejanju pokopališč?

Kateri resor je pristojen za njegovo trenutno izvajanje?

Potem pa tudi nepremičninski davek, o katerem sedaj govorimo in zadeva pravzaprav skoraj vsa področja življenja. Ta davek bo zagotovo prinesel tudi povišanje cen storitev pokopališke in pogrebne dejavnosti kot tudi urejanja pokopališč. Iz lokalnega okolja smo seznanjeni, da so pokopališča pogostokrat tudi v lasti verske skupnosti, medtem ko jih ima lokalna skupnost v brezplačnem upravljanju. Bojimo se, da bo ta davek preložen spet na uporabnike, torej na nas državljane. Bom še v drugem delu zastavila nadaljnja vprašanja. Torej:

Kdo je pristojen, kdo pripravlja novi zakon in kdaj ga bomo ugleдали?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Stanko Stepišnik, imate besedo.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana poslanka, poslanci, hvala lepa za vprašanje, gospa Ljudmila.

Dejansko je res, ta zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč je zelo star. Je res iz leta 1984 in se do danes kaj bistveno ni spremenil. Leta 2009 ga je poskušalo Ministrstvo za gospodarstvo novelirati, spremeniti, vendar je bil zaradi nasprotovanja v Državnem svetu umaknjen oziroma ni šel v nadaljnjo proceduro oziroma zakonodajni postopek. Velika dilema pri noveliranju tega zakona je tudi nejasna pristojnost za normativno urejanje pokopališke in pogrebne dejavnosti, saj ta zadeva najmanj tri različna ministrstva: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor ter Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Veljavni zakon je bil pred reorganizacijo državne uprave v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor. S ciljem, da se to uredi, smo napravili časovnico z določenimi aktivnostmi. 22. 8. je bil usklajevalni sestanek med ministri in vladnimi službami, kjer so se dosegla načelna soglasja. Ta načelna soglasja so: pogrebna in pokopališka dejavnost tudi v bodoče ostane v obvezni lokalni gospodarski javni službi, ostaneta urejani v enotnem zakonu. Pogrebna in pokopališka dejavnost mora v okviru obvezne lokalne gospodarske javne službe zagotavljati osnovni standard storitve, pri pogrebni dejavnosti pa se dovoli dostop tudi tržne dejavnosti, ob upoštevanju določenih pogojev: nadstandard storitve pogrebnega dala. Osnova za nov predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti je osnutek zakona iz leta 2009, pri čemer je potrebna posodobitev in bolj konsistentna ureditev dejavnosti. Glede določitve pristojnosti za normativno urejanje pokopališke in pogrebne dejavnosti se pripravi osnovni koncept predloga ureditve na področju pokopališke in pogrebne dejavnosti, usklajevalni sestanek med predstavniki navedenih ministrstev ter vladnih služb in drugimi deležniki

trenutno organizira in vodi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je tudi organiziralo skupen sestanek med zunanjimi deležniki, zunanji deležniki so Obrtno-podjetniška zbornica, Gospodarska zbornica, Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije. Namen tega sestanka je bil predvsem to, da se izoblikuje enotni kriterij oziroma pogoji za izvajanje te dejavnosti ter da se ugotovi, glede na različne poglede, kolikšen del pogrebne dejavnosti se sploh lahko prepusti tržni dejavnosti.

Dogovorjeno je bilo, da se do konca oktobra pripravijo nova izhodišča in pri teh novih izhodiščih sodelujejo tudi Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in pa Ministrstvo za zdravje. Po 30. 10. oziroma po koncu oktobra bo šel ta zakon potem v javno razpravo in bo možno dati razne predloge in določilo se bo tudi, kdo ima pristojnost nad tem zakonom. Do danes to ni jasno. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je samo prevzelo vodenje in koordinacijo te novele zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Sedaj je v nekaterih občinah urejeno tako, da občine dajejo posameznim skupinam neke subvencije za pogrebnino oziroma smo državljani tudi prejeli pogrebnino. Z novim zakonom bo to spremenjeno in bo pogrebnina pripadala samo tistim, ki prejemajo socialnovarstveni dodatek. Torej bo še toliko bolj pomembno, kako se bo oblikovala cena za pogrebne dejavnosti. Zdaj ko smo prejeli to pogrebnino, se nam po drugi strani ni zdelo tako zelo pomembno, kako visoka je cena. Po navadi se tako gleda in morda so tudi javna komunalna podjetja to izrabljala po svoje in so šle cene kar preveč navzgor. Ko bomo morali to sami plačati in ne bomo dobili povrnjenih stroškov, potem se bomo pa tudi vprašali, zakaj je ta cena tako visoka.

Zato vas sprašujem:

Ali bo novi zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč vseboval tudi določbe glede oblikovanja cen storitev urejanja pokopališč? Sicer bomo pred tem, da si tudi pogreba ne bomo več privoščili.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Besedo za dopolnitev odgovora ima mag. Stepišnik.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala lepa.

Jaz mislim, da tudi v skladu z novim zakonom, v osnutku ni še vse določeno, kaj bo v tem zakonu. Kot pravim, po oktobru bo javna razprava in bo možno tudi z določenimi stališči,

predlogi še izboljšati ta zakon. Lahko vam pa vam zagotavljam, da bo vsak pokopan dostojno.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem zaključujemo vprašanje. Ne?

Postopkovno zahtevo ima gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Ne bom dala postopkovne zahteve, ker sem nad tem že obupala, ker tudi noben pameten predlog ni podprt za nadaljnjo obravnavo, ampak samo še želim opozoriti, da vendarle naj se ta zakon zgodi in naj bo primeren za državljane.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem zaključujemo tudi to vprašanje.

Prehajamo na naslednje vprašanje, ki ga bo postavila mag. Majda Potrata, Socialni demokrati, in sicer bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak ter ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, spoštovana ministra, poslanke in poslanci!

Moje vprašanje izhaja iz ustavne pravice, da je za otroka v prvi vrsti dolžna skrbeti družina, v drugi vrsti pa država. Poseg v družino je dovoljen samo takrat, kadar je ogrožen otrok. Tu bi opozorila na Zakon o preprečevanju nasilja v družini, kjer so določeni nosilci dejavnosti in postopki, kaj je treba storiti, kadar v družini ni vse tako, da bi lahko trdili, da je v korist otroka. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pa mora poskrbeti za drugi del obveznosti – da je vsakemu otroku omogočena dostopnost izobraževanja in pri tem je osnovnošolsko izobraževanje obvezno. Do tod vse lepo in prav. Težava nastopi takrat, ko ugotovimo, da je zaradi doktrine integracije otrok s posebnimi potrebami v posameznih primerih mogoče zaznavati tudi težave, ko je v neenakem položaju otrok s posebnimi potrebami ali morebiti drugi otroci, ko imajo pripombe na to starši, učitelji, vodstvo šole ali širše družbeno okolje.

Glede na to, da opozarjajo, da rastoča socialna stiska prinaša v šolo tudi nove oblike socialnih problemov, tudi nasilja posebnih oblik, sem se odločila zastaviti vprašanje in vprašati oba ministra:

S katerimi sistemskimi ukrepi nameravata ministrstvi zagotavljati pomoč pri obravnavi primerov nasilja v šolah, ki je posledica socialne stiske otroka ali vedenjskih in čustvenih težav?

Poznamo postopke odločbe, kako dobi odločbo otrok s posebnimi potrebami, vemo, kako lahko kdo organizira pomoč, ampak vse več primerov se zgodi, ko ugotovimo, da katera od inštitucij ni zmogla napraviti vsega, kar bi bilo

otroku v korist. Nočem namreč zanemariti tega, da je pogosto otrok, ki opravlja medvrstniško nasilje, pogosto tudi sam žrtev nasilja. Zato so to zelo zapletene situacije in zato tudi vprašanje obema ministrstvom. Hvala za odgovor že vnaprej.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za vprašanje.

Najprej dajem besedo dr. Anji Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, gospod predsednik. Hvala, gospa Majda Potrata za vprašanje.

Gre za vprašanje, ki je v pristojnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in tudi mojega kolega. Jaz bom na kratko morda na začetku povedala, da se vaše vprašanje naslavlja na dve temi, in sicer na eni strani socialne stiske, vedenjske in čustvene težave otrok, druga stvar pa je nasilje v šoli. Ministrstvo s svojimi ukrepi pokriva področje socialnih stisk in težav v družini, iz katere večina te čustvene in vedenjske stiske tudi izhajajo. Socialne stiske otrok poskušamo, ne glede na situacijo, v kateri je družba, blažiti z ukrepi socialne in družinske politike preko sistema pravic iz javnih sredstev, ki so namenjena družini, v kateri otrok živi. Ne nazadnje so pomembni socialni transferji, kot so otroški dodatek ali v primeru socialne stiske tudi denarna socialna pomoč, subvencija malic in kosila, če govorimo o dijakih, pa tudi možnost štipendije za mladoletne, ki jo z novim letom vračamo. Poleg tega blažimo socialno stisko tudi z dodatkom za veliko družino in tudi kar nekaj programov sofinanciramo preko družinskih centrov, ki nudijo pomoč družinam. Čustvene in vedenjske težave pri otrocih pogosto izvirajo iz težav v družini, zato so centri za socialno delo kot nosilci javnih pooblastil dolžni izvesti potrebne ukrepe za zaščito otrok, ob sumu ogroženosti lahko sporazumno ali pa tudi brez volje staršev otroka namestijo v zavod.

Kot ste izpostavili, je dejansko ključno sodelovanje različnih institucij. Te institucije predstavljajo ljudje, zato se mi zdi vedno ob takih stvareh pomembno, da posamezni zaposleni naredijo vse, kar je v njihovi moči, da se morda ne gleda samo glede na pristojnosti, da se včasih zavrti tudi telefon, se dogovori med posameznimi institucijami na način, da se najde rešitev za posameznega otroka, za posamezno situacijo, ki je najboljša za otroka samega. Najslabše je, ko imamo situacijo, da je posameznik izgubljen v tem sistemu. Zakon o preprečevanju nasilja v družini je tak krovni zakon, ker veliko smo že v preteklem obdobju usmerili naporov k temu, da smo sprejeli protokole, kako posamezne institucije med seboj sodelujejo, na primer šole, centri za socialno delo, policija. Zdi se mi, da se je treba zopet vprašati o tem, kaj bi kot človek, ne samo kot zaposlen, naredil v določenem primeru, da bi pomagal otroku v smislu, da kdaj zavrtiš telefon,

se dogovoriš določene stvari, seveda vse v skladu z zakonskimi pristojnostmi, ki jih imaš, ampak vseeno, da je nek osebni interes, in v večini primerov, ki so, ponavadi tako ravna. Naša pozornost je pa usmerjena predvsem tam, kjer se kaj zatakne. Tam tudi ministrstvo, če je pozvano, poskuša s sodelovanjem med vsemi institucijami najti najboljšo možno rešitev. Kadar pa se že ugotavlja, ali so bili vsi ukrepi storjeni tako, da so v korist otroka, pa tudi inšpekcija, ki je pristojna, presoja ukrepe s strani centrov za socialno delo. Vsekakor je pa to problematika, ki je v krizi vedno bolj izpostavljena in vzpostavlja se res potreba po sodelovanju med različnimi institucijami.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Odgovor dr. Jerneja Pikala. Izvolite, gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa. Hvala lepa spoštovani poslanki za zastavljeno vprašanje.

Jaz bom kratek in poskušal bom biti obenem čim bolj praktičen in jednat. Kar se tiče samega sodelovanja, mislim, da je kolegica ministrica povedala vse, ker je glede tega potrebno. Tudi nam se zdi, da je ključno interes otroka in hitro ter predvsem učinkovito posredovanje tam, kjer je to potrebno.

Kar pa se tiče sistemskih ukrepov, ki jih počnemo, bi pa rad izpostavil naslednje. Verjetno veste, da je med leti 2010 in 2012 s sredstvi evropskega strukturnega sklada na ministrstvu potekal projekt usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju za obravnavo nasilja v družini. Mi grdo rečemo, da smo usposobili tisoč multiplikatorjev, ki bodo lahko to znanje nesli naprej. Delamo predvsem na ravni krepitve strokovnih kompetenc delavcev v vzgoji in izobraževanju, tudi preko nekega drugega projekta in če mi boste dali priložnost, bom seveda z veseljem tudi o tem drugem projektu povedal še kaj več. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Ne bi želela na posamičnem primeru graditi sistemskih rešitev, zaradi tega vas tako sprašujem. Nasprotovala sem ali bila vsaj zelo skeptična, ko smo v zakon vnesli možnost, da se tudi brez soglasja staršev lahko otroka, ki povzroča nasilje ali ogroža druge otroke v razredu, prešola. Ampak lahko pa je problem tudi drugačen, da se otroci umaknejo iz okolja, kjer je posameznik, ki je moteč. Ne ena rešitev, ne druga ne bo rodila sadov, če ni sporazumna.

Zato vas sprašujem, ker sem v posodobitvi programa za otroke in mladino 2006–2016 oziroma za obdobje 2013–2016 našla tudi ukrepe, ki predvidevajo ravno v

takšnih primerih zaščito pred zanemarjanjem in nasiljem – ker za to gre, kot posledico nemogočih socialnih razmer, da bi lahko otrokom žrtvam nudili tudi takojšnjo ustrezno pomoč v forenzični hiši.

Pa me zanima:

Ali je ta projekt forenzične hiše že tako zastavljen, da lahko pričakujemo kakšno nadaljevanje in kaj si od njega lahko obetamo?

Predvsem pa od ministra za izobraževanje pričakujem, da bo lahko še dopolnil tisto, česar mu prej ni uspelo povedati. Hvala obema za odgovor.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa še enkrat.

Kot rečeno, rad bi nadaljeval na sistemski ravni. Gre za krepitev kompetenc strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju za na eni strani prepoznavanje in na drugi strani preprečevanje nasilja. Zato smo delovali skupaj z Inštitutom za psihološko svetovalne razvojne projekte in v tem vidiku smo obravnavali pet programov usposabljanja za primarno preventivne programe, na eni strani zaposlene, na drugi strani smo opolnomočili otroke in mladostnike, potem smo informirali in aktivno vključevali strokovne delavce, gre tudi za vključevanje staršev v ta proces za preprečevanje nasilja in socialnih mrež prostovoljstva. Na ta način in še z mnogimi drugimi projekti smo želeli vse te deležnike, ki so pomembni za preprečevanje nasilja, pripeljati v proces in jih na nek način doizobraziti oziroma dodatno izobraziti. To, kar pa sprašujete glede samega sodelovanja, pa mislim, da je ključno. Skupaj s policijo smo že v preteklosti, sedaj pa zadevo nadgrajujemo, pripravili osnutek dogovora o izvajanju nalog za zaščito otrok. To je tisti dogovor, ki izhaja iz Zakona o preprečevanju nasilja nad otroki v družini. Tak dogovor, ki smo ga tudi že predstavili ravnateljem, mislim, da bo ena osnova za naše nadaljnje delo. Ob tem bi pa rad, samo še čisto na kratko, da bo tudi kolegica imela nekaj časa, spomnil, da tu ne gre za povezavo s Policijo, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter nami, ampak poskušamo v tem smislu delovati tudi z Ministrstvom za zdravje. Mislim, da tudi Ministrstvo za zdravje ima vlogo pri tem, kajti ne gre samo za fizično zdravje, kot veste, ampak je vprašanje tudi včasih duševnega zdravja. In kadar smo na področju duševnega zdravja, je pa zelo pomembno vprašanje tudi Ministrstvo za zdravje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Jaz bi morda dopolnitev glede programa za otroke in mladino, ki je bil pred 14 dnevi sprejet na vladi oziroma dopolnitev tega programa, kjer smo glede na obstoječe stanje in glede na določene rezultate, predvsem nekaterih študij glede zdravja otrok, sprejeli določene dopolnitve. Med njimi so ukrepi, ki so medresorsko, torej ministrstvo samo koordinira. Kar se tiče forenzične hiše, je v pristojnosti pristojnega ministrstva, vsekakor pa se nadaljujejo ukrepi, da bi ta zaživela do leta 2016, ko naj bi bil ta program tudi realiziran kot tak, ker pokriva obdobje 2010–2016.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi in kolegi, spoštovani gospod minister!

Vsi zelo dobro poznamo gospodarsko stanje v naši državi, poznamo tudi enega od pglavitnih vzrokov za stanje gospodarstva, kakršno je. Želim upozoriti na nek investicijski krč, ki je v tem momentu v naši državi, in več ali manj je vsem nam jasno, da je treba oživiti nov investicijski zagon in s tem posledično tudi oživiti naše gospodarstvo. Ovir za oživitve in hitrejšo vzpostavitev oziroma zagon investicij je v naši državi res veliko. Ampak jaz bi danes rad izpostavil samo en segment, ki precej upočasnjuje potek določenih investicijskih projektov, da pridejo do tiste končne operativne faze pred samim izvajanjem. Govorim o pridobivanju zemljišč za potrebe izgradnje javne infrastrukture tako na nacionalni ravni kot tudi na lokalni ravni. Poznam ukrep, ki je bil sprejet v letošnjem letu za pridobivanje zemljišč za izgradnjo žičniških naprav. Bi rekel dokaj pozitiven ukrep, ampak ta ukrep je ozko usmerjen in velja samo v tem segmentu pri pridobivanju zemljišč. Ne velja za ostalo javno infrastrukturo v državi. In danes, ker je čas izjemna vrednota in je zelo pomembno, kako se bomo hitro odreagirali oziroma kako hitro bomo pripravili določene ukrepe, da investicijski krč sprostimo oziroma da zaženemo investicije, pričakujem od ministrstva, da že ima danes tudi v tej smeri pripravljene določene ukrepe, ki bodo dejansko pospešili pridobivanje zemljišč za izgradnjo javne infrastrukture. V tem momentu je v fazi pridobivanja zemljišč tudi precejšen del avtocestnega odseka Draženci–Gruškovje, kjer dejansko odkupi že potekajo. Če se ozremo nazaj, poznamo tiste izjemno negativne primere, ki so vplivali oziroma zavirali izgradnjo.

Ministru zato zastavljam vprašanje:

Kakšne ukrepe in spremembe zakonodaje bo ministrstvo pripravilo glede

hitrejšega pridobivanja zemljišč ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister, gospod Samo Omerzel.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod Žnidar, hvala za vprašanje.

V veliki večini se strinjam z vašimi ugotovitvami in dejstvom, da samo pridobivanje dokumentacije in celotna poznejša faza do gradbenega dovoljenja so prepočasni in preveč časa rabimo, da pridemo do cilja. Sama sprememba v DPN v rang 5 do 7 let se absolutno strinjam, da je nesprijemljivo. Ta del prostorskega planiranja in gradnje objektov v tem prostoru je dejansko eden od prvih problemov, s katerim sem se soočil na tem ministrstvu. Po proučitvi problematike zgodovine, kaj se je dogajalo na tem področju, smo se znotraj ministrstva odločili skupaj s strokovno ekipo, da gremo v temeljito prenovu kompletnega koncepta. Jaz sem prepričan, da sistemski pristop in reševanje tega v celotnem spektru težav, ki jih predstavlja samo prostorsko planiranje in pa potem kompleten proces do same gradnje, je edini pravilni pristop. Mi smo se lotili zadeve na naslednji način. Na eni strani imamo sam proces od prostorskega planiranja, gradnje objektov pa do končne faze izvedbe, na drugi strani pa imamo zakonodajo, ki ureja ta proces. V tem trenutku imamo štiri krovne zakone, ki urejajo to področje. Mi smo pripravili kompleten koncept normativnih sprememb v okviru Ministrstva za infrastrukturo in prostor in ta koncept pripravili tudi kot predlog za obravnavo na Vladi. Tisto, kar je ključno znotraj samega normativnega koncepta spreminjanja in zelo pomembno, je zavedati se, da ni samo ministrstvo za infrastrukturo tisto ministrstvo, ki je odgovorno za to področje. Je izredno kompleksen proces, ki zahteva medresorsko usklajevanje, ki zahteva medresorsko sodelovanje tako z Ministrstvom za kulturo, z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje itn. Zato mislim, da pristop, da smo normativni predlog pripravili in poslali v medresorsko usklajevanje, da se s koncepti v začetku strinjamo z vsemi ministrstvi, je edini pravilen pristop, da imamo enotno politiko in dolgoročno enkrat sistemsko uredimo kompletno problematiko in znotraj kompletnega sistemskega pristopa in koncepta tudi ta segment, o katerem govorimo, o razlastitvah, o samih postopkih, da prej pridemo do gradbenega dovoljenja, da definiramo, kaj je strateškega pomena za državo. Tu smo sledili in za vzor imeli nemški model. Jaz mislim, da je sam koncept zelo dobro pripravljen in v samih načrtih planiramo, da bomo s predlogom zakona, torej s kompletno prenovom vseh štirih krovnih zakonov z enim enovitim zakonom prišli s predlogom na Vlado v prvem kvartalu leta 2014.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, dopolnitev.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa za ta del odgovora.

Absolutno se strinjam z vami, da ni samo to pristojnost Ministrstva za infrastrukturo in prostor, ampak da je treba kar tri resorje uskladiti. Ampak vaše ministrstvo pa je tisto, ki dejansko mora niti držati v rokah oziroma se uskladiti tudi z ostalimi ministrstvi, kajti na koncu je problem samo na vaši strani. Tako da temu se ni moč izogniti.

Zelo zadovoljen in vesel bom, če bodo ti problemi odpravljeni že v prvem kvartalu naslednjega leta in da s tem ne bodo ovirani postopki že takoj v naslednjem letu oziroma da tiste investicije stečejo kar najhitreje. To se pravi:

Ali lahko pričakujemo zakonodajo že ob koncu letošnjega leta v Državnem zboru? Tu me še ta časovni okvir bolj podrobno zanima. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za dodatno vprašanje, da imam priložnost malo bolj podrobno pojasniti.

Predlog osnutka novega zakona bomo poslali na Vlado v začetku prvega kvartala leta 2014. En koncept in ključni del celotne prenove so seveda soglasja. V večini primerov na največ težav naletimo ravno v fazi pridobivanja soglasij. Pomembna sprememba, pomemben koncept tega je integralni pristop k pridobivanju soglasij. Torej centralno ena točka za pridobivanje vseh soglasij, vseh soglasodajalcev in vse potrebne informacije. V grafičnem prikazu tega koncepta smo zelo enostavno in jasno prikazali, kaj pomeni centralna baza podatkov, hkrati tudi grafično prikazano, katera soglasja dejansko soglasodajalci morajo dati. V veliko primerih smo prišli do tega, da dejansko iščemo soglasja, ki jih v resnici za sam postopek sploh ne potrebujemo. Te informacije, če so dostopne vse na enem mestu, seveda zagotovijo, da takšnih postopkov ne peljemo brez potrebe in s tem skrajšamo same postopke izdaje soglasij, na drugi strani pa je tisti, ki išče soglasja, ima suport na eni točki in lahko po čim hitrejšem postopku pride do vseh soglasij ter na koncu do cilja – gradbenega dovoljenja in same investicije. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju, ki ga bo postavil gospod Franc Breznik ministru za finance dr. Urošu Čuferju ter ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu. Ker sta oba ministra odsotna, boste vprašanje prejeli naknadno oziroma po vaši želji.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Mene nekako žalosti, da ni niti en minister ni prisoten. V bistvu gre za kombinirano vprašanje obema glede zadnjih vladnih ukrepov na področju cele države, ker ti vladni ukrepi nekako hromijo slovensko kmetijstvo, predvsem na podeželju in predvsem v krajih, kjer je to kmetijstvo že zdaj bilo ogroženo. Sam prihajam iz Slovenskih goric. Specifika Slovenskih goric na področju kmetijstva je v tem, da gre za razpršeno poselitve, gre za veliko število majhnih naselij, ob specifični rabi teh zemljišč, gre za reliefno razgibanost ter zaradi neugodnih klimatskih in talnih razmer na neko skromnejšo dodano vrednost in dražjo pridelavo hrane. Če se v Slovenskih goricah primerjamo z ostalimi deli Slovenije, lahko ugotovimo, da tri petine vsega prebivalstva živi v nekaterih urbanih, naseljenih območjih in da ravno tam je pritisk na zemljišča glede ljudi večji. In tukaj je neka, lahko rečem, neka določena prednost Slovenskih goric, ker zaradi majhne naselitve so ta zemljišča nekako manj obremenjena. Govorim seveda o kemijski obremenitvi glede škropiv in vsega ostalega. Moram pa nekako priznati, ker se pod to vlado izrazito stimulira urbanizacija države, se podeželje prazni, mnogi objekti se ne uporabljajo več in propadajo. In prav ti bodo sedaj obdavčeni nekajkrat več kot tisti v uporabi po davku na nepremičnine, o katerem sedaj govorimo v Državnem zboru v zadnjih mesecih.

Razmere za kmetovanje, ki jih ugotavljam v Slovenskih goricah, so v bistvu pri sosedih izrazito boljše. Kmetje razmišljajo o opuščanju pridelave, problem je divjad, škropiva so dražja kot v drugih državah, imamo več prepovedi uporabe škropiv, ki pa so tudi pri nas seveda tudi nekoliko dražja. Dejan Židan kot kmetijski minister pa govori, da je največ sive ekonomije ravno v kmetijstvu. Torej kmetje so obdavčeni po katastrskem dohodku. Siva ekonomija pa je mogoče delno res. Je pa tam, kjer so stare generacije v pokoju in nekako se pomaga tem kmetijam, da lahko preživijo z nekim prostovoljnim delom. Mladi odhajajo s teh območij, odhajajo v Ljubljano, kjer se izobražujejo marsikje na nekaterih izobraževalnih institucijah, ki ne prinašajo nekih normalnih poklicev, kjer bi se lahko hitro zaposlili, in kmetijstvo kot tako v Slovenskih goricah lahko rečem, da izumira.

Moje vprašanje je zelo konkretno:

Kakšna je sploh prihodnost kmetijstva v Slovenskih goricah, kaj bo s kmetijami v Lenartu, Cerkevniku, Sveti Ani, Svetemu Juriju in Benediktu?

Predvsem kmetijskega ministra sprašujem:

Kaj je naredil na področju kmetijstva v zadnjih letih? Kaj je naredil na področju prepoznavanja recimo tudi blagovnih znamk na področju slovenske hrane in kaj je storil na podlagi določenih stimulativnih ukrepov na

področju naše kmetijske politike v Slovenskih goricah?

Sprašujem se, ali je za mene kot za njega nacionalni interes ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Glede na to, da sta oba ministra odsotna, boste prejeli v 30 dneh pisni odgovor na postavljeno poslansko vprašanje – ali vztrajate pri ustnem odgovoru na naslednji seji? Kar izvolite povedati.

FRANC BREZNIK (PS SDS): ... / oglašanje iz dvorane/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: V skladu z vašo zahtevo vztrajate pri ustnem odgovoru, ki ga boste prejeli na naslednji redni seji Državnega zbora.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Zvonko Lah bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje mag Dejanu Židanu.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana predsedujoča, spoštovani minister! Še bolj bi bil vesel, če bi bil gospod Židan tukaj.

Moje vprašanje je nadaljevanje mojega predhodnika in se popolnoma z njim strinjam. Prejšnji teden v sredo smo obravnavali poročilo o stanju kmetijstva v letu 2012. Rezultati so, da ne rečem, zaskrbljujoči, da ne rečem porazni. Slovensko kmetijstvo je tako in tako nekonkurenčno glede na pogoje kmetovanja, saj se dve tretjini kmetijskih zemljišč nahajata na območju z omejenimi dejavniki kmetovanja in kmetje ne morejo biti konkurenčni tujim kmetovalcem. Vemo pa, da je kmetijska politika evropska in da tukaj ne moremo voditi svoje državne politike. V poročilu je tudi navedeno, da je faktorski dohodek padel v letu 2012 v kmetijstvu za 12 %.

Moje poslansko vprašanje je namenjeno ministru:

Zakaj ste dopustili kot podpredsednik Vlade, predsednik vladnega odbora za gospodarstvo in kot resorni minister za kmetijstvo, da država uvaja dvojno obdavčitev kmetov?.

Vemo, da je katastrski dohodek pavšalna obdavčitev, ki jo poznamo ves čas in tudi v tujini, da pa je davek na nepremičnine, davek na kmetijska zemljišča in davek na kmetijske objekte dvojni davek, dodatna obdavčitev, ki jo kmetje ne bodo prenesli.

Že moj predhodnik je govoril, kakšne kmetije imamo, da ljudje opuščajo kmetovanje. In namesto da bi izkoristili ves evropski denar, ki je namenjen za razvoj podeželja in za kmetijstvo, v to smer, da bi zagnali kmetovanje na teh manjših kmetijah z dopolnilnimi dejavnostmi, s skrajšanjem prehranske verige

od vil do vilic, da bi organizirali kmečke tržnice in podobno, ta vlada samo dodatno obdavčuje že tako ubogo podeželje.

Zato bi prosil, če minister na naslednji seji ustno odgovori na to vprašanje. Jaz se ne čudim kmetom, vse več je slišati, da dobo zahtevali tudi odgovornost ministra oziroma interpelacijo zoper take odločitve, ki jih je pač kot resorni minister dovolil za področje kmetijstva. Vemo, kakšna je samooskrba. Samooskrba nam pada. Vemo, da bodo mlečne kvote ukinjene tam, kjer je edino še uspešno kmetovanje. Mislim, da bi .../izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa, gospod Lah.

V skladu z vašo zahtevo boste prejeli odgovor na vprašanje ministra mag. Dejana Židana na naslednji seji Državnega zbora.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju, ki ga bo postavil gospod Ivan Hršak ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes odsoten.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Moram reči, da sem razočaran, ker danes ministra ni med nami, glede na to, da vidim, da ima kar devet poslanskih vprašanj. Ne glede na to, bom postavil konkretno poslansko vprašanje.

Spoštovani gospod minister! Pred približno mesecem dni sem kot član Kluba zasavskih poslancev le-temu dal pobudo, da se je Ministrstvu za finance poslalo dopis glede problematike predvidene reorganizacije davčnih uradov v Republiki Sloveniji in s tem v zvezi s predvideno ukinitvijo Davčnega urada Hrastnik. Zaposili smo vas za čim prejšnji termin skupnega sestanka, kjer bi vam neposredno opisali naše utemeljene pomisleke, da bi pred vašo dokončno odločitvijo pretehtali vse vidike in posledice predvidenih sprememb. Žal do današnjega dne vašega odgovora sploh nismo prejeli. Razočaran sem. Na prejšnji seji Državnega zbora sem v zvezi s tem postavil ustno poslansko vprašanje. Na vašo izrecno prošnjo sem ga nato umaknil in prejel pisni odgovor, s katerim nikakor nisem zadovoljen.

Zato danes javno postavljam naslednja vprašanja:

Ali je odločitev o zaprtju davčnega urada v Hrastniku dokončna?

Če je, na katerih ocenah temelji ta odločitev?

Ali ste se morebiti sestali s predstavniki lokalne skupnosti in kakšni so bili ti zaključki?

Če se niste sestali in konkretno na terenu preverili učinka oziroma učinke predlaganega zaprtja urada, ali se mogoče še nameravate sestati?

Ali razpolagate s podatki, koliko ljudi bi bilo prizadetih zaradi predvidenega zaprtja in kolikšno povišanje stroškov – tu mislim predvsem

na prerazporeditev zaposlenih iz Hrastnika v Celje in druge stroške – bi to terjalo?

Prosim za vašo oceno:

Kaj bi takšna odločitev pomenila za državljane in državljanke kot stranke v davčnih postopkih?

Če držijo informacije o ukinitvi davčnih uradov, vas sprašujem:

Kdaj naj bi se ta projekt izvedel ter po konkretni številki prihranka tega projekta?

Ali je glede na oceno stroškov tega projekta, ki znaša skoraj en milijon evrov, ta projekt ukinjanja sploh upravičen?

Hvala lepa za odgovore na vprašanja.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa, spoštovani gospod Hršak.

Gospod minister dr. Uroš Čufer vam bo v skladu z vašo zahtevo odgovoril na naslednji redni seji Državnega zbora. Naj pa poudarim, da smo prejeli s strani generalne sekretarke Vlade Republike Slovenije gospe Tanje Šarabon obvestilo, da je danes dr. Uroš Čufer, minister za finance, odsoten zaradi službenih obveznosti, namreč zaradi obiska predsednika Evroskupine v Sloveniji.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju, ki ga bo postavil gospod Ivan Grill ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu, ki je danes službeno zadržan.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Uvodoma bi želel, da minister Židan na naslednji seji poda ustni odgovor na to aktualno vprašanje, ki je aktualno že skoraj 10 let.

Gre za problematiko dimnikarske dejavnosti v Sloveniji, ki je ne moremo urediti evropsko primerljivo in težave na tem področju so še vedno prisotne. Na podlagi zakonodaje, ki je v Sloveniji prisotna, so nezadovoljni tako izvajalci dimnikarskih storitev kot tudi številni uporabniki, ki tudi nam poslancem poročajo tudi o zlorabah, o nekvalitetnem delu in pa o visokih stroških, kar jim ta način povzroča. Glede na to, da se na tem področju kljub nekaterim obljubam žal ne naredi nič, pa bi želel sedaj, glede na to, da je znano novo dejstvo, gospoda Židana, ministra za kmetijstvo in okolje vprašati:

Ali je seznanjen s pravnim mnenjem bivšega ustavnega sodnika gospoda Ribičiča, ki je izdelal obsežno pravno mnenje ravno o področju izvajanja dimnikarske dejavnosti, kjer zelo natančno precizira, da je po njegovem mnenju takšen način ureditve tudi v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije, kajti nedopustno je, da lahko nek zakon oziroma nek akt določa, da morajo stranke dopustiti dimnikarjem, da imajo prost vstop v njihovo stanovanje, še posebej glede na to, da so te komunikacije velikokrat zelo zelo vprašljive?

Glede na to, da pravni strokovnjak, bivši ustavni sodnik v tem svojem dokumentu tako eksplicitno navaja, bi veljalo razmisliti, da se resnično ta protiustavnost uredi, in to bi bilo

treba z novim zakonom. Kot mi je znano, nek predlog takšnega zakona tudi obstaja.

Zato bi želel odgovor:

Ali je seznanjen s tem pravnim mnenjem?

Ali je seznanjen tudi s tem predlogom novega zakona?

Kakšno je njegovo stališče in pa tudi stališče Vlade do tega aktualnega in perečega vprašanja?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Grill.

V skladu z vašo zahtevo boste prejeli odgovor gospoda ministra mag. Dejana Židana na naslednji redni seji Državnega zbora.

Naslednje vprašanje bo postavil gospod Franc Pukšič ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes službeno odsoten.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa, podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Tako kot ste povedali, da je službeno odsoten v državi, pa jaz upam, da ne odpira ves dan vrat gospodu, ki je prišel v Slovenijo, ampak bi verjetno toliko pomembno pa le bilo, da bi bil na seji Državnega zbora pri poslancih. Pa nič hudega, nič zato. Jaz zaradi tega ne žalujem, da ga ni, žalujem pa, da vlada Alenke Bratušek to državo pelje v pokop, zato sem si dal tudi črno kravato gor.

Dejstvo je, da je denar z bančnih računov v minulih letih v milijardah odtekal v tuje države, predvsem oaze, pa ne zaradi ugodnejših davkov, ampak zaradi tega, da se to ne da slediti. Dejstvo je, da o tem ne govorijo več samo novinarji in ti nepridipravi, opozicijski poslanci, ampak 26. septembra sem poslušal na televiziji nekdanjega ministra in profesorja z Ekonomske fakultete, ki se vse skozi profesionalno s tem ukvarja, in tudi gospoda Pleskoviča, pa sta oba jasno povedala, da so milijarde odtekle iz gospodarstva v banke, iz bank pa v tujino. Nekaj tega je bilo za deinvestiranje gospodarstva. Veliko tega pa je šlo prav zaradi tega, da je šlo na tuje črne račune. Vse to, kar se dogaja, je posledica vsega tega.

Povedali so, da je predsednik, da se je ta vlada odločila, torej ta dva, ki se spoznata na finance – jaz sem pa poslušal, da je predsednik, da so se odločili tako Banka Slovenije kot minister za finance, da bodo zaščitili vlagatelje v Probanki in tiste, ki imajo preko 100 tisoč evrov vložka. Govorila sta, da gre za cirka 40 klientov, ki so krivi za več kot eno tretjino slabih posojil. In če to prenesem oziroma pretransformiram na Ljubljansko banko in Kreditno banko, bo cirka tisoč ljudi v tej državi, ki so krivi za stanje dveh milijonov ljudi.

Sprašujem ministra:

Kaj je naredil, ali je že dal kakšno ovadbo oziroma izkoristil tako Urad za preprečevanje pranja denarja kot seveda

Davčno upravo, da bi zaplenili tem ljudem premoženje?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V skladu z vašo zahtevo boste prejeli pisni odgovor v 30 dneh. Prehajamo k naslednjemu vprašanju.

Gospod Dragutin Mate bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje dr. Tomažu Gantarju.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani minister, glede na to, da ste se v zadnjem času, verjetno pol leta in več ukvarjali z interventnim zakonom, pričakujem, da boste prioritete v naslednjem obdobju preusmerili tudi na nekatera področja, ki posebej skrbijo naše državljane. In to je področje čakalnih dob in čakalne dobe, ki so na marsikaterem področju dolge, predolge in gledano s strokovnega vidika, tudi strokovne javnosti v zdravstvu nesprejemljivo dolge.

Zato vas, gospod minister, sprašujem naslednje:

Kdaj boste kot minister za zdravje uredili enoten sistem spremljanja nacionalnih čakalnih dob, tako da bodo lahko pacienti verjeli podatkom o čakalnih dobah za določeno zdravstveno storitev, ki so objavljena preko ZZZS ali preko IVZ?

Kako boste kot minister za zdravje vzpostavili sistem, da bodo izvajalci, vključeni v mrežo zdravstvenega varstva, lahko po enotni metodologiji poročali tako ZZZS kot IVZ? To sedaj ni mogoče, ker te metodologije ni.

Kdaj bomo imeli enoten sistem spremljanja čakalnih dob oziroma kdaj bosta instituciji, kot sta ZZZS in IVZ, imeli primerjalne podatke o čakalnih dobah? Pri sedanjem sistemu pacienti ne vedo, kateri seznam je pravi in ali lahko na tak način ustrezno izberejo izvajalca, kjer bi bili prej na vrsti.

Kdaj boste kot minister za zdravje vzpostavili sistem, da bodo v pravnih aktih upoštevane tudi strokovne smernice za najdaljše dopustne čakalne dobe, čemur sedaj nismo priča?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

TOMAŽ GANTAR: Hvala lepa, spoštovana predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci!

Sigurno so čakalne dobe tisto področje, ki je zelo pomembno za vse bolnike, ki čakajo na preiskave. Mi imamo v tem trenutku vzpostavljen sistem javljanja čakalnih dob s strani vseh izvajalcev, ki so pogodbeno vezano z ZZZS in pa tudi 450 jih javlja podatke IVZ. Te podatke IVZ redno obdeluje in mesečno posreduje vse spremembe o čakalnih dobah tudi Ministrstvu za zdravje. Dejstvo je, da lahko obstajajo določeni dvomi o kvaliteti podatkov,

glede na to, da na različne načine te podatke posamezni izvajalci zajemajo. Moramo pa vseeno vedeti, da je enoten način predpisan in obstaja, tudi metodologija za določanje čakalnih dob je objavljena na spletnih straneh Inštituta za varovanje zdravja, in to ne bi smel biti razlog, da podatki niso primerljivi ali pa da se v bistvenih postavkah razlikujejo. Je pa dejstvo, da lahko pričakujemo enoten in enak sistem na področju celotne države šele po uvedbi tudi e-naročanja po ustreznih vzpostavitvi enakega načina v informacijskem sistemu, kjer je bilo zdaj tudi v letošnjem letu že kar nekaj korakov narejenih. Tudi ta razpis za e-naročanje je v teku, mislim, da so v teku neke pritožbe, ampak mislim, da bo to šele osnova in izhodišče, da bomo v resnici lahko imeli poenotene kriterije in podatke.

Stroka tu je upoštevana, dejstvo pa je, da na vseh področjih ne moremo dosegati čakalnih dob, kot bi si jih želeli. Ni glavni razlog v varčevanju, veliko razlogov je tudi v tem, da se čakalne dobe na posameznih področjih povečujejo zaradi povečanja potreb na teh področjih. Generalno pa lahko še vedno rečem, da so v okviru dopustnega za večino področij, govorim, če gledamo celotno državo, da je pri enem od izvajalcev čakalna doba za določen poseg, operacijo, tudi ambulantni pregled v okviru, ki je bil sprejet. Posamezna področja, kot so nekateri ortopedski posegi, revmatologija, posegi, operacije v ustih, grlu in žrelu, nekatere urološke ambulante, ultrazvok srca, pa v resnici presegajo dopustne čakalne dobe. Varovalka, da ne bi prišlo do škode na zdravju, je ravno pravilnik o najdaljših dopustnih čakalnih dobah, ki določa, na kakšen način in kdaj zdravniki izberejo ustrezno napotitev. Se pravi, bodisi nujno, hitro ali redno obravnavo glede na zdravstveno stanje bolnika. Tam je natančno opredeljeno: če je "nujno", je to v 24 urah, "hitro" v treh mesecih, "redno" v šestih mesecih – in tu se verjetno največ zamuja. V tem trenutku jaz vseeno ocenjujem, da situacija še ni alarmantna, v primeru slabšanja tudi na področju financiranja zdravstva nas pa lahko podaljševanje čakalnih dob in nezmožnost sledenja večjim potrebam zaradi pomanjkanja denarja lahko začne skrbeti. Popolnoma pa se strinjam z vami, da je nedopustno različno prikazovanje teh čakalnih dob in da mislim, da je res edina možnost vzpostavitve informacijskega sistema na enoten način na nivoju celotne države. Tudi zato se dela že dolgo, ne bi zdaj o zamudah, ki se že dolgo let vlečejo, mislim pa, da smo blizu tej rešitvi, da bi to uredili.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bi imel še dodatno vprašanje k tem odgovorom, ki sem jih že prejel. Seveda, minister, načelno ...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Ne dodatno vprašanje, verjetno mislite zahtevo za dopolnitev odgovora, ker v poslovniku ...

DRAGUTIN MATE (PS SDS): ... tako je, ja, se opravičujem, gospa podpredsednica. Želel bi dopolnitev odgovora, ki sem ga že prejel na vprašanja, ki sem jih zastavil. Gospod minister, načelno vaši odgovori stojijo, načelno imamo na nek način urejene zadeve, vendar zadeve niso urejene dobro. Zato sem vas spraševal, kdaj in kako boste vi kot minister spremenili ta leta urejanja informacijskega sistema, ki ste ga na koncu omenili.

Zanima me:

Kdaj bo to narejeno, kdaj se bodo zbirali podatki po enotni metodologiji?

Seveda me prav tako zanimajo stališča, ki jih imate vi in ste z njimi seznanjeni, ker morate biti. Nekje meseca maja letos ste dobili zapisnike, ki govorijo o čakalnih dobah v fizioterapiji. Danes imamo situacijo, kjer, kot ste sami omenili, 3 mesece za napotnico "hitro". Toliko da bo jasno vsem nam tukaj, ker državljanom je to jasno. Napotnica za fizioterapijo po poškodbi "hitro" je za strokovno javnost sprejemljiva 0 do 10 dni čakalne dobe. Mi pa imamo 3-mesečno čakalno dobo. To je strokovno nesprejemljivo. Kaj lahko po treh mesecih nekemu še pomagamo s fizioterapijo po neki poškodbi? Verjetno je veliko zamujenega.

Zato vas sprašujem:

Kaj boste ukrenili, da se bo to končalo in da bodo upoštrevane strokovne usmeritve ali pripombe posameznih strok znotraj medicinske stroke in kdaj boste to naredili?

Ne, da imamo že leta in leta ta problem. Ja, imamo ga, ampak sedaj ste vi minister in me zanima, kdaj boste vi spremenili kaj na tem področju. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

TOMAŽ GANTAR: Hvala.

Vprašanje gre v dveh smereh. Se pravi, eno je, kdaj enotna metodologija. Enotna metodologija z vzpostavitvijo e-zdravja – predvidoma je to spomladi 2014. Jaz upam, da se ta razpis ne bo več kompliciral v skladu z Zakonom o javnih naročilih. Bistveno bolj zahtevno je vprašanje, ki je tudi pomembnejše in ki ste ga postavili, glede na presejanje teh čakalnih dob na določenih področjih. Dejstvo je, da je vse to vezano tudi na dodatna sredstva, ki jih je treba v zdravstvu zagotoviti, na nekaterih področjih tudi na nezadostno število strokovnjakov, ki opravljajo, ne ravno na področju fizioterapije, kot ste omenili, gre recimo za področje revmatologije ali pa kakšno drugo, kjer enostavno ne razpolagamo s temi strokovnjaki. So pa to vprašanja, ki so pač vezana na financiranje. V tem trenutku jaz težko

rečem, kaj bo z dogovorom in z dodatnimi možnimi viri za financiranje v naslednjem letu. Poskušam prepričevati vas, vse ostale, tudi znotraj koalicije, da brez tega niti slediti razvoju, niti večjim potrebam prebivalstva ne bomo zmogli. In bodo verjetno tudi prisiljeni iskati v skladu z direktivo o prostem pretoku pacientov pomoč, če tega ne bomo uspeli narediti. Žal, če bi bilo v mojih rokah, bi verjetno to lahko rešili. Ker pa to ni vse in samo v mojih rokah, pa tega enostavno ne morem v tem trenutku narediti. Poskušamo spremeniti seveda zakonodajo, poskušamo zagotoviti dodatni denar za zdravstvo, ker enostavno slediti tem večjim potrebam z obstoječim denarjem, za katerega vemo, da ga je že pol manj kot v drugih državah, s katerimi se primerjamo, se ne da.

Na to vprašanje kdaj, iz tega razloga težko odgovorjam.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Glede na odgovore, ki jih je minister dal, bi jaz predlagal, da opravimo o njegovem odgovoru, pa ne toliko o odgovoru, ker odgovor je bil relativno korektno podan, ampak na sploh o tej problematiki obširnejšo razpravo v Državnem zboru in v sklopu odgovorov na ta vprašanja, ki so samo nek del širših problemov, da na področju zdravstva opravimo širšo razpravo. Zakaj? Na začetku te seje smo v naši poslanski skupini predlagali, da bi interventni zakon obravnavali po rednem postopku, ne pa po nujnem. To je bilo zavrnjeno s strani koalicije in tam bi se lahko pogovarjali točno o teh problemih, o katerih minister govori, o denarju, o proračunu. Gospod minister, mene ni treba prepričevati in naše poslanske skupine, kako s proračunom za področje zdravstva. To boste morali opraviti znotraj koalicije, kjer ni nobenega posluha. Seveda to ni edini problem. Problem je tudi ta, da bomo morali rešitve iskati tudi na način, kaj in na kakšen način bomo imeli, ne pa samo, kako bomo dajali nove prispevke in nove zadeve ter dajali več in več. Treba je resno pogledati, in to so resna strokovna vprašanja. Čakalne dobe so samo en majhen delček tega, vrh leden gore, ki jo ljudje opazijo. Spremeniti bomo verjetno morali tudi način financiranja. Sedaj veste, kako to poteka, z nekimi pogajanjem, z nekimi pravili razporejanja po programih itd. To že leta počnemo na enak način in ne delamo tako, kot bi bilo treba, tako da bi izvajalci dobili plačano toliko storitev, kot jih opravijo, ampak se dodeljujejo neki pavšali. Tukaj imamo v sistemu resne težave. Zato res upam, da bodo vsaj poslanci vaše poslanske skupine pomagali pri tem, da se o teh zadevah pogovorimo. Če nam je že bila odvzeta neka možnost resne razprave pri interventnem zakonu, glede na to, da je bil postavljen nujni postopek, nam omogočite vsaj pri tem vprašanju čakalnih dob, da načnemo vse

tiste temeljne probleme, s katerimi se srečujete v zdravstvu. In tudi pri proračunski pravi, upam, da boste dali kakšne dodatne predloge, kaj vam manjka in kje vam manjka in zakaj vam manjka ta denar. In vse to lahko opravimo v neki širši razpravi, in to še pred proračunsko sejo. Tako bi potem lahko na boljši način zagotavljali zdravstvene storitve našim državljanom. Upam, da me boste pri tem podprli, ker ... / znak za konec razprave/ ... ene od koalicijskih strank in lahko vplivate na njih, da nam omogočijo to razpravo, ki jo moramo imeti tukaj zato, da bomo dosegli boljšo zdravstveno varstvo za vse naše državljane. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 24. oktobra 2013, v okviru glasovanja.

Proceduralni predlog ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa, podpredsednica.

Običajno je tako, če se človek veseli, lahko kaj pozabi, če žaluje, še bolj. Ne vem pa, kateri od naju je pozabil. Vprašali me niste, ali želim pisni ali ustni odgovor na naslednji seji. Sam tudi nisem rekel, da želim ustni odgovor na naslednji seji, torej s te strani je moja napaka. Torej vsekakor bi prosil, da minister javno spregovori, ne da se skrivamo za nekaj stavki in črkami, da javno spregovori tukaj v Državnem zboru na naslednji seji na moje poslansko vprašanje, ki gre o dezinvestiranju podjetij in odhodom milijard in milijard slovenskega denarja v tuje oaze, kjer se prekriva.

Zato bi prosil, da se to izvede na naslednji seji, tako da bo minister ustno odgovoril. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glede na to, da res niste izrazili želje, vztrajali pri ustnem odgovoru, sem smatrala, da želite pisni odgovor, kot je v 247. členu poslovnika. Vsekakor pa vam bomo ugodili in boste imeli na naslednji seji ustni odgovor. Hvala.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Danijel Krivec bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodarstvu Samo Omerzelu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Jaz sem vesel, da je minister prisoten in bo lahko direktno podal odgovor, tako da se mu zahvaljujem, da je prisoten. Verjetno vsi v dvorani dnevno spremljamo težave, ki nastopajo na cesti iz Kočevja proti Ljubljani na območju Škofljice. Verjetno tudi vsi poznamo težave, ki

nastopajo pri umeščanju tako imenovane obvoznice Škofljica, in iskanje rešitev, ki na tem projektu že kar nekaj let, če ne govorimo celo o daljšem obdobju, nastopajo. Vemo vsi, da je umeščanje takega objekta zelo zahtevno, zato se iščejo rešitve tudi v drugi smeri, v smislu posodobitve obstoječe državne ceste. Vendar pa moje vprašanje na ministra naslavljam v nekoliko drugi smeri, zato pričakujem tudi konkreten odgovor.

Vlada Republike Slovenije je 8. 7. 2011 sprejela uredbo o državnem prostorskem načrtu za polni priključek Šmarje - Sap na avtocesti A2 iz Ljubljane proti Novemu mestu. Z njegovo izgradnjo bi se bistveno omilil problem prometa med Škofljico in Ljubljano na cesti Kočevje–Ljubljana, kjer se pojavljajo eni izmed največjih prometnih zastojev v državi. Priključek bi omogočil vključitev na avtocesto A2 tudi v smeri proti Ljubljani. Sedanja ureditev namreč omogoča le vključitev v smeri proti Novemu mestu.

Zanima me:

Zakaj se dela na omenjenem priključku kljub stalnemu opozarjanju prizadetih prebivalcev in županov na neznosne prometne razmere po več kot dveh letih še sploh niso začela?

Tudi glede na to, da smo obravnavali proračunske dokumente, kjer tega projekta ni zaslediti, pričakujem vaš odgovor in razjasnitev glede te akutne problematike in odprave teh prometnih zastojev. Hvala za odgovore.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje. Vseeno mi dovolite, da se te problematike dotaknem v malce širšem smislu, ker imam tudi eno zelo pozitivno informacijo, en pozitiven pristop k reševanju same problematike dostopa iz smeri Škofljice proti Ljubljani. Z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje smo uskladili rešitev, tisto rešitev, ki mislimo, da je pravilna, da po najhitrejši možni poti urejamo problematiko konic, ki se pojavljajo. Na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor smo predlagali rešitev reverzibilnih pasov, torej gremo v rešitev, kjer z dodatnim pasom na cesti dejansko urejamo promet s pomočjo pametnih tehnologij. Tako bomo ob konicah, jutranjih konicah, ko imamo gost promet iz smeri Škofljice proti Ljubljani, imeli dva pasova v to smer, v popoldanskem času pa rešitev, da bomo takrat, ko je promet gost v obratni smeri, torej iz Ljubljane proti Škofljici, imeli reverzibilni pas, tako bomo imeli dva pasova v nasprotni smeri in s tem razbremenili konice. Sama rešitev je pomembna še iz enega dodatnega aspekta. Sama obvoznica, ki je bila planirana, sama investicija je bila v rangu 120 milijonov evrov. Ta rešitev, ki pa smo jo sedaj predlagali, pa je v rangu 5 do 6 milijonov evrov. Torej popolnoma

drug razred, drug rang investicije, kar seveda v teh časih štejem za poseben dosežek, da smo uspeli na nek način res akuten problem rešiti z optimalno investicijo. Jaz mislim, da bo to zadostovalo kar za nekaj let, da sama ta rešitev zadovolji oziroma reši ta problem konic proti Škofljici.

Kar se tiče samega avtocestnega priključka Šmarja - Sap, se ravno tako strinjam, da je to del, ki bo še dodatno razbremenil to problematiko. Na tem področju pa smo imeli v februarju 2013 razpis za projektiranje za PGD in PZI in avgusta 2013 je bil izbran izvajalec za izdelavo dokumentacije, kar pomeni, da je bil septembra 2013, torej pred slabim mesecem uveden v delo. V tem trenutku smo v fazi, da pridobimo vso potrebno dokumentacijo, govorimo o PGD in PZI, da se kompletna dokumentacija pripravi. Računamo da bo celoten PGD, PZI projekt zaključen do julija 2014, nato pa sledi še dodatno potreben odkup zemljišč in pa izbira izvajalca ter izgradnja samega odseka. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvale lepa.

Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za ta del odgovora, vendar nisem prav zadovoljen s tem odgovorom, predvsem te časovnice, ki so bile podane, so nekoliko razvlečene.

Vseeno pozdravljam to rešitev, ki je bila predlagana že s strani prejšnjega ministra, ki je rabil kar precej prepričevanja, tako direkcije kot ostalih inštitucij, da se lahko uporabi ta rešitev, ki je v uporabi tudi v drugih državah, glede reverzibilnih pasov in dodatne prometne signalizacije, ki omogoča, glede na to, da je obstoječa cesta dovolj široka, to rešitev, ki jo pozdravljam.

Glede polnega priključka pa mislim, da je dinamika tako projektiranja kot odkupov nekoliko razvlečena. Ne razumem logike, da je treba dokončati PGD in PZI in nato iti v reševanje in odkup zemljišč, kajti državni lokacijski načrt že omogoča in je lahko podlaga za odkup zemljišč.

Zato me vaš odgovor v celoti nezadovolji in bi želel glede tega mogoče tudi še dodatno pojasnilo, predvsem tudi iz razloga, da v proračunskih dokumentih tega polnega priključka niti sredstev za odkup zemljišč nisem opazil.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za dodatno vprašanje.

Kar se tiče same izgradnje in pridobivanja kompletne dokumentacije in odkupa zemljišč v letu 2014, bomo sam odkup delali glede na sredstva, ki jih imamo na razpolago. Mi računamo, da kar se tiče same izgradnje, bo dinamika primerna temu, koliko

bomo tudi samih sredstev imeli in dinamika je zastavljena temu primerno. Mi računamo, kar se tiče gradbenega dovoljenja, da bo gradbeno dovoljenje pridobljeno skladno s terminskim planom, torej konec 2014 in glede na to potem bomo tudi sredstva za to poizkušali zagotoviti, da se sama izvedba zagotovi. Je pa vse to odvisno od tega, koliko sredstev bomo imeli na razpolago in če bomo uspeli ta sredstva iz proračuna zagotoviti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavil mag. Štefan Tisel ministru za zdravje gospodu Tomažu Gantarju.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Vsem lep pozdrav, spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani ministri, spoštovane poslanke in poslanci!

Moja tema so urgentni centri in centri nujne medicinske pomoči. Vemo, da imamo v Sloveniji dva univerzitetna klinična centra Ljubljana in Maribor, potem pa še 9 oziroma 8 regijskih bolnišnic v Celju, Murski Soboti, Šempetru pri Novi Gorici, v Izoli, v Novem mestu, Slovenj Gradcu in na Jesenicah in pa potem še nekaj manjših, če rečemo lokalnih in specialnih bolnišnic. Povsod mora biti dostopnost 24-urna, tako na urgentnih centrih kot tudi na nujni medicinski pomoči. V zadnjih letih so se urgentni centri nekako ponovno vzpostavili, da bodo zgrajeni v vseh teh bolnišnicah. V Ljubljani je v gradnji, v Mariboru vemo, da je razpis padel. Vemo tudi, da je bilo na razpolago 35 milijonov evropskih sredstev v tej perspektivi, tako da se vendarle nekako vzpostavlja ta mreža urgentnih centrov. Oni pač predstavljajo sekundarni nivo, medtem pa nujna medicinska pomoč, ki je na razpolago na primarnem nivoju in tudi ima svojo mrežo oziroma še ni mreža v popolnosti vzpostavljena.

Zanima me:

Kakšen je nadaljnji tempo za izgradnjo teh urgentnih centrov? Kot vemo, se je tudi v Ljubljani upočasnil. Tudi v proračunih in rebalansih se nekako ta investicija vedno prestavlja v prihodnost in tudi v drugih regijskih bolnišnicah.

Ali so tudi v naslednji perspektivi na razpolago evropska sredstva?

Kako je v povezavi z urgentnimi centri tudi z mrežo nujne medicinske pomoči?

V Ljubljani vidimo, da je zadeva na istem mestu, prav tako ste vi uredili v Izoli, da se to razvija v tej smeri, pa mislim, da tudi v Slovenj Gradcu.

Kako je pa na ostalih področjih v Sloveniji v tej smeri?

To me zanima. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

TOMAŽ GANTAR: Spoštovana predsedujoča, poslanke in poslanci! Hvala za vprašanje.

V resnici je bilo v resoluciji predvidenih 10 urgentnih centrov v Sloveniji v bolnišnicah. Razdeljeni so bili nekako v tri nivoje, glede na število obravnav in možnosti, ki jih ti centri v teh bolnišnicah potem imajo za stopenjsko obravnavo bolnikov. Še vedno vidimo v tem en bolj sodoben pristop do nujnih obravnav, ki so danes razdeljene nekako bolj ločeno na primarni in sekundarni nivo, kjer lahko to velja sicer za nenujne primere, za nujne obravnave, kjer je pa dobro, da je na enem mestu celotna ekipa in oprema in da se to primerno izkoristi, so smiselni urgentni centri. Stanje je takšno, da mi imamo še vedno v postopku 10 centrov plus Ljubljano, ki ne sodi v evropske projekte – ta center se nekako razvija in spreminja že od leta 2007. Za ostale pa je bilo treba v veliki meri spremeniti dokumentacije posamezne bolnišnice, ki so bile zadolžene do te mere, da pripeljejo projekt do gradbenega dovoljenja in do recenzije za načrte. To so morale spreminjati zaradi tega, ker so v te projekte vključevale velik del tudi drugih investicij, ki niso financirane iz evropskih sredstev. To je vse postopke podaljšalo, ker v proračunu ni dovolj denarja, da bi vse te širše projekte tudi izpeljali. V teku so praktično vsi razpisi, tudi mariborski še ni padel, odločitev še ni sprejeta, če ne bomo na pogajanjih uspeli doreči. Nekako do konca leta je predvideno, da pridemo do podpisov pogodb, kar še vedno pomeni, da bi časovno do konca 2014, začetka 2015 ti centri morali biti zaključeni. Jaz v tej fazi, ko so razpisi enkrat zunaj, težko rečem, na kateri točki se lahko kakšen razpis zalomi, glede na to, da so tu postopki, zahtevki po revizijah v skladu z Zakonom o javnih naročilih in od tu naprej smo mi relativno nemočni v tem delu, koliko časa lahko nekdo vleče razpis. Dejstvo je, da smo mi te postopke izpeljali. Zdaj nas čaka nekaj pogajanj. Jaz računam, da imamo še dovolj časa, da do konca decembra večino teh pogodb tudi podpišemo. Je pa odvisno tudi od samega naročila. Kaj bo v naslednji perspektivi, je težko reči. Bolj verjetno, da ne bodo predvideni, kot da bodo ti urgentni centri. Zato je toliko bolj pomembno, da jih v tej fazi izpeljemo tako, kot so bili planirani. V teh centrih je dejstvo, da se integrira nekje primarni in sekundarni nivo za optimalnejšo obravnavo, vključno s prehospitalnimi enotami. In seveda bo ostalo obvezno sodelovanje z enotami nujne medicinske pomoči na terenu, kjer je oddaljenost od teh centrov večja in bi pomenila dejansko časovno grožnjo za ustrezno obravnavo teh, ki potrebujejo urgentno oskrbo. V tem trenutku je bolj ali manj v skladu s predvidenim. Težko pa je napovedovati, kaj bo z javnimi naročili.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Hvala za odgovor.

Kar se tiče teh centrov nujne medicinske pomoči, kot smo rekli, v Ljubljani je na istem mestu, pa verjetno v Izoli, Slovenj Gradcu, medtem ko primer v Mariboru imamo nujno medicinsko pomoč v mestu, medtem ko se urgentni center pri bolnišnici gradi. Ali bo tudi povezano ali ne? V Celju je tudi zdravstveni dom tik ob bolnišnici. Ali bo to ostalo na starem mestu oziroma ali se bo to povežalo, kar bi verjetno tudi racionaliziralo postopke? So pa nekateri kraji, kjer nujna medicinska pomoč že poteka, kot je na primer v Krškem, kjer imajo 24-urno turnusno službo specialistov nujne medicinske pomoči, medtem ko Brežice tega nimajo. Brežice so verjetno predvidene za urgentni center.

Te ljudi zanima, ali jim bo nujna medicinska pomoč ostala ali bodo to potem priključili sosednjemu centru, kjer bo urgentni center. Podobno mislim, da je tudi Postojna in morda še kje v Sloveniji, Kranj verjetno tudi, da imajo to vzorno urejeno. Deloma ste že prej odgovorili, da kjer je blizu, nima smisla, kjer je pa oddaljenost večja, je pa smiselno, da imajo svojo nujno medicinsko pomoč za oskrbo tistega svojega področja. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

TOMAŽ GANTAR: V resnici je pomembna dostopnost in oddaljenost od teh centrov. Je pa dejstvo, da glede na možnosti, ki jih takšen urgentni center, ki bo v sklopu bolnišnice, ima, lahko boljše in bolj temeljito obravnava tistega, ki urgentno pomoč potrebuje. Kjer ta služba deluje, mislim, da predstava, da naj bi bilo več nujne medicinske pomoči po terenu, ne zdrži nobene presoje in kriterija. V vsakem primeru bo to potrebno, bo pa smiselno to na nek racionalen način organizirati. Zraven urgentnega centra imeti dve močni službi na majhni oddaljenosti ni smiselno, bomo pa videli verjetno sproti pri vzpostavljanju mreže, ki smo jo pa, mislim da že kar precej naredili, tudi glede na enoto samega centra, glede na nivo centra in kot rečeno možnost povezav.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavil mag. Andrej Šircelj ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes službeno odsoten.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Minister Čufer je, kot ste omenili, službeno odsoten, zato ne more odgovarjati, jaz pa bi rad njegov ustni odgovor v zvezi z vprašanjem oziroma tematiko, ki je v zadnjih tednih in dnevih navsezadnje zaposlovala slovenske medije in zaradi tega tudi Slovenke in Slovence.

Gre namreč za nek novejši način pregledovanja davčnih zavezancev v Sloveniji, in sicer tako, da je bilo vsaj to zelo medijsko podprto predvsem takrat, ko so se zapirali lokali. V tem primeru je šlo za nekatere gostinske lokale. V tej povezavi je prišlo do tega, da je bil lokal zaprt nekaj ur ali dni, najmanj dva takšna primera sta znana v Ljubljani, mislim, da sta bila dva tudi v Mariboru, ki sta bila tudi ustrezno medijsko podprta. Takšni načini pregleda so seveda možni, so legalni, ko gre za hujše kršitve davčnih predpisov. Navsezadnje pa potekajo takšni pregledi vnaprej, kar pomeni, da mora nekdo gostinski lokal obvestiti, da je v gostinskem lokalu nekaj narobe oziroma mora sam davčni inšpektor predhodno iti v gostinski lokal, posneti stanje, seveda to na način, da ostaja neopažen, in na tej podlagi potem dejansko narediti takšen pregled oziroma Davčna uprava naredi takšen pregled.

Pri tem načinu se postavljajo naslednja vprašanja. Prvič. Koliko davka je bilo pobranega v teh primerih, ki so tudi medijsko znani, seveda v globalnem znesku?

Tukaj ne mislim, ker gre verjetno za davčno tajnost, da bi prišlo do izgovora za davčno tajnost.

Na drugi strani je vprašanje, ko inšpektor gre v takšen lokal, mu davčna uprava v okviru delovnega naloga izplača določen znesek, ki ga lahko porabi v tem lokalu.

Tukaj me zanima:

Kolikšen je maksimalni znesek, ki ga Davčna uprava lahko odobri v takšnih primerih?

Kolikšen, še enkrat, je bil izplen ter kolikšne in katere so bile hujše kršitve davčnih predpisov v teh primerih, ki so se v preteklosti opravili?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, mag. Andrej Šircelj.

V skladu z vašo zahtevo boste na naslednji redni seji Državnega zbora prejeli ustni odgovor gospoda ministra dr. Uroša Čuferja.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Gospod Samo Bevk bo postavil poslansko vprašanje dr. Jerneju Pikalu, ministru za izobraževanje, znanost in šport.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Za današnjo sejo sem najavil vprašanje v zvezi z izvajanjem Zakona o varstvu pred ionizirajočim sevanjem in jedrski varnostni, predvsem glede monitoringa v javnih zavodih, ki sem ga naslovil tudi na ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana in na ministra, pristojnega za šolstvo, dr. Jerneja Pikala. Čeprav je letno poročilo o varstvu pred ionizirajočim sevanjem in jedrski varnosti obravnaval državnozborni odbor za kmetijstvo in okolje, pa sem dobil dopis ministra mag. Dejana Židana, da je za izvajanje zakona pristojen minister za zdravje. Zato bom tisti del

vprašanja, ki se nanaša na zakon kot celoto, v pisni naslovil kar na Vlado Republike Slovenije, da ne bo izgovorov, kdo je pristojen za izvajanje zakona.

Ministra za izobraževanje dr. Jerneja Pikala pa vseeno sprašujem v zvezi s problematiko šole v Črnem vrhu nad Idrijo, kjer je bila izmerjena povečana koncentracija radona. O tem smo ministra seznanili tudi ob našem nedavnem srečanju v Idriji, kjer je minister odkril spominsko ploščo šahovskemu velemojstru Vasji Pircu.

Zato me zanima:

Gospod minister, kakšno je stanje glede sevalne varnosti v javnih stavbah, predvsem v šolah?

Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti predvideva subsidiarno odgovornost države, in sicer da država krije stroške odrejenih izjemnih ukrepov, če za kritje stroškov ne zadoščajo finančna jamstva, ki jih je za izvajanje sevalne dejavnosti zagotovil upravljavec objekta ali uporabnik visoko aktivnega vira sevanja, sam pa nima sredstev za kritje teh stroškov.

Ker se zavedam, da država danes v tem trenutku nima prav veliko denarja za sanacijo šol, me tudi zanima:

Ali bi lahko za tovrstne posege kandidirali na evropska sredstva iz nove finančne perspektive?

Ministru se že vnaprej zahvaljujem za njegov odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Na to, kot ste povedali, gospod Bevk, bo odgovoril gospod minister za izobraževanje, znanost in šport dr. Jernej Pikalo, vendar za dopolnitev odgovora, kot ste sami povedali, glede na prejeti odgovor ministra mag. Dejana Židana, je pripravljen v enem delu odgovoriti tudi gospod Tomaž Gantar, minister za zdravje.

Izvolite, dr. Pikalo.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Spoštovani gospod poslanec, res je, denarja za tisto, kar mi imenujemo redno interventno sofinanciranje vrtcev za sanacijo stavb, mi že od leta 2010 v tej ali drugačni obliki nimamo več. Zato tisto, kar pravzaprav počnemo, je, da samo tam, kjer je najbolj nujno, pa vse te sanacije izvajamo.

Kar se tiče samih sanacij, bi rad rekel nekaj stvari. Ena je ta, da smo letos, mislim, da je bilo maja 2013, od Ministrstva za zdravje dobili seznam vseh tistih objektov, torej šol in vrtcev, kjer je bila zaznana na podlagi njihovih meritev povečana vsebnost radona. To se je zgodilo, če so moji podatki natančni, v 14 vrtcih in šolah. Vsem tem vrtcem in šolam smo izdali navodila, kako ravnati v takem primeru. Večina teh primerov se da rešiti s tistimi tako imenovanimi, jaz temu rečem v narekovajih,

mehkimi ukrepi, torej z rednim in stalnim prezračevanjem in tako naprej. Nekaj primerov pa je potrebnih, ko je v zemljo, in tak je primer v Idriji, o katerem sprašujete, ko je treba zatesniti razpoke in potem ta del površine prekriti s posebno folijo, kar potem onemogoča prodiranje plina radona. V večini od teh 14 primerov, kje smo te zadeve zaznali in kjer smo izdali navodila, se je zgodilo, da je potem stopnja sevanja padla na še dovoljeno mejo.

Kar pa se tiče idrijskega primera, če smem čisto na kratko odgovoriti, mi uradno o primeru nismo bili obveščeni. Smo pa, ko smo bili obveščeni iz medijev, kontaktirali občino Idrija, tudi sam, tako kot ste omenili, sem bil pri vas in se izdatno seznanil. Vemo, da so bile te prve meritve opravljene na podlagi merilnikov in merilcev, ki obstajajo v bivšem rudniku živega srebra v Idriji. Sedaj, če prav razumem, bo tudi Ministrstvo za zdravje napotilo na svoje meritve in potem bo izdalo odločbo o tem. Odločba, ko bo, bo seveda za nas tudi signal, če bo potrebno, da bomo Vlado zaprosili za interventna sredstva, kajti ne sme se dogajati, in prav imate, da učenci ali otroci prebivajo v prostorih, ki so močno nadobremenjeni z radonom in s sevanjem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister Gantar.

TOMAŽ GANTAR: Hvala.

Mogoče toliko, res smo v skladu z zakonodajo dolžni naše državljane varovati tudi pred naravnimi sevanji. V skladu s tem tudi Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji letno od leta 2006 naprej namenja en del denarja, ki se v tem obdobju ni zmanjševal, da preverja ta sevanja v okoljih, ki so bolj dovzetna, ki so bolj izpostavljena, recimo zaradi porozne kamnine, kjer so zgradbe, zaradi sestave zgradbe, zaradi morebitnih prejšnjih mnenj in merjenj ob predhodnih meritvah. Takih objektov je okoli 100 letno. Ponavadi ugotovijo v povprečju nekje pri petih objektih letno kršitve oziroma preseganje teh dovoljenih doz in predstavijo ukrepe, ki so potrebni, da zaščitijo prebivalce. Tudi v tem konkretnem primeru, ki ste ga omenili, se pravi Črni vrh nad Idrijo, je inšpektor Uprave za varstvo pred sevanji o rezultatih in teh osnovnih ukrepih obvestil vodstvo šole in tudi vrtca. Ti ukrepi so lahko zelo banalni, od prezračevanja prostorov, odvisno od količine, pa tudi do večjih posegov, tudi gradbenih del. Dejstvo pa je, tukaj ne sme biti nobenega dvoma, da je država tista, ki zagotavlja sredstva za odpravo nepravilnosti, bodisi v okviru svojih resorjev ali pač z ustrezno zagotovitvijo potrebnih sredstev. Ali obstaja možnost ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora gospod Bevk?
Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo.

Se zahvaljujem obema ministroma. Tudi da bo lahko gospod minister Gantar dokončal odgovor, bom postavil še dodatno vprašanje. Namreč, res je ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Dopolnitev odgovora, verjetno mislite?

SAMO BEVK (PS SD): Dopolnitev odgovora, ja tako. Res nas je situacija v Črnem vrhu nad Idrijo zelo presenetila, kajti bolj smo tega, bi rekel tako v narekovajih, navajeni v samem mestu Idrija. Najbrž je tukaj šlo za žgalniške ostanke iz topilnice kot tampon ali pa celo za kraški svet kot tak. Zato bi bilo mogoče razmisliti v tej smeri preventivnih ukrepov proti radonu že pri samem načrtovanju gradnje, prenove objektov, ki so recimo v javni funkciji, kot so šole, vrtci, zdravstveni domovi in tako dalje. Predvsem za območje recimo Krasa, da bi se že vnaprej izognili takim situacijam, če se bo pri primeru Črnega vrha izkazalo, da je to zaradi Krasa in tega sveta, ne pa zaradi žgalniških ostankov iz rudnika, ki so bili uporabljeni kot gradbeni tampon.

Glede evropskih sredstev me res zanima, ali bi lahko to bila rešitev, kajti vemo, da so težave z državnim proračunom in sploh z investicijami v družbeno infrastrukturo. Dejstvo pa je, da zakon v 46. členu zelo jasno v četrtem stavku pravi, "če so doze iz drugega odstavka tega člena presežene v objektih, namenjenih izvajanju vzgojnovarstvenega, kulturnega, zdravstvenega ali izobraževalnega programa, zagotovi sredstva za izvedbo ukrepov za zmanjšanje izpostavljenosti iz prvega odstavka tega člena država". Se pravi, da je obveznost države v javnih zavodih. Zato me res zanima:

Ali je možno pridobiti tudi ta evropska sredstva, da bi te probleme lažje reševali, kajti na koncu koncev jih ni tako malo? Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister Gantar.

TOMAŽ GANTAR: To, ali lahko evropska sredstva dobimo, v tem trenutku ne vem odgovora. Ni naše ministrstvo pristojno, ampak bomo poskušali ta odgovor dobiti, če je to mogoče. Dejstvo je, kot ste sami omenili, da v nasprotnem primeru je država dolžna zagotoviti ustrezna sredstva za sanacijo in zavarovati bodisi otroke bodisi ostale državljane. Tudi misel, ki je bila rečena, da ustrezno pozornost nameniti pri projektiranju projektov predvsem na kraškem terenu, poroznih tleh, pri izbiri materialov pri teh objektih, da se že v izhodišču preprečijo te možnosti naravnih sevanj in škode,

ki jih povzročajo pri teh. Bomo pa preverili glede evropskih sredstev.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister dr. Pikalo.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Samo dopolnil bi rad odgovor. Mislim, da je minister že povedal, da tudi ministrstvo ne razpolaga s kakršno koli informacijo, da bi bilo tovrstno intervencijsko sofinanciranje investicijskih projektov mogoče iz naslednje evropske perspektive. Kot veste, je eden od večjih in pomembnejših tematskih sklopov naslednje kohezijske politike ravno energetska sanacija javnih stavb, še posebej šol, vrtcev in tako naprej, tudi vprašanje izboljšanje energetske učinkovitosti in vsega, kar je s tem povezano. Mi bomo zelo natančno pogledali, če bi v naslednji perspektivi tudi to bila možnost, in tako kot je bilo rečeno na ta način že sistematično mogoče pristopili k temu vprašanju, še posebej, če se bo izkazalo, da je to vprašanje sistematike, torej vprašanja tal, in ni odvisno samo od nekih preteklih dejanj človeka. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.
Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani minister!

Imam vprašanje za vas:

V kakšni fazi je projekt za pripravo odlagališča za radioaktivne odpadke?

Kdaj se naj bi ta gradnja tudi pričela?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Odlagališče nizko- in sredneradioaktivnih odpadkov, sam DPN je bil sprejet leta 2012, in sicer februarja, kar moram reči, da je glede na zahtevnost objekta in občutljivo področje velik dosežek. Moram reči, da sam, kar se tiče same investicije, jo podpiram in mislim, da je to nekaj, kar bi še posebej v teh časih morali spodbuditi in morda celo roke malce skrajšati in čim prej pričeti z investicijo. Seveda pa tako kot pri vseh infrastrukturnih investicijah je tudi tukaj zelo pomembno, da sama investicijska dokumentacija, vsa priprava je res zelo podrobno pripravljena, pregledana in da same investicije ne preplačamo iz kakršnega koli že razloga.

Kar se tiče samih terminskih planov. Ministrstvo je že dobilo predinvesticijsko dokumentacijo, zasnovo, ki jo je pripravil ARAO. Glede na to investicijsko dokumentacijo smo zahtevali določene popravke, pojasnila, določena področja malce bolj podrobno razdelana in pričakujemo, da bomo dopolnitev same investicijske dokumentacije dobili do konca leta 2014, torej do konca tega leta, da imamo kompletno investicijsko dokumentacijo pripravljeno. Potem sledi varnostno poročilo, soglasje h gradnji jedrskega objekta in pa mnenje Evropske komisije. Računamo, da bi glede na trenutno zastavljeno dinamiko leta 2016 bila zaključena vsa pripravljala dela, kar pomeni, da bi se sama gradnja začela na začetku leta 2017 in trajala do leta 2019.

Osebnostno si želim in se nagibam k temu, da bi to dinamiko pospešili, torej da bi morda, če bodo okoliščine dopuščale, samo dinamiko zamaknili vsaj za eno leto, zamaknili v prid temu, da se investicija začne izvajati prej, kar pomeni, da bi potem sama gradnja bila zaključena v letu 2018. Po trenutnih planih je predvideno, da se sam objekt preda v delovanje oziroma obratovanje leta 2020, sam pa bi si želel, da bi se ta investicija začela čim prej izvajati, kar bi bil zelo pozitiven efekt, glede na to tudi sama shema financiranja zaprta in zagotovljena, da bi bil sam objekt potem ne 2020, ampak 2019 že predan v obratovanje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani minister, hvala za dani odgovor.

Zdaj, pomembno je tukaj notri, kdaj se bo ta gradnja začela, predvsem zaradi sklada. Sklad ima sredstva zagotovljena, vemo, da je sklad, vsaj po javno dostopnih informacijah, v lanskem letu posloval solidno. Okvirna investicija, ki jo imajo za ta projekt, je pripravljena in je nekje okoli 100 milijonov evrov. Problem za sam sklad pa je, ker ne dobijo pravočasnih informacij, kdaj bo sklad moral ta sredstva pripraviti. Oni, verjetno na podlagi tega, ne morejo pripraviti neke dolgoročne finančne politike sklada, ne vedo, koliko časa bodo še s temi sredstvi razpolagali, zato ocenjujem osebno, da bi bilo smiselno, da se sprejme na tem področju neka odločitev, kajti s tem se verjetno bo tudi omogočilo učinkovitejše in gospodarnije upravljanje tega sklada.

Vemo, da ima tukaj notri sklad tudi država Hrvaška, zato me še zanima:

Ali Vlada Republike Slovenije oziroma vi kot resorno ministrstvo razpolagate s kakšnimi podatki, na kakšen način posluje hrvaški sklad?

Ali imate s hrvaškim skladom tudi kakšne kontakte?

Kakšna je višina sredstev v hrvaškem skladu?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za možnost za dodatna pojasnila.

Res je, drži, sklad je dejansko zelo pozitivno posloval. Njihov donos je bil 4,5 in še nekaj odstotkov v preteklem letu, kar je glede na dane okoliščine res pozitivno dejstvo. Tudi to drži, da je sama finančna konstrukcija za izgradnjo s pomočjo sklada zagotovljena in zaradi tega si tudi želimo, da bi se ta investicija čim prej začela izvajati.

Prepričan sem, da kar se tiče ARAO, ki je zadolžen za samo izgradnjo odlagališča, in skladom, ki je zadolžen za samo financiranje, komunikacija poteka, ne vidim nobene težave, zakaj med njimi ne bi bilo izmenjave informacij. Nasprotno, moje informacije so, da je sama komunikacija in delovanje na eni strani sklada in na drugi strani ARAO zelo korektna in tudi vsi finančni načrti, ki jih je sam sklad pripravjal, so v skladni s tem. Mislim, da tukaj ni težave.

Upoštevati moramo dejstvo, da v sami nuklearni in pri vsem, kar delamo v krogu nuklearke, imamo 50 odstotnega partnerja, to je Hrvaška. V pripravi samega investicijskega načrta je ARAO upošteval oba scenarija; imamo scenarij A, kjer je Hrvaška zraven pri izgradnji kot partner, govorimo seveda o financiranju, in scenarij B, če slučajno Hrvaška ne bi pristopila k samemu izvajanju oziroma kot partner k izgradnji. Oba scenarija se obravnavata in glede na pogajanja z Hrvaško, to je seveda stvar pogajanj med Slovenijo in Hrvaško, bodo potem sprejete odločitve, ali gremo v izgradnjo samostojno ali gremo v izgradnjo s partnerico, s hrvaško stranjo.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavil gospod Jožef Horvat ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegi, spoštovani kolegi, spoštovani gospodje ministri, še posebej spoštovani minister za pravosodje dr. Senko Pličanič!

Gospod minister, oba veva, da je sanacija slovenskih bank v pretežni državni lasti akutni problem Slovenije. Reševanje tega problema pa je usodno povezano s prihodnostjo Republike Slovenije. Na 3. seji Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki je bila 2. 7. 2013, je predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, mag. Goran Klemenčič seznanil člane komisije - med drugim tudi mene, ker sem član te komisije - z dokumentom te komisije Ocena stanja, Ljubljana 2013, s posebnim poudarkom na poglavju Ocena stanja v slovenskem bančnem sistemu z vidika sistemske korupcije.

Komisija za preprečevanje korupcije je zaradi ugotavljanja sistemske korupcije pregledala približno 40 kreditnih poslov z vrednostjo odobrenih kreditov v višini približno 1,6 milijarde evrov. Se pravi, povprečno 40 milijonov evrov na kreditni posel. Ob pregledu teh kreditnih map, opravljenih številnih razgovorih in pridobitvi drugih gradiv, je komisija prišla do zaključka, da so podani razlogi za sum sistemske korupcije v bančnem sistemu. Ugotovljene so bile številne nepravilnosti in nezakonnosti ter tudi sumi kaznivih dejanj. Predsednik komisije, gospod Klemenčič, je med drugim na tej seji povedal, citiram: "Če najdemo pravno možnost, da damo papirje od sebe in izjave ali kar koli v javnost, v kateri so tudi konkretna imena oseb, ki so v poročilo omenjene kot sive eminence, potem bomo ta imena tudi dali." Konec citata. Osebe, ki so z zlorabami povzročile milijardno škodo v slovenskem bančnem sistemu, se ne morejo in ne smejo skrivati za bančno tajnost, zlasti ne v bankah v večinski državni lasti, ki bodo sanirane z davkoplavevalskim denarjem. Ne le organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj, tudi davkoplavevalci imamo pravico izvedeti za imena in priimke oseb, ki so spravile banke, posredno pa tudi celotno slovensko gospodarstvo na kolena.

Gospod minister, zato vas sprašujem:

V kakšni časovni dinamiki in katere zakone pripravljate na vašem ministrstvu, da bomo lahko odgovornosti za zlorabe v slovenskem bančnem sistemu v pretežni državni lasti čim prej dali ime in priimek?

Hvala lepa za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister, dr. Senko Pličanič.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala, gospa predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci!

Najprej moram povedati, da se popolnoma strinjam z vašimi ugotovitvami o tem, da je treba zlorabam, nepravilnostim, nezakonnostim in kaznivim dejanjem, če bodo odkrita, pri delovanju slovenskega bančnega sistema v preteklosti priti do dna; in to popolnoma. Torej, s tem se popolnoma strinjam. Tudi sam sem že do sedaj in bom še naprej naredil vse, kar je v okviru mojih pristojnosti, da se bo to zgodilo.

V tem okviru naj povem, da smo tik pred zaključkom priprave novele Zakona o kazenskem postopku, ki bo v precejšnji meri olajšal delo policije v predkazenskem postopku na splošno in tudi v teh postopkih, torej pri odkrivanju nepravilnosti in nezakonnosti kaznivih dejanj pri delovanju bank. Ko pa gre za dostop do bančnih tajnosti, kar je srž vašega vprašanja, pa naj povem, da je to vprašanje tudi bilo ugotovljeno kot eno ključnih ovir. Hkrati je bilo ugotovljeno, da je za to, da se ta ovira odstrani,

treba spremeniti Zakon o bančništvu, ki je tudi spremenjen. Kolikor sem seznanjen, je ta sprememba, ki bo omogočila dostop do bančnih podatkov brez odredbe preiskovalnega sodnika v predkazenskem postopku, torej že na podlagi samo razlogov za sum storitve kaznivega dejanja, vključena v Zakon o bančništvu, ki ga je Vlada sprejela in ki ga boste poslanci in poslanke v kratkem obravnavali. Tako predvidevam, moram povedati, da se nisem čisto poglobil v to spremembo Zakona o bančništvu, ampak predvidevam, da je to, kar so mi sodelavci povedali, moji sodelavci, ki delajo na spremembi Zakona o kazenskem postopku, kolega finančni minister Čufar ustrezno vključil v Zakon o bančništvu. Ta sprememba bo omogočila dostop do bančnih podatkov, do katerih je bil do sedaj dostop precej otežen oziroma praktično nemogoč. S tem se moram strinjati, da je temu res bilo tako in da se bo s to zakonsko spremembo to spremenilo in bosta lahko policija in tožilstvo do teh podatkov prišla in potem naprej ukrepala.

Ko pa gre za končen rezultat tega ukrepanja, torej na sodišču procesiranje tistih, za katere se bo ugotovilo, da so neka kazniva dejanja storili, in potem objava imen in priimkov teh ljudi slovenskim državljanom in državljanke, se bomo pa vsi strinjali, da bo pač treba počakati na zaključek sodnih postopkov. Za tovrstne sodne postopke naj povem, da je predvidoma v zakonu predpisano odločanje po hitrem postopku, tako da bodo morala sodišča še hitreje kot sicer v takih primerih odločati in ko bodo sodbe pravnomočne, potem bodo ta imena in priimki znani tudi našim državljanke in državljanom. Toliko bi imel na kratko povedati v zvezi s tem odgovorom na vaše vprašanje.

Če pa dovolite, gospa predsedujoča, bi samo na hitro še odgovoril ali komentiral tudi vprašanje, ki je bilo zastavljeno predsednici Vlade v zvezi z odvzemom premoženja nezakonitega izvora, s strani vašega kolega Tonina, in v zvezi z neučinkovitostjo tega zakona, torej v zvezi s tem, da se v praksi še nikomur ni odvzelo premoženja nezakonitega izvora. Povem naj, da smo tudi pri tem tik pred zaključkom spremembe Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, tako da bomo zakonodajno podlago za to, da se bo to potem v resnici v praksi tudi zgodilo, popravili, tako da bo to mogoče. Praksa, tožilci in ostali pa opozarjajo, da zakon, kakršen je do zdaj veljal in še velja, ni najbolj ustrezen. Zdaj ga popravljamo v tej smeri, da bo ustrezen, hkrati pa bova s kolegom Virantom tudi na implementacijski ravni, na ravni realizacije tega, potem spremenjenega zakona – upam, da ga boste poslanci in poslanke podprli –, naredila vse, da bodo potem v resnici policija, tožilstvo, Durs in vsi ostali, ki imajo tukaj pristojnosti, bolj usmerjeno kot do zdaj lahko šli v teh primerih v akcijo in bo potem v resnici tistim, ki so nakradli ogromno premoženja, ogromno denarja v preteklosti, to premoženje tudi odvzeto; seveda v tistih primerih, ko je od tega

premoženja še kaj ostalo. To je mogoče kot dopolnitev ali komentar odgovora predsednice Vlade še na to temo, ki sicer ni neposredno, ali pa tudi je, povezana z vašim vprašanjem.

Samo na hitro še; prej mi je bilo očitano s strani vodje Poslanske skupine SDS, da na tri vprašanja nisem odgovoril, da zamujam že ne vem koliko časa. Naj na hitro povem, da smo na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka odgovorili 23. julija 2013, potem pa so mi povedali sodelavci – to sem, medtem ko sem sedel v parlamentu, naročil, da preverijo –, so me opozorili, da je zunanji izvajalec, ne bom ga imenoval, ki za nas izvaja IT storitve, naredil neko napako, zaradi katere se je potem ta odgovoril izgubil v ... / znak za konec razprave/

Enako valja tudi za obe drugi vprašanji, za vprašanje Zvonka Černača in potem še za eno dodatno vprašanje dr. Vinka Gorenaka. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Gospod minister, nimam nič proti, da ste odgovarjali tudi v imenu gospe predsednice Vlade na poslansko vprašanje mojemu kolegu Toninu, ker se je res predsednica zelo zapletala pri svojem odgovarjanju.

Namreč, zakaj vas sprašujem to, kar sprašujem? Ugotovitev Komisije za preprečevanje korupcije je bila, da so bila v opravljenih razgovorih omenjena vedno ista imena, ki so tako imenovane sive eminence slovenskega bančništva, ki nosijo velik del odgovornosti za razmere v slovenskem bančnem sistemu. Zato si vsi skupaj tu želimo rešitev. Ljudje na ulicah nam, poslancem govorijo, in gotovo tudi vam: "Vzemite tistim, ki so vzeli nam. Vzemite tistim, ki so vzeli nam vsem." Zato pričakujem resnično hitre zakonske rešitve; razumel sem ZKP, Zakon o bančništvu je v parlamentarni proceduri, nekatere rešitve v tem pogledu so dobre, nekatere pa bo treba še bistveno popraviti.

Resnično je šlo varovanje tajnih bančnih podatkov v preteklosti celo tako daleč, da se niso vlagale ovadbe za tista kazniva dejanja, ki so bila odkrita v bančnih revizijskih postopkih.

Gospod minister, jaz mislim in oba veva, da na enem poročilu Komisije za preprečevanje korupcije je ena vlada že padla, tudi vi ste v tisti vladi sodelovali. Mislim, da na tej oceni stanja lahko ta vlada ostane ali pa pade, če ne bo upoštevala tega.

Glede teh dognanj glede bančništva, ki so v tej oceni stanja navedena na strani 51. pa vse tja do strani 68, vas prosim, da se s predsednikom komisije Goranom Klemenčičem usedete in dejansko za slovenske

davkoplačevalce čim prej poiščete ugodne rešitve.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. SENKO PLIČANIČ: K temu, kar sem prej povedal, naj dodam to, da se sam globoko zavedam pomena vprašanja, ki ga omenjate. Tako kot ko gre za zlorabe ali kazniva dejanja v bančnem sistemu, pa tudi kjer koli drugje, zavedam se pomena tega, o čemer vi govorite, in zagotavljam, da bom sam naredil vse, kar kot minister lahko naredim za to, da se te stvari premaknejo v smer, o kateri govorite. Naredim pa lahko dvoje. Zlasti lahko predlagam spremembo zakonodaje, ki omogoča bolj učinkovit, bolj uspešen pregon tovrstnih kaznivih dejanj, in lahko naredim tudi kaj na ravni implementacije, o čemer sem prej govoril. Naj povem, da tukaj sem tudi v dogovorih z gospodom Klemenčičem. Tudi on bo sodeloval v tej ožji skupini, s katero bomo poskušali pospešiti delovanje na tem področju.

Hkrati pa mislim, da se vsi skupaj tukaj strinjamo, čeprav smo vsi – imamo vsi enak cilj: večjo učinkovitost, večjo hitrost, hočemo, da se končno v tej deželi že nekaj zgodi na tem področju – in na to mislim sedaj nazadnje, ko sem rekel, da upam, da se o tem vsi strinjamo, da se pa to mora zgoditi na zakonit in z ustavo skladen način. Kdor koli že je storilec kaznivega dejanja, mu mora biti to dokazano po predpisih, standardih, ampak po ustavnih standardih, ki jih slovenska ustava, tako kot to velja za vse zahodne demokracije, predpisuje, ker drugače nismo daleč od neke dežele ali pa od nekega stanja, v katerem ne želimo biti. To pa nič ne pomeni, da bi to moralo iti kaj na račun učinkovitosti. Prepričan sem, da se da zakonito, skladno z ustavo vseeno hitro in učinkovito delovati in sam bom naredil vse, kar lahko v okviru svoje pristojnosti, da se bo to zgodilo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Moram reči, da sem do neke mere zadovoljen z ministrovim odgovorom, in verjamem, da si prizadeva najti zakonske rešitve. Naj tudi povem, gospod minister, da imate v Novi Sloveniji zaveznika, vendar mi niste odgovorili ravno na vsa vprašanja. Povedali ste, katere zakone pripravljate, govorila sva o dveh, ZKP, Zakon o bančništvu, niste mi pa povedali časovne dinamike.

Zato, ker je to tako akutna problematika, kolegice in kolegi, predlagam v skladu z določili poslovnika, in sicer 246. člena Poslovnika Državnega zbora, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o tej problematiki. Torej, kako čim prej priti do rešitev

oziroma najti odgovorne ljudi, ki jih pa pravzaprav Komisija za Preprečevanje korupcije pozna. To se je vsaj dalo čutiti na omenjeni seji parlamentarne preiskovalne komisije. Se pravi, imena imamo, ne moremo jih pa zaradi zakonskih ovir obelodaniti.

Zato ponovno, gospod minister, imate škarje in platno v rokah, seveda je tu tudi sodna veja oblasti, da se razumeva, in dajmo enkrat uresničiti zahtevo slovenskih davkoplačevalcev, ta pa je: vzemite tistim, ki so vzeli nam. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji bo postavil poslansko vprašanje mag. Andrej Vizjak ministru za notranje zadeve dr. Gregorju Virantu ter ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes službeno zadržan.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana podpredsednica, spoštovani ministri, spoštovani minister Virant!

Republika Slovenija ima uveljavljeno delitev na 12 statističnih in 12 razvojnih regij. V okviru teh razvojnih regij so regije tudi pripravljale svoje strateške in izvedbene razvojne dokumente. Pomembno poslanstvo tudi sedanje razvojne regijske organiziranosti je torej aktivna vloga posameznikov in posameznega dela Slovenije, da sam najde svoj lastni razvojni potencial in oblikuje svojo prihodnost in s tem tudi zmanjšuje postopno razvojne razlike med dvanajstimi razvojnimi oziroma statističnimi regijami te države. Izjemno pomembna podpora tem razvojnim prizadevanjem so tudi državne institucije v posamezni regiji, upravne enote, še posebej bi tukaj izpostavil upravne enote, kajti s sodelovanjem pri raznih investicijah, izdajo dovoljenj pomembno kreirajo ali pa zavirajo razvoj posameznega dela.

Ena izmed takšnih statističnih in razvojnih regij je tudi regija Posavje. Naj omenim pomen te sedanje regionalne delitve. V regiji Posavje je kar 32 regijskih institucij, ki zaposlujejo okoli 2 tisoč prebivalcev in prebivalcev Posavja. Podobno je tudi na drugih delih, Koroška, Zasavje itn. V zadnjem obdobju pa se žal vse pogosteje omenjajo projekti reorganizacije državnih institucij. Le-te ne upoštevajo sedanje delitve na 12 statističnih oziroma razvojnih regij, vse več se govori o številu 8, pri čemer ni znana nobena podlaga, zakaj teh osem. To se dogaja tako pri reorganizaciji davčne in carinske uprave v skupno finančno upravo, kjer naj bi bilo teh uradov 8 plus še ta posebni davčni urad Ljubljana. Podobno se govori tudi pri vzpostavitvi upravnih okrajev in izpostav, kjer naj bi bilo po novem teh upravnih okrajev zgolj 8, podobno se dogaja tudi reorganizacija Zavoda za gozdove. To je le nekaj aktualnih projektov, ki potekajo.

Spoštovani minister, v Slovenski demokratični stranki nasprotujemo kakršnikoli reorganizaciji državnih institucij mimo nove uveljavljenje regijske delitve Slovenije, ki bo zmanjševala število pod 12, zato vas sprašujem:

Od kod in zakaj število 8 tudi v projektu reorganizacije upravnih enot v upravne okraje?

Sam sicer ne nasprotujem upravnim okrajem kot združevanju nekih funkcij in drugemu nivoju med ministrstvom in upravnimi enotami, vendar vas sprašujem:

Od kod ste prišli in na podlagi katerih argumentov do številke 8?

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, dr. Gregor Virant, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala za vprašanje.

Mislím, da je dobro, da se je to vprašanje odprlo v Državnem zboru, ker je zelo veliko informacij, polinformacij, dezinformacij v zvezi z reorganizacijo državne uprave na terenu. Dejstvo je, da je teritorialna organizacija državne uprave danes podoptimalna. Dejstvo je, da se nam teritoriju Slovenije prepleta ogromno števil različnih mrež, območnih enot in izpostav upravnih organov in da je ta sistem postal zelo nepregleden in tudi onemogoča racionalno upravljanje kadrovskih, finančnih, materialnih in drugih resursov. Zato razmišljamo o tem, kako narediti ta sistem, to mrežo boljše; predvsem boljše, pa tudi cenejšo za državljane in za podjetja, da bomo lahko z manj denarja naredili iste ali pa še boljše storitve. Sestavni del tega je tudi reorganizacija upravnih enot. Veseli me, da sem slišal iz vaših ust, da v osnovi to reorganizacijo podpirate.

Zelo jasno naj povem, da ta reorganizacija ne pomeni, da se upravne enote ukinjajo ali da izginjajo, torej storitve za državljane in za podjetja ostajajo tam, morajo ostati tam, kjer so, morajo biti ljudem blizu in morajo biti še boljše in še kvalitetnejše, kot so se izvajale doslej. Je pa zelo smiselno, da več upravnih enot povežemo skupaj v upravni okraj, zato da lahko bolj racionalno organiziramo zlasti logistične zadeve, kadrovska, finančna, računovodska, da zmanjšamo število samostojnih proračunskih uporabnikov, število vodij, predstojnikov upravnih organov in na ta način prihranimo in hkrati tudi omogočamo veliko bolj fleksibilno razporejanje ljudi in spisov, ko se zgodi, recimo, da so na eni upravni enoti že zdavnaj zaključili projekt denacionalizacije, na drugi strani imajo pa še nerešene zadeve in zaradi tega, ker gre za različne upravne organe, se ne da prestaviti teh spisov z enega na drug. Se pravi, sto razlogov je, da v to reorganizacijo moramo iti, ker kar kliče po tem. Tako kot je trava zelena, tako je popolnoma jasno, da moramo upravne enote povezati v okraje.

Kolikšno bo število teh okrajev, bo pa še predmet diskusije. Prvi dokumenti, ki so nastali na ministrstvu, so nastali izključno v strokovnih krogih, torej v strokovnih skupini.

Strokovna skupina je izhajala izključno iz strokovnih kriterijev, ki temeljijo na številu upravnih zadev, tako da bi čim bolj enakomerno razporedili med upravne enote. In res je, da je ta strokovna skupina prišla do številke 8, vendar pozor, to še ni gradivo s podpisom oziroma gradivo, ki bi ga Ministrstvo za notranje kot svoj projekt poslalo v medresorsko politično ali kakršno koli drugo usklajevanje. Tako zdaj midva komentirava neko strokovno gradivo, ki še nima statusa predloga ministra za notranje zadeve. Jaz sem odprt za diskusijo o tem, koliko upravnih okrajev bomo v Sloveniji imeli. Zavedam se, da bo tukaj najbrž treba narediti kakšen kompromis med čistimi argumenti racionalnosti, torej popolnoma in izključno s strokovnimi argumenti, in političnimi argumenti s terena. Vem, da si Koroška želi svoj upravni okraj, vem, da si Posavje želi svoj upravni okraj, in verjemite to politično realnost toliko razumem, da jo bom pri teh predlogih upošteval.

Torej, rekel bi, ostanite pri podpori reorganizacije upravnih enot, ostanite pri podpori nastanku upravnih okrajev, ki bodo pocenili državno upravo in jo hkrati naredili boljše za državljanke in podjetja, jaz vam pa obljubim, da bomo tudi v vaši poslanski skupini kot tudi vseh ostalih sodeloval v usklajevanjih oziroma se ponudil za razgovor o številu upravnih okrajev, tudi posavskem seveda.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani minister, hvala lepa za pripravljenost iskanja kompromisov. Dovolite mi še nekaj. Midva sva že velikokrat izmenjala stališča glede racionalizacije tudi upravnih enot in verjamem, da ste vedno zagovarjali, da so upravne enote nekaj, v kar bi bilo škoda posegati, ker delujejo zelo dobro in so se v fazi racionalizacije zracionalizirale do največje mogoče mere. To so vaše besede, ki jih zgolj ponavljam, in bi celo temu verjel. Mislim, da je ključni način, da bi ta podoptimiran sistem delovanja države na posameznih teritorijih, da bi bili ukrepi v povezovanju raznih državnih institucij na terenu. Danes vam delujejo upravne enote po svoje, davčne uprave, inšpekcijske službe in tako naprej, cela kopica drugih – centri za socialno delo, zavodi za zaposlovanje, zavodi za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavodi za zdravstveno zavarovanje – pa povsem po svoje. Verjamem, da je ogromno priložnosti za racionalizacije, optimizacije prav v tem horizontalnem povezovanju državnih institucij na teritorialni ravni.

Rad bi vas pa spomnil na vašo obljubo sindikatom, ki je razvidna iz zapisnika, ko ste povedali, da sprememba upravnih enot v upravne okraje ne bo prizadela nobenega zaposlenega, ne bo imela nobenih viškov, za kar

ste bili pripravljeni tudi podpisati posebni dogovor s sindikati.

Torej, spoštovani minister, prepričan sem, da ni prišlo na pamet do delitve Slovenije na 12 statističnih in razvojnih regij. Zato ponavljam, da je to relativno tudi politična odločitev in če bi kakršno koli drugačno delitev predvidevali, da bi prišli predhodno v ta parlament, to politično podporo dobili in potem posledično reorganizirali državne organe.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: No, če je bilo to dodatno vprašanje, je moj odgovor zelo kratek: ja, se zelo strinjam z vsem, kar ste povedali.

Prvič, strinjam s tem, da so upravne enote kvaliteten in močen del sistema javne uprave. Res je, da smo jih že izjemno zracionalizirali, da se je število zaposlenih od leta 2005, ko smo sprožili ta projekt, še skupaj sva bila takrat v vladi, sam sem sprožil ta projekt minus 1 % na letni ravni, in smo do danes dosegli rezultat – slovenska javnost tega ne ve, mogoče bi morali bolj poudarjati –, da se je za 18 % zmanjšalo število zaposlenih v upravnih enotah, kot se je tudi sicer število zaposlenih v civilnem delu državne uprave v tem času zmanjšalo za 18 %. Torej je državna birokracija shujšala v zadnjih osmih letih.

Upravne enote delajo dobro, nudijo kvaliteten servis državljanom, nimajo zaostankov in točno tako je, kot pravite: v sistem, ki dobro deluje, je treba posegati zelo previdno, jaz se tega zelo dobro zavedam, nikoli v življenju nisem šel v neke reorganizacije samo zaradi reorganizacij. Je pa tisti manevrski prostor za izboljšave ravno v tem, da bi jih povezali, tako da bi jim dali to kapo v obliki upravnega okraja, kjer bi združili vso logistiko kadrovske, računovodske, finančne in tako dalje in tudi olajšali prerazporejanje, materialne opreme, spisov zaposlenih in vseh teh zadev, zato da bi bila stvar bistveno bolj racionalna.

Res je tudi, da sem sindikatom obljubil, da iz tega naslova viškov ne bo, ker sem tudi sicer zagovornik pristopa mehkega zmanjševanja števila zaposlenih v upravi in širšem javnem sektorju. Ta mehek pristop, če se ga lotiš disciplinirano in odločno, uspeva – smo dokazali, sem dokazal. Državna uprava se zmanjšuje, samo treba je zastaviti smer in se potem teh števil držati, kar je mnogo bolje kot pa odpuščanje. Vaš predsednik bi zmetal na cesto 40 tisoč zaposlenih v administraciji, čeprav jih je samo nekaj več kot 33 tisoč, se pravi, bi jih moral najprej 7 tisoč zaposliti, da bi potem vseh 40 tisoč odpustil. Ampak, to ni. Poglejte, kaj pa s tem dobimo? Brezposelne ljudi, socialne stiske, nadomestila za brezposelnost. Mi za to nismo. Mi smo se s sindikati dogovorili za nižje plače, zmenili smo se za postopno zmanjševanje števila zaposlenih.

In še to, zelo podpišem tudi vaše besede o rezervah, ki nam jih omogoča horizontalno povezovanje med organi. Oblikovanje upravnih okrajev bo priložnost tudi za to – zelo dobra ideja, delamo na tem, da bi se različne izpostave in območne enote državne uprave, ki na terenu delujejo, med seboj združile. Da se ne more zgoditi, recimo, da imate na eni strani ceste eno območno enoto inšpektorata, ki ima nov avto, ki je 50 % rabljen oziroma 50 % časa v uporabi, na drugi strani imate pa drug inšpektorat, ki ima eno staro podrtijo, ki ni več uporabna.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): V skladu s poslovnikom bi o tem odgovoru in odgovoru, ki ga nisem dobil od ministra za finance, ki ga danes ni, pa bom ustno to vprašanje nadgradil na naslednji seji, kajti prav tako kot je predvidena reorganizacija upravnih enot v upravne okraje in izpostave, je predvidena tudi reorganizacija carinske in davčne uprave v osem finančnih uradov. In glej ga zlomka, tudi v tej delitvi ni ne Posavja, ne Koroške in ne Zasavja in tako naprej, kar pomeni, da se tiste štiri regije, kar je razlika od 12 do 8, počutimo neupravičeno zapostavljene, ker sploh ne vemo argumentov, zakaj je kar naenkrat prišlo do spremembe regijske delitve z 12 na 8. Zato se mi zdi, da je prav, da v tem parlamentu o tem spregovorimo, preden bodo te stvari šle naprej. Kajti, reorganizacija carinske službe in davčne službe v finančno upravo poteka, seznanjen sem z vsemi dokumenti in tudi z uredbo, ki je v pripravi in je že pripravljena. Upam, da ni sprejeta na Vladi.

Spoštovani minister, res je, tega se pravzaprav bojimo, da bodo upravni okraji, če bo teh osem, neke vrste osnova za povezovanje in združevanje vseh ostalih državnih institucij na to številko. To je za Posavje, verjetno tudi za Koroško, za Zasavje, nesprijemljivo. Zato predlagam ne nazadnje tudi diskusijo na to temo.

Še nekaj, ne gre zgolj za povezovanje nekaterih logističnih, finančnih, kadrovske službe. Gre tudi za čisto strokovna vprašanja in vsebinska vprašanja. Namreč, po nekem predlogu, ki je prišel v medije, o tem sem bral v Dolenjskem listu, je bilo moč zaslediti, da bodo tudi zahtevnejša gradbena dovoljenja izdajali na okrajih. Recimo, konkretno za kakšen vodovod, za kakšno kanalizacijsko omrežje iz ene občine bodo to delali sedaj na upravnem okraju, ki povezuje, ne vem, sedem, osem občin in velja osem OPN in me zanima, kateri ekspert bo lahko to vse naredil.

Ta predlog, vsaj strokovni, kot pravite, je predvideval tudi registracijo orožja v upravnih okrajih. Na primer, lovec iz Kočevja bo moral s svojo puško priti v Ljubljano, kajti po tistem

prvem predlogu je predvideno, da Kočevje sodi v Ljubljano, kar pomeni, da bi tam moral te stvari urediti. Meni se postavlja vprašanje o smiselnosti tega.

Glede na vaš odgovor sem do neke vrste relativno pomirjen. Pravite, da se zavedate, da je to tudi pomembno politično vprašanje, da bo o tem potrebno tudi neke vrste kar se da širok političen konsenz doseči. Menim, da bi veljalo tudi skozi to razpravo v parlamentu priti do tega.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Spoštovani mag. Vizjak, v skladu z vašo zahtevo oziroma vašem predlogu bo Državni zbor odločil v četrtek, 24. oktobra, s tem da moram tukaj dodati, da ste predlagali, da se opravi razprava o odgovoru. Lahko se opravi razprava o odgovoru ministra dr. Gregorja Viranta, ne more pa se opraviti razprava o odgovoru dr. Čuferja, seveda zaradi njegove službene odsotnosti. Naj pa še povem, da vam dr. Čufer lahko odgovori na naslednji seji v skladu s preostalim časom, katerega je 30 sekund. Če želite, vam to lahko ...

Izvolite, postopkovno, seveda.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Seveda se strinjam, da minister Čufer ne more odgovoriti na vprašanje – oziroma se opravi razprava, če sploh njegovega odgovora na vprašanje nisem dobil.

Bi vas pa proceduralno opozoril, da ne najdem razloga za odsotnost ministra s seje, če niso za to zunanji razlogi oziroma udeležba na sejah v tujini. Kajti sicer bi verjetno veliko ministrov manjkalo, če bi bil opravičljiv razlog neka druga zadolžitev v Republiki Sloveniji.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa, mag. Vizjak.

Verjetno ste bili tisti trenutek odsotni iz dvorane, ko sem na eno izmed tovrstnih vprašanj nekoga od poslank in poslancev odgovorila, da je dr. Uroš Čufer, minister za finance, danes odsoten zaradi obiska predsednika Evroskupine v Republiki Sloveniji. Zaradi tega smo prejeli s strani Vlade Republike Slovenije, gospe Tanje Šarabon, generalne sekretarke, pisno opravičilo za to.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, ne me žaliti, takrat sem bil tu in sem to slišal, ampak vas sprašujem:

V skladu s katerim členom poslovnika je to opravičen razlog za odsotnost ministra s seje, kjer so poslanska vprašanja?

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Vizjak, seveda vas nikakor nisem hotela žaliti, nič slabega, vendar sem prepričana, da se je Vlada Republike Slovenije v povezavi z opravičilom osredotočila na

argumente, da je to tudi zadostilo poslovníku Državnega zbora, sicer sem prepričana, da bi že prvi med enakimi, torej predsednik Državnega zbora v zvezi s tem ukrepal.

Preden preidemo na naslednje poslansko vprašanje, naj še povem, da bomo o predlogu gospoda Jožefa Horvata, ki je predlagal, da odločamo o zahtevi za razpravo o odgovoru ministra dr. Senka Pličana na njegovo poslansko vprašanje, odločali na seji Državnega zbora v četrtek, 24. oktobra 2013 v okviru glasovanj.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Mihael Prevc bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana ministrica in ministra!

Poslansko vprašanje postavljam ministru za infrastrukturo in prostor predvsem v povezavi s proračunom, in sicer z rebalansom proračuna za leto 2014 in 2015.

Dejstvo je, spoštovani minister, da najbolj bodejo v oči prav postavke na vašem ministrstvu in lahko rečem, da ste potegnili najkrajši konec pri branjenju teh postavk, kajti predvsem na področju Direkcije Republike Slovenije za ceste, ki upravlja z državnimi cestami, ste izgubili ogromno denarja. Če pogledam samo številke, je bilo v sprejetem proračunu za leto 2014 še 183 milijonov evrov sredstev, zdaj jih je 61. To se pravi, v rebalansu proračuna za 2014 jih je 61 milijonov. Še večja katastrofa je na postavki, ki govori o upravljanju cest in tekočem vzdrževanju. V sprejetem proračunu za 2014 je bilo 80 milijonov sredstev, ostalo jih je samo še 8 milijonov.

Spoštovani minister, sprašujem vas:

Kam so poniknila že tako skromna sredstva, ki so bila za obnovo in gradnjo cest namenjena v proračunu za leto 2014 in tudi v naslednjih letih za izvedbo projektov, ki so bili predvideni v načrtih razvojnih programov?

V predlaganih proračunih za prihodnji dve leti praktično ni zagotovljenega nobenega denarja več za gradnjo in posodobitev državni cest, seveda z izjemo tistih, ki so financirane iz evropskih sredstev.

Kot je nedavno povedal na Odboru za infrastrukturo in prostor direktor Direkcije Republike Slovenije za ceste, denar ni zagotovljen niti za izvedbo že podpisanih pogodb, zmanjkalo ga bo celo za plačilo že izvedenih del.

Zato me zanima spoštovani minister:

Ali se zavedate, da lahko država zaradi tega pričakuje zelo visoke odškodninske tožbe zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti in visoke zamudne obresti zaradi neplačevanja izvedenih del?

Zanima me tudi, spoštovani minister:

Kako vi kot pristojni tudi za področje cestne infrastrukture ocenjujete posledice zmanjšanja proračunskih sredstev za gradnjo in obnovo državnih cest v prihodnjih dveh letih?

Ali boste kot pristojni minister prevzeli odgovornost za škodo, za finančne in druge posledice?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje.

Najprej se bom dotaknil celotnega proračuna. Kar nekaj člankov v medijih sem videl, kjer na nek način se pa v resnici z drugega aspekta gleda na naše ministrstvo, in sicer da smo pa v resnici najboljše izšli iz tega proračuna s temi 800 milijoni, ki jih imamo na razpolago. Govorimo o povečanju proračuna 100 milijonov evrov za naše ministrstvo. Seveda je to na račun intenzivnih investicij in črpanja evropskih sredstev. Na drugi strani pa govorim o zmanjšanju dela, ki je iz integralnega proračuna.

Ko govorim konkretno o samih investicijah, konkretno o DRSC in državnih cestah, se moramo najprej dotakniti rebalansa leta 2013, na katerega vsi pozabljam. Leta 2013 smo državnim cestam zagotovili dobrih 40 milijonov evrov več, kot so jih imeli kadar koli v zgodovini. Torej, dobrih 180 milijonov evrov je bil rebalans za 2013 in delo te vlade in teh dodatnih 40 milijonov smo zagotovili, ne zaradi tega, ker bi imeli presežek sredstev, ampak zaradi tega, ker se zavedamo pomembnosti državnih cest, in zaradi tega, ker smo imeli izredno neugodno zimo 2012/2013 in smo ravno zato ta dodatna sredstva tudi zagotovili.

Ko govorimo o proračunu 2014 in sredstvih, ki jih imamo na razpolago, moram reči, da sem del te vlade in ta vlada je imela na razpolago sredstva, kakršna je imela in jih je bilo treba temu primerno razdeliti. Ta vlada se je skupaj odločila za prioritete. Mi smo se odločili, da smo socialna država in da bomo na nekem področju morali ta sredstva rezati. Eno od pomembnih področij, na katera absolutno nisem želel pristati, je rezanje investicij na področju tistih projektov, ki so sofinancirani iz evropskih sredstev. Torej, kar se tiče projektov, sofinanciranih iz evropskih fondov, gredo vsi, absolutno vsi naprej, vse investicije se peljejo dalje; na tistem delu, kjer je pa potrebna lastna udeležba, je pa situacija takšna, kakršna je. Sredstev imam na razpolago, kolikor jih imam.

Če mene sprašujete, koliko sem srečen ali nesrečen s tem proračunom, s temi sredstvi; srečen pa nesrečen sem toliko kot večina slovenskih družin. Imaš na razpolago sredstev, kolikor jih imaš, in večina slovenskih družin vse sredstva, ki jih imajo, namenja za preživetje, ne pa za nove investicije. Ravno tako je tudi na našem področju. Za leto 2014 smo zagotovili 60

milijonov evrov za investicije in vzdrževanje ter 58 milijonov evrov za tekoče vzdrževanje. To je 121 milijonov, ki jih imamo na razpolago in s katerimi mora Direkcija v letošnjem letu korektno opraviti vse svoje dolžnosti. Prepričan sem, da bo v okviru teh sredstev Direkcija korektno in uspešno izvajala vsa vzdrževanja, ki so potrebna za nemoteno odvijanje prometa v Sloveniji, posebej govorim o zimskih službah.

Strinjam se, da bi morali neprimerljivo več denarja nameniti za investicije na državnih cestah. Intenzivno bomo delali na tem, da pridemo s predlogom še pred koncem tega leta do novih rešitev, na kakšen način financirati državne ceste; pred tem parlamentom, najprej vlado, potem parlamentom in seveda pred ljudstvom je, ali nas bodo podprli ali ne. Če bomo imeli sredstva za to, če jih bomo lahko zbrali, ne vidim nobene ovire; nasprotno, z veseljem bomo vse te investicije tudi izvedli.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Prevc, imate željo po dopolnitvi odgovora?

Izvolite.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Še enkrat, hvala lepa.

Gospod minister, saj razumem te vaše argumente, ki ste jih navedli, da denarja ni dovolj za vse. Ne razumem pa, da so prav ceste tiste, ki so v tej racionalizaciji utpele največji davek, predvsem imam v mislih državne ceste. Poglejte, spoštovani minister, bojim se, da če bo letošnja zima podobna, kot je bila lanska, potem se bojim, da bomo že januarja imeli na naših državnih cestah pravo katastrofo.

Zanima me še nekaj. Poglejte, spoštovani minister, v predlogu rebalansa proračuna za leto 2014 je, kot sem že prej poudaril, samo 8 milijonov sredstev za vzdrževanje državnih cest. Nekje sem slišal iz ust strokovnjaka, ki se malo spozna na upravljanje in vzdrževanje cest, je omenil, da to niti ne bo dovolj za sol, ki jo je treba kupiti za normalno vzdrževanje cest. Tako se sprašujem ...

Pa mogoče še eno vprašanje. Ko sem bolj podrobno pogledal, kako je ta denar razporejen, sem ugotovil, da kar 3 milijone tega denarja od teh 8 gre za območje Ljubljane in samo 5 milijonov za celotno ostalo Slovenijo.

Resnično vas sprašujem minister:

Kako bova pogledala v oči najinim sokrajanom, vi kot minister, sam kot poslanec, vi na Dolenjskem, jaz na Gorenjskem, ob tako majhnih sredstvih za vzdrževanje cest, zlasti potem ko se bodo te ceste – pa upam, da zima ne bo prehuda – znašle v katastrofalnem stanju?

Hvala še enkrat za odgovor.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Glede teh 8 milijonov predlagam, da se usedeva in skupaj podrobno pogledava, kje ste našli teh 8 milijonov. Za upravljanje in vzdrževanje cest imamo za leto 2014 na razpolago 58 milijonov evrov. Imam zagotovila direktorja Direkcije za državne ceste, da kar se tiče rednega vzdrževanja, predvsem govorimo tukaj o zimi in pluženju, nimamo nikakršnih težav in da bodo vse službe opravile korektno svoje delo in da bo celoten promet v Republiki Sloveniji nemoteno tekkel, ne glede na to, kakšna bo zima.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Imate proceduralni predlog?

MIHAEL PREVC (PS SLS): Proceduralni predlog, zlasti zaradi tega, ker nisem dobil odgovore na vsa vprašanja in zato v skladu s poslovníkom predlagam, da se opravi širša razprava.

Prepričan sem, da je tema obnova in vzdrževanje državnih cest tako pomembna, da si takšno širšo razpravo ne nazadnje tudi zasluži. Predvsem, spoštovani minister, na tista prva vprašanja, ki sem vam jih postavil, to se pravi, kaj se bo zgodilo z odškodninami, ki bodo ... Oziroma, kako bomo pokrili tiste odškodnine, ki bodo priletele zaradi neizvajanja pogodb, to se pravi finančnega neizvajanja pogodb s strani države, predvsem za tista dela, kjer so bile pogodbe podpisane oziroma kjer so dela že celo izvedena. Tu sem pričakoval vaš odgovor, nisem ga dobil. Resnično mislim, da si ta problematika, problematika državnih cest, predvsem vzdrževanje državnih cest, resnično zasluži širšo razpravo, in verjamem, spoštovani minister, da v tem kratkem času zelo težko zagotovite nek širši odgovor. Prepričan sem pa, da boste to lahko storili v širši razpravi, seveda če bo Državni zbor to širšo razpravo tudi sprejel v četrtek, ko bomo o tem mojem predlogu glasovali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Res je, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 26. oktobra, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo zastavil gospod Marko Pavličič ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je svojo odsotnost opravičil.

MARKO PAVLIŠIČ (PD DL): Hvala za besedo.

Spoštovani gospod minister v odsotnosti, varuh državne blagajne, gospod Uroš Čufer!

V državnem proračunu sta med drugimi tudi postavki plačilo domačih obresti in plačilo tujih obresti. Za plačilo obresti je država v letu 2012 namenila 633 milijonov evrov, v letu 2013 820 milijonov evrov, v letu 2014 je bila predvidena višina odhodkov 715 milijonov evrov,

a je ta številka s predlogom sprememb proračuna 2014 spremenjena, in sicer je popravljena navzgor na 942 mio evrov. Se pravi skoraj milijardo evrov.

V naslednjem letu bo država morala poleg plačevanja obresti odplačati še dolgove v višini 3,3 milijarde evrov. Ker se v letu 2014 ne pričakuje proračunski presežek, bo potrebno za financiranje z izdajo novih obveznic in menic zagotoviti vsaj 4,3 milijarde evrov.

Spoštovani minister:

Ali je po vašem mnenju realno pričakovati, da bo Vlada ob ponovni zadolžitvi za poplačilo zapadlih glavnih in zagotavljanje tekočega financiranja uspela doseči iste ali nižje obrestne mere, kot so bile tiste, za katere smo plačevali do sedaj?

Ob tem me zanima tudi:

Kakšna je povprečna obrestna mera dolgoročnih finančnih instrumentov, katerih glavnica zapade v naslednjem letu?

Vprašanje je pomembno, ker je v tem trenutku obrestna mera za 10-letne slovenske obveznice krepko nad 6 %, kar pomeni, da se lahko obresti teh nekaj tisoč milijonov posojil, ki izhajajo iz preteklosti, v naslednjem letu in v letih, ki sledijo, krepko povečajo ter s tem dodatno obremenijo proračun.

V Poslanski skupini Državlanske liste namreč opažamo, da napovedanih privatizacij in krčenja državne porabe, ki bi lahko pripomogla k ublažitvi problema, očitno ni na obzoru, zato se sprašujemo, koliko časa bo mogoče vzdrževati zadolževanje po obstoječem vzorcu.

S tega vidika bi vas želel kot strokovnjaka za finance še vprašati:

Ali bi, če ne bi bili minister, predlagali koriščenje sklada ESA?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V skladu s poslovníkom bo gospod minister na vaše vprašanje pisno odgovoril.

Nadaljujemo z naslednjim poslanskim vprašanjem, ki ga bo zastavil dr. Vinko Gorenak ministru za notranje zadeve dr. Gregorju Virantu.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Z veseljem bi zdaj poslušal odgovor prejšnjega ministra, torej ministra za finance, koalicijskemu poslancu, tudi ta odgovor bi bil zanimiv. Prav, pojdemo na moje vprašanje.

Spoštovani gospod minister, kot oba veva, in to je relativno zelo dobro, je proračun Ministrstva za notranje zadeve, vključujoč s policijo, sestavljen tako, da kar 82 % proračuna ali tam nekje okoli gre za tako imenovane stroške dela. Tako za investicije in materialne stroške ostane nek denar, ki je navidezno mogoče velik, pa vendar za tako veliko ministrstvo, če prištejemo policijo, ki šteje praktično skoraj 9 tisoč ljudi, je to malo. Ko sem odhajal z ministrstva, je bilo jasno, da je vozni

park policije izjemno slab, ta je štel takrat okoli 2 tisoč 200 vozil. Danes berem iz medijev, da jih je okoli tisoč 900. Mislim pa, da je šlo za to, da je bilo kar nekaj tistih najstarejših vozil odpisanih, kar smo načrtovali že v času, ko sem sam bil na ministrstvu. Tisto, kar posebej skrbi, je to, da pravzaprav državni uslužbenci, policisti, ki državljane, bom rekel, kaznujejo zaradi prometnih prekrškov, vozijo povprečno sedem let stara vozila s po 200 tisoč kilometrov, kar vsi vemo, da je že vprašanje varnosti in še česa. V mojem času smo veliko govorili tudi o tem, da za popravilo posameznih vozil damo več, kot je osnovna vrednost vozila, kar je dejansko nevzdržno. Tisto, kar me pa je zaskrbelo, je pa to, da je bil maja objavljen razpis, ki naj bi zajel skoraj 400 vozil. Razpis je bil vreden, mislim, da se je številka približala kar 10 milijonom in da je bilo 80 % sredstev evropskih. Zdaj je pa razpis razveljavljen. Tisto, kar sprašujem, so razlogi za razveljavitev tega razpisa, ker se mi zdi, da je bilo stanje že tisti čas, ko sem bil tam sam, kritično na tem področju in da je zdaj še bolj kritično. Posebej je pa problem tudi to, kolikor vem, maja ta sredstva zapadejo; skratka, maja jih ne bomo več mogli koristiti.

Zato sprašujem:

Ali boste pokoristili ta sredstva, bo mogoče to pokoristiti?

Boste naredili vse ali kaj, da bi ta vozila dobili in sredstva pokoristili?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa za vprašanje.

Kolega Gorenak, midva, se mi zdi, da deliva skrb za policijo in njeno delovanje in za njeno ustrezno kadrovske in materialno opremljenost in tudi oba veva, da časi niso rožnati. Tako kot vsi drugi proračunski uporabniki se tudi policija sooča z zaostrenimi razmerami, z zmanjševanjem sredstev in se mora temu prilagoditi.

Kar se tiče tega javnega razpisa za nabavo avtomobilov, je res, da je bil v večjem delu razveljavljen, ne v celoti, dva sklopa naročila sta bila oddana, ostali so bili razveljavljeni, in sicer iz razlogov, ki jih Zakon o javnem naročanju predvideva, to je zaradi nepravilnosti ponudb. Nekatere ponudbe so bile tehnično nepravilne, ker ponudniki niso zagotovili enega dela opreme, skladno s tehničnimi standardi, ki so gotovo zelo pomembni za policijo. Ni vseeno, kakšno signalizacijo ima policijsko patroljno vozilo, recimo, ali je ali ni v skladu s standardi.

Drugi del pa je bil razveljavljen zaradi cenovne nesprejemljivosti. Cenovna nesprejemljivost pomeni, da ponudba presega razpoložljivi denar, ki ga ima naročnik na voljo, ali pa, da je ocena, da ponudba ne ustreza

realnim tržnim cenam v danem trenutku. V ta se konkreten razpis se, tako kot tudi v druge ne, nisem vpletal, prepričan sem, da so službe korektno opravile svoje delo, vem pa, da je bilo že v fazi, ko je bil razpis objavljen, nekaj pripomb na določene specifikacije bolj v to smer, češ da so specifikacije prilagojene točno določenim ponudnikom. Tam, kjer je bil problem in kjer so potencialni ponudniki opozorili, so službe razpis spremenile in dopolnile, tako da nihče več potem ni očital, da bi bil razpis, kot se včasih reče, komu pisan na kožo. Bil pa je zaključen in razveljavljen zaradi tega, ker so bile ponudbe nepravilne.

To ne pomeni, da bomo mi zgubili evropski denar, mi bomo v prvi polovici novembra ta razpis ponovili, obdobje upravičenosti črpanja evropskih sredstev, gre za približno 6 milijonov in pol za te avtomobile, pa je do konca junija 2015. Se pravi, čas še imamo in ta evropski denar sigurno ne bo šel v nič, to bomo poskrbeli.

Moram tudi povedati, da gre v večini za avtomobile, ki se bodo uporabljali v enotah za nadzor meje z Republiko Hrvaško, se pravi za schengenski del obveznosti policije, in da ko bo ta vozni park popolnjen, da se bo lahko približno 250 vozil iz tega voznega parka, ki so še tehnično O. K. in ki so še uporabna, prestavilo v notranjost in bomo na ta način deloma ublažili ta problem, ki ga policija ima.

Slovenska policija glede na finančno in kadrovske situacijo opravlja izjemno delo, moram reči. Statistika letošnjih rezultatov prvih devetih mesecev – za prve tri, recimo, ste bili vi odgovorni, v nadaljevanju jaz – je izjemna. Na področju gospodarskega kriminala in korupcije se je število ovadb, torej preiskanih kaznivih dejanj, ki so zaključena z ovadbo, povečalo v primerjavi z lanskim letom za 60 %. In vse to policija dela v res težkih, zelo težkih finančnih razmerah zaradi zmanjšanja proračuna. Zagotavljam pa, da bomo poskrbeli, da nobena zakonska naloga policije ne bo ogrožena zaradi pomanjkanja financ, da bomo za to poskrbeli z iskanjem notranjih rezerv, če pa ne bo mogoče drugače, pa tudi s prerazporeditvami proračunskih sredstev med letom.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Gorenak, za dopolnitev.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Veseli me, da evropska sredstva niso čisto izgubljena. Zdi se mi, da ste hoteli še nekaj stvari povedati, pa da smo bili s časom bolj na koncu.

Tragika je res ta, da, ker javnost tega ne, več ali manj, da imamo vozni park v policiji najslabši v notranjosti, na schengenskem delu pa še kolikor toliko iz razloga, ker pač tam lahko koristimo schengenska sredstva in da potem ta

odpisana vozila na schengenskem delu po štirih ali petih letih, pošiljamo še v notranjost. To drži.

Minister, ne bi kazalo zanemariti, se dobro zavedam, da so vsi tovrstni javni razpisi, da je vse tovrstno zapravljanje denarja za policijo v javnosti vedno neke vrste težava. Vendar gre za ljudi, ki kontrolirajo ljudi z vidika prometa in ne morejo imeti vozil tehnično nepopolnih, to že moralno ne gre skupaj. Gre tudi za vprašanje, naj mi bo dovoljeno tudi to reči, gre tudi za vprašanje odnosa do tujine, do ljudi, ki prihajajo k nam iz tujine in jih vozimo v nekaterih vozilih, ki so stara 8, 10 let in tako dalje.

Upam, da boste lahko zagotovili to zadevo v nekih normalnih okvirih. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: Spoštovani kolega Gorenak, midva tukaj mnenje deliva. Dejansko je vozni park policije neustrezen oziroma bi si vsi želeli, da bi bil boljši, da bi bil pomlajen. Še huje je, kot ste rekli, povprečna starost vozila je preko 8 let, nekaj čez 8 let, policija ima 2 tisoč 350 vozil, od tega 150 motorjev, in v resnici so v povprečju ti avtomobili zelo stari. In seveda si vsi želimo, da bi bilo to obdobje krize čim prej mimo, da bi imeli možnost, da se policija, tako kot drugi proračunski uporabniki, financira tako, da bi bila zagotovljena sredstva za vse tisto, kar je potrebno. Mislim pa, da lahko tudi policija sama v precejšnji meri k temu prispeva, ravno v tem segmentu gospodarskega kriminala in korupcije, ki je eden glavnih razlogov za stanje, ki ga imamo danes v državi, in tukaj policija dela s polno paro in dela na tem, zlasti NPU in tudi preostali kriminalisti delajo na tem, da se pripelje pred sodišče vse tiste, ki so nam pokradli državo in zaradi katerih moramo danes plačevati vse te visoke račune preko davkov, nižjih pravic in vsega tega.

V policiji poskušamo reševati zadeve, kolikor je le mogoče oziroma zaenkrat nam je to uspelo v socialnem dialogu. Veste, da smo zaprli tudi dolgo časa trajajočo stavko, tudi sami ste se s tem problemom soočili, to smo zaprli, zagotovili denar, ne za povečanje policijskih plač, ampak za to, da so lahko bolj obremenjene policijske enote tudi bolje plačane in da so lahko tisti najbolj obremenjeni policisti nekoliko bolje plačani. Še vedno ne tako, kot bi bilo prav, da bi bili plačani, ampak v okviru finančnih možnosti.

Zelo bom tudi v nadaljevanju posvečal skrb temu, da bi policija tudi v segmentu materialne opreme imela vse tisto, kar potrebuje. Seveda, ne bo čisto tako, kot bi si policija želela ali kot bi si tudi midva želela, ampak bo skladno z materialnimi možnostmi, ki jih ta trenutek država ima. Ko pa bomo imeli spet normalno gospodarsko rast, ko bomo sanirali vse te probleme, s katerimi se soočamo, bo pa seveda

tudi policija lahko imela novejše, modernejše automobile.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod minister.

Naslednje poslansko vprašanje pa bo zastavila gospa Sonja Ramšak, in sicer ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica, za besedo. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Veseli me, da se nam je minister pridružil, ker bom imela mogoče tudi malo več časa za obrazložitev svojega poslanskega vprašanja.

Že na 44. redni seji Državnega zbora 1. 10., ko smo obravnavali tako imenovane Prijatelje v stečaju, sem opozorila na nekatere domnevne sporne postopke priznavanja oziroma prerakanja terjatev lizingodajalcev do stečajnih dolžnikov in da bi tudi v teh primerih lahko govorili morda o Prijateljih v stečajih, mišljena pa so predvsem razmerja med stečajnimi upravitelji, sodniki, stečajnimi upravičenci oziroma upniki. Resna opozorila podjetnikov, gre namreč predvsem za mala in srednja podjetja ter samostojne podjetnike, se nanašajo na neustrezne zakonske rešitve, ko so podjetja oziroma samostojni podjetniki znajdejo v insolventnih oziroma v stečajnih postopkih zlasti zaradi plačilne nediscipline in kreditnega krča, ki smo mu priča v zadnjih letih. Te družbe so, ker niso dobile ustreznih bančnih kreditov, bile primorane najeti osnovna sredstva pri lizingih hišah, bodisi v okviru posameznih bank ali pa v samih lizingih hišah, ki se ukvarjajo z lizingimi posli. Nemalokrat so lizingodajalci od lastnikov podjetij, torej lizingojemalcev, zahtevali, da za čas najema premoženja oziroma nepremičnega premoženja, strojev, opreme in podobno zastavijo tudi osebne menice ali menice podjetij.

Če podjetja ali samostojni podjetnik zamuja s plačili obrokov, vemo, da lizingiške hiše odvzamejo ta sredstva, obenem pa v insolventnem oziroma v stečajnem postopku prijavijo terjatev do stečajnega dolžnika. Zgodba ob tem ni končana, v stečajnem postopku izterjajo tudi dolg, ki izhaja iz zastavljenih menic. Največji problem nastopi tedaj, ko stečajni upravitelj ne prereka teh terjatev lizingodajalcev do stečajnih dolžnikov, pa čeprav so lizingodajalci bili delno ali v celoti poplačani že z odvzemanjem premoženja, so zaseženo premoženje oziroma nepremično premoženje ponovno predali ali pa so v stečajnem postopku priglasili svojo že poplačano terjatev do stečajnega dolžnika. Seveda se pri tem postavlja vprašanje, ali ne gre tudi pri teh primerih za tako imenovane Prijatelje v stečaju.

Zato vas, spoštovani minister sprašujem:

Kaj boste naredili, da preprečite domnevne nepravilnosti v stečajnih postopkih,

vezanih na tako imenovano neprerekanje terjatev s strani stečajnih upraviteljev?

Mišljene so predvsem sporne terjatve lizingodajalcev do stečajnih dolžnikov, lizingodajalec dobi že vrnjen predmet lizinga in se vključi ponovno v stečajni postopek.

Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala spoštovana podpredsednica. Spoštovana poslanka in poslanci!

V zvezi z vprašanjem, gospa Ramšak, ki ste ga postavili, naj povem, da je treba vsak primer posebej obravnavati, to velja na splošno, tako tudi v temu primeru ali pa v teh primerih, ki jih navajate. Ve se tudi, da kot minister za pravosodje imam sicer določena pooblastila, ki pa so precej omejena v razmerju do stečajnih upraviteljev. Če bi želel ukrepati v razmerju do njih, če bi se pokazalo, da so v tem konkretnem primeru bile storjene tovrstne nezakonitosti in nepravilnosti, na katere opozarjate, potem bi morali vedeti, za katere primere gre.

Lahko pa ob tej priložnosti še enkrat napovem, kot sem že ob izredni ali pa na izredni seji Državnega zbora o Prijateljih v stečaju napovedal, da bomo v tej noveli, po novi noveli Zakona o finančnem poslovanju, insolventnega zakona predlagali Državnemu zboru ureditev, po kateri bo nadzor Ministrstva za pravosodje nad stečajnimi upravitelji še močnejši, še širši kot po veljavni ureditvi in bom torej potem, če bo ta zakon sprejet, imel več možnosti za tovrstno ukrepanje.

Tisto, na kar bi še rad opozoril v zvezi s problemom, na katerega opozarjate torej, ko imamo opravka z lizingodajalcem, ki je dobil vrnjen predmet lizinga, če sem prav razumel, hkrati pa še vedno torej vztraja na terjatvi, ki izvira iz tega lizinga, stečajni upravitelj je pa ne prereka. Če bi se to zgodilo, bi to v resnici bil problem. Veljavna ureditev je takšna, da je cel kup varovalk, po katerih naj to ne bi bilo mogoče. Torej, sistem je takšen, da je naprej v resnici stečajni upravitelj tisti, ki preverja terjatve upnika. Naslednji, ki imajo to možnost, so upniki, drugi upniki – torej tukaj je naslednji filter. Tretji filter je pa sodišče samo, sodišče potem na koncu sprejme odločitev o tem, katere terjatve prizna in katere ne. Tako imamo neko verigo filtrov, ki je takšna, da si sam ne znam predstavljati, kako bi na zakonodajni ravni to še razširili, da bi se izognili takšnim primerom, do katerih očitno prihaja v praksi; torej primerov, na katere vi opozarjate.

Tako bolj vidim problem, če do takšnih primerov v resnici prihaja in nimam razloga za to, da bi podvomil v to, kar ste navedli, potem je to najbrž povezano z vsakim primerom posebej, ki ga je treba proučiti in pogledati. Opozorim naj na to, da terjatve, ki jih nekdo ima v razmerju do

nekega dolžnika, recimo, neka taka lizinska hiša, so lahko tudi druge, niso povezane samo s predmetom lizinga. Torej, govorim hipotetično. V resnici je treba konkreten primer pogledati in potem videti, ali je šlo za neko nepravilnost pri ravnanju stečajnega upravitelja. Tukaj jaz kot minister za pravosodje lahko že sedaj in bom, če boste sprejeli spremembe zakona, kot sem jih opisal, tudi v bodoče lahko ukrepal, ko pa gre za to, ali drugi upniki to opazijo in drugi upniki na to opozorijo in potem na koncu sodišče, na to pa sam v konkretnih primerih, seveda, nimam nobenega vpliva.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala, minister.

Sicer sem zadovoljna s tem vašim prvim delom, pa vendar, ker je to res kompleksna tematika, o čemer sva tudi malo pred tem govorila.

Namreč, ko mora podjetnik pri ureditvi lizinga položiti tudi ne samo, kot sem že rekla, menice podjetja ali pa tudi osebne menice, se tukaj začenejo tudi menične tožbe, ki so vse po vrsti, baje, dosojene v prid lizinških hiš, čeprav so garancije za vložena sredstva podjetnikom že dobili povrnjeno. Ta vsebina namreč, baje, tudi sodišč ne zanima. Sama se bom potrudila, da bom morda pridobila pravico, da vam povem konkretne primere. Namreč, sodišča naj bi dosojala v prid lizinških hiš.

Postavlja pa se problem tudi zaradi tega, ker smo dvignili sodne takse, da so podjetniki, ko se znajdejo v stečajnih postopkih, v izredno težki situaciji, ti postopki na sodiščih pa so zelo dragi. Na izvršilnih postopkih, na primer, po prej najetih lizingih se začenejo tudi osebne tragedije teh lastnikov, tudi njihovih družinskih članov in številne kalvarije. Mislim, da je prav, da na to opozorimo. Seveda je pa vprašanje, katera je tista zakonodaja, ki je neustrezna, ali gre za Zakon o gospodarskih družbah ali za insolventno zakonodajo ali pa celo za Zakon o izvršbi in zavarovanju.

Mislim, da gre za kompleksen primer. Na to so me pa opozorili tudi nekateri odvetniki, ki nastopajo v teh postopkih. Zato bi bilo to zelo dobro za kakšno širšo razpravo, tudi javno. Hvala lepa za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospod minister, želite?

DR. SENKO PLIČANIČ: Na kratko bi dodal k temu, kar sem že prej povedal, da vsako opozorilo, ki pride do mene, torej bodisi iz poslanskih vrst, ta so še najbolj dragocena, pa tudi sicer, o tem, kako nek zakon deluje, ali slabo deluje, ali ga je treba dopolniti, so zelo dobrodošla, ker to je pravzaprav edini način, da

izvem za potrebo po tem, da je treba zakon popraviti. Vse s ciljem, da se tovrstne nepravilnosti, zlorabe, če do njih prihaja, preprečijo v bodoče. Tako bom z veseljem sprejel vsakovrstno sugestijo, ki jo boste dali na mizo; bodisi povezano s spremembo insolventne zakonodaje, bodisi s spremembo katerega koli drugega zakona iz moje pristojnosti. V bistvu vse, ki ste jih našli, vse te zakone v resnici sam pokrivam. Tudi Zakon o izvršbi in zavarovanju, ki ste ga omenili, je v normativnem programu Vlade predviden za obsežno spremembo še v tem letu. Pripravljamo ga, tako da je sedaj priložnost, da tudi tja vgradimo še kakšne dodatne spremembe, ki bi bile potrebne in, recimo, na katere opozarjajo, kot pravite, odvetniki in drugi, ki v praksi te zakone uporabljajo.

Z veseljem, vse kar mi boste dali na mizo, bomo proučili in potem upoštevali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospa Ramšak, proceduralni predlog.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Ne zato, ker ne bi bila zadovoljna z odgovori ministra, ampak ker mislim, da gre za široko problematiko, bi predlagala, da se v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika Državnega zbora opravi splošna razprava.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 24. oktobra, v okviru glasovanj.

Naslednje poslansko vprašanje pa bo zastavil gospod Jožef Jerovšek, in sicer ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Navadno postavljam vprašanja, ki se absolutno dotikajo vseh državljanov, večine državljanov. Danes se moram bolj dotakniti lokalnega problema, ki je v povezavi z ministrstvom. Namreč, v Slovenski Bistrici se je na podlagi državnih prioritet in s pomočjo evropskih sredstev novembra 2012 zaključila gradnja Doma starejših v Slovenski Bistrici, ki bo deloval kot enota Doma dr. Jožeta Potrča Poljčane. V letu 2012 je bil naročen projekt opreme in pripravljen popis opreme z oceno vrednosti. Decembra 2012 je z Ministrstvom za delo, vašim ministrstvom, bilo dogovorjeno, da bo ministrstvo iz državnega proračuna financiralo osnovno opremo po Pravilniku o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev. Vrednost opreme je po oceni ministrstva znašala 600 tisoč evrov. V skladu z zavezami se je z ministrstva tudi dobil

sklep o sofinanciranju te opreme v vrednosti 600 tisoč evrov.

Dne 10. 5. 2013 ste vi, gospa ministrica, z vodstvom doma o tem podpisali ustrezno pogodbo, s katero je bila domu naložena tudi izvedba in stroški javnega razpisa za opremo ter zalaganje sredstev za plačilo izvajalcem do refundacije s strani ministrstva. Na tej podlagi je bil uspešno izveden javni razpis, z javnimi izvajalci so bile podpisane pogodbe o dobavi, montaži opreme in so že v izvajanju. Oprema se že dostavlja, rok za dokončanje je 25. 11. 2013. Pogodbo sedaj ni več mogoče prekiniti brez finančnih posledic za dom, saj bodo drugače odškodninske tožbe. Poleg tega je dobava in montaža opreme vezana na pridobitev gradbenega dovoljenja za objekt, kar pa je pogoj, ki ga mora izpolniti Občina Slovenska Bistrica, da dobi še zadnji obrok, se pravi od skupne višine 3,4 milijona evrov. Sedaj pa je prišla odpoved s strani ministrstva, da pogodba za drugo leto ne bo realizirana.

Zato vas sprašujem, gospa ministrica:

Kateri projekti so naknadno vskočili v okviru financiranja vašega ministrstva?

V kakšni višini in kdaj so bile podpisane pogodbe, ki so vzrok za izločanje oziroma odlog finančne opreme v domu v Slovenski Bistrici?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Hvala, gospod poslanec, za vprašanje.

Vseeno bi si dovolila, preden grem na konkretno, da morda le spregovorim malce širše, in sicer bi rada povedala, da je v letošnjem letu bilo načrtovanih investicij v skupni vrednosti 4 milijone 900 tisoč evrov, kolikor je bilo na začetku leta 2013 za investicije. Za deset socialnih zavodov so bile te investicije planirane, in sicer je bilo to dom starejših v Rakičanu, Ljutomeru, Tisju, Metliki, Kočevju, Šmarju pri Jelšah, Slovenskih Konjicah, Poljčanah in Brežicah. Torej to je bilo stanje na začetku leta. Z rebalansom Republike Slovenije smo 4 milijone 900 tisoč evrov znižali na 2 milijona 600 tisoč. Torej na žalost nismo vključili nobenega novega projekta, nič novega ne financiramo. Dejstvo je, da od 4 milijonov 900 imamo v letošnjem letu 2 milijona 600 tisoč na razpolago za te investicije.

Zakaj smo to znižali? Zaradi tega, ker nam je manjkalo, ko smo prevzeli vlado, samo na področju denarnih nadomestil približno 78 milijonov evrov in je bilo treba z rebalansom zagotoviti potrebna finančna sredstva, ki pa so na žalost predvsem na investicijah in tudi naše ministrstvo s tem ni v nič drugačnem položaju kot na žalost tudi vsa druga ministrstva.

Glede na dano situacijo smo pristopili k podpisovanju aneksov k že sklenjenim pogodbam. Na primer, kar se tiče Slovenske

Bistrice, smo pripravili realen načrt za prihodnji dve leti, s čimer smo tudi seznanili vodstvo zavoda. Prvotno je bilo namreč med Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Domom dr. Jožeta Potrča sklenjena pogodba o sofinanciranju nakupa opreme, in sicer po dinamiki v letu 2013 300 tisoč evrov, v letu 2014 300 tisoč evrov. V letošnjem letu bomo lahko zagotovili 272 tisoč evrov, to razliko 28 tisoč evrov smo morali prerazporediti drugam, in v letu 2015 še preostalo vrednost.

Ob tem bi samo še želela pojasniti, da so poglobitna merila pri izpolnjevanju pogodbenih obveznosti po že sklenjenih pogodbah in prevzemanju novih obveznosti investicijskega značaja predvsem nujnost investicije zaradi potreb varovancev oziroma uporabnikov, sama faza investicije, grozeča škoda, če se investicija ne nadaljuje ali ne začne. Glede na zagotovljena sredstva v finančnem načrtu ministrstva imajo torej višjo prioriteto tiste investicije, pri katerih so prostorski pogoji za uporabnike slabi ali neprimerni in ali je investicija v fazi, ki terjaja njeno nadaljevanje, ker bi sicer lahko prišlo do kršitve pogodbe in s tem tudi odškodninske odgovornosti Republike Slovenije ali pa tudi grozi večja škoda oziroma strošek, če se investicija ne nadaljuje ali začne. Na primer tak primer bi bila sanacija strehe zaradi zamakanja vode, če je terasa zgrajena, ni pa zgrajen nadstrešek. Skratka, taki primeri.

Prav danes smo se na kolegiju pogovarjali, da bi zaradi transparentnosti same situacije, ker bo veliko tega tudi v prihodnjem letu, zelo jasno sprejeli kriterije, po katerih se bo presojalo, dejstvo pa je, da sredstev za vse investicije ne bo in prav je, da tudi na tem mestu to tudi odkrito na tak način povem.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora gospod Jerovšek?

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Gospa ministrica, ko ste odgovarjali na to, kateri projekti imajo prednost, katere je treba dokončno realizirati.

Glede na to, da ta objekt že praktično eno leto dograjen stoji in da je tukaj faktor grozeče škode, odškodninskih tožb in vsega tega izjemno velik in tudi grozi izguba – za Slovenijo ne za nekega neznanega lastnika – evropskih sredstev oziroma vračanje v višini 3,4 milijonov, potem je vaša odgovornost tudi, gospa ministrica, da se to ne zgodi, da se to zadeva sofinancira. Trdno sem prepričan, da vsi ti kriteriji, ki jih navajate, tudi prostorski pogoji itn., gredo v prid tega doma, tega javnega zavoda in da si ne morem zamišljati takšne neodgovornosti, da boste v tem primeru spustili oziroma državo dodatno oškodovali za vsa evropska sredstva. To bo katastrofa, ne glede

na to, da bodo mogoče ta sredstva knjižena nekje drugod.

Zaradi tega ne morem sprejemati takšne končne rešitve. Ta rešitev ni sprejemljiva in ste jo dolžni uskladiti in korigirati.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospa ministrica, želite?
Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Strokovne službe ministrstva, komisija, ki odloča o investicijah, tudi v tem primeru zavzame določeno stališče glede na podatke, ki jih ima. Na žalost moram kot ministrica gledati celoto, ne samo posamezen dom in verjetno je kar nekaj takih podobnih primerov in je pač treba glede na obstoječe sprejemati odločitve, ki je najmanj nesprejemljiva in katera prinese najmanj slabih rešitev. Vsekakor pa bi mnogo raje imela dovolj sredstev, da bi lahko vse zadano dokončali v roku in da bi bile vse stvari v redu; vendar temu ni tako in to je dejstvo, ki ga ne bomo spremenili. Povedala sem, imeli smo 4 milijone 900 tisoč evrov na začetku leta, 2 milijona 600 tisoč evrov jih imamo do konca letošnjega leta. To so dejstva. Znotraj teh poskušamo najti rešitve, ki bodo najmanj boleče in ki bodo najmanj posledic pustile. Zagotavljam vam, da to kot resorna ministrica tudi počnem v sodelovanju s strokovnimi službami, ki podajajo oceno, ker so najbolj seznanjeni s problematiko vsakega posameznega primera.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Želite proceduralno, gospod Jerovšek?

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Da.

Gospa ministrica pravi, da so strokovne službe tako določile in da so se pravilno odločile. Prepričan sem, da bo šlo za tako veliko finančno škodo, ki jo bo Slovenija morala plačati, ker gre za vračilo evropskih sredstev in ker se tu absolutno krši staro pravilo, da je pogodbe treba spoštovati, zato se ne izgovarjajte na strokovne službe.

Prepričan sem, da je v tem primeru ta projekt tisti, ki mora dobiti v tem trenutku prioriteto, da se ta finančna škoda ne realizira v škodo te države. Zato predlagam, da o takšnem ravnanju opravimo splošno razpravo, kajti mogoče morda, gospa ministrica, rabite tudi to pomoč, da boste to, kar vi predstavljate pod strokovne službe ministrstva, kjer so številni interesi, izjemno močni interesi in trajni interesi, da boste to premagali in da boste stopili na prvo pot. S to splošno razpravo vam parlament pri tem lahko pomaga. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v okviru glasovanj, in sicer v četrtek, 24. oktobra.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem Andreja Čuša, in sicer ministru za notranje zadeve dr. Gregorju Virantu.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem ministrom, še posebej gospodu Virantu!

Odločil sem se, da na vas naslovim eno vprašanje, ki se tiče enakomernega regionalnega razvoja in tudi ustanavljanja pokrajin.

Najpomembnejša ugotovitev, ko se pogovarjamo o regionalnem razvoju Slovenije, je to, da je Slovenija že sama izrazito centralizirana država in temu primerno kažejo tudi statistike na indekse razvitosti. Prav tako smo lahko v lanskem letu v nekaterih uradnih statistikah zasledili, da kljub dejstvu, da je center Slovenije zdaleč najbolj razvit, še vedno prejema tudi največji delež državnih sredstev za regionalni razvoj. Tako je, recimo, v letu 2011 prejel dve tretjini vseh razpoložljivih sredstev, po drugi strani pa Podravska regija, recimo, 6, Koroška pa le 3. Torej lahko ugotovimo, da gre že v osnovi za sistemsko neenakost in žalosti me, da se do danes ni nič spremenilo.

Koalicijska pogodba, ki ima tudi vaš podpis, ima, če citiram zapisano naslednje: "Prizadevali si bomo za zmanjševanje regionalnih razlik ter nadaljevanje razprave o regionalizaciji s poudarkom na komponenti regionalnega razvoja." Zdaj imamo v Sloveniji z vidika lokalne samouprave zgolj občine, ki so pri pridobivanju evropskih sredstev učinkovite, sredstva pa gredo v strateške projekte, ki izboljšajo vsakdan vsake občanke ali občana. Da bi zagotovili cenejšo ter tudi učinkovitejšo lokalno samoupravo, tudi na področju pridobivanja nepovratnih sredstev, ob tem pa še zagotovili enakomernejši razvoj slovenskih regij, bi bilo zelo pametno, če bi se odločili stopili skupaj in da bi v Sloveniji končno sprejeli to politično odločitev o uvedbi pokrajin ali regij, kako pač rečemo. V letu 2008, verjetno se tudi vi dobro spomnite, smo na to temo imeli posvetovalni referendum, kjer sicer udeležba ni bila ravno bleščeča, ampak rezultati so bili precej zgovorni. Mislim, da je skoraj dve tretjini udeležencev referendumu podprlo idejo takratne vlade.

Za začetek me samo zanima:

Kako daleč je trenutno projekt ustanavljanja pokrajin oziroma regij?

Ali si trenutno prizadevamo samo za razpravo?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, dr. Gregor Virant.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Dejstvo je, da sistem lokalne samouprave v Sloveniji rabi velike izboljšave. Res je, kar ste rekli, da je Slovenija zelo centralizirana država, čeprav ste malo v vprašanju pomešali vprašanje enakomerne regionalne razvitosti in centralizacije; centralizacija pomeni, da se o preveč stvareh odloča v centru, torej v Ljubljani, in o premalo stvareh v drugih delih Slovenije. In to je res. Slovenija je preveč centralizirana, vsi podatki to kažejo; kar je na dlani, na eni strani imamo državo, na drugi strani pa imamo 212 malih, šibkih, razprčkanih, raztresenih občin, ki seveda ne morejo biti močne. Majhne občine so šibke občine, več kot imamo občin in manjše kot so, bolj bo Slovenija centralizirana, ker bodo občine šibke. Zato je za decentralizacijo države izjemnega pomena, da se občine med seboj združujejo in krepijo, ker bodo na tak način lahko močnejše in bodo lažje nastopale vizavi državi in tudi veliko bolj učinkovito bodo lahko črpale evropski denar.

Ne strinjam se z vami, da je evropski denar s strani občine učinkovito porabljen. Poglejte, ko se voziš po Sloveniji, vidiš marsikakšen projekt, za katerega se vprašaš, ali ga je bilo res treba financirati iz evropskega denarja, ali ne bi bilo mogoče boljše ta denar vlagati v kaj, kar bi imelo močnejše multiplikativne učinke, recimo v izboljšavo železniške infrastrukture. Marsikje vidiš predimenzionirana krožišča, z nekimi osvetljenimi vodometi na sredini. Včasih imam občutek, da smo ravno skozi te male občine izgubili občutek za to, kaj je v tej državi res pomembno, kaj so pa nepomembni projekti.

Druga stvar. Slovenija je preveč centralizirana tudi zato, ker nimamo pokrajin. Imate prav. Moje osebno stališče je, da pokrajine v Sloveniji potrebujemo in da se bomo morali še naprej ne samo pogovarjati, ampak tudi priti do tega, da jih bomo res postavili in da bodo začele delati.

Na ministrstvu smo začeli pripravljati strategijo razvoja lokalne samouprave, ker se je ta debata odprla. Odprla se je skozi idejo o združevanju občin. Imeli smo kar nekaj strokovnih razprav na to temo in vsi, tudi tisti, ki so podprli združevanje občin, so rekli, lotite se postopoma, lotite se preudarno, najprej postavite eno strategijo, da bomo videli, kam bo ta lokalna samouprava šla. In to sedaj delamo. Ta strategija bo vključevala tako idejo združevanja občin, da ne bomo imeli teh anomalčnih situacij, ko imamo občine z 300, 500, 1000 prebivalci, ki ne morejo niti pod razno opraviti vseh funkcij, ki pritečejo občini po zakonu, in strategija bo vključevala tudi ustanovitev pokrajin.

Menim, da Slovenija pokrajine potrebuje, da jih rabi predvsem kot razvojne institucije ravno zato, da bomo lahko skozi pokrajine načrtovali razvojne projekte, da bomo v pokrajinah načrtovali prostorski razvoj Slovenije. Vsak urbanist, vsak prostorski planer

vam bo povedal, da ni mogoče načrtovati prostora v 212 občinah tudi za to potrebujemo pokrajine –, da morajo biti to institucije, ki bodo predvsem razvojne in ki bodo predvsem skrbne za to, da bomo čim bolj počrpali strukturalne in kohezijska sredstva. Tu zgledeval bi se po Irski. Irska je skozi ustanovitev pokrajin počrpala izjemno veliko evropskih razvojnih sredstev in to dobro počrpala, učinkovito, za dobre, prave projekte. In take pokrajine rabimo v Sloveniji. Ne smemo storiti tega, da bi se nam ponovila napaka iz leta 1994, ko se je reforma lokalne samouprave ustanavljanja občin v bistvu izrodila, ko smo prišli v nek čuden asimetričen sistem, kjer imamo na eni strani velike občine – noje, na drugi strani pa piščančke z nekaj sto prebivalci, zaradi tega ker je politika vse skupaj delala brez strokovnih argumentov, arbitramo, na podlagi političnih kupčij in kupčkanj; tisti, ki je bil močnejši, je lahko do svoje občine prišel. Mi ne smemo narediti tega, da bi ob ustanavljanju pokrajin naredili velike napake. Recimo, da bi iz pokrajin naredili nekakšne birokratske institucije, da bi povečali število birokratov, število zaposlenih v upravi; če pa ima to kdo v mislih pod pokrajinami, potem sem proti. Zelo sem za pokrajine, ampak kot razvojne institucije z majhnimi, učinkovitimi, strokovnimi aparati, ki bodo predvsem podpirali razvojne projekte.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Čuš, želite dopolnitev odgovora?

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Ja. Še enkrat hvala za besedo.

V začetku svoje razprave ste, če vas prav razumem, rekli, da imamo preveč občin oziroma da so le-te premajhne. Mogoče bi se v določenih primerih celo strinjal, ampak ko pa pogledamo današnjo situacijo v državi, pa mislim, da je precej drugih stvari, ki bi nas morale motiti. Niso male občine krive, da je situacija v državi taka, niso male občine krive, da so prišli tajkuni, niso male občine krive, da je prišlo do ropa bank in tako naprej.

Z vami se strinjam glede tega, ko ste naštevali prednosti pokrajin; torej, kot ste že sami rekli večanje moči regij kot razvojnih entitet. Potem se meni zdi zelo pomembno tudi to, da bi lahko regije samostojno odločale o svojem razvoju. Verjetno bi koristilo to tudi pri razbijanju kakšnih monopolov. V končni fazi mladim bo omogočili prihodnost v svojih krajih, tako bi ohranjali intelektualni potencial, racionalizirali bi evropske projekte, se pa tudi strinjam tukaj z vami, da bi hitreje odločali o rabi in upravljanju prostora. To bi bilo definitivno zelo na mestu.

Me pa zanima:

Kakšen se vam je pa zdel predlog, ki je bil leta 2008 na referendumu?

V končni fazi je ta predlog do zdaj prejel največ, lahko rečemo, formalne podpore,

tako med političnimi strankami, podprt pa je bil tudi zelo močno na referendumu. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Na tisti referendum se jaz ne bi skliceval, ker tisti referendum je bil z vidika udeležbe velika polomija, mislim, da je prišlo na volišča okoli 10 % državljanov in takšen referendum nima legitimnosti. Verjetno bi morali ljudi še enkrat vprašati ali pa bi morala politika sprejeti odločitev, za katero je plačana, ne da bi ljudi silila, da za takšne stvari hodijo na referendum. Mislim, da še en referendum o pokrajinah ne bi bil potreben.

Ti vaši ključni poudarki, zakaj bi bile pokrajine pomembne in potrebne, so pravi, s tem se v celoti strinjam. Takšne pokrajine bi imele predvsem razvojni potencial. Lahko bi jih zadolžili za veliko stvari, za veliko pristojnosti, ki so danes na občinah, pa jih občine preprosto ne zmorejo. Klasičen takšen primer je, recimo, ravnanje z odpadki. To je primer pristojnosti, ki je izrazito regijska po svoji naravi. V praksi se kaže, da seveda ne more vsaka občina zase za to poskrbeti; poskrbeti mora tako, da se med seboj dogovorijo o lokaciji, o režimu, o cenah in tako naprej, praksa pa kaže, da se občine včasih zelo težko zmenijo med seboj in da se ne morejo zmeniti. V kar nekaj slovenskih regijah je to ostal problem zaradi tega, ker se občine niso mogle med seboj dogovoriti.

Planiranje prostora je definitivno nekaj, kar bi sodilo v pokrajinsko pristojnost. Od slovenskih občin jih ima le majhen del – koliko, sedem let po sprejemu Zakona o prostorskem načrtovanju – sprejete občinske prostorske plane, kar pomeni, da je prostor blokiran za razvoj, to je velik problem. Imate primere občin, ki so sprejele prostorske načrte in v teh načrtih pripeljale neko cesto do občinske meje, potem se pa to konča, ker sosednja občina pa ni sprejela prostorskega načrta, kjer bi se ta cesta nadaljevala.

To so te anomalije, ti absurdi, te iracionalnosti, ki jih je treba reševati; reševati po mojem na dva načina: z združevanjem občin – o tem bomo verjetno imeli še kakšno debato, mogoče ob priliki moje interpelacije bomo kakšno rekli o tem, ali so občine premajhne ali niso premajhne, ali jih je preveč ali jih ni preveč – in pa drugič tudi z ustanovitvijo pokrajin. Upam, da bo slovenska politika zmogla toliko moči, da bi našli neke rešitve v širšem soglasju, ker potrebujemo dve tretjinske rešitve za pokrajine in glede števila, območja, pristojnosti in tako naprej.

Predlagam, da se poskušamo poenotiti o nekem skupnem imenovalcu pokrajin, katere so tiste najnujnejše zadeve, ki bi jih morali čim hitreje spraviti v pristojnost pokrajin, ker ali jih občine ne zmorejo ali si jih je pa država vzela zase in se s tem preveč centralizirala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Proceduralni predlog, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za vaše odgovore.

Z določenimi sem zadovoljen, se mi pa vseeno zdi, da se je do zdaj na področju lokalne samouprave veliko preveč govorilo in skorajda nič storilo. Ker mislim, da bi bila razprava o regionalizaciji v Republiki Sloveniji več kot na mestu, predlagam, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika Državnega zbora opravimo razpravo na naslednji seji Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, 24. oktobra, v okviru glasovanj.

Naslednje poslansko vprašanje pa bo zastavila gospa Iva Dimic, in sicer ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu, ki je danes opravičeno odsoten.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, gospa spoštovana predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Spoštovani gospod mag. Dejan Židan, minister, ki je danes odsoten. Vlada je z Uredbo o odlaganju odpadkov na odlagališčih – to je v Uradnem listu Republike Slovenije št. 61/2011 – predpisala obvezna ravnanja in druge pogoje za obratovanje odlagališč odpadkov. Večina obstoječih odlagališč ne izpolnjuje zahtevnih pogojev za obratovanje odlagališča po veljavni uredbi in sledi njihovo zapiranje.

V prehodnih in končnih določbah te uredbe je predpisan pogoj, da se upravljavcem takih obstoječih odlagališč lahko izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje odlagališča za obdobje petih let, s tem da se lahko odpadke na taka odlagališča odlaga najdalj do 31. 12. 2015, in to pod pogoji, ki jih navaja 62. člen Uredbe. Med ostalim je naveden pogoj predložitve finančnega jamstva v skladu s Prilogo 9 te uredbe.

Številna komunalna podjetja, ki so upravljavci odlagališč, so v postopku pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališč za nenevarne odpadke do leta 2015. Temeljna težava pri pridobivanju tega okoljevarstvenega dovoljenja je zagotovitev ustreznega finančnega jamstva, ki je lahko v obliki bančnega depozita, zavarovalne police ali bančne garancije.

Izračuni višine finančnega jamstva, ki ga za vsako posamezno odlagališče izdela ARSO, dosegajo ali presegajo milijon ali celo nekaj milijonov evrov. Komunalna podjetja nimajo prostih denarnih sredstev v zahtevani višini. Slovenske zavarovalnice so sposobne zavarovanja le do višine 500 tisoč evrov, banke pa za izdajo bančnih garancij sploh niso zainteresirane. Torej finančnega jamstva sploh

ni mogoče pridobiti. Povečane stroške ravnanja z odpadki bodo komunalna podjetja nedvomno prevalila na potrošnike. Taka rešitev nas v Novi Sloveniji najbolj skrbi, saj bo to še ena dodatna obremenitev za gospodinjstva in tudi za gospodarstvo.

Spoštovani gospod minister mag. Dejan Židan, sprašujem vas:

Ali ste seznanjeni s problematiko pridobivanja finančnih jamstev pri pridobivanju okoljevarstvenega dovoljenja za obstoječa odlagališča odpadkov, ki bodo obratovala le še do 31. 12. 2015?

Ali nameravate predlagati ustrežnejše zakonodajne rešitve glede tega pogoja?

Za odgovor se vam že vnaprej zahvaljujem.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Odgovor boste prejeli pisno, tako kot je v skladu s poslovníkom.

Nadaljujemo pa z vprašanjem gospe Alenke Jeraj, ki ga bo zastavila ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu. Izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem.

Gospod minister, preden vam zastavim vprašanje, bi vam citirala en citat predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek, ki je ob nastopu svojega mandata 27. februarja letos dejala: "Eden izmed ciljev, ki izboljšujejo naše razmere, je pritegnitev in upoštevanje stroke. Od vrhunskih slovenskih strokovnjakov ljudje pričakujejo, da politiki pomagajo voditi to državo, od nas, politikov pa upravičeno pričakujejo, da znamo te vrhunske strokovnjake poiskati in jim prisluhniti, nato pa njihove ideje strniti v izvedljiv načrt upravljanja s to državo. Zato bo nova vlada v svoje delo skušati pritegniti strokovnjake in jim pozorno prisluhnila."

Ta vlada je imenovala dve v. d. generalni direktorici, in sicer gospo Vlasto Poličnik za v. d. generalno direktorico za vrtce in osnovno šolstvo in gospo Elviro Šušmelj za v. d. generalno direktorico za srednje in višje šolstvo.

Ali drži, da nobena od naštetih kandidatki ni prestala pozitivno preizkusa na Uradniškem svetu, ki opravi preizkus strokovnosti kandidatov?

Ob tem naj spomnim, da sta oba direktorja, ki sta prej zasedala ta mesta, bila iz šolstva, torej tudi bivša ravnateljja, in sta področje, ki sta ga pokrivala, tudi dobro opravljala in tudi dobro poznala in seveda opravila preizkus strokovnosti uspešno na Uradniškem svetu.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala.

Izvolite, gospod minister, za odgovor.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa poslanka!

Res je, vaše informacije so točne, ta zadeva je tudi v medijih. Ampak rad bi, ko ste ravno govorili o pritegnitvi strokovnjakov v zgodbo, pa povedal naslednje. Na našem ministrstvu smo poleg teh dveh gospa seveda imeli tudi še nekaj drugih natečajnih postopkov in v treh natečajnih postopkih so kandidati že bili uspešni, v četrtem pa še nimamo rezultata.

Tako da je vaša izjava pravilna in ji nikakor ne oporekam, vam pa seveda povem, da slika, ki jo predstavljate, je samo enostranska in ne odraža celotnega stanja. Hvala lepa za enkrat.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.
Želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Torej, gospod minister, če ocenjujete, da ni treba imeti voditeljskih sposobnosti, ki jih zahteva, recimo, Uradniški svet, in podobno, bi vas prosila, da mi vseeno obrazložite:

S kakšnimi kvalitetami in poznavanjem področja šolstva sta obe gospe zasedli omenjeni mesti?

Kakšne pogoje sta potem morali izpolnjevati, če pač ne šteje, kaj reče Uradniški svet, ki preverja strokovnost?

Ali lahko pričakujete oziroma ali lahko vsi skupaj pričakujemo, da bodo ta področja uspešno menedžirana?

Oziroma ali bomo priča kakšnim, ne vem – ali lahko, gospa Potrata, saj mogoče boste tudi vi prišli na vrsto in boste lahko kaj vprašali. Zdaj imam pač jaz besedo.

Torej, ali ocenjujete, da nekdo, ki vodi področje oziroma je direktor nekega direktorata, ni izpolnil nekih pogojev za vodenje in podobno – oziroma jaz ocenjujem pač, če Uradniški svet, tisti, ki ocenjuje strokovnost, da se tudi strokovno nista izkazali – ali še vedno vztrajate pri teh odločitvah za imenovanje obeh za v. d. generalnih direktoric.

Kot rečeno:

Ali vi veste za kakšne razloge, za katere mi ne vemo, da sta tam?

Vemo, da smo v medijih brali tudi, da je gospa Šušmelj oziroma so ji očitali, jaz ne vem, ali je to fakulteta kdaj preverjala, da je v svoji magistrski nalogi podobno prepisovala iz tuje literature in tako naprej. Lahko ji delam krivico, ker tega ne vem, pač, samo povem, kar sem prebrala.

Ampak zanima me.

Kakšne kompetence gospe imajo, da so na teh mestih?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Ker sem že ravno bil izzvan, pa ker ste tudi v prvem delu vprašanja to izpostavili, vam moram odgovoriti.

Pozitivno mnenje Uradniškega sveta nikakor ne zagotavlja, da uradniki, kot so bili v prejšnji vladi, ne bi na primer izdali odločbe za koncesijo, ki je bila s strani Upravnega sodišča izkazana kot neustavna, diskriminacijska, nezakonita, pa še kaj drugega. Tako da, veste, to, če ima nekdo pozitivno mnenje Uradniškega sveta, še ni zagotovilo.

In drugo, če gremo na vprašanje samega Uradniškega sveta in spraševanja o strokovnosti, imam sam tudi, ampak tokrat pa moje strokovno mnenje. Veste, tisto, kar pri nas uvajamo, kar se imenuje "new public management", je drugod že šlo ven iz prakse. Torej gre za vprašanje recimo temu menedžerskih sposobnosti, kar jih na nek način kandidati seveda potrebujejo in prav je tako, da jih imajo. Ampak, lahko se pa sprašujem o preverjanju strokovnosti, kajti veste, v tistem kratkem zaslišanju spoznati delo nekoga, ki je desetletja delal na nekem področju, je zelo verjetno težko. Tako ne zanikujem mnenja Uradniškega sveta. Mnenje Uradniškega sveta je dokončno, ni pa pravnomočno. Upam, da tudi vaše poslansko vprašanje ni pritisk na pravnomočnost tega sklepa Uradniškega sveta. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, proceduralno, gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Poglejte minister, saj vi bi lahko zelo enostavno povedali, zakaj ste se odločili za obe gospe. Sem prepričana, da imate argumente, ampak ne vem, zakaj jih ne morem slišati. Ampak, saj to je vaša stvar. Spraševala sem vas, katere pogoje ste izpolnjevali in katere kvalitete, da ste ju predlagali na tako pomembno mesto, meni se zdi pomembno.

Če se pogovarjamo o tem, kaj je nekdo nekaj naredil, veste, da so v državi institucije, ki so za to pristojne, tudi sankcije predvidene, če nekdo nekaj narobe naredi, in sem prepričana, da boste to možnost izkoristili in znali poskrbeti, da bodo tisti, ki so naredili kaj narobe, za to tudi odgovarjali.

Ker nisem izvedela, kar sem želela, čeprav se mi zdi, da sem zelo jasno postavila vprašanje, predlagam, da skladno z 246. členom Poslovnika o odgovoru opravimo razpravo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo državni zbor odločal v četrtek, 24. oktobra, v okviru glasovanja.

Naslednje poslansko vprašanje pa bo zastavil mag. Ivan Vogrin, in sicer ministru za finance, dr. Urošu Čuferju, ki je danes opravičeno odsoten s seje. Izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča, kolegice in kolegi!

Težko je postavljati vprašanje nekemu, ki ga ni. Zato se meni zdi to tudi eden od bistroumnih nesmislov, da imamo takšno prakso in še kar nadaljujemo in govorimo tukaj, ne vem, zidu. Verjetno bi bilo smiselno malce biti inovativen pa predstaviti to na kakšno od naslednjih sej.

Pa kljub temu; v svojem vprašanju se dotikam problema najema prostorov za delovanje državnih organov. Konkretno, če se človek malo po internetu pozabava s tem področjem ali pa če te nekdo opozori na to, ugotoviš fascinantne zadeve. Da ima Durs Ljubljana v najemu prostore za, reci in piši, več kot 190 tisoč evrov na mesec; in to leta in leta! Na leto to znese nekaj čez dva milijona in ko smo računali, bi še tretjina te zgradbe bila seveda v lasti Dursa, do leta 2023 pa v celoti. Do leta 2023 bomo mi kot država plačevali nekemu najem, še vedno najemnik naslednjih petdeset let ali kako dolgo ...

Ministra v svojem vprašanju sprašujem: Kje je tukaj dobro gospodarjenje?

Ob tem, da pa isti Durs hodi naokoli, pleni gospodarstvo in prebivalstvo – veste, merila normalnosti smo res izgubili. Čisto. Dobro bi bilo ...

Nedavno je izšla knjiga Kolaps elite, gospod Drenovec je napisal, podnaslov pa ima Iskanje normalnosti in naprednosti v majhni evropski državi – Slovenija je mišljena. Normalnost bi bila potrebna. Predvsem bi pričakoval od ljudi, ki se odločajo v teh kriznih časih, ki zvišujejo davke, obremenjujejo gospodarstvo in prebivalstvo, da napravijo red v lastni hiši, ne pa samo govorijo. In ta parlament – res da je beseda parlament izvorna francoska beseda, ki pomeni govorjenje, vendar bi bilo dobro, da bi začeli tudi ukrepati. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Na vaše vprašanje pa boste v skladu s poslovnikom prejeli tudi pisni odgovor.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavil gospod Matjaž Han, in sicer ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Ja, res je treba ukrepati, najbolj pa vsak pri sebi. Spoštovani minister, spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi!

V časih, ko kriza lomasti praktično po vseh dejavnostih, so še posebej na udaru območja, ki so bila in so odvisna od težke industrijske dejavnosti, vezane predvsem na izkoriščanje naravnih virov.

Prav Zasavje je tipični primer tega, delovna mesta, infrastruktura, povezava ter sploh celostni razvoj območja sloni na premogovništvu ter dejavnostih, povezanih z

njim. Posledica tega je tudi izgradnja Termoelektrarna Trbovlje. Prav tako pa nam zgodovina pove, da je železnica Dunaj–Trst bila umeščena v ta prostor prav zaradi rudnika. Na podlagi tega si upam trditi, da Zasavja, kot ga poznamo, brez rudnika ne bi bilo. Danes pa se v tem prostoru soočamo z velikimi manki, ki so posledica prav neaktivnega in, če želite, tudi mačehovskega odnosa praktično vseh vlad do tega območja. Projekti so načrtovani, a njihove realizacije, žal, ni videti. Govorim o verigi hidroelektrarn na srednji Savi, izgradnji primernih cestnih povezav ter glede ustreznega načrta glede prihodnosti rudnika Trbovlje-Hrastnik. Vse to Zasavju jemlje razvojni potencial, kar je v času krize še posebej problematično.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem – zelo enostavno:

Kdaj bo podpisana koncesijska pogodba za gradnjo hidroelektrarn na srednji Savi?

Ob tem ne gre spregledati, da bo treba čim prej pristopiti k izgradnji nove ceste, in sicer na relaciji Hrastnik-Zidani Most.

Sprašujem vas:

Ali lahko pričakujemo, da bo Slovenija za ta namen kandidirala tudi za evropska sredstva?

Spoštovani minister, zaradi sprejema Zakona o uravnoteženju javnih financ je družba Rudnik Trbovlje-Hrastnik v zapiranju izgubila precejšen delež sredstev. Ta ne zadostujejo več niti za plače zaposlenih, ne zadostujejo tudi za varno zapiranje rudniških rovov ter sanacijo degradiranih površin. Zanima me tudi, spoštovani minister:

Ali ste na ministrstvu obravnavali pobudo za razpis raziskovalnega dela za Rudnik Brnica?

Vem, da sem dal štiri vprašanja, vem, da sem bil relativno kratek, vendar zadeva se tako dolgo vleče, da bi Zasavci resnično bili veseli, da jasno odgovorite na vsa ta vprašanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod Han, hvala za vprašanje. Potrudil se bom, da bom hiter, da bom na štiri vprašanja uspel v teh petih minutah odgovoriti.

Najprej se bom dotaknil same koncesijske pogodbe. Moram reči, da tu z ministrom za kmetijstvo in okolje zelo korektno sodelujeva. Intenzivno so timi tako s MZIP kot z MKO delali na pripravi koncesijske pogodbe. Moram reči, da smo praktično vse podrobnosti glede koncesijske pogodbe med seboj uskladili. Tu moram poudariti, da podpisnik in predlagatelj koncesijske pogodbe kot vodeči partner je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Smo pa

zadevo zastavili tako, da bi v končni fazi bili podpisniki tudi Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Tisto, kar je pomembno, je to, da edina točka, ki nam je pri sami koncesijski pogodbi ostala odprta, je ravno ta cesta, o kateri govorite, torej nova cesta med Hrastnikom in Zidanim Mostom. Tu govorimo o investiciji med 100 in 120 milijonov evrov. To je točka, na kateri dejansko nam koncesijska pogodba stoji. Dejansko imamo dva aspekta, zakaj je ta zadeva tako pereča.

Prvič, koncesionar pri tej investiciji 120 milijonov zagotavlja, da dejansko s to investicijo postaja njegov investicijski načrt nevzdržen oziroma zabrede v rdeče številke. Drugi del, ki je pa pomemben, na katerega smo v preteklosti računali, pa ga po vseh informacijah, ki jih imamo sedaj, verjetno ne bo mogoče realizirati. Verjamem, da zelo dobro veste, da v naslednji finančni perspektivi, kar se tiče kandidiranja na evropskih sredstvih za ceste, praktično ne bo mogoče. Ceste in cestna infrastruktura v bodoči finančni perspektivi nista prioriteta in zato dejansko po opozorilih evropskega komisarja sredstev za izgradnjo cest ne bomo uspeli dobiti. Naša rešitev na tem področju se giblje predvsem v tej smeri, da sredstva, ki so potrebna za izgradnje te ceste – in se strinjam, da je to v resnici res ena najslabših cest, ki jo imamo v državi, in bi si tudi sam želel, da to investicijo izvedemo –, da skušamo najti kompromisni koncept, kjer bomo vsi udeleženi prispevali k tej investiciji, na eni strani Ministrstvo za infrastrukturo in prostor preko DRSC, na drugi strani občine s svojim prispevkom in seveda koncesionar. Če tu uspemo združiti moči in najti sredstva za financiranje te ceste, vse tri strani, potem verjamem, da tudi koncesijsko pogodbo pripeljemo do konca.

Kar se tiče same Brnice, bi se tukaj malo širše osredotočil na problem RTH, pa ne samo RTH, ampak celotne energetike v Zasavju. Zelo dobro veste, od kje, od kdaj se ta zgodba RTH, pa potem TET vleče. Dejansko samo zapiranje RTH se je začelo leta 2000, res je, da je ZUJF s 66 milijonov na 22 zrezal sredstva za samo zapiranje rudnika, vendar moram reči, da to, kar sem videl po vseh planih zapiranja in vseh načrtih, ki jih je poslovodstvo v preteklosti pripravilo za restrukturiranje tega podjetja in za vse, kar bi morali pripraviti za zaposlene, ki po letu 2015 ne bodo imeli več dela, ni bilo nekaj, kar bi me prepričalo, da so svoje delo korektno opravili. Tako moram v tej točki na nek način pohvaliti reakcijo Soda, ki je zamenjal nadzorni svet v RTH in po mojih zadnjih informacijah vem, da tudi intenzivno iščejo novega direktorja. Tukaj se moramo zavedati, da eno je vloga direktorja, ki mora biti gonilna sila RTH in nadzornega sveta, drugo pa seveda država in mi kot resorno ministrstvo.

Moram reči, da se v tej fazi na našem ministrstvu, še posebej direktor Direktorata za energijo, intenzivno ukvarja z vsako posamezno problematiko. Vprašanje Brnice ni samo

vprišanje enega posebnega problema, ampak je vprišanje celotne zasavske energetike. Tu vidim pravo rešitev v celem konceptu in paketu reševanja politike zasavske energetike. Vem, da kar nekaj idej obstaja, na kakšen način zagotoviti delovna mesta za rudarje, ki jih trenutno imamo v RTH. Pri nas na ministrstvu intenzivno v teh dneh tečejo pogovori, moram reči, da tudi v vsem času mojega ministrovanja smo redno v kontaktu z RTH, tako nas poslanci iz tega okolja vedno opozarjajo. Tako sem prepričan, da bomo v konceptu zasavske energetike našli rešitev za ta delovna mesta.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Izvolite, gospod Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): No, odgovor je bil pač takšen, kakršen je bil.

Zavedamo se in vi dobro veste, da so rudarji tik pred tem, da gredo v jamo in to štrajkat, da se vsake dva meseca bojujemo in bojujejo dol, da imajo sploh denar za plače, in ta problem je treba v vsakem primeru rešiti. Nič ne bo pomagalo, če se bomo izgovarjali na nadzorni svet in na posameznike v tem nadzornem svetu, ker upam, da en ali dva človeka ne ustavljata zasavske energetike.

Zato me zanima:

Zakaj je tako dolgo trajalo, od februarja letošnjega leta, da se ni obravnavala ta pobude za razpis raziskovalnega dela v Rudniku Brnica?

Ali je to slučajno povezano z nakupom Termoelektrarne Trbovlje, ki ga zasledimo v medijih, ko se je za ta nakup javil nek investitor iz Rusije?

Pri tisti cesti, ki ste jo omenili, Hrastnik–Zidani Most, pa bi rekel tako. Če ne bo država, uradniki, tukaj našli neke kreativne variante, da se bo to vendar financiralo tudi iz Evrope, ker vemo, da se en del zaradi avtocest pa da iz Evrope financirati, me je strah, da občine, ki so – ne smete pozabiti –v hudih težavah, zato je tudi bil sprejet sklep o dodatnih začasnih ukrepih za te tri občine, ker imajo 18-odstotno brezposelnost, govorim o Trbovljah, Hrastniku in Radečah, te občine ne morejo pomagati in graditi tako veliko investicijo. Tukaj bo morala država oziroma uradniki na Ministrstvu za infrastrukturo, bom rekel, se malo podvizati in narediti malo več, kot so do zdaj.

Kar pa se tiče koncesijske pogodbe, pa mi je zagotovljeno z Ministrstva za kmetijstvo, da je pri njih zadeva urejena, da se je zadeva ustavila na Ministrstvu za infrastrukturo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, minister, za dopolnitev.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Tisto, kar se je dogajalo v februarju pred nastopom mojega mandata, težko

komentiram, tudi se ne bi želel spuščati v to, lahko komentiram tisto, kar se je odvijalo v času mojega mandata.

Praktično po prvih 10 dneh mojega nastopa je bila pri meni delegacija iz RTH. Kar se tiče samih pristojnosti, na koga kaj odstopa, tu je popolnoma jasno, kaj so pristojnosti ministra, kaj pa so pristojnosti direktorja nadzornega sveta. Tu se ne morem strinjati z vami, direktor RTH mora biti tisti, ki je gonilna sila. RTH ima 14,5 milijonov evrov kredita, zaradi katerega danes zaradi unovčevanja menic bank rudarji nimajo plače. Restrukturiranje in reprogramiranje kreditov ni naloga ministra, ampak je naloga direktorja podjetja, upam, da se tukaj strinjate z menoj, in seveda nadzornega sveta, ki to pelje. Lahko povem svoje osebno mnenje, ampak pristojnosti za vodenje družbe, se ve, v čigavih rokah so.

Glede same Brnice in prodajo ne bi želel špekulirati, koliko je bilo povezano s prodajo TET, koliko ne. Ravno tako vemo, kakšne so tukaj pristojnosti. TET je trenutno v lasti Holdinga Slovenske elektrarne, Holding Slovenske elektrarne ima svoj nadzorni svet in ima svojega direktorja. In kar se tiče same prodaje: pri nas na ministrstvu ob vseh teh govoricah okoli kupca iz Rusije ni bilo absolutno nobenega obiska na to temo ali pa kakršnega koli dodatnega interesa.

Moram reči, da kar se tiče same prodaje TET, če je ta zgodba naravnana v smeri investicije in dodatnega razvoja TET in potem naprej izkoriščanja Brnice oziroma zaposlovanja rudarjev, ki jih imamo trenutno v RTH – to zgodbo absolutno podpiram.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Tako smo zaključili prvi krog poslanskih vprašanj in prehajamo na drugi krog poslanskih vprašanj.

Drugi krog bo začela mag. Katarina Hočevar, vprašanje pa bo zastavila ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

Izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani prisotni ministri, kolegice in kolegi, še enkrat prav lepo pozdravljeni!

Minister, mene pa danes zanima visoko šolstvo in univerze v Sloveniji. Pet jih imamo, od tega so štiri javne in imamo kar trideset visokošolskih zavodov. Velikost teh dveh največjih slovenskih univerz in posledična centralizacija visokega šolstva v Sloveniji močno odstopata od obstoječega sistema visokošolskih institucij v primerljivih državah Evropske unije. Za primer, če navedem Univerzo v Ljubljani, ima vsako študijsko leto vpisanih kar preko 45 tisoč študentov, na drugi strani pa imamo Univerzo v Novi Gorici, ki ne vpisuje niti tisoč študentov. Zato me zanima, ker zadnja leta lahko v javnosti

zasledimo dileme o tem, ali imamo preveč ali premalo univerz:

Ali je to število, ki je trenutno v Sloveniji, optimalno?

Zanima me tudi:

Kakšno je vaše stališče?

Prav tako me zanima:

Ali na vašem ministrstvu načrtujete kakšne ukrepe za prilagoditev slovenskega visokega šolstva?

Ali menite, da bi mogoče decentralizacija visokega šolstva lahko posamezni regiji prinesla dodano vrednost in s tem tudi izboljšala kakovost visokega šolstva v Sloveniji?

Zanima me:

Ali je vaše ministrstvu naklonjeno ustanavljanju novih univerz?

Kje v Sloveniji je po vašem mnenju tista sredina, za katero menite, da se je že oblikovalo ustrezno jedro, ki bi se lahko povežalo v še kakšno univerzo?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa. Hvala lepa gospe poslanki.

Tako bom rekel: edini ukrepi, ki jih načrtujemo, so samo in morajo biti v smeri kakovosti. Samo to je edini imperativ. Za decentralizacijo "per se" moram reči, da me ne zanima in me tudi ne sme zanimati – "per se", govorim kot takšni. Če pa pelje k večji kakovosti, potem pa ja.

Če gremo najprej glede tega. Malo več samostojnih visokošolskih zavodov imamo, 46 poleg petih univerz, od tega tri čisto javne, ena, kot ste rekli, zasebna, čeprav ustanovljena tako rekoč s strani javnih institucij, in ena, ki ima, če gledamo po Ajpesu, status celo zasebnega zavoda oziroma mednarodne organizacije, govorimo o Evro-mediteranski univerzi. Poleg tega imamo v temu ekosistemu, kot ga jaz imenujem, še 50 višjih strokovnih šol.

Tako gledano na milijon prebivalcev imamo dvakrat več toliko visokošolskih programov, kot jih imajo v drugih državah. Pri nas govorimo o 891 visokošolskih programih, drugod je približno 200 programov na milijon prebivalcev. Pri nas jih imamo čez 400, potem imamo eno veliko univerzo, kjer ste sami ugotovili, da ta univerza odstopa od tistega evropskega povprečja, sicer pa ostali dve javni univerzi ne odstopata v taki meri. Tukaj imam statistične podatke; v Estoniji, recimo, je povprečje okoli 7 tisoč študentov, na Finskem približno 8 tisoč študentov, na Nizozemskem približno 11 tisoč študentov na univerzo.

Kar vam hočem povedati, je to, da drobljenje ni nujno pozitivno, ne nazadnje je Univerza v Ljubljani edina v Sloveniji, ki je na šanghajski lestvici 500 najboljših univerz. Pri

univerzi ne gre samo za finančni resurs, ampak gre tudi za vprašanje človeških resursov, pa seveda tehnike raziskovalnega potenciala in vsega tistega, kar pravzaprav pri univerzi potrebujete. Ampak hotel sem omeniti še eno zadevo, ki je, mislim, da je sedaj letos spomladi šla mimo tega, kaj tudi sicer pomeni koncentracija vseh teh finančnih, človeških, tehničnih in tako naprej resursov. Pomeni to, da smo na QS, torej Quality Survey, na pregledu kvalitete na svetu med 150 najboljšimi na Univerzi v Ljubljani na področju računovodstva in financ ter med 200 najboljšimi na področju filozofije, politologije, mednarodnih odnosov, komunikologije ter medijskih študij. Samo za ilustracijo vam to govorim, ker vam pač hočem povedati, da vsaj zame, tako kot sem rekel na samem začetku, je edini imperativ kakovost.

Mislím, da mora biti za vse nas to tisti vodnik tudi za v prihodnje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Želite dopolnitev odgovora?

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala, spoštovani minister, za ta del odgovora.

Zanima vas kakovost, ste dejali. S z vami se seveda popolnoma strinjam, ampak tudi področje visokega šolstva se nekako srečuje z dvema poglavitnima težavama, to je financiranje in zlorabe. Zato me zanima:

Ste mogoče razmišljali o uvedbi tako imenovanega vavčerskega sistema?

To se pravi, da bi bil dostop do šolstva vsem omogočen, ampak hkrati ob večji odgovornosti posameznika, ker vemo, da zdajšnje financiranje univerz ali visokošolskih zavodov, ki temelji na podlagi vpisa, dejansko ne pripomore v zadostni meri k povečanju kakovosti v visokem šolstvu. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Kot verjetno veste, je financiranje visokega šolstva ena od poglavitnih zadev, ki jo želimo rešiti v noveli Zakona o visokem šolstvu. Veste, da imamo že dve leti odločbo Ustavnega sodišča, ki nam zapoveduje, da naj vendar nehamo izvajati financiranje visokega šolstva po uredbi.

Imate delno prav, ko govorite o tako imenovani glavarini, torej o tem, koliko študentov je vpisanih in da se potem denar deli potem. Delno prav zaradi tega, zato ker se – ne samo od začetka tega mandata, ampak na splošno – umikamo od tega načela in gremo proti drugim načelom. Tako je glavarina, torej vpisano število študentov, ne bo in tudi po mojem mnenju ne sme biti kriterij financiranja univerz. Kar se na splošno tiče denarja za visoko šolstvo, vse raziskave kažejo, da je visoko šolstvo sistematično podfinancirano. Če se je vredno kje

potruditi v prihodnosti, je ravno tukaj in to je tisti del zgodbe, ki jo bomo, upam, tudi lahko uredili v Zakonu o visokem šolstvu.

Kar pa se tiče zlorab, mislim, da sva na isti strani. Mi sicer ne razmišljamo o vavčerjih, imamo pa vgrajene druge omejitve, ki bodo omogočale – in želim si, da to ne bi bilo samo na visokem šolstvu, ampak tudi na srednjem in na višjem šolstvu –, da v tem celotnem ekosistemu preprečimo te zlorabe; in se z vami zelo strinjam. Mislim, da je denar davkoplačevalcev preveč dragocen, da bi že v tako skopo odmerjenem delu, ki gre za visoko šolstvo, ga potem še zlorabljali. Mislim, da to ni način in vse, kar počnemo in kar bomo tudi v prihodnje prinesli pred ta parlament kot predlog, bo šlo tudi v tej smeri. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednje poslansko vprašanje pa bo zastavil gospod Jakob Presečnik ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes opravičeno odsoten, ter ministru za notranje zadeve dr. Gregorju Virantu.

Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana gospoda ministra, kolegice in kolegi!

Torej od ministra za finance v enem delu vprašanje pričakujem pisni odgovor, za ministra dr. Gregorja Viranta pa imam naslednje vprašanje.

Racionalizacija poslovanje države uprave in celotnega javnega sektorja je nedvomno potrebna in dobrodošla. S tem se zagotovo vsi strinjamo. Vendar mora biti ta izvedena le na podlagi temeljite analize stanja in realno ocenjenih posledic tako finančnih kot posledic za državljanke in državljane oziroma poslovne subjekte, za katere državni organi opravljajo storitve. To pomeni, da bodo storitve še naprej dostopne v takšni obliki in obsegu, kot so ga ti najbolj vajeni oziroma kot pritiče nam vsem, državljanom in državljanom. Kljub nekaterim pozitivnim učinkom racionalizacije poslovanja državne uprave, kot so združevanje ministrstev in podobno, so posledice tovrstne reorganizacije večinoma negativne oziroma ne prinašajo nobenih bistvenih finančnih prihrankov, poleg tega pa še dodatno oddaljujejo državo od ljudi. Pri tem imam v mislih predvsem že izvedene ukinitve policijskih uprav Krško, Slovenj Gradec, Postojna v letu 2011 in zadnji primer 41. – po mojih podatkih – davčnih izpostav 1. julija letošnjega leta. Poleg tega se napoveduje tudi nekakšno oblikovanje upravnih okrajev, ki naj bi bili vsebinsko močnejši kot dosedanjih 58 upravnih enot, ki bi posledično postale izpostave navedenih upravnih okrajev.

Po moji oceni gre pri navedeni reorganizaciji za težnjo po centralizaciji in še večjemu odmiku delovanja državnih organov od državljanek in državljanov.

Zato vas sprašujem:

Kakšni so predvideni prihranki reorganizacije državne uprave na področju davčnih izpostav in upravnih okrajev?

Ali ocenjujete, da bo navedena reorganizacija prinesla pozitivne učinke tako za državljanke in državljane kot tudi za poslovne subjekte?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Dr. Gregor Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Ker kolega minister Čufarja ni tukaj, se bom samo skoncentriral na odgovore na tisti del vprašanja, ki se nanaša na reorganizacijo upravnih enot. Podobno vprašanje, skoraj identično sem dobil že od kolega Vizjaka danes, sva se kar lepo pogovorila. Pa bom še enkrat ponovil. Mislim, da je tudi prav, da se čim večkrat to sliši v tem parlamentu, zato da ne bo kakšnih dezinformacij in polinformacij na terenu.

Res je, da na ministrstvu pripravljamo reorganizacijo upravnih enot. Sistem upravnih enot danes deluje relativno dobro. Rekel bi, kar zelo dobro: nudijo dobre storitve državljanom in podjetjem, ni zamud, ni zaostankov, ljudje so z njihovimi storitvami zadovoljni. Upravne enote so se tudi že zelo racionalizirale, krepko zmanjšale število zaposlenih, za približno 18 % od leta 2005. Skratka, lahko bi rekel, da če bi celotna državna uprava funkcionirala tako kot funkcionirajo upravne enote, potem bi bilo dobro. In strinjam se z vami, kadar se lotevaš reorganizacije, zlasti reorganizacije takega sistema, ki deluje dobro, bodi zelo previden. Ker je to področje, ki ga zelo dobro poznam, tudi bom zelo previden in bomo šli samo v tisto smer, ki bo prinesla izboljšave, še dodatne izboljšave, za kakovostno storitev za državljane in za racionalizacijo oziroma za to, da bodo lahko upravne enote opravile svojo delo še z nižjimi stroški.

Koliko bodo predvideni prihranki reorganizacije upravnih enot, seveda do evra natančno ne morem napovedati, lahko pa rečem, da bodo s to reorganizacijo upravne enote še lažje kot doslej izvajale postopno zmanjševanje števila zaposlenih; ne z odpuščanjem, ker nisem za odpuščanje, sem za mehak način zmanjševanja števila zaposlenih, ki se je doslej obnesel, izkazal kot dober. To se bo tudi nadaljevalo, z reorganiziranimi upravnimi enotami še toliko lažje.

Ta reorganizacija bo pomenila, poenostavljeno povedano, da vse storitve, vsa tovarna storitev ostaja tam, kjer je, na terenu, v današnjih upravnih enotah: osebne izkaznice, potni listi, gradbena dovoljenja, dovoljenja za prebivanje za tujce in vse ostale zadeve ostajajo tam, kjer so danes. Torej, ljudje bodo imeli storitev še naprej pri rokah. Tisto, kar bi pa potegnili na nivo upravnih okrajev, pa je režija,

logistika, se pravi, kadrovske funkcije, finančne, računovodske in vse ostalo, kar pa res ni potrebno, da bi imela vsaka upravna enota posebej. Ne rabi vsaka upravna enota svojega informatika, ali pa svoje kadrovske službe, ali pa svojega računovodstva. In tukaj se da veliko prihraniti in racionalizirati. Poleg tega lahko, če se potegne skupaj nekaj upravnih enot, veliko lažje razporejaš zadeve, delo, spise in tudi ljudi, če je potrebno. Če se pojavijo ozka grla v eni upravni enoti, bo lahko sosednja priskočila na pomoč, ker bo upravni okraj, načelnik upravnega okraja, recimo, dodelil začasno neke ljudi iz ene upravne enote v drugo upravno enoto. Danes je to izjemno težko, izjemno oteženo.

Torej zagotavljam, da ta reorganizacija ne bo nobena revolucija, gre za majhne premike, neboleče, ki bodo dodali še en kamenček v mozaik racionalizacije upravnih enot. Hkrati nam bodo pa omogočili možnost, da opravimo tudi horizontalno povezovanje državne uprave. Vi imate danes kup območnih enot, izpostav, upravnih enot, najrazličnejših organizacijskih oblik državne uprave na istem teritoriju, ki so med seboj nepovezane, delujejo vsaka po svoje. Vsaka ima svoje avtomobile, svoje zaposlene, svoj denar, svoj finančni načrt ... Če bi to združili in na nivoju upravnih okrajev in na nivoju upravnih enot, bi lahko bistveno bolj racionalno uporabljali vire in zaposlene in avtomobile, denar in materialno opremo in vse, kar spada zraven.

Kot sem že prej rekel kolegu Vizjaku, o številu, območjih in sedežih bomo pa v Državnemu zboru še diskutirali, kajti vedeti morate, da je ta reorganizacija zakonska materija, čeprav bi jo lahko teoretično izpeljali tudi skozi eno vladno uredbo, želim, da se to izpelje transparentno in da tudi poslanci svoje poveste in da na koncu skozi spremembe Zakona o javni upravi to rešimo. Je pa moja beseda, da ne bomo oddaljevali storitev od državljanov.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Presečnik, želite dopolnitev odgovora?

Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Zahvaljujem se vam za dosedanje odgovore. Glede na to, da pa ste vi zadolženi za upravo tako na področju države kot na področju lokalnih skupnosti, mi dovolite, da samo nekaj primerov navedem, ker prišel sem v pogovorih z ljudmi na posameznih področjih, konkretno na Koroškem, v našem koncu in še ponekod drugod, do nekaterih spoznanj in prihajalo je povsod do nekih informacij, da se po moji oceni ne zagotavlja niti racionalne organizacije, kaj šele dobre ureditve za državljanke in državljane oziroma da ljudje dobijo storitev tisti, ki so jo tudi zaslužijo, ki jo morajo dobiti – na posameznem območju.

Že prej ste govorili o regionalizaciji, o združevanju občin, predvsem sem zadovoljen s tistim delom, ko ste rekli, da je treba združevati posamezne naloge v občinah, ne pa prioriteto združevati občine. Ampak to samo tako, mimogrede. Poglejte, na drugih področjih, za centre za socialno delo se predvideva neka centralizacija. Ocenjujem, da bo na tem področju bistveno zmanjšana dostopnost do storitev, ne samo pri nekih vodilnih delovnih mestih, tudi pri čisto strokovnih. Za Durs sem že navedel, Geodetska uprava ... Imam primer, ko odhoda enega od zaposlenih na enoti Gursa ni bilo mogoče nadomestiti, ampak se je izvršila dodatna zaposlitev na sedežu Gursa v Ljubljani, zaradi tega ker se je pač sprostilo eno delovno mesto v sklopu Gursa. Težnje so v Zavodu za gozdove – poskus ukinjanja območnih enot na najbolj gozdnatih območjih Slovenije in podobno. Precej dela vas še čaka in vse nas. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, imate možnost za dopolnitev.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Vse morebitne poskuse take reorganizacije bomo spremljali. Kot sem že rekel, ne bomo pustili, da se storitev odmika od državljanov. Smiselno je, recimo, ukiniti neke izpostave ali neke krajevne urade, kjer se pojavijo v celem tednu tri stranke – karikiram. Nismo v situaciji, ko bi si lahko privoščili v državni upravi nek nadstandard. Ti časi so nepreklicno minili in moramo na te stvari biti pozorni. Treba je teritorialno organizirati državno upravo glede na potrebe prebivalstva. Torej, če ljudje imajo potrebe po neki storitvi, če je ta potreba v zadostnem obsegu, da so javni uslužbenci polno zaposleni, potem ima smisel stvari ohraniti, sicer pa ne.

Reorganizacijo davčne uprave spremljamo, pozorno spremljamo. Imamo zagotovila vodstva davčne uprave, da z ukinjanjem izpostav in ohranjanjem davčnih pisarn zagotavljajo ves tisti neposreden stik z državljani, strankami, ki je nujno potreben. Moram reči, da nekih pritožb s strani strank, torej državljanov ali podjetij, zaenkrat nimamo. Sem in tja se kakšen župan pritožuje, ker mogoče postaja malo manj pomemben, zato ker je neka izpostava bila tam ukinjena. Ampak da bi se ljudje obračali in rekli, sedaj pa ne morem te storitve dobiti ali druge, pa ne.

Sem pa zelo pozoren na to, in če se bo pokazalo, da se zmanjšuje kvaliteta storitev, se pravi, da se uprava odmika iz nekih krajev, kjer bi morala biti prisotna, ker ljudje želijo, ker rabijo te storitve, potem bom takoj odreagiral.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Nadaljujemo z naslednjim poslanskim vprašanjem, ki ga bo zastavila gospa Romana Tomc, in sicer ministru za notranje zadeve dr. Gregorju Virantu.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav, tudi obema ministroma!

Dr. Virant, za vas imam nekaj zelo eksaktnih vprašanj v zvezi s spodbujanjem krepitve tako imenovane e-uprave.

V želji po odpravi birokratskih ovir, se je Vlada lotila tudi prenove informacijskih sistemov, povezanih z uveljavitvijo projekta e-uprave. Pozdravljamo vse pozitivne učinke, ki izhajajo iz tega projekta, vendar pa na drugi strani nastajajo tudi znatne finančne posledice tako za državni proračun kot morda tudi za druge blagajne. Zato vas sprašujem zelo konkretno:

Koliko znaša sedanja vrednost tako imenovane strojne opreme oziroma hardverske opreme pri posameznih neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikih?

Kakšen je plan za naslednji dve leti?

Koliko znaša pri istih uporabnikih vrednost programske opreme letos?

Kakšen je plan za naslednje dve leti?

Poleg tega nastajajo stroški tudi z vzdrževanjem, ne samo z nakupom te opreme, zato vas tudi sprašujem:

Kakšni so stroški vzdrževanja? Kajti, vemo, da so stroški vzdrževanja včasih res zelo visoki.

Še dve vprašanji:

Katerih pet področnikov na področju informacijske tehnologije je v zadnjih treh letih pridobilo največ dela oziroma največ poslov glede na vrednost sklenjenih pogodb s proračunskimi uporabniki?

Koliko so znašali ti zneski oziroma kakšna je bila vrednost teh pogodb?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala za vprašanja. Odprli ste zelo umestna vprašanja, umestno problematiko.

Najprej moram reči, da se strinjam z vami, da je slovenska e-uprava in slovenska državna informatika na dokaj visokem nivoju, da je kvalitetna. Vi se spomnite, da smo bili leta 2007 po meritvah Capgemini, ki jih ne naračila Evropska komisija, celo druga najboljša država v Evropski uniji, ko gre za dostopno storitev za državljane, torej takrat je bila naša e-uprava v popolni špici Evrope. Zdaj smo sicer nekoliko zdrsnili, smo še vedno nad povprečjem, nismo pa slabi. Projekt Vem je dobil nagrado Združenih narodov, projekt eSociala je dobil nagrado Združenih narodov, tako da se imamo tu res s čim pohvaliti. Imamo tudi dobro delujoč sistem infrastrukture, tako podatkovne infrastrukture kot komunikacijske infrastrukture.

Vprašanja, ki jih vi odpirate, se pa nanašajo na ceno, stroške in učinkovitost državne informatike. Moram reči, da je moje mnenje – in verjetno zato postavljate ta vprašanja, ker delite to mnenje –, da je slovenska državna informatika predraga in premalo učinkovita. Sredstva se v zadnjih letih znižujejo. Če je bilo v letu 2010 za informatiko namenjenih okrog 100 milijonov, leta 2011 – 99, leta 2012 samo še 86 milijonov, je iz teh podatkov zelo jasno razvidno, da se obseg denarja, namenjen informatiki, bistveno znižuje, pri čemer se predvsem znižujejo sredstva za investicije, se pravi za nakup hardverske in softverske opreme, medtem ko sredstva za vzdrževanje ostajajo približno na isti ravni, nekje med osmimi in devetimi milijoni. Denarja bi bilo dovolj, če bi bil dobro razporejen. Podatki, ki sem vam jih povedal, so groba ocena, ki smo jo dobili od Ministrstva za finance. V tako kratkem času nekih zelo specifičnih podatkov ni bilo mogoče dobiti. Dobil sem tudi podatek o petih največjih dobaviteljih, dostopanje – tudi na Supervizorju. To so: IBM Slovenija, TriGem, Aster, SRC in SMT Slovenija. Nimam točnega podatka o tem, koliko poslov je kakšno od teh podjetij sklenilo in ker ne bi rad govoril na pamet, da bi me potem držali za besedo, če boste želeli te podatke, lahko dobite potem v nadaljevanju pisni odgovor. To seveda ni neka črna lista. To so podjetja, ki so sklenila posle in tudi opravljajo za državo te storitve oziroma dobavljajo opremo in opravljajo storitve.

Moram tudi povedati, da je le približno 20 % denarja, ki je namenjen za informatiko, centraliziranega v sklopu Ministrstva za notranje zadeve, včasih Ministrstva za javno upravo, čeprav to ministrstvo zagotavlja velik del centralne infrastrukture, horizontalne infrastrukture, strežniško infrastrukturo, komunikacijsko infrastrukturo, pa tudi številne softverske rešitve, recimo za portal e-uprava, za dokumentno oziroma pisarniško poslovanje in sistem za elektronsko vlaganje vlog, elektronsko vročanje, skratka vse tiste sisteme, ki jih potrebujejo vsi organi. Veliko težav je v tej državni informatiki in prav sedaj pripravljamo možne rešitve za te težave in za to, da bi se denar za informatiko bolj racionalno trošil.

Po mojem trdnem prepričanju bo treba centralizirati vire, torej centralizirati resurse in nabave, tako kadrovske kot tudi finančne resurse, zato da si ne bodo posamezna ministrstva, posamezni resorji gradili svojih vrtičkov in svojih silosov in zato da ne bo država uprava istih stvari, istih rešitev večkrat nabavljala, ampak da se bodo stvari, rešitve, ki jih potrebujejo vsi resorji, nabavljale in vzdrževale na enem mestu. To je eden od ukrepov, ki jih imamo v načrtu. Potem so tukaj enotni tehnološki standardi. Potem so tukaj, kot rečeno, enotne nabave, zato da so informacijski sistemi, ki se nabavljajo, med sabo kompatibilni, da obstaja interoperabilnost med njimi, da se lahko pogovarjajo drug z drugim in še nekatere

stvari, o katerih bom verjetno lahko govoril v odgovoru na vaše dodatno vprašanje.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Imate željo po dopolnitvi odgovora?

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

Ne bi jo imela, če bi minister bolj eksaktno odgovoril na eksaktna vprašanja; pa vendar, mogoče bomo v nadaljevanju dobil še kakšen natančnejši podatek, ampak zdaj pa zgolj komentar, minister.

Vi ste sami dali krasno iztočnico tudi v kontekstu priprave našega proračuna, s katerim se ukvarjamo v teh dneh. Sami ste dejali, da je področje informatike v državni upravi zelo neracionalno urejeno in da tukaj obstajajo še velike možnosti za racionalizacijo in s tem tudi za kakšne prihranke. Če sem vas dobro razumela, tako na hitro, ko ste omenjali te številke, približno 100 milijonov oziroma nekaj manj kot 100 milijonov na letnem nivoju gre samo iz državnega proračuna, pa boste potem pojasnili, ali sem prav razumela ali ne, za informacijsko podporo oziroma za informatiko. To se pravi, 500 milijonov evrov v petih letih. To so res ogromna sredstva in verjamem, da se znotraj tega najdejo še možnosti za racionalizacijo. Ne bi si upala predpostaviti, koliko pa je potem še nekih dodatnih sredstev, za katere vi pravite, da nimate pregleda o tem, koliko posamezni uporabniki za to uporabijo denarja.

Zaključila pa bi s tem, da vas vendar spomnim, da vse stvari niso tako zelo dobro urejene. Omenili ste prvo mesto projekta eSociala na nekem tekmovanju, ampak pred nedavnim nam je ministrica za delo pojasnila, da čeprav .../ znak za konec razprave/... minilo od uveljavitve zakona, še vedno na ministrstvu stoji 11 tisoč pritožb, ki se rešujejo. Skratka, možnosti za izboljšanje je še veliko.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: S tem se strinjam. Možnosti za izboljšanje je še veliko, je pa eSociala tipičen primer, kako država lahko očisti nek sistem, neko področje. Vi se boste spomnili, koliko smo imeli v Sloveniji slabe volje zaradi tega, ker so se po socialno pomoč vozili ljudje, ki so sicer formalno prejeli zelo nizke ali nikakršne prejeme, so bili pa lastniki mercedesov, nepremičnin in tako naprej. ESociala omogoča ravno to, da center za socialno delo na pladnju iz različnih podatkovnih baz dobi podatke o tem, ali je prosilec lastnik nepremičnin, avtomobilov, ali so njegovi družinski člani, kakšni so dohodki prosilca, njegovih družinskih članov in tako dalje in tako dalje, stanje na računih, vse se dobi na enem

mestu. Seveda stvar ni 100-odstotna, se je pa marsikaj prečistilo.

Poskušal sem dati čim bolj eksaktne podatke, še enkrat bom povedal. V letu 2010 nekaj čez 100 milijonov, v letu 2011 – 99, v letu 2012 – 86 milijonov, v letu 2012, torej sem povedal 86 milijonov, in za leto 2014 je predvidenih 86 milijonov, v proračunu za leto 2015 pa samo še 77 milijonov. Denarja je dovolj za državno informatiko, ampak res ga bo treba veliko bolj racionalno uporabiti.

Treba bo bolj odpreti konkurenco z odprtimi standardi, da ne bomo vedno vezani na ene in iste dobavitelje, ki so sicer čisto kvalitetna in dobra podjetja, vendar vemo, če si odvisen od enega dobavitelja, če ne odpreš konkurenco, potem ti on postavlja pogoje in jih ne moreš ti njemu postavljati. Posegli bomo tudi po sodobnejših poslovnih modelih. Veliki poslovni sistemi, velika podjetja se danes poslužujejo storitev po sistemu, da ne kupujejo opreme hardverske in softverske, ampak kupujejo storitve iz storitvenih in podatkovnih oblakov. To je rešitev oziroma smer, v katero bo šla tudi državna informatika, če bom na Vladi za to dobil ustrezno podpro.

Velik problem so tako imenovani vrtički. V posameznih ministrstvih iste rešitve, ki so že bile razvite, nešteto takšnih primerov sem že videl, pa poskušamo sproti ukrepati, kupujejo še enkrat. Recimo, sistem za e-učenje; eno ministrstvo ga je razvilo, drugo, tretje, četrto ministrstvo pa potem objavlja neke razpise za to isto zadevo. Ali pa: gradi se sistem za kohezijska in strukturna sredstva, pa bi zraven priključili še storitev elektronskega podpisovanja in ne vem česa še, čeprav smo že zdavnaj razvili sistem elektronskega podpisovanja v okviru portala e-uprava.

Skratka, to je kup neracionalnosti, ki jih je treba razčistiti in ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Želite proceduralni predlog, gospa Tomc?

Izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Če dovolite, ne bo ravno proceduralni predlog, ampak minister je prej ponudil sam, da lahko te podatke na ta moja vprašanja poda tudi v pisni obliki. Pa bi vasnamesto razprave v Državnemu zboru prosila za pisni odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj pa bo naslednje vprašanje zastavil mag. Ivan Vogrin, in sicer ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanku Stepišniku.

Izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod minister!

Običajno je politikov, ministrov, državnih uradnikov polna usta o debirokratizaciji Slovenije in o tem, da delamo prijazno poslovno okolje za podjetja, obrtnike in tako dalje.

Zadeva, o kateri sem vam postavil poslansko vprašanje, zadeva eno od takšnih stvari; torej mi smo predpisali oziroma Ministrstvo za delo, da Inšpektorat za delo preganja vse obrtnike, podjetnike, inštalaterje, ki delajo na višini, večji od dveh metrov. V praksi je to tako, da zjutraj električar, preden gre v eno hišo montirati električne inštalacije, mora Inšpektoratu za delo poslati prijavo; in če gre vsak dan na drugo mesto, vsak dan ponovno.

Ob vseh velikih besedah, kako delamo ali imamo celo ustrezno poslovno okolje za delovanje podjetij, se postavlja vprašanje, ali je takšen način urejanja stvari ustrezen, ali nas to vodi v krog uspešnih evropskih držav. Namreč, že sedaj ugotavljajo vsi analitiki, ki se s tem ukvarjajo, da obrtniki, podjetniki in podjetja porabijo veliko časa za pisanje poročil, prijavljanje podobnih nesmislov, kot je ta. Predvsem porabijo veliko časa za tisto, kar ne ustvarja dodane vrednosti – o čemer vi velikokrat govorite, da je treba podpirati panoge z večjo dodano vrednostjo, ampak tudi država mora nekaj narediti za to, da je to večjo dodano vrednost mogoče ustvariti.

Če preveč skrbimo za to, da ljudje ne bodo z dveh metrov padli z lestve, in mislimo, da je država tista, ki mora ljudi opozarjati na to, da če gredo na višino, večjo kot sta dva metra, da morajo poskrbeti za svojo varnost oziroma za varnost poskrbeti tudi delodajalec, potem smo verjetno v slepi ulici.

Osebno menim seveda, da bi bilo treba to odpraviti, sprašujem pa tudi za vaše mnenje.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala lepa za besedo, hvala lepa gospod Vogrin, za pobudo bolj kot vprašanje.

Strinjam se s tem, kar ste rekli. Res je, varnost in zdravje pri delu sta opredeljena tako v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu, kot tudi v Uredbi o zagotavljanju varnosti in zdravju pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih. Vsak delodajalec mora imeti v svojem elaboratu, in v izjavi o varnosti z oceno tveganja mora določiti način in ukrepe zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu. Verjetno je nesmiselno uvajati dodatne ukrepe, še posebno, če gre tukaj za visoke globe, mislim, da so nesorazmerne in dovolj bi bilo, če bi delodajalec inšpektoratu sporočil po telefonu, SMS ali elektronsko pričetek del na višini, več kot 2 metra oziroma obratno, da si Inšpektorat sam pridobi informacijo v neki obliki podjetja, ki ima plan za tisti dan ali en teden naprej, če se pri njih opravljajo kakšna dela, ki

so na višini več kot dva metra in si potem inšpektor ima možnost to pogledati.

Tako se popolnoma strinjam z vami, da je to dodatna birokratska ovira in Ministrstvo za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo bo ukrepalo v tej smeri, da bo skušalo doseči nižje globe in odpravo te birokratske ovire. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti Dragutin Mate. Vprašanje ima za ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Omerzela.

Izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister!

Pred nekaj dnevi smo lahko tako v medijih kot tudi v sporočilih Evropske unije in tiskovnih konferencah, ki so jih imeli pristojni komisarji, prebrali, da je Komisija pripravila poročilo in potrdila 250 ključnih infrastrukturnih objektov na nivoju EU za obdobje 2014–2020 v vrednosti 5,85 milijarde evrov. Med njimi so tudi projekti v Sloveniji in mislim, da so vsi zelo pomembni. Mene pa zanima zelo specifično vprašanje v zvezi s tem.

Namreč, evropski komisar Potočnik je pri predstavitvi teh projektov uporabil zelo specifično terminologijo. Dejal je, da "sta Slovenija in Italija dosegli sporazum glede plinskega terminala v severnem Jadranu, kar je Komisiji omogočilo, da uvrsti ta projekt v seznam". To je citat iz njegovega govora, ki ga je objavilo predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji.

Glede na to, da sem član kar nekaj delovnih teles v Državnem zboru in nisem seznanjen, da bi bil kakšen takšen sporazum objavljen, sklenjen, dogovorjen, tudi ne z osnutku teh dogovor, z ničemer, vas seveda minister sprašujem:

Kaj je vsebina tega sporazuma?

Upam, da ne bom dobil samo odgovora, kot je zapisano, da bosta ta dogovor soglasno sprejeli, in kar smo tudi v naših medijih lahko zaznali, Slovenija in Italija, ker to ne pove nič.

Zanima me skratka:

Kdaj bomo poslanci Državnega zbora videli ta sporazum – bodisi da je to v obliki neke pogodbe bodisi da je to nek zapis dogovora?

Kdaj bo slovenska javnost, tudi tista, ki jo skrbi plinski terminal v severnem Jadranu, lahko videla, kakšen je ta sporazum in kakšne garancije daje naši državi, da bodo zaščiteni interesi Slovenije?

Prav tako me zanima:

Ali je italijanska stran pri tem dogovarjanju v kakršni koli obliki slovenski strani predstavila lokacijo ali ji namignila, kje bi lahko bila lokacija v severnem Jadranu – glede na to, da je severni Jadran geografsko precej velik pojem in ne obsega samo Jadranskega morja, ki si ga delita Slovenija in Italija? Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod Mate, hvala za postavljeno vprašanje!

Sama zgodovina plinskega terminala konkretna lokacija Žavljice se je davno pred mojim časom začela, vendar je vso intenziteto pogovorov doživela ravno ob nastopu mojega mandata. Tisto, kar je bilo v začetku zame na nek način veliko razočaranje, je bila neodzivnost italijanske strani, nepripravljenost za pogovor. Kar nekaj intervencij je bilo, da se z italijanskim ministrom dobiva na delovnem bilateralnem srečanju in poskušava skupaj najti rešitev. Osebno sem na neformalnem srečanju ministrov evropskega komisarja za energetiko prosil za pomoč, ki je interveniral, in kljub temu se ta sestanek ni zgodil. Tudi predsednica Vlade je pri italijanskem premierju ravno tako intervenirala in šele po vseh teh pritiskih na Italijo, še prej seveda se je zgodil ta medijsko zelo odziven dogodek, kjer je Slovenija glasovala proti tako imenovani listi PCI, na kateri je imela svojih sedem dobrih projektov in sporen projekt Žavljice, kjer je Italija na nek način računala na našo naivnost in na nek način poskušala čez zadnja vrata pripeljati na ta seznam prioriternih projektov tako imenovane plinske terminale v Žavljah.

No in šele po vseh teh dogodkih po glasovanju Slovenije proti, verjetno se tudi spomnite, kakšni hudi pritiski so bili, kar se tiče tega negativnega glasu Slovenije v Evropi. In šele po vseh pritiskih je italijanski kolega, minister za energijo, pristal na srečanje. Srečal sem se z njim v Rimu, kjer sva imela zelo burna, intenzivna pogajanja, pogovore glede te lokacije, kjer je tudi Italiji bilo jasno, da mi v tem primeru ne bomo popustili.

Tisto, kar je pomembno podrobno razjasniti, je, kako se je zadeva odvijala naprej. Z Italijani smo dosegli dogovor, da lokacija Žavljice, plinski terminal v Žavljah ni tisto, kar je vnaprej definirano. Tisto, kar je pomembno, dogovorili smo se, da na samo listo PCI projektov gre plinski terminal v severnem Jadranu, kar pa Žavljice niso. Ob uvrstitvi tega projekta, torej plinskega terminala v severnem Jadranu, na prioriterno listo je jasno zraven na delegiranem aktu zapisano, da se bosta glede lokacije oziroma specifično točno tako je zapisano: "Italija bo določila lokacijo, Slovenija pa mora dati soglasje na to lokacijo." Torej, z drugimi besedami, Italijani nikakor ne morejo določiti lokacije, brez da bi imeli za to lokacijo soglasje slovenske strani.

To smatram kot velik uspeh za Slovenijo in sem tudi prepričan, da je še dodaten aspekt pomemben, zelo korektnih in začetek pozitivnih odnosov med dvema resorjema sosednjih držav. Verjamem, da dobri sosedski odnosi z Italijani, med Italijo in Slovenijo, so

lahko samo pozitivni in da je to sodelovanje pomembno. Mislim, da smo tudi naredili veliko korak naprej in sem prepričan, da Italija v bodočnosti, ko bo določila lokacijo, seveda te lokacije ne bo forsirala, postavljala na prioriteto brez soglasja slovenske strani.

Kar se tiče same odločitve o novi lokaciji, dejansko tukaj z italijanske strani še nismo dobili nikakršne informacije, da bi nova lokacija že bila znana, vsekakor pa v trenutku, ko bodo Italijani to lokacijo predlagali, se bo Slovenija jasno opredelila glede lokacije, ali je sprejemljiva za Slovenijo ali ni, in temu primerno tudi odreagirala. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Mate, želite dopolnitev? Izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Seveda bi želel dopolnitev. Namreč, dobil sem del odgovora, vem in iz lastnih izkušenj in seveda cenim besedo ministra, ko je opisoval, da so ti pogovorili bili izredno težki in naporni, in vem, kako je to videti, ko se pogaja z drugimi državami ali na nivoju EU o takšnih projektih in možnostih blokade tako velikega projekta, kot ga je Komisija predstavila, vendar nisem dobil odgovora na eno od dveh vprašanj.

Nisem dobil odgovora, kdaj bomo poslanci na zaprti seji, odprti seji, na kakršni koli seji odbora ali za infrastrukturo in prostor ali zunanjih zadev, kamor bi sodili takšni dogovori, dobili tekst besedila, ki je bil dogovorjen, ali zapisnik tega dogovora.

Kdaj bomo to dobili?

Tega mi niste povedali, jaz vam lahko verjamem, kaj piše, vendar mislim, da kot poslanec imam pravico to tudi fizično videti, če je treba tudi pod stopnjo zaupno in tako, da se seja zapre za javnost. Tu ni nobene težave. Težava, ki pa je, je pa to, kar sem vas tudi vprašal: pojem severnega Jadrana. Severni Jadran si deli več držav, ne samo dve. Geografski pojem severnega Jadrana ni Tržaški zaliv, ker drugače bi pisalo Tržaški zaliv, in problemi, ki jih imamo v zvezi s terminalom. Govorili smo o Žavljah in mislim, da je bila tukaj ena taktična napaka, ko smo govorili samo o Žavljah, tako žavljiski kot tudi tako imenovani "off-shore" terminal na morju uporabljata enako tehnologijo; uporabljata tehnologijo, da se utekočinja plin s pomočjo toplote morske vode. To povzroča enake težave in te težave bodo velike in bodo močno vplivale na okolje.

Zato me še enkrat zanima:

Zakaj je uporabljen termin severni Jadran?

Zakaj, če je severni Jadran, ni v tem dogovoru bila vključena še ena država, ki mora dati soglasje in je članica EU od letošnjega poletja?

Zanima me:

Kdaj nam boste ta sporazum, te... /
izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala
lepa.

Minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Hvala za besedo.

Kar se tiče prvega dela odgovora, torej kje je ta dogovor med Slovenijo in Italijo zapisan – tisto, kar je ključno. Pri samem delegiranem aktu, na katerem je seznanjen vseh projektov, med katerimi je tudi teh 7 dobrih slovenskih projektov, je sam projekt plinski terminali v severnem Jadranu. Torej, na delegiranem aktu Evropske komisije je zapisan dogovor, da Italija ob predlogu lokacije mora imeti soglasje za to lokacijo. Torej, še enkrat, na delegiranem aktu. Ko pa govorimo o sami lokaciji, se seveda strinjam, da je severni Jadran širok pojem, vendar ena zadeva je tu pomembna – za Slovenijo, seveda. S tem ko si je izborila pravico, da mora dati Italijanom soglasje na samo lokacijo, je seveda jasno definirano, da brez Slovenije se v severnem Jadranu ne more nič zgoditi. Tisto, kar je še bolj pomembno; Slovenija bo seveda ocenila vplivno področje – to ste enkrat v Državnem zboru že obravnavali in tudi potrdili, kaj je tisto, kar je vplivno območje Slovenije – in če je izven vplivnega območja Slovenije, potem je to lokacija, ki vsekakor ne sme biti sporna za Slovenijo.

Ko ste omenjali Hrvaško, je še en vidik tu pomemben pri samih plinskih terminalih, pomemben je tudi energetski vidik. Vsekakor je s tega vidika diverzifikacije virov in s tem seveda orientiranosti na končnega porabnika in na cenejšo energijo v Slovenijo zelo pomemben. Vemo, da Hrvaška zelo intenzivno dela ne tem, da bi plinske terminale postavljali na Krku, konkretna lokacija Omišalj, kjer imajo trenutno že naftne terminale, in to je lokacija, ki je popolnoma izven vplivnega področja Slovenije in ki ga kot energetiki na drugi strani podpiramo – Hrvaška je postala del Evropske unije – in s tem kot dodaten vir za Slovenijo cenejšega plina je absolutno pozitivno sprejeta in sprejemljiva. Ravno tako je s tem terminalom, ki ga bodo postavili Italijani. Če ni okoljsko sporen, torej če je uporabljena najnovejša tehnologija, ves čas se seveda govori tudi o "on-shore" terminalih, torej govorimo o terminalih na obali, ne o teh "off-shore", na samem morju.

S tega stališča je tudi kot diverzifikacija virov absolutno to pozitivno tudi za Slovenijo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala
lepa.

Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Seveda, v skladu s poslovnikom bi želel, da o tej temi spregovorimo širše. Glede na to, da nismo imeli možnosti biti seznanjeni s temi dogovori, preden so bili potem tako relativno ohlapno zapisani v

dokumentu komisarja oziroma Evropske komisije, bi želel, da o tem potem na seji razpravljamo, če minister ni izrazil nobene pripravljenosti v svojem odgovoru, da bi zapise teh pogovorov dostavil Državnemu zboru, če že misli, da si slovenska javnost ne zasluži, da bi vedela točno, kaj se je tam dogajalo in pogovarjalo in kaj je točno določeno. In še enkrat citiram, Gospod Potočnik je natančno izjavil: "Hkrati bi rad pozdravil tudi sporazum, dosežen med Slovenijo in Italijo glede plinskega terminala v severnem Jadranu, kar je komisiji omogočilo uvrstitev tega projekta na seznam."

Rad bi vedel:

Za kakšen sporazum gre?

Rad bi imel razpravo v zvezi s tem, rad bi videl zabeležko teh pogovorov, ker imam do tega pravico. Do tega imam pravico kot poslanec, kot član Odbora za zunanjo politiko, ker imam pravico do tega kot državljan Slovenije. Preprosto nam minister tega ni obljubil ali ponudil, češ lahko pridete pogledat, bomo dali na zaprto sejo – tega ni. To, da je zapisano samo v dokumentu Evropske komisije, da se bo to delalo v soglasju s Slovenijo, seveda odpira neka odprta področja.

Zanima me:

Kaj pomeni beseda "sporazum", ki jo je uporabil komisar izrecno?

Tega ne interpretiram, to piše. To je Evropska komisija dala v javnost. To je gospod komisar, ki zagovarja tudi interese Slovenije v Bruslju, sam povedal. Seveda mislim, da tudi naj sodobnejša tehnologija, tudi na "off-shore" terminalih, kakršen bo ta sedaj, uporabljajo tehnologijo, kjer se za uplinjanje tekočega plina uporablja toplota morske vode. Se pravi, ogromne količine morske vode bodo šle skozi naprave, skozi tehnologijo, da bodo pomagale upliniti plin oziroma da ga bodo pomagale utekočiniti. To bo povzročalo strahovite vplive na okolje.

Zanima me tudi to, da razpravljamo o tem:

Kaj je to severni Jadran? Ali bo to mogoče pred Benetkami? Ali bo mogoče pred Riminijem?

To je tudi severni Jadran. Ali pa pri Anconi, kar je tudi geografsko severni Jadran, vendar tam Italijani že imajo svoj plinovod, imajo ga do Benetk, imajo ga potegnjenega tudi proti Vidmu. In zelo težko jim ga je potegniti do Trsta. Tu zadaj so neke druge zgodbe, neki drugi interesi posameznih lobijev.

Res, želel bi vedeti:

Kaj je ministrstvo naredilo, da popolnoma zaščiti slovenske interese ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala
lepa tudi za ta postopkovni predlog.

Naslednji bo spet odgovarjal minister Samo Omerzel, in sicer gospodu Danijelu Krivcu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim, še posebej ministroma!

Ves čas se tudi v tem parlamentu dotikamo nekih razvojnih priložnosti ali na posameznih odborih ali ob razpravi o proračunih. Vedno je usmerjena neka pozornost tudi na umeščanje posameznih projektov, objektov v prostor. Dotikamo se načina umeščanja, govorimo o zaostankih pri sprejemanju raznih prostorskih načrtov. Zato ministra za infrastrukturo in prostor sprašujem, glede na to, da velikokrat slišimo kritike na račun počasnega umeščanja objektov v prostor, po drugi strani pa opazamo na spletnih straneh ministrstva, da je veliko državnih prostorskih načrtov tudi sprejetih, niso pa v izvajanju.

Zato bi prosil ministra za natančno časovno analizo:

Na katerih že sprejetih državnih prostorskih načrtih se gradbena dela še niso začela in v kateri fazi je posamezen postopek?

Mislím, da je ta odgovor pomemben, tudi z vidika sprejemanja proračuna, ki bo v kratkem na mizah poslancev in tudi zato, da znamo nekaterim državljanom odgovoriti, v kateri fazi so posamezni projekti, ki jih na razpravah tako radi omenjamo, od raznih razvojnih osi do drugega tira, pa še kakšnih drugih. Vse pa je povezano s fazo oziroma s sprejetim državnim prostorskim načrtom. Zato bi prosil za odgovor.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Krivec.

Izvolite, minister, gospod Samo Omerzel.

SAMO OMERZEL: Hvala lepa za besedo.

Spoštovani gospod Krivec, hvala lepa za vprašanje.

Kar se tiče samih DPN, imam naslednji predlog. Imamo res celotno listo vseh DPN po posameznem statusu, torej kar je bilo izvedenega, kateri so v tej fazi, da investitor še pridobiva dokumentacijo oziroma postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. Po odgovoru vam lahko predam celoten seznam, ker je res ogromen ali pa vam ga pošljemo v digitalni obliki, kakor vam je ljubše. Bom pa samo nekaj primerov navedel s posameznih področij.

Recimo, konkretno s področja železniške infrastrukture, Pragersko–Hodoš je bil v DPN potrjen leta 2009. Ta projekt je v postopku izvajanja, govorim tudi o delu investicije, ki je deloma črpan oziroma investiran iz evropskih sredstev, zelo uspešna zgodba, govorimo o 360 milijonih evrov evropskih sredstev za investicijo Pragersko–Hodoš, tako da ta projekt teče naprej.

Potem, recimo, na področju energetike imamo pozitivno zgodbo na daljnovodu Beričevo–Trbovlje, kjer imamo dvakrat 110 kilovoltov zgrajen projekt. Podobna zgodba je

daljnovod dvakrat 400 kilovoltov na odseku Beričevo–Krško, ravno tako je projekt zaključen.

Imamo pa seveda cel kup projektov, kjer so DPN zaključeni, vendar pa investitor še pripravlja investitorsko dokumentacijo. Teh projektov je praktično od infrastrukture za železnice do cestne infrastrukture, do elektroenergetske infrastrukture kar nekaj. Takšen primer samega DPN imamo, recimo, za Železnike, kjer praktično aktivnosti stojijo zaradi okoljskega soglasja MKOin tako naprej.

Ta seznam in statuse posameznih projektov vam bom po odgovoru predal, lahko vam pa seveda in v takšni obliki in digitalni pošljemo tudi na vaš mail.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala ministru za odgovor.

Tudi moram reči, da sem pričakoval, da bo v podobni smeri, sem pa vesel, da je ta seznam pripravljen in se strinjam s predlogom gospoda ministra, da mi posreduje to tudi v elektronski obliki za nadaljnjo uporabo. Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednja bo vprašanje zastavila mag. Majda Potrata, sicer odsotnemu ministru za kmetijstvo in okolje, mag. Židanu.

Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Naj takoj na začetku povem, da v skladu z 247. členom Poslovnika pričakujem od ministra ustni odgovor na naslednji seji.

Moje vprašanje, ki sem ga tudi pisno posredovala ministru, pa je:

Zakaj Slovenija v pravilniku o odvzemu osebkov vrst rjavega medveda in volka iz narave, katerega podlaga sta strokovni mnenji Zavoda za gozdove in Zavoda za varstvo narave, odstopa od habitatne direktive, ki pravi, da lahko država od sistema strogega varstva odstopi le ob hkratnem izpolnjevanju treh pogojev?

To vprašanje sem zastavljala še takrat, ko na Odboru za kmetijstvo ni bila predstavljena naloga o pravnem varstvu volkov v Sloveniji, sem pa sledila številnim javnim odzivom na srečevanja ljudi z medvedi in volkovi in bolj, ko se je bližal čas izteka pravilnika o odvzemu osebkov vrst rjavega medveda in volka, to se pravi 30. september letošnjega leta, bolj so se gostila različna sporočila, tudi o škodah, ki jih povzročajo v naravi velike zveri. Zanimivo je, da uredba oziroma pravilnik ne omenja risa in šakala, čeprav vemo, da je po ogroženosti ris še bolj ogrožen in da šakala pravzaprav ne

omenjajo, čeprav ga lovci tudi zaznavajo v okolju.

Kje vidim problem? Problem vidim v tem, da bi po pregledu vse te literature, ki je na voljo, vendar bilo treba več napraviti tudi za sprejemljivost sobivanja z velikimi zvermi v naši državi. Če bi namreč to upravljali, če bi večkrat v pogovor zapletali, v diskusijo zapletali različne deležnike, ki so vključeni v srečevanja z velikimi zvermi, bi verjetno bila stopnja tolerance za sobivanje z velikimi zvermi večja.

Naj pa opozorim samo na eno dejstvo, čeprav pravijo, da bi s tem, če bi sprejeli odlok o odvzemu velikih zveri, tudi povečali sprejemljivost življenja velikih zveri z nami, tega ne dokazuje škoda, ki jo povzročajo velike zveri. Ker več ko je odstrelav, ni toliko zmanjšana tudi škoda, ki jo velike zveri povzročajo.

Glede na to, da je to samo prvi del vprašanja, bom nadaljevala naslednjič, ko bo minister odgovarjal na ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Podali ste postopkovni predlog in dobili boste ustni odgovor ministra na naslednji seji.

Kot zadnji pa bo vprašanje zastavil Marko Pavličič ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stepišniku.
Izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister!

Pred približno pol leta smo poslanci v Državnem zboru spreminjali zakon, ki je omogočil pomoč družbi Cimos v obliki državnega poročta v višini 35 milijonov evrov. Po besedah takrat še državnega sekretarja Gašparja Gašparja Mišiča je ravno to podjetje imelo izjemen nacionalni in lokalni pomen in potencial za uspešen razvoj. To stališče ste zagovarjali tudi vi. Kolikor sem seznanjen, je Evropska komisija pomoč začasno odobrila in sicer do 21. novembra letošnjega leta.

Zanima me:

Koliko od skupnih 35 milijonov evrov je Cimos do sedaj že počrpal in kolikšno črpanje je še predvideno?

V intervjuju za Primorske novice v četrtek, 17. oktobra 2013, je novi predsednik uprave kopskega Cimos izpostavil dejstvo, da bo Cimos za nadaljnji razvoj potreboval še več denarja.

Kakšno je vaše stališče do te izjave v luči dejstva, da država postaja večinski lastnik kopske družbe?

Kakšen je predviden scenarij Vlade, če Evropska komisija 21. novembra ne sprejme Cimosovega programa poslovnega prestrukturiranja in ustavi program državne pomoči?

Ter najpomembnejše:

Kakšne so posledice odobritve jamstva za Cimos v praksi?

Ali prestrukturiranje poteka po načrtu?

Ali je družba s pomočjo jamstva dokončno rešena; ali so poslovni rezultati boljši, ali so delovna mesta varna?

Ali pa smo si poslanci za 35 milijonov evrov le kupili nekaj časa in socialnega miru ter omogočili gospodu bivšemu državnemu sekretarju Gašparju Gašparju Mišiču, da si utre pot do uprave Luke Koper?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala lepa. Hvala lepa za vprašanje.

Cimos je eno tipično podjetje v Sloveniji, ki spada med tistih 30 % proizvodnih podjetij, kjer je treba reševati v prvem delu likvidnost, v drugem delu pa kapitalsko ustreznost. Cimos, kot veste, je s 35 milijoni – to je odobrena državna pomoč, ki je bila že počrpana in program prestrukturiranja mora potem do novembra sprejeti še Evropska komisija – nekako ta likvidnostna sredstva porabil za svojo kreditiranje obratnih sredstev, delno pa tudi za razvoj.

Drugi del pri Cimosu pa ni bil narejen. To je ureditev kapitalne ustreznosti. Kot veste, Cimos ima približno tam okoli 80, 90 milijonov lastnega kapitala. Dolgov ima preko 350 milijonov. To razmerje je izredno neugodno. Zato je bilo predvideno tudi, da pridobi strateškega partnerja ali da banke konvertirajo kredite v lastniške deleže, da bi se ta kapitalna ustreznost Cimos izboljšala in ne bi imel tako velik pritisk na likvidnost. Če imaš zelo malo lastnega kapitala, veliko kredita, obresti so zelo visoke, običajno so to še kratkoročni krediti, potem podjetje zaide iz meseca v mesec v večjo likvidnostno past ali luknjo.

Ocena je bila, kadar ocenjujemo podjetja po zakonu o prestrukturiranju in pomoči, da če se Cimos dezinvestira, če Cimos naredi dober program prestrukturiranja, razvojni, poslovni, finančni, in dezinvestira energetski del – kot vemo, Litostroj Power – in kmetijski del, potem ohrani ta zdrava jedra, predvsem avtomobilski del, in lahko postane zelo donosno in dobro podjetje, ker ravno ti programi pri Cimosu predstavljajo znaten svetovni delež v avtomobilski industriji, kadar gre za pedalne sklope ali pa za turbokompresorje. To sta tista dva programa, ki lahko Cimosu omogočita nadaljnji razvoj.

No, pri Cimosu gre tudi za to, da ima izredno veliko zaposlenih in če bi Cimos šel v stečaj, bi bila ogroženost kar več regij, predvsem je problem tudi, da ima več skupin socialno ogroženih, od žensk, starejših od petdeset let in tako naprej. Tudi ta vidik je nekako bil v uvidu, ker država mora nekje skrbeti, da se čim več delovnih mest obdrži. Ravno to prestrukturiranje kapitalne ustreznosti je pri Cimosu še treba narediti.

Mislim, da Cimos ima možnosti, da se izvleče iz teh težav, vendar je vse odvisno od tega, kako hitro bo realiziral program prestrukturiranja. Mislim, da mu bo Evropska komisija program prestrukturiranja odobrila, potem je pa stvar realizacije. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa ministru.

S tem smo pa tudi izčrpali vsa vprašanja, vse odgovore. Prekinjam to točko dnevnega reda, nadaljujemo z njo v četrtek, 24. oktobra, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Za danes pa prekinjam tudi sejo Državnega zbora, ki jo nadaljujemo jutri ob devetih dopoldne. Hvala lepa in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. OKTOBRA 2013 OB 18.47 IN SE JE NADALJEVALA 22. OKTOBRA 2013 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 18. seje Državnega zbora. Obveščam, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Melita Župevc, gospa Maja Dimitrovska, gospod Roberto Battelli, gospod Srečko Meh, gospod Jožef Kavtičnik in gospod Mirko Brulc, ki bo odsoten od 16. ure dalje. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na 12. **TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 5 tisoč volivk in volivcev. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem podpredsedniku odbora za finance za dopolnilno obrazložitev. Mislim pa, da ga ta hip še ni v dvorani, zato prehajamo na besedo, ki jo dajem predstavniku predlagatelja predloga zakona gospodu Mihi Molanu za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

Izvolite, gospod Molan.

MIHA MOLAN: Hvala, gospod predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci, gospa državna sekretarka, vsem lep pozdrav!

Pred nami je predlog za spremembo in dopolnitev znamenitega ZUJF, in sicer 101. člena, ki v bistvu posega v pridobljene pravice vojnih veteranov in s svojo vsebino razvrsti celoten Zakon o vojnih veteranih. Naj ugodoma povem, da smo imeli v veteranskih organizacijah

kar nekaj pomislekov, ali naj na tej predstavi danes, ki ji lahko rečemo tudi farsa, sploh sodelujemo, saj je dejstvo, da je odločitev že sprejeta in to ne v tej dvorani, kjer naj bi se kresala različna mnenja in sprejemale odločitve. Kljub temu bom skušal v teh nekaj minutah, ki ste nam jih namenili, podati nekatere naše poglede na to problematiko. Vsebinsko je obrazložitev usklajena v obeh veteranskih organizacijah, pobudnicah zbiranja podpisov, to je v Zvezi veteranov vojne za Slovenijo in v Zvezi policijskih veteranskih društev Sever.

Za zbiranje podpisov volivk in volivcev smo se odločili iz več razlogov, pa naj navedem vsaj dva. Prvič, odsotnost vsakršnega dialoga ob nastajanju in sprejemanju zakona, ki je bistveno posegel v pravice vojnih veteranov, saj je odvzel v bistvu vse, kar so vojni veterani v preteklosti dobili kot obliko odškodnine za moralno in fizično škodo, ki so jo utrpeli med aktivnim opravljanjem vojaške službe in je to zgolj odškodnina za njihovo trpljenje, nikakor pa ne plačilo ali celo socialna podpora. Torej velika večina vojnih veteranov tovrstne odškodnine nima več in je Zakon vojnih veteranov izgubil svoj smisel. Še enkrat, v temu primeru ne gre za finančno, temveč civilizacijsko in kulturno vprašanje.

Drugič, diskriminatorna obravnava; nekatere kategorije prizadetih ljudi v vojnah so ohranile vse pravice, vključno z dodatnimi zdravstvenimi zavarovanji. Postavlja se vprašanje, ali je bilo trpljenje enih hujše od drugih oziroma ali so eni vredni več, drugi manj. Vse spoštovanje do žrtev vojnega nasilja, vendar pa so s takšno zakonsko ureditvijo narejene krivice, ki niso sprejemljive. Ne želimo se z nikomer primerjati, vendar pa tudi ne dovolimo, da se na tako vulgaren način tepta naše državljanstvo. Vojni veterani smo pripravljani deliti usodo slovenskega naroda v kriznih časih. Smo vam povedali, da za njihov nastanek nimamo mi nobenih zaslug in zato smo pristajali, da se materialne pravice iz Zakona o vojnih veteranih začasno suspendirajo, nikakor pa ne pristajamo, da je to trajna rešitev. Zato smo zbrali potrebne podpise za vložitev zakonske pobude, ki naj ukrep odvzema pravice do plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja uvrsti med začasne ukrepe, in sicer za čas trajne krize in se ta pravica vojnim veteranom po porastu bruto domačega proizvoda za 2 % v naslednjem letu vrne.

Podobna sprememba ZUJF, sicer nekoliko širša, kot je predlagana sedaj, je bila po vložitvi in podpori nekaterih poslancev, hvala jim za to dejanje, obravnavana na 10. seji Državnega zbora konec januarja tega leta in je bila iz vsebinskih razlogov zavrnjena. Na seji Državnega zbora ni bilo nobenih formalnih pomislekov, po mnenju sedanje vlade pa predlog zakona ni ustrezen s pravnosistemskega vidika, čeprav podpira Vlada predlagane vsebinske rešitve in bo pripravila

ustrezen predlog sprememb Zakona o vojnih veteranih, tako je vsaj v mnenju napisano.

Po naših informacijah je tudi v Vladi od julija letos prišlo do spremembe stališča, saj ni več enotne podpore tem spremembam. Če torej formalnega razloga ni bilo januarja letos, saj predstavnik Vlade takratni minister Vizjak tega ni povedal, ne vemo, kje so naenkrat nastali ti razlogi. Očitno so dovoljena vsa sredstva, tudi neki formalnopravni razlogi, da se obdrži v veljavi zakonska določba, ki je diskriminatorsna in ponižujoča za vse vojne veterane. Nerazumljivo nam je, kaj se je v teh nekaj mesecih zgodilo, da ste tako spremenili svoja mnenja in stališča ter s pomočjo državne administracije, ki namesto da bi iskala ustrezne rešitve in delovala v dobrobit prebivalstva, vlaga vse napore, kako najti neke formalne razloge, da se neustavni zakon obdrži pri življenju. Če kljub opozorilom strokovne kot laične javnosti o spremembah ZUJF niste videli, kar je videla večina pravno neukega prebivalstva, da so določila ZUJF neustavna oziroma ste sprejeli neustavno odločitev, potem sedaj resnično ne vidim .../ znak za konec razprave/ V redu, očitno je potekel čas. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Lahko dokončate misel, ni težav. Kar izvolite, gospod, in dokončajte misel.

MIHA MOLAN: To je lepa sporočilna vrednost, saj daje bodočim generacijam sporočilo, da se domovine ne spleča braniti, ker postanejo branitelji po nekaj letih moteč faktor.

Prepričan sem, da je ta predlog ustrezen, da ni nobene protiustavne odločbe v njem, nobene protizakonitosti, in zato vas pozivam, da ta predlog podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Za uvodno predstavitev stališč do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavnicu Vlade mag. Mateji Vraničar. Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

S prelaganim zakonom se posega v 101., 231. in 250. člen Zakona o uravnoteženju javnih financ. Te določbe oziroma ti členi Zakona o uravnoteženju javnih financ so s svojo uveljavitvijo pravzaprav postali vsebina Zakona o javnih finančah. Zaradi tega je Vlada s pravnosistemskega vidika ugotovila podobno kot tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, da bi za ureditev problematike, na katero opozarjajo predlagatelji zakona, morali spremeniti Zakon o vojnih veteranih in ne zadošča samo sprememba Zakona za uravnoteženje javnih financ.

Glede na to je Vlada že v juliju letošnjega leta sprejela stališče, da ne podpira predloga zakona, ki ga je v zakonodajni postopek vložila skupina 5 tisočih volivk in

volivcev, vendar pa se je hkrati formalno tudi z mnenjem zavezala, da bo predlagala ustrezen predlog sprememb in dopolnitev Zakona o vojnih veteranih, saj niso sporne vsebinske rešitve, ki jih prinaša predlog zakona, ampak način, kako se poskuša neustrezna ureditev spremeniti oziroma odpraviti.

Upošteva se navedeno in upošteva se tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Vlada podpira stališče matičnega delovnega telesa in predlaga Državnemu zboru, da sprememb Zakona za uravnoteženje javnih financ ne podpre. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

In sledijo še predstavitve stališč poslanskih skupin.

Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Državna sekretarka, spoštovani gospod Molan, spoštovani in spoštovane tudi predstavniki veteranskih združenj na balkonu!

Danes obravnavamo predlog zakona, ki ga je vložila skupina več kot 5 tisoč volivk in volivcev na pobudo Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Zveze policijskih veteranskih društev Sever. Z rešitvami predloga zakona se zasleduje zelo legitimni cilj, to pa je ohranitev oziroma povrnitev obsega pravic iz dodatnega zdravstvenega zavarovanja za vojne veterane ter za druge kategorije upravičencev, kot je bilo to do uveljavitve zloglasnega ZUJF zagotovljeno po Zakonu o vojnih veteranih. Zakon o vojnih veteranih v povezavi z ZUJF namreč zdaj določa spremenjene pogoje za pridobitev in uživanje pravic do zdravstvenega varstva od 1. 1. leta 2013 dalje. Vojnemu veteranu se zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev tudi po 1. 1. 2013 v višini razlike do polne vrednosti storitev, zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja, vendar le, če prejema veteranski dodatek ali če izpolnjuje pogoje za pridobitev veteranskega dodatka.

Naj na tem mestu, spoštovani, spomnim, da sem pred dobrim letom dni skupaj s poslanskimi kolegicami in kolegi iz vrst Socialnih demokratov in Pozitivne Slovenije vložil v zakonodajni postopek predlog zakona z zelo podobno vsebino. Upam si celo trditi, da je ta predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, povzet ravno po našem predlogu zakona. Ob vložitvi predloga zakona smo se predlagatelji tedaj zelo dobro zavedali težke javnofinančne situacije v državi, zato smo želeli preprečiti predvsem trajen odvzem pravice do plačila zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev, zagotovljene v okviru obveznega zavarovanja. Zato smo predlagali rešitev, in sicer da bi se v letu vzpostavitev uravnoteženih javnih financ oziroma v letu, v

katerem gospodarska rast preseže 2,5 % družbenega bruto proizvoda, povrnilo enako varstvo pravic vojnim veteranom na področju zdravstvenega varstva, kot je bilo pred uveljavitvijo tako imenovanega ZUJF.

Socialni demokrati zato podpiramo vsebino in namen, ki jo zasleduje predlog zakona, obenem pa soglašamo z Vlado, ki opozarja na to, da bi bilo s pravnosistemskega vidika bolje takšne rešitve uveljaviti v Zakonu o vojnih veteranih. Verjamemo pa, da bo zato Vlada v najkrajšem času, poudarjamo v najkrajšem času, pripravila ustrezno novelo Zakona o vojnih veteranih, s katero bomo dejansko uveljavili rešitve tega zakonskega predloga in morda še najpomembnejše, spoštovani in spoštovane, s katerim bomo vsaj na simbolni ravni vojnim veteranom izrekli opravičilo za prekomeren poseg v njihove pravice ter tudi za vrednotenje njihovega prispevka za samostojno Slovenijo. To mislim, da smo dolžni vsi skupaj storiti.

Zato bomo Socialni demokrati pri tem tudi vztrajali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Marko Pavlišč bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani prisotni!

V Državljski listi smo se pri odločanju, kaj narediti s tem predlogom zakona, v veliki meri oprli na mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona ocenila zelo kritično in izrazila mnenje, da bi ga bilo potrebno precej amandmirati, da bi bil nomotehnično primeren. Pojavila so se tudi različna mnenja o ustreznosti noveliranja ZUJF, ker bi bilo primernejše, da se novelira področni zakon. Vsebinsko pa ne moremo mimo težkega finančnega stanja države, kjer še vedno porabimo več, kot zberemo in moramo prenehati z dosedanjjo prakso priznavanja pravic brez ustreznih finančnih virov.

Ravno tako nasprotujemo sprejemanju zakonov na zalogo, kjer pravice vežemo na doseženo stopnjo gospodarske rasti ali kaj podobnega. S tem le povečujemo pravno negotovost in zamegljujemo slovenski sistem socialnega varstva. Kot v posmeh pregovoru, kdor hitro da, dvakrat da, se ukvarjamo z idejami, kako bi dali, da vseeno ne bi dali, če pa že, pa vsaj ne sedaj, ampak nekoč.

V Državljski listi zagovarjamo enostavno in transparentno zakonodajo. Zaradi vsega navedenega v Državljski listi ocenjujemo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, gospe poslanke in poslanci, predstavnik veteranske organizacije, lepo pozdravljeni!

Res se je Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je v lanskem letu posegel v več kot 40 zakonov, dotaknil tudi zakonodaje glede vojnih veteranov. Tako je posegel tudi v plačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja veteranom vojne za Slovenijo iz državnega proračuna. Takratna koalicija, v kateri je sodelovala tudi Slovenska ljudska stranka, se je zavedala, da je poseg v proračunske odhodke edina rešitev, da se iztrgamo iz cikla nenadzorovanega zadolževanja države. Vendar ukrepe smo na vseh ravneh poskušali uravnavati tako, da nismo dodatno obremenjevali najšibkejših slojev oziroma ljudi z manjšimi dohodki. Tako se tudi vojnim veteranom pravica do plačila premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja od 1. januarja 2013 zagotavlja selektivno ob izpolnjevanju starostnega pogoja in pogojev za pridobitev veteranskega dodatka. Gre torej za ukrep, ki sovpada s krizno finančno situacijo v državi.

Veteranske organizacije so vložile predlog popravkov zakona, ki ima v osnovi namen, da se plačilo tega zavarovanja iz proračuna vrne vsem veteranom v prvem letu po tistem, ko bo gospodarska rast presegala 2,5 %. Pustimo sedaj ob strani nemotehnične pomanjkljivosti in neustrezno normiranje zakona, zaradi katerih danes po navedbah Vlade tudi ugotavljamo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Če se še nekoliko vrnem k vsebini.

V Slovenski ljudski stranki se strinjamo, da se ob izboljšanju gospodarskega stanja v državi vrne tudi ta dodatek vsem vojnim veteranom. Prepričan sem, da si to zaslužijo. Vendar mora biti to res takrat, ko se bo nakazal tudi trend okrevanja slovenskega gospodarstva in ne samo začasen skok gospodarske aktivnosti. Zagotovo ni nikomur v interesu, da bi morali to rešitev potem še enkrat popravljati, ker bi se izkazalo, da situacija ni nič kaj boljša.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo želeli biti proaktivni in zato smo kar nekaj časa posvetili iskanju idej, na kakšen način bi lahko to zadevo rešili, da bi bila pravična, a hkrati, da bi šla v okvir javnofinančne situacije. V tej smeri predlagamo nekoliko drugačno različico popravka zakonodaje. Pripravite zakon, ki bo pravico do plačanega dopolnilnega zavarovanja za vse veterane vrnil takrat, ko bo gospodarska ras v treh zaporednih letih presegala 2 % bruto družbenega proizvoda. Namreč, to bo res tisti pravi signal, da se trend obrača in da Slovenija gospodarsko tudi dolgoročno okreva. To bo signal, da je na pravi poti, da uredi svoje javne finance. Ob urejenih in uravnoteženih javnih financah pa sem prepričan, da se bo našel tudi denar za veterane vojne za Slovenijo. Dejstvo je, da bi država vsaj v času, ko ni v krizi, zagotovo morala pokazati

hvaležnost tistim, ki so tvegali življenja za našo samostojnost. Predstavnik Vlade je sicer na pristojnem odboru zelo vehementno obljubil, da bo Vlada pripravila ustrezne popravke zakona, ki bodo to zadevo uredili tako, kot so predlagale veteranske organizacije.

V Slovenski ljudski stranki z zanimanjem pričakujemo, kaj bo iz te obljube nastalo. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem navzočim!

Predlog sklepa matičnega odbora, Odbora za finance, se glasi, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Sklep je bil oblikovan na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in tudi po mnenju Vlade. Iz teh mnenj oziroma pripomb jasno izhaja, da zakon ni ustrezen s pravosistemskega vidika. Vsebina predloga je umeščena v napačen zakon. Predlog ima takšne pomanjkljivosti in nedoslednosti, ki povzročajo neskladnost z ustavo oziroma protiustavnost.

Poslanke in poslanci Demokratične stranke upokojencev se strinjamo s sklepom matičnega odbora in ga bomo torej pri glasovanju podprli. Glede same vsebine zakona, to je glede vračila pravice do plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja vsem vojnim veteranom, pa Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev za sedaj še ne bo zavzela dokončnega stališča. Smo namreč v pričakovanju Vlade, da bo pripravila ustrezen predlog novele Zakona o vojnih veteranih, in pričakujemo, da bo to prišlo na naše klopi v čim krajšem možnem času.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik!

Moja prošnja, da kljub vsemu, glede na to, ker vidim, da je gospod Frangež končno prišel v dvorano, da po predstavitvi stališč daste besedo tudi njemu, da bo predstavil ključno stališče, to je stališče matičnega delovnega telesa.

Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka, predstavniki veteranskih organizacij!

Zakon za uravnoteženje javnih financ je bil sprejet kot nujen ukrep zaradi zmanjšanja javnofinančnega primanjkljaja. Posegel je v številne zakone z namenom, da bi bilo breme zmanjšanja proračunskih odhodkov, pa tudi povečanja proračunskih prihodkov, čim bolj pravično in enakomerno porazdeljeno. Med drugim je posegel tudi v določila Zakona o vojnih

veteranih. Meni kot veteranu vojne za Slovenijo je bilo to še posebej težko sprejeti. Imam veliko kolegov veteranov vojne za Slovenijo, vendar državna blagajna je bila prazna, je še vedno in je vedno bolj prazna in bo prazna, dokler ne bo gospodarske rasti.

Zakon za uravnoteženje javnih financ je ukinil pravico vojnih veteranov do zdraviliškega in klimatskega zdravljenja. Posegel je tudi v pravico do zdravstvenega varstva oziroma jasneje rečeno, pravico do plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja, do katerega so bili dotlej upravičeni vsi vojni veterani, ki so dopolnili starost 50 let. Z ZUJF se je zvišala starostna meja vojnih veteranov za uveljavitev pravic iz tega naslova s 50 na 55 let, s tem da so do te pravice upravičeni le tisti veterani, ki prejemale veteranski dodatek. ZUJF je predvidel vse našete zmanjšane pravice kot trajen ukrep. V Novi Sloveniji smo rešitve, ki jih je prinesel ZUJF, podprli iz razloga, ker je bil cilj vlade, v kateri smo sodelovali, konsolidacija javnih financ na način, da je breme varčevanja porazdeljeno enakomerno med vse družbene. Nismo podpirali dosedanjih sprememb in dopolnitev ZUJF glede vojnih veteranov zgolj iz razloga, da se ne pričinja z njegovo razgradnjo, saj je po pol leta že pokazal nekatere izjemno pozitivne učinke. Zaradi odločitve Ustavnega sodišča pa tudi zaradi odločitve Delovnega in socialnega sodišča so v veliki meri že izničeni prvotni cilji in učinki ZUJF.

V Novi Sloveniji predlog zakona o spremembah in dopolnitvah 101. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ podpiramo in takšno stališče smo izrazili tudi na matičnem delovnem telesu. Vojnim veteranom moramo s primernim nivojem pravic izraziti priznanje za njihove zasluge v obdobju vojne in v procesih osamosvajanja Republike Slovenije. Ob tem je bilo za nas bistveno, da sedaj predlagane spremembe in dopolnitve navedenega zakona ne prinašajo novih kategorij upravičencev ali novih pravic, ki bi prinašale dodatne javnofinančne izdatke. Predlog novele 101. člena ZUJF ne prinašajo takojšnjih finančnih učinkov, pač pa šele v času občutnejše gospodarske rasti. Po predlogu novele tega zakona bodo določila glede krčenja pravic do zdravstvenega zavarovanja vojnih veteranov začasen ukrep, ki bo veljal do tedaj, ko bo rast bruto domačega proizvoda v preteklem letu pod 2,5 %.

Predlog novele 101. člena ZUJF ni dobil podpore na matičnem delovnem telesu in v skladu z napovedjo Vlade resnično pričakujemo, da bo v kratkem v parlamentarno proceduro vložena novela Zakona o vojnih veteranih kot materialnega predpisa, v katerem bodo povzete rešitve, ki jih je predlagala skupina volivk in volivcev, predlagateljev danes obravnavane novele 101. člena ZUJF. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Aljoša Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa, predsedujoči, lep pozdrav tudi z moje strani!

Skupina 5 tisoč volivk in volivcev je v parlamentarno proceduro vložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ. Gre za novelo zakona, ki spreminja trajno določilo na področju pravic vojnih veteranov, ki je posledica odločitve prejšnje vlade. Naj spomnim, da smo v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija že v preteklosti skupaj s SD želeli s podobno novelo spremeniti ZUJF v delu, ki se dotika vojnih veteranov, kamor sodijo borci NOB in pripadniki obrambnih ter varnostnih sil, ki so sodelovali v osamosvojitvenih procesih oziroma v vojni za Slovenijo leta 1991.

Tudi po naši oceni je lanska uveljavitev ZUJF nesorazmerno in trajno posegla v pridobljene pravice vojnih veteranov. Z novelo zakona so zato volivke in volivci želeli preprečiti, da bi bila vojnim veteranom in drugim kategorijam upravičencev trajno odvzeta pravica doplačila zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev zagotovljenih v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja. Po trenutni določbi se jim pravica do plačila premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja od 1. januarja 2013 zagotavlja le še selektivno, pa čeprav ne gre za socialno kategorijo. In spomnimo, to je bila edina materialna pravica, ki jim je država priznala zaradi njihovega lastnega prispevka v obrambi domovine!

Ob tem naj izrazimo tudi jasno podporo korektnosti podpisnikov predloga zakona, ki si želijo svoje pravice uveljaviti po gospodarskem in finančnem kolapsu in na ta način prispevati k hitrejšemu izhodu iz krize.

Na matičnem odboru smo poslanke in poslanci sledili mnenju tako Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora kot stališču Vlade, ki sta opozorili na neustrezen pravnosistemski vidik predlagane spremembe zakona, saj bi se določba morala namesto na ZUJF neposredno nanašati na Zakon o vojnih veteranih. Zaradi tega smo sprejeli sklep z enajstimi glasovi za, da dotični zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. S tem smo v Pozitivni Sloveniji dosledno sledili stališču Vlade, ki pravi, da Vlada novele Zakona za uravnoteženje javnih financ ne podpira, ker ni ustrezen s pravnosistemskega vidika, podpira pa predlagane vsebinske rešitve. Zato bo pripravila ustrezen predlog spremembe in dopolnitve Zakona o vojnih veteranov. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Romana Tomc bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gostje!

Zakon o uravnoteženju javnih financ v lanskem letu je bil sprejet z namenom, da lahko na koncu koncev sprejmemo tudi proračun. Vsi, ki smo sodelovali pri njegovem sprejemanju, smo imeli velike tudi moralne pomisleke ob tem, ko smo morali sprejeti kakšne nepriljubljene ukrepe, ki so se poznali tudi konkretno v denarnicah naših ljudi, vendar smo k uravnoteženju javnih financ pristopili na način, da smo želeli tistim, ki imajo najmanj, ki so najbolj socialno ogroženi, povzročiti najmanj škode. Zato so bili ti naši ukrepi selektivni in rezultat, ki ga je dal Zakon o uravnoteženju javnih financ, se je bistveno poznal v proračunu in na ta račun, ker smo znižali odhodke na strani proračuna, ni bilo treba poviševati davkov. Seveda smo danes priča neki popolnoma drugačni zgodbi. Na račun tega, da ne naredimo dovolj korenitih ukrepov na strani odhodkov, moramo v tej državi danes poviševati davke, ker sicer se proračun ne izide.

Eno izmed področij, na katerega je posegel ZUJF, je bilo tudi področje vojnih veteranov. Tudi tu smo sledili podobni logiki, da ne moremo prizadeti tistih, ki so socialno najbolj ogroženi, da pa je na nek način smiselno poseči v neke dodatne pravice, in sicer vse s ciljem, da poskušamo narediti na splošno v državi čim manjšo škodo.

Jaz podpiram in tudi v naši stranki podpiramo vsa prizadevanja vojnih veteranov, da svoj položaj uredijo primerno temu, kar so nekoč naredili za državo Sloveniji. Mislim, da bo nekoč prišel tudi ta čas; nekoč, ko bomo imeli v tej državi tudi gospodarsko rast. Do takrat pa v Slovenski demokratki stranki vztrajamo pri svojih odločitvah, pri sprejetih odločitvah v lanskem letu in menimo, da mora vsakdo v skladu s svojim socialnim položajem in ekonomsko močjo prispevati k reševanju te države. Dokler ne bomo doživeli, da v tej državi ponovno krenemo na pot gospodarskega razvoja, bomo stali na stališču, da je ta zakon, kot smo ga sprejeli v lanskem letu, ZUJF, s svojimi rešitvami v mnogih delih pripomogel k stabilizaciji javnih financ in njegove rešitve podpiramo še naprej. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Proceduralno pa želi besedo gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, uvodoma naj se opravičim za zamudo ob začetku seje, ko mi je nekje med Mariborom in Ljubljano postalo jasno, da bom zamudil uvodno predstavitev mnenja Odbora za finance, za katerega sem odgovoren, sem se dogovoril s kolegico Aleksandro Osterman, da predstavi to stališče. Aleksandra je bila prijazno

pripravljena to obveznost prevzeti, vendar očitno je prišlo do komunikacijskega šuma med našimi strokovnimi sodelavci in vodstvom Državnega zbora, ki ni bilo obveščeno o tej spremembi, zato se opravičujem. Kljub temu pa naj, glede na poziv kolega Horvata, vendarle povem, da je Odbor za finance in monetarno politiko predlog zakona obravnaval in zaradi vrste pripomb Zakonodajno-pravne službe, pa tudi mnenja Vlade Republike Slovenije sprejel stališče, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. To je odbor izglasoval z 11. glasovi za in 1. proti. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naj vas obvestim, da bomo o predlogu sklepa v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v četrtek, 24. 10. 2013, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI IZ TRETJEGA OKVIRA KREDITA, KI GA NAJAME EKO SKLAD, SLOVENSKI OKOLJSKI JAVNI SKLAD, PRI EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI ZA FINANCIRANJE OKOLJSKIH PROJEKTOV.**

Obravnavo zakona teče v okviru rednega postopka. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Mateji Vraničar, državni sekretarki Ministrstva za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz tretjega okvirnega kredita, ki ga najame Eko sklad pri Evropski investicijski banki za financiranje okoljskih projektov pomeni poroštvo v višini do 50 milijonov evrov. S sprejemom predlaganega zakona bo zagotovljena podlaga za sklenitev poroštvene pogodbe med Republiko Slovenijo in Evropsko investicijsko banko. Sklenitev poroštvene pogodbe in njene ratifikacije sta pogoja za črpanje kredita EIB, ki bo Eko skladu omogočil nemoteno opravljanje njegove dejavnosti, in sicer ugodno financiranje okoljskih naložb, s čimer bo spodbujal financiranje projektov s področja varstva okolja v Sloveniji in hkrati prispeval k uresničevanju mednarodnih obveznosti Slovenije na področju okolja. Zakon opredeljuje znesek in namen poroštva, temeljne pogoje poroštva in način zavarovanja poroštva s strani Republike Slovenije.

Nekaj podrobnosti o vsebini zakona. Kot že rečeno, Republika Slovenija daje poroštvo za kredit v znesku do 50 milijonov

evrov glavnice s pripadajočimi obrestmi in drugimi stroški kredita. Sredstva kredita bodo namenjena financiranju projektov, usmerjenih v energetske učinkovitost in obnovljive vire, varčevanje z vodo in recikliranje vode, oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter ravnanje z odpadki. Skrajni rok za črpanje kredita je do 30. novembra 2016, moratorij na vračilo glavnice kredita pa je 5 let od dneva črpanja. Zadnji obrok glavnice kredita zapade v plačilo najpozneje 15 let od dneva črpanja zadnje tranše kredita. Obrestna mera bo določena ob črpanju posamezne tranše, in sicer je lahko nespremenljiva ali spremenljiva. Valuta črpanja ter odplačila glavnice in obresti je evro. Eko sklad ter v imenu in za račun Republike Slovenije minister, pristojen za finance, morata pred sklenitvijo pogodbe o poroštvu skleniti pogodbo o načinu in pogojih zavarovanja tega poroštva. Sredstva za odplačilo najetega kredita bo zagotavljal Eko sklad iz lastnega namenskega premoženja. Finančne posledice za državni proračun pa bi nastale samo, če bi poroštvo po tem zakonu bilo unovčeno. V primeru unovčitve poroštva bi Slovenija sicer izpolnila svojo finančno obveznost, hkrati pa bi ta sredstva nadomestila z unovčenjem regresne pravice, ki je določena oziroma bo določena v pogodbi o načinu in pogojih zavarovanja poroštva med Republiko Slovenijo in Eko skladom. Pogodba o zavarovanju bo, kot sem že omenila, sklenjena pred sklenitvijo pogodbe o poroštvu med Republiko Slovenijo in Evropsko investicijsko banko.

Spoštovani! Upošteva vse navedeno in upošteva tudi sklepe matičnega delovnega telesa, Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlagani zakon sprejmete, tako v drugi kot tretji obravnavi že na sedanjih seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Odbor za finance in monetarno politiko je kot matično delovno telo ravno tako obravnaval zakon.

Besedo za poročilo odbora dajem podpredsedniku gospodu Matevžu Frangežu.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi, najlepša hvala za besedo!

Odbor za finance in monetarno politiko je 8. oktobra na svoji 20. seji obravnaval Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz tretjega okvirnega kredita, ki ga najame Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, pri Evropski investicijski banki.

Odbor je prejel mnenje Zakonodajno-pravne službe pa tudi mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira. Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe pa je bil pripravljen amandma k 1. členu, ki med ciljne investicije tovrstnega kreditiranja jasneje določa oskrbo s pitno vodo in ne samo oskrbo z vodo. Sicer pa

drugi kvalificirani predlagatelji v okviru poslovniskega roka niso vložili amandmajev.

Na sejo odbora so bili vabljeni predstavnice in predstavniki z Ministrstva za finance in Ministrstva za kmetijstvo in okolje ter predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Iz uvodne predstavitve Vlade pa izhaja, da bo s sprejetjem predloga zagotovljena podlaga za sklenitev poroštvene pogodbe med Republiko Slovenijo in Evropsko investicijsko banko, ki jamči izpolnitev prevzete obveznosti Eko sklada iz navedene pogodbe. To poroštvo, sklenitev in njena ratifikacija predstavljata dva izmed pogojev za črpanje kredita v višini do 50 milijonov evrov, ki bo Eko skladu omogočil spodbujanje razvoja in financiranje s področja varstva okolja za projekte, usmerjene v energetske učinkovitost, obnovljive vire, varčevanje in oskrbo, v prvi vrsti s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter ravnanje z odpadki. Evropska investicijska banka na ta način podpira večje število manjših okoljskih projektov v Sloveniji, ki se že izvajajo preko Eko sklada, v tem primeru pa gre za projekte preko finančnega posrednika, kjer se eno, torej večje posojilo, nameni Eko skladu, da z njim upravlja in zagotavlja vrsto manjših okoljskih projektov. Ker EIB nima profitnega značaja, lahko kreditno obrestno mero ustrezno prilagaja pogojem, pod katerimi na svetovnem trgu kapitala pridobiva dobra, razmeroma ugodna razpoložljiva sredstva. Dejstvo je, da sta zaradi vzporednega jamstva Republike Slovenije premija za prevzeto tveganje in obrestna mera ustrezno nižji in da Eko sklad na ta način to nizko obrestno mero prenaša tudi na končne upravičence kreditnih sredstev, to pa so občani, podjetja, lokalne skupnosti in drugi.

Po opravljeni razpravi je Odbor za finance in monetarno politiko sprejel predloženi amandma k 1. členu, prav tako pa je glasoval tudi o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Na podlagi tega je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je sprejeti amandma tudi vključen, dopolnjeni predlog zakona pa je sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Marko Pavlišič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa Vraničarjeva s sodelavko, spoštovani zbor!

Državljska lista je edina prava liberalna stranka, ki včasih bolj, včasih manj uspešno zastopa tradicijo liberalizma v Državnem zboru Republike Slovenije. Smo edini, ki zastopamo tako liberalizem na družbenem kot ekonomskem polju posameznikovega življenja. Samo po sebi je umevno, da kot pravi liberalci zagovarjamo

koncepte klasičnega ekonomskega liberalizma, ki se v največji možni meri želi izogniti izkrivljanjem trgov preko državnega poseganja vanj. Najsi bodo davki ali subvencije, liberalci s težavo sprejememo in/ali druge. Pa vendar, politična realnost od nas pogosto zahteva sklepanje kompromisov in zato včasih s škrpajočimi zobmi pristanemo na dvig davkov in včasih na subvencijo za določeno podjetje. Za zakon, ki ga imamo pred seboj pa lahko rečemo, da omogoča nadaljevanje shem subvencioniranja, ki jih lahko celo liberalci sprejme brez velikih čustvenih pretresov. Če je treba izvajati sheme subvencioniranja, si želimo, da bi bile le-te takšne, kot so subvencije Eko sklada, usmerjene horizontalno in ne delegirane in iznajdene za vnaprej določenega prejemnika. Subvencije Eko sklada namreč niso, za razliko od mnogih drugih, namenjene ohranjanju zastarelih proizvodnih obratov, pomoči propadlim panogam ali reševanju podjetij v imenu nacionalnega interesa. Te subvencije se podeljuje v skladu z vsemi najsodobnejšimi smernicami, sprejetimi na ravni EU in Združenih narodov. Namenjene so namreč prebivalstvu in gospodarstvu z namenom spodbujanja potrošnje sodobnih energetske učinkovitih produktov. Eko sklad s tem izvaja politiko, ki temelji na konceptu usmerjanja sredstev v določene panoge, vendar tega ne opravi preko neposrednih državnih nakazil, temveč dopusti, da se o tem, kdo je najboljši ponudnik na trgu, odločijo državljeni in podjetja sama. Te subvencije ne delajo razlik med državnimi in zasebnimi podjetji, med tujimi in domačimi podjetji ali med levimi in desnimi prijatelji. Če obstaja torej način vodenje gospodarske politike, si liberalci želimo, da bi ta bil takšen, kot ga izvaja Eko sklad. Dodatni učinki eko subvencij pa so med drugim tudi čistejše okolje, manjša uporaba energentov, razvoj sodobnih tehnologij in financiranje potrošnje po zelo ugodnih obrestnih merah.

Zaradi tega razloga bo Državljska lista podprla zakon, ki očitno dokazuje, da kvaliteta zakona ni nujno obratno sorazmerna za dolžino njegovega naslova. Državljska lista bo torej podprla Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz tretjega okvirnega kredita, ki ga najame Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, pri Evropski investicijski banki za financiranje okoljskih projektov. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav, spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka!

Naj takoj v uvodu povem, da nas v Slovenski ljudski stranki takšni zakoni, kot je ta, veselijo, in sem vesel, da je to tudi eden od zakonov, ki bo zagotovo dobil enotno podporo v Državnem zboru, zakon, okoli katerega res ni

nobene potrebe, da bi kdor koli škripal z zobmi, ko ga obravnava.

V Slovenski ljudski stranki pozorno spremljamo delovanje Eko sklada in ocenjujemo, da je to ena od tistih institucij, ki dobro opravlja svoje poslanstvo in je v teh letih delovanja z dobrimi viri, ki jih dobi na takšen ali drugačen način, naredila preboj tako na področju energetske učinkovitosti, obnovljivih virov, vodooskrbe, na področju odvajanja voda, na področju ravnanja z odpadki, na področju zmanjševanja onesnaževanja zraka. To so ena izmed številnih področij, na katerih Eko sklad zelo kvalitetno s svojimi instrumenti in razpisi tako za nepovratna sredstva kakor tudi za kredite usmerja razvoj na temu področju. Strinjamo se, da moramo v Slovenijo pripeljati čim več ugodnih virov in viri Evropske investicijske banke kot neprofitne evropske banke, naše skupne banke so zagotovo eni takšnih virov, zato nas veseli, da lahko podpremo ta porošveni zakon za teh petdeset milijonov evrov, ki bodo namenjeni ravno za te namene, katere sem doslej tudi naštel.

Ko spremljamo delovanje Evropske investicijske banke, mislim, da je prav, da tudi na temu mestu in ob tej priliki opozorimo na to, kar je tudi v gradivu nazorno napisano, da Evropska investicijska banka takšne manjše posege, kjer so vključeni posamezniki, občine, podjetja, financira preko skupne institucije, kar je v slovenskem primeru Eko sklad, medtem ko je s strani Evropske investicijske banke namenjeno tudi dovolj sredstev za večje projekte, projekte, ki so iznad petindvajset milijonov evrov in so tudi s podobnimi nameni, kakor je ta, katerega sedaj sprejemamo za Eko sklad. Zato s tega mesta spodbuda Vladi in vsem, ki na temu področju delujejo, da bi usmerili se tudi k temu, da bi v državo pripeljali te vire, ki so zelo pomembni za razvojni preboj Republike Slovenije. Sam sem lansko leto, ko sem opravljal to odgovorno funkcijo ministra za kmetijstvo in okolje, tudi vzpostavil te stike in govoril s predstavniki Evropske investicijske banke, ki so zelo nazorno predstavili, kako nekatere države še bistveno bolj uspešno črpajo te kredite in tudi nam se pojavlja kar nekaj priložnosti. Poznam napore, ki jih v temu času izvajajo tako predstavniki investitorjev energetskega dela hidroelektrarn na spodnji Savi, kakor tudi javnega podjetja Infra, zato da bi se s pomočjo Evropske investicijske banke in teh virov lažje zaključila finančno konstrukcijo za izgradnjo hidroelektrarn na spodnji Savi. Sam pa sem v lanskem letu tudi opozoril na priložnost in tudi v Vladi smo že naredili prve korake v to smer, da bi tudi področje poplavne varnosti v Sloveniji izboljšali tudi z viri Evropske investicijske banke. Zato s tega mesta ob podpori temu zakonu tudi apel Vladi, Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, da nadaljuje z aktivnostmi za reorganizacijo področja upravljanja z vodami. Predvsem na področju poplavne varnosti mislim, da je marsikaj za postoriti in iz vsega tega, kar je bilo

lansko leto že dognanega, za kar so bili tudi že vodeni prvi razgovori, obstajajo zelo velike možnosti, da bi z aktivnim delom ministrstva, države lahko tudi z zelo pospešenim investicijskim vlaganjem v to vodovarstveno območje v naslednjih letih vzpostavili cikel investicij v to področje tam nekje med 500 in 700 milijonov evrov. To bi lahko z velikim deležem financirali tudi iz Evropske investicijske banke in mislim, da je to ena od priložnosti, katere ne bi smeli zamuditi.

V Slovenski ljudski stranki bomo enotno in z velikim veseljem ta porošveni zakon podprli in želim, da tudi čim prej pride ta denar v Republiko Slovenijo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Eko sklad izvaja ugodno financiranje okoljskih naložb in pri tem sledi usmeritvam okoljskih politik Evropske unije. Sledi tudi prednostnim ciljem iz Zakona o varstvu okolja, energetskega zakona, Resolucije o nacionalnem energetskega programu, Zakona o ratifikaciji Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja ter operativnim programom s področja pristojnih ministrstev. V zadnjih letih so bila posojila Eko sklada prednostno namenjena obvladovanju podnebnih sprememb s spodbujanjem ukrepov učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije z namenom zmanjšati emisije toplogrednih plinov. Manjši del posojil je bil namenjen smotrnemu ravnanju in gospodarjenju z odpadki, varstvu zraka, varstvu voda in učinkoviti rabi vode kot naravne dobrine. V letu 2012 je bilo odobrenih 574 posojil občanom v skupni vrednosti 7,4 milijonov evrov. Skupaj vseh posojil pa je 640, v skupni vrednosti nekaj manj kot 28 milijonov. Večino občanov je izkoristila možnost najema posojila in pridobitev nepovratne finančne spodbude za naložbe. Ugodnost posojil za občane se kaže v primerjavi efektivnih obrestnih mer za posojilo Eko sklada s povprečnimi obrestnimi merami potrošniških kreditov, ki jih 2-krat na leto objavlja Banka Slovenije. V letu 2010 je Eko sklad iz naslova vračil v preteklosti odobrenih posojil prejel 16 milijonov 900 tisoč evrov, v letu 2011 pa 17 milijonov 200 tisoč. Vračilo odobrenih posojil ne zadoščajo za izvajanje načrtovanih programov financiranja. EKO sklad je konec leta 2011 pripravil predlog poslovne politike za obdobje 2012 do 2016, kjer je predvideno, da bo v tem obdobju za okoljske naložbe namenil okrog 152 milijonov evrov. V tem času bo moral Eko sklad skupaj odplačati skoraj 28 milijonov evrov že najetih kreditov, črpanje novega kredita pri Evropski investicijski banki pa predstavlja tudi vir

sredstev, ki bo omogočil financiranje predvidenih posojilnih tokov.

Sklenitev in ratifikacija poroštvene pogodbe predstavlja dva izmed pogojev za črpanje predvidenega kredita v višini do 50 milijonov evrov, ki bo Eko skladu omogočil spodbujanje razvoja in financiranje s področja varstva okolja za projekte, usmerjene v energetske učinkovitost, obnovljive vire, varčevanje in oskrbo, v prvi vrsti s pitno vodo, odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda ter ravnanje z odpadki. Evropska investicijska banka na opisani način podpira večje število manjših okoljskih projektov v Sloveniji, ki se že izvajajo preko Eko sklada. V tem primeru gre za projekte preko finančnega posrednika, ker se posojilo nameni Eko skladu, da z njim upravlja in zagotavlja vrsto manjših okoljskih projektov. Sicer pa Evropska investicijska banka nima profitnega značaja in obrestna mera je ustrezno nižja in Eko sklad nižjo obrestno mero prenaša na upravičence kreditnih sredstev, kot so občani, podjetja, lokalne skupnosti in drugi. Na podlagi sprejetega zakona minister za finance v imenu Republike Slovenije pristopi k sklenitvi poroštvene pogodbe z Evropsko investicijsko banko in z Eko skladom na tej podlagi sklene pogodbo o poroštvu ter načinih in pogojih zavarovanja tovrstnega poroštva. Ob tem so pogoji posojila določeni na način, da je skrajni rok črpanja 30. november 2016 z moratorijem na odplačilo glavnice za dobo petih let. Zadnji obrok glavnice zapade v plačilo najpozneje 15 let od dneva črpanja posamezne tranše.

Glede na vse povedano bomo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojevcev predlagano poroštveno pogodbo in pa ta predlog vsekakor podpri.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi!

Varčevanje z energijo in njena učinkovita raba se pričneta z zavedanjem, da energija ni dana sama po sebi in da je ni v neomejenih količinah. Zavedati se moramo, da premišljena in načrtovana raba energije ne vpliva le na družinski proračun v gospodinjstvih. Njen vpliv sega širše na celotno gospodarstvo, javni sektor in okolje v državi. Tako Evropska unija kot tudi posamične države članice Evropske unije, torej tudi Republika Slovenija, preko različnih mehanizmov spodbujajo varčevanje z energijo, zlasti s financiranjem investicij, ki pomenijo prihranek energije.

Spodbujanje okoljskih projektov poteka pri nas preko Eko sklada, katerega osnovna dejavnost je ugodno kreditiranje različnih naložb varstva okolja po obrestnih merah, nižjih od tržnih. Finančne podpore Eko sklada so že postale stalnica in uporaben vir za financiranje

projektov, povezanih z varčevanjem z energijo in varstvom okolja. V preteklih nekaj letih je bilo s finančno podporo Eko sklada izvedenih veliko energetskih sanacij velike večine javnih stavb, predvsem starejših objektov. Prihranki pri toploti znašajo celo do 25 %. Vedno več pa je tudi zasebnih objektov, kjer je bila izvedena celovita sanacija s kreditiranjem in subvencioniranjem Eko sklada, in sicer od ureditve fasadnega sistema in zamenjave stavbnega pohištva do nabave in namestitve okoljsko primernih ogrevalnih sistemov ter toplotnih črpalk. Vedno pomembnejše postaja financiranje projektov na področju ravnanja z odpadki in čiščenju odpadnih voda. Kar 85 % sredstev za projekte, kreditiranje s strani Eko sklada, je bilo dodeljenih pravnim osebam in samostojnim podjetnikom, zlasti v naložbe novogradnje nizkoenergetskih stavb, velik delež pa je bil namenjen pogodbam za postavitev sončnih elektrarn. In če smo že pri sončni energiji, kolegice in kolegi, mogoče zanimiv podatek, morda bolj zanimiv kot ta akt, ki ga sedaj sprejemamo. Naj povem, da vse človeštvo porabi 5×10^{20} joulov energije na leto. Sonce pa na naš planet pošlje dvajsetkrat več energije dnevno. Res je, da se vse sončne energije ne da izkoristiti. Tu v teh podatkih pa seveda tiči odgovor, v katere energetske objekte se splača vlagati. S podobnimi podatki je nedavno postregel tudi naš komisar, gospod Janez Potočnik, ko smo bili na študijskem obisku pri Evropski komisiji, toliko za intermeco.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo podpri Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz tretjega okvirnega kredita v višini petdeset milijonov evrov, ki ga bo Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad najel pri Evropski investicijski banki. Seveda pa pričakujemo, da Republika Slovenija iz danega poroštva ne bo poplačevala kakršnih koli obveznosti in bo Eko sklad pridobljena finančna sredstva podelil upravičencem na način, ki bo zagotavljal vračilo kreditov v skladu s sklenjenimi pogodbami in bodo podeljeni krediti zavarovani tudi z ustreznimi garancijami. Hvala lepa.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Ivan Grill bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

IVAN GRILL (PS SDS): Vsem lep pozdrav!

Naj uvodoma tudi sam povem, da bomo v Slovenski demokratski stranki ta zakon podpri, saj se zavedamo, da je skrb za okolje prioriteta vsakogar izmed nas, kot posameznika, celotne družbe, posebej pa tudi države. V veliki meri k temu prispevamo tudi z investiranjem v okoljske naložbe. Pomembno vlogo ravno pri takšnih naložbah je bila in je še vedno tudi dejavnost Eko sklada, kateri zainteresiranim investitorjem v okoljske naložbe omogoča ugodnejše kredite in tudi nepovratne finančne spodbude za investicije, ki prisegajo 10 tisoč

evrov priznanih stroškov. Kljub krizi in pomanjkanju sredstev pri investitorjih je treba sedaj narediti vse, da se investiranje v okoljske naložbe še naprej spodbuja s strani države in s tem seveda tudi prispeva k ohranjanju našega okolja.

Glede na to, da Eko sklad iz naslova prejetih vračil v preteklosti že odobrenih posojil ne prejema dovolj oziroma ne zbere dovolj potrebnih sredstev za izvajanje načrtovanih programov financiranja in odplačevanja obveznosti za naprej, je seveda potrebno poiskati dodatne vire financiranja pod čim bolj ugodnimi pogoji. In ravno s sprejetjem predlaganega zakona bo lahko prišlo do sklenitve poroštvne pogodbe med Republiko Slovenijo in Evropsko investicijsko banko, s katero bo Republika Slovenijo kreditodajalcu, to je Evropska investicijska banka, garantirala za obveznosti Eko sklada iz kreditne pogodbe. Eko sklad bo imel tako pogoje za črpanje kreditov v višini 50 milijonov evrov, kar bo omogočalo tudi naprej opravljanje njegove dejavnosti in spodbujanja razvoja ter financiranja projektov s področja varstva okolja.

Iz vseh teh navedenih razlogov, kot sem že omenil, bomo v Slovenski demokrati stranki ta predlog zakona tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Področje prilagajanja podnebnim spremembam in boju zoper nje bi morala veljati naša osrednja pozornost. Tudi zato, ker je zaradi posledic podnebnih sprememb že danes Slovenija vsako leto soočena z bolečimi posledicami; velike povodne na eni strani in na drugi strani uničujoča suša. Pa to sta samo dva izmed jasnih primerov, da se podnebne spremembe dogajajo in da so njihove posledice danes že med nami.

Zakon, ki ga danes sprejemamo, v svojem bistvu nagovarja ta proces. Dejstvo je namreč, da podnebne spremembe ne predstavljajo samo izjemno velike grožnje človeštvu za njegov način življenja, pač pa tudi izjemno veliko priložnost za ustrezno preoblikovanje, transformacijo naših navad, zato da bi svojo življenjsko, socialno, ekonomsko in tudi okoljsko realnost prilagodili bolj trajnostnemu, sonaravnemu načinu življenja. To je odgovornost današnjih generacij, če se teh odgovornosti generacije pred nami niso dovolj zavedale.

Nedavno je bilo objavljeno novo poročilo mednarodnega panela za podnebne spremembe, ki v primerjavi s prejšnjim, izdanim pred dobrimi petimi leti, postavlja še bolj zastrašujoče in alarmantne podatke o hitrosti

podnebnih sprememb. Danes je že mogoče dvomiti, da človeštvo ciljev, ki si jih je postavilo, denimo, s Kjotskim protokolom, ne bo moglo doseči in zelo neverjeten bi bil scenarij, po katerem bi uspeli preprečiti dvig povprečne svetovne temperature za 2 stopinji v primerjavi s predindustrijskim obdobjem. Po mnenju znanstvenikov je to tista meja, ki omogoča, da človeštvo na še vzdržen način opravi s tem velikim svetovnim izzivom.

Zakon o poroštvu za kredite Eko sklada v ciljih namenja sredstva prav za te namene, še posebej za področje varovanja okolja, okoljske projekte, področje varovanja pitne vode in energetske učinkovitosti ter energetske sanacije.

To ni le področje, kjer je takšno ravnanje odgovorno do okolja in prihodnjih generacij, pač pa je to tudi področje, ki se ekonomsko izplača tistim, ki poskrbijo za to, da se ogrevajo na ustrežnejši, obnovljivejši vir, da poskrbijo za energetske učinkovitost ali da v skupnosti kot celoti, bodisi na ravni lokalne skupnosti ali države, poskrbimo za ustrezno varovanje naših naravnih virov, še posebej kakovosti zraka – tu je Slovenija že na kritični točki; kot ena najbolj gozdnatih držav v Evropi je hkrati tudi država z enim od najbolj problematičnih po kriteriju kakovosti zraka – in seveda vodo, s katero je Slovenija izjemno bogata država, ampak neodgovorno ravnanje v preteklih dveh desetletjih že kaže tudi svoje škodljive posledice.

V tem pogledu je ta zakon ena od točk, kjer se lahko celotna slovenska politika usoglasila. Naj omenim, da so podporo temu zakonu napovedale vse poslanske skupine in Socialni demokrati smo tega veseli, ker s tem zakonom omogočamo gospodinjstvom, podjetjem in lokalnim skupnostim izvedbo trajnostnih projektov na področju varovanja okolja, energetske učinkovitosti, oskrbe s pitno vodo, zato da zagotovimo dodatno spodbudo investitorjem, da naredijo nekaj, kar je okoljsko odgovorno, trajnostno in kar se po drugi strani tudi ekonomsko splača vsem, ki se za tovrstne investicije odločijo.

Čim več takšnih zakonov in na koncu morda še poudarek, da imamo na tem področju v Sloveniji še veliko potencialov. Naj omenim samo les kot neizkoriščeno priložnost Slovenije, kjer bi prav tako s podobnimi finančnimi spodbudami lahko v kratkem času naredili več.

Socialni demokrati bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za podano stališče.

S tem smo tudi končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili v četrtek, 24. oktobra 2013, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar, državni sekretarki.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Temeljni cilj predloga novele Zakona o davčnem postopku je zagotoviti učinkovitost davčnega organa. Za doseg tega cilja se predlaga dopolnitev oziroma spremembe določb, ki urejajo odmero davka v posebnih primerih, zavarovanje plačila davčnega dolga, davčni nadzor, davčno izvršbo ter kazenske sankcije. Spremembe ne bodo vplivale na pravno varnost zavezancev za davek, pomenijo pa večjo možnost davčnega organa, da zazna in ukrepa v primeru ugotovljenih kršitev. Ključna sprememba, ki jo prinaša predlog zakona, so dopolnitve in do določene mere tudi spremembe v zvezi z veljavno ureditvijo odmere davka od nenapovedanih dohodkov. Davčni organ lahko ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo, če davčni zavezanec fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, ki precej presegajo dohodek, ki jih je davčni zavezanec napovedal davčnemu organu. Postopek odmere se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih desetih let. Potreba po daljšem obdobju izhaja iz dejstva, da je premoženje dinamična kategorija, zato je mogoče davčno osnovo pravilno določiti le za daljše obdobje, še posebej, ko govorimo o prikrivanju premoženja v tujini. Za ugotovitev davčne osnove po tem členu je značilno, da vir oziroma vrsta dohodka nista pomembna za odmero davka, ker je določena zakonska domneva, da razlika izhaja iz nepojasnjenih dohodkov določenega obdobja. Zaradi tega se uvaja davčna stopnja v višini 70 %. Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost davčnega zavezanca, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti, zato so davčnemu zavezancu zagotovljene različne možnosti za odpravo nepravilnosti. Če pa teh možnosti ne izkoristi in se izpolnjevanju obveznosti še naprej izogiba, je primerno, da se neskladje višje obdavči.

Davčna uprava zaznava vse več primerov nesorazmernega pridobivanja premoženja, kar terja nujno povečanje obsega nadzora na tem področju. Do vključno avgusta 2013 je Davčna uprava izdala 208 odmernih

odločb, s katerimi je bilo zavezancem dodatno naloženih v plačilo 32,8 milijona evrov davka. Vse odločitve v zvezi s tem, ki jih je sprejel davčni organ, pa so bile predmet presoje, na Upravnem oziroma Vrhovnem sodišču so bile potrjene. Predvideva se, da bo predlagana dopolnitev, vključno z določbami o zavarovanju dolga in kazenskimi sankcijami, vplivala na učinkovitost dela davčnega organa, pripomogla pa bo tudi k preventivnemu preprečevanju zlorab oziroma izogibanju pri izpolnjevanju davčne obveznosti.

Druga sprememba se nanaša na davčni inšpekcijski nadzor. Po predlaganih spremembah davčnemu organu v davčnem inšpekcijskem nadzoru ne bo treba več opraviti sklepnega pogovora z zavezancem za davek, še vedno pa bo treba zavezancu za davek zagotoviti informacije o pomembnih dejstvih in dokazih, ki so ugotovljeni v inšpekcijskem nadzoru. Razširja se krog oseb porokov za plačilo davčnega dolga, če so premoženje pridobili od davčnega dolžnika fizične osebe neodplačno ali po nižji ceni od tržne v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, ker davčni dolžniki na različne načine prenašajo premoženje na druge osebe in s tem onemogočajo izterjavo obveznosti. Predlaga se tudi nov institut zadržanje zastaranja.

Spoštovani, upoštevajte vse navedeno Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona podpre kot predpis, ki je primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Še enkrat prav lepo pozdravljeni vsi skupaj!

V Slovenski ljudski stranki pozdravljamo, da imamo na mizi spremembo Zakona o davčnem postopku in s temi poglavitnimi rešitvami odmero davka od nenapovedanih dohodkov, davčni inšpekcijski nadzor, izvršba, zadržanje zastaranja, uskladitev v zvezi s spremembo ZPIZ in kazenskimi določbami v osnovi podpiramo. Lotevamo se zelo zahtevne materije, ki mislim, da kar kliče po tem, da v Sloveniji to področje uredimo, kajti ljudje na daleč vidijo, da je v Sloveniji nekaj narobe in da je cela vrsta fizičnih oseb, ki so očitno na nek čuden način prišle do premoženja; od tega, kako so prišli do tega premoženja, pa v preteklosti niso bili odvedeni davki, s katerimi bi tudi naša družba lahko pravičneje in bolje funkcionirala.

V preteklosti smo že v Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora poskušali to zadevo urediti, vendar več kot očitno je, da zadeve niso učinkovite. Veseli me tudi to, kar je v zakonu zapisano, da se je pri

pripravi zakona, se pravi te spremembe Zakona o davčnem postopku, poslušalo tiste, ki ta posel opravljajo in so tudi s svojimi pripombami dajali navodila, napotke, v katero smer naj se ta zakon tudi popravi. V nadaljevanju, kar se tiče davčne izvrše, zelo podpiramo to, da se enostavno ne bo dalo kar tako pretentati države in se s prenosom premoženja na sorodnike, na družinske člane izogniti tem obveznostim. Zato nas veseli, da se ta krog porokov za odplačilo dolga širi in da tudi tukaj naredimo določen red.

Kar se tiče javne dražbe so te rešitve, ki so navedene, prav tako potrebne, kajti s tem, kar se na javnih dražbah prodaja, se velikokrat tudi ukvarja določena skupina posameznikov, špekulantov, ki enostavno se tudi med seboj povežejo in brez tega, da bi morale biti položene varščine, izigravajo ta postopek. Zato mislimo, da je ta sprememba z varščinami na mestu in jo tudi podpiramo. Tudi to, da se znižuje prag za uspešnosti dražbe, je, mislim da, v korist države in zato tudi z naše strani podpora.

Sprememba, kar se tiče zadržanja zastaranja, je prav tako na mestu, kajti mislimo in vsi vemo, da se v Sloveniji raznorazni postopki, bodisi do te postopki v zapuščinskih postopkih ali pa na različnih pravosodnih organih, vlečejo nesorazmerno dolgo in na ta način Durs enostavno ne more izvajati svojih postopkov in se mnogokrat izigrava sistem na takšen način, da se stvari privedejo do zastaranja. Praktično se zopet špekulanti, tisti, ki so se že v preteklosti na čuden način dokopali do določenega premoženja, izogonejo roki pravice oziroma temu plačilu. Višina kazni se tudi spreminja, ocenjujemo, da so še sprejemljive. Prav je, da se uvaja tudi ta termin hujši davčni prekršek in da se tudi na temu področju stvari zaostrijo.

Kar se tiče ključne točke odmere davka od nenapovednih dohodkov, mislimo, da gre za poskus v pravo smer in da je potrebno dejansko ugotoviti to, da so ljudje v preteklosti na čuden način prišli do tega premoženja in da je to enostavno potrebno najprej odvzeti, v drugem primeru pa tudi, kot je rešitev v temu zakonu, tudi z določeno davčno stopnjo obdavčiti. Ti postopki so znani tudi po svetu in se že dogajajo skozi leta, desetletja. Zanimivi so in eden od najbolj zloglasnih primerov o tem kriminalcu Al Caponeju v Ameriki, se pravi slabo stoletje nazaj, je zelo zgovoren, da so v bistvu pri javno znanemu kriminalcu uspeli priti do sodnega epiloga ravno preko davčne utaje. Mislim, da je sled denarja ena izmed tistih, katero je treba uporabiti, in tudi tiste, ki se poslužujejo tudi kriminalnih dejanj, tudi včasih terorizma, na takšen način, da jih razlastnimo in najbolj tudi prizadenemo.

Meni je zelo žal, da nismo v Državnem zboru v prejšnji sestavi že v letu 2010 podprli resolucije Evropskega parlamenta, nekatere stranke smo podprle tisto resolucijo, ni nam bilo povsem jasno, zakaj jo je takrat vlada zavrnila, gre pa za resolucijo, kjer bi se naj pristopilo k

obratnemu dokaznemu bremenu za področje terorizma, organiziranega kriminala, trgovine z orožjem in drogami. Mislim, da je to naslednji korak, katerega je treba storiti, da enostavno pridemo tem, ki se s takšnimi dejavnostmi ukvarjajo, čim prej do konca in da pridejo do te težke naloge, da bodo sami morali dokazati, od kod jim premoženje.

Sedaj je tudi sprememba, da se postopek odmere davka lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih desetih let pred letom, v katerem je bil postopek uveden.

Gre za prvo branje tega zakona. Mislim, da je prav, da se v tej obravnavi in tudi v nadaljevanju resnično ukvarjamo tudi s temi desetimi leti in ugotovimo, ali je res deset let primerno obdobje ali ne bi tega obdobja še podaljšali. Ne vem, kakšna je razlika, če nekdo neko tako početje delal leta 2000 ali pa leta 2003, 2004. V Slovenski ljudski stranki se nagibamo k temu, da bi to obdobje razširili na čas zadnjih 20 let, ko se je na takšen ali drugačne način tudi naredila transformacija družbenega premoženja in kot vidimo, se je zgodila cela vrsta nečednosti.

Zagotovo bo v teh obravnavah naprej veliko tudi govora o sami davčni stopnji teh 70 % in pa tudi o institutu samoprijave. Mislim, da je to eden od instrumentov, katerega je definitivno treba vključiti v ta zakon in tudi narediti to diferenciacijo med tem, ali nekomu organi pregona stopijo oziroma Davčna uprava stopi na prste ali pa, da damo tudi možnost, da se s samoprijavo ljudje odločijo in to uredijo. Zato mislim, da bo potrebno tudi o dveh stopnjah govoriti; o stopnji, kjer pride do tega postopka, da to naredijo organi države, ali pa, da se enostavno tisti, ki čutijo to obveznost, to storijo sami in na ta način tudi zaključijo te postopke.

Prispela je tudi cela vrsta pripomb s strani Obrtno-podjetniške zbornice, ki smo jih poslanci dobili na mizo. Mislim, da je prav, da se poglobimo tudi v te pripombe in resnično pripravimo ta zakon do te mere, da bodo državljanke in državljani imeli občutek in da se bo v praksi to izvajalo, da bodo tisti, ki so na čuden način prišli do premoženja, tudi ob to, na čuden način zbrano premoženje.

V Slovenski ljudski stranki v prvem branju vsekakor dajemo podporo temu zakonu in bomo tudi aktivno spremljali in se tudi v drugem in tretjem branju z amandmaji vključili v dopolnjevanje tega zakona in upam, da ga bomo čim boljšega tudi sprejeli.

PREDSIEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokoencev menimo, da sprejetje novele Zakona o davčnem postopku narekuje

spremembe sedanjega sistema. Torej zaradi sprejetja novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je začel veljati 1. januarja 2013 in vsebuje nekatere rešitve, zaradi katerih je treba spremeniti tudi sklicevanje v Zakonu o dohodnini in s tem posledično tudi Zakon o davčnem postopku. Zato predlagane rešitve izkazujejo večjo učinkovitost davčnega organa v smislu ureditve, ki ureja odmero davkov v posebnih primerih, ter spremembe določb o davčnem nadzoru in davčni izvršbi. Vsekakor te spremembe ne slabšajo transparentnosti niti pravne varnosti zavezancev za davek.

Predlagatelj je rešitve strnil v šest vsebinskih sklopov; prvič, da se pri odmeri davka od nenapovedanih dohodkov dopolnjuje in spreminja v delu besedne zveze "dohodki, od katerih je bil odmerjen ali obračunan davek, ki jasno določa, da davčne osnove ni mogoče znižati na račun dohodkov, ki jih davčni zavezanec razkrije šele med samim postopkom davčnega inšpekcijskega nadzora". S tem se prepreči špekulativno ravnanje davčnega zavezanca, ko zato da se izogne odmeri davka po predlagani visoki davčni stopnji šele med cenitvenim postopkom razkrije dohodke, ki jih v preteklosti sam ni napovedal in so obdavčeni po nižji progresivni ali po cedularni stopnji dohodnine ali pa je odmera davka po splošnih določbah že zastarala. Postopki odmere davka od nenapovedanih dohodkov se lahko uvedejo za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih desetih let pred letom, v katerem je bil postopek uveden. Kot vemo, je premoženje dinamična kategorija in je zato mogoče davčno osnovo pravilno določiti le za daljše obdobje, še posebej pri prikrivanju premoženja v tujini, kar potrjuje tudi dosedanje izkušnje Davčne uprave. Po drugi strani pa potrebo po daljšem obdobju narekuje tudi pravna ureditev odvzema premoženja nezakonitega izvora, ki ima pravni učinek tudi na davčnem področju. V naši poslanski skupini smo prepričani, da je potrebno tiste davčne zavezance, ki ne izpolnjujejo davčnih obveznosti v roku in v skladu z zakonodajo, ustrezno kaznovati z višjo davčno stopnjo. V primeru, da davčni zavezanec ne predloži prijave premoženja, predlagana dopolnitev, vključno z določbami o zavarovanju in kazenskimi sankcijami, zagotavlja učinkovitejše delo davčnega organa in prispeva k preprečevanju zlorab oziroma izogibanj pri izpolnjevanju davčne obveznosti. Glede poplačila davčnega dolga pa se želi doseči, da davčni organ lahko pridobi zastavno pravico na premoženju dolžnika pred izdajo in izvršitvijo odločbe.

Drugič, da se pri ureditvi davčnega inšpekcijskega nadzora določa pospešitev in s tem prepreči izogibanje sodelovanja davčnega zavezanca pri davčnem nadzoru; se pravi pri dejstvih, dokazih, pripombah, obrazložitvah tako pred kot tudi med samim posebnim ugotovitvenim postopkom. Tudi po našem

vedenju tako predlagani spremembi vplivata na gospodarnost in učinkovitost davčnih inšpekcijskih nadzorov. Da poskrbi za povečanje učinkovitosti davčne izvršbe, se razširja krog oseb, porokov za plačilo davčnega dolga, če so premoženje pridobili od davčnega dolžnika neodplačno ali po nižji ceni od tržne cene v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala.

Novost je tudi določba glede veljavnosti oziroma prenehanja rubeža. To je v primeru, ko se prodaja zarubljenih premočnin ne opravi v enem letu po pridobitvi zastavne pravice na zarubljenih premočninah. Vsekakor se s predlaganim s spremembami želi povečati učinkovitost in gospodarnost prodaje tako po javni dražbi kot tudi z zbiranjem ponudb.

Smiselna noviteta je tudi prevzem oddaje in uničenje zarubljenih premočnin davčnemu uradu v primeru, ko dolžnik ne želi teh prevzeti. Dodaja se tudi nov institut – zadržanje zastaranja, kar pomeni, da se rok nadaljuje, še zlasti v primerih sodnih, insolventnih in tudi zapuščinskih zadevah. Pri uskladitvi v zvezi s spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se le-te spremembe nanašajo na ureditev obvestila in potrdila o znižani stopnji akontacije dohodnine na podlagi sprejetega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v letu 2012, ki je začel veljati letos s 1. januarjem, glede nekaterih rešitev, zaradi katerih je treba spremeniti sklicevanje v Zakonu o dohodnini in s tem tudi v Zakonu o davčnem postopku. In v okviru kazenskih določb se spremenijo tudi tiste določbe, ki urejajo davčne in hujše davčne prekrške posameznikov.

Na vse navedene predlagane spremembe Zakona o davčnem postopku v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev nimamo pripomb, saj prispevajo k boljšemu spoštovanju davčne discipline in seveda tudi pravnega reda. Zato v Poslanski skupini DeSUS podpiramo prvo branje novele zakona in ga predlagamo tudi za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Siva ekonomija je negativni družbeni pojav praktično v vseh družbah in zajema dobršen del bruto družbenega produkta. Po ocenah ekonomistov je to od nekaj odstotkov pa celo do 30 % bruto družbenega produkta. Vzroki za nastanek sive ekonomije so seveda najpogostejše v zasledovanju večjega dobička, ne smemo pa prezreti dejstva, da prihaja do sive ekonomije tudi iz drugih razlogov, zlasti socialnih, na primer zaradi ohranitve denarne socialne pomoči ali zaradi zagotavljanja

osnovnih sredstev za preživetje. Neredko so vzrok za beg v sivo ekonomijo previsoke davčne obremenitve ali administrativne ovire, med katere spadajo dolgi, dragi in zapleteni postopki pridobivanja dovoljenj za opravljanje nekaterih dejavnosti, ki zavezance odvrtačajo od sicer nameravanega legalnega opravljanja dela. Za učinkovit boj proti sivi ekonomiji je treba na nivoju države sprejeti več ukrepov in ne le preganjanje sive ekonomije. Opozarjamo zlasti na potrebno odpravljanje administrativnih ovir, zmerne davčne obremenitve in takšno socialno politiko, ki bo odvrtačala od dela v sivi ekonomiji.

Naj kot primer prekomernih administrativnih obremenitev navedem samo opravljanje dejavnosti nege starejših oseb na domu, kjer so predpisi za opravljanje dejavnosti nerazumno zahtevni in jih posameznik zelo težko izpolni. Obdavčenje dohodkov iz sive ekonomije je posebej v času javnofinančne krize pomemben vir proračunskih prihodkov zlasti v Sloveniji, kjer je kriza posebej dolgotrajna in izjemno globoka. V Novi Sloveniji podpiramo obdavčitev tistih subjektov, ki svoje premoženje skrivajo in od njega ne plačujejo davkov. Seveda pa je treba najti ustrezen način, kako pristopiti k razreševanju tega problema. Zavzemamo se za spodbujanje zavezancev k samoprijavi vsega neprijavljenega in neobdavčenega premoženja. Za te namene bo potrebna širša kampanja in seznanjanje javnosti z možnostjo prostovoljne prijave stanje premoženja. Zavezancem je treba dati na razpolago tudi dovolj dolg rok, da bodo lahko zbrali podatke o obstoju vira njihovega premoženja od računov, bančnih izpiskov, pogodb, sodnih odločb in podobno. Pri določanju višine davčne osnove zavezancev in odmeri davkov od nenapovedanih dohodkov bo treba upoštevati obstoj ali bolje rečeno neobstoj ustrezne pisne dokumentacije za nekatere dohodke. Po veljavni zakonodaji namreč ni predpisana obličnost za nekatere pravne posle in za nastanek posla zadostuje ustni dogovor. Govorimo o darilnih pogodbah za denar, nepremičnine, za posojilne pogodbe, za najemne pogodbe, za premičnine in podobno. Nekateri prihodki davčnih zavezancev, ki izhajajo iz teh pogodb, zlasti dediščine in darila med osebami prvega dednega reda, niso predmet obdavčitve. Zavezanci bodo izkazovali dohodke, neposrednih listinskih dokazil pa zavezanci ne bodo mogli preložiti.

Smiselno se nam zdi tudi, da bi se za uvedbo inšpekcijskega postopka postavila spodnja meja za uvedbo davčnega postopka za odmero davkov od ne napovedanega premoženja. Takšna spodnja meja je lahko tudi relativno nizka, na primer 50 tisoč evrov ali morda celo nižja, vsekakor pa mora biti delovanje Davčne uprave v teh postopkih usmerjeno v ugotavljanje in obdavčenje ne napovedanih dohodkov večje vrednosti, ki bo dalo tudi ustrezne fiskalne učinke, kar je osnovni cilj obravnavne novele zakona.

Kot že rečeno, bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku podprli. V nadaljnjem postopku pa pričakujemo, da bodo opravljene korekcije predloga zakona, na katere smo v našem stališču opozorili. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Alojzij Potočnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Spoštovani!

Poslanska skupina Pozitivne Slovenije bo novelo zakona podprla. Podprla bi v načelu vsak zakon s takšno vsebino, ne glede na predlagatelja, ne glede na barvo vlade in ne glede na sestavo koalicije. Zdi se razumno podpreti takšne spremembe ureditve davčnega postopka, ki gredo v prid davkoplačevalcem, ki redno izpolnjujejo davčne obveznosti. Spomnil bi, da je poslanska skupina redno odpirala vprašanja, povezana z delovanjem davčnega sistema in davčno politiko. Tako smo se spraševali o učinkovitosti pobiranja davkov, organiziranju davčne administracije, o številu in usposobljenosti davčnega nadzora, o poteku prenove informacijskega sistema, o obsegu davčni utaj, o davčni aboliciji, o davčnih blagajnah, sivi ekonomiji in ne nazadnje posebej izčrpno o davčnem razkoraku. Torej, temah, s katerimi se povečini ukvarja novela zakona ali bolj razumljivo – gre za odmero davka od nenapovedanih dohodkov davčnega zavezanca.

Davčna uprava v svojih poročilih že dlje časa zaznava povečanje števila primerov, ko ocena davčna osnove kaže na veliko neskladje med pridobljenim premoženjem oziroma potrošnjo in prihodki, prijavljenimi davčnemu organu. Pri tem se je nadzor na temu področju izkazal kot učinkovit ukrep pri odkrivanju davčnih utaj. Izoblikovala se je tudi sodna praksa, ki potrjuje odločitve davčnega organa. Na podlagi nekajletne prakse in nekajletnih izkušenj je moč zakon izboljšati, predvsem v postopku odmere davka od nenapovedanih odhodkov, pa tudi v postopku, kar zakon dela, davčnega inšpekcijskega nadzora in davčne izvršbe v tistem delu, ki se nanaša na dražbe ter zlorabo in zavlačevanje tega postopka.

Praviloma izpolni davčni zavezanec davčno obveznost na enega od treh načinov; samoobdavčitvijo, nato preko davčnega odtegljaja in tretjič na podlagi odločbe o odmeri davka, ko davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca ali pa zapisnika o davčnem nadzoru ugotovi davek. To je praviloma. Seveda odstopamo od pravila v nekaterih zadevah, ko nobeden od, recimo, klasičnih načinov izpolnitve davčne obveznosti ne pride v poštev, ali jih ni mogoče uporabiti ali pa niso bili v postopku uporabljeni iz zelo različnih razlogov. Takrat se v praksi razvitih davčnih sistemov uporablja institut cenitve

davčne osnove in institut prijave premoženja. Instituta sta nesporno medsebojno povezana. Institut prijave premoženja ni obvezen, davčni organ ga uporablja po presoji, uporablja ga kot pripomoček, ki bistveno pripomore k ugotovitvi razlogov za uvedbo odmernega postopka, pa tudi kasneje v uvedbi postopka pridobljene podatke upošteva pri določitvi oziroma cenitvi davčne osnove. Za razliko od prijave premoženja velja za cenitev, da je obvezna. S tem se omogoča, da se enake dejanske razmere enako obdavčijo. Zato je samoumevno, da če se v konkretni zadevi izpolnjeni pogoji cenitve in s tem upravičenost, davčni organ mora oceniti davčno osnovo in mu ni dovoljen prosti preudarek o tem, ali bo cenitev morda opravil ali pa ne. Ali drugače, Zakon o davčnem postopku v cenitvenem postopku ne dovoljuje nobene samovolje davčnega organa. Morebitna razlaga, ki bi ob tem vprašanju utemeljevala diskrecijsko pravico davčnega organa, zato že z vidika načela zakonitosti in načela enakega obravnavanja zavezancev za davek ne zdrži pravnega preizkusa. To posebej poudarjam, ker obstajajo tudi mnenja, da se s to novelo sem ter tja krši pravno varstvo zavezancev.

Davčna cenitev je posebna tudi z vidika predmeta obdavčitve. Tudi v tem opazno odstopa od klasične odmere. Predmet cenitve ni konkreten dohodek davčnega zavezanca, to je treba posebej poudariti, prejet v konkretnem letu, kot na primer določa Zakon o dohodnini. Predmet obdavčitve je razlika, ugotovljena z veliko verjetnostjo, med sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem normalno, in dohodki, ki jih je davčni zavezanec napovedal.

Naj na koncu navedem še dve dejstvi, mimo katerih ne moremo. Najprej, uporaba cenitve davčne osnove je povsem primerljiva z davčnimi redi v evropskih državah. In drugič in ne nazadnje, kar je bilo že danes tudi v stališčih drugih poslanskih skupin nakazano, novela zakona je tudi del projekta, povezanega z bojem proti sivi ekonomiji. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka s kolegico, kolegi in kolegice!

V Slovenski demokratski stranki ne nasprotujemo, pravzaprav podpiramo rešitve, ki pomenijo večje, učinkovitejše delovanje Davčne uprave in pravičnejše pobiranje davkov. Zaradi tega je tudi eden izmed načinov, kako to narediti, ta predložen zakon oziroma predložena novela. Vsebinske te novele se nanaša predvsem na eno področje, to je na področje cenitve davčne osnove pri fizičnih osebah, predvsem v tistih primerih, ko dejansko potrošnja davčnih zavezancev ni enaka napovednim prihodkom,

predvsem v skladu z Zakonom o dohodnini. V takšnih primerih davčni organ, v tem primeru Davčna uprava Republike Slovenije, lahko oceni to razliko in to razliko obdavči s 70 %. V ta namen se tudi razširjajo razlogi za oceno premoženja. Vsekakor je to razlika med dejanskim premoženjem in dejanskimi prihodki v določenem obdobju. Ta institut je bil v uporabi že zadnja leta, mislim, da od leta 2007 naprej, vsaj v skladu s podobno rešitvijo, kjer je seveda ta institut trajal pet let, kar pomeni, da so bili davčni zavezanci pregledani za zadnjih pet let. Kar pomeni, ali so v zadnjih petih letih dejansko dosegli takšno raven premoženja, ki je bistveno odstopala od prihodkov, ki so jih napovedali v napovedi za dohodnino. Sedaj se razširja to na deset let in tukaj ni nobenih težav, nobenih problemov. Navsezadnje bi se lahko razširilo to obdobje tudi na daljše obdobje in na ta način bi seveda zajeli tudi več davčnih zavezancev.

Naslednja rešitev, ki jo ta zakon nudi, je sam davčni postopek oziroma davčni nadzor, kjer bi se z vidika učinkovitosti povečal predvsem izplen tega davka oziroma z vidika učinkovitosti bi se ukiniteljski razgovor z davčnim zavezancem. Na drugi strani pa bi bil davčni zavezanec še vedno seznanjen s pomembnimi dejstvi in to na eni strani, vsaj pri tistih davčnih zavezancih, za katere ne moremo vnaprej sumiti, da so že davčni utajevalci, lahko pomeni tudi manjšo pravno varnost oziroma manjšo informiranost, vemo pa, da je to eno izmed temeljnih načel davčnega postopka. Vsekakor je tukaj treba razmisliti predvsem o rešitvah, ki bodo davčnim zavezancem dale tudi določeno pravno varnost. Namreč, če imamo na eni strani ukrepe, ki so veliko bolj rigorozni, tudi veliko bolj restriktivni za tiste, ki utajujejo ali želijo utajevati davke, moramo seveda imeti na drugi strani tudi ukrepe za tiste zavezance, ki redno plačujejo svoje obveznosti.

Glede izvršbe premoženja, predvsem tega, da se izboljša postopek prodaje na javni dražbi, nimamo nikakršnih težav. Mislim, da bi nekatere premoženjske, ki so zaplenjene, lahko uporabljali tudi davčni oziroma državni organi. Takšna praksa je tudi v nekaterih drugih državah. Seveda bi zaradi tega bilo treba spremeniti določbe nekaterih zakonov. Potem tudi ne bi imeli težav s tem, da nekatere premoženjske, v tem primeru predvsem avtomobili, stojijo na parkiriščih leta in leta in izgubljajo svojo vrednost. Če bi te zaplenjene avtomobile lahko uporabljali državni organi, na primer Durs ali policija, potem bi bila zadeva veliko lažja in verjetno bi zaradi tega prišlo tudi do tega, da bi bilo potem manj nakupov. Nekatere države pač takšno rešitev imajo in verjetno bi jo bilo treba preučiti tudi v naši državi.

Institut prekinitve zastaranja. Tukaj je treba povedati, da pa je vsekakor treba postaviti nek končni rok. Danes imamo relativno zastaranja pet let, absolutno zastaranja deset let. Z drugimi besedami, ta obdobja niso tako kratka in vsekakor bi bilo treba pogledati tudi,

kakšen rok je pa dejansko tisti maksimalen. Namreč, to je tudi v povezavi s pravno varnostjo davčnih zavezancev.

Če nekako povzamem te rešitve, in potem bom nekaj besed še povedal o tistem, česar ni v tem zakonu, pa bi morda lahko bilo, potem lahko ugotovimo, da se zastrujejo rešitve glede neprijavljenega premoženja, kar pozdravljamo. Povečuje se učinkovitost izvršbe predvsem z učinkovitostjo prodaje na javni dražbi, podaljšuje se zastaralni rok in navsezadnje tudi postopek samega davčnega nadzora naj bi bil tudi dejansko hitrejši in učinkovitejši.

Vsekakor pa se tukaj postavlja vprašanje, zakaj pravzaprav Vlada ni navedla nobenih finančnih učinkov. Navsezadnje Vlada uvaja tudi 70 % obdavčitev, dodatno, visoko 70 % obdavčitev, vendar v rubriki o finančnih učinkih ni nobenih finančnih učinkov. Zato predlagam, da Vlada na podlagi dejanskega stanja, na podlagi pregleda premoženja, kar je že danes mogoče – omenil sem, da je že danes mogoče ugotoviti razliko med dejanskim premoženjem in prihodki, ki jih ima davčni zavezanec, to se dogaja, ti postopki potekajo. Mislim, da bi bilo prav, da nas Vlada seznanj v nadaljnjem postopku, koliko je bilo teh postopkov in koliko je bilo pobranega davka. Na podlagi teh postopkov se verjetno da ugotoviti tudi finančni učinek za naprej, še posebej, če se sedaj uvaja 70 % davek na neprijavljene dohodke. To je vsekakor vprašanje, za katerega mislim, da mora biti razjasnjeno v nadaljnjih postopkih, in mislim, da s tem tudi ne bo veliko težav.

Naslednje vprašanje se nanaša na to, ali s tem, ko spreminjamo Zakon o davčnem postopku, pokrijemo tudi ostala področja, ki sedaj niso navedena. Mislim, da je v tem primeru treba dopolniti zakon predvsem z rešitvami, ki bodo zmanjšale tako imenovano sivo ekonomijo. Vem, da te rešitve obstajajo tudi v drugih zakonih, vendar je siva ekonomija primarna davčna zadeva in tudi primarni davčni problem. Sive ekonomije ne moremo vedno enačiti s temi rešitvami, ki so sedaj predlagane, ko že dejansko ugotovimo razliko med prihodki in premoženjem, in to je že lahko posledica sive ekonomije, ali posledica črne ekonomije, ali posledica tudi kakšnih kaznivih dejanj, o čemer bom tudi še govoril. Z drugimi besedami, ta zakon mora vsebovati tudi rešitve, kako preprečiti sivo ekonomijo. Tu so številke različne, danes smo že slišali, od 25 % bruto družbenega proizvoda, pa nekoliko manj – to je predvsem stvar, kako kdo opredeli sivo ekonomijo in kaj je pravzaprav tisto, kar je siva ekonomija; kako daleč do dobrososedske pomoči gre, od tega je potem odvisno tudi, kaj dejansko je siva ekonomija. Skratka, s tem zakonom je treba predlagati tudi koncept reševanja sive ekonomije. Temu konceptu reševanja sive ekonomije pa vsekakor ne gre v prid, da se davki povečujejo v tej državi. V

zadnjih 6 mesecih povečujemo davke. Višji so davki, višja je siva ekonomija, to je nekako načelo, ki ni znano samo v tej državi, ampak tudi v drugih državah. Ne samo represija, ker tu govorimo zdaj o represivnih členih in represivnih določbah, na drugi strani je treba tudi davčnim zavezancem omogočiti lahek dostop do dela in tudi enostavno plačevanje davkov. V tem primeru obstajajo rešitve, ki so tudi v nekaterih drugih državah, in sicer da lahko fizična oseba, ne glede na to, ali je registrirana ali ne, pravzaprav ni registrirana kot samostojni podjetnik, izda račun. Zakaj ne bi mogla izdati računa, če nekaj naredi in to zaračuna. Seveda je potem treba v tej povezavi iskati tudi rešitve glede obdavčitve takšne storitve. Tako tu obstaja veliko rešitev. Mislim, da tudi na Ministrstvu za finance nekaj znanja o tem je, in te rešitve bi morale biti tudi vključene v ta zakon.

Naslednje področje, ki ga ta zakon ne obravnava, je davčna tajnost. Mi imamo izredno veliko težav s tako imenovano davčno tajnostjo. Pravzaprav je skoraj vse davčna tajnost. In opredelitev davčne tajnosti, ki je zdaj v Zakonu o davčnem postopku, mislim, da ne sledi času, v katerem dejansko smo. Zelo velikokrat se, bom rekel Durs izgovori na to, da "ne more dati nobenih podatkov, ker gre za davčno tajnost". Navsezadnje to lahko tudi preberemo ali slišimo v medijih in navsezadnje zaradi tega davčni zavezanci oziroma davkoplačevalci ne dobijo ustreznih informacij oziroma veliko stvari je skritih v meglo, za veliko stvari se potem tudi nikoli ne ugotovi, za kaj je pravzaprav šlo, kaj je bil temeljni problem v takšnem primeru in tako naprej.

Zaradi tega mislim, da bi morali na novo opredeliti institut davčne tajnosti v skladu tudi s samimi gospodarskimi razmerami in finančnimi razmerami, v katerih smo. To pa pomeni, da bomo morali – in da že davčni zavezanci, davkoplačevalci vedno več stvari plačujejo, med drugim tudi banke in tako naprej, in vedno bolj bodo seveda zahtevali tudi, kam gre dejansko njihov denar. Tako mislim, da bi bilo treba narediti ta napor in razrešiti tudi davčno tajnost.

Postavlja se tudi naslednje vprašanje oziroma naslednja vsebina: Ali obstaja konflikt med institutom samoprijave in oceno davčne osnove? Z drugimi besedami, na eni strani se davčni zavezanec lahko sam prijavi, na drugi strani je obdavčen v takšnih primerih s 70 % in tukaj se postavi vprašanje kaznovalne politike. Vemo, da če se sam prijavi, potem ni kaznovan, če se ne prijavi, je kaznovan, lahko pa se prijavi v zadnjem hipu in podobno.

Naslednje vprašanje, ki bi ga bilo treba razrešiti v okviru tega zakona oziroma katerega koli drugega zakona, je komplementarnost določb Zakona o davčnem postopku, kjer se uvaja 70 % davek na neprijavljeno premoženje, z določbami veljavnega Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Namreč, mi imamo tudi ta zakon, ki določba, da se postopek

lahko opravi za obdobje petih let pred letom, v katerem je bilo storjeno kaznivo dejanje. Državni tožilec preiskave usmerja delo Dursa, Cursa in ostalih pristojnih državnih organov in postavi se že prvo temeljno vprašanje; če je neko premoženje obdavčeno, ali je zaradi tega lahko tudi zaplenjeno. Namreč s tem, ko je premoženje obdavčeno, dejansko država ga na nek način tudi legalizira in v tem primeru bi lahko prišlo do tega, da potem ne bi moglo biti dejansko tudi odvzeto, če je pridobljeno na način, ki pomeni kazniva dejanja. Tukaj seveda postavljam vprašanja, ali je to mogoče ali ne, predvsem tudi zaradi tega, ker so postopki sedaj po novem Zakonu o davčnem postopku deset let, po Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora pa pet let.

Skratka, predlagam, da v nadaljnjem postopku te postopke, ki se nanašajo na podobne vsebine, Vlada prouči, nam da jasne odgovore glede tega, nam da določene finančne podatke o tem, kaj se je na temu področju že zgodilo, in nam tudi predstavi finančne učinke tega zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Socialni demokrati slišimo jasno zahtevo ljudi, ki terjajo, da se vse tiste, ki so v Sloveniji povzročili to gromozansko finančno luknjo, privede pred roko krivice. Da se vse tiste, ki so s finančnimi malverzacijami ne samo okoristili sebe, pač pa tudi prizadejali veliko gospodarsko in socialno škodo celotnemu gospodarskemu sistemu, sankcionira tudi z odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja. Zakon o davčnem postopku in njegove spremembe razumemo kot korak za uresničevanje teh ambicij in tej ambiciji pritrjujemo tudi kot politična skupina. Kljub temu pa moramo poudariti, da pravne države ni mogoče graditi s pravno spornimi koraki, da se proti nezakonitosti ni mogoče boriti na nezakonit način.

Naj uvodoma zato povem, da bomo danes Socialni demokrati ob tej splošni razpravi zakon pospremili v nadaljnjo proceduro, a za naša ravnanja ob tem zakonu bo vendarle odločilno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki v tej fazi postopka še ni znano. Glede vrste rešitev v predlaganem zakonu je mogoče trditi, da so vsaj na meji ustavno spornega in da je dilema v zvezi s tem treba zelo jasno izčistiti. Zato, da bi takrat, ko to zakon sprejmemo, bili popolnoma prepričani, da smo uveljavili zakonite rešitve, ki bodo v prid pregonu nezaželenih družbenih ravnanj od davčne utaje do drugih oblik pridobivanja premoženja na nezakonit način. Tej državi se je že zgodilo, samo v hiti poloviti barabe, v primež pomanjkljivo urejene

pravne države prejeli tudi vrsto nedolžnih ljudi. Tak primer, ki še vedno ni dočkal svojega političnega in nepravnega epiloga, je denimo primer izbrisanih podjetij, problema, ki se je v Sloveniji začel leta 1999. Prav mogoče je, da se bomo v ihti, da polovimo davčne utajevalce, lotili tudi vrste nedolžnih ljudi, ki bodo zaradi nizke stopnje pravne varnosti in težkega bremena obratnega dokaznega bremena v davčnem postopku izgubljeni v sicer legitimni, ampak pravno pomanjkljivo urejeni materiji in postopku preгона in odkrivanja davčnih utaj.

Neprijavljeni dohodki davčnih zavezancev so v Sloveniji nedvomno pereč problem. Z njim se ukvarja tudi več državnih organov. Do nedavnega se je s tem področjem ukvarjala le Davčna uprava Republike Slovenije, ki je obdavčevala neprijavljene dohodke. Projekt prijava premoženja, kot poteka tudi na Dursu, je povsem običajen v evropskih državah, so pa nekatere države neprijavljene dohodke identificirale tudi kot kaznivo dejanje davčne zatajitve, zato so davčne postopke zamenjali kazenski postopki. Podobno kot imamo urejene pristojnosti tožilstva v okviru Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, ki pa, kot izhaja iz odgovora na včerajšnje poslansko vprašanje s strani predsednice Vlade, so redki in nobeden od teh postopkov še ni pripeljan do svojega konca.

Nadzora nad dohodki fizičnih oseb ne smemo podcenjevati, temveč ga moramo gledati zelo široko. Slovenija je identificirana kot država, kjer je korupcija kardinalni sistemski problem, njene posledice pa so katastrofalna gospodarska in finančna kriza ter propad pravne in socialne države. Najbolj zanesljive raziskave o sivi ekonomiji prikazujejo rdeči alarm za organe nadzora, saj je utajenih davkov za več milijard evrov, po nekaterih ocenah tudi za okoli četrtno bruto domačega proizvoda.

Delo na črno je skoraj nemogoče nadzorovati, saj podobno kot pri korupciji oba deležnika profitirata, vsaj kratkoročno gledano. Ob upoštevanju navedenega se zdi edini pravi način boja proti tovrstnemu početju učinkovit in sistemski nadzor nad dohodki fizičnih oseb. Dejstvo je, da trenutni sistem obdavčevanja neprijavljenih dohodkov ni zadovoljiv. V praksi in strokovnih krogih se pojavlja vse več sporni vprašanj, o katerih se zaenkrat ni izreklo tudi ne Ustavno sodišče. Projekt prijava premoženja, ki ga izvaja davčni organ, mora biti v skladu z osnovnimi človeškimi pravicami, Ustavo Republike Slovenije, načeli davčnega postopka ter varovanjem osebnih podatkov. Skladno z načelom enakosti bi moral nadzor nad neprijavljenimi dohodki veljati za vse davčne rezidente Slovenije, pri nas pa si davčne zavezance izbira arbitrarno, poleg tega za izbor ni utemeljenih kriterijev. V določenih primerih je nemogoče prepričati davčni organ, da gre za določeno dejstvo, saj davčni organ zahteva nekaj, kar je nemogoče dokazovati.

Sistem nadzora nad neprijavljenimi dohodki, kot ga izvaja davčni organ, je potreben temeljite ureditve. Poiskati bo potrebno sistemske rešitve, ki bodo zadoščale vsem pravnim normam in ne bodo le zadovoljevale množic na kratki rok, temveč zagotavljale tudi visoko pravno varstvo za vse davčne zavezance.

Naj navedem nekaj stvari, ki nas v tem zakonu motijo, in zelo plastične primere, iz katerih izhaja, da bi bilo praktično nemogoče davčnemu organu dokazati nedolžnost tistih, ki se znajdejo v preiskavi. Vzemimo primer, ko oče sinu podari svoje dolgoletne denarne prihranke, ki jih je z leti zbiral v gotovini. Recimo, da govorimo o 50 tisoč evrih. Te je oče v preteklosti hranil doma, v gotovini – v Sloveniji imamo tradicijo zbiranja prihrankov v štumfu – in na neki točki podari te zbrane prihranke sinu, zato da ta reši svoj stanovanjski problem. V razmerju med očetom in sinom ne obstaja listinska dokumentacija, med njima ni pogodbe, s katero bi uredila prenos te gotovine od očeta na sina. Denarni tok torej ni viden, ker je šlo za prenos gotovine, davčnemu organu pa daril med sorodniki nihče ne prijavlja. Res je, da je to obvezno pri darilih nad 5 tisoč evrov, če starši podarijo otroku, takšen prenos premoženja ni obdavčen.

Problem pa je, da davčni inšpektor tovrstnega posla nikoli ne bo priznal, četudi je resničen. Ugotovljena dejstva inšpektorja, namreč da ni listinske dokumentacije, da ni razvidnega denarnega in finančnega toka, darilo prav tako ni bilo prijavljeno davčnemu organu, pogosto pa darovalec ali posojiljemalec izkazuje tudi prenizke pretekle dohodke za posredovanje tolikšne vsote gotovine, morebiten kredit darovalca ali posojilodajalca, s tem pa bolj verjetno kažejo v prid fiktivnemu darilu kakor proti njemu. Prihrankov v gotovini davčni organ v dokaznem postopku ne upošteva, kljub temu da Banka Slovenije redno poroča o stanju gotovine v obtoku, ki se giba med tremi in sedmimi milijardami evrov. Vsi pa vemo, kako je s prihranki v gotovini in da je to v pomembni meri tudi del naše nacionalne kulture.

V davčnih postopkih se zdi, da bo ta gotovina v celoti obdavčena. Dvom o obstoju gotovine, recimo zaradi kreditne obveznosti, ni neobičajen, kot trdi davčni organ v dokaznem postopku, saj se tudi Slovenija zadolžuje, v domačih bankah pa hrani depozite. Davčni organ razlikuje med posedovanjem gotovine, ki je ne prizna, in denarjem na računu v tujini, ki ga prizna. Tudi prenos gotovine preko državne meje se prijavlja le, če presega zakonsko določen znesek. Glede na Obligacijski zakonik ni določena obličnost darilnih ali posojilnih pogodb. Zakon o dedovanju določa, da pri prvem dednem redu ni obdavčitve, logično pa je, da denar ne more biti viden navzven tretjim osebam. Glede na določbe Obligacijskega zakonika se darilna pogodba lahko sklene zgolj

s konkludentnimi dejanji in listinsko notificiranje pravnega posla ni potrebno.

Drugi problem je dvigovanje in polaganje gotovine na osebni transakcijski račun. Dejstvo je namreč, da davčni inšpektorji dvige gotovine štejejo za osebno porabo, pologe gotovine pa ne upoštevajo kot izvor sredstev, četudi gre lahko za predhodno dvignjeno gotovino: torej z bančnega računa dvignem del denarja in ga nato spet položim. Medtem ko se bo dvig razumel kot moja osebna poraba, bo pri pologu takoj sum, ki ga bo nemogoče dokazovati, od kod denar, ki sem ga predhodno dvignil, ponovno polagam na račun. Davčni organ torej glede na prakso upošteva takšne dvige gotovine kot neprijavljen dohodek, četudi gre za kroženje istega denarja.

Torej, če izvzamemo morebitne obresti posojil, ker nekdo dvigne denar, zato da neko količino denarja nekemu posodi, obdavčene so obresti od tega, se v bistvu premoženjsko stanje takšnega zavezanca sploh ne spreminja. Če bi se znašel v davčnem postopku, kot ga definiramo s tem zakonom, bi mu davčni organ vse dvige gotovine štel za osebno porabo in bi jo kot tako upošteval pri izračunu davčne osnove od nenapovedanih dohodkov, četudi so v skrajni meri nenapovedani odhodek zgolj, recimo, obresti od danih posojil. Navajam hipotetične primere, ki so pa realni primeri. Tudi takšne primere je treba upoštevati, ko normiramo in na novo določamo davčni postopek, zato da v tej ambiciji, da polovimo goljufe, barabe, kriminalce in tajkune, ne vzpostavimo pravno nevzdržnega in krhkega okolja, ki bi pravzaprav omogočil lov na nedolžne. Zato moramo biti posebej pozorni v segmentu davčne preiskave pri definiranju metod cenitev davčne osnove pri inkriminiranju, se pravi pri ustreznem definiranju davčne zatajitve kot kaznivega dejanja, tudi zato, ker tam pred sodiščem veljajo neki drugi pravni standardi.

Prav tako nas mora skrbeti standard pravne varnosti. Vsakdo mora imeti možnost, da se na ustrezen način zagovarja. In en detalj, ta zakon ukinja institut zaključnega razgovora, četudi je množično uporabljen in so tudi davčni zavezanci, ki so bili predmet preiskave v projektu prijave premoženja, pravzaprav visoko zainteresirani za to, da se tega razgovora udeležijo, če ne zaradi drugega zaradi dejstva, da to nedvomno prispeva k uresničevanju načela seznanjenosti in načela pravne varnosti. Verjamemo, da bo v nadaljnjem postopku precej diskusij tudi o primernosti dviga davčne stopnje na 70 %, predvsem pa vprašanje podaljšanja obdobja nadzora na 10 let s sedanje ravni petih let.

Opozarjamo predvsem na to, da bomo po tem sistemu del davčnih zavezancev obravnavali v petletnem obdobju, del pa v desetem in pod vprašanjem bo, če ne kaj drugega, tudi načelo enakopravnosti. To vprašanje je treba pretehtati tudi s strogimi merili o prepovedi retroaktivne veljave zakonov.

Socialnim demokratom bi bilo najbolj všeč, da bi bilo mogoče definirati na pravno korekten način neko ničelno točko, spodbujati državljane, da evidentirajo svoje premoženje in ga prijavijo davčnemu organu. Na ta način bi definirali neko ničelno stopnjo premoženjskega stanja in v prihodnjih letih lahko ugotavljali, kje prihaja, bom rekel, do davčnega razkoraka. Danes tega ničelnega stanja nimamo definiranega in zato je treba biti izrazito pozoren, da v legitimnem pričakovanju, da se vsem tistim, ki so na nezakonit način pridobili svoje premoženje, ki so goljufali ali še huje, s svojimi ravnanji ogrozili gospodarsko in socialno stabilnost države, na ustrezen, ampak vendarle pravno korekten postopek stopi na prste. Bližnjic do pravne države ni. Zato v generalni ambiciji, da pridemo do ustrezne ureditve tega vprašanja – in upamo glede na izkazana mnenja v temu zboru – ta zakon tudi z visoko stopnjo soglasja podpremo, da vendarle v nadaljnjem postopku poskrbimo, da bodo zadovoljene tudi visoko pravne norme in standardi. To pa bo mogoče šele takrat, ko bo takšno ali drugačno interpretacijo potencialno spornih določb tega zakona ugotovila tudi Zakonodajno-pravna služba.

V tej fazi bomo Socialni demokrati pospremili zakon v nadaljnjo obravnavo z ambicijo, da okrepimo pravno varnost v davčnem postopku na način, ki ne bo ogrožal učinkovitosti ciljev, ki si jih davčni nadzor postavlja. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Frangež.

V imenu Poslanske skupine Državljske liste ima besedo gospod Marko Pavličič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana gospa predsedujoča. Spoštovani prisotni!

Davčna uprava že dlje časa ugotavlja povečanje števila primerov neskladja med prijavljenimi dohodki posameznika in njegovim premoženjskim stanjem oziroma potrošnjo. Do sedaj se je tudi izoblikovala sodna praksa, ki je do sedaj potrdila vse odločbe davčnega organa, nadzor nad tem področjem pa se je izkazal kot učinkovit ukrep pri odkrivanju davčnih utaj. Seveda pa praksa prinese nova spoznanja in letem je treba prilagoditi zakonodajo. Kajti, le zakonodaja, ki upošteva realno stanje in najboljše izkušnje prakse, je učinkovita zakonodaja.

Novela Zakona o davčnem postopku prinaša tovrstne spremembe. Po predlogu zakona je lahko obdobje nadzora do deset let in se več ne naša na konkretno leto. Sploh pri skrivanju premoženja v tujini je smiselno vzeti daljše časovno obdobje, da se lahko davčna osnova pravilneje določi. Iz prakse izhajajo tudi spremembe, ki bodo onemogočile zavlačevanje postopka ter omogočale bolj gospodarno vodenje samega postopka, hkrati pa ne bodo

vplivale na pravno varnost zavezanca za davek. Seveda pa tisti, ki se je davku že skušal izogniti, predvidoma ne bo križem rok čakal na zaključek postopka ter se nato odpravil na banko ali pošto poravnat izdano položnico. Zato je smiselno, in to urejamo tudi v temu zakonu, da bo lahko še pred izdajo in izvršljivostjo odločbe vpisalo zastavno pravico na premoženje dolžnika. Povezano s poplačilom davčne obveznosti so tudi spremembe glede izvršbe, ki bo omogočila tudi izvršbo tudi od oseb, na katere je davčni dolžnik brezplačno oziroma po nižji ceni od tržne prenesel svoje premoženje.

Zakon tudi določa novo, 70 % stopnjo obdavčitve v primerih, ko je davčni zavezanec prikrival svoje dohodke in se na ta način izognil plačilu davkov. Ob tem opozarjamo, da to ne sme postati instrument legalizacije premoženja iz nelegalnih poslov. Ali je 70 % davek, ali kazen, ali oboje? Ali je rešitev primerna ali ne, bo v nadaljnjem postopku Državni zbor še razpravljajal.

Državljska lista podpira vse napore v smeri zmanjševanja sive in črne ekonomije, ker se s tem, da davke plačujemo vsi, davčna stopnja posameznika lahko zmanjša. Nismo zadovoljni z vsemi predlaganimi spremembami, vendar je smer prava. Zato bomo v Državljski listi potrdili nadaljnjo pot zakona v zakonodajnem postopku Državnega zbora.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi gospodu Pavličiču.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in nadaljujemo z razpravo poslank in poslancev.

Prva ima besedo gospa Katarina Hočevnar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ko se kot poslanka trudim državljanom razložiti, zakaj so bili potrebni boleči ukrepi prejšnje vlade, zakaj so potrebni težki ukrepi aktualne vlade in zakaj bo vsaka vlada v prihodnje, pa naj bo leva, desna, konservativna ali liberalna, hočeš nočeš morala uveljavljati težke ukrepe, mi ljudje vedno znova odgovorijo z vprašanjem: "Zakaj ne vzamete tistim, ki so pokradli našo državo? Zakaj ne poberete tistim posameznikom, ki so do svojega premoženja prišli na nepošten način?" Priznam, da v takšnih trenutkih ne vem, kaj bi odgovorila poštenemu delavcu, kmetu ali uradniku, ki se trudi in težko prebija iz meseca v mesec, v medijih pa poslušaj prispevke o neučinkovitosti inšpekcij, sodstva in tudi o neprimernosti zakonodaje. Zato menim, da bo novela Zakona o davčnem postopku dala državnim organom novo, močnejše orodje za pregon nepravilnosti na tem področju. Novi nadgrajeni zakon bo v praksi omogočil v praksi pogosto zlorabljenost možnost zavlačevanja postopka, neplačani davek bo po novem mogoče izterjati pod določenimi pogoji, tudi

preko povezanih oseb. V primeru neuspešne prodaje zarubljenega premoženja pa bo to, če ga seveda dolžnik ne bo želel prevzeti, lahko brezplačno odstopljeno humanitarnim organizacijam ali drugim zavodom.

Spremembe, kot jih jaz vidim, zasledujejo dva med seboj povezana cilja: povečanje učinkovitosti zakonodaje in s tem, ko bo to močnejše orodje za davčni organ, tudi omogočanje deljenja bremen kriznih razmer med tistimi, ki so do zdaj pošteno nosili svoj delež, in tistimi, ki so se temu spretno izmikali. Hkrati pa se mi, seveda kot liberalki, ob uveljavitvi tega zakona postavljajo tudi nekatera vprašanja in pomisleki. V zadnjem času dvigujemo davke, poddržavljamo premoženje, rešujemo banke, dvigujemo globe. Zdi se mi, da se država vse bolj vpleta v vsak vidik našega življenja, kar je po mojem mnenju narobe. Liberalci smo namreč vedno kritični do širjenja državnih pristojnosti in do represivne moči. Na žalost pa se v času krize tudi zaradi pričakovanja ljudi področje nadzora in kaznovanja širi, ker smo se ljudje zaradi zasledovanja večje varnosti in občutkov pravičnosti pripravljani odpovedati vedno večjemu delu svobode. Ta zakon, upam, da ne bo razumljen kot odprtje sezone lova za vsemi in na vse, ki so si uspeli premoženje ustvariti na pošten način. Zato upam, da ga strokovnjaki medijskega sporočajo ne razumejo kot novo orodje za diskreditacijo posameznikov. Upam, da bomo politiki, državljani in mediji imeli pred očmi, da lastništvo premoženja ni nekaj slabega, če je pridobljeno na zakonit način. Dodatna moč, ki jo dajemo državi s tem zakonom, od uradnikov zahteva še dodatno večjo odgovornost, od vseh ostalih državljanov pa dodatno mero razuma in izogibanja prehitrim ljudskim sodbam, ki se lahko izkažejo za krivične.

Zakon bom v prvi obravnavi podprla, saj menim, da lahko prinese pozitivne učinke za posameznike in za družbo, a se hkrati zavežujem, da bom pozorno spremljala, ali se nove pristojnosti uporabljajo v namen, za katerega so bile mišljene oziroma sprejete, in ne za moderno inkvizicijo ali pa na sodoben način lova na čarovnice. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Janez Ribič, izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku prinaša naslednje poglobitve rešitve. Strnemo jih lahko v vsebinske sklope, in sicer: odmera davka od nenapovedanih dohodkov, davčni inšpekcijski nadzor, izvršba, zadržanje zastaranja, usklajitev v zvezi s spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in kazenske določbe. Novela zakona, ki jo je pripravila Vlada, se nanaša predvsem na dodatno opredelitev

nenapovedanih oziroma neprijavljenih dohodkov fizičnih oseb ter postopke v zvezi s tem. Vsekakor v Slovenski ljudski stranki to pozdravljamo, saj navkljub obstoječi zakonodaji, ki omogoča davčni nadzor nad posamezniki, katerih potrošnja in premoženje močno presega njihove prihodke, in navkljub obstoječemu in veljavnemu Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora se v praksi še vedno na tem področju zgodi premalo, daleč daleč premalo.

V obrazložitvah posameznih členov je večkrat zaznati dikcijo, kako davčni organ ugotavlja, davčni organ zaznava primere, davčni organ opaža takšno in drugačno prakso in na podlagi tega se predlagajo spremenjene rešitve. Mislim, da je to prava pot in tako bi moralo tudi potekati opravljanje zakonodaje v zelo tesnem sodelovanju, se pravi s tistimi, ki morajo zakon izvajati, saj le oni resnično vedo, s kakšnimi težavami se na terenu srečujejo. Tudi pri ostalih rešitvah je zaznati realne težave, ampak tudi pri nas smo do danes poznali instrument poziva prijave premoženja in cenitev na podlagi izbranih podatkov. Takšni postopki so se začeli že leta 2008. Žalostno je samo to, da jih je bilo po podatkih, navedenih v zakonu, vse od takrat opravljenih samo okoli 200. Glede na to, da je bilo iz teh nadzorov v tem času obračunanih za nekaj več kot 30 milijonov evrov dodatnih davkov, nas čudi, da ni intenzivnost večja, kajti to namreč znese v povprečju 162 tisoč evrov dodatnega pobranega davka na en davčen nadzor. Resnično nas zanima mnenje pristojnih, ali ocenjujejo število teh nadzorov za zadostno, glede na davčni izplen. Bistvena novost tega zakona je torej odmera davka od nenapovedanih dohodkov. Tukaj je še davčna stopnja 70 %; ali je prava ali ne, je težko reči, moramo pa jo nekako povezati z institutom samoprijave.

Tako velja pozdraviti popravke v zakonu, ki končno urejajo davčno izvršbo za davčne utaje. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Ribič.

Naslednja je na vrsti gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Državlani terjajo, da se vse, ki so se polastili, in to nezakonito, premoženja in ki so tudi krivi ali pa so krivi za recesijo, v kateri je naša država danes, da se jih privede pred roko pravice in da se jim neupravičeno pridobljeno premoženje tudi odvzame. Zato menim, da je ta zakon, ki ga obravnavamo, tudi eden izmed zakonov, ki bo prispeval k temu, da se posameznikom to neupravičeno pridobljeno premoženje tudi odvzame.

Predlog zakona o spremembi Zakona o davčnem postopku prinaša pomembne spremembe, ki jih seveda podpiram in bom tudi

glasovala za to, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. V svoji razpravi pa bi se omejila na dva instituta, ki jih zakon uvaja.

Kot prvega bi se dotaknila instituta nesorazmerno ugotovljenega premoženja – uvedba davka od nenapovedanega dohodka, ki presega dohodek, ki ga je davčni zavezanec napovedal v davčni napovedi. Gre torej za nesorazmerno visoke prihodke nezakonitega izvora in davčni zavezanec tega izvora premoženja ne more opravičiti. V tem primeru zakon predvideva obdavčitev takšnega premoženja v višini 70 %. Sama tako stopnjo obdavčitve tudi podpiram.

Drugi institut, o katerem bi želela povedati svoj komentar, je novi institut zadržanje zastaranja, ki ga uvaja ta sprememba zakona. Zaradi razlogov dejanske in pravne narave davčni organ nima vpliva na zastaralni rok, zato je treba, da tak zastaralni rok uredi zakon. V praksi namreč prihaja do tega, da zastara davčni dolg tudi zaradi postopkov, ki se vodijo izven tega davčnega postopka, torej pri drugih organih, na primer sodiščih, in jih tudi urejajo drugi predpisi.

Dejstvo je, da davčni organ v takem primeru ne more opraviti davčne izvršbe, zaradi tega prihaja do odpisov terjatev zaradi zastaranja. V izogib takih odpisov davčnega dolga iz naslova relativnega zastaranja, ki traja pet let, ali absolutnega zastaralnega roka, ki traja deset let, ta sprememba zakona predlaga določitev prekinitve takega zastaranja za čas, ko po zakonu ni mogoče voditi davčne izvršbe.

Podobna situacija se pojavlja tudi v zapuščinskih postopkih, tudi to smo danes že slišali, ko se v posameznih primerih ta postopek dedovanja pred sodiščem vodi zelo dolgo časa. Torej prihaja do dolgotrajnih postopkov. V tem primeru tudi potem zastara rok izterjave dolga in v tem primeru pride do okoriščenja dedičev z obveznostmi, ki pripadajo državi. Dediči, ki so ugotovljeni oziroma določeni, vedno prevzamejo, če želijo dedovati, vse pravice in obveznosti preminulega in tako bi prav zaradi dolgotrajnega dednega postopka prišlo do, kot sem že rekla, odpisa davčnih terjatev.

Kot sem rekla, zakon bom kot primeren podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Kotnik Poropat.

Na vrsti je mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Danes govorimo o tako imenovani tabu temi; o temi oziroma o stvareh, za katere vemo, da se dogajajo okoli nas, pa si na nek način zatiskamo oči. Vsi dobro poznamo številne primere, ki krožijo okoli nas, o katerih se ogromno govori. Eden izmed takih primerov zagotovo najbolj izpostavljen in s katerim se srečujejo praktično vsi starši, ki vozijo svoje otroke v vrtec, ko nekdo pripelje svojega otroka

v vrtec v vozilu, ki je vredne 150 tisoč evrov, ampak ima na drugi strani zastoj vrtec. To je najbolj eklatanten primer, kjer se lahko zelo hitro in zelo jasno ugotovi, da tukaj nekaj ne špila, da prihodki in premoženje dejansko niso sorazmerni. Seveda nočem zahajati v kakšne pretirane detajle, da ne bo kdo rekel, da sem krenil s teme, ampak kljub vsemu slišali in v medijih so se pojavljali razni sinovi ljubljanskih vplivnežev, ki so dejansko državi, Davčni upravi prijavi nekaj več kot 50 tisoč evrov, medtem ko so na bankomatih tudi po več deset tisoč evrov dnevno dvigali. Tudi tukaj je jasen podatek, da določene stvari ne špilajo in da je gromozansko nesorazmerje med prijavljenimi prihodki in dejanskim premoženjem.

Ko smo v krizi, v kakršni smo se znašli sedaj, je pravičnost tista temeljna zadeva, na kateri vse stoji oziroma vse pade. Če od ljudi zahtevamo zategovanje pasov in če ljudje nimajo občutka, da se to zategovanje pasov pravično porazdeli med vse, potem se na neki točki vprašajo, zakaj bi jaz plačeval davke, zakaj bi jaz pristal na reševanje krize, če pa k reševanju te krize ne prispevajo niti tisti, ki so jo povzročili, oziroma tisti, ki bi lahko za to krizo dali še celo več. Da ne bom obtožen kakšnega cenenega populizma, naj zelo jasno rečem, da ni nič narobe, celo zaželeno je, če imamo v naši družbi bogate ljudi, seveda, če so do svojega premoženja prišli na pošten način in če so državi plačali vse tisto, kar državi gre. Tukaj je treba razlikovati dve stvari, ki jih na nek način danes tudi mešamo. Eno je, da nekdo denar zasluži in državi ne da tistega, kar ji pripada. Torej, na nek način utaji davek, to je na eni strani. Na drugi strani imamo tiste, ki do premoženja pridejo popolnoma po kriminalni poti. To sta dve različni zadevi. Za to prvo, za tako imenovane utajevalce davka bo morda ta zakon, ki ga sprejemamo danes, učinkoval do nek mere, da se jim bo lahko določen del nesorazmernega premoženja tudi zaseglo.

Nočem biti pesimist, ampak na nek način sem skeptičen do končnih rezultatov; če bo država od tega zakona sploh kaj imela in če bo sploh kakšno premoženje, kakšen višek premoženja obdavčen s 70 %. Zakaj to govorim? Opomnil bi vas na nek zakon, ki prav tako spada v to temo in se imenuje Zakon o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja, ki je bil sprejet že dve leti nazaj, o katerem sem prav tako govoril včeraj. Pravosodni minister je sam poročal, da do danes ni bilo odvzeto niti eno premoženje oziroma da noben postopek v zvezi s tem ni bil končan. To so stvari, ki me skrbijo. Upam in si želim, da bi rezultati tega zakona, ki ga bomo sprejeli danes, vendarle bili doseženi, da bi obstajali tudi ljudje, ki bi jim država obdavčila 70 % tistega premoženja, za katerega ne znajo pojasniti, na kakšen način so do njega prišli. Opozarjam pa, da si ne želim, da bi čez dve leti, ko se bomo ponovno pogovarjali o rezultatih tega zakona, ugotovili enako, kar ugotavljamo pri Zakonu o odvzemu nezakonito

pridobljenega premoženja. Večkrat se vprašam, zakaj je to mogoče v drugih balkanskih in zahodnoevropskih državah, zakaj to ni mogoče tudi v Sloveniji. Že včeraj sem razlagal, da so samo v Srbiji v prvem letu veljavnosti Zakona o odvzemu nezakonitega premoženja pobrali oziroma zaplenili za 100 milijonov evrov premoženja, v Italiji mesečno več 100 milijonov zaplenijo, v Nemčiji podobno. V Sloveniji pač teh rezultatov nimamo. Sprašujem se in tudi pristojne vprašam, ali je problem v ljudeh ali je problem v zakonodaji, ker nekje mora biti problem. Če je problem v ljudeh, potem je nekaj narobe s slovenskim sodstvom, če pa je problem v zakonodaji, potem pa prosim, da nam, poslancem, stroka pove, kako in na kakšen način je treba te zakone popraviti, da se bo lahko nezakonito pridobljeno premoženje odvzelo – povsem preprosto navodilo.

Skratka, upam in si želim, da bo ta zakon vendarle korak v pravo smer in da bomo po dveh letih lahko ocenjevali neke konkretne rezultate.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Tonin.

Naslednji je na vrsti gospod Jerko Čehovin, za njim Aljoša Jerič in Franc Pukšič.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica, za besedo.

V naši stranki Pozitivna Slovenija spremembe in dopolnitve Zakona o davčnem postopku močno podpiramo. Mislim, da je tudi iz uvodnih besed, ki so bile danes podane s strani predstavnikov poslanskih skupin, jasno, da to podpira praktično celoten parlament. In prav je, da se o tem tu razpravlja.

Zakon, ki vsebuje te vsebinske sklope odmera davkov od nenapovedanih dohodkov, davčni inšpekcijski nadzor, davčna izvršba, zadržanje zastaranja, uskladitev v zvezi s spremembami ZPIZ in kazenske določbe na bolj koherenten in boljši način opredeljuje to, kar imenujemo davčni razkorak, ki je sicer kot pojem uveljavljen, v praksi pa nikoli praktično izveden. Pri tem se nekako približujemo oziroma usklajujemo zakonodajo, če tako rečem, z bolj normalnimi državami, po drugi strani pa gre za neko močno orodje, za boj proti sivi ekonomiji, kjer ravno davčne utaje predstavljajo glavni vir te sive ekonomije. Torej, ponavljam, s tega vidika zakon absolutno podpiramo.

Pri tem bi pa le rad, da nekoliko ločujemo pojme, ker sem veliko že slišal v današnjih razpravah o premoženju, o tako imenovanem nezakonitem premoženju, mislim pa, da ta davek bolj cilja na tako imenovano neprijavljeno premoženje. Nezakonito premoženje morajo že po naravi stvari urejati drugi organi, od policije, tožilstva, sodišč in tako dalje, medtem ko je pa ta drugi del dejansko pravzaprav orodje, s katerim dajemo davčnemu organu možnost za večjo učinkovitost. Bi pa seveda rad opozoril, da to večjo učinkovitost

lahko dosežemo ne samo, bom rekel, z neko politično voljo ali pa s spremembo zakonodajo, ampak predvsem s tem, da imamo dejansko ljudi, ki na tem delajo, zagnane, požrtvovalne in na nek način, bom rekel, tudi odgovorne, da te stvari peljejo. Namreč, vsak zakon, če za njim ne stojijo ljudje, ki izvajajo ta zakon, je vnaprej obsojen na propad. Na žalost pri nas iz prakse vemo, da smo preveč zakonov sprejemali, ki niso nikoli zaživel v praksi.

Upam in prepričan sem, da s tem zakonom ne bo tako in dejansko kljub nekaterim pravnim pomislekom, jih imam tudi sam, menim, da moramo ta zakon spremiti v nadaljnje postopke, da mu moramo dati podporo in za vsemi tistimi, ki bodo izvajali določbe tega zakona, tudi za njimi stati in jim dati polno podporo. Ne da se bomo kot po stari navadi potem začeli pojavljati kot neki odvetniki posameznih družbenih skupin, kadar bo prizadeta neka takšna skupina, ki se, bom rekel, na nek način v veliki meri poslužuje teh navad, ki nam niso ravno v čast, to so davčne zatajitve. Pa ne mislim tukaj samo na gostince, ki so zdaj slučajno predmet teh davčnih nadzorov, pa ne mislim samo na hotelirje, če ne prijavijo gostov. Imamo še vrsto drugih osebnih storitev, kjer se v veliki meri te stvari skrivajo, pa če hočete, tudi takšnih eminentnih poklicev, kot je odvetniški, pa še kakšnih, kjer imamo te zadeve, ki ne funkcionirajo tako, kot bi smele in morale.

Pri tem bi še rad rekel, da upam, da ta sprememba zakonodaje nam ne bo nazaj priklicala tiste kampanjske reakcije, ki smo jih imeli – vsaj nekateri tukaj starejši vemo – za časa nekdanje države, ko so se po občinah ustanovljale tako imenovane komisije za izvor premoženja. Te komisije so dostikrat služile tudi za to, da so politično obračunavali med seboj in znotraj tudi takrat edine stranke. Mislim, da to ne more biti kampanjska akcija, ampak da mora biti del našega normalnega dela in življenja v tej državi. Plačevanje davkov ne more biti izjema, ampak mora postati pravilo. In ljudje, ki plačajo davke, morajo pri tem čutiti zadovoljstvo, da so ta davek poravnali in s tem tudi svojo obveznost do države, v kateri živijo. Mislim pa, da imamo velikokrat nasprotno, da je – če uporabim ljudski naziv – frajer tisti, ki državo okoli prinese. Temu v veliki meri pripomore tudi, bom rekel, zrelost in nivo razprave, ki jo imamo v Državnem zboru.

Še enkrat ponavljam, nič ne bomo dosegli, če se bomo postavljali potem v bran posameznim skupinam, bomo rekli, saj te pa morda niso takšne, te pa preveč šraufamo in tako naprej. Nekateri takšni zapisi so se zdaj že pojavili v javnosti. Seveda pa je jasno, da pa ta zakon cilja predvsem na tiste, kjer pa je vidno –, kar so že nekateri kolegi pred menoj povedali – in ki vidno živijo življenjski slog, ki ni v skladu s prijavljenimi dohodki in s tistimi, kar legalno pridobivajo. To pomeni, da dejansko moramo vedno in stalno preveriti izvajanje in še enkrat pravim; ljudje so tisti, predvsem pa odgovorni ljudje na Davčni upravi, inšpektorji in ostali, ki

bodo ta zakon izvajali, da tudi ta orodja, ki jim jih parlament zdaj bo dal v roke, tudi izvršujejo na način, ki bo učinkovit, boljši in ki bo pripomogel h temu, da bo tudi nivo sive ekonomije, ki znaša v Sloveniji po nekaterih podatkih 8,3 bruto družbenega produkta, bistveno nižji.

Še enkrat ponavljam, v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo zakon podprli.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Čehovin.

Naslednji je na vrsti gospod Jerič.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala za besedo, gospa predsedujoča.

Najprej naj pozdravim dejstvo, kot tukaj slišimo, da se vsi poslanci strinjamo s predlaganimi spremembami, seveda je to šele prva obravnava, tako da se bodo v toku naslednjega zakonodajnega postopka ta razna mnenja še natančneje izostrila, ampak samo dejstvo, da gre za eno od težav, ki jih imamo, to me veseli, da ga nekako vsi tukaj prisotni priznavamo.

Zakaj je pomembno zmanjševanje sive ekonomije? Kaj pridobimo z zmanjševanjem sive ekonomije? Naštel bom nekaj področji, kjer pozitivno vpliva zmanjševanje sive ekonomije, in sicer povečajo se prihodki v proračunu, tako v obliki dohodnine kot tudi DDV in davka od dohodkov pravnih oseb. Z zmanjševanjem sive ekonomije se nadalje veča enakost med državljanji Republike Slovenije, in sicer med tistimi, ki spoštujejo pravni red, in tistimi, ki ne spoštujejo pravnega reda. Naslednje, povečuje se enakost tudi med podjetji, saj podjetje ali obrtnik, ki dela brez računa, je cenovno bolj konkurenčen kot tisti, ki dosledno spoštuje pravni red. Se pravi, odpravljamo nelojalno konkurenco med ponudniki storitev in izdelkov. Ne nazadnje z zmanjševanjem sive ekonomije tudi dobimo izhodišče za samo znižanje davčnih stopenj in s tem obremenitev gospodarstva. Saj vemo, vsi si želimo javnih vrtcev, šolstva, zdravstva, dostojanstvenih pokojnin in vseh ostalih dobrin, ki nam jih država nudi ravno preko pobiranja davkov. Posledično si z zmanjševanjem sive ekonomije zvišujemo raven in kulturo sobivanja in samospoštovanja kot družbe v celoti.

Če se malenkost dotaknem pglavitnih rešitev, ki so predvidene v noveli, in sicer v samem davčnem postopku, je kot prva omenjena definicija odmere davka od nenapovedanih dohodkov v vrednosti 70 %. Naslednja rešitev je davčni inšpekcijski nadzor v smislu, da novela pospešuje postopek in preprečuje izogibanje davčnega zavezanca pri sodelovanju v postopku, hkrati pa ne zmanjšuje pravne varnosti davčnega zavezanca. Naslednja rešitev je na področju davčne izvršbe, in sicer uvaja večjo učinkovitost davčne izvršbe, saj novela predvideva, da se davek, če ga ni bilo mogoče izterjati iz premoženja, zato ker je bil prepisan tik pred postopkom na ožje družinske

člane, se lahko ta davek iztrži v takih primerih tudi iz tega prepisanega premoženja na ožje družinske člane.

Ostale rešitve, samo na hitro, so: zadržanje zastaranja, uskladitev v zvezi s spremembo ZPIZ in ostale kazenske določbe. Ena od pglavitnih rešitev, kot so jo nekateri že prej omenili, v bistvu pglavitnih izboljšav novelacije je postopek cenitve. Zakaj je cenitev v dani situaciji tako pomemben instrument? Iz raziskav, ki so jih opravile nekatere univerze in Eurostat, izhaja, da je siva ekonomija prisotna v številnih sektorjih. Tako imam tukaj pred seboj podatke iz raziskav, ki so bile narejene za države od Nemčije, Španije, Italije, Poljske, Romunije in Turčije, govorimo o povprečnih podatkih. Siva ekonomija je v procentih BDP med 30 in 35 % na področju gradbenega sektorja, na 20 % veleprodaje in maloprodaje. Potem je enak odstotek praktično na področju hotelov in restavracij, pa malenkost nižji na področju proizvodnje in potem imamo še tukaj transportne storitve, kmetijskih sektor, storitve osebne nege, ostalih zdravstvenih storitev, nepremičnin; skratka, teh sektorjev je veliko, kot lahko vidimo. Gre za zelo zelo razširjeno problematiko.

Tako se strinjam s tistimi, ki pravijo, da je potrebno sivo ekonomijo preprečiti že v nastanku, namesto da se ugotavlja, ko se je leta že zgodila. Vendar pa je več kot očitno, da je zaradi obsega, ki smo ga ravnokar videli, in dejstva, da pri sivi ekonomiji gre za zelo diskreten proces, saj je interes tistih, ki izvajajo sivo ekonomijo, da ostane diskretno, ter razpršenosti sektorja, kjer se dogaja, da je zaradi tega samo preprečevanje v nastajanju lahko stroškovno zelo neučinkovito ter časovno zamudno. Zato sem prepričan, da je dosledno izvajanje tako imenovanega instrumenta davčnega razkoraka, se pravi ugotavljanje precejšnje razlike med izkazanim premoženjem in pojasnjenimi prihodki, bistveni instrument preprečevanja sive ekonomije že v nastanku, saj daje zagotovilo potencialnemu kršitelju, da bo v primeru, da izvaja sivo ekonomijo, odkrit in tudi sankcioniran.

Rad bi za trenutek samo, se mi zdi pomembno, glede na izvajanje kolega poslanca Frangeža, kjer je dal za primer, da oče podari svojemu sinu prihranke v vrednosti je omenil 50 tisoč evrov z namenom, da si sin lahko pomaga pri graditvi hiše. Tukaj res ne vidim nikakršnih težav, saj si predstavljam, da bo davčni inšpektor preveril v tem primeru, ali je oče s prijavljenimi dohodki bil sposoben prihraniti tak znesek. Se pravi, če se bo izkazalo, da je oče imel izredno nizko plačo zadnjih deset let, je več kot jasno, da 50 tisoč ni mogel prihraniti ter da gre posledično zelo verjetno za neprijavljene dohodke. V tem primeru bo verjetno imel oče težave in ne sin. Če pa se izkaže, da je oče prejemal zadnjih deset let zelo visoke dohodke – to je vse preverljivo v dohodnini, v dohodninski

napovedi –, potem tukaj res ne vidim nobenih težav.

Skratka, da ne bi bili predolgi, saj je šele prvo branje. Rad bi na koncu izrazil eno misel, in sicer da je čakanje, da bodo drugi najprej opravili svojo dolžnost, najboljši izgovor, da mi ne opravimo svoje. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerič.

Na vrsti je gospod Franc Pukšič. Za njim mag. Vizjak, potem mag. Vogrin in gospa Kociper.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, predstavnici Vlade, lep pozdrav!

Pri Zakonu o davčnem postopku se bom naslonil nekoliko na dopis, ki ga je poslala Obrtno-podjetniška zbornica, in sicer pravijo, da se strinjajo s tem, da bi bila zavezitev sive in črne ekonomije čim večja. S tem se verjetno strinjamo vsi, vendar zopet, če je črna ekonomija ali pa siva ekonomija iti sosedu pomagat pri trgatvi ali spravljanju krme, potem je to neumnost.

Strinjajo se, da je potrebna obdavčitev tistih, ki skrivajo svoje premoženje, ki je obdavčljivo, torej svoje prihodke ali dobičke, pa ni bilo obdavčljivo. Vprašal vas bom, predstavnice Vlade, tako kot so tukaj zapisali v Obrtno-podjetniški zbornici, teh stvari toliko ne poznam, pa boste imeli priložnost tudi tu javno povedati, oni pravijo, da so vas večkrat že opozarjali – oziroma ne vas, ampak Ministrstvo za finance –, zakaj so določene zadeve tako ugotavljanje davčne osnove, določene davčne stopnje, davčnih obveznosti in tako dalje v Zakonu o davčnem postopku, zakaj to ni v Zakonu o dohodnini. Jaz ne vem, ampak bi pa rad slišal glede tega, na kar opozarjajo in zakaj je temu tako oziroma zakaj ni drugače, ker sami pravijo, da se s tem davčna zakonodaja zapleta. Seveda ni dobro, če se zapleta.

Potem pravijo v Obrtno-podjetniški zbornici, da je podaljšanje možnosti inšpiciranja s petih na deset let predolgo. No, tukaj se ne strinjam z njimi, mislim, da je tu treba razširiti celo na 20 let, ne pa samo na 10 let; skratka v celoti za nazaj. Potem pravijo, da morajo imeti davčni zavezanci jasna navodila o vrsti, vsebini in obliki verodostojnih dokazov o virih, s katerimi so financirali svoje premoženje, torej to mora biti opredeljeno v zakonu. Očitno ni dovolj jasno in to bi bilo dobro, da se to v nadaljevanju zakonodaje dopolni tako, da bo čim manj možnega diskrecijskega odločanja davčnih inšpektorjev. Ker pri tistem diskrecijskem odločanju lahko preide potem, če se malo navadijo drug na drugega, tudi na kakšne druge zadeve kot pa ne.

V Obrtno-podjetniški zbornici potem pravijo, da je treba opredeliti najnižji znesek, do katerega se tak postopek sploh ne bi začel; ali je to 50 tisoč, 100 tisoč, 200 tisoč. Mislim, da bi j ta

znesek lahko bil večji, da ne bo imel kolega Frangež problema, do 50 tisoč ne bomo ugotavljali, če mu je oče že dal 50 tisoč, pa tega ni prijavil, naj ima in naj preživi, naj si kupi stanovanje. Mene to tudi ne skrbi, do 50 tisoč, kjer ne bodo mogli dokazati izvora, verjetno ni največji problem, ker bi s tem se "zakapali" na neke manjše zadeve, bistvo bi pa nam odšlo. Tako tukaj ne bi imel nič proti, če bi to bilo cca 100 tisoč; namreč gre za velike zadeve, za tiste, ki so pravzaprav inkriminirali slovenskega podjetja, ki so inkriminirali slovenske banke, za tiste, ki so inkriminirali slovenske občine in tako dalje in tako dalje. Torej, kam so šla ta premoženja? En gospod je na novinarski konferenci leta 2007 izjavil, da je prepričan in za tem stoji, da ne bo niti enega ficka šlo v investicijo, ki so se je lotevali, iz občinskega proračuna. In celo vsi so mu verjeli. Ta ista občina, katere na čelu je še ta isti gospod, pa je danes zadolžena s stroški 63,7 milijona evra. Torej, mene zanima, kam je šlo to premoženje, teh 63,7 milijonov. Ali je to šlo na kakšna podjetja, kot so, kaj pa vem, kakšen Grep ali pa KML ali kaj podobnega? To bi pa že bilo treba ugotoviti. In tu sedaj ni tistih ubogih Frangeževih 50 tisoč evrov; naj ima, če mu je oče dal iz štumfa, hvala bogu. Moji sinovi sicer, veš, ne bodo toliko dobili, ker imam tri otroke – vsak nekaj manjšega, če bom seveda še sam kaj dedoval.

Vsekakor pa me skrbi, da pa lahko oče da sinu več kot milijon evrov, pa on prijavi samo 50 tisoč evrov – to pa me skrbi – pa davčna to ugotovi, pa takšni, kot so nekateri danes tukaj poslanci, včasih so delali na pravosodju, pa takšnih stvari ne uredijo, ne naredijo, ne pripeljejo do konca, ker seveda pokrivajo določene lobije. O tem je kolega Frangež govoril in tukaj se z njimi strinjam, to so tako imenovani inkriminiranci. Tem inkriminirancem je treba stopiti na prste.

Če nadaljujem; iz tega, kar Obrtno-podjetniška zbornica predlaga oziroma daje tudi svoje predloge – strinjam se z njimi, da je tridesetdnevni rok od dneva vročitve odločbe o odmeri davka od nepojasnjene premoženja občutno prekratek. Strinjam se, je prekratek. Poglejte, ne sme biti namen tega zakona, da ko bi ugotovili, da je nekdo skrival premoženje, bil za to obdavčen, da pa sedaj mora v tridesetih dneh to poplačati, če ne more. Oziroma da bi prišli v fazo, da bi ga spravili zaradi tega v stečaj in na koncu na beraško palico. Ne gre za to. Gre za to, da bo ustvarjal, da bo ohranjal delovna mesta in da bo to vendarle plačal. To pomeni, da bi moralo biti to bolj fleksibilno, pol leta recimo, v temu času pa bi imel možnost se dezinvestirati, tako da bi prodal tisto premoženje. Saj veste, dvajsetmetske jahte na morju ne moreš kar tako prodati pa tudi ne mercedesa za sto petdeset tisoč evrov, ki ti ga je oče podaril iz štumfa. Rabiš nekaj časa. Ampak dajmo jim neke tri, štiri mesece ali pa pol leta maksimalno.

Potem je tu še en predlog. Pravijo, da je stopnja davka v višini 70 % od osnove, ki je predstavljala nepojasnjene razlike v premoženju, občutno previsoka. Obrtno-podjetniška zbornica pravi, da bi bilo to dobro ločiti na višjo stopnjo in na nižjo stopnjo; nižja stopnja bi bila za tiste tako imenovane samoprijavitelje. Zdi se mi, da se je pri nas že usedla praksa in tudi smo se nekako navadili, da nam policija napiše ček, pa minus 50 % v osmih dneh. Nekako se je prijelo, bom rekel. Bistveno manj je pritožb in tako dalje, ker veš, da boš potem moral dvakrat več plačati in tako dalje. Tu bi predlagal oziroma se strinjam z Obrtno-podjetniško zbornico, vendar ne v tem, da je 70 % preveč – ni preveč! 70 % je premalo, to naj bo 80 % ali pa celo več, za tiste, ki ne bodo tega prijavili kot samoprijavitelji. Za tiste pa, ki bodo kot samoprijavitelji to prijavili – sicer v zakonu piše, da se potem obdavčijo po neki normalno predpisani zakonodaji za tovrstne zadeve –, bi pa predlagal polovičko od tistega. Če bi se odločili za 80 %, da mora nekdo plačati od osnove nepojasnjene razlike v premoženju in če je naredil samoprijavo, naj bo to 40 %. Tako bi bilo potem to tudi fiksno in bi bila to tudi spodbuda. Ampak veste, pri tej samoprijavi ne bi puščali, da bi se to delalo ne vem kako dolgo. Mislim, da je mesec ali pa dva meseca popolnoma dovolj časa, da se to naredi, od tukaj naprej pa odpuškov več ni.

Strinjam se tudi s tistim delom, ko pravijo v zbornici, da mora biti davčni organ partner tudi davčnega zavezanca. Strinjam se, da mora biti partner, ker od tega država tudi funkcionira in živi. Sedaj pa tisto zadnje usklajevanje in tako dalje, ki ga pa več ni, ki ga predvideva sprememba zakona, se pa strinjam z ministrstvom, ki je pripravilo to spremembo, tudi zaradi tega, ker takrat pa ravno lahko pride tudi do nekkih drugih, takšnih ali drugačnih linkov in tako dalje. Zdi prav se mi, da je to v pisni obliki in zadeva naj funkcionira tako, kot mora. Skratka, nobenih odpuškov, ko se enkrat ugotovi nepojasnen izvor premoženja, in odpuški, dokler še sam narediš samoprijavo. Glede obratno dokaznega bremena, pa se meni nič kaj ne zdi, da bi to bilo v nasprotju z zakonodajo ali da bi to vplivalo na pravno korektnost, itd. Mislim, da je v teh zadnjih 22 letih v tej državi bilo preveč sprejetih zakonov, ki niso bili pravno korektni, ker če bi bili – to, kar je kolega Frangeža prej skrbelo, mene sploh ne skrbi –, če bi bili, potem ne bi bilo 140 tisoč brezposelnih, potem ne bi bilo toliko korupcije, kot jo je pri nas, potem ne bi v Financah brali, kako bi Factor banka in Probanka imeli in si želita davkopačevalski denar, otvoritvene bilance pa ne bi naredili, ker ob otvoritveni bilanci se bo točno vedelo, kakšni so dolgovi. Seveda se potem ne bi dogajalo to, da sta to bili tako imenovani družinski banki, v kateri je par posvečenih krav lahko vložilo deset evrov, ven pa odneslo na sto tisoče evrov. To je ...

Iz Pozitivne Slovenije – počakaj malo, no! Ne bodi živčen, če govorimo o resnici in te to

boli. Če si bil tudi zraven, potem je to tvoj problem. Če se bojiš te spremembe Zakona o davčnem postopku, potem je to vaš problem, ampak ne ščitite nekkih posameznikov, za katere pa veste, da za tem stojijo, in ki bi že zdavnaj morali za svoje premoženje polagati račune, pa jih še niso, ker so žal s tem ustvarili inkriminiranje slovenskega gospodarstva in slovenske države. Čas je, da se s takim inkriminiranjem te države konča, bojim se pa, da se prav z vlado Alenke Bratušek to ne bo zgodilo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Frangež, replika.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Nekaj moram javno priznati, in to je, da mi moj oče žal ni podaril 50 tisoč evrov, tako da s tem nimam problema. Gre za hipotetični primer, za katerega pa mislim, da je dobro ilustriral možne primere, ki se lahko znajdejo v tej preiskavi.

Prej je eden izmed kolegov, ki je že razpravljal po mojem stališču, vprašal v interesu katerega lobija, v interesu katere interesne skupine vi sedaj to govorite. Seveda, če je kdo pavšalno poslušal stališče naše poslanske skupine, razumem, da morebiti ta refleks prvi pride na misel. Koga ščitite? Ampak naj povem, da jasna procesna pravila in jasne procesne pravice tistih, ki se znajdejo v takih postopkih, niso določene v interesu krivih, ampak v interesu nedolžnih. Dokler pa ti na neki ravni krivda ni dokazana, veljaš za nedolžnega. Nič ni narobe s tem, da v davčnih postopkih velja obratno dokazno breme. To je uveljavljeno ne samo pri nas, pač pa tudi v drugih primerljivih zakonodajah. Težava pa nastane takrat, če pri uveljavljanju tega obratnega dokaznega bremena, se pravi dokazne iniciative na strani preiskovanca, pride do pomanjkljive ureditve njegovih procesnih pravic. Ko, recimo, davčni organ po tekočem traku zavrača vse utemeljitve in dokazovanja, kjer je dejstvo, da je to materijo težko dokazovati, ker listinske dokumentacije, ki jo zakon zahteva, pač preprosto ni. To moramo razumeti iz življenjskih razlogov in pri presoji teh bremen pogledati tudi, bom rekel, zgodovino lastnih ali povprečnih ravnanj. Preprosto ne hranimo vseh računov za vsa možna pretekla leta in podobno.

Veste, gospod Jerič, tisti očetovi prihranki pa bi teoretično lahko nastali tudi davno pred obdobjem 10 let. Kako bomo pa v postopku preiskave reagirali takrat?! Razumem, da je zelo politično nepopularno govoriti ob tej temi s stališča pravne varnosti. Zato ker razumem neko družbeno razpoloženje, v katerem smo, vsi mi si želimo, da vse tiste, ki so kršili zakonodajo, seveda tudi ustrezno ulovimo in sankcioniramo. A za vse mora veljati: po preglednem, jasnem postopku, ki mora tudi tistim, ki so udeleženi v teh postopkih, dati določene procesne pravice, brez ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Frangež. Tri minute so pretekle za repliko.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Namesto mag. Andreja Vizjaka gospod Jože Jerovšek in potem gospa Kociper in gospa Novak.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi!

Sprememba Zakona o davčnem postopku se mi zdi v tem smislu, ob tem ko se predlaga, pravzaprav nujna, ampak seveda bistveno prepozna. Da imamo takšno zakonodajo, vidim, da je bil v vseh teh 20 letih pri finančnih krogih politični in kapitalski interes, da imamo slabo zakonodajo, ki je omogočala davčne utaje brez kaznovanja. Kaj me napeljuje na to? Tu želim spoštovano gospo državno sekretarko, ki predstavlja ministrstvo, opozoriti, tu v obrazložitvi piše, da je predlagana ureditev primerljiva tudi z ureditvijo v drugih državah. Saj druge države ne spreminjajo vsakih 14 dni zakonodaje. In to so neki standardi v državah, kjer država deluje, kjer se ne more kar tako oropati države, kot se jo očitno v Sloveniji v teh zadnjih 20 letih.

Finančniki ste se zavedali, da takšni postopki obstajajo, da takšna določila zakonov obstajajo. Mi smo harmonizirali celo z zakonodajo takšnih držav, ampak so se nekatere zadeve zavestno izpustile. Ne obtožujem vas, ampak mislim, da se celo karierno obdobje gibljete po finančnih krogih, verjetno celo izhajate iz takšnih finančnih krogov. Ja, zakaj v tej državi nimamo primerljive zakonodaje? Zakaj smo stalno puščali luknje v zakonodaji kot v švicarskem siru, da so se tisti v bistvu, so nekateri pripravljavci zakonov že vnaprej vedeli, kje so luknje in v katere luknje se bodo izognili?

To, kot tu piše, da imajo druge države takšno zakonodajo, kot jo mi šele zdaj uvajamo, je zame, morate priznati, sramotno za tiste finančnike, ki so se tega zavedali in ki so že v preteklosti pripravljali to zakonodajo. To, da se pri nas dogaja leta in leta in desetletja in je to opozorjeno, da nekdo prijavi tako, kot je bilo danes že večkrat rečeno, 50 tisoč evrov za obdavčitev, hkrati pa se razkazuje kot največji mogotec, razsipava denar in da ni deležen nobene sankcije! Pa vsi v finančnih krogih vedo, da to ni na pošten način pridobljeno premoženje oziroma da se je izognil obdavčitvi. Naj že ima tisti denar, tudi če so mu ga poklonili ali kaj, ampak ni plačal davka.

Upam, da nas ne prepričujete bolj fiktivno, da bo za ljudi lepše izgledalo, da od zdaj naprej bomo pa nekatere takšne anomalije – zame kazniva dejanja, absolutno so to kazniva dejanja – ugotavljali preko Davčne uprave oziroma jim dali instrument, da se bo lahko nekaj

tega, upajmo, izterjalo. Tu se meni pojavlja isti dvom, čeprav nekako želim zaupati dacarjem, Davčni upravi, da bo to izvajala in da bo to izvajala neselektivno. Mene nič ne moti, če najdete kogar koga iz moje stranke ali pa iz moje opcije. Če je to delal, naj plača, naj se kaznuje, naj se ga prijavi pravosodju in tako naprej. Mi moramo enkrat narediti red! Vendar, kot sem rekel, sem v dvomu zato, ker pravosodje in organi pregona dve leti ne izpolnjujejo Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Sabotirajo. To je sabotaža. Nekdo bi moral odgovarjati za sabotažo, saj sabotaža je kaznivo dejanje. Tožilci ne prijavijo saboterjev, pa bi morali po uradni dolžnosti. Gospod Tajnikar je pred mesecem ali mesecem in pol povedal na televiziji, da je iz gospodarstva preko bank oteklo 11 milijard denarja. Zanima me, ali so tožilci po uradni dolžnosti sprožili postopek proti znanemu ali neznanemu storilcu. Mislim, da bi morali. Tudi bi morali gospoda Tajnikarja vprašati, od kod ima podatke. Pa ne Tajnikarja sedaj obtožiti, ampak od kod, kdo. On ni na slepo rekel. Je bil minister, je profesor, dekan, v nadzornih svetih in to ni na slepo rekel. Danes se ve, da so bile ukradene milijarde in verjetno tudi milijarde neplačanih davkov. Mislim, da je pred volitvami bil objavljen intervju z bivšo direktorico Davčne uprave, ki je povedala, da je Davčna uprava ugotovila 10 tisoč nakazil v davčne oaze. In seveda so ji začeli takoj groziti, ker je očitno hotela delati red takrat.

Zakaj sprašujem to? Ali je to resen pristop sedanje opcije? Ali je to bolj kazen mišic in zavajanje javnosti? Namreč, koalicijska poslanka je prej rekla, da bo skrbno spremljala; da to podpira in bo skrbno spremljala, če to ni samo moderna inkvizicija in lov na čarovnice. Domnevam, da ima neke indice, informacije, da bi se to naj uporabljajo selektivno in da je ona zaslutila v tem tudi lov na čarovnice. Moderno inkvizicijo in lov na čarovnice. Mislim, da ste toliko iskreni in pošteni in transparentni, da ste s tem zakonom mislili resno. Kajti, ko vidimo tako očitne primere, da nekdo postavi objekte, da živi na veliki nogi in ne vem kaj, pa hkrati državi ne plača skoraj ničesar, potem mislim, da so že organi v tej državi, od pravosodnih in ostalih, imeli že do sedaj instrumente, da bi lahko ukrepali. Ampak če bo to sedaj boljše in bo to usklajeno s prakso drugih držav, kot tu piše, upam, da bo začelo delovati.

Tudi se ne bojim, ko že vnaprej opozarjate, da se bo po uveljavitvi tega zakona začelo, da bomo odvetniki določenih družbenih skupin, kot je rekel gospod Čehovin. Jaz še enkrat zagotavljam, da ne bom branil nikogar, pa naj prihaja iz katerih koli logov. V tej državi je ljudstvo izropano do te mere, da mi v tej dvorani moramo sprejeti vse, kar je treba ali mogoče, da se bomo enkrat postavili na normalne tirnice v tej državi. Mislim, da tu med nami ni takšnih ljudi, ki bi jih ta zakon tangiral. Nekateri centri moči prikazujejo, da je Državni zbor vir vsega

zla, pa da si tu delijo dohodke in imajo privilegije. To enostavno ni res. Pa ne zaradi obrambe tega, ampak to je demagogija v tej družbi, da se lahko lopovi skrivajo, da se ne osvetli tatu, ampak da se s prstom kaže, primite tatu. In ta tat je dostikrat je naš Državni zbor in da zbujajo mržnjo do nas, do Državnega zbora, tudi če si prizadevamo za dobro stvar. In ničvreden bo zakon, če bo še eden od zakonov, na podlagi katerega se bo dalo delati selektivno in bo dejansko služil za lov na čarovnice, tudi neke storilce, ampak da se bo zaščitilo hkrati največje utajevalce, največje plenilce premoženja te države, največje roparje, ki so izropali to državo. In to se ne sme zgoditi!

Ampak, odgovorite mi, zakaj že doslej, in še enkrat ponavljam, nismo imeli takšnih zapisano v zakonu. Kdo je te zakone pisal, da je naredil zavestno drugače, kot imajo v drugi državi? Da je omogočal ta rop, te utaje, da se eni šopirijo, kot ne vem kaj, ker so vzeli denar, ki ni bil zaslužen, ki so si postavili perje in dvorce in jahte in ne vem kaj in s tem celo uveljavljajo družbeno moč, zatirajo druge, ki pošteno delajo. Zakaj se je to zgodilo? Upam, da bom dobil to pojasnilo in da boste tudi direktno rekli, to je pa bila politična volja ali pa naročeno takrat.

Torej, ta zakon podpiram in upam, da je eden od prvih korakov k temu, da to državo naredimo tudi državo državljanov, ne samo oligarhij. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Gospa Kociper, izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Kot vsi ugotavljamo, se je naša država znašla skoraj na kolenih, ne samo kot posledice hude finančne in gospodarske krize, ampak tudi kot posledice preštevanih napak, ki so bile storjen v preteklosti. In če se kaj strinjam s kolegi iz opozicije, danes je vprašanje, zakaj tak zakon ni bil sprejet že prej. Zakaj se teh par določb, ki lahko nekatere zadeve bistveno spremenijo, ni sprejelo že prej? Vlada, v kateri sodeluje Pozitivna Slovenija, sprejema številne zakone, ki močno posegajo v življenje ljudi, in to na neprijeten način, in tudi ti zakoni bi lahko bili sprejeti že kdaj prej. Ampak kakor koli, za izhod iz krize ne bosta dovolj samo varčevanje, zagon gospodarstva in takojšnja finančna in bančna konsolidacija, ampak bo vendarle treba spremeniti tudi vrednote ali pa morda vzpostaviti neke vrednote, v katere smo v preteklosti že verjeli in smo jih potem opustili.

Siva ekonomija in izigravanje države je res postala nacionalni šport in mnogo kdo, številni ljudje, s katerimi sem govorila, so mnenja, da vsi varčevalni ukrepi pravzaprav ne bi bili potrebni, če bi vsi tisti, ki morajo in ki so k temu obvezani, plačevali davke. Če bi vsi tisti plačevali davke, bi bilo po mnenju nekaterih dovolj denarja v proračunu za zagotovitev nivoja socialne države, kot smo ga bili v tej državi

navajeni. Tako pa lahko samo upamo, da bo ta zakon in še številni drugi, ki jih bo ta koalicija sprejela v okviru preganjanja sive ekonomije, prispevali k temu, da ne bo treba toliko rezati na strani socialnih pravic, transferjev in vsega tega, o čemer zadnje čase govorimo, ampak da bodo prinesli nekaj denarja tudi ti zakoni. Ta zakon seveda ni edini in ključni zakon za odpravljanje sive ekonomije. Je samo eden od kamenčkov v teh mozaikih in je eden od tistih kamenčkov, ki jih je bil mogoče v ta mozaik spraviti v relativno kratkem času.

Zadnje čase je zelo popularna debata o davčnih blagajnah, zlasti o tistih na Hrvaškem, ki da so baje boljše in tako naprej. Ja, morda so res ampak v hitrem času, naj spomnim, ta vlada dela šele šest mesecev, z davčnimi blagajnami je začela 1. julija. V tako hitrem času je bilo mogoče vzpostaviti točno te davčne blagajne, ki so bile pripravljene že v času prejšnjega mandata leve sredinske vlade. Če bi čakali na prave blagajne, te tako rekoč prave, bi to trajalo eno leto več. Na ta način tudi na tem področju Vlada sprejema ukrepe, ki lahko čim prej pripomorejo h temu, da se začnejo pobirati prihodki tudi iz tega naslova.

Pravzaprav smo v Pozitivni Sloveniji, še preden smo prišli na oblast, začeli z obsežnim razmislekom o tem, kako napasti sivo ekonomijo, imeli smo tudi posebno delovno skupino. Kar smo ugotovili in je zanimivo pravzaprav to, da številne določbe o tem, kako sivo ekonomijo, zlasti pa na davčnem področju utajo davkov preganjati, v naši zakonodaji že imamo. Ampak pomembnih je bilo samo še nekaj popravkov te vrste, ki so danes pred nami, zato da bo ta davčna zakonodaja bolj učinkovita.

V resnici gre tudi tukaj za vprašanje pravičnosti, pravičnosti na splošno, pravičnosti v smislu, da naj tisti, ki imajo več, prispevajo več, in vprašanje pravičnosti v smislu davčne zakonodaje. Do danes je bil kompletan fokus davčne zakonodaje namreč usmerjen na tiste, ki so prijavljali svoje prihodke. In pri tistih, ki so bili po zakonu zavezani k prijavljanju prihodkov, se je potem iskalo tiste grešnike, ki svojega dohodka niso prijavili v večini, v celoti ali pa so ga prijavili premalo in tako naprej.

V Pozitivni Sloveniji je naš razmislek bil umerjen drugam in to delno zasleduje tudi ta zakon. To je to, da se ne kaznuje vedno znova in znova samo tiste, ki imajo prijavljene dohodke, jih izkazujejo, ampak da se fokus s prihodkov preusmeri na premoženje. Ko pa mi enkrat začnemo gledati premoženje posameznika, ki ga mora ta posameznik znati dokazati, pa je to lahko vse drugo kot samo prihodki. Zajema tudi vse tiste skupine, o katerih tako rada govori opozicija, ki so denar spravili na neke Kajmanske otoke, v neke davčne oaze, ki ga imajo v štumfu, ki ga imajo kjer koli. V trenutku, ko bodo ti ljudje začeli ta denar uporabljati v smislu svojega življenjskega stila, v smislu izkazovanja svojega premoženja, bodo seveda lahko se opravili postopki proti njim.

Gre torej za to, da lahko ulovimo tudi tiste, ki so sicer premoženje uspešno zatajili, pred leti, pred več leti, ampak ga izkazujejo šele zdaj. S tem bo pa zajet seveda tako širok spekter tistih, ki sploh niso registrirani za prijavljanje dejavnosti, se pravi tisti, ki opravljajo tako imenovano delo na črno, in tudi tisti, temu pravijo na davčnem področju napačno poročanje, ki napačno poročajo, se pravi, da gre za registrirana podjetja, ki pa potem v svojih računovodskih izkazih izkazujejo nižje prihodke, višje stroške in na druge načine sprevrčajo bilance. Podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da je ta tip nezajetja, se pravi napačnega poročanja, najbolj prisoten pri malih podjetjih, ki imajo do tri zaposlene, in da so problematične zlasti dejavnosti, ki se opravljajo direktno gospodinjstvom, se plačujejo z gotovino in ki jih na splošno poznamo na primer kot storitve gradbenih dejavnosti, storitve direktno za gospodinjstvo v smislu nekih čiščenj ali pa frizerskih storitev in tako naprej. Skratka, podatki o tem, koliko sive ekonomije je v naši Sloveniji, so različni, tudi kolegi so že različne številke navajali. Jaz bi pa se naslonila na takšen, bolj resen relevanten podatek, ki je sicer iz leta 2010, to je podatek Statističnega urada Republike Slovenije, ki ocenjuje sivo ekonomijo v Sloveniji v letu 2010 na 2,855 milijarde evrov oziroma 8,3 % BDP. Naj pri tem spomnim, da nekateri kolegi napačno navajajo, da je to znesek nepobranega davka. To je znesek davčne osnove, ki bi jo bilo po mnenju nekaterih mogoče obdavčiti.

Skratka, v konkretnih rešitvah zakona gremo veliko dlje od prvotnih rešitev in izrecno dopuščamo davčnemu organu, da lahko ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo, če davčni zavezanec, fizična oseba, razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presega dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal. Se pravi, gre za dohodke, ki precej presegajo – s tem odgovarjam tudi na strahove enega od poslancev, da bodo s tem zajeti postopkom samo tisti, ki so ukradli samo 50 tisoč evrov. Moram reči, da se s takim razmišljanjem nikakor ne morem strinjati, da je manjši tat tisti, ki je ukradel 50 tisoč evrov, kot tisti, ki je ukradel milijon evrov. Tisti, ki je ukradel 50 tisoč evrov, če bi imel priliko, bi jih tudi milijon; tat je tat. Ponarejevalec oziroma v tem primeru utajevalec davkov je pač nekdo, ki ga je treba preganjati.

Zakon dopušča možnost, da nekdo pozabi prijaviti premoženje in lahko potem po opozorilu to popravi. Hkrati uvaja višjo stopnjo obdavčitve v višini 70 % v vseh tistih primerih, ko je ugotovljeno, ko je izveden postopek, da je nekdo hotel najverjetneje prikriti ta dohodek. Naj poudarim, da smisel te zakonodaje ni kaznovanje – imamo kaznovalno pekrškovno zakonodajo, zakonodajo na področju kazenskega postopka –, smisel te zakonodaje je pobrati čim več denarja na račun davkov, in to od tistih, ki so svoje dohodke do sedaj prikrivali.

Če se ta postopek izpelje, če se vključijo državni organi, če na tem delajo delavci Davčne uprave, inšpektorji in tako naprej, potem je seveda smiselno, da je ta obdavčitev, 70 %, nekoliko višja od tiste, ki jo plača povprečen državljan, ki spoštuje zakone, ki pravočasno izpolnjuje svoje državljanske obveznosti. Pri tej določbi poudarjam še to, da je za ugotovitev davčne osnove po tem členu značilno, da vir, se pravi, vrsta dohodka, ni pomemben za odmero davka, ker je določena zakonska domneva, da razlika izhaja iz nepojasnjenih dohodkov določenega obdobja. Se pravi, tu vendar uvajamo to obrnjeno dokazno breme, ki je tudi po mnenju številnih, ki ste razpravljali pred mano, najbolj pravično.

Pomembna je še določba o davčni izvršbi, ki širi krog tistih, ki morajo biti poroki za plačilo davčnega dolga ali ki jih je mogoče pregledovati v tem davčnem postopku. S tem Vlada odgovarja na številne tudi tu ponovljene očitke o ljudeh, ki prepisujejo premoženje, podarjajo premoženje svoji širši družini ali nekim osebam, pravnim osebam, recimo. Se pravi, ta obveznost se širi in poroštvo teh oseb, ki tudi jamčijo za plačilo davčnega dolga.

Zelo pomembno je omeniti tudi institut zadržanja zastaranja. Tudi to je problem, o katerem v tej hiši veliko govorimo. Zastaranje je bilo v dosedanem zakonu določeno primerljivo z ostalimi državami, toda ker pri nas nekateri postopki zelo dolgo trajajo, postopki na podlagi insolventnosti, stečaja in tako naprej, se je velikokrat zgodilo, da je v tem času davčni dolg zastaral. Zdaj – ne vem, zakaj se tega ni naredilo že leta prej – en sam institut zadržanja zastaranja omogoči, da zastaranje v tem času ne teče, se pravi, da se davčni dolg izterja kasneje, ko je to mogoče.

Na kratko bi odgovorila še na nekaj pravnih pomislekov, ki jih je izpostavil zlasti poslanec Frangež. Seveda, ko pišeš nek tak zakon in sprejemaš določene rešitve, se zavedaš, da so mogoče določene rešitve nove, drugačne, kar za sabo potegne tudi neko tveganje. Najprej bi povedala, da zakonodaja nikoli ne more in tudi njen smisel ni, da bi dosegla vse možne primere, ki so v dejanskem življenju možni in se lahko zgodijo. Nobena zakonodaja tega ni sposobna in tudi to ni njen namen. Namen sodne prakse je, da potem na podlagi zakonodaje in njenim tolmačenjem rešuje v praksi konkretne primere, ki se zgodijo. Pri že večkrat omenjenem štumfu in 50 tisoč evrih, ki jih podari oče sinu, je seveda več problemov. Prvi problem je ta, da se v Republiki Sloveniji, tako kot tudi v vseh modernih državah, izogibamo poslovanja s takšnimi velikimi vsotami gotovine in da tudi v naši državi, tako kot drugod, obstajajo številne določbe v smislu pranja denarja, ki ti ne omogočajo, da kar tako hodiš na okoli s 50 tisoči evri. Če tak denar ta sin položi na banko, da bi z njim plačal kredit za hišo ali gradbena dela za hišo, ga bo nekdo potrkal po rami in vprašal, od kod mu takšna

gotovina. Druga stvar je, da obstajajo dokazni postopki tudi v okviru takšnega ugotavljanja, ki lahko pripeljejo do ugotovitve, kako je do te gotovine prišel ta sin oziroma oče, in potem v teh dokaznih postopkih tudi pričanja in podobno. In tretje. Vseh primerov, kot rečeno, ni mogoče zaobjeti.

Samo kratko bi vendar na dve, tri dileme odgovorila. 70 % obdavčenje je nekaj, za kar se v Pozitivni Sloveniji zavedamo, da bi znalo biti sporno, zato ker strokovnjaki pravijo, da višina obdavčitve ne sme imeti kaznovalne funkcije. Mi stojimo na stališču, da nekaj več pa vendarle mora plačati tisti, kot sem prej razložila, zaradi katerega se je moral zagnati celi aparat, so morali delovati inšpektorji, se je moral izvesti davčni postopek in vse tako naprej samo zato, ker on v skladu z zakonom ni prijavil premoženja. Če bodo opozorila Zakonodajno-pravne službe – bojim se sicer, da bodo, ker hitro kaj najdejo – zelo kritizirala ta določba, so še možne druge rešitve. Ampak, kot je bilo danes že razpravljano, nekateri pravijo, da bi morala biti ta številka še višja. To je morda lahko eno od vprašanj, ki jih lahko v prihodnosti razreši Ustavno sodišče, če bo za to politična volja. Druga stvar je obdobje pregledovanja – 5 oziroma 10 let se pojavlja. Tukaj je vsako obdobje, ki ga določiš, na nek način arbitrarno, nek presek časa, za katerega se odločiš, da je relevanten za takšne postopek. Tukaj je bilo na podlagi strokovne debate odločeno za 10 let, inšpektorji in strokovnjaki so mnenja, da se za 10 let nazaj še da dokazovati nekatere zadeve, po 10 letih je to vedno težje. Je to delno v nasprotju z nekaterimi določbami, ki govorijo o zastaranju dokumentov v petih letih, vendar je dokazovanje mogoče tudi na druge načine, ne samo z dokumenti. To je zopet ena stvar za razpravo morda v naslednjih branjih.

Povedala bi samo, da v Pozitivni Sloveniji razmišljamo morda o amandmaju v smislu, da ne bi popolnoma ukinili zaključni razgovor, da bi bil ta še vedno mogoč, vendar na ta način, da ga tisti, ki so v postopku, ne bi mogli zlorabljati za zavlačevanje postopka; se pravi kot možnost, ne pa kot obveznost. Če se pač izkaže, da ga nekdo zlorablja, se ta razgovor ne opravi. Morda bi bilo treba razmisliti o določbi v noveli, da se vendar lahko uporabljajo tudi drugi dokazi, ne samo pisni, to bi bilo mogoče urediti z amandmajem.

Veseli me, da je tako enotna podpora danes temu zakonu, mislim, da ga je treba uveljaviti čim prej, mislim, da lahko daje dobre finančne učinke in vedno večje. V Pozitivni Sloveniji pa si zlasti želimo, da bi v nadaljnjem razvoju tega instituta prišlo do avtomatizma. To smo želeli že zdaj, pa trenutno ni mogoče zaradi usposobljenosti Davčne uprave. Ampak v prihodnjem razvoju davčnega postopka in Davčne uprave bi morali iskati rešitve, kjer ne bi inšpektorji presojali, kdaj je ta razkorak prevelik in potem sprožili postopek, ampak bi se to iz nekkih evidenc avtomatsko izkazalo in bi se

potem proti vsem enotno tak postopek vodil. Na tem velja delati še v prihodnje, vendar, kot rečeno, če bi zopet čakali na tako rešitev, bi do uveljavitvi takšnega zakona minilo še dve leti. Tako kolegi, hvala za podporo in upam, da bo ta zakon imel takšno podporo tudi v naslednjih branjih. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospa Novak, za njo gospa Brunskole.

Gospa Novakova, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

V Novi Sloveniji smo z nizke davke oziroma za zmerne davke, za takšne davke, ki jih lahko plačujejo vsi državljani, vsi za delo sposobni državljani. Vsi vemo, za kaj potrebujemo davke. Zato, da država preko njih uresničuje, zadovoljuje naše skupne potrebe. Tega se bolj ali manj vsi zavedamo. Zakaj pa vendarle prihaja do prikrivanja davkov? Menim, da najprej zato, ker so davki previsoki in ker so z njimi ponavadi pridni kaznovani. Zato se vedno poraja vprašanje, za kaj delam. Ali se mi splača delati, ko moram dajati več kot tisti, ki pravzaprav malo, ali pa premalo, ali pa nič ne prispevajo v državno blagajno, raje iz nje kaj vzamejo?

Potem do prikrivanja davkov prihaja tudi zaradi tega, ker je preveč očitno, da nekateri ropajo ali so ropali državo, da je korupcija, da smo žal v Sloveniji na vseh lestvicah korupcije na zelo visokem mestu, da so ustvarjene bančne luknje, ki jih je nekdo naredil, ker je živel preko svojih možnosti, ker je na neupravičen način obogatel. Zato je prav, da imamo ta zakon in zato je prav, da bomo s tem zakonom lahko takšne stvari tudi kaznovali in sankcionirali.

Davki se prikrivajo tudi zaradi tega, ker državljani opazujejo, da je država neučinkovita in da se z našim denarjem, ki ga vsi prispevamo, tisti, ki plačujemo davke, ne dela skrbno, ne dela učinkovito in ne dela racionalno, in pa tudi zato, ker pravica ni enaka za vse. Vse to so tisti pomisleki in razlogi, zaradi katerih nekaterih prikrivajo davke, seveda, žal so tudi taki, ki to delajo na povsem neupravičen način.

Zaradi tega je potreben nov zakon oziroma noveliran zakon, boljši zakon. Vendar zakon, če hočemo, da ga bomo tudi uresničevali, mora biti razumljiv, pravičen, pregleden. Večkrat se spomnim na to, da naj bi na dunajskem dvoru cesarica Marija Terezija, ki je uvedla nekaj pomembnih zakonov, ki še danes do neke mere veljajo, da je bil tam preprost človek, ki so mu dali vsak zakon prebrati in če je on razumel in vedel, kaj mora po tem zakonu delati, potem so zakon dali naprej po celem cesarstvu. Žal v večini primerov za naše zakone tega ne moremo reči, da jih prava neuki državljani razumejo, tudi pravniki imajo ponavadi vsak svoje mnenje o istem zakonu.

Torej, najprej, kar bi se morali potruditi, da so naši zakoni bolj razumljivi, da bodo lahko tudi bolj učinkoviti, in pa seveda, da jih dosledno uresničujemo, tako državljani kot tisti, ki so za to zadolženi, poklicani, da nas tudi pri tem kontrolirajo, spominjajo, sankcionirajo.

Kdor je bogat zaradi poštenega dela, naj bo bogat. Jaz mu privoščim. Tudi za državo je dobro, če ima bogate državljane, ki so si s poštenim delom veliko pridelali, ki lahko ustvarjajo delovna mesta, ki lahko zaposlujejo tudi druge. Vendar ni pravično, da take poštene državljane prekomerno obdavčimo, ker potem slej ko prej pride do tega, da davke prikrivajo ali pa dohodke selijo tudi drugam, ker se jim ne zdi smiselno, da bodo delali samo za druge.

Ob tem naj še nekoliko repliciram gospe Maši Kociper. Na koncu ste le izrazili zadovoljstvo, da bomo ta zakon podprli vsi. Tudi v opoziciji, ker v začetku sem imela občutek, da očitajoči pogledi letijo na opozicijo na to stran parlamenta, češ da tega nismo že prej naredili, zakaj nismo in tako naprej. Hvala bogu, da se bo zdaj zgodilo, pa tudi vi ste del pravne stroke, imate tudi vi svoj kamenček pri tem, zakaj se že to ni prej storilo, ker bi lahko kot strokovnjakinja za to področje tudi koga opozorili na to. Tako ne očitke valiti samo na drugo stran.

V Novi Sloveniji smo že rekli, da bomo zakon podprli, državljani pa bodo tudi ta zakon upoštevali, ko bodo videli, da velja enako za vse, da je smiselno, da se nam splača delati in da je naš denar tudi koristno uporabljen. In zato upam, da bo zakon prinesel več pravičnosti in ne novih krivic in da se nam bo končno delo splačalo. Pa da bodo goljufije kaznovane.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Replika, gospa Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Ja, moram pojasniti spoštovani kolegi.

Prvotno sem želela zlasti kolegom iz opozicije, gospodu Pukšiču in gospodu Jerovšku, ki sta tako navdušeno razpravljala, kot da je zakon pravzaprav zrasel na njenem zelniku, povedati, da ta iniciativa ni nastala v opoziciji, niti ni nastala v času vlade, ki jo je vodila njuna stranka, ampak je nastala v času te vlade, ki jo vodi naša stranka. Morda ste to narobe razumeli.

Sicer pa seveda, vesela sem, da je ta zakon dobil podporo. Moram vas pa res popraviti, ne bova tukaj obračunavali, ampak kot mediatorica, zaposlena na sodišču, pa z davčnim postopkom in z določbami davčnega postopka res nimam nič. Mogoče bi vi kot evropska poslanka, ki se je imela v štirih letih možnost seznaniti z ureditvijo v drugih evropskih državah, lahko to ureditev predlagali že v času, ko ste sodelovali v vladi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Replike ne morete imeti, gospod Šircelj. Drugače je pa na vrsti gospa Renata Brunskole, za njo gospod Ambrožič, gospa Irgl in gospa Osterman.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Prav lepo pozdravljeni, spoštovana predsedujoča, gospa državna sekretarka s kolegico, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o davčnem postopku v prvi obravnavi bom podprla. Seveda pa sama kot tudi celotna Poslanska skupina Pozitivne Slovenije z zanimanjem pričakujemo mnenja Zakonodajno-pravne službe. Namreč, ne želimo si s sprejetjem tega zakona priti do neskladja z Ustavo Republike Slovenije oziroma do protiustavnosti. Zavzemamo se za ureditev, ki sledi pravični in delujoči pravni državi, Republiki Sloveniji. Zatorej si želimo, da se sprememba zakona o davčnem postopku sprejme.

Eden izmed učinkov sprejetja tega zakona, spremembe tega zakona je zmanjšanje obsega sive ekonomije. Vsi si želimo javnega zdravstva, šolstva, dostojnih pokojnin ter socialnega varstva vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije. Zavedamo se, da se vse to zagotavlja iz državnega proračuna, izplačanih davkov in prispevkov. Zato bo tudi zmanjšanje obsega sive ekonomije zagotavljalo tovrstne prihodke. Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost zavezanca za davek, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti. Predlagana ureditev je primerljiva tudi z ureditvami v drugih državah. Zato me posebej veseli, da smo tukaj v Državnem zboru, tako koalicija kot opozicija, soglasni, da je potrebna sprememba tega zakona. Po spremembi zakona tudi ne bi bilo treba več opraviti sklepnega pogovora z zavezancem za davek. Novela predlaga, da se sklepi razgovor pred izdajo zapisnika in omejitev predlaganja dodatnih dokazov po izdaji zapisnika ukine. Zavedati se je treba, da sklepi razgovor sodi med temeljne pravice davčnega zavezanca. Zatorej meni, da bi bilo treba ohraniti sklepi razgovor davčnega zavezanca z davčnim organom. To pa ne pomeni, da se tudi sama ne zavedam, da bi bilo treba nujno najti rešitev, da stranke v postopku ne bi več izkoriščale instituta za zavlačenje postopka, na kar nas opozarja Ministrstvo za finance in to tudi utemeljuje s povečanjem učinkovitosti in ekonomičnosti procesa. Tudi razmislek o višini davčne stopnje, pa tudi o prehodnih določbah, bo verjetno potreben. Določitev obsega premoženja na začetni stopnji inšpiciranja je tudi vprašanje, za katerega Slovenija v danem trenutku ne pozna instituta prijave premoženja, zato je težko določiti začetno stanje premoženja. Vprašanje obdobja inšpiciranja je zagotovo pomembno, saj bo verjetno treba urediti prehodne določbe, čeprav je bilo danes v razpravi večkrat poudarjeno, da ne, še za daljše obdobje za nazaj, vendar pa nas po praksi in zakonodaji, ki ji danes sledimo, opozarja tudi Zbornica davčnih

svetovalcev Slovenije, da gre za nekatere dokumente, ki se jih danes hrani pet let in ne deset let, kot to veleva predlog zakona, zato bi za vzpostavitev desetletnega obdobja inšpiciranja verjetno bilo smiselno razmisliti o prehodnih določbah. Nikakor pa ne bi bilo prav, da bi to bil instrument, da bi vsa zadeva, kar se tiče učinkovitosti, kar je tudi namen spremembe in dopolnitve tega zakona, tako rečeno padla v vodo in s ne bi tem dosegli namena in cilja spremembe zakona.

Pomemben je tudi institut zadržanja zastaranja in uvedbe tega s to spremembo zakona. Vse morebitne ustavnopravne spremembe v zakonu bo treba preučiti, zato si tudi sama želim, da bi Zakonodajno-pravna služba ob pripombah na nek način dala tudi določene svetovalne napotke, da bi pri pripravi oziroma sprejetju zakona v drugi obravnavi in pri dokončnem sprejetju zakona prišli do rešitev, ki bi pripeljale do učinkovitosti delovanja davčnega in pravnega sistema v Republiki Sloveniji, in da bi zakon o davčnem postopku bil resnično učinkovit zakon.

Pozitivna Slovenija kot največja vladna stranka je bila tudi prva predlagateljica sprejema tega zakona, seveda pa me veseli, da ga danes podpiramo vse poslanke in poslanci v Državnem zboru in da bomo na ta način prišli do učinkovitega pobiranja davkov v Republiki Sloveniji in da bomo delovali predvsem v smeri, da državljanke in državljani Republike Slovenije ne bodo še bolj davčno obremenjeni, temveč da bomo z zmanjševanjem sive ekonomije na ta način zagotavljali davčne prihodke v proračunu Republike Slovenije.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Brunskole.

Gospod Ambrožič, izvolite. Se odpovedujete. Potem pa je na vrsti gospa Osterman.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Pozdravljeni vsi prisotni, predstavniki Vlade!

Tudi mene veseli, ker imamo danes pred seboj zakon, s katerim se strinjamo vsi poslanci. Spremembe zakona uvajamo tudi zato, ker je neprimerno in nesprejemljivo, da so davčni zavezanci, ki spoštujejo pravni red in izpolnjujejo vse davčne obveznosti v roku in pošteno prijavljajo premoženje, obravnavani enako kot tisti davčni zavezanci, ki pravnega reda naše države ne spoštujejo in se ukvarjajo s sivo ekonomijo. Vemo, da vsi mislimo tako, da je več tistih, ki svojih prihodkov ne prijavljajo in da siva ekonomija raste.

Zadnjič sem se zgrozila ob dejstvu, ko mi je znanka povedala, da dela na črno in se tako preživlja. In ko sem jo vprašala pri komu to počne, je rekla, da tudi pri nekemu, ki dela na črno, zato je tudi ta obdavčitev eno izmed pomembnih orodij za boj proti sivi ekonomiji. Davčni organ lahko ugotovi predmet obdavčitve

s cenitvijo v primerih, ko davčni zavezanec razpolaga s sredstvi in živi precej neprimerno na svoje prijavljene prihodke. Ker se v mnogih primerih dogaja, da davčni zavezanci v letu ali v letu po, ko se začne davčni postopek, prenesejo svoje premoženje na svoje družinske člane ali povezane osebe, se bo sedaj ta davčna obveznost prenesla tudi na njih. Pomembna je tudi novost in predlaga se, da se zgornja meja globe za najhujše davčne prekrške posameznikov poviša na 15 tisoč evrov. S tem se predvideva, da bo povišanje globe davčne zavezance odvrčalo od neprimernih, nepoštenih dejanj, ki pomenijo hujšo kršitev zakona. Davčni organ lahko predmet obdavčitve ugotovi s cenitvijo in postopek odmere davka od nenapovedanih dohodkov se lahko uvede za največ 10 let nazaj od pričetka postopka. Seveda pa imajo davčni zavezanci tudi nekaj možnosti, in sicer uvaja se institut samoprijave. Davčni zavezanec lahko najpozneje do vročitve odmere odločbe začetka davčnega inšpekcijskega nadzora, začetka postopkov v prekršku oziroma kazenskega postopka vloži davčno napoved oziroma popravljenega davčno napoved na podlagi samoprijave, če je zamudil rok za vložitev davčne napovedi ali če je v davčni napovedi navedel neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke. Davčni zavezanec ima tudi možnost predložiti davčno napoved po izteku predpisanega roka. Če izkaže opravičljive razloge za zamudo roka, se njegova davčna napoved šteje za pravočasno vloženo in ni sankcionirana z globo, niti se mu ne zaračunavajo obresti po evropski medbančni obrestni meri, s katero se ohranja vrednost glavnice. Zaradi vsega navedenega v Pozitivni Sloveniji predlog zakona podpiramo in ga podpiram tudi sama. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Naslednji je na vrsti dr. Vinko Gorenak. Se odpovedujete.

Torej je na vrsti gospod Rihard Braniselj, izvolite.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

Sam bi mogoče mojo razpravo začel s tem, da v četrtek sprejemamo novelo Stvarnopravnega zakonika, kjer bomo ukinili zemljiški dolg, če bo podpora. Zakaj začnem s tem? Ker je direktna povezava s tem zakonom, ki govori o tem, da enormno oziroma obdavčujemo premoženje nepojasnjenega izvora. Če bo ta institut funkcioniral, potem moramo vedeti, da bomo imeli problem na strani izterjave. In če zemljiški dolgovni ne bodo več problem te države, potem si lahko obetamo, da bo iz tega naslova tudi prišlo v državni proračun preko davčne izvršbe bistveno več, kot bi prišlo sicer. Ureditev glede obdavčenja premoženja nepojasnjenega izvora seveda ni od danes, ampak je že od leta 1997. Konec koncev, kar se mene tiče, novela, ki jo prinaša, tudi ni tako zelo

nujno potrebna. Jo pozdravljam, verjetno so to neke izboljšave, vendar pa imamo ves čas problem z izvajanjem zakonodaje. Mislim, da je bilo tega s strani Davčne uprave bistveno premalo do sedaj in glede na čas, v katerem živimo, pa pričakujemo – in mislim, da se s tem strinjamo –, da bo tega bistveno več in da se bo to tudi dosledno izvajalo.

Navežem se tudi na izvrševanje nalog ostalih represivnih organov, recimo inšpekcije. V zadnjem času prihaja v Državni zbor zakonodaja, s katero dvigujemo globe, kar seveda ni dobro. Pogrešam pa na strani izvedbe malo več domišljije. Vsi prekrškovni organi lahko poleg glob izrekajo tudi zaplembo premoženjske koristi, zaplembo predmetov in tako dalje, kar je bistveno bolj učinkovit in pravičen ukrep kot pa zgolj izrekanje nekih glob. To bi tudi pričakovali od sodišč, da so pri tem striktna. Celo vrsto varstvenih ukrepov, stranskih kazni imamo, ki jih sodišča ne izrekajo, pa bi bile v konkretnem primeru nujno potrebni.

Premoženje nepojasnjene izvora seveda ni premoženje, ki izhaja nujno iz kriminalne dejavnosti, niti iz prepovedane dejavnosti, tudi ni premoženje, katerega je možno pravzaprav na nek način opravičiti. Je neko premoženje, ki je, po domače povedano, padlo z neba in pravilno je, da če se ne zna pojasniti izvora tega premoženja, je to premoženje obdavčeno s 70 proti 30; 70 % cesarju in 30 % lastniku. V praksi se bo tukaj pojavilo veliko problemov, kar pa ne bi smel biti problem za izvedbo tega zakona. Najprej ugotavljanje davčne osnove, pri čemer sploh ne vidim problema. Tukaj ima Durs razvite instrumente, kjer se bo ta davčna osnova zlahka in korektno pojavila, možni so tudi nasprotni dokazi glede vrednosti tega izvora. Naslednji problem je lahko dokazovanje tega izvora; kakšen je dokazni nabor, ki ga bo davčni organ pravzaprav lahko upošteval pri tem, ali bodo pojasnila v zvezi z izborom dovolj dobra ali ne. Tukaj opozarjam na to, da mora biti izvor premoženja verjetno izkazan, kar pomeni bistveno blažja stopnja gotovosti kot pri kakšnih drugih zadevah, in tukaj je dobro. Zavezanec bo imel celo vrsto možnosti, da bo z nekaj malega napora vendarle opravičil obstoj svojega premoženja, in sicer zgolj na stopnji verjetno izkazano. Najpomembnejša bo sled denarja in če je tukaj ne bo, bodo v praksi težave. Prišlo bo tudi do verižnega preverjanja. Verjetno se bodo zavezanci zagovarjali, da se to dobili od nekoga drugega, on bo to potrdil in bo imel težave in tako naprej. Vendar mislim, da Durs bo temu kos in tukaj pravzaprav naj ne bi bilo težav. Dobra stvar v tej noveli je tudi ta, da se vpisuje zastavna pravica direktno na premoženje, ki je predmet pravzaprav obravnave, in s tem se takoj in nemudoma zavaruje potencialna davčna obveznost, ki bi lahko nastala in je postopek še v teku. To je neke vrste začasna odredba, in sicer zgolj za premoženje oziroma če je pričakovana obveznost več kot petdeset tisoč

evrov. Petdeset tisoč evrov ni naključno izbrana, gre za tisti znesek, ki je tudi kvalificiran za kaznivo dejanje davčne utaje. Tukaj ta poseg ni nesorazmeren, ampak pravzaprav dovolj korekten.

Sam bom ta zakon podprl oziroma menim, da je ta zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, če bomo ugotovili, da bo deležen določenih popravkov. In če bodo ti popravki dobri in smiselni, bomo tudi te amandmaje podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj ima besedo gospod Matjaž Zanoškar, pripravi naj se mag. Mirjam Bon Klanjšček.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala, spoštovana predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Lahko skupaj z nekaterimi vami delim izjemno zadovoljstvo, da je ravno Pozitivna Slovenija predlagala zakon, ki je nujno potreben v današnjih razmerah, da je ravno Pozitivna Slovenija predlagala Vladi in je Vlada tudi sprejela ta izziv, da kot prva vlada konkretno poseže na tem področju na način, da bodo te anomalije, ti bolezenski simptomi naše države počasi ozdravljeni. Gre za pisanje recepta, gre za pisanje pravil, ki bodo te simptome, te patološke elemente, kot je siva ekonomija, kot je utaja davkov, kot je ne nazadnje tudi izvor neupravičenega premoženja, nekako počasi začeli reševati. No, prav o tem je govoril kolega Tonin, ko je včeraj postavljaj vprašanje predsednici Vlade, gospe Alenki Bratušek. O tem, da je vsepovsod mogoče, da je v Italiji mogoče, da premoženje neznanega izvora zaplenijo in tako naprej. Vendar ni razmišljal o tem, da bo danes na mizi zakon, ki gre krepko v tej smeri. Torej, zelo sem vesel, da smo se konkretno lotili tega in zelo sem vesel tudi vsega soglasja in soglašanja vseh strank, tudi opozicijskih, v ta namen, da se zakon čim prej implementira in da se spravi v življenje.

Gre za velik razkorak od tistega premoženja, ki je zavedeno in tistega premoženja, od katerega se plačujejo davki. In ne nazadnje tudi ni izjema oziroma ni začudenja vredno, da državljanke in državljani ocenjujemo, da je v naši državi kar 71 % sive ekonomije. Prav je, da se ta razkorak razčisti, da se ta razkorak spravi v nek normalen okvir, na nek normalen nivo. Prav je, da se tisto premoženje, ki ni bilo prijavljeno, prijavi in da se od tega poberejo davki. Seveda je premoženje zelo dinamična kategorija, se spreminja, vendar temu je treba slediti in na pošten način tudi od tega plačevati davke. Ta zakon, ki ga predlagata Pozitivna Slovenija in Vlada, je zakon, ki je v prid poštenim državljanom in državljanom. Je zakon, ki pravno zaščiti poštene lastnike svojega imetja in na drugi strani poskrbi za tiste, ki se skrivajo v luknji in želijo na takšne in drugačne načine prikriti svoje premoženje in ne plačati

davkov, da se jih razkrije in da tudi oni tako, kot je po zakonu, prispevajo v ta del državnega proračuna. Zelo me čudi to, da je vrednost sive ekonomije v naši državi ocenjena na nekaj več kot dve milijardi. Torej, tu je velika rezerva, ki jo lahko država s pridom izkoristi, in zanesljivo vem, da bo ta del izkoriščen takrat, ko implementiran zakon, ko bo zakon zaživel. Vemo, da ne samo pri nas, tudi v drugih državah so davkoplačevalci prepričani, da se najhitreje in najbolj obogati takrat, kadar se državo okoli prinaša. Torej, gre za utajo davkov. Vendar v drugih državah je poskrbljeno na tak način, da če že počenjaš take malomarnosti, torej prinašaš državo okoli, potem tudi, ko te dobijo, plačaš velik davek. Prepričan sem, da je ta zakon usmerjen tudi v tej smeri, da bodo tisti, ki se želijo igrati na takšen način, hitro priti do neupravičenega premoženja, potem tudi kaznovani in verjetno, da jih ne bo več prišla ta sla, da bi se ukvarjali s takšnimi stvarmi. Zato je ta element, ki ga vsebuje tudi zakon zastaranja, pa tudi element inšpekcijskega nadzora in element oziroma kaznovalne sankcije, tak, da zanesljivo vem, da je ta zakon tudi v tem delu tisti, ki bo nekako zapretel in zagrozil vsem državljanom in državljanom, ki si želijo na takšen način obogatiti in iti po neki stranski poti, da se s tem ne bodo ukvarjali, da bodo pošteno prijavljali premoženje, kar pa je tudi v interesu vseh nas, ki na pošten način plačujemo davke in tako opravljamo to svojo obveznost in dolžnost do države.

Nekatere razprave, danes predvsem iz zadnjih klopi, so me kar nekako prisilile, da razmišljam o tem, da se nekateri tega zakona že kar bojijo. Bom rekel, z bojznijo sprejemajo to, čeprav se verjetno vsi tisti poštene državljanke in državljanke, ki pošteno plačujejo, ne bodo in se ne bomo bali takšnega zakona, za katerega želim vse dobro na poti naprej, za razpravo in oblikovanje. Seveda je morda potrebna še kakšna modifikacija, vendar v osnovi je zakon, novela, ki je pripravljena, dobronamerna in tista, ki jo v sedanjem trenutku, ko se ukvarjamo s temi patološkimi vprašanji naše države, bolezenskimi simptomi, kako pravišnja in prava. Torej, vse dobro naprej in uspešno tudi oblikovanje, ne glede na to, s katere strani bodo prišle pripombe za modificiranje posameznih členov. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednja je na vrsti mag. Mirjam Bon Klanjšček. Za njo se pripravi gospa Mateja Pučnik.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS PS):
Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predstavniki Vlade!

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije smo zadovoljni, da smo Vladi predlagali te ukrepe za zaježitev sive ekonomije, in v celoti podpiramo obdavčitev tistih subjektov in

njihovega premoženja, ki na kakršen koli način skrivajo svoje obdavčljive dohodke in dobičke ter zanje ne plačujejo davkov. Pri nadaljnjem razvoju tega področja bi želeli, da se več pozornosti nameni selektivni izbiri posameznikov, ki so podvrženi postopku, saj leta ne zajema dovolj širokega kroga subjektov. Po mojem mnenju bi bilo bolje zagotoviti avtomatski sistem, po katerem bi sproti, tako kot pri informativnem izračunu dohodnine, obveščali zavezance glede njihovega prijavljenega dohodka in premoženja. Znano je, da vsakdo pričakuje, da ga ne bodo ujeli, zato bi po mojem mnenju morali delati predvsem preventivno. S tem bi se bistveno zmanjšala siva ekonomija, kar z Zakonom o davčnem postopku želimo doseči, saj je prav ta novela ena izmed orodij za preprečevanje sive ekonomije. Po naših informacijah bi bilo možno pripraviti enoten centraliziran informacijski sistem, s katerim bi omogočili avtomatično obdelavo podatkov tako kot pri dohodnini, za katero na začetku nihče ni verjel, da se bo avtomatično izračunavala. Vemo tudi, da hibridni bogataši niso izum zadnjih petih let, pridobili smo jih pred nastopom svetovne finančne in gospodarske krize, zato se mi obdobje desetih let ne zdi sporno. Spomnila bi tudi, da je bil ta institut ugotavljanja davčnega razkoraka vpeljan že leta 2006, mi ga zdaj le nadgrajujemo in glede na težave iz prakse želimo s predlaganimi rešitvami prispevati k čim bolj učinkovitemu in uspešnemu instrumentu.

Veseli me, da ta zakon vsi podpiramo. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Kar nekaj razpravljavcev se je odjavilo od razprave.

Naslednji je na vrsti gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V teh razpravah je bilo izrečenih kar veliko navdušujočih besed, predvsem predstavnikov koalicijskih strank. Človek dobi občutek, kot da uvajate nekaj novega, pa to ni tako, kajti dejansko se v nekaterih določbah samo modificira zakon, ki ga je ena druga vlada sprejela leta 2006 in tudi Državni zbor. Moram reči, da nimam nobenih posebnih težav, da zaostritev na tem področju ne bi podprl. Mislim, da gredo v pravo smer. Bi pa rad opozoril, da se kljub vsem tem velikim navdušenjem, ki smo mu bili priča tukaj, pravzaprav ne spreminja, kar zadeva načela ali poglobilne rešitve, praktično skoraj nič od tistega, kar smo sprejemali leta 2006. Ključen problem tega zakona in te novele, pa tudi še nekaterih drugih, je predvsem to, da se poskuša v trenutku, ko je koalicija v krizi, z nekim po mojem bolj piarovskim pristopom konsolidirati vrste, popraviti vtis in javnosti in narediti nekaj, da bi se ti medijski trendi spremenili. Rad bi vas opozoril, da smo v primeru, ko se je leta 2004, pojavila ta velika

zgodba z korupcijo – takrat smo imeli Ropovo vlado in takrat se je razbohotila razprava o korupciji in o tisti prodaji Systemske tehnike Vektorju & Vektorju, to je bila neka dogovorjena prodaja, skupaj s kasneje podpisanim pismom o nameri. Takrat je Ropova vlada odreagirala tako, da je predlagala v postopek Zakon o preprečevanju korupcije. Nekateri poslanci ste bili tukaj tudi takrat in s tem se je poskušalo na tem področju vala negodovanja ljudstva nekaj narediti. Zdaj, zakon je bil sprejet takrat v tisti koaliciji. Govorili smo, da gre za brezzobega tigra, kar je v določeni meri dejansko tudi bilo tako. Za predsednika Komisije za preprečevanje korupcije pa je bil imenovan nekdo, ki je bil povezan z nekom, v koliziji z nekom, ki je bil na drugi strani v Systemski tehniki. Se pravi, odgovorni odvetnik Vektorja & Vektorja in predsednik Komisije za preprečevanje korupcije sta bila brata. Posledice iz tega postopka so se potem pojavile kasneje in tudi to, kar se dogaja s to zgodbo Patrie, je del tega procesa in postopka. Ampak, šlo je za piarovski dogodek, šlo je za piarovski zakon, ki je poskušal neki val zaustaviti, ampak ni bil uspešen takrat.

Druga takšna zadeva kot odgovor na to, da je treba na področju nekaj storiti, je ta zgodba s tajkuni. Tisti trenutek, ko se je odprla zgodba s tajkuni, je bil vložen v obdobju Pahorjeve vlade Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Kakšna je realizacija tega zakona, ste slišali včeraj iz ust predsednice Vlade. Se pravi, tudi to je bil en medijski poskus na tem področju, da se nekaj naredi, da se ubranijo trendi, da se koalicija zavaruje z nekim piarovskim pristopom. Efektov od tega zakona, ki se ga je ravno tako sprejemalo v Državnemu zboru, kot tisti o preprečevanju korupcije, vsaj v koalicijskem delu, ni bilo posebnih.

Tudi danes, ko obravnavamo ta Zakon o davčnem postopku, se tudi z veliko evforijo, z velikimi pričakovanji poskuša poseči v tako imenovano sivo ekonomijo. Tu gre za nek parcialni ukrep, gre za neko nadgraditev zakona, ki je možna že v osnovni izvedbi. To, kar se sedaj predlaga, je več ali manj možno tudi v osnovnem zakonu, kij je bil sprejet leta 2006, ampak očitno se te stvari niso dovolj uporabljale. In sedaj, ko se pojavlja ta zgodba sive ekonomije, ko se koalicija poskuša braniti nekonsistentnega proračuna, se s tem piarovskim posegom tudi tukaj posega in predlaga se nekatere rešitve.

Zdaj, ta zgodba bo najbrž podobna, kot je zgodba s tistimi blagajnami, s kontrolo računov, ko se je zaplombiralo dva snack bara, in se je zgodba na nek način umirila in zaprla. Tudi tukaj lahko pričakujemo kakšen podoben ukrep, kajti navadili smo se, da je v tej državi vse preveč izjem, da je v tej državi vse preveč tistih, za katere veljajo dvojna merila. Za katere veljajo dvojna merila! Takšni primeri so v tajkunskih zgodbah, zato ne prihaja do zaplemb. Vsa orodja so na razpolago, tako pri NPU, tako pri državnem tožilstvu, najbrž tudi policiji, ampak

enostavno se ne dogaja popolnoma nič. Tudi pri kontroli teh blagajn je na razpolago veliko instrumentarija, veliko teh ukrepov bi se lahko zgodilo, pa mislim, da vemo samo za dva. Tudi na nekaterih drugih področjih, ne samo v gostinstvu, se pojavlja neplačevanje, ampak zadeve so se po tej piarovski akciji in zaprtju dveh "kafičev" v bistvu kar zaprle in zgodba stoji. Tudi v tem primeru je imela Davčna uprava veliko možnosti, da bi opravila že na podlagi osnovnega zakona določene postopke preverb. To, da primeri niso znani, da ne poznamo ali pa ne poznajo oseb, pri katerih je razkorak med prihodki in premoženjem neznansko velik, je bolj za lase privlečeno. Poznamo nešteto primerov, iz medijev, predvsem iz družabnih kronik à la Lady, Obrazi in podobne zgodbe, kjer se pojavljajo številne osebe, ki izkazujejo nadpovprečen standard, nadpovprečno porabo, nadpovprečne stvari, po drugi plasti pa so skoraj izvzeti iz obravnave pri davčnih postopkih, protikorupcijski komisiji, organih pregona in tako naprej.

Tako moramo izvajanje tega zakona, kljub temu, da te rešitve podpiram, vzeti z neko rezervo, ker najbrž ne bo nič od tistega, kar je tako bilo tako evforično napovedovano, dosledno realizirano in tako, kot je zapisano. Predvsem je problem v tem, da v vseh institucijah države manjka doslednosti. Proti nekaterim drobnarijam se sprožijo postopki v trenutku, in to z izredno medijsko podporo, proti nekaterim drugim, bistveno težjim primerom, pa se zadeve ne premaknejo z mrtve točke. Ne v bančnem sistemu, kjer imamo zdaj te primere, ne v davčnih postopkih, tako ali drugače se vsepovsod srečujemo s klavzulami takšne ali drugačne tajnosti, zaupnosti, prepovedmi posredovanja informacij, celo preiskovalnim komisijam ali drugim organom. Vse te določbe, ki pomenijo neke določene omejitve v nekem normalnem poslovanju, bi morale biti v pogojih nekih posebnih zadev izključene. In tu so izjemno velike težave.

Da bodo težave pri izvajanju tega zakona, lahko pogledate tudi nedavno sejo Državnega zbora, ko smo razpravljali o bančnem sistemu in ko smo predlagali, da se v skladu z določbami Zakona o bančništvu v primerih likvidacij ali stečajev razkrijejo osebe, ki bodo pridobile neke ugodnosti na osnovi teh rešitev. Koalicija tega ni podprla, pa je v zakonu zapisano, da se to mora zgoditi. Zdaj samo še sprašujem naprej, koliko takih koalicijskih izjem bo v primeru izvajanja tega zakona. Koliko bo tega? Kateri so tisti, za katere določbe tega zakona ne veljajo in ne bodo veljale? Ko bomo zahtevali, recimo, v Državnem zboru neko obravnavo glede izvajanja določb tega zakona ali Zakona o bančništvu, bo preprečena razprava na delovnem telesu ali bo zaprta seja, ker se o nečem ne bi smelo govoriti, ali bo pa kakšen drug razlog, da se bodo zadeve zaprle in preprečile. Vse preveč je teh primerov, ko se za koalicijsko močjo skriva preprečevanje razprav,

ko se onemogoča razprave, kar vse napeljuje na tisto, da so v tej državi prvorazredni in drugorazredni državljani. Prvorazredni, za katere se sprožijo postopki takoj, to so ponavadi mali ljudje nekje na podeželju in tako naprej. In so osebe, proti katerim stojijo zadeve v predalih raznih preiskovalnih organov. Ko pride do obsodbe, celo v kakšnih primerih to ostane pri kakšnem sodniku v predalu zaradi bolniške in tako naprej. Skratka, so ljudje, ki se jim v tej državi ne more zgoditi skoraj nič. In sam bi predvsem opozoril in nagovoril koalicijo, da je pri takih ravnanjih dosledna. To, da mi sprejemamo zakon, ni noben problem, nimamo s tem nobene težave. Problem je v tem, ko pride do konkretnih imen, ko bi moralo priti do konkretnih postopkov proti konkretnim osebam, pa se to ne zgodi. Vrsta preiskovalnih komisij je bila v Državnem zboru. Mnoge od teh so posredovale podatke organom pregona, tudi Davčni upravi, tudi kakšnemu drugemu državnemu organu, pa se zadeve niso niti sprocesirale. Niso so sprocesirale. Problem pri vsem tem je, da ni problem v zakonu, ampak je to problem v povezanih osebah ali pa politično povezanih osebah, ki tega ne sprocesirajo ali pa te postopke blokirajo ali so pa kakšni drugi bolj tehtni razlogi, kot je realizacija postopkov. Tako da se bojim, da tudi v tem primeru, ko bi moralo priti do močne obdavčitve nedokazljivega premoženja, da bodo najbrž številne izjeme, najbrž ne v prijavih, ampak v izvedbi. In ključni problem je to, da se proti oseba, ki ne ukrepajo proti storilcem takih dejanj, ne ukrepa. Še vedno imamo vse tiste, ki so storili ali pa niso storili nečesa, in so zadeve zastarale tam, kjer so bili do sedaj. Nikomur se ni zatreslo delovno mesto, nihče ni prevzel nobene sankcije za to, ker o nečem ni razsodil ali pa je razsodil narobe in tako naprej. Imamo že letos nekaj takih primerov. Dobijo celo potem zelo pohvalno mnenje ustreznega nadzornega organa, če povem to v narekovajih, da so dobro opravili svoje delo. Morda celo nekateri napredujejo v plačnem razredu ali po funkcijah. Dokler se bodo takšne stvari dogajale v tej državi, do takrat ni pričakovati, da bo prišlo do resnih izvajanj katerih koli določb zakonov, pa naj bodo še tako dobronamerne, zato ker ni tiste osnovne pravičnosti v tej državi. Dokler pa tega ne zagotovimo, da so državljani obravnavani enako pod enakimi kriteriji z enakimi merili, do takrat ni pričakovati, da bo prišlo do resnih izvajanj zakonov. To bo povozilo nekaj malih ljudi. Tisti bodo grobo in hudo kaznovani za morda neke minorne zadeve. Proti tistim, ki so pa največji v teh poslih nedokazljivega premoženja, pa postopki ne sprožijo. Proti nekaterim stojijo že 5, 7, 9 let. Postopki, ki so povezani z njihovim premoženjem, pa se ne sprocesirajo ne znotraj Davčne uprave, ne znotraj organov pregona, ne znotraj Komisije za preprečevanje korupcije.

In če hočemo, da se bo kaj dobrega na tem področju storilo oziroma tistega, kar je pričakovano, potem je treba zagotoviti najprej,

da ti sistemi delujejo in da so tisti, ki so v teh sistemih, delujejo odgovorno. Tudi pod določeno sankcijo, tako kot vsi ostali državljani. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednji je k besedi prijavljen gospod Jožef Horvat. Ga ne vidim v dvorani.

Torej dajem besedo gospodu Francu Bogoviču, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Hvala lepa. Lep pozdrav še enkrat!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo napovedali podporo temu zakonu v prvem branju. Tako kot številni razpravljavci razpravljajo, mislimo, da gre resnično za zakon, ki poskuša reševati problem, ki je v družbi zelo evidenten in zelo bode v oči poštene delavne ljudi, ko opažajo, kako se nekateri, ki so si na takšen ali drugačen način v preteklosti prigrabili določen denar, enostavno sprehajajo med njimi in v posmeh tudi ostalim državljanom uživajo sadove nezakonito pridobljenih sredstev. Mislim, da je situacija v državi resnično resna in da je treba narediti korake v smer, da dobimo nazaj zaupanje v to, da država deluje in da smo pred zakonom enaki. Žal je danes splošna ugotovitev – mislim, da povsem pravilna –, da je bil v preteklih letih, desetletju, v dveh desetletjih pravni sistem enostavno toliko neučinkovit in da ni sproti odkrival in sankcioniral tistih, ki so se poslužili nečednih dejanj. Zato mislim, da je treba iti po tej poti. Opozorila, ki so zelo na mestu, gredo v tudi smer, ali bomo res pred zakonom v bodoče vsi enaki, zato bi bil vsakršen poizkus in pa tudi izvedba tega tako sprejetega zakona v smer, da bo zopet nekdo zbiral, kdo je na vrsti in kdo ni na vrsti, napačna. Verjamem, da bo treba iti po drugi poti, zato ocenjujemo, da bi moral biti tudi instrument samoprijave na nek način vključen v zakon in da bi na ta način ljudje ali vsakdo, ki bi se odločil, tudi sam naredil ta prvi korak.

Časa mi zmanjkuje, zato še enkrat več, v Slovenski ljudski stranki bomo podprli zakon in tudi v bodoče podprli vsak zakon, s katerim bomo poskušali narediti enakost pred zakonom v Sloveniji, ker danes žal vse prevečkrat lahko rečemo, da se to ne dogaja.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka!

Zakon o davčnem postopku, če ga pogledamo v celoti, je precej dolg. Mislim, da ima nekaj čez 400 členov, in tukaj se spreminja samo en del tega zakona. Dejansko se spreminjajo predvsem določbe glede učinkovitosti samega davčnega nadzora, kjer

mislim, da bi bil potreben razmislek glede tega, da davčni zavezanci ne bodo več imeli zaključnega razgovora, predvsem zaradi tega, ker mislim, da morajo biti seznanjeni, in to pravilno, s celotnim davčnim postopkom. Mislim, da je zaradi tega tudi v naslednjih postopkih pritožbe lahko manj težav, če se ta institut zadrži, in mislim, da tukaj ne bi smel biti velik problem, če se na kakršen koli način zavlačuje.

Drugo pomembno vprašanje tega zakona, ki je to rešitev, da se dejansko lahko oceni premoženje in se primerja s prihodki davčnih zavezancev, je v veljavi že od leta 2006 – v letu 2007 se je prvič začel uveljavljati ta zakon, sedaj se nadgrajuje. Sam nimam nobenih težav s tem, da se nadgrajuje. Mislim, da je to tudi potrebno. Vsekakor pa, če si nekateri lastijo sedaj kar celotni institut prijave premoženja in tako naprej, nekatere poslanke oziroma poslanci – to seveda ne drži. Vprašanje pa je, ali bo zaradi te določbe siva ekonomija manjša. Še enkrat, to določbo gledam v smeri, da se takrat, ko nekdo že ustvari premoženje, ko je že, če želite, goljufal oziroma ni prijavil vseh prihodkov Davčni upravi, in čez nekaj let je to premoženje tako veliko, da je ogromno nesorazmerje med temi prihodki in premoženjem, seveda oceni to premoženje, se ga obdavči, tukaj lahko rečem, da s kar zelo visoko davčno stopnjo. Sam menim, da davčna stopnja oziroma davek ne sme biti kazni. Tukaj je na primer nemško ustavno sodišče že obravnavalo primernost stopenj, kakšna višina stopenj je primerna. In ocena je bila, da naj bi bila 50-odstotna stopnja maksimum. Vse ostalo je lahko kaznovalna politika in za sam davčni sistem ni primerna, kajti navsezadnje imamo tudi v vseh davčnih zakonodajah še kazni.

Pogrešam pa – upam, da je to v drugi zakonodaji urejeno –, določbe glede same sive ekonomije in glede izboljšanja tega, da bodo ljudje vnaprej vedeli, kako obračunati davek, in da bodo tudi vnaprej izstavili račun na najlažji možni način in plačali davek. Mislim, da so v Zakonu o davčnem postopku še možnosti za to, da se ta zadeva čim bolj poenostavi in da davčnemu zavezancu omogočimo čim lažji obračun in plačilo davka. V povezavi z Zakonom o davčnem postopku, ki določa postopkovna načela in ki določa, kakšni postopki se vodijo pri posameznih davkih kot tudi v splošnem pri nadzoru, je težava v tem, da temu sledijo tudi materialni zakoni. In mi se zadnje pol leta zelo veliko pogovarjamo o materialnih zakonih. Mislim, da smo obravnavali skoraj vse glavne zakone: davek na dodano vrednost, povečanje stopnje za 10 % oziroma dve odstotni točki, dohodnina, ni več usklajevanja lestvice in olajšav za vse zavezance, za vse državljane in državljanke, davek od dohodkov pravnih oseb, zaustavljena je stopnja na 17 % – se pravi, ne nadaljuje se znižanje, hkrati pa so tudi glede financiranja posameznih podjetij sprejete določene omejevalne določbe. Če samo to pogledamo in zraven ne pogledamo še ostalih

zakonov, ki so bili sprejeti, na primer na loterijske srečke, na sladke pijače in tako naprej v tem obdobju, potem se davčna obveznost v Sloveniji povečuje, in sicer se po neki oceni povečuje za 550 milijonov, to je za pol milijarde in to pomeni približno 250 evrov več davčnega bremena za vsakega državljanca oziroma državljanke v Sloveniji. Koliko pa to pomeni za štiričlansko družino? To pomeni tisoč evrov več davka na takšen ali drugačen način. Takšne rešitve ne gredo skupaj z borbo proti sivi ekonomiji, ne gredo v kontekst tega, da bi se morali dejansko osredotočiti tudi na to in narediti – Vlada, če ocenjuje, da je takšen obseg sive ekonomije, bi morala v tem pogledu narediti poseben program, narediti posebne sklope za najbolj kritične davčne zavezance, navadno so to tisti, ki poslujejo z gotovino in s končnimi potrošniki, in s tem programom omejiti in zaježiti sivo ekonomijo. Kajti omejevalne določbe in visoki davki vsekakor ne zmanjšujejo sive ekonomije. To ne gre skupaj in ni šlo v nobeni državi in tudi tukaj ne gre. Takšne omejevalne določbe pa pomenijo tudi strah, vendar na podlagi strahu se davka morda nekaj pobere, večino pa ne, ker navsezadnje smo danes tudi že v položaju, ko ni možno plačati več davkov zaradi tega, ker ljudje tega nimajo. Ko bo prišel še davek na nepremičnine, bo verjetno pri marsikomu finančni kolaps ali bankrot. Seveda davki niso namenjeni temu, da ljudje bankrotirajo zaradi tako visokih davkov, in ta davek na nepremičnine to pomeni.

Če se vrnem na oceno premoženja in na to, da bo davčni organ ugotovil to oceno premoženja s cenitvijo, ga primerjal s prihodki, ki naj bi jih davčni zavezanec napovedal v dohodninskih prijavah in ob primeru, da se to seveda zgodi, bo moral ta davek plačati. V tem primeru mislim, da je izredno pomembno še eno poglavje Zakona o davčnem postopku, to je mednarodna izmenjava podatkov. Vemo, da so številne države sklenile sporazume z drugimi državami o posebni, govorim o posebni, mednarodni izmenjavi podatkov, da določena država da na razpolago drugi državi spisek oseb, ki imajo račun v drugi državi. Žal ne poznam, da bi bil kakšen takšen sporazum sklenjen med Slovenijo in neko drugo državo. Tukaj bi bil za začetek verjetno zelo dober in evidenčen sporazum med Slovenijo in Švico. Vemo, da je Švica že z marsikatero drugo državo takšen sporazum o bančnih računih sprejela. Če se je do zdaj kar koli spremenilo, potem vzamem besede nazaj.

Naslednje vprašanje, ki sem ga tudi že omenil, pa bi ga rad še enkrat poudaril, je vprašanje davčne tajnosti. Davčna tajnost je danes opredeljena v okoli desetih členih Zakona o davčnem postopku in davčna tajnost predstavlja oviro za to, da bi dejansko tudi javnost, potem ko je že ugotovila, da je šlo za utemeljen sum ali da gre tudi za kršitev zakonodaje, pa vsi postopki še niso dokončni in pravno močni, že pred tem izvedela, ima pravico

biti seznanjena oziroma informirana o davčnih utajevalcih ali pa o tistih davčnih utajevalcih, ki davke utajujejo tako, da zraven počnejo tudi kazniva dejanja. V tem primeru mislim, da bi bilo treba ta zakon dopolniti, ga nadgraditi in potem na takšen način tudi predstaviti v Državnem zboru. Tisto, kar še manjka temu zakonu, so finančni podatki. Mi imamo danes člen o tem, da se že opravljajo ocene premoženja za posameznike, nekatere ocene prihajajo celo v javnost koliko je takšnih postopkov letno, poletno, mesečno in tako naprej. Tukaj ne gre za nobeno davčno tajnost, kajti, če reče Ministrstvo za finance, da je bilo v letu 2012 uvedenih in zaključenih, na pamet govorim, 150 postopkov, kjer se je ugotavljalo premoženje posameznikom in da je bilo pobrano iz tega naslova toliko in toliko davka, ne gre tukaj za nobeno davčno tajnost in to bi se lahko naredilo, za celotno obdobje verjetno obstajajo podatki za to. Seveda bi bilo tudi fajn, da se ugotovi ali so postopki že dokončni, pravnomočni in tako naprej. Skratka, to so tiste rešitve in na podlagi teh rešitev bi lahko dobili tudi končni finančni učinek, navsezadnje končni finančni učinek je verjetno izredno pomemben tudi za to vlado, saj navsezadnje na vsakem koraku se povečujejo davki, koristijo se vsi možni načini kako tudi pobrati takšne davke, jaz mislim, da tukaj bi bilo tudi treba ugotoviti kakšen je finančni učinek akcij, posameznih akcij, ki so se zgodile v zadnjem mesecu, ko Davčna uprava skupaj s Carinsko upravo zapre določen lokal in tako naprej in kakšen je finančni učinek v tem primeru, ali dejansko se pobere v tem primeru kaj davka ali se ga morda malo manj ali še manj, skratka kakšen učinek tega dejansko obstaja.

Tako, da jaz mislim, da je možno in potrebno ta zakon še dopolniti, ga predložiti Državnemu zboru in na tej podlagi ni nobenih težav, da tudi ne bi bil podprt. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

S tem smo zaključili z razpravo. Sprašujem, če želi morda še vladna predstavnica besedo?

Izvolite, mag. Mateja Vraničar

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Moram reči, da me veseli ta enotna podpora k predlogu zakona, ki je pred vami, v prvi obravnavi, in verjetno bomo na številna precej konkretna vprašanja, ki so bila zastavljena v današnji razpravi, odgovarjali še tekom druge faze oziroma drugega branja glede predloga zakona. Bi pa se želela osredotočiti na nekatera ključna stališča, ki so bila izražena in tudi opozoriti na nekatera dejstva.

Prva zadeva, na katero bi želela opozoriti, je naslednja; plačilo davka je objektivna obveznost vsakega posameznika, ki doseže določene dohodke, ki ima v lasti določeno premoženje ali ki troši za določen

namen. Ko govorimo o davčnem razkoraku, ko govorimo o neprijavljenih dohodkih in premoženju, ki je bilo ustvarjeno iz teh neprijavljenih dohodkov, in ko govorimo v tej povezavi o 68. in 68.a členu Zakona o davčnem postopku, govorimo o tej objektivni obveznosti plačila davka od dohodkov. Ne govorimo o tem, ali je to premoženje pridobljeno oziroma ta dohodek pridobljen iz legalne ali nelegalne dejavnosti, ne govorimo o tem, ali je treba to premoženje odvzeti ali ga ni treba odvzeti. Plačilo davka na podlagi 68. ali 68.a člena zakona ne pomeni legalizacije tega dohodka. Vsi ostali postopki, ki so določeni po drugih zakonih morajo teči nemoteno naprej. Namen določbe, o kateri je danes bilo največ govora, je v bistvu ta, da se vse davkoplačevalce na nek način, če ne že sproti, pa vsaj post festum, postavi v enak položaj in se jih, če so se v preteklosti uspeli izogniti plačilu davka, obremeni naknadno. Bilo je že govora o tem, da predlagane rešitve v predlogu zakona pomenijo nadgradnjo obstoječega sistema. In moram reči, da je že obstoječi sistem skladen z mednarodno prakso. Trditev, ki je zapisana v predlogu zakona, da so nove rešitve skladne s primerljivimi rešitvami v drugih državah, ne pomeni, da dosedanje rešitve niso bile skladne. Pomeni le, da so še vedno v mejah tistega, kar določajo tudi druge države in metod in ukrepov, ki se jih poslužujejo tudi druge države.

Kako se izvaja nadzor in katere skupine zavezancev se skozi ta nadzor pravzaprav obravnava? To je stvar dokaj podrobnega objektiviziranega postopka znotraj Generalnega davčnega urada, ki na podlagi analize rizika določi in v to analizo rizika vključi množico enih podatkov, vključi tiste davčne zavezance, pri katerih je potreben nadzor. Že v svoji uvodni razpravi sem omenila, da je bilo v preteklih petih letih izvedenih 208 tovrstnih postopkov, pripeljanih do konca. Pri tistih, kjer so se zavezanci pritožili na vrhovno ali pa na upravno sodišče, so bile sprejete tudi odločitve upravnega oziroma vrhovnega sodišča. In v teh primerih je bilo obračunanega dodatnega skoraj 33 milijonov davka. Zanimivo je, da Davčna uprava ugotavlja, da je ta davek praviloma tudi plačan, ne samo obračunan, ampak tudi pobran. Ne gre za to, da ti zavezanci ne bi imeli sredstev na razpolago, da to plačajo. Če te podatke analiziramo še nekoliko podrobneje. V obrazložitvi zakona so pri obrazložitvi 2. člena tudi natančno navedeni. Samo v prvi polovici letošnjega leta se je opravilo toliko postopkov tovrstnih, kot se jih je opravilo v celem letu 2009. V vmesnih letih se je opravilo letno med 50 in 60 tovrstnih postopkov. In če gledamo celotno petletno obdobje, se je dodano obračunalo 157 tisoč 700 evrov davka na posamezen uveden oziroma dokončan postopek. Kar pomeni, da je pri posameznem davčnem zavezancu ob upoštevanju učinkovite davčne stopnje 23 % to pomenilo za približno 690 tisoč evrov dodatno ugotovljenega dohodka. Če pa gledamo samo

prvo polovico letošnjega, leta so podatki pravzaprav še bolj, naj rečem kar alarmantni. 287 tisoč 700 je znesek davka, ki je v povprečju dodatno zaračunan na posamezen davčni postopek in če spet upoštevam isto efektivno stopnjo 23 %, nekoliko zaokrožujem zaradi poenostavitve, to pomeni pri posameznem pregledanem davčnem zavezancu za milijon 250 tisoč evrov večjo davčno osnovo.

Vsi ti podatki kažejo, da so tudi postopki, ki se danes vodijo na podlagi veljavne zakonodaje, pripeljeni ali pa izvedeni zelo natančno z veliko dokaznega gradiva, z veliko pozornostjo na izvedbi vseh dokazov, ki potrjujejo dodatne davčne obveznosti. Pričakujemo, da se bo učinkovitost uporabe tega postopka dodatno povečala s kadrovskimi okrepitvami, ki jih je Davčna uprava dobila že od julija letošnjega leta s prehodom nekaterih carinskih uslužbencev med davčne uslužbence. Ti carinski uslužbenci se sicer ne bodo ukvarjali neposredno s temi postopki, bodo pa razbremenili tiste najboljše inšpektorje, da se bodo lahko bolj posvetili tovrstnim postopkom.

Zakaj nadgradnja sistema? Ugotovljeno je bilo, da večina premoženja nepojasnjene izvora izvira tam nekje iz leta 2006 do 2009. In če ne podaljšamo možnosti ugotavljanja izvora premoženja oziroma izvora dohodkov, enostavno izgubimo to obdobje iz nadzora, s tem pa izgubimo tudi ves smisel in pomen, ki ga temu postopku v bistvu podeljujemo. Glede na način, kako priti do izbora zavezancev za tovrstno ugotavljanje davčnega razkoraka, mislim, da je možnosti za arbitrarne odločitve davčnih uradnikov sorazmerno malo. Vendar pa je določeno polje diskrecije treba pustiti tudi davčnim uradnikom in zaradi tega smo pri pripravi zakona zelo natančno presojali oziroma tehtali na eni strani pravico davčnega organa, da poseže v dohodke oziroma v podatke o davčnem zavezancu, in na drugi strani pa to, da zagotovimo ustrezní nivo pravne varnosti vsem zavezancem.

V zvezi z načinom dokazovanja, v povezavi s katerim je bilo večkrat danes omenjeno, da ni mogoče uporabiti listinskih dokazov samo v tem postopku, naj opozorim na 77. člen Zakona o davčnem postopku. Ta sicer ni predmet tokratne novele, vendar ta člen že določa, da niso samo listinski dokazi tisti, ki jih mora ali sme davčni organ upoštevati v davčnem postopku. Seveda pa imajo listinski dokazi določeno prednost v teži, ko se presoja v bistvu ustreznost posameznega dokaznega sredstva, za kar pa veljajo v bistvu splošna načela Zakona o splošnem upravnem postopku in Zakona o davčnem postopku. Ko je bilo govora o tem, kakšna meja naj se določi, od kje naprej se bo ta razkorak ugotavljal, se moramo pravzaprav vprašati, kje je naša spodnja meja tolerance. Mislim, da mora biti zakon naravnano tako, da nima spodnje meje tolerance oziroma, da je toleranca napram nedovoljenemu ravnanju in napram različnim oblikam utajevanja

davkov pravzaprav nična. Res pa je, da ta predlog zakona naslavlja samo en del ukrepov, ki jih je v zvezi z utajo davka treba izvajati, ali pa v zvezi s sivo ekonomijo, ki je bila danes večkrat omenjena. Ko govorimo o ukrepanju proti sivi ekonomiji ali pa proti utajam davkov, ni nujno, da moramo na vrat na nos spremeniti vse predpise, da se bomo lahko borili proti sivi ekonomiji in utajam davkov. Treba je izkoristiti pooblastila, ki v obstoječi zakonodaji že obstajajo, in to se dela. Vlada je oblikovala posebno skupino, ki je oblikovala celoten nabor ukrepov za boj proti sivi ekonomiji. To so horizontalni ukrepi. Tičejo se predvsem aktivnosti, ki jih vodita Davčna in Carinska uprava. Potem so pa posamezni sektorski ukrepi, ki zadevajo posamezna področja, naj bo sečnja lesa, naj bo trošarinska obveznost, naj bo peka kruha, naj bo spoštovanje drugih obveznosti in tako naprej.

Mogoče samo še komentar v zvezi s samoprijavo. Tudi ta je bila večkrat omenjena v Zakonu o davčnem postopku. Možnost samoprijave obstaja in tudi zaradi razmejitve med postopki samoprijave v primeru ugotavljanja izvora premoženja oziroma vira posameznih dohodkov v odnosu do samoprijave – ko smo tehtali ta dva instituta, smo zaradi tega tudi davčno obremenitev pri davčnem razkoraku postavili višje. Namreč, tudi v primeru, ko davčni organ napove, da bo začel ugotavljati izvor premoženja, je samoprijava še vedno možna. Glede na to, kako bo zavezanec pojasnil izvor določenega premoženja, se bodo ti dohodki oziroma se bo to premoženje obdavčilo na podlagi samoprijave po običajnih davčnih stopnjah s pribitki, kot so za samoprijavo določeni v splošnem režimu. Samo v primeru, ko zavezanec ne bo pripravljen sodelovati in bo davčni organ izvedel kompleten postopek nadzora, bo v bistvu prišla v poštev ta višja 70 % stopnja obdavčitve.

Kar se tiče mednarodne izmenjave podatkov. V Sloveniji obstajajo številni mehanizmi, na podlagi katerih lahko Davčna uprava pridobiva podatke o računih slovenskih davčnih zavezancev v tujini in teh podatkov oziroma teh metod se Davčna uprava tudi poslužuje. Tudi zaradi teh postopkov so postopki ugotavljanja davčnega razkoraka dolgotrajni in zamudni. Ne moremo pa na nek način pristati na to, da bi se posluževali nekih nedovoljenih metod pridobivanja podatkov, ker je potem v bistvu tudi dokazna vrednost tako pridobljenih podatkov v naših pravnih postopkih lahko vprašljiva. In tudi zaradi mednarodne izmenjave podatkov je treba biti previden, ko razmišljamo o morebitnem rahljanju določb o davčni tajnosti, čeprav je to verjetno tudi eno od področij, ki se mu bo treba v prihodnje posvetiti.

Skratka, veseli me precej enotna podpora predlaganim rešitvam v Zakonu o davčnem postopku in pričakujem, da bomo v enakem duhu nadaljevali tudi drugo in tretjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Zdaj pa sprašujem, če bi morda še kdo želel razpravljati? Še. Torej bom odprla še možnost za razpravo za razdelitev preostanka časa. Prosim za prijavo razpravljavcev. Prijavljene imamo štiri razpravljavce. Mislim, da ima vsak od razpravljavcev na voljo 5 minut.

Prvi pa je prijavljen gospod Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča, za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Ne bi rad skalil te idile usklajenosti ob sprejemu zakona, pa vendar čutim potrebo, da opozorim na naslednje: kjer preveč ljudi enako misli, tam nihče nič ne misli. Tako pač kaže zgodovina, izkušnje. In če se spomnimo, leta 1993 je bil sprejet Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij. Poglejte si, s kakšno pretresljivo večino, in poglejte, kaj je danes rezultat; obubožana Slovenija, neenakomerna porazdelitev takrat ustvarjenega bogastva naših mam, očetov, dedkov in babic, tajkuni in vse negativne posledice, ki smo jim danes priča. To je rezultat tako silne usklajenosti. Bojim se, da ta zakon prinaša podobne posledice, čeprav se strinjam z mnogimi razpravljavci, da ima najbrž tudi zelo dobre rešitve.

Opozoril bi na nekaj mojih pomislekov. Zmanjšanja sive ekonomije ta zakon ne bo prinesel, kajti še noben zakon oziroma nobena država, ki je istočasno zviševala davčne stopnje in oteževala poslovno okolje z različnimi administrativnimi predpisi, ni zmanjšala sive ekonomije, pa lahko gremo pogledati v zgodovino 100 let nazaj. Država tudi preko raznih oglasov trka na vest državljanov, da naj plačujejo davke, saj je to etično, to je moralno dejanje, to sodi k poštenosti človeka. Strinjam se, vendar ima vsak kovanec dve plati. Kaj pa poraba teh davkov, ki jih zberemo pri naših davkoplačevalcih, pri ljudeh, ki dobijo 600, 700 evrov plače ali 300, 400 evrov pokojnine? Ali mora biti tudi ta poštena, etična, moralna? Ali je država opravila svojo nalogo, če je z zbranimi davki polnila leta nazaj bančno luknjo, kjer so se napajali tajkuni, kjer so poniknile milijarde in ne milijoni? Ali je država poštena, je država etična, je država moralna? To je vprašanje, ki si ga moramo. Mi potrebujemo nov davčni sistem, sprememba tega zakona ne bo bistveno spremenila, mi potrebujemo razvojno naravnani davčni sistem, ki bo temeljil predvsem na pravičnosti.

In še na eno stvar bi opozoril. Gospa državna sekretarka bo to lahko preverila, ker je na dovolj visokem pomembnem mestu. Kaj pa zlorabe v davčnih postopkih? Veste, kaj vam napiše davčni urad oziroma inšpektor? Odredba, torej sklep Davčne uprave, ne izvrši izvršbe. Vam povem preverljiv primer. Bivšemu direktorju

Davčne uprave Ivanu Simiču, ki je zdaj na začasnem delu v Srbiji in ureja tam davčni, je Davčna uprava, ker ni bil politično sprejemljiv davčni inšpektor, naložila kazen v višini 200 tisoč evrov. Jo je plačal. Čez 5 let je prek tožbe dokazal, da mu je bilo krivično odmerjeno in zdaj ustanavlja Društvo opeharjenih državljanov in podjetij s strani Davčne uprave.

Veste, tudi na ta element je treba misliti in ga vgraditi v zakon, da vendarle mora tudi podjetje, državljan biti varovan pred represijo te države, ki se do svojih državljanov v 22-letni zgodovini ni pokazala kot davčno prijazna država, ampak predvsem kot davčni pekel, in je to treba spremeniti v davčni raj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Brane Golubovič, imate besedo.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj!

V bistvu nadgrajujemo zakon iz leta 2006. Dajemo mu neka dodatna orodja za še bolj učinkovit boj proti davčnim utajevalcem. Mene predvsem veseli to, da smo v parlamentu dosegali kar veliko enotnost glede tega, da so nesprejemljive, ampak res nesprejemljivi, kakršna koli siva ekonomija, gospodarski in finančni kriminal, korupcija. In ko je bilo danes govora o sivi ekonomiji, ta novela zakona zame preprečuje tudi gospodarski in finančni kriminal in korupcijo. Ne neposredno, posredno pa vsekakor. Ker če bomo učinkovito izvajali ta zakon – in od leta 2006 do danes se je ta zakon izvajal s polovično hitrostjo –, potem bomo dali zelo jasen signal vsem tistim, ki na nek nepošten način služijo svoj denar ali pa so ga zaslužili, da se to ne spleča. Veste, meni se osebno zdi, da se na načelni ravni vedno vsi strinjamo, da je utaja davkov neprimerna. Ko pa se ljudje soočijo neposredno s tem, pa vedno najdejo neke izgovore. "Majhni ljudje" rečejo, da dokler ne bodo tajkunov gor polovili, zakaj bi oni plačevali te davke. Nekateri drugi rečejo, da gre za politični konstrukt. Nekateri tretji rečejo kaj drugega. Vedno se izgovarjamo, ko pride do tega, da bi morali neko obveznost do države izpeljati, zato mi je pomembno, da sem danes tukaj slišal, da se na načelni ravni vsi strinjamo, da je temu treba narediti konec. Zame je pomembno, da še enkrat damo zelo jasno sporočilo vsem tistim, katerih stil življenja, njihovo nepremično premoženje, premično premoženje, njihova potrošnja ni, v sorazmerju s prijavljenimi prihodki. Če se bo to ugotovilo, bodo kaznovani na način, da bodo plačali od tega davek. In to mi je pomembno. Poleg tega pa, ker je ta zakon lahko učinkovit samo v praksi in želimo, da je v praksi tudi učinkovit, me zanima, ali je Durs dovolj usposobljen, da izpelje te stvari, predvsem iz vidika tega, ali se je razmišljalo v smeri ustanovitve neke specializirane ekipe znotraj Dursa, kot imamo na

področju tožilstva, kot imamo na področju policije, NPU. To je ena stvar. Druga stvar, ki me zanima, ampak je državna sekretarka že odgovorila v enem delu, je glede abolicije za nazaj. Je možna, se razmišlja o aboliciji za vse tiste, ki bi – vem, govorimo o samoprijavi in če se samoprijavijo, ampak ali se z neko akcijo to odpelje. In tretja stvar, ki me zanima, je ta, ali bo v drugi obravnavi tudi nekako že nakazana smer, katere zakone bomo še prilagodili temu zakonu. Danes v razpravi je bilo rečeno, da nekateri zakoni se bodo morali prilagoditi glede na ta zakon, ki ga danes sprejemamo oziroma popravljamo zakon iz leta 2006. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednji razpravljavec je gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, gospa državna sekretarka s sodelavko!

Pozdravljam, iskreno pozdravljam noveliranje Zakona o davčnem postopku, ki je prav gotovo pozitiven korak k poskusu realizacije zahteve poštenih državljanov in poštenih davkoplačevalcev. In ta zahteva se glasi: "Vzemite tistim, ki so vzeli nam!". Vzemite tistim, ki so vzeli nam. To poslušamo, sam v poslanski pisarni, na vasi, na podeželju, v mestu, na ulici, kjer koli. In kljub temu, da je enotna podpora tej novi zakonu, ki me na eni strani veseli, na drugi strani pa je prisoten kanček grenkobe, ker imamo že kar nekaj dobrih zakonov, pa ne rojevajo sadov, takšnih, ki bi bili dobri za vse državljane, ki bi bili dobri za Slovenijo – takšnih sadov. Včeraj smo govorili in vesel sem, dobro sporočilo je bilo s strani predsednice Vlade, gospe Alenke Bratušek, ki je dejala, da se strinja, da se sodni postopki, povezani z odvzemom nezakonito pridobljenega premoženja, vlečejo predolgo. Ta njena izjava je dober signal. Seveda, slab signal je ta, da se ti postopki vlečejo predolgo. Zakon je star najmanj dve leti oziroma še več in praktično še ni obrodil sadov. Tukaj je ta grenkoba, ko na nek način državljani od zakonodajalcev pričakujejo poštene rešitve, pravične rešitve, vendar smo potem kljub morda dobremu zakonskemu besedilu, zelo daleč od realizacije teh zahtev. Kdaj bomo dejansko lahko rekli, da v Sloveniji vlada davčna kultura? Kdaj? Gotovo takrat, ko bomo v naše življenje nazaj aplicirali tradicionalne slovenske vrednote. Najbrž šele takrat. Tukaj, ko gre za davčno kulturo, se najbrž ta kultura začne z vzgojo v družini, v šoli in tako naprej.

Glejte, kolegice in kolegi, imam občutek, da smo država dveh seznamov. Na enem seznamu so poštene državljani, davkoplačevalci, ki celo z nekim strahospoštovanjem do davkarije države redno plačujejo davke, morda še kakšen teden ali dva

pred rokom plačila, da ne bi zamudili. Na drugi strani, kolegice in kolegi, pa imamo seznam upravičencev do visokih bančnih kreditov, ki na dan prevzema kredita že vedo, da tega kredita nikoli ne bodo vrnili. Imamo seznam politikov, ki so deležni poceni letalskih kart. Imamo seznam prejemnikov privilegiranih borčevskih pokojnin in tajkunov, ki so si nepošteno prigrabili premoženje. Prebiram v časopisju o neenakih merilih v slovenskem pravosodnem sistemu, prej smo govorili, kolegica je govorila o sinovih in očetih. Imamo tudi seznam očetov, ki lahko sinu na mizo dajo 2,5 milijona evrov, da lahko sin odplača dolg. To je država dveh seznamov. In se sprašujem, ali bomo s to novelo zakona tisti grdi seznam vsaj malo skrajšali. Gotovo si to vsi želimo, zato sem tudi včeraj pri poslanskem vprašanju podprl ministra Pličaniča v njegovem prizadevanju, da vendarle odgovornosti v bančnem sistemu v pretežno državni lasti damo ime in priimek. Vendar mi je potem nekako v prijateljskem, kolegialnem pogovoru povedal, da pa seveda žal vsi niso za to. Morda bi on s temi rešitvami prišel hitreje v ta prostor, v Državni zbor, vendar ima najbrž koga, ki pritiska na ročno zavoro. Tukaj je naš problem. Natančno vemo v tej hiši, poslanke in poslanci, kaj moramo narediti, vendar je žal še vedno preveliko lobijev, ki pritiskajo na zavoro ali pa morda je kje kakšen tretji seznam ljudi, ki se bojijo, da se bodo znašli na seznamu odgovornih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

In še zadnji razpravljavec, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo. Državna sekretarka s kolegico, kolegice in kolegi!

K razpravi me je spodbudilo predvsem izvajanje kolegov iz Pozitivne Slovenije. Moram reči, da jim čestitam za lepo napisane govore, ki so jih pripravili, ob tem pa so pozabili, da je predvsem v slovenski davčni zakonodaji velik razkorak med teorijo in prakso. Po njihovem izvajanju imam občutek, kot da beremo neko super uspešno kriminalko, kjer bodo lopovi za vse večne čase zaprti, njihovo premoženje pa bo odvzeto. Toda glede na vse, kar v predlogu zakona piše, mislim, da je namen zakona dober, ampak saj veste, da je pot v pekel tlakovana z dobrimi nameni. In 70 % obdavčitev tega premoženja je tako kot višanje davkov v državi Sloveniji – ne bo ljudje bolje plačevali davkov in tudi v tem primeru ne bodo hiteli s samoprijavami, kot ministrstvo navaja, kako bodo kar sami sebe prijavljali, zato da se jim bo nekaj ukinilo. Nikakor ne. Mislim, da bodo izogibanje, špekulacije in mahinacije na davčnem področju v Sloveniji tudi s pomočjo tega zakona, ki ima, kot sem rekel, dobre nastavke, vendar bo imel verjetno slabo izvedbo, zato bo špekulacij in mahinacij še

veliko več. Strinjam se z nekaterimi predhodniki, ki so govorili o tem, ali je naša davčna uprava res usposobljena oziroma kako bomo omogočili Dursu delovanje, da bodo resnično aktivni, pa ne samo aktivni, ker kaj ti pomaga aktivnost, če na koncu nisi uspešen.

Kar se tiče pojma davčna izvršba oziroma tega termina. Mislim, da davčne oaze s tem zakonom pridobivajo nove najemnike oziroma nove koristnike. Morda je eden od primerov, ko so poslanski kolegi Pozitivne Slovenije govorili, kako so oni zdaj iznašli toplo vodo. Morda niso prebrali uvoda zakona, kjer lepo piše, da ta zakon v določeni meri velja že od leta 1997 in je bil nadgrajen v letu 2006. Se pravi, da ni Pozitivna Slovenija alfa in omega tega zakona. Kar je rekel že predhodnik, verjamem, da bo imela kakšna družina iz Ljubljane zelo zanimivo pot, morda tudi pot samoprijave, ko bodo ugotavljali, kako iz nič lahko ustvariš milijon, dva milijona, tri milijone, jih vračaš brez skrbi in nikomur se ničesar ne vzame. Resnično, za take primere, spoštovana državna sekretarka, pa upam, da jim bodo ne samo s pomočjo samoprijave, ampak tudi s pomočjo učinkovitega delovanja Davčne uprave Republike Slovenije, kakšno finančno pipico zaprli. Morda bo to eden tistih momentov, ko bomo lahko govorili o uspešnosti zakona, čeprav sam menim, da gre bolj za nek lov na male kurje tatove oziroma celo lov na posamezne čarovnice, ki imajo priseske pri kakšnih političnih strankah, ki komu niso všeč. Saj vemo, vsaj tisti, ki smo v Odboru za pravosodje, ki imamo večkrat dobre namene, kako bomo z določenimi zakoni kar tip top rešili neke zadeve. Potem pa, ko vprašamo posameznega ministra ali predsednico Vlade, kako uspešni so pri pravosodnih in davčnih postopkih, rečejo: "Ne, ne, v to se mi ne smemo spuščati, to so avtonomni organi, to so avtonomne veje oblasti in tako naprej." In stanje se nikakor ne izboljšuje, temveč se poslabšuje. Za zaključek pa, razumem vse tiste, ki pravijo, kako je ta zakon treba sprejeti, kajti javnomnenjske raziskave kažejo, da je treba tiste zapreti. Seveda, če pogledamo javnomnenjske raziskave, so tako ali tako vsi politiki butasti, leni, vsi gospodarstveniki so lopovi in tajkuni, vsem je treba vse pobrati, potem pa naj vlada, kdor hoče, samo ne tisti, ki želijo Sloveniji dobro.

Skratka, v prvi obravnavi bom predlog zakona podprl. Že predhodniki so rekli, da na žalost pri tem zakonu niste bili še bolj široki, predvsem glede vprašanja davčne tajnosti. In upam, če ne drugače, da bo kakšen avto, ki že kar nekaj let stoji v posameznih garažah, ki je bil zarubljen, našel pot na svobodo oziroma do uporabnikov, da se v tem času ne bo samo znižala njihova vrednost, ampak bo tudi praksa tega zakona pokazala, da lahko gredo ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

S tem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v četrtek, 24. oktobra 2013, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH USLUŽBENCIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslancev in poslanke s prvopodpisanim Francem Pukšičem. Predlog zakona je na 15. seji, 3. oktobra 2013, obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Ker po končali razpravi odbor členov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana. Besedo pa sedaj dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitve stališč. Kot prva ima besedo Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospod Ivan Hršak. Vidim, da jih ni v dvorani. Torej, naslednja.

Poslanska skupina Nove Slovenije, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Zakon o javnih uslužbencih med temeljnimi načeli na prvem mestu navaja načelo enake dostopnosti delovnih mest za vse zainteresirane kandidate pod enakimi pogoji in to tako, da je zagotovljena izbira najbolj usposobljenega kandidata. To načelo je v zakonu navedeno celo pred načelom zakonitosti. Na tretjem mestu zakon ureja načelo strokovnosti in za tem še ostala načela. Iz teh temeljnih načel je torej treba izhajati pri izbiri javnih uslužbencev na vsa prosta delovna mesta. Posebej dosledno pa je ta načela treba spoštovati pri izbiri uradnikov na položajnih delovnih mestih, med katere spadajo tudi načelniki upravnih enot. Prav to področje v sedanji zakonodaji ni ustrezno urejeno, saj je njihovo imenovanje, predvsem pa možnost ponovnega imenovanja brez javnega natečaja, zakonodajno in posledično tudi v praksi urejeno v nasprotju s temi temeljnimi načeli. Za izbiro kandidatov za mesto načelnika je sicer predviden postopek posebnega javnega natečaja, v katerem posebna natečajna komisija ugotavlja strokovno usposobljenost kandidatov in sestavi seznam primernih kandidatov, vendar pa minister na predlog posebne natečajne komisije ni vezan in lahko odloči, da nobeden izmed predlaganih kandidatov ni primeren ter zahteva ponovitev natečajnega postopka. Ob

tem lahko celo sam imenuje natečajno komisijo. Kar torej pomeni, da je pri položajnih delovnih mestih strokovnost kandidatov, ki se preverja v natečajnih postopkih, povsem drugotnega pomena in je primarni kriterij za zasedbo položajnega delovnega mesta politična pripadnost. Ta kriterij je do neke mere razumljiv pri nekaterih položajnih uradniških mestih, ki jih ureja Zakon o javnih uslužbencih, kot so generalni direktorji, generalni sekretarji, predstojniki organov v sestavi ministrstev in predstojniki vladnih služb, ki so odgovorni za izvajanje konkretne vladne politike. V ta krog pa zagotovo ne sodijo in ne smejo soditi načelniki upravnih enot. Delovanje javne uprave mora namreč temeljiti izključno na strokovnosti in neodvisnosti od trenutne politike. V pri vrsti pa mora biti javna uprava učinkovit servis za vse državljane in podjetja. Učinkovit servis!

V Novi Sloveniji zagovarjamo depolitizacijo in profesionalizacijo javne uprave ter dosledno vzpostavitev osebne odgovornosti. Odpraviti želimo pogosto prisotno birokratsko aroganco ter zagotoviti ažurno odzivanje državnih institucij na kritike in predloge državljanov. Javni uslužbenci morajo biti zavezani načelu strokovnosti in poklicne etike. Za učinkovito javno upravo potrebujemo dober menedžerski princip vodenja in nadzor nad kakovostjo in pravočasnostjo opravljenega dela. Na tem mestu pa opozarjamo na pomanjkanje odgovornosti načelnikov upravnih enot, ki so po svojem položaju odgovorni za pravilnost, pravočasnost in zakonitost dela upravnih enot. Seveda kritika ne leti na vse povprek, da se razumemo. Tako imamo številne situacije, ko ista oseba, seveda ustrezne politične provenience, zasede delovno mesto načelnika upravne enote za kar celih 18 let, ob tem da se vodenje in odločanje o posamičnih postopkih na taki upravni enoti vlečeta po mesece in mesece, celo leta ali kar cela desetletja, na primer pri postopkih denacionalizacije. Za takšno stanje noben načelnik ne odgovarja – nasprotno, številnim načelnikom takšnih upravnih enot je bil mandat podaljšan, večkrat brez razpisa. Takšnemu stanju v Novi Sloveniji nasprotujemo.

Zato smo v Novi Sloveniji na matičnem delovnem telesu podprli spremembe in dopolnitve Zakona o javnih uslužbencih, ki odpravlja politična imenovanja načelnikov upravnih enot in podaljševanje njihovih mandatov brez razpisov. Vsakomur mora biti ta funkcija dostopna pod enakimi pogoji, opustitev obveznosti razpisa javnega natečaja za položaj načelnika upravne enote pred oziroma ob izteku njegovega mandata pomeni kršitev temeljnega načela enake dostopnosti do te funkcije za vse zainteresirane kandidate. In predlog sprememb in dopolnitev tega zakona, če bi bil sprejet, bi tako nezakonito stanje odpravil. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jerko Čehovin bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala za besedo, podpredsednica. Spoštovane poslanke, poslanci!

Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Francem Pukšičem je v zakonodajni postopek vložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih uslužbencih, ki pa na matičnem odboru ni prejel zadostne podpore. Z novelo je bilo predlagano, da se položaj načelnika upravne enote izloči iz kroga tako imenovanih političnih uradnikov, za katere je značilna posebna ureditev pridobitve položaja, in sicer preko posebnega javnega natečaja, ki se zaključi s funkcionarjevo prosto izbiro enega izmed strokovno usposobljenih kandidatov. Poleg posebne ureditve pridobitve položaja za te uradnike velja tudi posebna ureditev prenehanja položaja, predvsem možnost predčasne razrešitve brez krivdnega razloga v določenem časovnem obdobju. Predlagatelji torej z novelo niso predlagali nove ureditve za vsa najvišja uradniška mesta, pač pa le za načelnike upravnih enot. Predlagana rešitev pa je dokaj nejasna in povzroča notranjo zakonsko neusklajenost posameznih določb.

V Pozitivni Sloveniji predlagani rešitvi nismo izrekli podpore, saj menimo, da je veljavna ureditev pridobitve in razrešitve s položaja za najvišje uradnike v državni upravi ustrezno urejena in zagotavlja izbiro strokovno primernih kandidatov. Ob obravnavi gradiva namreč nismo našli nobenih strokovnih argumentov, na podlagi katerih bi lahko prišlo do zaključka, da je predlagana rešitev boljša od obstoječe. Res je, da lahko funkcionar prosto izbira med kandidati, vendar pa ne more izbirati med vsemi prijavljenimi kandidati, pač pa samo med tistimi, za katere je posebna natečajna komisija ugotovila, da izpolnjujejo pogoje za položaj in da so ustrezni glede na svojo strokovno usposobljenost. Hkrati pa veljavna zakonodaja za vsa najvišja uradniška mesta določa enak postopek izbire in zagotavlja enake kriterije za vse uradnike, od generalnih direktorjev, generalnih sekretarjev, pa predstojnikov organov v sestavi ministrstev in predstojnikov vladnih služb do načelnikov upravnih enot. Menimo, da iz tega sistema ne moremo izločiti le načelnikov upravnih enot, saj bi imela takšna ureditev več negativnih kot pozitivnih učinkov. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavila gospa Sonja Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo na matičnem delovnem telesu sicer podprli predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o javnih uslužbencih, ki jih je vložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Francem Pukšičem. Prav tako smo podprli amandmaje, ki so sledili pripombam oziroma mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Žal je koalicija sledila mnenju Vlade in preprečila nadaljnji postopek in s tem tudi, po našem prepričanju, nadaljevanje političnega kadrovanja. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da so šle predlagane zakonske rešitve v pravo smer, saj so se s predlaganimi rešitvami izenačevali kriteriji za izbiro kandidatov za načelnike upravnih enot s kriteriji za izbiro ostalih uradnikov, z namenom izbire najbolj strokovno usposobljenih kandidatov oziroma kandidat. Ukinja se diskrecijska pravica ministra pri ponovnem imenovanju oziroma razrešitvi načelnika upravnih enot in uvajala se je možnost upravnega spora za kandidate, ki v postopku izbire načelnika oziroma načelnice upravne enote niso bili izbrani. Že v razpravah na Odboru za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo smo poudarili, da podpiramo predlagatelje zakona, da se načelnike upravnih enot izloči iz kroga tako imenovanih političnih funkcionarjev, za katere sta značilni posebna ureditev pridobitve položaja, to je javni natečaj, ki se zaključi s funkcionarjevo oziroma ministrovo prosto izbiro enega izmed strokovno usposobljenih kandidatov, ter posebna ureditev prenehanja položaja, zlasti možnost predčasne razrešitve brez krivdnega razloga v določenem časovnem obdobju.

Diskrecijska pravica ministra, da lahko sam določenim načelnikom upravnih enot podaljša mandat še za pet let, se nam v Slovenski demokratski stranki zdi neprimerna, nedopustna in vzbuja dvom, da gre pri izbiri in imenovanju načelnikov upravnih enot za odločanje na podlagi kandidatov iz strokovnih znanj in sposobnosti oziroma da mora v teh primerih iti predvsem za politično odločitev oziroma kadrovanje po sedanji zakonodaji. Načelniki upravnih enot praviloma ne oblikujejo politik oziroma strategij na posameznih področjih delovanja uprave, temveč so skupaj s svojimi sodelavci izvajalci iz zakonsko prenesenih nalog. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se zavedamo, da predlagane zakonske rešitve niso bile optimalne. Zato od Vlade Alenke Bratušek in koalicije pričakujemo, da bo v kratkem času predlagala ustrezne zakonske rešitve, ki bodo iz nabora tako imenovanih političnih funkcionarjev izločili vse tiste položaje, ker gre zgolj za vodenje organov v klasičnem smislu, kjer so potrebna specifična znanja s področja vodenja in organizacije dela, gospodarnosti, učinkovitosti in timskega dela. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov bo stališče predstavila mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagani noveli zakona ni izrekla podpore, ker jo je natančno pregledala in pritrdila mnenju Zakonodajno-pravne službe, da je predlagana novela nejasna in obstaja notranja zakonska neuskkljenost posameznih določb. Res, da so bili k noveli vloženi amandmaji, ki so sledili pripombam Zakonodajno-pravne službe, je pa vendarle treba opozoriti na to, kaj je bil temeljni namen te novele. Tako kot so predlagatelji trdili, je temeljni namen izenačitev vseh uslužbencev pri vstopu ali izstopu opravljanja del nalog, za katere so bili imenovani. Poleg tega so predlagali oziroma utemeljevali tudi še, da gre za upoštevanje strokovnosti in učinkovitosti, da bi morali biti načelniki upravnih enot, ki so uradniki po položaju in opravljajo izvršilne naloge in ker ne sodelujejo pri oblikovanju politik, izenačeni z drugimi uradniki, ki niso politični uradniki v francoskem in nemškem pomenu te besede.

Ob vsakokratni menjavi oblasti se vedno zastavlja vprašanje, do kod naj seže menjava političnega oziroma uradniškega sestava. Ali je treba za vse uradnike, ki predstavljajo uradniški vrh, zahtevati odstop hkrati s politično nomenklaturo, izvoljeno na volitvah, ali pa slediti angleškemu sistemu, ki je izrazito karierni sistem? Ne glede na zagovarjanje ene ali druge teze je treba poudariti, da imamo pri nas kombinirani sistem in da je mogoče slediti tudi spremembi zakonodaje, ki posamezne določbe spreminja. Sledenje kariernemu sistemu, vsaj v grobem, omogoča mandat, za katerega je uradnik imenovan, to je pet let, kar sega čez mandat vsakokratne vlade. Vendar je bilo naknadno v zakon vključeno dopolnilo, ki je omogočalo funkcionarju, da razreši takega političnega uradnika v enem letu od nastopa funkcije, kar pomeni, da se je prvotni namen zagotoviti mandat čez mandat ene vlade izničil, ker je bilo mogoče te politične uradnike odpoklicati. Treba bi bilo pa vendarle opozoriti na to, da posebna natečajna komisija, ki presoja strokovno usposobljenost, ki sledi vsem tistim kvalifikacijam posameznega kandidata, ki naj bi zagotavljali kakovost opravljanja dela – da vse to zagotavlja izpolnjevanje osnovnega pogoja. Res pa je pri načelniku upravne enote ohranjena možnost, da med tistimi, ki izpolnjujejo zahteve, ki jih postavlja natečajna komisija, posamezni funkcionar lahko izbere sodelavca oziroma načelnika upravne enote, za katerega sodi, da bo pri opravljanju dela uspešnejši od drugih, ki tudi izpolnjujejo strokovne kriterije. V vsakem

primeru, tudi če gre za ponovno imenovanje, je v osnovi vendarle zahteva po izpolnjenju strokovnih kriterijev.

Menimo, da taka izjema, ki jo je predlagana novela prinesla pred nas, ni v celoti upravičena, zato podpiramo predlog odbora, da zakon ni primeren za nadaljevanje postopka. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Kristina Valenčič pa bo predstavila stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi!

Vsi javni uslužbenci, od občinskih in državnih uradnikov, do vzgojiteljic, zdravnikov, kuharic v vrtcu, imajo dve skupni točki, ki sta bistveni. Kot prvo izvajajo naloge, ki so javno in splošno dobre in za to tudi prejemajo plačilo za svoje delo davkoplačevalcev iz proračuna. Zaradi teh dveh dejstev je nujno, da imamo enoten sistem javnih uslužbencev, zato v Državlanski listi, čeprav verjamemo, da je namen predlagatelja iskren, na matičnem odboru predloga zakona kolegov iz SLS nismo podprli.

Menimo, da je veljavna ureditev pridobitve in vršitve položaja za najvišje uradnike v državni upravi, med katere sodijo tudi načelniki upravni enot, primerno urejena in zagotavlja izbiro strokovno primernih kandidatov za ta položaj. V Državlanski listi ne najdemo strokovnih argumentov v prid predlaganim spremembam. Zagovarjamo namreč še večjo fleksibilnost delovnih razmerij in v časih, v katerih se nahajamo, ne smemo imeti nedotakljivih, ne v politiki in tudi ne v sistemu javnih uslužbencev. Prepričana sem, da si tudi načelniki upravnih enot ne želijo pri tem biti izjema. Rezultati dela upravnih enot, tako pri reševanju upravnih postopkov, kot pri ugotavljanju zadovoljstva strank, jasno kažejo, da načelniki pri svojem delu na prvo mesto postavljajo strokovnost in zakonitost, politična pripadnost na kvaliteto dela nima nikakršnega vpliva. Teorija pozna dva sistema, ki sta se uveljavila pri zaposlovanju javnih uslužbencev. To sta "merit" sistem in "spoil" sistem. Razlikujeta se v tem, da prvi temelji na zaposlovanju po merilih strokovnosti, drugi pa po političnih kriterijih. Pri nas, kot smo slišali prej, uporabljamo kombinacijo obeh sistemov. V prvi vrsti morajo kandidati za uradnika na položaju izpolnjevati strokovne kriterije, ki jih preverja posebna natečajna komisija, in verjamem, da uradniški svet svoje delo opravlja z vso skrbnostjo. Na koncu funkcionar izbira med kandidati, ki so bili v okviru izvedenega javnega natečaja ocenjeni kot strokovno primerni za določeno položajno delovno mesto. Ta postopek je enako urejen za vse uradnike na položaju, tako generalnega direktorja, generalnega sekretarja, direktorje organa v

sestavi, direktorja vladne službe in tudi načelnika upravne enote. Torej, so zagotovljeni enaki kriteriji za vse navedene.

S predlogom SLS bi položaj načelnika izločili iz tega kroga, njihov položaj bi bil torej drugače urejen, in z uvajanjem takšnih izjem se v Državlanski listi ne strinjamo.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Lep pozdrav, kolegice in kolegi, podpredsednica!

Žal mi je, da ni nikogar z Ministrstva za javno upravo pri tej točki. Res pa je, da sem verjetno naiven – če bom rekel, da sem mlad in naiven, O. K. Mogoče malo manj mlad, pa vendarle še naiven; kaj si upa poslanec Slovenske ljudske stranke s šestimi poslanci stopiti na neko področje, ki je v lasti bogov, dr. Viranta, na njegovo področje. Sprememba Zakona o javnih uslužbencih, pa kaj ste neumni. Torej, vse to je nedopustno, ne zaradi tega, ker je s predlogom spremembe kaj narobe, ampak zaradi tega, ker si seveda gospodje, ki so na teh položajih, v tem trenutku ne dovolijo, da bi kdo stopil na njihovo diskrecijsko pravico. Res je, naša zakonodaja je takšna, da upošteva preko uradniškega sveta tako strokovnost in potem politični kriterij. To je že res, ampak veste, politične kriterije upoštevati pri 58 načelnikih se mi ne zdi prav. Torej, vsak minister ima pravico v roku enega leta zamenjati vseh 58 načelnikov, če se tako odloči. Da pa tukaj za to govornico poslušam ljudi, ki govorijo o načelnosti, strokovnosti, ki so bili načelniki v upravni enoti – v dveh letih so bili trije razpisi, pa še do danes ni bilo nobenega sprejemljivega. Na kaj to že cika? Na politično korupcijo. Mogoče se čaka na delovno mesto oziroma je rezervirano za koga ... A to pa ni korupcija? Takšni ljudje bodo izza te govornice slovenskemu narodu govorili, kaj smemo in kaj ne smemo, kaj je in kaj ni. In v Slovenski ljudski stranki tega ne podpiramo.

Še en dokaz. Ocena v ocenjevalnem obdobju 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012: odlično. Željko Vogrin je po zanesljivosti pri delu, samostojnosti, ustvarjalnosti, kakovosti, organiziranosti dela, odnosa do dela, rezultatih dela, racionalnosti poslovanja in drugih sposobnosti dela opravil odlično, nad pričakovani glede na kriterij ocenjevanja. S svojim delom in osebnim prispevkom v različnih delovnih skupinah je ustrezno prispeval tudi k boljšemu delu vseh upravnih enot. Podpis – dr. Gregor Virant. Sem mislil, da ni njegov, sem bil skoraj prepričan. Mislite, da ga je izbral za načelnika upravne enote? Ne. Izbral pa je nekoga, ki je na Facebooku pisal tako: ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Gospod Pukšič, prosim, preidete na stališče poslanske skupine. Lepo prosim!

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): To je naše stališče, ne me motiti.

"Pa saj ne morem verjeti, o nas razpravljajo v Odmevih, Štuhec pa – kaj so toti nori, ta mafija, ki je preko Zvona pokradla denar ljudem. Kako si drznej? Gotof je." In naslednja za slaviste, nov štajersko-slovenski slovar: "kanglarjevati – občevati z narodom v glavo" ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Gospod Pukšič, opozarjam vas, da ohranite spodobno retoriko v Državnemu zboru.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): "Kagleroid – umsko prizadeti član mestnega sveta z opravljenim viličarskim izpitom." Če pa tako pišeš po Facebooku, pa si potem načelnik upravne enote!

V Slovenski ljudski stranki smo predlagali spremembo tega zakona prav zaradi takšnih anomalij, katerih ne podpiramo, ne bomo podpirali, pa naj to dela kdor koli je in kdor koli bo. Žal, kolegice in kolegi, pa vendarle upam, da pri glasovanju razmislite, ali ima ta sprememba veliko soli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O PRENEHANJU VELJAVNOSTI ZAKONA O KOZMETIČNIH PROIZVODIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade.

Izvolite, gospa Brigita Čokl, državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje.

BRIGITA ČOKL: Spoštovane poslanke in poslanci in vsi ostali, ki nas spremljate.

S predlaganim zakonom Republika Slovenije razveljavlja dosedanje nacionalno ureditev na področju proizvodnje in prometa s kozmetičnimi izdelki, ki je zaradi obvezne neposredne uporabe pravnega reda Evropske unije postala nepotrebna. Z uveljavitvijo predlaganega zakona bo področje kozmetičnih proizvodov urejala Uredba št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o kozmetičnih izdelkih in Uredba o izvajanju Uredbe o kozmetičnih izdelkih, s katero je Vlada Republike Slovenije določila pristojna urada, ki sta Urad Republike Slovenije za kemikalije in Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, v njej pa določila tudi kazenske sankcije.

Z razveljavitvijo Zakona o kozmetičnih proizvodih se razveljavljajo tudi vsi podzakonskih akti, izdani na tej podlagi, razen Pravilnika o načinu vzorčenja in metodah za laboratorijske analize kozmetičnih proizvodov, ki je bil objavljen v Uradnem listu, št. 59 v letu 2006. Ta pravilnik moramo ohraniti zaradi usklajenosti pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije in smiselno uporabljati še naprej. Razveljavitev Zakona o kozmetičnih proizvodih ne bo zmanjšala varnosti kozmetičnih proizvodov za zdravje potrošnikov in uporabnikov kozmetičnih proizvodov v Republiki Sloveniji, saj se vse do sedaj veljavne določbe ohranjajo in nadgrajujejo z uredbo Evropske unije. Uredba določa odgovornost za promet in varnost kozmetičnih proizvodov, oceno ustreznosti za zdravje potrošnika, ureja prepovedane in pogojno dovoljene sestavine, označevanje izdelkov, prepoved poizkušanja na živalih, ureja tako imenovane nanodelce in uvaja sistem za spremljanje nezaželenih učinkov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prva ima besedo Poslanska skupina Nove Slovenije in gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Že sam naslov Predloga zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih je dovolj zgovoren. S predlaganim zakonom se ukinja dvojna normativna ureditev na tem področju, saj zakonodajno materijo na področju kozmetičnih proizvodov ureja vsebinsko obsežna Uredba št. 1223/2009, ki je bila sprejeta 30. novembra 2009 in je začela veljati januarja 2010, kot tudi uredba o izvajanju te uredbe iz letošnjega julija. Ker se uredba neposredno uporablja v vseh državah članicah Evropske unije, je nacionalna zakonodaja postala nepotrebna.

V Novi Sloveniji bomo predlog zakona podpri. Bi pa dala pobudo ministrstvu, da glede na to, da smo uporabniki kozmetičnih proizvodov domala vsi prebivalci, Urad za kemikalije nekoliko posodobi rubriko poslovnih poročil, da bomo lahko državljanke in državljani seznanjeni tudi s statističnimi podatki glede izvajanja zakona oziroma po novem uredb, kot na primer s številom izvedenih inšpekcijskih postopkov kot tudi s splošnim stanjem o nadzoru nad varnostjo kozmetičnih proizvodov pri nas. V Novi Sloveniji pričakujemo, da bo ministrstvo našo pobudo upoštevalo in jo sprejelo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Gospod Darko Jazbec bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

DARKO JAZBEC (PS PS): Predsedujoča, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Spoštovani!

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo vsekakor podprli Predlog zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih, saj gre za logično posledico neposredne implementacije evropskega pravnega reda. Z obstoječim Zakonom o kozmetičnih proizvodih smo namreč uskladili pravni red z ureditvijo Evropske unije na področju kozmetičnih proizvodov, ki jo je predvidevala evropska direktiva iz leta 1976. Takrat so bili z zakonom določeni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kozmetični proizvodi v prometu, da se zagotovi njihova ustreznost in nemoten promet ter nadzor. Leta 2009 je Evropska unija izvedla temeljito prenovitev obstoječe zakonodaje na področju kozmetičnih proizvodov, kjer je združila vse do tedaj veljavne predpise in jih v celoti nadomestila z Uredbo o kozmetičnih izdelkih. Ta je zdaj v naš pravni red nekako implementirana z Uredbo o izvajanju Uredbe. Ker se nova ureditev, kot rečeno, v celoti uporablja v vseh državah članicah Evropske unije neposredno, je obstoječa zakonodaja nepotrebna in jo je treba in smiselno razveljaviti. S prenehanjem veljavnosti tega zakona preneha veljati tudi 8 drugih pravilnikov, ki so bili nekako vezani na ta zakon, en se pa ohrani, kot je že državna sekretarka danes omenila.

Torej, to področje se ureja na novo z uredbo EU. Sliši se sicer suhoparno, ampak toliko za ilustracijo, da vemo, zakaj se gre; na novo se definirajo pojmi in definicije, kaj sploh in kakšen je kozmetični izdelek, širi se varnost za promet z njimi in predvsem nosilce odgovornosti se s tem določi. Ta uredba ima pravzaprav deset poglavij, obveščanje o resnih nezaželenih stranskih učinkih, potem simbol odprte knjige, kjer so varnostna opozorila in sestavine, ni več možno navesti nekje na notranji strani embalaže in simbol odprtega lončka, da je nujno tudi vedno rok uporabe po odprtju proizvoda, ne samo dokler je zaprt. Več je takih stvari, posebej bi pa omenil še eno večjo področje, to je področje nanomaterialov. Tukaj je veliko pomislekov o varnosti in uredba ureja tudi to, tako da gre za prenovljeno, sodobno uredbo in je prav, da jo tudi mi uporabljamo. Ta naš obstoječi zakon pa s tem preneha veljati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo stališče predstavila gospa Irena Tavčar.

IRENA TAVČAR (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovani gospod minister, gospa državna sekretarka!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke Predlogu zakona o

prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih ne nasprotujemo, saj gre za ukrep ukinitve dvojne normativne ureditve na področju ravnanja z kozmetičnimi izdelki. S tem se omogoča nemoteno izvajanje skupne ureditve Evropske unije. Glede nedokončanih prekrškovnih, upravnih in sodnih postopkov je predvideno prehodno obdobje za dokončanje teh postopkov že po sedanjih predpisih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Sedaj pa bo v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov stališče predstavila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Tudi sama bi povsem na kratko predstavila stališče naše poslanske skupine. Skratka, področje kozmetičnih izdelkov oziroma proizvodov v Sloveniji trenutno urejajo trije predpisi, in sicer Uredba ES o kozmetičnih izdelkih z oznako 1223/2009, Uredba o izvajanju Uredbe o kozmetičnih izdelkih in seveda naš lastni slovenski zakon, Zakon o kozmetičnih proizvodih. Uredbe v evropski skupnosti imajo neposredno veljavo v nacionalnem pravu držav članic, kar pomeni, da je treba upoštevati v celoti določila takšnih uredb. Trenutno je v Sloveniji področje kozmetičnih izdelkov oziroma proizvodov dvojno normirano, zato je postal Zakon o kozmetičnih izdelkih nepotreben.

Iz navedenih razlogov bomo seveda Socialni demokrati podprli Predlog zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Kristina Valenčič bo predstavila stališče Poslanske skupine Državljske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo še enkrat, spoštovana predsedujoča. Spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Z uporabo kozmetičnih izdelkov se potrošniki srečamo že ob svojem rojstvu. Z leti se število dnevno uporabljenih kozmetičnih izdelkov le še povečuje. Ob besedi kozmetika najprej pomislimo na parfume in na druge izdelke za ličenje. Pa vendar med kozmetične izdelke ne spadajo samo dekorativni kozmetični izdelki, ampak tudi izdelki za osebno higieno in nego, izdelki za sončenje in drugi. Kozmetični izdelek, ki je dostopen na trgu, mora biti varen za zdravje ljudi, saj imajo številni poleg svojih koristnih in uporabnih plati tudi nevarne lastnosti, zaradi katerih lahko ob nepremišljeni, neodgovorni ali nepravilni uporabi povzročajo bolj ali manj resne posledice za zdravje ljudi. Za

obvladovanje teh tveganj in za zmanjšanje škodljivih učinkov so v Sloveniji in v Evropski uniji uvedeni številni ukrepi in aktivnosti. Evropska unija je leta 2009 izvedla temeljito prenovo obstoječe zakonodaje na področju kozmetičnih proizvodov. S prenovo je združila vse do tedaj veljavne predpise in jih v celoti uredila z novo uredbo, ki se v celoti in neposredno uporablja v vseh državah članicah Evropske unije, zaradi česar ni več potreben prenos v nacionalne pravne sisteme. S sprejetjem tega zakona bo Slovenija izvedla še zadnji potreben ukrep za ukinitve te dvojne normativne ureditve na področju ravnanja s kozmetičnimi izdelki.

Poslanke in poslanci Državlanske liste bomo ta predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Stališče bo predstavila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, podpredsednica Državnega zbora. Spoštovane gospe in gospodje poslanci, predstavniki Vlade!

Predlagani zakon o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih je posledica uveljavitve evropske uredbe o kozmetičnih izdelkih iz leta 2009, ki se v državah članicah EU uporablja neposredno, brez potrebe po prenosu v nacionalno zakonodajo. Zaradi tega je postala ureditev področja ravnanja s kozmetičnimi izdelki v slovenskem pravem redu nepotrebna in se jo s predlaganim zakonom razveljavlja. Edino izjemo pri tem predstavljata dva pravilnika, izdana na podlagi razveljavljenega zakona o kozmetičnih proizvodih, ki do nadaljnjega ostajata v veljavi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke glede predlaganih rešitev nimamo posebnih pripomb, zato predlaganemu zakonu o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih ne bomo nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Stališče bo predstavila Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, spoštovane kolegice in kolegi!

Temeljni razlog za pripravo predloga zakona je uveljavitev Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne, 30. novembra 2009, o kozmetičnih izdelkih, ki je začela veljati 11. julija letos. Za njeno izvajanje je Vlada Republike Slovenije že sprejela nacionalno izvedbeno uredbo. Z uveljavitvijo uredbe Evropske unije, ki se uporablja neposredno, je sedanja zakonska ureditev v področju postala

nepotrebna in jo s predlaganim zakonom razveljavljamo. Z razveljavitvijo zakona o kozmetičnih proizvodih se razveljavljajo tudi vsi podzakonski akti, izdani na njegovi podlagi, razen Pravilnika o načinu vzorčenja in metodah za laboratorijske analize kozmetičnih proizvodov, ki se zaradi ohranitve usklajenosti pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom EU smiselno uporablja še naprej. Sama razveljavitev zakona ne prinaša sprememb na področju proizvodnje in prometa s kozmetičnimi proizvodi, saj EU uredba področja ohranja vse do sedaj vzpostavljene mehanizme.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije bomo Predlog zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Hršak.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v četrtek, 24. oktobra 2013, v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA MLADINO 2013–2022.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo predstavniku Vlade, tukaj prisotnemu ministru za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jerneju Pikalu.

DR. JERNEJ PIKALO: Spoštovane gospe in gospodje! Gospa podpredsednica! Dober dan in obenem hvala lepa, da lahko danes v tem visokem zboru še enkrat čisto na kratko dam par poudarkov glede nacionalnega programa mladih.

Kot verjetno veste, večkrat smo to poudarjali v teh mesecih, gre pravzaprav za prvi zares strateški dokument v Sloveniji za področje mladih, ki bo na enem mestu na zelo pregleden, celovit in medresorsko usklajeni način povezal politike do mladih. Gre za tisto, čemur mi rečemo tako imenovani horizontalni dokument. Torej, dokument, ki ni stvar samo enega resorja ali dveh, ampak želi na politiko do mladih pogledati celovito in jo kot tako tudi obravnavati. Gre za dokument, ki je nastajal ne samo pod to vlado, ampak pravzaprav v obdobju treh vlad, ki je narejen na podlagi številnih analiz in raziskav, ne nazadnje in ključna je bila raziskava, ki se imenuje Mladina 2010. Nacionalni program sloni na dejstvih in je realen, zato za vse tiste cilje, ki jih zajema, želimo, da bi bili najširše osvojeni in

da bi na ta način tudi dosegli ves svoj namen. Kar je najpomembnejše pri tem nacionalnem programu, je to, da je nastal v sodelovanju z mladimi. To mu daje, sam mislim, da poseben pečat in seveda tudi vrednost. Slogan, ki smo ga nekako posvojili, "Nič o mladih brez mladih" je pravzaprav najlepše utelešen točno v tem dokumentu. Gre za mešanico konkretnosti na eni strani, zato da bodo resorji zavezani, in na drugi strani splošnosti, zato da v vseh teh ukrepih in v množici zadev, ki so zapisane v nacionalnem programu, ne bomo izgubili strateške niti, to je naše skupne zaveze do mladih in ukvarjanja s problemi mladih. Tisto, kar bo sledilo, če bo ta visoki zbor temu dokumentu naklonjen, je predvidoma najprej enoletni izvedbeni načrt, ki mu bodo sledili seveda še štiri dveletni načrti. Ta izvedbeni načrt bo slonel na eni strani na proračunu za naslednje leto, proračunu za leto 2015 in vseh ostalih proračunih, na drugi strani na evropskih sredstvih, najprej na ostankih in seveda kasneje na rednem delu, sistemskih ukrepih in tako kot sem rekel tudi večletnemu finančnemu načrtu.

Sam bi si seveda želel v imenu predlagatelja, da tako kot ob prejšnjih predstavitev tudi že na odboru in v Državnemu svetu pa tako naprej, da bi Resolucija o nacionalnem programu za mlade dobila čim širšo politično podporo. S tem bom mi, ki se ukvarjamo s politiko, dali zelo jasen signal, da so mladi naša najvišja prioriteta in ob enem zavezali Vlado, da gre zelo jasno in z jasnimi koraki po poti, ki je začrtana v tem dokumentu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora, gospodu Jožefu Kavtičniku.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Minister, spoštovani Državni zbor!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 9. redni seji, 3. 10. 2013, obravnaval Predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino 2014–2022, ki ga je v obravnavo in sprejem Državnemu zboru predložila Vlada. Zakonodajno-pravna služba je predloženo resolucijo proučila z vidika njene skladnosti z ustavo in s pravnim sistemom ter z zakonodajno tehničnega vidika in podala pripombe k nekaterim poglavjem. V nadaljevanju je predstavila pisno mnenje in pojasnila, da so njihove pripombe v pretežni meri upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin ter povedala, da bodo v končnem pregledu opravljene še določeni redakcijski popravki. Predlog resolucije je obravnavala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost,

šport in šolstvo ter Državni svet, oba sta predlog resolucije podprla.

Odbor je na podlagi 46. člena Poslovnika Državnega zbora, 18. septembra 2013, opravil javno predstavitev mnenj, katere namen je bil pridobiti mnenje in stališča strokovne in širše javnosti o Predlogu resolucije o nacionalnem programu za mladino 2014–2022. Državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, dr. Mirko Pečarič, je v uvodu k predlogu resolucije povedal, da se z resolucijo smiselno opredeljujejo načela, ključne usmeritve in krovne smernice, ki bodo vodilo pri lajšanju prehoda mladih v odraslost, upoštevale pa se bodo tudi ob oblikovanju in izvajanju obstoječih javnih mladinskih politik. Pojasnil je tudi področja, ki jih resolucija zajema, in to so: izobraževanje, zaposlovanje in podjetništvo, bivanjske razmere mladih, zdravje in dobro počutje, mladi in družba ter pomen mladinskega sektorja in kultura, ustvarjalnost, dediščina in mediji.

V okviru razprave so članice in člani odbora ter drugi vabljeni govorili predvsem pri obravnavi uvodnega dela predloga resolucije, pri področju izobraževanja ter področju zdravja in dobrega počutja. Pri uvodnem delu so razpravljavci izrazili podporo predlogu resolucije. Menili so, da je bila pri njeni izdelavi vključena širša javnost in da je bilo opravljenih veliko analiz, med drugim tudi ključna raziskava Mladina 2010. Nekaj razprave je bilo tudi o ciljnih in področjih nacionalnega programa za mladino, na področju izobraževanja. Ti so usklajeni s ključnim razvojnimi dokumentom Evropske unije, in sicer z Evropo 2020 ter Strategijo za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Pri področju zdravja in dobrega počutja, ki je umeščeno med eno izmed vodilnih pobud strategije Evropa 2020, je bil predlagan amandma odbora, ki bi opredelil pogostost poseganja po drogah s strani mladih. S strani ministrstva je bilo pojasnjeno, da področje drog resolucija posebej obravnava, predlagani amandma pa gre v preveč specifičnosti, ki jih pa strokovno in podrobno pokriva zakonodaja oziroma zdravstvena zakonodaja.

Večinsko stališče mladih, strokovne javnosti ter članic in članov Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino je bilo, da resolucija predstavlja dobro podlago za pripravo izvedbenih načrtov, ki naj jih Vlada pripravi v treh mesecih po sprejetju resolucije v Državnem zboru Republike Slovenije. Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh delih predloga resolucije skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga resolucije, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog resolucije je sestavni del tega poročila.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Pozitivne Slovenije, gospod Dragan Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Lep pozdrav, predsedujoča, minister, kolegice in kolegi! Poseben pozdrav mladim kolegom, ki ste tukaj, in sicer kronološko mladi, mladina, ki izpolnjujete ta kriterij.

Kar se tiče resolucije nacionalnega programa, mislim, da sta v uvodu tako minister kot predsednik Odbora za izobraževanje povedala bistvene zadeve, sam pa bi spregovoril nekaj dodatnega v imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Skratka, če je resolucija sprejemljiva za mlade in če je za njih dobra, je jasno, da je tudi nam. To se je izkazalo ne nazadnje tudi na javni predstavitvi mnenj, ki smo jo organizirali, kjer so mladi podali svoja mnenja o resoluciji. Le-ta je nastala v skladu s 16. členom Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju, kar pomeni, da je tam izhodišče te geneze, ki je kar dolgotrajna, kot je minister povedal. Ključni sta dve analizi, iz leta 2009 in 2010, kar pomeni, da ima tudi z nekega vidika utemeljenosti svojo podlago ravno v teh analizah. Jasno, ne nameravam govoriti v imenu mladih brez njih, bi se pa oprl na neko izjavo iz razprave, ki sem jo opravil z zainteresiranimi mladimi. Povedali so nekaj, kar ima zame in za nas v Pozitivni Sloveniji precej teže. Povedali so, ne bom zdaj dobesečno, da naj ne skrbimo za njih, naj omogočimo pogoje, da bodo lahko sami skrbeli zase, in ta izjava je v principu bistvo te resolucije. Šest področij, od izobraževanja, zaposlovanja, bivanja preko participacije, zdravja in kulture – teh šest je prioriternih. Mogoče bi kazalo izpostaviti, ne v smislu neke diskriminacije, področje izobraževanja in področje zaposlovanja kot ključna v tem smislu. Namreč, kljub temu, da trg dela narekuje neko potrebo po izobrazbi mladih, vseeno mladi niso usmerjeni v to, da bi se izobraževali zgolj za potrebe trga dela in tudi v tem smislu so pripravljene nositi svojo osebno odgovornost, ki je v skladu z idejami Pozitivne Slovenije, ki govori o tem, da mladim zaupamo, starejše pa spoštujemo. In to zaupanje je potem treba dejansko tudi pokazati, omogočiti, udejanjiti in preko tega tudi sprovcirati to osebno odgovornost. In to je nam všeč.

Da je to horizontalni dokument, je tudi dejstvo in to zelo pomembno dejstvo. To pomeni, da vsi resorji participirajo pri dokumentu, drugače bi bila zadeva neizvedljiva oziroma zgolj neka želja. Resolucijo se da spremljati in ima kazalnike, s katerimi se jo da spremljati, kar je tudi zelo pomembno. Če se nekaj spremlja, se da potem tudi popravljati oziroma nadgraditi. To je eno pomembno dejstvo. In nazadnje, izvedbeni načrt. Na resolucijo so vezani izvedbeni načrti, ena plus trikrat dva, ampak ti izvedbeni načrti so odvisni od

proračunov. Ta teden poteka projekt Simbioza, kjer mladi učijo starejše uporabljati IKT, se pravi sodobno tehnologijo, računalnike, telefone. Če gre za simbiozo, gre za obojestransko dobrobit, potem se da pričakovati to dobrobit v tem smislu, da pa starejši z izpolnjevanjem svojih državljskih obveznosti omogočijo polniti proračun, tako preko davkov oziroma preganjanja sive ekonomije, dela na črno in podobnega, in ta način zagotavljajo delež sredstev, ki ga potem lahko uresničimo preko izvedbenih načrtov. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani Državni zbor, spoštovani gospod minister.

Po ugotovitvah raziskave Mladina 2010 število mladih v Sloveniji upada, in to zelo hitro. V zadnjih letih se je število mladih zmanjšalo za 11 %, v tem desetletju pa lahko pričakujemo kar 20 % upad. Število starejših prebivalcev na enega mladega se bo v Sloveniji do leta 2050 predvidoma skoraj potrojilo. V celotnem sistemu izobraževanja v Sloveniji je moč zaznati pomanjkanje poklicnega svetovanja in kariernega usmerjanja, povezava med izobraževalnim sistemom in trgom dela je slaba. Torej, ni čudno da je slovensko šolstvo neučinkovito, saj vsako leto izobrazbi drugačne profile, kot si jih v gospodarstvu sploh želijo oziroma jih potrebujejo. Slovenija je na prvem mestu v Evropski uniji po začasnih zaposlitvah, za mlade so značilni pogosti prehodi med zaposlitvami in pogost pojav brezposelnosti. Soočajo se s pomanjkanjem delovnih izkušenj, po drugi strani pa na trg dela pogosto prihajajo mladi s svežim znanjem teorije ter številnimi socialnimi in tehničnimi kompetencami. Samostojno bivanje je ena izmed ključnih točk osamosvajanja mladega posameznika. V Sloveniji smo v samem vrhu Evropske unije, ko govorimo o deležu mladih, ki živijo pri svojih starših. Raziskava Mladina 2010 nam daje podatke, da je kar 68 % mladih v starosti med 18 in 34. letom starosti še vedno doma pri starših. Vse to so razlogi, da je položaj mladih v Republiki Sloveniji slab in žalostno je, da se slabša. Zato pa smo odgovorni prav vsi. Mi mladi, mi kot tisti, ki oblikujemo politiko že od osamosvojitve naprej, torej politika, šolstvo, za to smo odgovorni vsi. In dovolil bi si reči v imenu mladih, da imam ter da imamo teh floskul, da "na mladih svet stoji", počasi že dovolj, lahko rečem poln kufer. Treba je tudi kaj storiti, ne pa samo govoriti. O mladih je veliko govora predvsem pozitivnega in pokroviteljskega, ampak po navadi predvsem pred volitvami in ko so razne kampanje za pridobivanje glasov. Takšno je tudi prazno besedičenje predsednice

Vlade, ki s svojimi fiskalnimi ukrepi mlade kar sili v tujino. Sam recimo prihajam iz Spodnjega Podravja in vidim, kako se moji sovrstniki vsakodnevno vozijo v sosednjo Avstrijo. In ob tem bi rad povedal, da mladi v tej krizi plačujejo največje stroške, pa zato niso odgovorni.

Mladi, recimo pasivni politik prilagajanja stop in se aktivirajmo! Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 je sicer dobro pripravljena in velja pohvaliti ministrstvo, že minister je povedal, da so to resolucijo pripravljale tri vlade, tudi Urad za mladino. Žalosti nas edino dejstvo, da vladajoča koalicija ni podprla amandmaja Poslanske skupine SDS, ki bi v medsektorsko oblikovanje politik bolj vključil predstavnike gospodarstva in obrti. Ampak očitno Socialni demokrati mislijo in so mnenja, da se želijo prav vsi mladi zaposliti v javnem sektorju oziroma je javni sektor motor za poslovanje mladih. Verjamem, da takšnih vzorov ne želimo postavljati. Potrebujemo predvsem sistemske rešitve, ki bodo mladim omogočile, da bodo lahko ustvarjali.

Na koncu bi rad dodal, da bomo Resolucijo o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 podprli, obenem pa opozarjamo, da bomo v primeru zamujanja s konkretnimi ukrepi in aktivnostmi seveda tudi primerno ukrepali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, poslanke in poslanci!

16. člen Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju je zakonska podlaga za resolucijo, ki jo obravnavamo danes. V javni predstavitvi mnenj pa tudi v obravnavi na odboru pa ni bilo mogoče prezreti, da nekateri segajo pod letnico 15, čeprav se resolucija nanaša na mlade v starosti od 15. do 29. leta, kajti za mlajše je program za otroke in mladino, ki je pa opt na Konvencijo o človekovih pravicah. Naj posebej poudarim, da Vlada kaže izredno skrb za mlade. Nedavno tega je bil na Vladi sprejet posodobljen program za otroke in mladino v obdobju od leta 2013 in 2016. Da je Vlada pred prejšnjo vlado Ivana Janše kaj postorila tudi na družbeno-političnih korakih in pripravila mehanizme za večjo participacijo mladih, naj spomnim na to, da smo v Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja vključili v organ upravljanja, to je v svet srednje šole oziroma dijaškega doma, tudi dijake. Ali pa recimo, da smo z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju določili nosilce javnega interesa, opredelili pristojnosti Urada za mladino, opredelili torej to zakonsko določbo o nujnosti nacionalnega programa za mladino, uzakonili svet Vlade za mladino, določili pogoje in način za podelitev statusa v javnem interesu, da smo

dali zakonsko podlago za formiranje aktov za mladino na lokalni ravni, določili postopek in način financiranja mladinskega dela ter ustvarili podlago za podeljevanje nagrad v mladinskem sektorju. In temu bi dodala samo še idejo Socialnih demokratov, da bi morebiti razmišljali o tem, da bi postavili 16 let kot mejo za uveljavljanje volilne pravice. Toliko glede teh osnov.

Rečeno je že bilo, da resolucija temelji na številnih aktih. Citirana je bila že raziskava Mladina 2010, ki smo jo v Državnem zboru tudi podrobneje obravnavali na pristojnem matičnem telesu, pa bi iz te raziskave povedala nekaj stvari, ki jih moramo upoštevati, ko govorimo o resoluciji o nacionalnem programu za mladino. Namreč, delež študirajoče populacije v starosti med 20. in 24. letom je v Sloveniji daleč najvišji med državami Evropske unije. In prav rast števila študentov in razmislek o terciarnem izobraževanju in obsegu sredstev, ki ga imamo za ta del izobraževanja, bi kazali razmišljati o bolj ekstenzivnem modelu razvoja terciarnega izobraževanja – torej, ne o širjenju in pretiranem večanju novih zavodov, novih institucij. Delež posameznikov, ki zgodaj opustijo šolanje, je bil v prejšnjem desetletju tega stoletja med najnižjimi, pri tem je pa treba poudariti, da se mladi zavedajo izjemnega pomena neformalnih oblik izobraževanja. Kar 92 % jih je v anketi omenilo, da so neformalne oblike izobraževanja zelo pomembne, premakniti bi bilo treba samo nabor tistih izobraževalnih oblik ali vsebin. Namreč, prednost dajejo jezikom in računalništvu, manj pa drugih oblikam izobraževanja. V razmisleku in tehtanju med permisivno vzgojo in opresivno vzgojo – namreč, slednja dobiva vse več zagovornikov tudi na Slovenskem – kaže poudariti, da je resda treba poudarjati individualno odgovornost mladih, vsekakor pa se ne kaže odreči prednostim permisivne vzgoje. Iz ankete oziroma raziskave Mladina 2010 bi pa samo še en podatek navedla v zvezi z bivanjskimi razmerami mladih. Mladi ne vidijo problema v tem, če stanujejo s svojimi starši, nas pa bi moralo skrbeti, da ima v 29. letu starosti vsaj enega otroka 50 % mladih, pri tistih, ki živijo pri starših, je pa takšnih samo 15 %.

Zagotovo resolucija daje veliko priložnosti za razmislek in za dejavnost. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državljske liste in gospod Branko Kurnjek.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani minister, poslanke in poslanci!

"Na mladih svet stoji," pravi stari pregovor, ki ga je prej omenil naš spoštovani kolega. Vendar pa statistični podatki temu reku žal jemljejo moč sporočila. Naj navedem samo dva kazalnika, ki se mi zdita še posebej skrb vzbujajoča. Prvi kazalnik govori, da število

mladih med 15. in 29. letom stalno pada in naj bi po projekcijah do leta 2060 predstavljal le še 14,4 % populacije. Ob tem bi bilo morda treba dodati tudi to, da uradni statistični podatki še ne prikazujejo vpliva sedanje že nekaj let trajajoče krize, ki ji v bistvu ni videti konca in ki bi lahko demografske kazalce pravzaprav še globoko poslabšala. In drugi kazalnik: število registriranih brezposelnih mladih med 15. in 29. letom se v obdobju med decembrom 2008 in decembrom 2011 povečalo za neverjetnih 48,9 %. Če vzamemo v obzir, da zaposlitev mlademu človeku pomeni odskočno desko k osebnosti, osamosvojitvi in načrtovanju svoje družine, lahko vidimo, kako katastrofalne bodo dolgoročne posledice za našo družbo.

Glede resolucije. Predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino je tisti dokument, ki naj bi s svojimi usmeritvami na temelju analiz in raziskav pripomogel k temu, da se ti trendi spremenijo v pozitivno smer. Resolucija s svojimi cilji posega na celovito področje obstoja in delovanja mladih med 15. in 29. letom starosti. Ta področja so bila danes že navedena, jih na hitro ponovim: izobraževanje, zaposlovanje in podjetništvo, bivanjske razmere mladih, zdravje in dobro počutje, mladi in družba ter pomen mladinskega sektorja in na koncu kultura, ustvarjalnost, dediščina in mediji. Resolucija vsebuje tudi seznam ključnih usmeritev, ob zagotavljanju boljših možnosti z izobraževanjem, zagotavljanja lastne ekonomske in socialne varnosti do posvečevanja pozornosti zdravju in zagotavljanju varnega začetka poklicne poti. Morda bi bilo smiselno razmisliti tudi o eni izmed ključnih usmeritev, ki bi lahko bila morda zapisana, da bi navedli tudi socialno varen začetek družinske poti. Govorimo namreč o mladih med 15. in 29. letom starosti. Ker resolucija zavzema obdobje devetih let, bo lahko njeno uspešnost dejansko potrdilo le sprotno spremljanje in evalvacije rezultatov merjenih s posameznimi kazalniki. V primeru neuspešnosti določenih ukrepov se bo lahko izvedbeni načrt tudi ustrezno prilagodil in uskladjal z letnim proračunom Republike Slovenije.

V Državljanski listi smo prepričani, da bo Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022, ki je bila pripravljena v sodelovanju z veliko deležniki, dosegla svoj namen, zato jo podpiramo.

Dovolite mi, da na koncu izrazim še prepričanje, da bi se dejanskih težav, v katerih so se znašli mladi in sem jih omenjal na samem začetku, počasi morali zavedati tudi starejši, ker če na mladih svet stoji, kakor pravi pregovor, to pomeni, da so temelj družbe, in če bo temelj slab, tudi dobra streha ne bo trdno stala. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospod Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 je kljub nekoliko starejšim statističnim podatkom, ki jih vsebuje, naposled le pred nami, kar v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke seveda pozdravljamo. Skrajni čas je namreč že, da se na področju mladinskega sektorja sprejmejo zaveze, ki bodo mladim podale pogoje za boljšo prihodnost, za lepše življenje in to v Sloveniji, ne v tujini. Politiki imamo velikokrat polna usta lepih in spodbudnih besed o naših mladih, po drugi strani pa jim s sprejemanjem različnih prepisov velikokrat ne damo možnosti za razvijanje svojih potencialov, za uspešen prehod na trg dela, za boljši jutri. Posledično mladi zapuščajo državo, običajno potem, ko jih je ta brezplačno izobrazila, saj doma enostavno ne vidijo več upanja za svojo poklicno in osebno rast ter ustvarjanje družine. Ne vidijo več prihodnosti.

Da preprečimo tovrstne scenarije ali pa jih vsaj zavezimo, pa po mnenju naše poslanske skupine potrebujemo horizontalne in vertikalne ukrepe, ki so v predlagani resoluciji sicer dobro opredeljeni, vendar jim po našem mnenju pa vendarle manjka konkretizacija. Naj navedem samo en primer. V resoluciji je večkrat omenjena neusklajenost ponudbe in povpraševanja na trgu dela. Pri slednjem velja omeniti, da gre za resen strukturni problem, katerega rezultat je visoka stopnja brezposelnosti mladih diplomantov, vendar se s tem nekako ne znamo soočiti. Prejšnja vlada je sicer z omejevanjem vpisa na nekatere študijske programe poskušala korigirati to nesorazmerje, a so bili odzivi s strani dela politike, rektorjev, medijev in drugih dovolj zgovorni. Narediti je treba vse, da se ne naredi nič. Predlagana resolucija, kot rečeno, zaznava ta problem, a bojim se, da so predlagani cilji bolj zaradi tega, ker pač morajo biti, konkretnih učinkov pa ne bo. Medtem pa bodo mladi še naprej odhajali v tujino.

Še posebej bi opozoril na to elementarno pomanjkljivost predlaganega dokumenta, in sicer popolno odsotnost pojma vzgoja. V pretežnem delu dokumenta je govora o izobraževanju, medtem ko je vzgoja izpuščena kljub dejstvu, da se z dokumentom posega tudi v najstniško populacijo. Vzgoja se namreč ne zaključuje s konceptom osnovne šole, pač pa se nadaljuje tudi skozi celotno srednjo šolo, fakulteto in tudi naprej. Torej, tudi z vzgojo za trajnosti razvoj, vzgoja za odgovorno starševstvo, pri načrtovanju družine in tako dalje. Naslednja zadeva, na katero želimo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke tudi opozoriti, je pomanjkanje usmeritev, na kakšen način bi povečali informacijsko in digitalno pismenost mladih. Nizka informacijska in digitalna pismenost se zna pojaviti predvsem v zelo odročnih krajih, kjer je malo možnosti za vzpostavitev internetne povezave, ter pri socialno šibkejši mladini, zato bi po naši oceni

moral ta ukrep vsebovati pregled po regijah, saj skladni regionalni razvoj na tem področju zelo šepa.

Spoštovani! Predlagana resolucija o nacionalnem programu 2013–2022 je resda deklarativen dokument, ki že po svoji naravi ne more podati konkretnih odgovorov na vsa vprašanja, ki se ta hip zastavljajo na področju mladinske politike. Na slednje naj bi vsaj v grobem odgovorili izvedbeni načrti, ki bodo izhajali iz ciljev resolucije in tako opredelili specifične ukrepe. Minister je te izvedbene načrte obljubil v roku treh mesecev po sprejetju resolucije in upam, da bo to obljubo tudi držal.

Kljub izraženim pomislekom v Slovenski ljudski stranki ne bomo nasprotovali tej resoluciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo in vsem prisotnim pristrčen pozdrav!

Konec leta 2012 je v Sloveniji živel nekaj manj kot 360 tisoč mladih, kar je v deležu predstavljajo 17,5 %, in Slovenijo ta podatek uvršča med stare družbe. Statistični podatki kažejo, da je bilo julija letos med registrirano brezposelnostjo skoraj 27 tisoč starih do 29 let. Mladim, ki jim uspe dobiti zaposlitev, so na voljo predvsem začasne zaposlitve. Delež začasnih zaposlitev med zaposlenimi v starosti od 15 do 24 let je konec leta 2012 znašal 71,4 % nezaposlenih, kar je daleč največ v skupnosti evrskih držav, to je v skupnosti 28 držav. Poleg tega je lani brezposelnost mladih v Sloveniji zrastle najbolj izmed vseh držav članic Evropske unije. Slovenija je tudi svetovni rekorder po podatku o dvigu starosti ženske ob prvorojencu, ki je v zadnjih letih zrastle kar za pet let, in sicer s 23,8 na 29 let. Naj povem še, da se je lani iz Slovenije odselilo tisoč 570 mladih, kar je največ po osamosvojitvi, in da je alkohol dokaj stalni spremljevalec mlade populacije, saj ga kar 90 % mladih občasno uživa. Statistika zna biti precej suhoparna, a danes nam te številke razkrivajo alarmantne razmere na področju mladih v Sloveniji, pred katerimi si v naši družbi že dolgo časa zatiskamo oči. Takšno stanje namreč ni zgolj posledica krize, saj so bili nekateri skrb vzbujajoči pojavi, na primer sindrom "hotel mama", začasna zaposlitev mladih in nizka rodnost, prisotni tudi v družbi že pred našo recesijo. Problem je očitno globlji, kot si mislimo, in hočemo priznati, čeprav ne gre zanikati, da je kriza situacijo še dodano poslabšala. Sprašujem se, kaj smo v naši državi na področju mladih počeli v preteklosti. Dejstvo, da bi morala Vlada nacionalni program za mladino poslati v Državni zbor že decembra leta 2011, potrjuje moje mnenje, da stvari očitno nismo jemali dovolj resno. Naša družba z opominjanjem na

solidarnost do starejših ves čas trka na vest mladih, pri čemer pa si zatiska oči, da so pravzaprav mladi tisti, ki so v izjemno nezavidljivem položaju, še posebej na trgu dela, o katerem veliko govorimo, v resnici pa ga nimamo, ker nimamo delovnih mest. Le kako naj mladi drzno sledijo svojim sanjam, ko pa jih na vsakem koraku spremlja negotovost in občutek, da zanje v tej družbi ni prostora. Predlog resolucije odgovarja na veliko teh vprašanj, vendar se bojim, da so rešitve včasih preveč splošne in zaradi pomanjkanja finančnih virov tudi negotove. Sprašujem vas, ali svet res še stoji na mladih ali jim to pravzaprav preprečujemo.

Resolucija je prvi korak k potrebnim spremembam in jo bomo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev vsekakor podpri.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije bo predstavila gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod minister, predsedujoča, kolegice in kolegi!

Predlagana resolucija je res obširna in temeljita. V Novi Sloveniji pozdravljamo široko javno razpravo na to temo in javno predstavitev mnenj. Na tej javni razpravi je sodelovala tudi Mlada Slovenija, podmladek Nove Slovenije, ker v Novi Sloveniji vidimo prav v mladih in njihovem znanju odločilen potencial za prihodnost in razvoj naše države. Po našem mnenju je največja težava v Sloveniji z implementiranjem napisanega. Že dolgo časa namreč vsi vemo, katere probleme imamo v Sloveniji v zvezi z mladimi, vendar se zelo težko lotimo korenitih sprememb. V Poslanski skupini Nove Slovenije želimo izpostaviti področja, ki so po našem mnenju med najbolj perečimi. Visoko vključenost v terciarno izobraževanje imamo, na žalost, predvsem zaradi tega, ker s tem rešujemo brezposelnost mladih. Dokler imajo status lahko delajo kot študentje in niso v evidenci brezposelnih. Kdor bo prekinil to umetno zniževanje brezposelnosti, bo po našem mnenju naredil pomembno potezo v smer normalizacije razmer v državi, hkrati pa moramo delati na tem, kako najti nova delovna mesta za tiste mlade, ki ostajajo brezposelni kljub znanju, kljub dobri izobrazbi. Več skrbi moramo nameniti zaposlovanju mladih z dobrim načrtovanjem izobraževanja. V Novi Sloveniji trdimo, da potrebujemo različne poklice in ljudi z različnimi stopnjami izobrazbe. Zato bi zagotovo morali narediti več pri ozaveščanju mladih in tudi njihovih staršev, katere poklice trg potrebuje, kje je njihova prihodnost in to uravnati tudi s štipendijsko politiko. Uvajajo se štipendije za deficitarne poklice, kar je dobro. Vendar imamo še vedno vrsto programov, ki so sami sebi namen ali pa jih uvajamo zato, ker nastajajo

nove fakultete, novi programi in morajo biti profesorji zaposleni. V prvi vrsti moramo misliti na to, ali bodo ti mladi, ki se v nekem programu izobražujejo, potem lahko dobili tudi zaposlitev. V letih, ko imajo največ življenjske energije in tudi svežega znanja, mnogi zaman iščejo zaposlitev v domovini. Glede na to, da se število mladih z leti zmanjšuje in število starejših povečuje, bodo prav te generacije morale nositi v prihodnosti veliko odgovornost za preživetje Slovenije. Če nam bo uspelo vse to, ali vsaj večino tega, kar smo v tej resoluciji definirali kot problem, tudi rešiti, potem bom dosegli pomemben napredek. Prevečkrat pa zmanjka odločilnih korakov.

Nova Slovenija bo to resolucijo podprla, ob tem pa apeliramo na Vlado, da jo v čim večji meri in tudi pametno implementira v dobro nas vseh. Pravimo, da so mladi naša prihodnost – naj ne bo brezizhodna, ampak naj mladim res prinaša upanje za prihodnost.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 bo deležen tudi najine podpore. Ocenjujemo, da je glede na aktualne izzive družbe, še posebej skrb zbujujočega konstantno upadanje deleža mladih v strukturi prebivalstva Republike Slovenije in zelo visoke stopnje nezaposlenosti, predlagana resolucija prepotrebna. Menimo, da predlagane rešitve sledijo interesom uveljavljanja mladine v naši družbi in dokaj celovito nakazujejo na vsebine in kreiranje politik, ki so nujne in tudi strateško upravičene. Seveda, zgolj strateški dokumenti in ta resolucija ne bodo dovolj, zato pričakujemo, kot so že tudi drugi danes poudarjali, konkretna dejanja na vseh prioritetenih področjih tudi v praksi.

Izražam pa zadovoljstvo tudi zaradi podpore predlaganim amandmajem naše poslanske skupine, s čimer smo tudi z vidika avtohtonih narodnostnih skupnosti ter drugih narodnostnih in manjšinskih zornih kotov vsebinsko nadgradili prvotni predlog besedila. Zgolj povzamem v zvezi s tem najpomembnejše vsebine. V skladu z določbo Zakona o štipendiranju dopolnjeno besedilo resolucije poudarja tudi pomen subjektivitete mladih iz vrst avtohtonih narodnih skupnosti na področju štipendiranja v prid pridobivanja kompetenc ekonomičnosti, odgovornosti in samostojnosti. Zaradi bolj doslednega izvajanja zakona, ovrednotenja in priznavanja izobraževanja v zvezi s študijskimi programi, ki v Sloveniji ne obstajajo, je pomembna dopolnitev besedila, ki

zagotavlja, da se v primeru specifičnih študijskih programov, ki so pomembni z vidika ohranjanja in razvoja narodnih skupnosti, omogoči njihovo priznavanje. In na koncu pozdravljamo tudi nadgradnjo besedila na področju poglavja kulture, ustvarjalnosti, dediščine in medijev, ki zagotavlja mladim iz vrst vseh tipov narodnih skupnosti, da jih vseh ne naštevam, in ranljivih skupin dostopnost do kulture tako, da bodo omogočene njihova dejavna in ustvarjalna vloga pri razvoju njihove kulture, njihova enakopravna participacija v kulturnem življenju ter njihova kakovostna integracija v širše družbeno okolje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč Poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v četrtek, 24. oktobra 2013, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2013–2020.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo predstavniku Vlade, dr. Jerneju Pikalu, ministru za izobraževanje, znanost in šport. V naši sredini pa lepo pozdravljam tudi gospoda Dejana Levaniča, državnega sekretarja na Ministrstvu za delo.

DR. JERNEJ PIKALO: Spoštovana gospa predsednica, poslanke in poslanci. Še enkrat pozdravljeni!

Tokrat vam prinašamo Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanje odraslih v Republiki Sloveniji med leti 2013 do 2020. Kot verjetno veste, je nastala na podlagi Zakona o izobraževanju odraslih, ki je krovni zakon, ki določa cilje izobraževanja, prednostna področja, opredeljuje dejavnosti ter seveda tudi obseg javnih sredstev. Tisto, kar bi tudi pri tem nacionalnem programu želel poudariti, je njegov horizontalni značaj. Torej, gre za to, da smo tudi tu želeli sistemsko nadgraditi dosedanje načine urejanja in smo na ta način želeli tudi bolj sistemsko pristopiti k vprašanju izobraževanja odraslih za naslednje obdobje. Tudi to je dokument, ki je nastajal nekaj časa. Nazadnje, 16. maja tega leta, mu je Strokovni svet za izobraževanje odraslih prižgal zeleno luč in dal pozitivno mnenje.

Cilji tega programa so jasni in vnaprej opredeljeni, pa mi dovolite, da pred cilji mogoče povem še vizijo. Vizija je, da vsakemu

odraslemu prebivalcu Republike Slovenije omogočimo enake možnosti za kakovostno izobraževanje v vseh življenjskih obdobjih. Iz tega izhajajoči cilji pa so seveda dvigniti izobrazbeno raven prebivalstva, s tem posledično povečati zaposljivost, izboljšati možnosti za učenje ter tudi za vključevanje v izobraževanje in na splošno dvigniti izobraženost. Ampak, da ne bomo govorili na splošno, ker se mi zdi, tako kot ste že prej večkrat izpostavili, da je tega govorjenja preveč, bi rad zato zelo jasno povedal, kaj so operativni cilji tega programa. Na eni strani, kar se tiče splošnega izobraževanja odraslih, želimo povečati delež odraslih, to je tista populacija od 25. do 64. leta s 5 na 8 %, da bo torej več ljudi vključenih v splošno izobraževanje. Drugič, kar se tiče dviga splošne izobrazbene ravni odraslih, želimo od leta 2011, ko je bilo okrog 4,4 % tistih, ki so imeli nedokončano osnovno šolo, to do leta 2020 prepoloviti, torej priti na okrog 2,2 %. Obenem želimo delež odraslih, spet tistih od 25. do 64. leta, ki imajo končano srednjo strokovno izobrazbo, dvigniti iz današnjih 57 % na 63 % in po možnosti tudi več v letu 2020. In tretjič, kar se tiče dviga splošne izobrazbene ravni, želimo tiste med 30. in 34. letom še bolj spodbuditi, da končajo tisto terciarno izobrazbo, ki so jo po navadi kot nekoliko mlajši začeli. Tudi to je naš cilj, ker želimo spodbuditi ta proces z vpisovanjem na višješolske programe strokovnega izobraževanja. Kar pa se tiče tistega dela, ki se nanaša na izobraževanje in usposabljanje za potrebe trga dela, pa želimo, da bi se najmanj polovica brezposelnih za časa trajanja tega programa, torej med leti 2013 in 2020, skladno z APZ, vključila v programe povečevanja zaposlitvenih možnosti. Torej, vsaj polovica. Konkretno, to pomeni, da bomo v teh letih za ukrepe spodbujanja teh operativnih ciljev namenili nekaj manj kot 400 tisoč evrov. Ni veliko, ampak ta denar bo nadgrajen z viri lokalnih skupnosti, sredstvi delodajalcev, posameznikov ter z vsemi tistimi sredstvi, ki so namenjeni za te projekte iz evropskih in drugih mednarodnih virov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Jožefu Kavtičniku.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala, predsedujoča. Spoštovani minister z ekipo, kolegice in kolegi!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na isti seji, ko je obravnaval Resolucijo o nacionalnem programu mladih, obravnaval tudi Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za 2013–2020, to je 3. 10. 2013. Zakonodajno-pravna služba je predlog resolucije

proučila ter dala pripombe k petemu razdelku, v nadaljevanju pa je predstavnica pojasnila, da so njihove pripombe upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin ter povedala, da na vložene amandmaje nimajo pripomb. Predlog resolucije je obravnavala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šport in šolstvo, ki je predlog resolucije tudi podprla. Državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, dr. Mirko Pečarič, je v uvodu predloga resolucije povedal, da je z letom 2010 prenehala veljati Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji od leta 2005 do 2010. Na podlagi analize in njenega uresničevanja, ocene stanja na področju izobraževanja odraslih in družbeno gospodarskega položaja v Sloveniji ter mednarodne primerjave je oblikovana vizija razvoja in cilji izobraževanja odraslih do leta 2020.

V okviru razprave so člani in članice odbora ter drugi vabljeni govorili predvsem o obravnavi ter o uvodnem delu predloga resolucije ter izrazili podporo predlogu resolucije. Menili so, da je vseživljenjsko izobraževanje izjemno pomembno, zato ga je treba spodbujati v različnih oblikah. Pomembno je tako formalno kot neformalno izobraževanje, pa tudi izobraževanje in usposabljanje za potrebe trga dela. Ministrstvu je bila dana pobuda, da v prihodnje pripravi strategijo in mrežo institucij za izobraževanje odraslih, tako da bi se lahko glede njih zagotovila uravnotežena pokritost celotnega slovenskega področja. Predlog resolucije je pozdravil tudi predstavnik Zveze ljudskih univerz Slovenije. Povedal je, da ta obsega ključne cilje, da pa imajo težave v sistemskem okviru, saj odrasli niso umeščeni v sistemsko okolje. Poudaril je nujnost vzpostavitve sistema financiranja, saj so ljudske univerze odvisne predvsem od evropskih sredstev in lahko v nasprotnem primeru v prihodnje pride do izpadov prihodkov. Glede izobraževanja za dvig izobrazbene ravni so nekateri razpravljavci menili, da mora pri tem biti poudarek tudi na vzpostavitvi in organizaciji mreže srednjih šol, še posebej strokovnih oziroma poklicnih srednjih šol, ki že zaposlujejo učitelje oziroma strokovnjake z določenih področij znanja. Posebej so tu pomembni strokovnjaki s področja deficitarnih poklicev. S tem bi po njihovem mnenju ohranili obstoječa delovna mesta in mrežo strokovnih oziroma poklicnih srednjih šol po Sloveniji. S strani ministrstva je bilo pojasnjeno, da je dikcija reševanja potreb trga dela z dejavnostjo mrež srednjih šol preostra. Poleg srednjih šol obstajajo tudi druge institucije, ki izobražujejo odrasle.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval o vseh delih predloga resolucije skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika pripravljeno besedilo dopoljenega predloga resolucije, v katerega so

vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog resolucije je sestavni del tega poročila.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospa Mateja Pučnik.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora. Spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli. Zelo dobro se namreč zavedamo, da je program izobraževanja odraslih izrednega pomena, še posebej v času gospodarske krize, velike brezposelnosti, splošnega staranja prebivalstva in podaljševanja delovne dobe. Vsakemu odraslemu prebivalcu Slovenije morajo biti omogočene enake možnosti za kakovostno izobraževanje v vseh življenjskih obdobjih, kot je že povedal gospod minister. Tako Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih za obdobje 2013 do 2020 zajema izobraževanje, izpopolnjevanje in učenje oseb, ki so zaključile osnovnošolsko izobraževanje. Opredeljuje tudi nacionalno politiko izobraževanja odraslih in daje podlago za načrtovanje letnih programov izobraževanja, pri čemer je pomembno tako formalno kot neformalno izobraževanje. Še posebej slednjemu je treba dati še večji poudarek in seveda poskrbeti tudi za primerno vrednotenje programov neformalnega izobraževanja.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke sicer menimo, da v resoluciji učinkovitosti izobraževanja ni dan dovolj velik poudarek. Pogrešamo namreč metodologijo, ki bi omogočala sledljivost posameznikom in družbenim skupinam, ki so se zaradi izobraževanja in usposabljanja ponovno zaposlili ali kot zaposleni izboljšali svoj položaj. Torej, bolj kot kvantiteta mora biti v ospredju kvaliteta izobraževalnih programov. Programi so dejansko učinkoviti, ko ima posameznik korist od izobraževanja, izobraževanje pa je kakovostno, še posebej, če uvidi potrebe trga dela v Sloveniji in omogoča zaposlitev. V resoluciji pogrešamo tudi konkretno vključevanje srednjih šol, še posebej poklicnih in strokovnih srednjih šol, ki bi izobraževanje odraslih lahko izvajale, omogočale še boljšo dostopnost, ponujale vrhunsko opremo in ustrezne strokovne kadre.

V poslanski skupini sicer obžalujemo, da amandmaja, ki smo ju na podlagi teh dveh predlogov vložili na matičnem odboru, nista dobila podpore. Ne glede na to bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlog resolucije podprli in seveda tudi budno spremljali nastanek akcijskega načrta, ki

ga bo Vlada oziroma ministrstvo pripravilo v bližnji prihodnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, poslance in poslanci!

Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih 2013–2020 je koherentno besedilo, ki uvodoma navaja natančno oceno stanja, vključno s pomanjkljivostmi ter na podlagi trenutnega položaja Slovenije opredeli ciljne skupine, ki jim je program namenjen. Nadalje definira cilje, prednostna področja in kazalnike. V Poslanski skupini Socialnih demokratov obžalujemo, da sta od izteka prejšnje resolucije do sedaj minili dve leti, vseeno pa menimo, da je iz minule resolucije ali iz izvedbe minule resolucije vendarle treba poudariti nekatere stvari. Analiza, ki je bila opravljena, je nesporno pokazala, da so opredelitve in določbe v resoluciji kljub nekaterim pomanjkljivostim pomembno in pozitivno vplivale na razvoj ter uveljavljanje izobraževanja odraslih. Trebna je tudi poudariti, da so se znatno izboljšali materialni pogoji za izobraževanje odraslih, kar je prispevalo tudi k večji vključenosti v različne programe izobraževanja in usposabljanja. Velik napredek je zabeležen pri programih usposabljanja za potrebe dela, vključno s sistemom potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Povečal se je tudi vpis odraslih v višje strokovne šole. Slabši rezultati od predvidenih pa so bili pri uresničevanju vpisa v program osnovne šole za odrasle in pri programih, namenjenih splošnemu neformalnemu učenju. Zelo se je povečalo število udeležencev nekaterih javno veljavnih programih na račun zakonsko določenih javno veljavnih programov, ki jih morajo obiskovati vsi zaposleni, na primer za higienski minimum, za varstvo pri delu in tako dalje.

Naj pa vendarle opozorim na to, da se je v minulemu letu zgodilo pri izobraževanju odraslih tudi kaj takega, s čimer socialni demokrati nismo soglašali. Denimo, ZUJF je pripravil podlago za združitev nekaterih podpornih institucij v nekakšen meganacionalni institut. Ideja k sreči ni izvedena, ampak ena izmed organizacij, ki so jo želeli združiti ali ukiniti, je bil tudi Andragoški center Slovenije. Ta je združitvi javno nasprotoval in bil pri tem deležen jasne podpore deležnikov na tem področju. Zdaj bi lahko naštevala, na kaj vse so v Andragoškem centru Slovenije opozarjali, kaj bi se izgubilo, če bi bila ta združitev uresničena. K sreči, kot rečeno, ni bila. Druga institucija ali druge vrste institucij, ki so za izobraževanje odraslih temeljnega pomena, pa so zagotovo ljudske univerze. Moramo opozoriti, da so ljudske univerze kot temeljne nosilke

izobraževanja odraslih močno poudarjene tudi v resoluciji, in radi bi poudarili, da se v zadnjih letih soočajo z vse večjimi problemi, katerih posledica je tudi njihovo zmanjševanje. Recimo, leta 1997 jih je bilo 43, leta 2010 samo še 31. V zadnjih letih se ljudske univerze srečujejo z vsaj dvema velikima problemoma. Prvi je pretežno financiranje iz strukturnih skladov – ti se z letošnjim letom zaključujejo, prihodnje leto pa je negotovo in je vprašanje, kako se bo dalo najti premostitvena sredstva za nemoteno delovanje. Drugi problem pa je ravno ta – letni program izobraževanja odraslih je praviloma sprejet šele v začetku poletja, tako so ljudske univerze tako rekoč pol leta brez finančnega toka, kar v obdobju padanja tržne dejavnosti predstavlja dodatne težave. Vsekakor je pa treba poudariti, da tudi bela knjiga o mreži šol govori o tem, da so ljudske univerze in druge oblike izobraževanja odraslih del javno veljavnih programov, da pa so tudi koncesionirane dejavnosti lahko. In tukaj bi posebej poudarila, da je zelo pomembna mreža izobraževalnih organizacij, ki bi zagotovila enakomerno razporeditev tudi teh institucij, ki skrbijo za izobraževanje odraslih zaradi enotnega regionalnega razvoja.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo resolucijo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državlanske liste in gospod Branko Kurnjek.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Še enkrat hvala za dano besedo, spoštovana podpredsednica. Ponovno vsi lepo pozdravljeni!

Po praznini, ki je nastala po letu 2010, ko se je iztekla prejšnja resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji, imamo pred seboj predlog resolucije za obdobje od 2013 do 2020. Gre za osnovni dokument, ki določa smernice na področju izobraževanja odraslih vse do leta 2020, vsako leto posebej pa se seveda sprejemajo letni programi izobraževanja odraslih. Resolucija sledi stališču, da bi moralo izobraževanje oziroma doizobraževanje trajati skozi celoten življenjski cikel, na vseh ravneh in za vse skupine ljudi – za tiste, ki bi želeli dokončati osnovno, poklicno, srednjo strokovno šolo, gimnazijo ali višjo strokovno šolo in za tiste, ki v preteklosti zaradi takšnih ali drugačnih okoliščin te možnosti niso imeli, kakor tudi za tiste, ki so to željo in potrebo, tudi zaradi trenutne krize, pridobili skozi življenje.

V resoluciji so podana prednostna področja izobraževanja, in sicer prvo prednostno področje: splošno izobraževanje odraslih s poudarki na dvigovanju osnovne ravni, funkcionalne pismenosti, programih za tiste, ki zgodaj zapustijo šolanje, programih digitalne pismenosti in tako dalje. Naslednje, drugo prednostno področje: izobraževanje za dvig

izobrazbene ravni odraslih s poudarki na dokončanju osnovne šole in spodbujanju nadgrajevanja s poklicnim izobraževanjem, povečanju deleža odraslih oseb z dokončano srednjo in višjo šolo ter prekvalifikacija. Ter tretje prednostno področje: usposabljanje in izobraževanje za potrebe dela s poudarki na izvajanju izobraževalnih programov, ki bodo prilagojeni potrebam trga dela, ukrepi aktivne politike zaposlovanja, podpornih dejavnosti s poudarkom na svetovanju in formiranju in kakovosti. Torej, to so bila tri prednostna področja.

Čeprav resolucija sama po sebi, če jo pogledate, vsebuje veliko statističnih podatkov, pa bi za ilustracijo želel navesti vsaj podatke o brezposelnih osebah iz leta 2011, med katerimi je bilo kar 35,6 % brez poklicne ali strokovne izobrazbe, čeprav so predstavljali le 24,8 % prebivalstva nad 15. letom starosti. Nadalje, 24,9 % je bilo takšnih z nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo, čeprav so predstavljali 23,6 % prebivalstva. 26,4 % je bilo takšnih, torej brezposelnih, s srednjo tehniško ali strokovno izobrazbo, čeprav so predstavljali 32,7 % prebivalstva, ter 12,5 % brezposelnih z višjo in visoko strokovno izobrazbo ali več, predstavili pa so 18,7 % prebivalstva. Kaj želim povedati? Torej, višja kot je izobrazbena raven, nižja je stopnja brezposelnosti v procentih. Čeprav, če poznate podatke, število brezposelnih se drastično povečuje tudi med visoko izobraženimi, univerzitetno izobraženimi ljudmi. Številke nadzorno kažejo, da delež brezposelnosti z višjo ravno izobrazbe pada, in to je tudi eden glavnih argumentov, da je treba znanje v življenjskem ciklusu nadgrajevati in dopolnjevati. Skozi celo zgodovino se človeštvo razvija zaradi nadgrajevanja svojega znanja in sposobnosti. K temu nas silita prirojena tekmovalnost in potreba po konkurenčnosti. In če želimo biti v globalnem svetu konkurenčni, je izobraževanje tudi odraslih ključna pot za doseg tega cilja.

V Državlanski listi to pot, in s tem Predlog resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020, podpiramo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospod Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo. Še enkrat vsem skupaj lep pozdrav!

V našem življenju so edina stalnica lahko le spremembe, saj nas te bogatijo, krepijo in učijo ter dajejo vrednost življenju. Naša družba ne sme stagnirati, saj to pomeni propadati, zato je treba našim državljanom omogočiti izobraževanje, ti pa morajo z izobraževanjem negovati in krepiti svojo osebnostno rast. Zato je še kako pomembno, da

v naši državi dvignemo izobrazbeno raven prebivalstva in s tem povečamo zaposljivost aktivnega prebivalstva. Če želimo izboljšati splošno izobrazbenost, kar mora biti tudi naš osnovni cilj, moramo izboljšati možnost za učenje in vključevanje v izobraževanje. To so tudi glavni cilji izobraževanja v nacionalnem programu izobraževanja odraslih, zato bomo v Slovenski ljudski stranki Predlog resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje od leta 2013 do 2020 tudi podprli.

Resolucijo pa podpiramo tudi zaradi tega, ker odpravlja pomanjkljivosti iz Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010, to pa so predvsem nezadovoljiva uspešnost odraslih v programu osnovne šole za odrasle, premajhno sodelovanje med izvajalci izobraževanja odraslih in tako dalje. V Slovenski ljudski stranki bomo predvsem podpirali odločitve in projekte, ki bodo spodbujali pravičnost, socialno kohezijo in aktivnega državljan. Samo na osnovi tega lahko zagotavljamo izobraževanje in usposabljanje vseh državljanov, ne glede na njihove osebne, socialne ali gospodarske razmere, ter omogočimo vseživljenjsko pridobivanje, posodabljanje in razvoj znanosti in spretnosti, pomembne za specifična delovna mesta, pa tudi ključnih kompetenc potrebnih za njihovo zaposljivost ter pospeševanje nadaljnega učenja, aktivnega državljanstva in medkulturnega dialoga. Vseživljenjsko učenje je zelo pomembno, zato ga je treba spodbujati v različnih oblikah. Pomembno je tako formalno in neformalno izobraževanje, pa tudi izobraževanje in usposabljanje za potrebe trga dela.

Kot sem že dejal v začetku, predlagano resolucijo v Slovenski ljudski stranki podpiramo. Bojimo pa se glede na predlagane spremembe proračuna, da bo to še ena resolucija, ki jo bomo sprejeli in jo zaradi nepravilnega pristopa k varčevalnim ukrepom ne bomo izvajali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Dandanes je izobraževanje pomemben del posameznikovega življenja in se ne konča s formalno pridobljeno izobrazbo v mladosti. Sodobna globalna informacijska družba od nas zahteva nenehno učenje, prilagajanje, razvoj in napredek. Prav v času krize je izjemnega pomena, da svoje znanje nadgrajujemo in se prilagajamo trenutnim razmeram, saj tako izboljšujemo svojo zaposljivost in konkurenčnost na trgu dela. Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih za obdobje do leta 2020 je strateški razvojni dokument, s katerim v Državnem zboru določimo javni interes

na področju izobraževanja odraslih. Prav iz tega vidika se zdi, da je zastavljeni dokument za čas gospodarske krize in zelo negotovih razmer na trgu dela premalo ambiciozen in premalo konkreten. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev menimo, da je izobraževanju ranljivih skupin prebivalstva in problemov dostopnosti formalnega in neformalnega izobraževanja na lokalni ravni posvečeno premalo pozornosti. Opozoriti velja, da med ranljive skupine spada tudi starejše prebivalstvo, katerega delež se bo zaradi demografskih sprememb močno povečal, zmanjšala pa se bosta deleža mladega in delovno sposobnega prebivalstva. To bo imelo pomembne posledice za trg dela in podaljšanje delovne aktivnosti. Iz tega razloga sta podatka, da je med starejšimi od 45 let visok delež manj izobraženih in da je med brezposelnimi visok delež starejših nad 50 let, ki nimajo poklicne oziroma strokovne izobrazbe. Ta podatek je alarmanten. V Poslanski skupini DeSUS zato menimo, da resolucija ne vključuje zadovoljivega obsega vsebin in rešitev za omenjeno področje. Raziskave kažejo, da je v proces izobraževanja odraslih vključen izrazito majhen delež brezposelnih, tistih, ki imajo nizko izobrazbo, revnejših, kmečkega prebivalstva in starejših. Na podlagi tega smo v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev mnenja, da bi morala resolucija vključevati tudi instrumente za spodbujanje in promocijo koristnosti izobraževanja v vseh obdobjih življenja.

V Poslanski skupini DeSUS bomo resolucijo kljub vsem omenjenim pomislekom podprli. Verjamemo namreč, da bo Vlada v letnih programih izobraževanja odraslih zastavila konkretnije in ambicioznejše rešitve na posameznih področjih, predvsem pa da bo strmelna k zagotavljanju in vključitvi zlasti ranljivih skupin v program izobraževanja odraslih. Kot sem že povedala, Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanja odraslih za obdobje 2013–2020 bomo podprli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije in gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani!

Vseživljenjsko izobraževanje je zakon, bi lahko rekli. V Poslanski skupini Nove Slovenije izkušamo, tako kot domala tudi mnogi drugi naši sodržavljanji, da se moramo izobraževati vse življenje in to na različnih področjih. Izobrazbena sestava prebivalstva se je po podatkih iz analize predloga resolucije v zadnjih desetih letih izboljšala. V letu 2011 je tako že 12,6 % prebivalstva doseglo visokošolsko izobrazbo in več. Prav tako pa se niža delež tistih, ki nimajo nobene izobrazbe. Najbolj zgovorni pa so podatki, ki prikazujejo izobrazbeno sestavo prebivalstva po starostnih skupinah. Ti podatki jasno pokažejo, da so

starejše generacije precej nižje izobražene kot mlajše. To je seveda logično, saj so tudi razmere in dostopnost izobraževanja za mlade danes drugačne, kot so bile nekoč. Dobro pa je, da imamo tudi odrasli možnost nadgraditi svoje znanje in izobrazbo, razširiti svoja obzorja, nekateri pa tudi dokončati svoje prekinjeno izobraževanje. Pa tudi razvoj zahteva vedno nova znanja. Resolucija je po oceni Poslanske skupine Nove Slovenije v tem oziru dobra podlaga za usmeritev države in posledično tudi za vlaganje javnega denarja v izobraževanje odraslih v prihodnosti. Popolnoma se lahko strinjamo z glavnimi cilji predlaganega nacionalnega programa, ki so dvigniti izobrazbeno raven prebivalstva in raven temeljnih zmožnosti, povečati zaposljivost aktivnega prebivalstva, izboljšati možnosti za učenje in vključevanje v izobraževanje ter izboljšati splošno izobraženost. Pri tem pa opozarjamo na nekatere probleme oziroma izzive, ki se kažejo na tem področju, seveda poleg slabih gospodarskih razmer, s katerimi se soočamo. Predvsem se država ne bi smela na slepo usmeriti v podporo izobraževanju odraslih zgolj v smislu kvantitete oziroma zaradi doseganja statističnih ciljev. Vsaj enako, če ne še bolj pomembna, sta po mnenju Nove Slovenije kakovost in uporabnost dosežene izobrazbe. Zaradi tega pozivamo vse deležnike, da poskrbijo, da bo vložen javni denar, ki ga je vedno manj, kar najbolje naložen v izobraževanje. Država je odgovorna tudi za ustvarjanje razmer, v katerih se bodo lahko vsi prebivalci, tudi tisti, ki so nižje izobraženi ali spadajo med ranljive skupine, odločili za udeležbo v izobraževanju odraslih. Trenutno se ti dve skupini premalo vključujeta v izobraževanje in to kaže na potrebo po večji podpori. Najbolj pa je država odgovorna za vzpostavitev stabilnega in delujočega sistema izobraževanja odraslih, ki bo omogočal načrtovanje in povezovanje gospodarstva in različnih institucij, ki opravljajo poslanstvo na področju izobraževanja odraslih.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo predlog resolucije podprla in tudi tukaj pozivamo Vlado k njeni hitri in kvalitetni ter učinkoviti uveljavitvi v praksi.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Z resolucijami je tako, da so dolgoročne, da so premišljene, da imajo vizijo, in to je dobro. Zato je Resolucija o nacionalnem programu, izobraževanje odraslih v Republiki Sloveniji za 2013–2020 samo dokaz, da vlada misli resno slediti usmeritvam vseživljenjskega izobraževanja. Ta resolucija je samo logična posledica in nadaljevanje urejanja, načrtovanja

ter usmerjanja izobraževanja na vseh področjih. Sledi tudi že nešteto izrečenim besedam, da je izobraževanje ključ za razvoj družbe. Izobraževanje je nikoli dokončana zgodba in je proces, v katerem prihaja do neprestanega prepletanja med formalnim in neformalnim načinom podajanja in pridobivanja znanja. V tem procesu se znanje dopolnjuje in nadgrajuje, saj se ljudje izobražujejo za danes, za jutri in na zalogo, zato da se lahko pridobljeno znanje koristi takrat, ko se potrebuje. Zato je včasih nesmiselno govoriti o tem, da neka izobraževalna ustanova izobražuje kadre, ki jih ta trenutek ne potrebujemo. To je nemogoče, tudi izobraževalni proces sam takšen ne more biti. Temu se lahko prilagodijo določeni programi oziroma določene manjše izobraževalne institucije. Pri tem izobraževanju gre za implementacijo oziroma prenos teorije v prakso in obratno. V procesu izobraževanja ne gre samo za pridobivanje že znanega, poseben poudarek je na iskanju novih poti, novih idej, gre za ustvarjalnost ter inovativnost.

Resolucija, ki je pred nami, pa ponuja številne možnosti povezovanja in sodelovanja med generacijami, torej medgeneracijsko povezovanje, med institucijami, zavodi in ustanovami. V procesu izobraževanja ne smemo biti obremenjeni s svetovnim nazorom, še manj pa s starostjo oziroma z leti. Znanje je ali pa ga ni, ne glede na naša leta. In če ga ni, je treba zagotoviti možnosti in priložnosti, da pridejo tisti ljudje, ki želijo do znanja, do njega. In predvsem temu sledi ta resolucija. Seveda pa sama resolucija še ne pomeni veliko in dosti, če ne pride do izvedbenih načrtov, to smo danes že slišali in prepričan sem, to je dejal tudi minister, da so že ti izvedbeni načrti v pripravi.

Takšen dokument, kot je resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih, presega želje dnevne politike in je usmerjena v prihodnost, zato bo deležna podpore poslank in poslancev Pozitivne Slovenije.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v četrtek, 24. oktobra 2013, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam 18. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 24. oktobra 2013, ob 9. uri. Lepo pozdravljeni!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. OKTOBRA 2013 OB 16.30 IN SE JE NADALJEVALA 24. OKTOBRA 2013 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 18. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanka in poslanci: gospa Iva Dimic od 12. ure dalje, gospod Roberto Battelli, gospod Robert Hrovat, gospod Štefan Tisel in gospod Ivan Vogrin. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO 18. REDNEGA POROČILA O DELU VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE V LETU 2012.**

18. redno poročilo je v obravnavo zboru predložil varuh človekovih pravic. Ob tej priložnosti dajem besedo najprej varuhinji človekovih pravic gospe Vlasti Nussdorfer za dopolnilno obrazložitev poročila.

VLASTA NUSSDORFER: Spoštovani predsednik Državnega zbora gospod Janko Veber, spoštovani poslanke in poslanci!

V prvih dneh julija sem 18. poročilo o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2012 izročila predsedniku Državnega zbora, predsedniku republike in predsednici Vlade. Državni svet Republike Slovenije je nato 18. 9. 2013 podprl prizadevanja varuha in njegove predloge ter priporočila Vladi Republike Slovenije ter predlagal, da jih ta upošteva v največji možni meri. Vlada Republike Slovenije je 3. 10. 2013 podala svoje odzivno poročilo na naše letno poročilo in tudi informacijo o realizaciji priporočil Državnega zbora ob obravnavi prejšnjega, 17. letnega poročila. Izčrpna obravnava poročila je bila 4. 10. 2013 na naši matični Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti pod predsedstvom poslanke Eve Irgl. Danes se Državnemu zboru zahvaljujem za izredno hitro obravnavo obširnega poročila varuha za minulo leto, leto 2012, pri čemer ste v začetku leta, januarja, obravnavali še eno, za leto 2011. Z namestnico in tremi namestniki sem se ga lotila takoj po prevzemu funkcije, saj gre za poročanje o delu varuhinje dr. Zdenke Čebašek Travnik.

Smo v izjemno pomembnem letu, ko praznujemo 20-letnico Zakona o varuhu človekovih pravic. Prihodnje leto, ki se zaključi z obletnico začetka delovanja prvega varuha mag. Bizjaka, bi želeli pripraviti pregled uresničevanja vseh dosedanjih priporočil varuha. Le tako bo jasna prehojena pot varovanja človekovih pravic v Republiki Sloveniji in usmeritve za tretje desetletje delovanja varuha. Čeprav statistični podatki niso edini kazalnik dela, pa ni moč spregledati kar 3722 obravnavanih zadev v minulemu letu, kar predstavlja 21-odstotno povečanje. Iz različnih razlogov, predvsem zaradi krizne situacije, tudi letos sledimo trendu povečevanja tako pobud kot tudi klicev, ki so že do letošnjega septembra dosegli celotno lansko raven. Povečalo se je tudi število poslovanj

zunaj sedeža, kar je za varuha izjemnega pomena. Zakon mi nalaga, da poročam spoštovanemu zboru o delu, ugotovitvah, o stopnji spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter o pravni varnosti državljanov v Republiki Sloveniji.

Ugotovim lahko, in to sem zapisala v uvodu poročila, da je pravna država ta hip, danes, to leto na veliki preizkušnji, kajti mnogim so v Sloveniji kršene pravice tudi do učinkovitih pravnih sredstev. O pravicah ljudi se na slovenskih sodiščih še vedno kljub res zaznavnemu napredku ne razsoja vedno v razumnem roku. Ne spoštuje se načela dobrega upravljanja. Avtoriteta državne oblasti in krizna razmerja niso vedno zadosten razlog za sprejemanje predpisov in zakonov mimo stroke in civilne družbe, večkrat tudi z zavestnim kršenjem temeljnih standardov varovanja človekovih pravic. Varuh je večkrat v svojih letnih poročilih izpostavil dolgotrajnost upravnih, zlasti pritožbenih, postopkov, ter mnogokrat tudi odsotnost pojasnilne dolžnosti upravnih organov. Na tem področju še ni zaznati pomembnega napredka, ga pa vsekakor pričakujemo. Socialno državo je načela erozija. Socialna varnost se zmanjšuje, tudi zaradi preteklih napak države in bohotenja neustavljivega pohlepa korupcije ter nedopustne in mnogokrat nekaznovane kraje družbenega premoženja. Sprejeti zakoni opredeljujejo tudi nadzorne mehanizme, vendar ti niso dovolj učinkoviti ali sploh ne delujejo, ljudje pa to zahtevajo.

Če se osredotočim na poročilo za leto 2012, prva tri mesta med prejetimi obravnavanimi pobudami zasedajo področje socialne varnosti, sledijo sodni in policijski postopki in nato pobude s področja ustavnih pravic. Na področju ustavnih pravic smo se ukvarjali predvsem s sovražnim govorom, pri čemer smo vsem, ki sodelujejo v javnih razpravah, medijih in na sploh javnosti, priporočili, da ne spodbujajo sovraštva in nestrpnosti na osnovi katerekoli osebne okoliščine. Na tem področju je sicer nujno tehtanje med več človekovimi pravicami, tudi tiste do svobode izražanja, ki uživa posebno varstvo skladno z ustaljeno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice. Treba je poudariti, da varuh ne more presojsati – to se od nas večkrat pričakuje –, ali so v posameznem primeru podani tudi znaki kaznivega dejanja. Pojavljajo se številne dileme, povezane s sovražnim govorom na forumih in v zvezi z anonimnostjo avtorjev. Varuh je Vladi priporočil, da prouči možnost, da se javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti sankcionira kot prekršek. Varuh predlaga, da se resno razmisli o možnosti uzakonitve civilne kazni oziroma odškodnine zaradi neupravičenega posega v zasebnost z javno objavo.

Na področju volilne pravice smo ugotavljali odsotnost učinkovitih pravnih sredstev, zato varuh priporoča Vladi, da prouči

možnost postopkov za potrditev nadomestnih članov občinskih svetov, še posebej sodnega varstva kandidatov za nadomestnega člana v primerih nedejavnosti ali obstrukcije župana in drugih organov občine, ter predlaga takšne spremembe zakonodaje, ki bodo preprečile ugotovljene nepravilnosti, zlorabe volilnih postopkov in neučinkovitost pravnih sredstev v postopkih volitev predstavnikov lokalnih interesov v Državni svet. Na področju varstva zasebnosti in osebnih podatkov smo ugotovili, da zlorabo arhivskega gradiva omogoča tudi neupoštevanje Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih. Varuh je na Ustavno sodišče vložil zahtevo za presojo ustavnosti Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, ker ne ureja izročitve in dostopnosti gradiv psihiatričnih ustanov, ki vsebujejo občutljive osebne podatke o zdravljenju posameznikov.

Sledi področje diskriminacije, kjer opozarjamo na nujnost vzpostavitve neodvisnega zagovornika, ki bo skladno s pravnim redom EU zagotavljal nepristransko, učinkovito in neodvisno obravnavo primerov kršitev prepovedi diskriminacije na vseh podlagah in na vseh področjih. Priporočamo tudi oblikovanje neodvisne institucije za varstvo in promocijo človekovih pravic, ki bi delovala na podlagi tako imenovanih pariških načel. V poročilu namenjamo pozornost nacionalnim in etničnim manjšinam ter vprašanjem, povezanim z madžarsko, italijansko in romsko skupnostjo, ter njihovim posebnim, v ustavi zagotovljenim pravicam. Posebej želim izpostaviti, da je varuh izdal posebno poročilo o bivanjskih razmerah Romov na območju jugovzhodne Slovenije. Pričakujem, da bo Vlada oblikovala strategijo za reševanje tega vprašanja in razbremenila lokalne skupnosti in civilno družbo. Razmere v okoljih, kjer skupaj sobivata romska skupnost in večinsko prebivalstvo, ogrožajo uresničevanje človekovih in posebnih pravic romske skupnosti, pa tudi uresničevanje človekovih pravic prebivalcev iz okolice teh skupnosti. Ugotovili smo kršitev pravice dostopa do pitne vode in sanitarij. Lokalne skupnosti, oblasti ter država so dolžne sprejeti ukrepe za odpravo teh kršitev. Menimo, da se država ne sme izogniti odgovornosti za odpravo kršitev človekovih pravic, kadar odpovedo lokalne skupnosti.

Prehajam na področje omejitev osebne svobode, kjer smo obravnavali pobude pripornikov, obsojencev, pa tudi nekaj mladoletnih oseb iz prevzgojnega doma. V oči bode prostorska stiska v nekaterih zavodih, njihova prezasedenost. Skrbi poročilo o pomanjkanju finančnih sredstev in tudi strokovnega kadra. Ko govorimo o osebah, ki jim je odvzeta prostost, nikakor ne moremo mimo vloge varuha kot posebnega državnega preventivnega mehanizma. Po Zakonu o ratifikaciji Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali

poniževalnim kaznim ali ravnanju varuh ob sodelovanju z nevladnimi organizacijami in eksperti izvaja nadzor krajev, kjer je ljudem odvzeta prostost ali omejeno gibanje, ter druge naloge iz mandata. Opravili smo 46 obiskov, od tega 37 nenapovedanih. Letos smo predsedujoči za jugovzhodno Evropo, kar je zagotovo priznanje za naše dosedanje delo.

V juniju 2012 smo pozdravili odprto enoto za forenzično psihiatrijo v Mariboru, ki je bila ustanovljena tudi na pobudo varuha. Ukvarjali smo se z osebami z motnjami v duševnem razvoju, osebami v socialnovarstvenih zavodih, pa tudi s posebnimi varovalnimi ukrepi v zdravstvenih in socialnih zavodih, opozorili na izvajanje vzgojnega ukrepa oddaje v zavod za usposabljanje. Na teh področjih še vedno ugotavljamo kršitve človekovih pravic. Na področju pravosodja smo izpostavili dva bistvena problema: sodne zaostanke in kakovost sojenja na prvi stopnji. Sojenje v razumnem roku je ena izmed temeljnih človekovih pravic. Sproti smo opozarjali na probleme sodnih izvedencev in brezplačne pravne pomoči, ki je za mnoge zaradi nekaj kvadratnih metrov zemlje ali nekaj evrov preveč nedostopna, zanje pa prepotrebna. Veliko pozornosti smo namenili tudi problemom izvršb in proste izbire izvršilnih sredstev ne glede na višino upnikove terjatve. Glede na prejete pobude smo se pri delu srečali tudi s prekrški, novelo Zakona o prekrških, nadomestitvijo globe z nalogami v splošno korist, pa tudi z odločanjem o zahtevah za sodno varstvo, kjer je treba spoštovati človekove pravice.

Na področju delovanja tožilstva ni bilo zamud pri tožilskem delu, kar je spodbudno, spraševali pa smo se o učinkovitem pravnem sredstvu oškodovanca v primeru nestrinjanja z odločitvijo državnega tožilca. Menili smo, da mora vsak vlagatelj prejeti vsaj prvi odgovor na svojo prvo vlogo, zlasti če je zadeva v tožilstvu arhivirana in dana ad acta. Na področju odvetništva se je število pobud sicer zmanjšalo, še vedno pa ostajajo očitki nevnestnega zastopanja, nevrnitve dokumentacije, pa tudi plačil stroškov in obračunov v nasprotju z ustnim dogovorom. Disciplinski postopki so še vedno predolgotrajni. Mnogi pobudniki so bili razočarani tudi nad odgovori zavarovalnice, ki je zahtevke za plačilo odškodnine pogosto zavračala. Na področju notariata ni bilo pobud, prihodnje spremembe te ureditve pa morajo še povečati pravno varnost uporabnikov. S področja policijskih postopkov ni bilo zaznati povečanja pobud. Policija je izvedla mnoge dejavnosti za debirokratizacijo postopkov in razbremenitev dela policistov, kar je nujno. Spremljali smo ukrepanje policije v protestih konec leta 2012 in opozorili na dolžnost ustreznega ukrepanja, a doslednega spoštovanja dostojanstva pridržanih. Policija se je vedno odzivala na priporočila varuha, ki so bila usmerjena v dosledno spoštovanje človekovih pravic.

Prehajam na upravne zadeve. Tu je nespoštovanje rokov postala praksa številnih organov javne uprave. Ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo smo v priporočilu predlagali, naj zagotovi, da bodo vsi organi javnega sektorja skladno z določili Uredbe o upravnem poslovanju spoštovali svojo pojasnilno dolžnost in bodo strankam odgovarjali v roku 15 dni. Enako naj omenjeno ministrstvo vzpostavi vzvode za spoštovanje vseh instruktivskih rokov pri odločanjih v upravnem postopku. Obravnavali smo pobude, ki so se nanašale na postopke v zvezi s pridobivanjem pravic iz javnih sredstev, pa tudi na prepočasno in neučinkovito vodenje inšpekcijskih postopkov. Opozorili smo na problematiko tujih državljanov, področje mednarodne zaščite in odpravo brezplačne pravne pomoči za prosilce za mednarodno zaščito. Še vedno ostajajo odprti postopki denacionalizacije, in ne vidimo razlogov, da se ta proces končno ne zaključi. Tudi na področju davkov in carine ni doslednega spoštovanja rokov za odločanje o pritožbah. V oči bodejo nekatere nerešene premoženjske zadeve z občinami, saj so posamezniki dovolili, da po njihovem zemljišču poteka javna cesta ali pot, občina pa ne zagotovi odmere prizadetim, ne ponudi odškodnine ali pa je ta zelo nizka.

Poprava krivic se je nanašala tudi na uveljavitev ZUJF. Ustavno sodišče je pritrnilo našim argumentom, da so nekatera določila 143. člena ZUJF v nasprotju z Ustavo. Zahtevo za oceno ustavnosti smo vložili takoj po njegovi uveljavitvi na podlagi pobud številnih združenj in društev upokojuencev, pa tudi več kot 250 ogorčenih posameznikov. Ustavno sodišče je neustavne določbe ZUJF razveljavilo. Ponovno opozarjam na posledice nesprejemljivega spreminjanja predpisov ter finančne posledice neustavnih aktov. Samo pomislite, spoštovani poslanke in poslanci, koliko časa so in se še bodo različni organi ukvarjali, porabili za odločanje o vloženi pritožbi, pri čemer ni treba posebej omenjati izgubljenega časa in prizadetosti ter dostojanstva posameznikov in njihovih družin. Obravnavali smo problematiko urejanja vojnih in prikritih grobišč, kjer gre za pomanjkanje sredstev in je zato zastalo tudi delo komisije vlade. Probleme bo treba rešiti. Varuh na tem področju predlaga Vladi, naj zagotovi ustrezna finančna sredstva za odkritje prikritih vojnih in povojnih grobišč, pri že odkritih pa ustrezen simbolni pokop žrtve, spominska znamenja in dostop sorodnikov žrtev do kraja pokopa.

Na področju družbenih dejavnosti smo se ukvarjali tako s predšolsko vzgojo kot tudi z višjimi in visokimi šolami, spremembami standardov in normativov in tudi z zmanjšanjem sredstev za visoko šolstvo in znanost. Predlagali smo, da Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport pri morebitnem združevanju, zapiranju in pri drugih reorganizacijah srednjih šol ter pri zmanjševanju vpisnih mest te postopke izvaja na podlagi objektivnih analiz, z vključenostjo

vseh zainteresiranih, predvsem pa pregledno, tako da v javnosti ne bo občutka arbitrarnosti ter zastavljenosti določenih regij pri izobraževanju. Vsem pristojnim priporočamo, naj se morebitnih sprememb na področju izobraževanja, znanosti in športa lotevajo zelo premišljeno in odgovorno ter naj imajo pri tem pred seboj daljnosežne posledice morebitnih prehitrih odločitev. S številnimi nevladnimi organizacijami s področja okolja in prostora se sprašujemo, kakšno zemljo bomo zapustili zanamcem in ali ima kapital res prednost pred zdravjem. Nujno je sodelovanje javnosti pri posegih v okolje in prostor, urejeno podeljevanje koncesij, dosledno delo inšpekcijskih služb, prepoznavanje hrupa, smradu in onesnaženja z nevarnimi delci PM10. Merila za določitev vrstnega reda obravnave posamezne prijave oziroma prioritete dela inšpekcij morajo biti jasno določena.

Na področju komunalnega gospodarstva je bilo največ pobud zaradi plačevanja in cen storitev za oskrbo s posameznimi komunalnimi storitvami, pa tudi glede izvajanja dimnikarske službe in pravice do vode kot univerzalne človekove pravice. Nujna je sprememba Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč. Ljudje so žal izgubili zaupanje v državo in tiste institucije, ki imajo pooblastila, pristojnosti in odgovornosti. Socialno stanje se slabša. Stanovanjske zadeve so v tesni povezavi s premoženjskim stanjem in socialnim položajem posameznika. Nujna je ureditev stanovanjske politike države in občin ter sprejetje nacionalnega stanovanjskega programa. Še vedno v oči bode kršenje pravic najemnikov denacionaliziranih stanovanj in nespoštovanje ugotovitev Evropskega odbora za socialne pravice pri Svetu Evrope.

Na področju delovnih razmerij smo obravnavali neizplačila plač, neplačevanje prispevkov za socialno varnost, trpinčenje, nadlegovanje, šikaniranje, volontersko pripravništvo, veriženja agencijskih delavcev, upokojitve in tudi štipendije. Med drugim smo zahtevali, da se zaostrijo pogoji za delovanje agencij za zagotavljanje dela ter vpis v evidence pristojnega ministrstva. Poostri je treba inšpekcijski nadzor, kršilce pa strožje kaznovati. Zakon za uravnoteženje javnih financ je bil in je še delno v ustavni presoji, kar vse kaže, da je treba pred spremembo zakonodaje, ki posega v pravice ljudi, predvideti vse možne posledice, zlasti delovanje v praksi in izdajo vseh podzakonskih aktov, ki običajno prihajajo s predolgotrajno zamudo. Še vedno ni nove zdravstvene zakonodaje. V predlagane rešitve je nujno vključiti zainteresirano strokovno javnost in uporabnike storitev. Ne morem spregledati vse večje finančne in gospodarske krize, ki spreminja zakonodajo, posledično pa kaže na vse večjo ogroženost ljudi. Varuh vsekoli opozarja na kršene pravice socialno najšibkejšim, od otrok do najstarejših.

Nujna je aktivna politika zaposlovanja, hitrejši odziv na potrebe brezposelnih in tistih, ki še imajo delo, priprava programov, ki bodo omilili vse večji porast socialnih transferjev, ki predstavljajo gašenje mnogih požarov. Vlagati je treba v razvoj in znanje, in dati prednost človeku in kvaliteti njegovega življenja. Človek je namreč naše edino bogastvo, ne finančne institucije, ki so ta hip rak rana naše družbe. Na tem področju smo veseli vseh pozitivnih odzivov ministrstva, ki bi ljudem olajšali krize. Naše družbe in njenega napredka ne bo brez otrok, ki ne smejo deliti usode staršev, ki ne zmorejo preživeti meseca brez pomoči države in dobroteljskih organizacij. Posvetili smo pozornost vsem otrokom, vsem njihovim problemom. Imeli smo konferenco tudi na to temo in opozorili tudi na otroke v medijih. Smo v mesecu, ko smo beležili, in tako zaključujem, dan starejših, teden otroka, dan boja proti trgovini z ljudmi, dan bele palice. Vsi ranljivi si zaslužijo pozornost. Hvala lepa za vašo pozornost.

Marie Curie je zapisala: "Naučili so me, da pot napredka ni ne lahka in ne kratka, vendar bom s svojimi sodelavci vestno stopala po njej." Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi varuhinji za podano dopolnilno obrazložitev poročila.

Razpravo nadaljujemo s poročilom Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, ki je obravnavala poročilo kot matično delovno telo in je pripravila tudi predlog tega poročila.

Besedo dajem predsednici gospe Evi Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovana varuhinja človekovih pravic, spoštovani poslanke in poslanci!

Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti je na 14. seji obravnavala 18. redno letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2012. Predstavnica predlagatelja, gospa varuhinja Vlasta Nussdorfer, je podala dodatno obrazložitev k poročilu, v katerem je uvodoma predstavila njegovo strukturo in statistiko, sodelovanje z nevladnimi organizacijami in obiske na terenu. Največ zadev v letu 2012 je bilo s področja socialne varnosti, sledili so sodni in policijski postopki ter ustavne pravice. V kontekstu sovražnega govora se je veliko pripomb nanašalo na žaljenje verskih čustev državljanov. Ob tem je poudarila pomembno vlogo organov odkrivanja in pregona. Varuh tudi priporoča proučitev možnosti, da se javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti sankcionira kot prekršek. Opozorila je na možnosti zlorabe arhivskega gradiva, ki jih omogoča tudi neupoštevanje Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih. Varuhinja tudi opozarja, da je bil ukinjen urad za enake možnosti ter razpuščena

medresorska delovna skupina za človekove pravice. Odzvala se je na pobude glede pisem, v katerih se žali madžarsko narodno skupnost, svojo pozornost pa je namenila tudi bivanjskim razmeram Romov v jugovzhodni Sloveniji, invalidski problematiki, pravicam otrok in še vsemu ostalemu, o čemer je že uvodoma spregovorila danes.

Predstavniki Državnega sveta je na kratko predstavil pisno mnenje sveta k poročilu, ki ga je ocenil kot preglednega in dobro strukturiranega s podanimi priporočili in predlogi. Med drugim se je dotaknil področja volitev predstavnikov lokalnih interesov v Državni svet oziroma pomanjkljivosti zakonodaje, ki organom lokalnih skupnosti ne preprečuje možnosti zlorab volilnih opravil. Opozoril je tudi na dolgotrajne in zapletene postopke kategorizacije občinskih cest, na pravico do sojenja v razumnem roku na področju socialne varnosti, sodne in policijske postopke. Predstavniki Ministrstva za pravosodje je v krajši predstavitvi poudaril, da Vlada Republike Slovenije obravnava poročila varuha in ceni njegovo delo. Ministrstva in vladne službe so odzivne pri odpravljanju kršitev. V odzivnem poročilu Vlade na redno letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2012 so predstavljeni konkretni odzivi na obravnavane primere ter predlogi za implementacijo priporočil.

Predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je poudaril, da se ministrstvo skuša odzivati na stiske ljudi glede na trenutne razmere ter ob tem sodeluje z varuhom, katerega priporočila so temeljito preučili. S pomočjo različnih oblik pomoči skušajo pomagati ljudem v socialni stiski, ob čemer je pojasnil, da bo ob tem omogočeno večje črpanje evropskih sredstev. Potem so spregovorili še predstavniki Vrhovnega državnega tožilstva, predstavnik Vrhovnega sodišča in predstavnik Urada Vlade Republike Slovenije za narodnosti. V razpravi v nadaljevanju so članice in člani komisije podali svoja mnenja in ugotovitve k vsebini poročila, na katere so se odzvali tudi posamezni predstavniki institucij, vabljenih na sejo. Med drugim je bilo rečeno, da se nekatere ugotovitve varuha še vedno ponavljajo. Razpravljavci so se med drugim dotaknili problematike etike javne besede. V tem kontekstu varuhovo priporočilo sodelujočim v javnih razpravah predstavlja nadaljevanje opozoril, ki so že bila posredovana, na primer, s strani Evropske komisije za boj proti rasizmu in diskriminaciji.

Med drugim je bilo v razpravi opozorjeno tudi na neodzivnost nekaterih organov. Beseda je tekla o strpnosti do drugače mislečih, o kršitvah pravice do zdravega življenjskega okolja. Izpostavljeno je bilo tudi področje gospodarskega kriminala v povezavi s kršitvami človekovih pravic. Pozornost je bila v razpravi namenjena tudi pieteti do žrtev povojnih pobojev in ustreznega skupinskega spominskega obeležja ter sredstvom za urejanje prikritih grobišč. Glede na aktualno situacijo se

je govorilo tudi o naraščajoči brezposelnosti in socialnih stiskah ljudi. Članica in člani komisije so glasovali o predlogu priporočila k poročilu varuha in ga sprejeli s 6 glasovi za in nobenim proti. Na glasovanje je bilo dano še besedilo predloga priporočila v celoti s preambulo in obrazložitvijo, ki so ga članice in člani komisije sprejeli. Sestavni del tega poročila je predlog priporočila, ki ga je pripravila komisija kot matično delovno telo, danes pa ga bo obravnaval tudi Državni zbor. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem predstavnici Vlade gospe Tini Brecelj, državni sekretarki Ministrstva za pravosodje.

TINA BRECELJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa varuhinja, spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije pozdravlja in sprejema priporočila varuhinje za izboljšanje in ugotavlja, da so ministrstva in vladne službe kljub gospodarski in finančni krizi odzivna in zavzeta pri odpravljanju kršitev. V mnenju Vlade so predstavljeni konkretni odzivi na obravnavane primere, ki jih je izpostavila varuhinja, ter predlogi za implementacijo priporočil, ki se deloma pokrivajo tudi z ukrepi, ki so bili že sprejeti za implementacijo priporočil iz lanskega poročila. Naj nekaj konkretnih odzivov na kratko predstavim. Prišlo je do podpisa zaveze državljanom med sodstvom in izvršilno oblastjo, ki vsebuje konkretne ukrepe in obveznosti tako sodne kot izvršilne veje oblasti s ciljem skrajšanja sodnih postopkov in zagotavljanja sojenja v razumnem roku. Tudi upravni organi si aktivno prizadevajo za pospešitev reševanja upravnih postopkov in za spoštovanje instruktivskih rokov pri odločanju. Z namenom racionalizacije in bolj učinkovitega odločanja ter delovanja inšpekcijskih služb je prišlo do reorganizacije dela nekaterih organov ali celo do združitve v enotne službe, na primer v Upravo Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Pripravljajo se rešitve za ustrežnejšo ureditev institucije zagovornika načela enakosti. Ponovno je bila ustanovljena Medresorska komisija za človekove pravice.

Ministrstvo za pravosodje intenzivno rešuje problematiko prenapoljenosti zaporov in splošnega izboljšanja razmer v zaporih. V pripravi je novela Zakona o brezplačni pravni pomoči s ciljem poenostavitve in pospešitve postopka za pridobivanje brezplačne pravne pomoči ter novela Zakona o izvršbi in zavarovanju s ciljem povečanja učinkovitosti izvršilnih postopkov. V pripravi je že nov predlog družinskega zakonika, pri čemer so celovito upoštevane koristi otrok. Ratificirana je bila Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo. Ministrstvo za zunanje zadeve si prizadeva za čimprejšnjo ratifikacijo Opcijskega protokola h

Konvenciji ZN o otrokovih pravicah, konvenciji ZN o prisilnih izginotjih in konvencije Sveta Evrope o nasilju nad ženskami. Vlada Republike Slovenije bo za zaščito romske skupnosti organizirala javno razpravo kot izhodišče za pripravo novele zakona o romski skupnosti. Na novo sprejeti Zakon o delovnih razmerjih in novela ZFPPIPP krepi določene pravice in položaj delavcev v primerih kršitev s strani delodajalcev.

Decembra 2012 je bil sprejet nov zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katerim je bila v celoti realizirana odločba Ustavnega sodišča. Ministrstvo za zdravje pripravlja novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, novelo Zakona o pacientovih pravicah ter tri nove zakone – Zakon o zdravstveni dejavnosti, Zakon o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja in Zakon o zdravilih. Pripravljene so ukrepi, ki bodo poenostavili in pospešili postopke v zvezi z izdajo vodnih dovoljenj, ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka in ureditev področja ravnanja z odpadki. Ministrstva so k izvajanju poročil varuhinje pristopila s konkretnimi ukrepi, hkrati pa pojasnila, s katerimi priporočili se morebiti ne strinjajo oziroma ocenjujejo, da so zadovoljivo urejena že v pozitivno-pravni zakonodaji. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Majda Potrata bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa varuhinja, njena namestnica, ministrica in minister, državni sekretarki in državna sekretarja, poslanke in poslanci!

Poročilo varuha človekovih pravic je za Poslansko skupino Socialnih demokratov vedno znova trenutek za razmislek o stanju človekovih pravic v Sloveniji. Če sodimo po 18. poročilu varuha človekovih pravic, potem moramo ugotoviti žalostno dejstvo, da število vlog pri varuhu narašča. To ni presenetljivo glede na razmere, v kakršnih živimo, ko se socialne stiske povečujejo, prav tako pa nezadovoljstvo ljudi z družbenimi in političnimi razmerami. Ko govorim o stanju človekovih pravic v Sloveniji, se tudi sprašujem, katere institucije so tiste, ki morajo bdeti nad uresničevanjem in varovanjem človekovih pravic. V prvi vrsti sta zagotovo ustava in Ustavno sodišče. V zvezi s tem naj posebej poudarim, da smo Socialni demokrati zahtevali, da pri spremembi referendumske zakonodaje ostaja izrecno zapisano, da referendum ne more biti razpisan, če bi referendumska odločitev posegala v človekove pravice. Potem je tu zagovornik načela enakosti. Kot varuha človekovih pravic štejemo celoten

pravosodni sistem in nenazadnje tudi komisijo za peticije Državnega zbora.

Če gledamo na evropski ravni, so to zagotovo Svet Evrope, ECRI – Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti, evropski center za človekove pravice na Dunaju, komisija za peticije v Evropskem parlamentu, in kot krona vsega tega – Evropsko sodišče za človekove pravice. K temu dodajmo še Organizacijo združenih narodov, mednarodne institucije, konvencije, listino o človekovih pravicah. Če bi gledali, kakšni mehanizmi za varovanje človekovih pravic obstajajo, potem bi se moralo število kršitev človekovih pravic zmanjševati. Žal ta svet do ljudi ni prijazen, in kršitve so pogosto tako zelo drastične v svetu, da jemljejo tudi človeška življenja. Ne smem pozabiti na specializirane mednarodne institucije, ki razvrščajo države na lestvici spoštovanja človekovih pravic. Tukaj je treba omeniti tudi vsakokratni indeks človekovega razvoja, ki meri zlasti nediskriminacijo v urejanju javnih zadev. Če vse to pregledamo, se nam takrat, kadar nas tuje oči presojuje, kot najpogostejši problemi pojavljajo Romi, izbrisani, najemniki v denacionaliziranih stanovanjih, sodni zaostanki, in še bi lahko govorili o posamičnih primerih, ki so obravnavani pred institucijami.

Zato ni nepomembno, koga Slovenija delegira v posamezne evropske institucije, in Socialni demokrati nismo bili zadovoljni z izbiro predstavnikov in predstavnic v ECRI in v dunajski center za človekove pravice. Gre namreč za to, da v Sloveniji obstajajo kompetentni posamezniki, ki so se izkazali v svojem boju proti kršitvam človekovih pravic, pa niso dobili priložnosti, da bi delovali tudi v mednarodnih institucijah. Izmed vseh problemov, ki jih je gospa Vlasta Nussdorfer v dopolnilni obrazložitvi jasno in sistematično navedla, se naj dotaknem zlasti problema etike javne besede. Drugih področij se bodo dotaknili še moji kolegi in kolegi. Dejstvo je, da je največ zadev v letu 2012 res bilo s področja socialne varnosti, sodnih in policijskih postopkov ter ustavnih pravic, da je urad varuha za 25 % obravnavanih pobud ocenil, da so utemeljene. To je izredno visok odstotek utemeljenosti pobud. Ne gre samo za zatiranje, ki ga z ničemer ni mogoče dokazati.

Ko omenjam ustavne pravice in zlasti etiko javne besede, se kršenje etike javne besede kaže kot povečan problem že kar nekaj let zapored. Število prejetih pobud na tem področju se je v letu 2012 krepko povečalo – iz 353 pobud se je za več kot 3-krat povečalo, in je indeks tako 330. Pri tem je treba upoštevati, da se število novih pobud na področju etike javne besede povečuje, kot rečeno, v vseh zadnjih letih. Je pa res treba v istem hipu tudi dodati, da gre tako veliko povečanje pobud tudi na račun večkratnih obravnav ali pritožb ob istih dogodkih. Gre predvsem za tiste zadeve, za katere vlagatelji pobud menijo, da žalijo njihova čustva in terjajo zato odziv državnih organov. Naj

spomnim, da v Državnem zboru obstaja načelno soglasje za sprejetje etičnega kodeksa, katerega priporočila bi določala tudi etična načela, po katerih bi se morali ravnati poslanke in poslanci pri opravljanju funkcije poslanca. Dosti bolj zaskrbljujoče pa je, da je Poslanska skupina SDS med priporočili predlagala, da bi se iz priporočila varuha opustilo ravno tisti del, ki k spoštovanju etike javne besede poziva zlasti nosilce političnih funkcij.

Posebej gre opozoriti tudi na sovražni govor. Pri tem znova opozarjamo, da vsako drugačno stališče, ki ga naslovnik ne more sprejeti, še ni sovražni govor, in da je zadnje čase mogoče opaziti tudi veliko prizadetost ob sprejemanju drugačnih stališč, kar seže tudi v omejevanje svobode umetniškega ustvarjanja. Omenjeni so bili nepravilni posegi v zasebnost in javno objavo. Tu je treba računati tudi na vse tisto, kar je mogoče zaznavati v medijih. Pritrujemo varuhu človekovih pravic, da bi morali tudi v vodstvu RTV Slovenija razmisliti o natančnejših pristojnostih varuha gledalčevih in poslušalčevih pravic. S strani vodstva RTV je zagotovljeno, da se bo to zgodilo. Zdaj se bom dotaknila samo še enega vprašanja oziroma enega problema, to je problem diskriminacije. Neenakost oziroma diskriminacija je bila v preteklem letu najbolj zaznavna pri zmanjšanju pokojnin na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ. Dejstvo je, da je tu varuh človekovih pravic pokazal svojo odzivnost in na Ustavno sodišče vložil vlogo za presojo ustavnosti, s katero je tudi uspel. Dosegel je oceno ustavnosti 143. člena ZUJF, začasno zadržanje in absolutno prednostno obravnavo te zahteve.

Varuh že več let opozarja, da zakonski okvir in institucionalni mehanizmi za odpravljanje diskriminacije niso ustrezni in v skladu z zahtevami pravnega reda Evropske unije. V zadnjem poročilu so spet priporočili sprejetje zakonskih rešitev, ki bodo skladne s pravnim redom Evropske unije in bodo zagotovile nepristransko, neodvisno in učinkovito obravnavo primerov kršitev prepovedi diskriminacije na vseh podlagah in vseh področjih. Po varuhovem priporočilu je zato treba vzpostaviti neodvisnega zagovornika, ki bi imel pooblastila za preiskavo primerov kršitev prepovedi diskriminacije in za sankcioniranje kršitev tako v javnem kot zasebnem sektorju. Tega dela, zasebnega sektorja, varuh namreč ne more pokrivati. Za leto 2012 varuh ne ugotavlja le, da Vlada in Državni zbor tega priporočila nista upoštevala, ampak da so se razmere glede tega še poslabšale.

Med vladnimi uradi je bil ukinjen tudi Urad za enake možnosti, v okviru katerega je deloval tudi zagovornik načela enakosti, ki se je po reorganizaciji utopil v službah Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Na ta problem Slovenijo že opozarjajo v Evropski uniji. Tudi varuh je v zvezi s tem prejel pismo predsedujočega evropskega

združenja antidiskriminacijskih teles. 20. decembra 2012 je bilo to pismo naslovljeno na matično ministrstvo, ki opozarja na nezadostno operativno zmožnost zagovornika ter na njegovo strukturno in finančno neodvisnost. Vlada je julija letos ponovno ustanovila Medresorsko komisijo za človekove pravice, na kar je varuh tudi opozarjal. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v odgovoru na ustno poslansko vprašanje poslanke odgovorila, da ministrstvo pripravlja zakon o zagovorniku. Zavedam se, da nimamo ne poslanke ne posamične vlade enakega pogleda na to vprašanje, ampak odzivnost te vlade kljub slabim ekonomskim razmeram vendarle kaže na to, da so storjeni koraki v smeri izboljševanja razmer. Ko govorimo o diskriminaciji, bi zagotovo bilo treba omeniti še vprašanje romske skupnosti, in to na vlaganje obeh strani problema, tako romske skupnosti kot neromskega okolja, ki zahteva drugačno obravnavo pri razporejanju sredstev za urejanje neurejenih romskih naselij in črpanje evropskih sredstev.

Dovolite, da za konec odgovorim na vprašanje, ki sem si ga v začetku zastavila in ga prihranila za konec – kakšni sta moč in učinkovitost varuhovega dela? Marsikdaj manjši od pričakovanj ljudi zaradi tega, ker varuh nima izvršilnih pristojnosti. Ko pa tehtamo, ali bi bilo treba Zakon o varuhu človekovih pravic po 20 letih spreminjati v smeri povečevanja pristojnosti, ravno v tej smeri, v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da ne, ker je treba zagotoviti neodvisnost te institucije. Sodimo, da si je v 20 letih utrdila ugled, da se ljudje na varuha človekovih pravic vse bolj odzivajo, da pa je k sreči vse bolj odzivna tudi izvršna veja oblasti. Neizvedljivo je vlada Boruta Pahorja prvič sprejela varuhovo poročilo in je varuhinja človekovih pravic, tedaj dr. Zdenka Čebašek Travnik, na vladi predstavila poročilo. Lani je bila ta tradicija prekinjena, ampak letos je Vlasta Nussdorfer Vladi predstavila 18. poročilo. Prisotnost ministrske ekipe in državnih sekretarjev kaže na to, da si je mogoče obetati to, da bodo priporočila varuha človekovih pravic iz 18. poročila tudi upoštevana. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa varuhinja s sodelavci, ministrica, minister, ostali predstavniki Vlade, poslanke in poslanci!

Da naša država ni le v veliki finančni, temveč tudi v družbeni in moralni krizi, zgovorno priča podatek, da je institut varuha človekovih pravic v letu 2012 obravnaval 3722 zadev. Ta podatek sam po sebi kaj dosti ne pove, če pa vemo, da je bilo obravnavanih zadev 21 % več kot leto poprej, je pa ta podatek zaskrbljujoč.

Kakor je na odboru rekla gospa varuhinja, se ta trend v tem letu, v katerem živimo, žal še ni začel spreminjati – ravno obratno. Čeprav lahko na srečo zaenkrat še brez večjih pomislekov trdimo, da smo kljub krizi še vedno socialna in tudi pravična država, pa takšno dolgo trajajoče obdobje vedno bolj posega tudi v varovanje človekovih pravic. Vsakoletno poročilo varuha človekovih pravic natančneje popisuje posamezna področja, na katerih prihaja do kršitev pravic. Ne bi jih posebej našteval, ker jih je varuhinja natančno opisala, vendar pa pravo težo in obvezo predstavljajo predlogi in priporočila varuha za odpravo zatečenega stanja. Prav posebej bi želel pozdraviti napoved oziroma razmišljanje varuhinje, da bi drugo leto ob 20. obletnici varuhovega delovanja pripravili pregled vseh dosedanjih predlogov in priporočil. Takšen dokument bi lahko bil odlično izhodišče za ugotovitev dejanske uspešnosti vseh deležnikov, ki jih poročila varuha zadevajo. Zdaj imamo namreč občutek, da se priporočila po večini iz leta v leto ponavljajo, z leti pa ni možno spremljati dejanskih odklonov na dolgi rok. Primerjamo lahko le dve zaporedni leti. Tako pa bi s takšnim poročilom, ki zajema 20 let, to lahko bila natančna analiza daljšega obdobja in bi omogočila dejanski vpogled v uspešnost oziroma neuspešnost delovanja organov pri odpravi pomanjkljivosti.

Ker smo funkcionarji v prvi vrsti odgovorni za varovanje človekovih pravic, bi želel predstaviti stališče Državlanske liste do tega vprašanja. V bistvu bom ponovil tisto, kar sem povedal že ob poročilu za leto 2011. Za kaj se v Državljanski listi zavzemamo na tem področju? Zavzemamo se za uveljavljanje občin človeških in družbenih vrednot. Zagovarjamo pravico slehernega posameznika do svobode ravnanja in razvoja. Ta svoboda je lahko omejena le s pravicami drugih. Prav tako zagovarjamo spoštovanje drugačnosti, svobodo govora, spoštovanje drugačnih svetovnih in verskih nazorov. Med vrednote, ki jih v Državljanski listi visoko cenimo, štejemo tudi strpnost, strpnost v dialogu, strpnost v ravnanjih. To vrednoto pojmuje kot najbolj civilizirano in demokratično obliko komuniciranja z drugimi, tudi drugače mislečimi. Cenimo tudi odgovornost. Posebej izpostavljam odgovornost vseh, ki odločamo, kajti mi moramo prevzeti odgovornost za svoje odločitve. Teh vrednot in tudi drugih se na različnih področjih dotika tudi poročilo varuha človekovih pravic. V Državljanski listi podpiramo priporočilo Državnega zbora, ki vsem institucijam in funkcionarjem na vseh ravneh, tudi nam poslankam in poslancem, nalaga, da upoštevajo oziroma upoštevamo priporočila varuha človekovih pravic iz letnega poročila. Naj na koncu dodam še, da cenimo in podpiramo delo varuhinje z ekipo, ki bdi, opozarja in po svojih močeh tudi rešuje stiske, v katerih se znajdejo ljudje. Institut varuha človekovih pravic v praksi vidimo kot enega izmed najbolj pristnih vezi med vzvodi oblasti in

tistimi ljudmi, ki so jim bile zaradi različnih dejavnikov kršene temeljne človekove pravice.

Gospa varuhinja, v Državljanski listi si želimo, da bi bilo poročilo za leto 2013 bolj spodbudno, kot je bilo letošnje. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Franc Pukšič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Prav lep pozdrav, gospod predsednik. Gospa varuhinja človekovih pravic s sodelavci, ministri z ostalimi sodelavkami in sodelavci Vlade Republike Slovenije, kolegice in kolegi!

18. redno poročilo o delu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v letu 2012 – spoštovani kolegice in kolegi, sploh ne vem, kje bi naj začel. Tukaj ne gre le za poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za lansko leto. Jaz bi ga imenoval bolj žalostna knjiga, v kateri so zapisna grozodejstva, ki jih doživljajo naši državljani zaradi žal napačnih vladnih politik in tako imenovanih vladnih ukrepov vrsto let. Če začnem na začetku, kjer je varuhinja človekovih pravic zapisala takole: "Pravna država je na veliki preizkušnji, kajti mnogokrat so kršene pravice do učinkovitih pravnih sredstev." Tukaj se moramo strositi. "O pravicah ljudi se na slovenskih sodiščih ne razsoja vedno v razumnem roku." O socialni državi je zapisala takole: "Socialno državo je načela erozija, socialna varnost se zmanjšuje, tudi zaradi preteklih napak vodenja države in bohotenja neustavljivega pohlepa, korupcije ter nedopustne in mnogokrat nekaznovane kraje družbenega premoženja." Vse to, pravi, v tem poročilu temelji na podatkih za lansko leto in podatkih do maja letošnjega leta, ko se je poročilo pripravljalo. Ali povedno drugače: v takšnem položaju smo zaradi tajkunov, z eno besedo povedano, zaradi tistih, ki so državo okradli, lopovov, ki so pokradli premoženje slovenske države. To poročilo je tudi dokaz, da imamo prav tisti, ki opozarjamo, da živimo v družbi, ki preživlja krizo vrednot, saj je v tej pokvarjeni družbi prevladal pohlep.

Spoštovani predstavniki Vlade, vladne koalicije, sprašujem vas, kako dolgo si boste še zatiskali oči pred realnim stanjem v državi. To danes ni poročilo opozicije, ampak poročilo varuhinje človekovih pravic. Zato bi vladna koalicija morala to poročilo temeljiteje prebrati, se uvesti skupaj in se odločiti, ali je sposobna temu kriminalu stopiti na prste, če ni, pa jasno povedati, da tega enostavno ne zmore. Ve se, kaj za tem sledi. Ali vas ne ganejo besede varuhinje, ki je že v uvodu zapisala: "Kakor ugotavljamo, čedalje večje težave ljudi, tistih, ki se borijo za preživetje, so na robu družbenega dogajanja, nemočni, razžaljeni, ponižani in utrujeni." Tudi v nekaterih stališčih poslank in poslancev poslanskih skupin v tem tednu sem slišal prav to o razžaljenosti, ponižanosti in

utrujenosti ljudi od potovanja od institucije do institucije, kjer naj bi kot hlapci Jerneji iskali svoje pravice. Socialna povest slovenskega pisatelja Ivana Cankarja žal ni več samo povest, ampak resničnost, v kateri gre za spopad med pravico lastnine in pravico dela. Velik del slovenskih državljanov enako kot hlapec Jernej ne razume, kako se jim lahko godi takšna krivica, a je nihče ne vidi ali pa noče videti. Na tem mestu moram tudi jasno povedati, da bi tistim, ki pošteno delajo, spoštujemo pravice delavcev, plačujejo davke, morali danes dati nagrado, predvsem zato, da ločimo seme od plevla. Spoštovani kolegice in kolegi, srčno upam, da bodo tudi ljudje, ko bo za to čas, možnost in priložnost, spoznali, kdo jih potiska v stiske in da bodo tudi takrat znali ločiti seme od plevla.

Varuhinja je zapisala tudi takole: "Zagotovo bo poročilo pritegnilo tudi pozornost predsednika Republike Slovenije, ki Državnemu zboru predlaga v izvolitev kandidata ali kandidatko za varuha ali varuhinjo človekovih pravic." Upam, da se bo predsednik države Borut Pahor, ki je bil pred nedavnim tudi predsednik vlade, vprašal, kako je v njegovem času zadolžitev države za 7 milijard evrov vplivala na poglavje delovno razmerje, neplačilo za opravljeno delo – in veliko je bilo takrat govora prav o ohranjanju delovnih mest –, kako je teh 7 milijard vplivalo na problematiko volonterskega pripravništva v javnem sektorju, štipendije, na odzivnost pravosodnih organov, kaj je z zdravstveno reformo, kje se vidi teh 7 milijard tu notri, kako z brezposelnostjo. Pri pripravi in porabi 7 milijard, ko je bil zdajšnji predsednik države predsednik vlade, je bil nekdo direktor Direktorata za proračun Republike Slovenije. Taista oseba je danes predsednica slovenske vlade. Upam, da se bo tudi nje to dotaknilo in se bo vprašala, kaj smo delali takrat, kam pluje naša barka. Če pogledamo področje delovnih razmerij, so ključne vsebine, s katerimi so se ukvarjali, neizplačane plače, neplačevanje prispevkov za socialno varstvo, trpinčenje, nadlegovanje in šikaniranje na delovnem mestu, prisiljevanje zaposlenih, da začnejo poslovati v lastni organizacijski obliki, težave agencijskih delavcev, neuspešnost inšpekcijskih postopkov in tako dalje.

Še enkrat, to niso besede opozicije, ampak citati iz poročila varuhinje človekovih pravic. V Slovenski ljudski stranki imamo edino orodje, da to jasno in glasno ponovimo in povemo. Mogoče se bo koga kdaj tudi kaj dotaknilo. Varuhinja ponovno predlaga Vladi, da sprejme vse ukrepe, da bodo postopki pri nadzornih institucijah potekali hitro in da bodo končani v razumnih rokih, in še predlaga preračun javnih uslužbenecov. Spoštovana koalicija, ali boste upoštevali mnenje varuhinje? Če vam iz opozicije govorimo o teh rečeh, pravite, da nagajamo. Ali boste še naprej govorili o brezglavem varčevanju in novih davkih?

Predlagam, da si vsi tisti, ki veliko govorite o novih davkih, preberete poglavje 2.13 Socialne zadeve, kjer v prvem odstavku piše, da se je število pobud na področju socialnega varstva povečalo, kar je posledica vse večje finančne in gospodarske krize. "Podatki kažejo, da se socialna problematika še pogloblja, k temu pa precej pripomore tudi nepripravljenost države, da bi pravočasno in učinkovito izvedla vse ukrepe, ki jih sprejema," v poročilu ugotavlja varuhinja in nadaljuje: "Prihodki socialno najšibkejših so že bili pod življenjskim minimumom, zato teh ljudi ni mogoče obravnavati kot nekoga, ki mora z zategovanjem pasu prispevati k izboljšanju ekonomskega položaja v družbi." Najverjetneje so svoj pas zategnili že pred ekonomsko krizo oziroma se je za njih ekonomska kriza začela že prej, s propadanjem podjetij in s tajkunskim pohlepom.

Nadaljnje zategovanje si je mogoče privoščiti pri tistih, ki imajo še določene rezerve, ne pa pri tistih, ki so zaradi revščine vsak dan bolj odrinjeni na rob družbe. Pri tistih, ki so v milijardah evrov odpeljali premoženje ven. Tukaj je naša naloga, tako Vlade, Državnega zbora kot tudi tretje veje oblasti, da končno stopi tem na prste. Veliko zakonodaje je v pravi smeri in pripravljene, vendar je žal ne izvajajo. Nam v opoziciji ne verjamete. Na vprašanje, kaj si varuhinja misli o novih davkih – mislim, da je bilo v poročilu dovolj jasno povedano. Enako jasna je varuhinja tudi na področju brezposelnosti, kjer je zelo vprašljivo delovanje pristojnih organov, saj varuhinja Vladi priporoča, da med drugim analizira učinkovitost služb Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje. Na strani 259, ko sem prebiral dolgotrajno odločanje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve o pritožbah zoper odločbo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, nisem mogel verjeti, da kaj takšnega pri nas obstaja.

Na varuha človekovih pravic se je obrnil pobudnik, ki je bil z odločbo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje izbrisan iz evidence brezposelnih oseb. Zoper odločbo je vložil pritožbo, o kateri Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve 2 meseca in pol po prejemu njegove zadeve v reševanje še ni odločilo. Ko je pobudnik vprašal, kdaj lahko pričakuje odločitev, je izvedel, da je nerešenih pritožb veliko in da ne vedo, kdaj bo njegova na vrsti za obravnavo. Pobudnik se bo v evidenco brezposelnih oseb lahko znova prijavil 6 mesecev po dokončnosti odločbe. Do danes menda, tako piše, odločba še ni rešena. To pomeni, da zanj še ni začel teči ponovni 6-mesečni postopek, da se bo lahko prijavil v evidenco. Zato me ne čudi zapis, mislim, da včeraj v Financah, ki se sprašuje, kje je 70 tisoč brezposelnih, ki so črtani iz evidence. Namesto 120 tisoč kot uradno kažejo statistike imamo cca 180 tisoč brezposelnih ljudi. Zato me žalosti, da je res, da je preko 270 tisoč ljudi pod pragom revščine, da jih je 120 tisoč socialno izključenih. Vsi ti več novih davkov ne zmorejo in ne bodo preživeli zategovanja pasu.

Spoštovani! V poročilu sem prebral, da varuhinja enkrat letno organizira neformalno srečanje z novinarji in uredniki medijskih hiš pod naslovom Malica z mediji. Mogoče naj varuhinja razmisli še o malici s predstavniki Vlade, ker ti očitno ne razumejo stiske malega človeka, ker če bi ga razumeli, potem ne bi predlagali takšnega proračuna in novih davkov. Žalostno in sramotno za Slovenijo, predvsem pa za Vlado, je to, na kakšni stopnji smo, kam plujemo. Zato se v Slovenski ljudski stranki bojimo poročila varuhinje človekovih pravic za naslednje leto. Kakšna je moč varuhinje človekovih pravic? Samo javna beseda. Kakšna je moč opozicije? Samo javna beseda. Kakšna je moč koalicije in sodstva? Neomejena. Ali jo izkoriščajo? Žal ne. Kaj nam ostane? Opoziciji in varuhinji človekovih pravic ostane le vztrajanje in poziv v javni besedi. Ali nam lahko še kdo pomaga? Sprašujem se, ali je bog tisti, ki lahko vse to obrne. Bojim se, da tudi on ne.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovana varuhinja gospa Vlasta Nussdorfer, spoštovana namestnica varuhinje, spoštovana ministrica in minister, spoštovana državna sekretarka gospa Tina Breclj in spoštovani ostali člani Vlade, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, vsem lep pozdrav!

Varstvo človekovih pravic je v času gospodarske krize v vseh delih sveta pogosto nevhvaležna naloga. Usihajoča finančna zmogljivost države neposredno in posredno vpliva na uresničevanje državljanjskih in političnih človekovih pravic ter tudi ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic. Delo varuhinje človekovih pravic je v času gospodarske krize, za katero se zdi, da čedalje bolj kaže svoje zobe, postalo vse težje in z vidika ohranjanja človekovega dostojanstva tudi občutljivejše. Zaradi naraščajoče brezposelnosti in posledično večje revščine se ljudje počutijo ponižani in osramočeni. Pogosto se znajdejo v brezizhodnem položaju, k čemur vsekakor prispeva tudi naša zakonodaja. Naj navedem primer, na katerega v uvodu svojega poročila opozarja tudi varuhinja. Ljudje niso upravičeni do brezplačne pravne pomoči, ker so lastniki nekaj kvadratnih metrov podedovane zemlje, od katere nimajo posebne koristi, ni je pa mogoče prodati, niti oddati. Nekateri za malenkost presegajo cenzus, do katerega jim je brezplačna pravna pomoč omogočena, so pa močno zadolženi in si plačila pravne pomoči preprosto ne morejo privoščiti.

Poročilo varuhinje odseva realno sliko naše družbe danes: mobing na delovnem mestu, trpinčenje in nadlegovanje, neplačevanje

prispevkov za socialno varnost, položaj agencijskih in tujih delavcev, sovražni govor, dolgotrajnost postopkov pred sodišči, diskriminacija in tako naprej. Pri tem bi želela še posebej izpostaviti položaj najranljivejših skupin prebivalstva, ki se pogosto ne morejo sami boriti za svoje pravice. To so starejši, otroci, predvsem tisti otroci s posebnimi potrebami. Pred kratkim je primer agresivnega otroka opozoril na dejstvo, da v naši državi že 20 let nismo sposobni ustanoviti oddelka v obliki kriznega namestitvenega centra, v katerem bi primerno diagnosticirali in zdravili otroke z duševnimi motnjami. Ti otroci so tako, ko gre za neobvladljiva stanja, hospitalizirani na zaprtih oddelkih psihiatričnih bolnišnic skupaj z odraslimi bolniki. Leta 2010 je bilo tam pet otrok, starih od 10 do 14 let, in kar 80 starejših od 15 do 19 let. Takšno ravnanje je skrajno neprimerno in izjemno zaskrbljujoče. Z odrekanjem ustrezne strokovne pomoči namreč tem otrokom odrekamo še tako majhno možnost za normalno življenje v odraslosti. Sprašujem se, kaj se bo moralo zgoditi, da se bodo stvari dejansko premaknile.

Položaj starejših v naši družbi se kljub vsem opozarjanjem še naprej vidno poslabšuje. Skromne pokojnine in omejevanje socialnih transferjev jih vse bolj pritiska v revščino in na rob družbe. Že nekaj časa je opazno upadanje zasedenosti domov za starejše. Razlogov za to je več, najpogostejši pa je nezmožnost plačevanja storitve oskrbe v domu. Zaradi krize čedalje večkrat prihaja do primerov, ko svojci jemljejo starejše iz domov, potem pa jim doma ne morejo zagotoviti ustrezne pomoči in oskrbe. Vzroki za to so največkrat tudi njihove slabe gmotne razmere. Starejši se v teh dneh pogosto znajdejo v situaciji, ko se morajo odločiti, ali bodo jedli ali se bodo greli oziroma ogrevali svoja bivališča, ali bodo plačali položnice ali pa bodo pristali na ulici kot brezdomci. Ko se po dolgih letih trdega in poštenega dela na jesen življenja znajdejo v tako nemogočem položaju, se upravičeno počutijo ogoljufane, razočarane in ponižane.

Slabih 30 % vseh upokojencev prejema pokojnino, nižjo od 500 evrov, kar pomeni, da vsi ti upokojenci živijo pod pragom revščine. Situacijo jim vsaj delno olajšuje dejstvo, da so v 80 % lastniki nepremičnin, v katerih živijo. Z uvedbo nepremičninskega davka pa se bo breme reševanja krize še dodatno naložilo na njihova ramena. Lastništvo njihovih domov je za starejše nekaj neprecenljivega, saj so za ta dom v veliki večini trdo garali in se marsičemu tudi odpovedali. Nepremičninski davek pa bo povzročil, da si ti ljudje niti svojih domov več ne bodo mogli privoščiti, s čimer jim bomo odvzeli še zadnji kanček dostojanstva. V Poslanski skupini DeSUS bi ponovno želeli opozoriti tudi na naraščajoče nasilje nad starejšimi in pogosto neupoštevanje njihove volje, kar smo v naši poslanski skupini izpostavili že lani. O tem bi več spregovorila, pa mi čas tega ne dopušča.

Marsikatero priporočilo varuhinje se ponavlja iz leta v leto. Med taka sodita, na primer, prav pedopsihiatrično zdravljenje otrok in diskriminacija starejših. Očitno je, da na omenjenih področjih priporočil ne jemljemo dovolj resno, kar pomeni, da s tem teptamo osnovne človekove pravice prizadetih v naši državi. Za to početje v zadnjem času za izgovor pogosto uporabljamo krizo in trenutno stanje naše države. Menim, da kriza ne sme biti opravičilo za to, da teh povelj ne jemljemo resno in jih ne rešujemo tako, kot bi jih morali.

Poslanska skupina DeSUS podpira priporočilo, ki vsem institucijam in funkcionarjem na vseh nivojih priporoča, da upoštevajo priporočila varuhinje človekovih pravic Republike Slovenije, zapisana v 18. rednem poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2012. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani gostje, kolegice in kolegi!

Institucija varuha letos praznuje polnoletnost in je pred nami obravnava 18. letnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije. Kako smo v Sloveniji zadovoljni z uresničevanjem človekovih pravic oziroma katera so tista področja, ki iz leta v leto izstopajo, pa se nič ne zgodi? Varuh človekovih pravic ostaja tako za nekatere prebivalce še zadnji izhod v sili, zadnje upanje, da se bo kaj premaknilo. Poročilo daje pregled, na katerih področjih vladavina prava najbolj odpoveduje. Med prebivalci se vedno bolj krepi občutek, da pred zakonom nismo vsi enaki in da se nekaterim zaradi političnih in kapitalskih povezav preprosto ne zgodi nič, so nedotakljivi. Iz obširnega varuhovega poročila bomo v Novi Sloveniji izpostavili svobodo vesti, zaskrbljujoče socialno stanje in nerazumno dolge sodne postopke. Pri podrobnejšem pregledu poročila smo v Novi Sloveniji zaskrbljeni, da je največji porast pobud ravno na področju zagotavljanja ustavnih pravic. Pripad novih zadev na tem področju znaša dobrih 175 % več kot v letu 2011. V tej kategoriji izstopajo primeri svobode vesti in etike javne besede.

Pri tem naj še posebej izpostavimo porast primerov razžalitve verskih čustev. Ustrezen je odziv varuhinje glede ponovnega zažiga križa v Strunjanu, na kar smo poslanci Nove Slovenije že opozarjali. Pobudniki so menili, da gre pri požigu križa za kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja, nestrpnosti ter so pričakovali ukrepanje državnih organov. Varuhinja je pobudnikom pritrdila in izrazila razumevanje, da je to dejanje povzročilo razžalitev verskih čustev ter da bosta policija in tožilstvo primerno, ustrezno obravnavala in ukrepala. V odzivnem poročilu Vlade Republike

Slovenije pa beremo, da je policija primer obravnavala kot sum storitve kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari z določbami Kazenskega zakonika ter kot sum storitve kaznivega dejanja javnega spodbujanja sovraštva, nasilja ali nestrpnosti. Na podlagi zbranih obvestil in ocene, da ni podlage za kazensko ovadbo, je bilo na pristojno državno tožilstvo poslano poročilo. Letošnjega aprila je tožilstvo obvestilo, da za obravnavno dejanje ne obstajajo znaki kaznivega dejanja. Verjetno bi bil zanimiv podatek, koliko sumov kaznivih dejanj s tega področja je bilo obravnavanih in koliko sankcioniranih. Verjetno dlje od navedbe kazenske določbe v teh letih samostojne države nismo prišli.

Žalosti nas, da pristojne institucije pritrjujejo domnevni umetniški svobodi, ki se je v tem primeru izkazala nad svobodo vesti. Osrednji slovenski dnevnik je novico o ponovnem zažigu križa objavil v rubriki Kultura. Seveda je to uredniška izbira, vendar ljudje še zdaleč nismo slepi, da je v imenu svobode dovoljeno vse. Ali je to umetnost, kako zaobiti svobodo vesti? Strinjamo se s priporočilom glede preučitve obstoječe zakonodajne ureditve z vidika ustreznosti pravnega sredstva ob tožilskem zavrženju kazenske ovadbe oziroma odločitve, da ne začne kazenskega postopka. Naslednje poglavje, ki je že nekako stalnica vsakokratnih varuhovih poročil, je področje socialne varnosti, kjer je bilo obravnavanih največ zadev. Poročilo varuhinje pritrjuje ugotovitvam, na katere Nova Slovenija že dalj časa opozarja. Nova ureditev uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, ki velja od 1. januarja 2012, in tako imenovani Svetlikov zakon sta močno posegla v pravico socialno najšibkejših in jim povzročata izjemne težave pri zagotavljanju normalnih življenjskih razmer, predvsem za mladoletne otroke.

Dodatno resno težavo na tem področju je povzročalo nedelovanje informacijskega sistema, ki je pomembno posegel v pravice več posameznikov. Navkljub zagotovitvi ministrstva, da so težave odpravljene, je treba budno spremljati to področje. Še pred dobrim tednom smo se seznanili s primerom, kjer so bili pri odločanju upoštevani prihodki, ki jih dejansko ni bilo. Pri prosilcih iz javnih sredstev gre ponavadi za ljudi, ki so funkcionalno nepismeni, ki jim je že uveljavljanje pravice težko, kaj šele, da bi se pritožili, saj so obrazložitev v odločbah še povprečnim državljanom nejasne. Povsem nesprejemljivi so izgovori, da jim informacijski sistem ne dopušča druge rešitve, čeprav so napako delavci centrov za socialno delo tudi sami ugotovili, vendar je niso odpravili ali stranke nanjo opozorili. Posameznikom se tako nalagajo vedno nove in nove obveznosti, vendar že malenkostno odstopanje pomeni izgubo določene pravice. Celotno tveganje je tako na posamezniku, kot z zaskrbljenostjo ugotavljamo tudi sami.

Naj iz tega mesta izpostavim še en primer, ki je omenjen v poročilu, in sicer s področja pravosodja, kjer je bilo za končanje zapuščinskega postopka potrebnih več kot 15 let. Pobudnik se je na varuhinjo obrnil glede zapuščinskega postopka v zadevi Okrajnega sodišča v Mariboru, ki po več kot 15 letih še ni bil končan. Na končanje tega postopka sta čakala še dva sodna postopka. Sodišče se ni odzvalo na opominjanje pobudnikovega odvetnika. Skrajno nesprejemljiv je v teh razmerah tudi odgovor sodnika varuhinji, ki je razloge za dolg postopek utemeljeval s tem, da je zadevo obravnavalo več sodnikov, da je postopek zapleten in strokovno zahteven, da je bil sam dalj časa odsoten in je zaradi kadrovskih težav sodišča preobremenjen z drugimi prednostnimi zadevami. Sprašujem se, ali je to dostojen odgovor nekoga, ki ga Državni zbor zaradi naše ustavne ureditve imenuje v trajni mandat. Je lahko trajni mandat potuha za nedelo? Menimo, da bi poskusni mandat sodnikov pospešil marsikateri proces. Nerazumno dolgi postopki in neodločitve sodnikov imajo čisto konkretne posledice za državni proračun. Kakšno je stanje v pravosodju in nasploh, v kakšnem stanju je naša pravna država, več kot zgovorno kažejo primeri v poročilu. Naj na tem mestu zaključim, da bomo zagotovo še na kakšen primer, ki ga v poročilu varuhinje ni zaslediti, v nadaljnji razpravi poslanci Nove Slovenije opozorili, med drugim tudi na odnos do polpretekle zgodovine. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Dr. László Göncz bo predstavil stališče Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani ministri, ministrice, člani Vlade, spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic s sodelavci!

Uvodoma naj poudarim, da je Letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2012 pregledno, vsebinsko in tematsko dokaj ustrezno pripravljeno gradivo, za kar gre priznanje ustanovi še toliko bolj, ker je vmes prišlo do zamenjave mandatov prejšnje in sedanje varuhinje. Iz splošnega uvodnega dela želim opozoriti zgolj na dve mnenji oziroma stališči varuhinje za človekove pravice. Tudi v naši poslanski skupini menimo, da je upravičena njena zaskrbljenost zaradi spoznanja, da so do določene mere ogrožene pridobitve sodobne slovenske države na področju varovanja človekovih pravic, in tudi zato je pravna država na veliki preizkušnji. Kot drugo, zelo pomembno je, da varuh nedvoumno obsoja vse oblike javno izraženega sovraštva in nestrpnosti narodnega, rasnega, verskega ali drugega značaja in poziva k temu, da je treba o tem pojavu govoriti ter mu nameniti več aktivnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Predvsem pa morajo biti vzor

akterji javnega življenja na vseh področjih, kar je še predvsem pomembno.

Glede na čas, ki ga imam na razpolago, se bom prvenstveno osredotočil zgolj na podpoglavje Nacionalne in etnične manjšine v okviru poglavja Diskriminacija. V poročilu se navaja, da na ustanovi varuha človekovih pravic v letu 2012 niso prejeli pobud, ki bi zatrjevale neposredno kršitev z ustavo in zakoni zajamčenih posebnih pravic avtohtonih narodnih skupnosti in njihovih pripadnikov. Pri tem moramo opozoriti, kar sicer omenjajo tudi v poročilu, da je žal do tovrstnih kršitev prihajalo, podobno kot v prejšnjih letih, vendar pa prizadeti največkrat o tem ne obveščajo pristojnih organov in služb. Po našem mnenju je razlog za to delno v sistemski nedorečenosti, kajti ko so nekajkrat v preteklosti na določene kršitve opozarjale organizacije avtohtonih narodnih skupnosti, so se pojavljale dileme, kot je na primer ta, ali kršitev kolektivnih pravic sploh sodi v kontekst ukrepanja ustanove varuha. Prihaja tudi do primerov, ko se pri zaposlovanjih na delovna mesta in funkcije, kjer je predpisano znanje jezikov avtohtonih narodnih skupnosti, ta pogoj spregleda in se izbere kandidata, ki ne izpolnjuje pogojev. V zvezi z omenjenimi in podobnimi vprašanji bi bilo nedvomno treba opraviti nadaljnje strokovne pogovore, da bi se morebitne sistemske nedorečenosti razjasnile.

Neobveščanje pristojnih organov in varuha človekovih pravic s strani prizadetih pripadnikov narodnih skupnosti lahko do določene mere pripisujemo tudi psihološkemu pritisku pripadnikov omenjenih skupnosti, ki verjetno še vedno temelji na določenih negativnih stereotipih iz preteklosti, ko o zatiranju na narodnostni osnovi ni bilo zaželeno govoriti. Obstajajo lahko tudi drugi razlogi. Kot tudi v poročilu navajajo in sem skupaj s pristojnimi narodnostnimi organizacijami na to tudi sam opozarjal, je v letu 2012 konstantno prihajalo do sovražnega govora v obliki pisem in elektronskih sporočil, ki so bila javna ali anonimna, na račun madžarske narodne skupnosti in njenih pripadnikov ter tudi Madžarov nasploh. Pristojni organi so v zvezi s tem večinoma ukrepali. Bilo je tudi nekaj javnih obsodb s strani predstavnikov državnih in lokalnih ustanov, vendar je žal ta negativna tendenca še vedno prisotna. Zaskrbljujoče je, da se morda celo nekoliko širi. Tovrstnim pojavom nestrpnosti zelo ugaja tudi sedanja težka gmotno-socialna situacija v naši družbi, ki je na pomurskem območju še nekoliko hujša od povprečne ravni, zato bo treba v naslednjem obdobju tovrstnim pojavom posvetiti še večjo pozornost.

Predvsem mislimo na bolj celovit in objektivni način osveščanja in obveščanja celotne družbe o življenju in specifikah narodnih skupnosti in drugih ranljivih manjšinskih skupin ter o vrednotah sožitja na narodnostno mešanih območjih. Namreč, nestrpnosti na narodnostni, rasni ali verski osnovi se lahko najlažje

preprečijo s pravnimi pristopi in programi na področju vzgoje in izobraževanja, medijske in informativne dejavnosti v najširšem pomenu besede – tako, da se ustvarja še primernejši milje z vidika sprejemanja drugačnosti. Na koncu menim, da je sodelovanje z ustanovo varuha pomembno. Treba je popestriti, razmisliti morda o njenem enkratnem sodelovanju letno na seji Komisije za narodni skupnosti.

Ker mi zmanjkuje časa, naj zgolj najavim, da bomo dali podporo poročilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Lejla Hercegovac bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana varuhinja človekovih pravic, spoštovani ministri in sodelavci, spoštovani kolegi in kolegice!

Zakon določa, da se varuh pri svojem delu ravna po določenih Ustave in mednarodnih pravnih aktov o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah in je pri svojem delu neodvisen. Če izhajamo iz tega, da je varuh neodvisna, avtonomna institucija, ne bi smeli nikoli posegati v priporočila varuha glede na to, kako so nam všeč, čemur smo na žalost bili priča v preteklosti. Zato moram danes izraziti zadovoljstvo, da so članice in člani Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti poročilo in vsa poročila varuha za leto 2012 v celoti podprli. Med tistimi najbolj perečimi opozorili, ki izhajajo iz poročila, bi najprej omenila etiko javne besede, ker se le-ta tiče tudi nas poslancev in poslank. Varuhinja opozarja na množične pritožbe v zvezi z nekaterimi odmevnimi zadevami oziroma izjavami, ki žalijo čustva marsikoga in terjajo odziv. Zato se mi zdi pomembno, da v Državnem zboru obstaja načelno soglasje za sprejetje etičnega kodeksa, katerega priporočila bi določala etična načela, po katerih bi se morali ravnati poslanke in poslanci pri opravljanju funkcije poslanca.

Varuh že več let opozarja tudi na pomanjkljiv zakonski okvir za odpravljanje diskriminacije in priporoča sprejetje zakonskih rešitev, ki bi zagotovile nepristransko, neodvisno in učinkovito obravnavo primerov kršitev prepovedi diskriminacije. Po varuhovem priporočilu je treba vzpostaviti neodvisnega zagovornika. Ravno nasprotno od priporočil pa smo po reorganizaciji državne uprave leta 2012 ob našem nasprotovanju in nasprotovanju številnih drugih doživelj ukinitve Urada za enake možnost, znotraj katerega je deloval tudi zagovornik načela enakosti. Na to se odziva tudi Evropska unija. Je pa Vlada julija letos ponovno vzpostavila Medresorsko komisijo za človekove pravice, na kar je varuh tudi opozarjal. Na številna ponovljena opozorila varuha je Vlada že odreagirala. Če omenim le nekatera: na primer, glede zagotavljanja dela delavcev drugemu

uporabniku in posredovanja zaposlitve je pristojno ministrstvo že pripravilo ustrezne spremembe zakonodaje. Prav tako ima Komisija Vlade Republike Slovenije za zaščito romske skupnosti v svojem načrtu dela potrebne spremembe Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji. Tudi na področju izenačevanja možnosti invalidov in ob pozivu varuha Vladi za čimprejšnje sprejetje podzakonskih aktov ter ukrepov iz odzivnega poročila Vlade izhaja, da bo sprememba zakonodaje sprejeta še to leto.

Ministrstvo za kulturo je letos sofinanciralo dopolnjevanje slovarja slovenskega znakovnega jezika. Že sprejeta je Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018 in med drugim predvideva tudi mnoge cilje za razvijanje sporazumevalne zmožnosti v slovenskem znakovnem jeziku. Varuh ne prvič opozarja tudi na ureditev možnosti lastnega varstva arhivskega gradiva za javnopravne osebe, pri čemer gre predvsem za občutljiva gradiva psihiatričnih bolnišnic. Kot izhaja tudi iz odzivnega poročila Vlade, je Ministrstvo za kulturo pripravilo ustrezne spremembe Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih. Ko bomo naslednje leto ob 20. obletnici delovanja varuha človekovih pravic v Sloveniji morebiti obravnavali vsa izdana priporočila doslej, predvsem tista še neuresničena, upam in si želim, da bomo v skladu z etiko javne besede skupaj iskali rešitve in se ne bomo ulovili v nekoristen začaran krog iskanja krivca za neopravljeno delo.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo predlog priporočila v celoti podprli. Ob tem želim še izkoristiti priložnost, da se varuhinji in njeni ekipi zahvalim za dobro opravljeno delo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Eva Irgl bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovana varuhinja človekovih pravic z namestnikoma, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Kot že rečeno, imamo pred seboj 18. redno letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2012. Kot je uvodoma pojasnila že varuhinja gospa Vlasta Nussdorfer, je tokrat kot varuhinja prvič v vlogi, da predstavlja poročilo, ki je sicer nastalo pod okriljem prejšnje varuhinje, gospe Zdenke Čebašek Travnik. Vendar pa mi dovolite, da preden se osredotočim na samo vsebino poročila, pojasnim, da je prav funkcija varuha človekovih pravic tista, ki je izjemnega pomena za dobro delovanje pravne, predvsem pa pravične države in družbe. Varuh človekovih pravic je tisti, ki je poklican, da varuje človekove pravice in temeljne svoboščine v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave

in nosilcev javnih pooblastil. Varuh človekovih pravic je prva oseba in avtoriteta v državi, ki se mora v skrbi za spoštovanje človekovih pravic pri varovanju le-teh odločati na podlagi ustave. Odločati se mora na podlagi deklaracij in resolucij o človekovih pravicah, na podlagi mednarodnih aktov, konvencij, zakonov, nikakor pa se ne sme nikoli in nikdar o tako občutljivih vprašanjih, ki največkrat posegajo tudi v človekovo integriteto in dostojanstvo, odločati ali presojsati politično. Ko začne svoja opažanja glede kršitev človekovih pravic presojsati politično, ne pa po načelih varovanja človekovih pravic, potem je bolje, da svoj položaj prepusti nekemu drugemu.

V Slovenski demokratski stranki stojimo na stališču, da se mora varuh človekovih pravic jasno zavzeti tudi do stališč, vezanih na aktualne dogodke, če zazna, da so kakorkoli bile na preizkušnji človekove pravice. Zakaj to govorim? V preteklosti smo večkrat opažali, da varuhi človekovih pravic, tudi takrat, ko so bili s strani različnih institucij, tudi Državnega zbora, pozvani, da se opredelijo do določenih vprašanj kršenja človekovih pravic, tega niso storili. Varuh človekovih pravic mora po našem mnenju povzdigniti glas, ko je na preizkušnji pravna država. Varuh človekovih pravic mora povzdigniti svoj glas takrat, ko je na preizkušnji socialna država. Danes je veliko problemov, ki izhajajo ravno iz preizkušnje socialne države. Varuh človekovih pravic mora povzdigniti svoj glas takrat, ko je na preizkušnji pravična država. Žal pa v preteklosti varuh ni vedno deloval v skladu s temi načeli, ampak vse prevečkrat politično. Vsakoletno poročilo varuha človekovih pravic predstavlja pomemben dokument s področja spoštovanja in varovanja človekovih pravic. Varuhinja gospa Vlasta Nussdorfer, v svojem uvodu ugotavlja, da v 25 % pobude, ki prihajajo na njihov naslov, ocenjujejo kot utemeljene. Ob tem dodajajo, da gre za velik delež glede na to, da je varuh le dodatno sredstvo za varstvo človekovih pravic in svoboščin.

Poročilo varuha človekovih pravic vsako leto opisuje probleme, s katerimi se soočajo posamezniki, ko menijo, da so jim bile kršene človekove pravice. Na urad varuha se obračajo takrat, ko se soočajo s tem, da jim institucije države ne prisluhnejo v taki meri, kot bi si želeli. S tem problemom, da določene institucije ne opravljajo dovolj dobro svojega dela, se soočamo, recimo, tudi na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, ko velikokrat tudi po več urgencah bodisi ne dobimo določenih odgovorov bodisi jih dobimo v zakasnelih časovnih okvirih. S tem problemom se soočamo tudi poslanke in poslanci, ko postavljamo, recimo, poslanska vprašanja ministrom. Nekateri čakajo na njihove odgovore tudi po štiri mesece. Razumem, da na vsa vprašanja ne moreš odgovoriti takoj, vendar pa se je treba držati nekaterih rokov. Neodzivnost nekaterih organov je zato

zaskrbljujoča. Še vedno imamo prepočasno odzivnost s strani inšpekcijskih služb, na kar iz leta v leto opozarja varuh človekovih pravic, tudi v poročilu za leto 2012. Odgovori inšpekcijskih služb so pogosto nevsebinski, neredko pa tudi medsebojno nasprotujoči. Ponavlja se dolgotrajnost postopkov in neodgovarjanje pobudnikom. Zaradi tega se pojavlja vprašanje določitve prioritet pri delu inšpekcijskih služb. Zato varuh v letošnjem poročilu meni, da bi morala biti merila za določitev vrstnega reda obravnave določena v predpisu, saj bi bila le tako zagotovljena preglednost, obenem pa bi se povečalo zaupanje v delo inšpekcijskih služb. V Slovenski demokratični stranki to pozdravljamo in to pripombo, priporočilo vidimo kot dobro.

Poročilo varuha predlaga tudi določene rešitve, ki jih vsako leto potem ponuja v razmislek vladi in tudi ostalim institucijam, nazadnje pa o teh priporočilih govorimo tudi v Državnem zboru. Obenem varuh opozarja, da velikokrat s svojimi opozorili naletijo na gluha ušesa, zato tudi nekatera svoja priporočila iz leta v leto ponavljajo. V Slovenski demokratični stranki tudi opazimo, da varuh večkrat kakšna priporočila ponovi, pa čeprav so v tem času že bila implementirana v zakonodajo ali pa na nek drug način upoštevana. Ravno iz tega razloga v Slovenski demokratični stranki večkrat predlagamo še paket svojih priporočil k letnemu poročilu varuha. Varuhovo poročilo nam vsako leto prikaže tudi vsaj delni prikaz, kako strpna družba smo, koliko strpnosti dejansko premoremo do drugače mislečih, koliko v resnici damo na varovanje in spoštovanje človekovih pravic, predvsem pa, kakšen odnos imamo kot družba, kot posamezniki do najšibkejših, najranljivejših skupin. Skozi poročila varuha lahko vidimo, da so ljudje vedno znova v vedno hujših stiskah, predvsem socialnih, in to še posebej danes, ko je država v hudi finančni in gospodarski krizi, pa tudi krizi vrednot. Zato je nerazumljivo, da vlada Alenke Bratušek s svojimi ukrepi še bolj posega v socialno državo in jo ruši. Zaradi tega je še toliko bolj nerazumljivo, da tiste, ki že tako komaj preživijo, potiska na rob preživetja, tudi s tem, da uveljavlja nepremičninski davek, da zvišuje cene vinjet, da dodatno obremenjuje predvsem družine z več otroki, da povišuje cene prevozov otrok, poleg tega pa bodo morali danes državljanke in državljani zaradi odločitve Vlade, da gre v nenadzorovano likvidacijo dveh zasebnih bank, plačevati še tajkunske kredite.

Vlada Alenke Bratušek na drugi strani ohranja privilegije nekaterih posameznikov preko ekstremno visokih pokojnin. V Sloveniji je veliko ljudi, ki so jim kršene človekove pravice, ki so v hudih stiskah in potrebujejo pomoč, ki že leta in leta opozarjajo na krivice, tako kot na primer oškodovanci po drugi svetovni vojni ali pa posamezniki, ki že vrsto let opozarjajo na anomalije v pravosodnem sistemu – o tem več kasneje – ali pa ljudje, ki jim je že leta kršena ustavna pravica do zdravega življenjskega

okolja. Tukaj govorimo, recimo, o hrupu, smradu, onesnaževanju z nevarnimi delci PM10. Varuh ugotavlja, če pogledamo samo hrup, da se vsakoletno pojavlja večje število pobud o motečem hrupu. Problemi nastajajo, ker se kršitve predpisov glede hrupa ugotavljajo zgolj z meritvami, pri čemer pa se meritve hrupa največkrat izvajajo takrat, ko ni prekorajčitev. Ko govorimo o smradu iz različnih virov, od kompostarn, čistilnih naprav, prašičjih farm, farm puranov – tudi sama sem že večkrat opozarjala na te stvari. Nekoč pred leti smo celo na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti imeli sejo na to temo in obravnavali to točko dnevnega reda. Tudi to je pogost razlog za pobude in ukrepanje. To opozarja predvsem na nujnost sprejetja predpisa o emisiji smradu v okolje, saj tega ne ureja noben predpis, kar pomeni, da tudi nadzor ni mogoč.

Težave se kažejo tudi na področju merjenja izpustov, kjer so normativi sicer določeni, vendar pa bi morali meritve izpustov izvajati pooblaščenca, ki bi bili povsem neodvisni od upravljavcev. Varuh človekovih pravic v svojem poročilu tudi ugotavlja problematiko onesnaževanja z nevarnimi delci PM10, predvsem v Mežiški dolini, Celjski kotlini in Zasavju. Izboljšanje kakovosti zraka zaradi presežnih delcev zahteva ukrepe, ki jih je Evropska komisija že zahtevala, vendar pa realizacije v našem prostoru do sedaj še ni bilo. Tudi čisto zadnje raziskave študij, če pogledamo, kažejo, da je kar 90 % meščanov Evropske unije izpostavljenih najmočnejšim onesnaževalcem zraka, in sicer na ravneh, ki močno škodujejo zdravju. Poročilo, ki ga je sprejela Evropska agencija za okolje in ga je objavila prav v tem tednu, kaže, da sta dva glavna onesnaževalca zraka, ozon in trdi delci, še vedno vzrok težav z dihanjem ter povzročata kardiovaskularne bolezni in krajšata življenjsko dobo. Nova raziskovanja tudi kažejo, da že manjše koncentracije onesnaževalcev v zraku vplivajo na zdravje. Slovenija je po podatkih evropskega statističnega urada Eurostat iz leta 2011 po onesnaženosti s trdimi delci na 10. mestu v Evropski uniji, po onesnaženosti z ozonom pa kar na 3. mestu. Vsi ti podatki, ki sem jih zdaj povedala, kažejo na to, da je pravica do zdravega življenjskega okolja v tem času še posebej na preizkušnji in zahteva večjo skrb vseh nas, da prostor, v katerem živimo, bolj varujemo, tudi zaradi prihodnjih generacij.

Naslednja tema, ki se je želim dotakniti, nanjo opozoriti, je področje pravosodja. Tudi v tokratnem poročilu varuha človekovih pravic, 18. rednem letnem, varuhinja ugotavlja, da je na veliki preizkušnji pravna država, predvsem zaradi kršenja pravice do učinkovitega pravnega sredstva ter sojenja v razumnem roku. Prav tako varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da bi morala država omogočiti bolj kakovostno in širše dostopno brezplačno pravno pomoč, ki mora biti strankam na voljo pravočasno. Naj pojasnim, da se na nas poslance v Slovenski demokratični

stranki, in verjetno tudi na druge, obračajo posamezniki, ki niso upravičeni do brezplačne pravne pomoči, in to, tako kot tudi varuhinja opisuje v svojem poročilu, samo zaradi tega, ker za malenkost presega cenzus, do katerega jim je brezplačna pravna pomoč še omogočena, si pa zaradi situacije, v kateri se je znašla ta država, in zaradi osebnih stisk, tudi zaradi tega, ker so morda močno zadolženi, plačila pravne pomoči ne morejo privoščiti. Vendar vlada Alenke Bratušek za nameček še povišuje sodne takse in tako še dodatno omejuje posameznikom dostop do iskanja pravice in do sodnega varstva. Na področju sodnih postopkov je varuh v letošnjem poročilu obravnaval 460 zadev. Od tega jih je bilo največ vezanih na civilne in kazenske postopke.

Poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke prejemo različne pobude posameznikov zaradi nezadovoljstva z delovanjem sodišč, zaradi dolgotrajnosti sodnih postopkov ter zaradi dvomov o nepristranskosti sodnikov. Veliko pobud se nanaša tudi na pričakovanja pobudnikov po vsebinski presoji na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti. V zvezi s tem moramo pobudnikom večkrat pojasniti, da nimamo pristojnosti za ocenjevanje pravilnosti in zakonitosti sprejetih sodnih odločb in njihove vsebine, jim pa zato razložimo, kakšna pravna sredstva so jim na voljo. Vendar bi kljub temu, da ne smemo posegati v sodno vejo oblasti kot zakonodajna veja oblasti, želela pojasniti, da nam vse več ljudi poroča, da so bili ali pa so žrtve napak v pravosodju. Več se je bilo sklicanih na temo anomalij v pravosodju, in takrat sem večkrat pojasnila, da v Slovenski demokratski stranki že vrsto let opozarjamo na neučinkovitost pravosodnega sistema, da opozarjamo na dolgotrajnost stečajnih in drugih postopkov. Že vrsto let odpiramo vprašanja trajanja sodniškega mandata. To, kar je v tem trenutku verjetno najbolj ključno, najbolj pomembno – odpiramo tudi vprašanja, vezana na sprejemanje odgovornosti v sodniških in tožilskih vrstah. Opozarjamo tudi na izrazito solidarnost, ko se posamezniki v sodstvu medsebojno ščitijo, za napake pa navadno ravno zaradi tega ne odgovarja nihče.

Poglejmo samo prikaz glede izrečenih sankcij zoper sodnike v Sloveniji v primerjavi z nekaterimi drugimi evropskimi državami. To smo že večkrat povedali, tako iz tega mesta kot iz klopi. Kolega Gorenak je nekoč imel natančno razdelano analizo stanja v pravosodju. Ampak dovolite mi, da še enkrat ponovim nekatere podatke, ker so izjemno pomembni. Podatki kažejo, da ima Slovenija tudi po trikrat več sodnikov in tožilcev v primerjavi z nekaterimi drugimi članicami Evropske unije na 100 tisoč prebivalcev, vendar pa je njihova učinkovitost bistveno manjša, prevzemanja odgovornosti za napake v postopkih pa skorajda ni. V Italiji je bilo, recimo, tako v letu 2006 izrečenih 51 sankcij zoper napake sodnikov, v Nemčiji 25, v

istem obdobju v Sloveniji pa zgolj ena sama sankcija. To nam verjetno nekaj pove. Najbrž to ne pomeni, da so sodniki pri nas nezmožljivi. Kaže pa na to, da ne sprejemajo odgovornosti oziroma da se medsebojno ščitijo po tem, ko pride do neke napake. Tukaj mi dovolite, da najprej spomnim na primer Fojkar. Že večkrat sem ga omenila in ga bom verjetno še večkrat. Gre za zelo tragično zgodbo, sicer, hvala bogu, s srečnim koncem, vendar za zgodbo, ki potrjuje, da pri nas pravna država še zdaleč ne funkcionira tako, kot bi morala. Predvsem pa ta zgodba potrjuje, da nihče ne odgovarja zaradi procesnih in vsebinskih napak v postopku.

Večkrat sem se tako kot poslanka kot tudi kot predsednica komisije za človekove pravice srečala z gospodom Fojkarjem, ki mi je zaupal svojo kalvarijo in pred leti želel, da mu pomagamo. Na njegovo zgodbo sem takrat opozorila vse ustrezne državne organe, tudi varuhinjo človekovih pravic. Moram reči, da se je zavzela za ta primer, prav tako tudi Ministrstvo za pravosodje in Vrhovno državno tožilstvo. Gospod Fojkar je bil zaradi dolgotrajnega kazenskega postopka stigmatiziran in tudi njegovo zdravstveno stanje je bilo zaradi vseh teh dolgih postopkov zelo slabo. Posledice čuti še danes. Šlo je za sporen način dela okrožne državne tožilke, ki je z vlaganjem obtožb in pritožb zoper oprostilne sodbe ravnala nestrokovno in morda celo nezakonito, na kar je v obrazložitvi oprostilne sodbe opozoril tudi okrožni sodnik. Ampak tožilki se v tem primeru ni zgodilo nič. Nikoli ni odgovarjala za storjene napake. Tukaj bi se želela ponovno zahvaliti poslanskemu kolegu, v tistem času ministru za notranje zadeve, kolegu gospodu Gorenaku, ki se je skupaj z ministrom za pravosodje gospodom Pličaničem v imenu države opravičil gospodu Fojkarju za 11 let trajajočo osebno kalvarijo.

Poglejmo še en primer, ki je vezan na primer gospe Franje Šilih. Zelo dobro poznate ta primer, vsaj upam, ker je bil tudi že nekajkrat v javnosti, pa vendarle mogoče potrebuje še dodatne razjasnitve in pojasnitve. Primer gospe Franje Šilih je takšen, da se postopki na sodiščih glede smrti njenega sina vlečejo že celih 21 let. Leta 1993 se je zgodila zdravniška napaka. Tožilstvo kljub do potankosti narejeni preiskavi in postavljenim sumom pregona ni hotelo izvesti oziroma prevzeti. Upam, da mi gospa ne bo zamerila, če povem, kaj je na enem od večkratnih obiskov pri zdaj žal že pokojni generalni državni tožilki gospe Zdenki Cerar leta dejala. Dejala je, da ni še takšna klima, da bi se lahko borili proti zdravniškim napakam. Zaradi tega sta z možem zadevo prevzela sama kot subsidiarna tožilca in zbrala dovolj dokazov, da je obtožnica postala s sklepom leta 1999 pravnomočna. Takrat se je zgodila prva, vendar ne zadnja sodna napaka. Obtožnica obdolženki namreč ni bila vročena. Zakaj? Najverjetneje zato, ker so se takrat s strani obdolžene zdravnice in bolnišnice pričele pritožbe, in na

koncu je bila zadeva kot neutemeljena in brez dovolj dokazov ustavljena. Dve leti po smrti sta nato zakonca Šilih vložila tudi odškodninsko tožbo. Vse je bilo zavrnjeno. Ampak kasneje sta se odločila za tožbo proti državi Sloveniji in uspela na Evropskem sodišču za človekove pravice zaradi kršitve konvencije, in sicer v členu pravice do življenja in ker Slovenija nima instituta za ugotavljanje zdravniških napak. V Sloveniji sta nato uspela tudi na Vrhovnem sodišču, Ustavnem sodišču, in zadeva je bila po tem, ko sta že vse to naredila, vrnjena nazaj na prvostopenjsko sodišče, Okrožno sodišče v Mariboru, kamor gresta zakonca Šilih tokrat že tretjič, da ne govorim o tem, da jim ne dovolijo zaslišati izvedenca.

Zato se ob takšnih zgodbah lahko upravičeno vprašamo, ali se vam zdi to pravična in pravna država. Gre za vnebovpijočo krivico, ki jo je Evropsko sodišče za človekove pravice ugotovilo, pri nas pa še vedno tečejo postopki, ker se več kot očitno ščiti določene ljudi, morda tudi v neki spregi zdravstvo–pravosodje. Ljudje zaradi takšnih ravnanj pravosodja zbolijo, materialno bankrotirajo, predvsem pa zaradi vedno novih in predolgo trajajočih postopkov ne morejo najti notranjega miru, da bi lahko končno kljub bolečini, ki ostaja za vedno, bolj svobodno in neobremenjeno zadihali. Ko govorimo o pravosodju, tudi ne moremo mimo pregona kaznivih dejanj s področja gospodarskega kriminala. Že na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, ko smo obravnavali letno poročilo, sem povedala, da je tudi zaradi gospodarskega kriminala pri nas veliko kršitev človekovih pravic. Naj tukaj omenim lažne stečaje, oškodovanje upnikov, poslovne goljufije, preslepitve pri pridobitvi posojil ali ugodnosti, utajo davkov, prikazovanje napačnih podatkov davčni upravi, pranje denarja, sumljive transakcije in tako naprej. Iz vseh teh naštetih kaznivih dejanj izvirajo mnoge kršitve človekovih pravic, ki jih nad zaposlenimi izvajajo posredni ali neposredni lastniki podjetij, do katerih pa so mnogi prišli na sumljiv način. Na tem mestu v Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da varuh ob tako grobih kršitvah človekovih pravic, ki se kažejo zlasti v zlorabljanju delavcev, reagira bolj samoiniciativno in ne zgolj na podlagi prijave ali pobude. Moramo se zavedati, da se posamezniki bojijo spregovoriti na glas zaradi strahu pred morebitnimi, recimo temu, povračilnimi ukrepi. Varuh pa je tisti, ki ima možnost, da na podlagi 9. v povezavi s 26. členom Zakona o varuhu človekovih pravic lahko začne postopek tudi na lastno pobudo in ne le tako, da čaka na prijave in pobude posameznih prizadetih.

V tem trenutku iz pravosodja prehajam na področje socialnih zadev, natančneje na dve ključni vprašanji tega časa, v katerem smo, sploh v naši državi – na brezposelnost in vprašanje revščine. Veliko je bilo že povedanega o tem, še posebej v stališču

Slovenske ljudske stranke, pa vendarle mi dovolite, da tudi sama povem nekaj o tem. Brezposelnost skokovito narašča že vse od začetka leta 2009. Zaradi posledic stečajev podjetij je vedno več ljudi v tako težki socialni situaciji in osebnih stiskah, da preprosto ne vidijo več izhoda iz začaranega kroga. Tako se nemalokrat soočajo z brezupom, malodušjem, pesimizmom, kar pa lahko žal vodi tudi do najhujših posledic, ko ne vidijo več smisla v življenju. Nezaposlenost, iz katere izhajajo finančna stiska, osamljenost, izolacija – vse to je postalo stalnica v naši družbi. Še posebej so temu izpostavljeni invalidi, dolgotrajno brezposelni, starejši od 55 let in težje zaposljive osebe. Prav tem kategorijam je namenjen nov Zakon o socialnem podjetništvu iz leta 2011, ki žal v praksi še ni popolnoma zaživel. V Sloveniji je danes registriranih samo 14 socialnih podjetij, medtem ko je sektor socialnih podjetij v Evropi vse večji in predstavlja že 10 % vseh evropskih podjetij ter zaposluje več kot 11 milijonov ljudi. Zato bi tudi pri nas bilo potrebno, da čim prej zaživi socialno podjetništvo, ki, kot vidimo v Evropi, nedvomno pomembno vpliva tudi na stanje zaposlenosti.

Pri nas je žal število brezposelnih iz dneva v dan večje, kar povzroča negativno vzdušje tako v lokalnih okoljih kot na nacionalni ravni. Zbrani statistični podatki Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje kažejo, da se je stopnja brezposelnosti po posameznih območnih službah zavoda do letošnjega leta dvignila na 13,4 %, medtem ko je za primerjavo, recimo, v letu 2008 v povprečju znašala 6,7 %. Ko govorimo o brezposelnosti, ne moremo mimo revščine. Tudi te je v Sloveniji iz leta v leto več. Varuhinja človekovih pravic gospa Vlasta Nussdorfer opozarja, da se pri svojem poslovanju na terenu, ko se sooča, srečuje z ljudmi, povsod in velikokrat sooča z revščino in socialnimi stiskami. Pri tem še posebej izpostavlja položaj otrok iz revnih družin, ki po njenem prepričanju ne bi smeli deliti usode svojih staršev. Ugotovitve varuhinje človekovih pravic kažejo, da zakonodaja žal pogosto odpove v praksi, ko se ljudje soočijo z revščino in so nemočni. Pri tem je iz civilne družbe slišati tudi opozorila, da prizadevanja nevladnih organizacij, ki v pomembnem delu prispevajo in gasijo posledice krize, ne smejo biti potuha državi, da ne opravi svoje naloge v boju proti revščini. Kot opozarjajo psihologi imajo otroci, ki živijo v revščini ali pa na robu revščine, z vidika razvojne psihologije zelo slabo perspektivo. Kot so pred časom povedali v UNICEF Slovenija – citiram: "Smo na točki, ko lahko v prepad revščine izgubimo cele generacije otrok."

Treba se je zavedati, da se bodo posledice slabih odločitev čutile ne le v zdajšnjem kriznem obdobju, temveč še le v kasnejem. Gospa Anita Ogulin – vsi jo poznamo kot borko za to, da pomaga revnim, najrevnejšim. Sekretarka Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste–Polje poudarja, da je v

Sloveniji revščina postala problem številka 1. Iz podatkov Statističnega urada Republike Slovenije izhaja, da je bilo lani pod pragom tveganja revščine ali socialno izključenih 392 tisoč ljudi oziroma 14 %. To pomeni, da je bil njihov dohodek nižji od 606 evrov na osebo na mesec. Da še bolj plastično ponazorim: 4-članska družina z dvema odraslima otrokoma in dvema otrokoma, mlajšima od 14 let, je morala imeti vsaj 1273 evrov razpoložljivega neto dohodka na mesec, 2-člansko gospodinjstvo brez otrok pa vsaj 909 evrov na mesec, da sta se dvignila nad prag revščine. Tudi slovenske humanitarne organizacije, in tukaj jim gre vsa zahvala, opozarjajo na velik problem revščine. V oktobru je bil izpeljan kongres, kjer so opozorili na probleme revščine in socialne izključenosti v Sloveniji ter na hkrati vedno bolj nepogrešljivo vlogo humanitarnih organizacij pri blažitvi omenjenih stisk in težav. Namen kongresa je bil opozoriti na socialno izključenost, ki je tudi posledica revščine, in da se pove, da podatki raziskave, ki jo je forum opravil lani, kažejo, da je 744 tisoč prebivalcev Slovenije lani vsaj enkrat potrebovalo pomoč humanitarnih organizacij.

Zdaj pa bi se na kratko dotaknila še dveh tem, in sicer teme, ki se pojavlja znotraj varuhovega poročila ne samo v tem poročilu, ampak praktično vsa leta, odkar ga spremljam – to je vprašanje senzacionalističnega poročanja. Varuhinja opozarja, da mediji vse prevečkrat dajejo prednost senzacionalizmu. Opozarja tudi, da je nedopustno, da se v medijih razkriva identiteta otrok. Tisto, kar je še posebej zaskrbljujoče, pa je podatek, da se tovrstne kršitve, ko se senzacionalistično poroča o družinskih tragedijah, zraven pa razkriva identiteta in zasebnost otrok, kljub opozarjanju še vedno dogajajo. V zvezi z zakonodajo o zaščiti otrok v medijih je treba reči tudi to, da je hvala bogu pred leti bil sprejet Zakon o preprečevanju nasilja v družini, in poseben člen ureja prav to navedeno problematiko. O žrtvah ali povzročiteljih nasilja ne smejo biti javno posredovani podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati žrtev ali njeno družino. Posredovanje podatkov je mogoče le ob soglasju polnoletne žrtve.

Z omenjenim zakonom je naložena odgovornost staršem, otrokovim skrbnikom, rejnikom ali pa posvojiteljem, da otroka v okviru izvajanja skrbi zanj varujejo pred izpostavljanjem javnosti. Kazenski zakonik pa kot kaznivo dejanje opredeljuje objavo osebnih podatkov otroka, ki je udeleženec v sodnem, upravnem ali kakršnemkoli drugem postopku ali pa objavo druge informacije, na podlagi katere bi bilo mogoče prepoznati njegovo identiteto. Sankcija je denarna kazen ali kazen zapora do treh let. Varuhinja v svojem poročilu ponovno opozarja tudi na mobing oziroma trpinčenje na delovnem mestu. Tega je vedno več. Tudi na Komisijo za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti dobivamo takšne pritožbe. Večkrat

smo tudi že obravnavali to temo, tudi skupaj z Odborom za delo, družino, socialne zadeve in invalide, je pa nekaj bistvenega, kar je treba povedati, in sicer da je bil v času prve Janševe vlade sprejet Kazenski zakonik, kjer se je opredelilo kaznivo dejanje mobinga po 197. členu, ki se ga kaznuje z zaporem do dveh let. Ravno tako 6. člen Zakona o delovnih razmerjih prepoveduje spolno in drugo nadlegovanje ter trpinčenje na delovnem mestu.

Tudi Ustava Republike Slovenije natančno določa, da ima vsakdo pravico do osebnega dostojanstva in varnosti, kar pomeni, da morajo državne oblasti in vsi posamezniki spoštovati pravico do osebnega dostojanstva in varnosti. Posledice mobinga se dobro zaveda tudi Evropska unija, ki opozarja, da je tretjina vseh delovnih dni izgubljena prav zaradi boleznih in odsotnosti, ki so žal vse prevečkrat prav posledica mobinga. Stroški, ki nastanejo zaradi tega manka, pa gredo v tisoče milijard evrov. To je dovolj zgovoren podatek, ki kaže na to, da se moramo o tem še več pogovarjati, da bi morda lahko v nadaljevanju kdaj naredili še kakšno sejo na to temo tudi z varuhinjo človekovih pravic, kajti gre za pojav znotraj delovnega okolja, ki ga moramo jemati sila resno. Lahko bi še govorila o takšnih in drugačnih kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katere opozarja tudi varuhinja znotraj poročila varuha človekovih pravic za leto 2012, vendar bodo določene teme v nadaljevanju razprave odprli še moji poslanski kolegi ter tudi sama.

Sicer pa bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke podprla poročilo in priporočilo varuha človekovih pravic. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava o poročilu in o predlogu priporočila. Ker je nekaj sprememb pri prijavljenih razpravljalcih, ima prva besedo gospa Ljudmila Novak. Za njo se pripravita gospa Janja Klasinc in potem dr. Vinko Gorenak.

Izvolite, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, spoštovana varuhinja, vsi prisotni lepo pozdravljeni!

Poročilo varuhinje človekovih pravic je obširno, temeljito in tudi dobro predstavljeno – hvala lepa. To poročilo pa je tudi žalostno ogledalo naše družbe. Res, vsi smo zaskrbljeni nad tem, kar smo slišali, in zaskrbljeni nad tem, da se to poročilo iz leta v leto stopnjuje po tem, kaj se je slabega zgodilo v naši družbi. Vendar ko ugotovimo diagnozo, potem lahko začnemo tudi zdravljenje, zato jemljem to poročilo tudi kot ogledalo oziroma diagnozo, na podlagi katere bomo lahko izboljšali prihodnje zdravljenje, da bomo nekoč lahko rekli, da napredujemo tudi v smeri izboljšanja človekovih pravic, v smeri izboljšanja spoštovanja vrednot, ki so nekoč bile

odlika Slovenca in slovenske družbe. Tudi sama bi se ustavila pri etiki javne besede. Tukaj zagotovo poslanci nismo vedno zgled. Velikokrat mi predvsem starejši ljudje povedo, da gledajo tretji program, da spremljajo naše razprave, in da se ob tem jezijo, včasih tudi ugasnejo televizor.

Naloga vlade, vladnih strank, opozicije je v tem, da se tudi kritiziramo, da izmenjamo mnenja, vendar tudi sama menim, da ta naša izmenjava mnenj zagotovo ni vedno na primernem nivoju, tako da moramo pomesti najprej pred lastnim pragom, ko se spuščamo v kritiko vseh drugih. Želela bi opozoriti tudi na sodobne medije. Na forumih se piše toliko slabega, več kot v katerikoli gostilni, tako da mislim, da bi tudi tu morali sprejeti neke ukrepe. Tam se lahko napiše vse, anonimno reče vse, pljuva čez vsakogar, nobena avtoriteta ni pomembna, laži pa ogromno. Tudi nekateri rumeni tiski niso nič boljši, in ko te do konca osramotijo, osramotijo ime, pišejo "naj bi", "pravijo", "iz anonimnega pisma smo nekaj izvedeli" in tako naprej. Avtorja ni, ko daš pritožbo za popravo objave, pa napišejo: "Niso bile trditve, bili so pogojniki." Na tak način lahko vsak blati vsakogar. Tudi mi politiki smo žrtev tega. Tudi če želiš delati dobro, učinkovito, pametno, si deležen zmerljivk, da si lopov in tako naprej.

To poročilo tudi dokazuje, da imamo vse institucije v državi še veliko dela za izboljšanje stanja. Parlament sem že omenila, tudi vladna stran, tudi vlada pri izvrševanju zakonodaje – pa ne govorim o trenutni vladi. Žal se vedno problemi nalagajo tako kot vodni kamen, potem pa se obmetavamo, katera vlada je več naredila, katera manj, katera je za kaj kriva, ponavadi pa je to seštevek vseh napak preteklosti, in smiselno je, da te napake čim bolj učinkovito rešujemo. Tudi sodna veja oblasti, o kateri smo že veliko govorili v našem parlamentu – in vedno pravim, da tako kot v vsakem poklicu, tudi tam niso sami slabi in sami dobri –, se čedalje bolj zaveda napak, ki jih je sama storila, in tudi sokrivde za obstoječi položaj v družbi. Upam, da to priznanje vodi tudi k nadaljnjim korakom do izboljšave.

Nestrpnost do verskih skupnosti, do vernikov – vedno pravim, zakaj nam je tega treba. Jaz sem verna, ti nisi – ni problema. Zakaj se moramo obmetavati, zakaj si moramo to očitati? Še posebej boleče pa je, ko neka neprimerna, sramotna dejanja označimo kot izraz kulture oziroma svobode umetniške ustvarjalnosti. Na koncu nekdo ob vsej nestrpnosti dobi še celo naziv častnega občana. O imenih ne bom govorila; primer je zelo znan in v preteklosti obžalovanja vreden. Sama se večkrat sprašujem, zakaj smo kristjani deležni tolikšne nestrpnosti, tolikšne propagande proti Cerkvi. Ima svoje napake – vemo, jih nič ne opravičujem. Po drugi strani je pa vendar to del naše kulture. Naša vera je oblikovala slovensko kulturo, do katere smo tako nestrpni. Na nekem

drugem koncu sveta vsi skočijo v zrak, če nekje žalijo to kulturo, mi pa še sami pomagamo pljuvati po njej. Počasi svoje kulture, ki je zrasla tudi na podlagi krščanstva in naše vere, ne bomo več razumeli. Naj mi bo oproščeno, če spomnim na to, da je pred kratkim nekdo omenil, da je bila velika noč julija. Ne bom o imenih govorila, ne želim nikogar izpostavljati, ampak to je samo eden izmed primerov, kam bomo prišli, če ne bomo spoštovali svojih korenin, svoje tradicije, svoje kulture ali pa to celo zagovarjali. Zadovoljna sem, da je tudi varuhinja to izpostavila, kajti v preteklosti sem imela večkrat občutek, da se ta del nestrpnosti z veseljem spregleda, in nismo imeli oziroma nimamo enakih vatlov za vse.

Spregovorila bom tudi o pokopu žrtev. Nekateri pravijo: pustimo zgodovino, danes imamo veliko problemov. Res je, veliko problemov imamo, veliko denarja potrebujemo, veliko dolgov imamo in tako naprej. Vendar sama to področje razumem kot potreben korak k spravi, potreben korak k razumevanju naše zgodovine, potreben korak k večji strpnosti. Če naša kultura temelji tudi na tem, da si vsaka žrtev zasluži grob, dostojen pogreb, spoštovanje, potem moramo tudi na tem področju narediti korak naprej. Mislim, da bomo tudi vsi bolj zadovoljni, če se ne bomo vedno vračali nazaj k istim problemom, ker se vedno vračamo nazaj zato, ker teh problemov nismo očistili oziroma nismo sprejeli pravih odločitev. Opozorila bi še na nekaj, kar zelo boli naše državljane. Ko gledamo, kako se porablja državni denar – na drugi strani bomo še dodatno obdavčili tiste, ki že sedaj komaj zmorejo plačevati davke, pri čemer se povečuje revščina –, vedno znova opažam, kako smo razsipni pri velikih državnih projektih.

Zadnji primer: gradnja drugega železniškega tira. Kako je mogoče, da je bila prvotna ocena milijardo 400, sedaj pa kar naenkrat lahko to zgradimo s 600 milijoni? Ali pa pri TEŠ, pri drugih velikih projektih, pri investicijah v zdravstvo, kjer so nerazumne cene, pri avtocestah, kjer je naš kilometer avtoceste trikrat dražji kot v Avstriji in podobno. Vsak lahko začne sam pri sebi, kje hoče ogoljufati državo. V službi hočem ogoljufati državo, kjer kot institucija, posameznik hočem ogoljufati državo. Vse te majhne goljufije na koncu naredijo velike luknje v državno blagajno, veliko krizo, in to vodi tudi k velikemu pesimizmu, s katerim se danes soočamo v Sloveniji. Mnogi ne vidijo izhoda, ne vidijo tiste svetle luči na koncu tunela. Ne želim biti pesimistična, in pravim, da je to poročilo lahko tudi začetek zdravljenja naših težav, da se vsi skupaj zavedamo, da je vsak izmed nas kot državljan odgovoren. Kot institucija smo odgovorni, kot delavci smo odgovorni, kot delodajalci smo odgovorni, če hočemo to stanje v naši državi spremeniti. Morda bi samo še na en primer opozorila – politično kadrovanje. Razumem, vsaka oblast mora imeti na

pomembnih mestih tiste, ki jim zaupa. Pa vendarle vedno znova slišim primere, ko je nekdo odstranjen, čeprav dobro dela, čeprav ima vizijo, čeprav ve, kaj je treba spremeniti, ker je postal moteč, ker je ovira, da bi se nekaj delalo na nepošten, nezakonit način, ker je nekdo ovira, ker hočemo tja postaviti nekoga, ki nima ne primerne znanja ne primerne kvalifikacije. Na ta način ne bomo mogli reševati svojih težav in država ne bo mogla napredovati.

Hvala za poročilo. Upam, da moja razprava ni zvenela kot pridiga, ampak samo kot želja, da je vsak izmed nas odgovoren tudi za to stanje, v katerem smo, in da lahko vsak izmed nas tudi nekaj spremeni. Ko mi ljudje rečejo, kako hudo je, pravim, da imam neko načelo v življenju – da se ne sekiram za tiste stvari, ki jih ne morem spremeniti, se pa sekiram za tiste, ki jih lahko spremenim, in potem se tudi moram truditi, da jih bom res spremenila.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Klasinc, za njo dr. Vinko Gorenak in potem gospod Samo Bevk.

JANJA KLASINC (PS PS): Hvala, gospa podpredsednica. Lep pozdrav varuhinji človekovih pravic, predstavnikom Vlade, vsem vam!

Začela bi tam, kjer je končala kolegica. Ko poslušam današnjo razpravo, vidim, da vsi približno enako razmišljamo o tem, kako popraviti stanje, ki v državi je. Problem je v tem, da vsi mislimo, da je prav samo tisto, tisti zorni kot, skozi katerega gledamo sami. To je problem spoštovanja človekovih pravic. Človekove pravice so po mojem mnenju največkrat kršene prav s strani oblasti. Samo, da si povprečen človek, ne samo v Sloveniji, ampak tudi v svetu, predstavlja, da je oblast samo politika. Ne, oblast ni samo politika, oblast je tudi pravo. To so sodišča, to so tožilstva, to so vse veje oblasti, ki lahko kršijo človekove pravice. Zelo redko en človek, ki nima moči v sebi, ki ni na pomembni funkciji, ki nima instrumentov, s katerimi bi komurkoli lahko škodil, krši človekove pravice. Posameznik lahko naredi kaznivo dejanje, lahko naredi kaj drugega. Kršenja človekovih pravic so lahko problematizirana takrat, kadar postajajo sistemska. Povedala vam bom, glede na to, da aktivno spremljam politiko, prej kot novinarka, zdaj kot političarka, že več kot 20 let, da je bilo moje največje razočaranje v življenju na tem področju, ko smo dobili svojo državo, ki smo jo ustvarili prav na velikem spoštovanju človekovih pravic in borbi zanje v prejšnji državi, pri čemer ostali deli Jugoslavije niso tako težili k temu, in na tej borbi Slovencev, da bi bolj upoštevali pravice vsakega posameznika in temeljne človekove pravice – ko smo prišli v svojo državo, smo jih začeli pa kršiti.

Zato z veseljem ugotavljam, da poročilo, ki ga imamo tokrat pred seboj, v

zadnjih letih namenja najmanj prostora problemu izbrisanih. Še vedno ga omenja, ampak hvala bogu se ta naša velika sramota zmanjšuje, in vesela sem, da bomo, kot kaže, s to vlado problem rešili do te mere, da se bomo vsaj simbolično opravičili in povrnili prizadejane krivice vsem tistim ljudem, za katere sem na svoje oči večkrat spremljala, kako se je oblast te demokratične države Republike Slovenije grdo obnašala do njih. Zakaj sem omenila izbrisane? Zaradi tega, ker v Državnem zboru delujem precej na področju mednarodnih odnosov, ker so izbrisani ena od tistih točk, ki so Slovenijo pripeljale v slabo luč tudi v mednarodni skupnosti. Tega se ne da popravljati za nazaj. Prepozno popravljamo to, ampak toliko bolj moramo biti pazljivi, in to je odgovornost vseh nas politikov in sodstva, da tega v prihodnje ne bo. Hvala bogu smo sproti obveščeni. Za razliko od nekaterih, ki so razpravljali pred mano, ne mislim, da so prejšnji varuhi človekovih pravic omenjali naše pomanjkljivosti politično. Zdaj se mi je pridružil kolega Kavtčnik, s katerim sva med razpravo klepetala in rekla, kako žalostno je, da politiki ocenjujemo, kaj je politično.

Saj to je absurd. Mi dajemo politične ocene. Ko spremljam zadnjih, recimo, 10 let ta poročila, nikoli nisem zasledila neke politične pristranskosti. Je pa res, da lahko pride iz poročila vtis o politični pristranskosti, ker se je morda v tistem letu storilo več takšnih dejanj, na katere je opozoril varuh, da je bila bolj prizadeta ena politična opcija kot druga. Ne čutim tako zelo teh občutkov, recimo, da smo Slovenci nenaklonjeni kristjanom. Mogoče to čutim manj, ampak zato, ker nisem osebno tako zelo prizadeta na tem področju, in mogoče bolj čutim kakšno drugo krivico, krivico iz enega dela politične opcije, ki je storjena partizanom, ljudem, ki so osvobajali ta narod in omogočili, da smo kasneje končno prišli tudi do tega, kar imamo danes. To je tisto, kar sem povedala v prvem stavku. Vsak gleda iz svojega zornega kota. Mi tukaj in pravna država pa smo odgovorni, da bo poskrbljeno za človekove pravice vseh ne glede na to, kako jaz ali kdo drug to občuti.

Med branjem poročila bi omenila samo en primer, ki mi je padel posebej v oči. To je primer v zvezi z neplačevanjem že obračunanih premij dodatnega zdravstvenega zavarovanja. V poročilu se govori o večjem gradbenem podjetju. Predvidevam, da gre za Vegrad. Zelo sem zadovoljna, da je varuhinja človekovih pravic opozorila državno tožilstvo, da bi moralo tukaj reagirati. Potem pridemo do bistva, ki je bilo v nekaterih razpravah danes že omenjeno – kje je težava? Državno tožilstvo je čakalo, da bo nekdo poslal na državno tožilstvo ovadbo. Kako? Nemogoče. To ni njegova edina naloga. Sveda mora reagirati takrat, kadar pride ovadba, ampak pri nas državno tožilstvo – tako pod tem državnim tožilcem kot pod vsemi prejšnjimi, ko ni bilo prav nič boljše – ne reagira takrat, ko se problem zazna v družbi. Poglejte, v

tujih državah je povsem normalno, da ko, recimo, mediji na dolgo in široko pišejo o nekem problemu, državno tožilstvo, če gre res za pomemben problem, takoj reagira in začne preiskovati ta problem. Pri nas pa čakajo vse postopke in ovadbe in vse te zadeve. Tukaj se lahko strinjamo tudi z opozicijo. Mislim, da tu ni težav. Vesela sem bila, ko sem prebrala, da varuh s to razlago ni bil zadovoljen, in tudi ne sme biti zadovoljen.

Na koncu bi rekla še nekaj o etiki javne besede. Sovražni govor in ta etiketiranje in nasprotovanje brez pravega razloga zastrupljajo ta narod. Za to smo krivi mi. To, kolegice in kolegi, počnemo mi in nihče drug – v Državnem zboru se to dogaja. Če mi ne bomo na to pazili, potem ne bo nikoli boljše. Rada bi vas opozorila samo na to, da socialne stiske, o katerih je bilo danes tudi govora, in za katere si vlada Alenke Bratušek v nasprotju z mnenjem nekaterih zelo prizadeva, da ne bi bile še večje, zaradi tega, ker s svojimi ukrepi ni prizadela nobenih socialnih transferjev, ampak obdavčuje tiste, ki imajo lastnino in ki imajo premoženje oziroma imamo – tudi sama sem med tistimi, in verjamem, da je večina med nami takih. Veste, takrat ko je takšna težka situacija, kot jo živimo mi v Sloveniji, hitro pride do ekstremizmov. Mi smo jim že priča v tej državi. Nestrpnost je prva stopnica do tega, da bi lahko prišla na naslednjih volitvah, pa naj bodo izredne, redne ali kakršnekoli, kakšna grška Zlata zarja v parlament. Tega si res ne želim. Za to smo odgovorni mi. Mi moramo pozivati k razumu, ne pa spodbujati k temu, da se razum v tej državi izgublja. Hvala za dobro poročilo.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Še dobro, da sem na vrsti za gospo Klasinc. Najprej nekaj odzivov na njen del sovražnega govora v Državnem zboru, potem pa o poročilu samem. Poglejte, gospa Klasinc, trdite, da so se masovne kršitve človekovih pravic, kar je delovno področje varuha, začele po letu 1991 – tako ste rekli, to boste lahko videli v magnetogramu –, in da je tisto prej bilo nekaj boljšega. Naj vas spomnim, da od leta 1945 do leta 1990 ni bilo volitev. Naj vas spomnim, da je od leta 1945 do leta 1990 vladala ena partija, da smo bili de facto nedemokratska in totalitarna država. Če v tisti državi vidite nekaj boljšega kot v državi, ki je nastala po letu 1990, potem bi bilo dobro, da nekaj ukrenete, mogoče kaj pametnega, ne pa da govorite tako, kot govorite. Naj vas spomnim, da so v tisti državi jemali doktorate, diplome, in jih niso priznali, zato so nekateri šli v Nemčijo in jih tam še enkrat naredili – govorim o Pučniku. Naj vas spomnim, da so nekaj tisoč državljanom v tisti državi odvzeli državljanske pravice in so jim rekli: nimate invalidskega, pokojninskega, zdravstvenega

zavarovanja, nimate pravice do službe, torej lahko samo še umrete – govorim o Angeli Vode. Če je to za vas boljša država, in če je tista država boljše spoštovala človekove pravice, potem ne vem, kam smo prišli.

Nadalje ste zapeli slavospev gospe Bratuškovi, kako jemlje tistim, ki nekaj imajo in skrbi za socialno šibke. Dal vam bom naslednji primer, ki dokazuje, da to ni res. Vzel bom primer moje sosede – ni nujno, da povem ime –, ki bo po novem plačevala tudi davek na nepremičnino, ki jo ima. Ker ima 300 evrov ali nekaj čez pokojnine, tega ne bo zmogla. Zato ste predvideli – kaj? Da se bo država vpisala na lastnino, ji nekega dne to hišo odvzela in bo to sosedo s 300 evri vrgla na cesto. Hkrati pa ta vlada, ta država, ta koalicija in ta predsednica Vlade ščitijo privilegije. Naj navedem samo dva imena. Bivši predsednik države Milan Kučan, ki ima tisoč 600 evrov pokojnine, tiste redne, normalne in zaslužene, in tisoč 400 evrov šenkanega zakonsko dodeljenega dodatka. Naj grem naprej, recimo, na kakšno kulturnico, ki je spisala neko Muco Maco ali Maček Muri ali kaj je že bilo, in ima zato 2 tisoč evrov pokojnine. Poglejte, ti ljudje bodo lahko plačevali vse davke, ne bo nobene težave. Ampak to ni skrb za revne. To je skrb za privilegije, to je skrb za bogate. Toliko, kar se tiče vašega nastopa, ki sodi v neko drugo obdobje in nek drug čas, in ne v leto 2013. Kar se tiče poročila ...

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Dr. Gorenak, samo trenutek, se opravičujem. Vljudno bi prosila, če bi se držali točke, 18. poročila varuhinje človekovih pravic, in predvsem, da ne bi uporabljali imen – ker ste povedali, da ne želite povedati imena sosede –, če je možno na korekten način razpravljati, da ne bi nikogar žalili. Vljudno prosim za upoštevanje tega.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Gospa podpredsednica, hvala lepa. Prvič prosim, da mi vrnete čas, in drugič prosim, da ste do vseh enaki. Gospa Klasinc je grobo žalila ljudi na najbolj grob način, vendar niste odreagirali. Jaz sem pa omenil dve imeni, ki sta v javnosti znani, nisem pa omenil sosede. Upam, da ste mi čas vrnili.

Kar se tiče poročila varuha človekovih pravic, pa naslednje. Temeljito sem se poglobil v celo poročilo, ampak še posebej natančno pa v tisti del od strani 61 do 185, ki predstavlja približno polovico poročila. Gre za poglavja Omejitev osebne svobode, Pravosodje, Policijski postopki, Upravne zadeve. To je nekako pol poročila, in treba je reči, da je to pomemben del poročila. Treba je reči še nekaj – da gre za poročilo vaše predhodnice in ne vaše poročilo. Ste formalno podpisani pod to, ampak obdobje, ki ga to poročilo obravnava, je obdobje vaše predhodnice. Zato bom rekel takole. Naj vam na začetku, glede na to, da vas je podprla tudi moja stranka in tudi sam ob izvolitvi v Državnem

zboru, zaželim veliko uravnoveženega dela v vašem mandatu. Poseben poudarek je na uravnoveženem delu, ker tega s strani vaših predhodnikov ni bilo, zlasti če vzamete, recimo, enega od vaših predhodnikov, gospoda Hanžka, ki danes demonstrira po Ljubljani, je vodja neke politične stranke, ki ji je ljudstvo na volitvah ob vstopu v parlament reklo ne, in se gre prvovrstno politiko. Tega od vas ne pričakujem, temveč pričakujem, da bodo poročila, ki sledijo, ki bodo poročila vašega obdobja, čim bolj uravnovežena in korektna do vseh strani. Na nek način je to moje pričakovanje upravičeno glede na funkcijo, ki ste jo prej opravljali – tožilsko funkcijo. Želim si sprememb, ampak nekatere stvari, ljudje, ki so v vaši okolici, me ne navdušujejo oziroma mi ne dajejo upanja, da bi lahko bilo bolje. Mislim na gospoda Rovška, o čemer bom govoril na koncu.

Novinarstvo, recimo, je ena od stvari, kjer bi človek pričakoval nek uravnovežen medijski prostor. Zato pričakujem, da tudi o tem področju v bodoče rečete kakšno besedo. Kot sami veste, novinarji izginjajo, tako kot so tisti leta 1945 v rovih. Danes ne v rovih, ampak ne smejo več delati, recimo gospod Kovač, Slak, Traven. Upam, da boste kaj rekli o tej zadevi v poročilu, ki bo sledilo. Na strani 64 poročilo govori o višini plačila za obsojence. To je že v redu, da so obsojenci plačani tako, kot so po zakonu, če delajo, ampak se mi zdi bolj pomembno, da bi se ukvarjali z delavci, ne pa z obsojenimi osebami. Obsojene osebe imajo pogosto vsaj hrano, stanovanje in vse ostalo v zaporu, česar nekateri, tisti, bom rekel, ki hodijo v službo, nimajo. Tako da bi se bilo po mojem mnenju bolj pametno ukvarjati s temi. Na strani 80 pozivate k zagotovitvi sredstev za investicijsko vzdrževanje v zaporih. Vse lepo in prav, ampak vsekoli sem imel občutek pri poročanju vaše predhodnice – in vidim, da je to letos spet v poročilu –, kako se zavzema za zapornike, za zaprte osebe. Vendar je treba opozoriti, da imamo še nekatere druge osebe oziroma državne uslužbenke, ki delajo v bistveno slabših prostorih – recimo policisti, cariniki in še kdo –, kot so prostori v nekaterih zaporih, ali pa se vozijo v 8 let starih avtomobilih, ki so že smrtno nevarni. Tako bi kazalo v bodoče dati pozornost tudi tem osebam oziroma tem državnim uslužbencem.

Stran 82. To, da je bilo obsojencu vzeto držalo metle, se mi ne zdi vredno mesta v poročilu. Obsojencu so vzeli držalo metle in je moral pometati samo z metlo. To se mi ne zdi vredno, da najde mesto v poročilu. To je res nekaj precej nenormalnega, da je pritožba upravičena. Od strani 92 dalje govorite o sodnih postopkih. Tu pa zagotavljam, da imate vso mojo podporo za vse, kar piše o delu sodišč in vsem ostalem, za kar sem tudi vašo predhodnico pohvalil. Tu imate vso podporo – upam, da ne samo moje, ampak tudi stranke, ki ji pripadam. Za kaj gre? Ostro govorite o sodnih postopkih, opozarjate na napake in tako dalje. V

Državnem zboru je neko razpoloženje v smislu, da je to tretja veja oblasti, da so to dalajlame, ki jim ne sme nihče ničesar reči, da so neodvisni in tako dalje, kar je samoomejitev Državnega zbora, ki je neumnost, ampak tako je. Ste neodvisni državni organ, tako kot Državni zbor, in kritizirate sodstvo. To je vprašanje za poslance, zakaj mi ne smemo sodstva kritizirati in zakaj ga varuhinja lahko. Menim, da ga varuhinja lahko in da ga lahko tudi mi. To je jasno kot beli dan.

Upam, da boste glede na to, da poznate pravosodje, da ste velik del svojega življenja, delovne kariere preživel v pravosodju, lahko s svojimi stališči, s svojimi mnenji pomembno prispevali k spremembam v pravosodju, ki je enako, kot je bilo pred letom 1991, da ne poudarjam vsega tistega, o čemer je govorila gospa Irgl – da dela krivice, da nad njim ni nadzora, da jih je preveč, da jih preveč plačujemo, o čemer sem tudi sam že govoril. Ne morem mimo tega, kar je rekel gospod Göncz. Tu se kaže ena velika neučinkovitost pravosodja v tej državi. Madžarska narodna skupnost je dve leti nazaj – spomnim se, ker so se obračali tudi name – doživljala grozovite, žaljive obdolžitve. Poglejte, kaj se dogaja. Nič. Tožilci so neodvisni, kot minister jih nisem smel vprašati nič. Do sodišča tudi nič ni prišlo, ampak madžarska narodna skupnost je kar naprej tarča nekih oseb, ki to skupnost grobo žalijo. To je dejstvo. Tu se mi zdi in bi želel, da vendarle pospešite te postopke in tudi vi s svojo avtoriteto še kaj poveste, zlasti zaradi posebnega položaja, ustavnega položaja madžarske narodne skupnosti.

Gospa Irgl je govorila o gospodu Fojkarju. To je tipičen primer zlorabe tožilske funkcije. Ponovil bom, ker nekateri to težko slišijo, ker so advokati te tožilke, pa postavljajo tudi poslanska vprašanja. Je treba ponoviti. 11 let je tekel sodni postopek zoper to osebo. 11 let se je tožilka pritoževala. 11 let so vsa sodišča na vseh stopnjah rekla: ne, tožilka, nimate prav. Na neki stopnji je sodnik zapisal približno naslednje: "Tožilka, nimate nobenih dokazov, izrabljate svoj položaj in nehajte to početi." To je sodnik napisal. Ta tožilka je kljub temu nadaljevala. Po 11 letih sva z gospo Irgl, ona v vlogi predsednice Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti v preteklem mandatu in tudi danes, jaz takrat v vlogi ministra, vendarle uspela ta aparat kljub nasprotovanju, in to velikemu nasprotovanju posameznih uslužbencev pravosodnega ministrstva, pripeljati do konca in mu izplačati 5 tisoč evrov. Ali si zamislite? 5 tisoč evrov je človek dobil za 11 let žalitev in trpljenja. Mimogrede, vlada je, recimo, odobrila na predlog pravobranilstva neki drugi osebi, ki je bila osumljena umora in potem ni bila obsojena, četrtilijona. Ta gospod je dobil pa 5 tisoč evrov.

Ko se gospa Irgl zavzema za zaščito njegovih pravic in ko poudarja te zadeve, je napadena s strani nekaterih poslancev.

Brundajo in ne vem kaj vse počno. Treba se bo odločiti ali za zaščito privilegijev ali za to, da se postavite na stran pravice, in nič drugega. Celotno vprašanje sem dobil, zakaj je bila na novinarski konferenci, kot da ne bi smela biti. Na novinarsko konferenco bom vabil tiste, ki jih bom hotel, tiste, ki so kaj pripomogli k zadevi. Naj vas spomnim, gospa varuhinja, da ista tožilka vodi nekatere druge postopke. Mislim, da je ista. Gre za osebe iz območja Nove Gorice, kjer je šlo za to, da je nek mladoletnik objavil oziroma opozoril na neko pornografsko sliko svoje učiteljice. Potem je prišlo do postopkov tožbe, pritožbe in tako dalje, in potem so starši in ta mladoletnik prosili časopis: dovolite, prosim objavite naše podatke. Starši in ta mladoletnik, ki je že polnoleten, so prosili: objavite vse naše osebne podatke. Zdaj so pa dobili 3 tisoč evrov kazni, ker so objavili te osebne podatke. Ali vidite to neumnost? Mislim, da gre za isto tožilko.

Kar se tiče sodišč – bom še v nadaljevanju rekel –, imate absolutno podporo, da greste naprej po neki poti, ki je deloma bila načrtovana že prej. Stran 115. Gospa varuhinja, jaz se bi izogibal političnim ocenam. Prenos tožilstva pod notranje ministrstvo je dosti politična ocena. Ustavno sodišče je potrdilo, da s tem ni nič narobe, tako da se nima smisla iti tovrstnih političnih stvari. 115. stran govori tudi o politiki pregona, ki jo je sprejel generalni državni tožilec. Mimogrede, sprejel je zmazek s 6-mesečno zakonsko zamudo, nek izdelek, ki ne pomeni nič, ki ga lahko obesite v nek javni vece in bo čisto v redu, ker je neuporaben. Mogoče bi bilo dobro, da se kot bivša uslužbenka malo pozabavate s tem, kar smo lahko brali tudi v medijih, da en dan na teden ne hodi v službo. Mislim, da več. Konec koncev sama veste, zakaj ga kličejo turist – ker ga tam ni. Pa bi moral biti. Ta gospod uporablja tudi dvojna merila. Meni je pošiljal ne vem kakšne urgence, ker neka tožilka – gre za vodjo tožilstva v Kranju – ni bila imenovana v dveh mesecih. Ta vlada imenovanje te tožilke za višjo ali vrhovno tožilko, ne vem točno več, zavlačuje že sedem mesecev. Sedem mesecev ima zadevo v predalu. Meni je poslal tri urgence za dva meseca, tej vladi pa še po mojem mnenju nič, se še ni oglasil. Ali vidite njegova dvojna politična merila? Čista!

Zelo vesel bom, če boste nadaljevali tisto, kar ste začeli v tem poročilu, kjer ste se dotaknili področja, ki ga odlično poznate. To je področje dokončnosti tožilskih odločitev. Danes je jasno, da imate nad sodnikom prve stopnje višje sodišče, vrhovno sodišče, ustavno sodišče in še Strasbourg, kjer se lahko odpravijo neke napačne odločitve. Nad tožilec ni nikogar. Ko tožilec reče, da nekaj ni umor ali pa da nekaj ni kaznivo dejanje, da tega ne bo preganjal, je nad njim samo še bog in ničesar drugega. Če se boste tega področja lotili in kaj rekli na to temo, bi bilo to izjemno dobro. Generalni državni tožilec reče: saj je lahko on tisti, ki meni, da je kaj oškodovan, lahko gre v zasebno tožbo.

Seveda lahko gre, ampak to ni pravo pravno varstvo. Na noben način ni zadeva adekvatna, zlasti zato, ker sami ugotavljate, da pogosto sploh ni obveščen tak človek, da je postopek končan in da je ovadba zavržena. Stran 120 – govorite o odvetništvu, zaračunavanju storitev in nepravilnostih. Na tem področju imate vso podporo. Na straneh od 125 do 146 pa so sodišča. Zelo jasno sem že rekel: neodvisnost sodstva – da, ni nobene težave, nobenega problema, ker so to evropski standardi in tako tudi mora biti. Toda ne to, kar si sodstvo predstavlja pod tem, in ne to, kar si poslanci politične levice predstavljajo pod tem. Nedelo ali slabo delo ni neodvisnost. Parlament jih lahko kritizira in jih mora kritizirati. Parlament mora celo poseči in narediti operacijo, učinkovito operacijo, ki potem pomeni zdrav organizem za naprej, ne pa mrtvaka, ki nič ne počne.

Na straneh od 145 do 156 govorite o policijskih postopkih. Nimam nobenih pripomb na ta del. Policija se vsa leta na varuha odziva izjemno dobro – tako ugotavljate tudi zdaj –, medtem ko se mnoge druge inštitucije, recimo, odvetniki ali pa okoljsko ministrstvo in drugi, sploh ne odzivajo, sploh ne odgovarjajo varuhu. Zelo vesel sem bil tudi, ko ste oziroma so vaši sodelavci lansko leto preverjali masovna pridržanja po demonstracijah v Mariboru in so imeli nekatere kritične pripombe – v redu, ampak sem vesel tega, da so tam bili in da so povedali svoje mnenje. Zadovoljen sem tudi s tem, kar so rekli, ker smo bili prvič v neki situaciji, ki je ni bilo mogoče predvidevati vnaprej. Zelo bi pa bil vesel, če bi se lotili še kakšnega primera. Priporočam vam, da se lotite primera policista Bobere. Za kaj gre? Od leta 1997 do danes, 16 let, čaka na svojo pravico. Kako naj človek dela?! Kako naj opravlja zahteven policijski posel, če je 16 let pred sodiščem in 16 let ni odločitve? Prepričan sem, da mu sodstvo krši njegove elementarne človekove pravice. 16 let ne odloči. Gre za znan primer, ko je ta policist v policijskem postopku ubil neko osebo. Sodišče ga je oprostilo, ker je streljal v samoobrambi. Potem je bila zasebna tožba, in ta zasebna tožba se odvija 7 let in se ne zgodi nič. Dobro bi bilo, če bi se posvetili kakšnemu takšnemu primeru.

Še na eno stvar bi rad opozoril in bi vas prosil. V postopku je zakon o arhivskem gradivu, vsaj na Vladi, tako je bilo zaslediti. Vlada se namerava, vsaj sodeč po medijih, ponovno postaviti nad ljudsko voljo. Ljudska volja je bila jasna. Nekaj nad 70 % ljudi je odločilo, da morajo biti arhivi izpred leta 1990 odprti za javnost. Ko smo takrat v opoziciji nasprotovali, je vaš namestnik gospod Rovšek zelo jasno podprl udbovska prizadevanja. Vidite, tega me je strah. Podprl je vsa udbovska prizadevanja po zaprtju arhivov. To je povsem nenormalno stališče varuha človekovih pravic. Takrat sem ga označil za gnojno bulo, kot veste. Ni normalno, da bi se varuh človekovih pravic postavil na stališče, da je treba neke arhive izpred leta 1990 zapreti za,

ne vem, 100 let ali 80 let ali 60 let, in iskati neke primerjave z angleškim, nemškim ali z ameriškim sistemom, kjer gre za stoletno demokracijo, pri nas pa gre za nekaj povsem drugega. Prosim vas in vam predlagam, da se sami angažirate, ko bo treba zavzeti stališče do tega vprašanja in da ravnate tako, kot je za pričakovati od varuha človekovih pravic in ne tako kot je za pričakovati od tistih, ki so kršili zakone in ki so kršili človekove pravice in svoboščine pred letom 1990. Prav bi bilo, da imate ta del, bom rekel, pod strogim nadzorom. Za zaključek samo to. Predvsem zaradi tega, ker izhajate iz službe, ki ste jo prej opravljali, ki je blizu pravosodju – bili ste tožilka na vseh nivojih, mogoče tudi sodnica, tega ne vem –, pričakujem, da boste resnično uravnoteženo, korektno nastopali do vseh problemov, ki v tej družbi so. Hvala lepa. Srečno vam želim!

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za repliko je zaprosila gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC (PS PS): Gospa podpredsednica, replika je instrument v Državnem zboru, ki ga uporabimo takrat, kadar smo napačno razumljeni. Prepričana sem, glede na to, da dr. Gorenaka poznam že dolga leta in da ima tudi akademski naziv, da je nemogoče, da bi me napačno razumel, ampak da me je namenoma povzegal in mi pripisoval neke jugonostalgicne težnje. To rad ob več priložnostih počne samo zaradi tega, ker sem bila v tistih časih dopisnica Republike Slovenije iz Beograda.

Naj še enkrat pojasnim, kaj sem res rekla. Rekla sem, da smo bili Slovenci v tistih časih, in tukaj se z gospodom Gorenakom strinjava, nedemokratske družbe, nedemokratske države, tisti, ki smo najbolj glasno pozivali k spoštovanju človekovih pravic v bivši Jugoslaviji. Zato mi je bilo žal, da se je potem, ko smo dobili svojo državo, ko smo uspeli ustvariti svojo stoletno željo, zgodilo to, da smo jih začeli kršiti tudi mi. Nič drugega. Na vse druge stvari pa niti nima smisla odgovarjati. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Samo Bevk, pripravi naj se dr. Ljubica Jelušič in za njo gospod Dragan Bosnić.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Poročilo podpiram. Je zelo obsežno. Oglašam se samo v zvezi z enim segmentom tega poročila. Glede na peticijo, ki smo jo prejeli v Poslanski skupini Socialnih demokratov, se bom dotaknil zgolj enega problema s področja stanovanjskih zadev. To so problemi, ki jih imajo stanovalci v večstanovanjskih zgradbah z upravniki. Na splošno lahko rečem, da varuh s

stanjem na področju stanovanjskih razmerij ni zadovoljen, ker ni nikakršnega napredka. Priporočila iz leta v leto ostajajo neuresničena. Iz zadnjega odzivnega poročila vlade še za poročilo za leto 2011 izhaja, da so stanovanjske zadeve primerno urejene, da je zakonodaja ustrezna, in da ni potreb po spreminjanju. Temu je sledil Državni zbor, ki na navedenem področju ni sprejel nobenega priporočila varuha za izboljšanje stanja. Toda že v poročilu za leto 2011 je varuh opozoril na nujnost sprejetja Nacionalnega stanovanjskega programa za obdobje 2012–2021, ki pa je še vedno v pripravi. Zanimivo je, da varuh v letu 2012 s področja stanovanjskih zadev obravnava le 44 pobud, kar je bistveno manj kot leto poprej, ko je bilo takih pobud kar 93. Po mnenju varuhinje človekovih pravic je lahko tak upad povezan tudi s tem, da so ljudje izgubili zaupanje v državo in tiste institucije, ki jim lahko pomagajo.

V poročilu za leto 2012 ni zadev, ki bi se nanašale na problematiko upravljanja v večstanovanjskih stavbah in težavah, ki jih imajo stanovalci v odnosu do upravnikov. To pa še zdaleč ne pomeni, da ti problemi v državi ne obstajajo. Tako so se na nas obrnili predstavniki stanovalcev iz Bežigrada, Mesarske, Novih Poljan in dveh sosesk iz Šiške v Ljubljani. Ker imajo resne težave z upravljavci, so predstavili pobudo za spremembo veljavnega stanovanjskega zakona, na podlagi katere bi bilo možno lažje zamenjati upravnika v večstanovanjskih stavbah. Po sedanji ureditvi sodi določitev upravnika med posle rednega upravljanja. To pomeni, da takšne odločitve sprejemajo lastniki večstanovanjske stavbe, katerih lastniški deleži na tej nepremičnini skupaj presegajo 50 %. Posledično je zamenjava upravnika izrazito težavna v večstanovanjskih stavbah, kjer je veliko številno solastnikov. Pobudniki predlagajo določitev mandatne dobe upravnikov stavbe na 4 do 5 let, za nov mandat pa bi se moral potruditi upravnik in pri solastnikih stavbe v ta namen pridobiti več kot 50-odstotno soglasje – obratno, kot velja danes. Takšna ureditev bi silila upravnika, da bi postal bolj vester upravljavec, da bi svoje delo opravljal bolj transparentno in bolj gospodarno.

Kakšne težave imajo stanovalci? Tako je bila, na primer, ena izmed pogodb o soupravljanju oziroma o upravljanju soseske podpisana kar med izvajalci gradnje samih sosesk še preden so bila stanovanja sploh prodana novim lastnikom. Take pogodbe so podpisane tudi za 8, 10 let vnaprej, tako da lastniki dejansko niso imeli in nimajo nobenega vpliva na izbiro upravnika soseske. Pri tem so opozorili na možne provizije upravnikov s strani izvajalcev samih del, kot na primer za določena popravila, do zavarovalnic in podobno. Gre za enormno velika sredstva, ki jih upravniki poberejo od stanovalcev. Podpisniki te peticije so ob tem opozorili, da obstaja sum neracionalnega in nenamenskega razpolaganja s sredstvi, ki jih vplačujejo v rezervne sklade.

Tako so stanovalci v enem primeru zbrali kar 80 % podpisov za zamenjavo upravnika, pa še vedno niso dosegli zamenjave, ker se stalno nekaj zapleta in se jih z zavlačevanjem izčrpava. Tudi na vladnem portalu Predlagam vladi je moč zaslediti podobne iniciative. Skupni imenovalec teh iniciativ je predvsem poziv k učinkovitejši zaščiti manjšinskih solastnikov v večstanovanjskih stavbah, ki praktično nimajo zagotovljenega varstva v primerih, ko upravniki svojega dela bodisi ne opravljajo bodisi ga ne opravljajo vestno in gospodarno, kot to predvideva zakonodaja. Varuhinji človekovih pravic predlagam, da se pri svojem nadaljnjem delu posveti tudi reševanju problemov stanovalcev v večstanovanjskih stavbah. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Ljubica Jelušič, za njo gospod Dragan Bosnić, potem pa gospa Janja Napast.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica, in lepo pozdravljena med nami po dolgem času. Lep pozdrav tudi vsem predstavnikom Vlade in predvsem spoštovani gospo varuhinji človekovih pravic, Vlasti Nussdorfer, s sodelavko!

V obravnavi imamo poročilo varuha za leto 2012. To pomeni, da smo na poseben način poročilo za leto 2013 že napisali. Vi ga boste dokončali v vašem uradu, ampak javni sektor, nosilci javnih funkcij in vsi tisti, ki običajno sodijo v nabor kršiteljev človekovih pravic, s katerimi se ukvarja varuh človekovih pravic, pa so svoje napake v letošnjem letu 10 mesecev že delali. Pripombe in priporočila, ki jih dajete na podlagi pobud, ki so prišle v vaš urad leta 2012, so opozorila za delovanje Vlade in tudi vseh ostalih, ki jih naslavljate, za prihodnja leta. Res je, da pobude, ki so prišle v vaš urad leta 2012, niso samo odraz stanja v tistem letu, ampak so običajno odraz dolgoletnih kršitev in neurejenih razmer na področju varovanja človekovih pravic pri nas. Vendarle se moramo zavedati, da ko opisujemo sedanje stanje v družbi in govorimo o poročilu iz leta 2012, da poskušamo na nek način spoštovani varuhinji in sodelavcem že svetovati, na kaj naj bodo pozorni v prihodnosti, in manj v teh razpravah, ki jih imamo danes, govorimo o tem, kar je bilo ugotovljenega v letu 2012.

Rada bi izpostavila eno vprašanje, ki je prisotno v poročilu iz leta 2012, in sicer gre za vprašanje etike učiteljskega poklica. V uvodu je varuhinja napisala, da je pravna država na preizkušnji v kriznih razmerah. Tukaj ugotavljamo, da je tudi socialna država na preizkušnji, in moramo dodati tudi, da je tudi etika poklicev, javnih poklicev, v javnem sektorju, tistih, ki delajo z ljudmi v javnem sektorju in so odgovorni tudi za rast naših bodočih aktivnih državljanov, na preizkušnji. Gre

za primer številka 75 na strani 183, v katerem ugotavljate, da učiteljica po tistem, ko šola pomaga eni od desetletnih šolar, o njenem finančnem stanju in finančnem stanju njene družine govori pred drugimi učenci. Tu gre za vprašanje sposobnosti varovanja osebnega dostojanstva vsakega človeka v naši družbi, tudi otrok. Čeprav so otroci tisti, ki se morebiti tega najmanj zavedajo v nekih globalnih besedah oziroma terminih, kot jih uporabljamo, pa so tisti, ki takšno krivico prepoznajo, jo začutijo zelo hitro in se po njej kasneje v svojem življenju tudi ravnajo. Zato mislim, da bi bilo treba z vidika etike učiteljskega poklica še marsikaj, zlasti sedaj, v kriznih časih, narediti v smislu pouka, učenja, dodatnega izobraževanja učiteljev in učiteljic ter tudi vzgojiteljev v vrtcih, da so pozorni na to, kako ravnajo z otroci, ki prihajajo iz različnih socialnih okolij.

To je povezano tudi z eno zanimivo idejo, ki se je pojavila v letošnjem letu v naši državi, in sicer da naj bi otroci zato, da socialne razlike ne bi bile vidne navzven, nosili šolske uniforme. Mislim, da ta vaš primer, ki ste ga izpostavili, zelo dobro kaže, da z uniformami ni mogoče prikriti socialnih razlik, ker socialne razlike poznajo učitelji, in če učitelji niso sposobni varovati dostojanstva otrok na način, da ne govorijo o tem, kaj se skriva pod tisto haljo, potem halja oziroma šolska uniforma tega dejstva v ničemer ne more pokriti. To si upam govoriti tudi zato, ker pripadam generaciji, ki je v inkriminiranem režimu, kot je bilo prej povedano, nosila uniformo. Tista uniforma v naših časih ni v prav ničemer prikrivala našega socialnega stanja, ampak ga je kvečjemu še bolj razkrivala. Ne samo, da bi bilo treba učitelje poučiti o spoštovanju osebnega dostojanstva otrok, ko gre za njihov socialni položaj – mislim, da bi bilo treba učitelje tudi izobraziti oziroma usposobiti v odkrivanju različnih oblik pedofilskih obnašanj v njihovih vrstah ali s strani ljudi, ki so v bližnjem okolju otrok, in tudi, da bi morali biti bolj pozorni na morebitne neposredne ali posredne spolne zlorabe otrok v vrtcih ali šolah. Nenazadnje smo verjetno to vsi skupaj dolžni storiti tudi ob razmisleku glede pedofilskega obnašanja enega od znanih slovenskih pisateljev.

Druga stvar, na katero bi rada opozorila, pa je vprašanje, ki je odprto v tem poročilu. Sicer se imenuje Vodna pravica, vendar bi jaz obrnila to v pravico do vode, in sicer pravico do zdrave pitne vode. To vprašanje odpiram zaradi tega, ker ni vezano samo na ravnanje organov v naši državi, ampak bi se morebiti v prihodnosti lahko zgodilo, da bi bile naše človekove pravice kršene tudi zaradi institucij, ki so izven naše države. Tudi na te institucije oziroma na njihovo ravnanje kaže biti pozoren v prihodnosti. Imeli smo opravka s predlogom direktive o koncesijah glede dostopa do infrastrukture bodisi za vodo bodisi za energetiko in še nekatere druge. Ta direktiva je nastajala v Evropski komisiji. Na podlagi več kot milijona podpisov vseh državljanov Evropske

unije, torej državljanov Evropske unije iz vseh držav Evropske unije, je prišlo do zaustavitve postopka sprejemanja te direktive in do ponovnega proučevanja tistega, kar ta direktiva o koncesijah predvideva, v Evropski komisiji. Šlo pa je za vprašanje, ali ljudje imamo zagotovljeno zdravo pitno vodo zdaj in v prihodnosti in ali ne bi lahko na račun nedostopa do zdrave pitne vode nekdo nekega dne koval dobičke.

Na to opozarjam tudi zaradi primera, ki smo ga imeli v naši državi, ki je bil tudi medijsko znan, in sicer podnajemnice, ki so ji lastniki hiše odklopili vodo zato, da bi se izselila, ker so nameravali hišo prodati. Vidimo, da se na nek prikrit način počasi tudi v naši družbi pojavljajo poskusi posegov v pravico ljudi do vode. O tej pravici govorim tudi zato, ker smo pred nedavnim zaključili razpravo, sicer ne uspešno, v Državnem zboru o pobudi Državnega sveta, da bi pravico do zdrave pitne vode zapisali tudi v ustavo, in sicer kot eno od temeljnih človekovih pravic. Tretja stvar, na katero bi še opozorila oziroma se mi zdi po svoje zanimiva, je dejstvo, da v letu 2012 razen s področja policijskih pooblastil iz naslova represivnega aparata države ni bilo toliko pobud oziroma toliko različnih obravnavanih primerov kot v preteklih letih. Ali je to izjema? Ali se bo v prihodnjih letih število teh pobud spet povečevalo, bomo videli. Razlogov za to, zakaj, denimo, s področja obrambe in varnosti v zadnjih letih ni večjega števila pobud, ne vemo iskati. Morda so v samem sistemu, ki hitro odgovarja na te pobude, lahko pa tudi v tem, da se problemi v tem sistemu še nabirajo in se bodo izpostavili tudi v prihodnjih letih.

To se mi zdi pomembno izpostaviti zato, ker se je pred leti govorilo o možnosti, da bi urad varuha človekovih pravic imel nekoga, ki bi bil posebej specializiran za področje obrambe in varnosti oziroma da bi za to področje celo obstajal nek poseben ombudsman oziroma varuh človekovih pravic. Te ideje smo počasi zavrgli, mislim pa, da se je urad varuha človekovih pravic pri nas odločil bolj za prvo možnost, in sicer da se s temi vprašanji znotraj urada nekateri strokovnjaki posebej poglobljeno ukvarjajo, kar mislim, da je za organiziranost slovenskega urada za človekove pravice, varovanje človekovih pravic primerno. Pozdravljam poročilo za leto 2012 in zlasti vsa priporočila. Upam, da bodo naletela na odprta ušesa in pripravljenost vseh vladnih organov in drugih agencij, da se ta priporočila uresničijo tako, da jih varuhu v prihodnjih letih ne bi bilo treba več ponavljati. Najlepša hvala za priporočila in vse dobro naprej. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dragan Bosnić, za njim gospa Janja Napast in potem gospod Ivan Simčič.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Lep pozdrav, varuhinja s sodelavci, vsi prisotni!

Ne bi delal obnove poročila, saj sem že slišal interpretacije, ampak bi neke stvari izpostavil, tiste, ki se mi zdijo dobre, in tiste, ki se mi ne zdijo slabe, ampak se mi zdijo takšne, da se jih da popraviti. Všeč mi je bila tudi predhodna razprava, ker gre v smer nekih konkretnih rešitev. Prvo področje, ki bi ga izpostavil, je področje diskriminacije. Kadar so ljudje v tiski, se odzovejo na dva načina: ali so solidarni ali pa diskriminirajo drug drugega. Predsedan se je zgodil lani pri ZUJF pri 143. členu zakona, kjer je ena kategorija ljudi znotraj sebe nekatere diskriminirala. To je bilo zame alarmantno dejanje. Vaša predhodnica se je odzvala in potem je prišlo do presoje in do rezultata, ki je meni osebno dober. To je eno področje, kjer se diskriminacija da v tem času stopnjevati, zato bi posebej na to opozoril in tudi na rešitev, ki je bila dobra. V začetku, ko sem vzel poročilo, sem bil najprej vesel, ker je približno 100 strani manj kot lani, ampak sem potem videl, da je vsebinsko precej več. Tudi odzivna poročila Vlade na določenih segmentih niso zadovoljiva, ampak o tem mogoče v nadaljevanju.

Druga stvar: varovanje pravic otrok. Tukaj so neke težave, ki jih vidim, in sicer dejstvo, da Slovenija niti deklarativno ni pristopila k prepovedi telesnega kaznovanja otrok. 24. 10. 2013, današnji datum – to je malo hudo. Mogoče bi v tem kontekstu dodal to, da ne gre zgolj za telesno kaznovanje. Mogoče bi kazalo to razširiti na neprimerno kaznovanje. Otroci so žal deležni različnih kazni, fizičnih, psihičnih. Težko bi zdaj, v tem času debatirali o tem, katere od teh so hujše. Pomembno poslanstvo opravlja Zagovornik – glas otroka, kar smo že enkrat pozdravljali, ampak še vedno ostaja kot nek pilotski projekt, in ta pilotski projekt se bo enkrat tudi upokojil kot pilotski projekt, kar ni dobro. Imam težavo z razlago Komisije za medicinsko etiko v tisti postavki, kjer gre za spolno nadlegovanje oziroma trpinčenje otrok. To moram prebrati, ker gre za citat: "Zdravnika ni mogoče vključiti v represivni sistem, ker bi to ogrozilo njegovo poslanstvo."

Če zdravnik identificira neko spolno nasilje nad otrokom, potem ga zavezuje molčečnost. S tem se ne morem strinjati. Prioriteta je interes otroka. Sicer ne vem, kako spijo ti zdravniki, kakšne so njihove težave, ampak ena stvar je vključiti v represivni sistem, ena stvar pa v detekcijo neke težave, ki je zelo huda, saj se v končni fazi dostikrat zgodi, da je to ravno prvi kontakt oziroma ugotovitev neke nepravilnosti. Tako da mislim, da bi v tej smeri kazalo razmišljati in iskati neko rešitev, ki bi bila, ponavljam, v prid otroka, ker gre za varovanje pravic otroka. Pravica do vode? Super bi bilo, če bi ljudem napeljali vodo, preden dočakajo zapis pravice v ustavo. Vaše poročilo sem tehtal tudi skozi prizmo poročila Amnesty International in njihovih aktivnosti na tem področju. Namenoma

govorim ljudem, ne katerim, ampak ljudem. Vsi ljudje to pravico imajo, ampak, kar je zanimivo – nimajo pa vode. Ustava tudi vsem zagotavlja stanovanje, ampak ga nimajo. Ta zadeva je rešljiva. Počutil bi se zelo neprijetno, če bi naslednje leto videl Angelino Jolie, ki bi nekje na svoji poti med nerazvitimi eno pipo odprla in bi nato prišla tudi sem in napeljala, pripeljala vodo tistim, ki je ta trenutek nimajo, pa mogoče bi še koga posvojila. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje, gospa Tina Brecelj, želi besedo.

TINA BRECELJ: Hvala lepa za besedo.

Ker je bil danes v razpravi večkrat izpostavljen domnevni problem nezadostne normiranosti odgovornosti sodnikov, bi vendarle rada povedala nekaj dejstev. Prvo od njih je, da se v skladu s priporočili Greca za to področje pripravljata etični kodeksi. Poleg tega bi rada poudarila, da rešitev ni v dodatnem normiranju. Ključ je v izvajanju določb, ki so v Zakonu o sodiščih in v Zakonu o sodniški službi že zapisane. V povezavi s tem bi rada poudarila, da v zadnjem času prihaja do pomembnih premikov. V manj kot letu dni so bile izdane štiri negativne ocene sodniške službe. Beležimo tudi kar nekaj primerov odhodov iz sodniških vrst, poleg tega pa je nekaj postopkov o oceni sodniške službe trenutno tudi še v teku. Zdi se, da kolegialnost za vsako ceno ni več pravilo, intenzivnost zavedanja o pomenu prečiščenja lastnih vrst in doseganja standardov kvalitete dela, pa v sodstvu vendarle intenzivno narašča. Toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Janja Napast.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovana varuhinja z namestnikoma, predstavniki Vlade, kolegi in kolegice, lepo pozdravljeni!

Obravnava priporočila varuha človekovih pravic ob zaostrovanju socialnih razmer kaže na paradoksalni fokus besede pravica, ki izhaja iz nenehnega upoštevanja načela "kar je prav", torej delati, govoriti, misliti, kar je prav. Na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti smo člani skupaj z varuhinjo opozarjali na neuslišane poudarke v družbi, katerim zaradi najbolj ranljivih oziroma občutljivih skupin v slovenski družbi zmanjka zakonskih izhodišč oziroma realizacij zaščitne pravice. Doslednost institucij do konfliktov včasih spominja na oddaljevanje ničelne tolerance vseh vrst nasilja, zlorab, kršitev in nespoštovanja človeka samega, na žalost. Glede na obseg poročila so človekove pravice še vedno problematična zadeva. Zanimiv je

podatek, da v okviru kategorije ustavne pravice po številu obravnavanih zadev izstopata etika javne besede in svoboda vesti, na drugem mestu pa problematika omejitve osebne svobode, kjer beležijo povečanje za 7,5 % glede na leto 2011.

Civilno družbene skupine so ob zaostrovanju socialnih razmer in razlik v materialnih dobrinah občutljivo pozorne tudi na možnosti večjih zlorab zaradi vseh vrst oblik nasilja in zlorab ter težav pri vprašanju duševnega stanja še posebej otrok. Ob tem bi rada opozorila na v prejšnjem mandatu zastavljen projekt, ki ni bil realiziran – center za človekove pravice kot nova oblika nacionalne institucije. V letu 2011 naj bi bila imenovana tudi delovna skupina za prenovo ureditve področja varovanja duševnega zdravja otrok in mladostnikov s pripravo Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja. Prenos priprave predloga bi moralo verjetno slišati tudi Ministrstvo za zdravje. Naj še dodam, da ko govorimo o psihiatriji v bolnišnicah in na domu, ni zakonske osnove za varovanje oseb. Na primer, fiksiranje oseb v bolnišnicah je brez zakonske osnove.

Poročilo, ki ga je pripravil varuh človekovih pravic, predstavlja tudi delovanje pilotskega projekta Zagovornik – glas otroka in nekako dokazuje, da je varuh s tem projektom prebil led zagovorništva. Zastavil je temelje zagovorništva otrok na tak način, da se otroka poskuša postaviti v vlogo subjekta v vseh postopkih. Projekt, ki je potekal v zadnjih treh letih, ste razširili za 10 otrok zunaj prvotnih območij. Zanimiv je podatek, da so do leta 2012 zagovornika postavili 237 otrokom, in če primerjamo s problematiko in številom primerov, je skoraj 5 tisoč otrok, starih do 18 let, ki so žrtve različnih dejanj, obravnavanih primerov pa je približno za 20 % več. Tako poroča tudi Policija. Zaradi stisk otroka ali odnosov v družini je Policija v letu 2011 evidentirala 115 primerov begov otrok od doma. Nadalje je Policija v letu 2010 ugotovila 7 tisoč 615 kazenskih ovadb za kazenska dejanja z elementi nasilja v družini. Imamo sicer tudi podatke Skupnosti centrov za socialno delo, ampak podrobneje tega ne bom predstavljala.

Vsako leto lahko v Sloveniji še vedno spremljamo zgodbe samomorov in poskusov samomorov otrok. Na tem mestu lahko povem, da vsaj mi, ki smo mlajša populacija, opažamo vse tanjšo mejo ugotavljanja vzrokov za le-te. Možne so tudi najhujše oblike zlorab z različnimi vrstami izolacij, tudi neodzivanje ali nezaznavanje socialnih služb. Recimo, v Sloveniji se kar nekaj tisoč otrok ne more zanesti na svoje starše, in ti otroci vsekakor potrebujejo še bolj intenzivno zagovorništvo. Dosedanje stanje in delo oziroma projekt potrjuje, da je potreba po nadaljevanju projekta zagovornika več kot upravičena in da otrokovim zagovornikom omogočimo aktivno vlogo pri reševanju vprašanj, povezanih z njihovimi

praviciami in njihovimi koristmi. Da ne bom dolgovezila glede tega projekta. Ob svetovnem dnevu varovanja človekovih pravic so slovenski strokovnjaki na posvetovanju izpostavili, da zagovornik prihaja v konflikt z drugimi institucijami. Zato potrebuje podporo, ki mu daje legitimnost, da je glas otroka, ki ni slišan, slišan. Recimo, izpostavili so, da ima otrok najmanj moči oziroma da je sploh nima. Psiholog Zoran Pavlovič med drugim vidi zagovorništvo kot najpomembnejši projekt otrokovih pravic v sedanjem času. Visoka komisarka Združenih narodov za človekove pravice gospa Pillay je ob svetovnem dnevu varovanja človekovih pravic v svoji izjavi zapisala, da množice po svetu v zadnjem času na ulicah zahtevajo več kot le svobodo govora, vendar se mora njihov glas slišati, in da sooblikujejo odločitve, ki vplivajo na razvoj njihove skupnosti. To je zapisano tudi v 13. členu Konvencije o otrokovih pravicah.

Da se mora glas civilnega človeka in otrok ohraniti in najti dodatne ukrepe k približevanju ničelne tolerance nasilja, ter da se mora moralni kot v sodobnem času med otroci, mladostniki in odraslimi obrniti, kaže tudi to poročilo. Tudi jaz bi rada opozorila na kratek stik med sovražnim govorom in svobodo govora. Zato pozivam vse, da razmislimo o etiki javne besede, etiki moralnosti in višini človekove nestrpnosti. Naš pogled v komunikacijo pri posredovanju vsebin človekovi naravi se razlikuje, zato bi bilo bolje, da se začnemo o tem odkrito, vendar prijazno pogovarjati. Nakazala bi na problem prilagoditev analitičnega pristopa do statističnih podatkov in načela enake obravnave. Na primer, vsako leto urad evropskega varuha človekovih pravic sprejme okrog 2 tisoč 500 pritožb od državljanov, podjetij, nevladnih organizacij, univerz, občin in drugih fizičnih ali pravnih oseb. Urad začne na letni ravni več kot 450 preiskav. Mnoge preiskave zadevajo pritožbe o pomanjkanju preglednosti v institucijah Evropske unije, vključno z zavrnitvijo dostopa do dokumentov ali informacij. Drugi primeri, na primer, zadevajo težave pri programih in projektih Evropske unije, diskriminacijo ali nasprotje interesov v upravi Evropske unije.

Tudi evropska varuhinja človekovih pravic je ob začetku nastopa svojega mandata, 1. oktobra, poudarila, da bo ena od njenih ključnih nalog v času, ko se Evropa srečuje tako z gospodarsko krizo kot krizo politične legitimnosti, zaupanje državljanov v evropske institucije pa upada, dati poudarek temam, ki so pomembne za državljane, in pomagati premostiti širok prepad med državljani in institucijami, državnimi in evropskimi. Del političnega dialoga in nadzora je v veliki meri odvisen od delovanja nacionalnih sodišč. Skupnost prava pa je tista, na kateri temelji unija. Ob tem bi rada zelo jasno opozorila na pobudo Komisije Vlade Republike Slovenije za izvajanje Zakona o popravi krivic iz maja lanskega leta, da se za učinkovito kulturo temeljnih pravic na ravni Evropske unije razvija

skozi pokazatelju učinkovite necentralizirane listine v nacionalnih ustavnih redih. To je poseben korak do bolj usklajenega sistema za varstvo temeljnih pravic, ki zagotavlja enako raven pravic in zaščite v vseh državah članicah pri izvajanju prava Evropske unije.

Dovolite mi, da tudi jaz izpostavim razvoj slovenske zavesti, ki jo včasih, tako se mi zdi, načrtno kreiramo v smer proti evrokontinentalni filozofiji, ki je v nasprotju z našo zgodovino. Govorimo lahko o uničujočih posledicah totalitarizmov, zato bi bilo treba na novo kreirati potrebne obče civilizacijske norme. Da argumentiram. Ohranjanje slovenskih običajev med mladimi bo z razpetostjo med dvema svetovoma vse težje. Svet je postal ruleta. Sedanjega kritičnega stanja niso povzročili samo politiki. Ampak je pomembno. Šibkejša je namreč civilna zavest občanov, rahlejši je državljanski čut, zato so tudi plodnejša tla za zla dejanja. Zlo je v svojem bistvu banalno. Bolj kot so etične in moralne meje rahle, več je opravičil in slabih zgledov, z lažjo dušo pa se človek prepusti živalskim strastem, čeprav uboge živali nimajo čisto nič pri tem. One ubijajo za preživetje, človek pa zato, da prednjači drugim. Na tem mestu ne pogrevam dejstev, ampak je to le nekako izpostavljanje stvarnih problemov. Kakšen je tloris današnjega človeka – včeraj, danes, jutri. Obstaja ločnica, omenjena v antičnih spisih, ločnica med naravnim in umetnim spominom. Naše dojetje sveta in naša dejanja so posledica tega, kako in kaj si zapomnimo. Vlade bi torej morale investirati v sisteme in strukture, ki temeljijo na človekovih pravicah in vladavini prava.

Eden od čarov oziroma od čudes sodobnega časa je, da je v vsem hrupu, v katerem živimo, tišina postala slišna. Zato se varuhinji in sodelavcem zahvaljujem za poročilo in vse delo in jim želim uspešno delovanje še naprej. Da zaključim malce bolj pozitivno, bi želela Evropsko unijo primerjati z ostalimi velesilami. Na primer, Evropska unija se še naprej spopada s kršenjem pravic Romov in migrantov, sploh tistih iz Afrike. Naraščata tudi ksenofobija in rasizem. V Belorusiji se povečuje število aretacij mirnih protestnikov in zatiranje opozicije. V Iranu se lahko beležijo številne usmrtitve disidentov, blogerjev in aktivistov. Imajo največ smrtnih kazni na število prebivalcev in represije nad politično opozicijo. Malce tudi za zabavo primerjam. V Kongu vojska izvaja mučenje civilnega prebivalstva ter narašča število smrtnih kazni in število beguncev. V Rusiji kršitve pravic opazajo pri svobodnem izražanju in pravici do zbiranja. Mogoče pa samo še to, da zaradi oboroženega nasilja vsak dan umre tisoč 500 ljudi, in vsako leto je proizvedenih 12 milijard nabojev, kar je skoraj dovolj, da vsakega prebivalca Zemlje ubijemo dvakrat. Hvala lepa za besedo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Simčič, za njim se pripravi gospod Branko Smodiš.

IVAN SIMČIČ (NeP): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani člani urada, spoštovani kolegi!

Spregovoril bi, in sicer o prvi točki oziroma o ustavnih pravicah. Kot ste videli iz zapisa iz poročila za leto 2012, so bile v naši občini kršene ustavne pravice biti voljen, in sicer za nadomestnega člana občinskega sveta. Kar me zelo skrbi, je naslednja ugotovitev – da višje sodišče nekako ni dalo pozitivnega mnenja do nižjestopenjskega sodišča in je omenjeni osebi kršilo pravico, da postane občinski svetnik. Poraja se mi vprašanje, ali je Vrhovno sodišče legaliziralo županovo nezakonito dejanje. To se je dogajalo ne mesec, dva, ampak skoraj leto in pol. Pobude so bile s strani varuhinje človekovih pravic, da se stvari uredijo, in glede Ministrstva za pravosodje ravno tako. Vse to si lahko preberete v zapisu varuhinje na straneh od 27 do 33. Kar pa je malo večji problem, pa je sledeče – da smo bili prikrajšani tudi za volitve v Državni svet, saj ni bilo izvedenih volitev, ker župan ni imel časa, in je imel opravičilo, ima dva podžupana. Ni šlo skozi. Mnenje podžupana do urada varuhinje človekovih pravic si lahko preberete na strani 32, predzadnji odstavek. On bi ukinjal občinski svet in vse, kar je v zvezi z varuhinjo. To vse si lahko preberete. Imamo dva podžupana. Ali opravljata svoje delo davkoplačevalcev – to je spet vprašanje.

Sem mislil, da tega ne bom povedal, pa moram zaradi ljudi, ki jih predstavljam v občini, bivših članov SD. 12 članov občinskega odbora je izstopilo. Ti so člani že 40, 50 let, ki so zavezani socialdemokraciji in so se nekako distancirali od omenjenega župana. Na drugi strani imamo podžupana, ki prihaja iz SDS. To je slovenska folklor in neupoštevanje pravne države. Za nameček naj povem še sledeče. Vsi si lahko ogledate na računalnikih, ki jih imate pred seboj – na YouTube si poglejte nagovor župana Ilirske Bistrice iz leta 2013. Obenem pozivam urad varuhinje, da si to ogleda in se vpraša o temeljih demokracije, katero je že stara Grčija sprejela in na kateri temelji Evropska unija. Prvi link je, oglejte si in poslušajte nagovor župana. Ni fotomontaža, je realnost. Moramo se zavedati, da ta družba ni v finančni krizi – številka ena je družbena kriza. Za konec nekaj pozitivnih misli. Zelo bom vesel, ko bo to poročilo nekoliko tanjše in ljudje zadovoljni. Kdaj bomo to dosegli in kako, je pa na nas in na državljankeh in državljanih. Obenem bomo nekoliko pripomogli k delu varuhinje. Srečno! Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu razpravljalvcu, gospod Borut Ambrožič ... Se

opravičujem, gospod Branko Smodiš ima besedo, za njim naj se pripravita gospod Borut Ambrožič in gospod Jožef Jerovšek.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni, dober dan! Hvala za poročilo.

Poročilo varuha človekovih pravic je ogledalo države. Tudi Državni zbor je ogledalo države, pa se je treba tudi včasih zamisliti. Na žalost si poročila, kakršnega imamo, nismo želeli. Gospodarska in finančna kriza je pokazala vse slabosti in nemoč držav ter da je v svetovnem merilu na prvem mestu denar, kapital, in ne ljudje, človek. Zato, kaj bi šele bile človekove pravice! Ne bom se ponavljal za drugimi in tudi iz poročila ne bom zajemal podatkov, saj je bilo večinoma že vse povedano. Kaj je narobe, pa tako vemo vsi. Bi pa rad opozoril na problem, ki ga je izpostavila že gospa Novak – informacijska tehnologija, splet. To je problem 21. stoletja. Poglejmo komentarje, forume, objave – tu je res dovoljeno vse. Opozoril bi, da varuhinja že v uvodu ugotavlja, da se še vedno dan za dnem srečujemo z vprašanjem etike v javni besedi. Ranjena čustva posameznikov in celo skupin segajo na različna področja razdvajanja ljudi med naše in vaše, verujoče in ateiste in tako dalje. Vzrok številnih prenatrjenih in s čustvi obarvanih nastopov je tudi sovražnost, prek nje pa je pot v sovražni govor kratka in za mnoge žal prelahka. Pot nazaj je skoraj nemogoča, saj pogosto vodi prek spleta. Na žalost je, kar je na spletu zapisano, skoraj za vekomaj. Tukaj bi prosil varuhinjo za večjo pozornost glede tega. Na koncu pa bi še dodal: upam in želim si, da bo poročilo za leto 2013 bolj optimistično in da se bo negativni trend ustavil. Optimizem mi daje tudi poročilo predstavnice Vlade in nekatera upoštevana priporočila, ki jih je Vlada že realizirala. Na koncu gre pohvala varuhinji in celi ekipi za kvalitetno narejeno poročilo za leto 2012. Želim vam še uspešno delo naprej! Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Borut Ambrožič ima besedo.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča. Lepo pozdravljam varuhinjo človekovih pravic, njene sodelavce in vse ostale prisotne v dvorani!

Dovolite, da že na začetku izrazim podporo posredovanemu poročilu, ki ga z vsemi priporočili instituta v celoti podpiram oziroma ga bom podprl. Sicer pa mi dovolite, da v nadaljevanju preberem 25. člen Splošne deklaracije človekovih pravic, po kateri se zgleduje tudi institut varuha človekovih pravic, ki v prvem odstavku navaja: "Vsakdo ima pravico do takšne življenjske ravni, ki zagotavlja njemu in njegovi družini zdravje in blaginjo, vključno s hrano, obleko, stanovanjem, zdravniško oskrbo in potrebnimi socialnimi storitvami; pravico do

varstva v primeru brezposelnosti, bolezni, delovne nezmožnosti, vdovstva ter starosti ali druge nezmožnosti pridobivanja življenjskih sredstev zaradi okoliščin, neodvisnih od njegove volje." Tako je napisano na papirju, in marsikaj je tudi napisano v Ustavi Republike Slovenije, kot se je pred kratkim pošalil štajerski komik Toš, ki je takrat v svojem izvajanju navajal, da je vzel v banko s seboj Ustavo Republike Slovenije, kjer piše, da ima vsakdo pravico do stanovanja, in na podlagi tega zahteval stanovanjski kredit.

To je črni humor, ki nekako ponazarja žalostno realno sliko, ki ga odraža tudi poročilo varuhinje človekovih pravic s situacijami, s katerimi se posamezniki soočajo na terenu. Prav zato so to poročilo in vsa bodoča poročila nujna našega slovenskega prostora, saj se le varuhinja in njeni sodelavci ter sorodni instituti, kot je varuh človekovih pravic, na terenu soočajo z osebnimi zgodbami posameznikov, ki iščejo pravico v okviru tega instituta. Predvidevam, da je poročilo nekoliko tanjše tudi na področju zdravstva oziroma pacientovih pravic prav zato, ker je v veliko pomoč varuhu človekovih pravic tudi institut Zastopnika pacientovih pravic oziroma zastopnikov in zastopnic, ki regijsko od leta 2008, ko je začel Zakon o pacientovih pravicah, skrbijo tudi za to, vedno bolj, sem prepričan, na žalost pereče področje, in h katerim se bodo obračali pacienti, ki s spremembo zdravstvene zakonodaje, ki je pred nami, in tudi z realno finančno situacijo v zdravstveni shemi Republike Slovenije ne bodo znali naprej.

Absolutno podpiram tudi mnenje, kot je danes marsikdo že povedal, oziroma priporočilo varuha, da mora projekt Zagovornik – glas otroka prerasti v normativni okvir oziroma zakon, ki bo uredil to področje. Ob tem je treba nujno poudariti tudi demografsko dejstvo, ki govori o starajoči se slovenski družbi, ki le-tega ne upošteva v vsakdanjem ali normativnem življenju. Mogoče je prav zato čas za razmislek tudi o projektu zagovornik – glas starejšega odraslega. Namenoma sem uporabil to definicijo, kajti stroka, ki se ukvarja s področjem gerontologije oziroma starajoče se družbe, namenoma išče nova izrazoslovja, ki bi nekako postavila v bolj enakopraven položaj tudi starostnika oziroma starejšega odraslega.

Ob zaključku želim varuhinji človekovih pravic in njeni ekipi uspešno delo še naprej in, kot rečeno, poročilo podpiram. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek ima besedo. Za njim se pripravita gospod Srečko Meh in gospod Mirko Brulc.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi, gospa varuhinja s sodelavci!

Moram reči, da vsako leto z zanimanjem spremljam poročilo varuha in delo varuha skozi leto. Moram reči, gospa varuhinja, da od vas veliko pričakujem, zato sem vas tudi podprl na volitvah, ko se je izbiralo varuha. Zavedam se, da ste nasledili dva, bom rekel milo, ponesrečena mandata, ko se gospod Hanžek, moram reči, očitno sploh ni zavedal, da je bil izrazito pristranski v številnih zadevah. Vaša predhodnica se od tega nekako ni upala oddaljiti, kajti v slovenski družbi, v slovenski državi, o čemer je ena kolegica že tukaj govorila, ampak iz drugega vidika, si nekateri ne upajo, kajti so določene kategorije ljudi, ki so sistemsko zapostavljene. V takšnih razmerah se je malo težje zavzeti za tiste skupine ljudi, ampak upam, da se je s tem to končalo. Ko berem vaš uvod, moram reči, da ste dali tiste poudarke, da sprašujete tudi v tem uvodu, ali je Slovenija še pravna država. Vesel sem tudi, da je bilo rečeno, da ste dali nekje pobudo tožilstvu, pravi gospa Klasinc v zvezi z Vegradom, da mora tožilstvo reagirati.

Prejšnja varuhinja ni reagirala v celem mandatu glede tega, kaj se je pri nas dogajalo – rop države, ki je rop ljudi, zaradi katerega so kršene temeljne človekove pravice številnih družin, ljudi do enakih izhodiščnih možnosti. Upam, da boste vi reagirali na to, da tožilstvo in pravosodje nočeta začeti izvajati Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Ta glas je potreben. Kot je bilo tudi omenjeno, morajo tožilci po dolžnosti sprožiti postopke, če zaznajo kazniva dejanja v javnosti, po uradni dolžnosti. Tudi za nas to velja. Ko, omenjam večkrat, je gospod Tajnikar govoril na Odmevih, da je bilo iz podjetij preko bank prelitega v tujino, ukradenega 11 milijard evrov denarja, pa noben tožilec še ni, vsaj proti neznanemu storilcu, vložil ovadbe. Ko je bila, recimo, zloraba notranjih informacij. To, da so si lastniki Factor banke v mesecu avgustu izplačali dividende ...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jerovšek, poročilo.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ja, to je del poročila. Pravosodje zelo obravnava in je tudi pri eni stvari bilo opozorjeno tožilstvo, sem to pohvalil. Izplačali so si dividende v milijonskih vsotah ob tem, da so vedeli, da je tik pred bankrotom. To je ropanje. To je zloraba notranjih informacij. Upam, da boste opozorili tožilce, da naj ukrepajo.

Gospa varuhinja, imate priložnost, da postanete na področju človekovih pravic slovenski papež Frančišek, ki ga sedaj vsi upravičeno občudujemo, ne glede na verska čustva, kajti to, kar se je zgodilo pred dnevi, ko je sankcioniral limburškega škofa, ki se je šel razsipnost – nikjer nisem zasledil, da je bilo kaj ukradenega denarja, ampak to po njegovem ni v skladu z moralnimi, etičnimi načeli. Zato vas prosim, da v Sloveniji opozarjate, kam je odšla ta družba, da se eni mastijo, se vozijo z jahtami,

ne vem kaj, z ukradenim denarjem, pa nihče ni pripravljeni sprožiti postopkov. Sedaj imate v tem papežu svetel primer, kako se da, ko naletite na splošno odobravanje. Nenazadnje tudi to, kar je naredil v primeru slovenskih nadškofov, ki so samo objektivno krivi po mojem mnenju – česa takšnega v civilnem življenju v Sloveniji ni bilo! Nihče se ni pripravljen ograditi od teh veljakov, teh centrov moči, te oligarhije, ki je ropala in kradla. Ko smo pri tem, kaj lahko varuh stori, bi vam želel, ko sem vam zdaj že dve pobudi dal, dati še tretjo. Od začetka septembra so bila v Delu objavljena pisma bralcev, ki so se nanašala na razvpito zadevo v zvezi z Rovtami.

Še prej moram en stavek reči. Kolegica Klasinc je rekla, da ne čuti, da bi bili pri nas katoličani manj vredni, ampak da večkrat vidi, da se godijo krivice partizanom. Mislim, da se jim godijo, avtentičnim partizanom, takšnim kot sem jaz, njihov potomec. Kajti avtentični partizani se niso ukvarjali z revolucijo in z revolucionarnim nasiljem, in je krivica, da se nihče v tej državi ne zavzame, da bi tisti, ki so zlorabili partizanstvo in okupacijo, stopili pred obličje pravice. Pa nisem za to, da bi bili zaprti. Tu lahko sprejmemo, enkrat sem že predlagal, akt o aboliciji po izpeljanih sodnih postopkih. Naj bo nekdo, če je bil zločinec v vojni ali v povojnem hudodelstvu, spoznan za krivega, naj ga sodišče obsodi, pa mu mi dajmo milost in sprejmemo akt o aboliciji, da bo živel, da se bo razbremenil svojih grehov. Ampak nihče noče v tej državi v to smer delovati. V Delu sem zasledil dve pismi: Judite Treven iz Rovt in generala Janeza J. Švajncerja, znanega generala slovenske teritorialne obrambe, sedaj upokojenega vojnega zgodovinarja, ki pritrjuje gospe Treven o tem, kakšni zločini so se dogajali v letu 1942 in po vojni, ko je bilo v Rovtah 218 ljudi umorjenih, vsega skupaj pa 300. To, kar govorim, je v prid slovenskih partizanov in partizanščine.

Gospod Švajncer – sem mislil, da bom kje zasledil kakšno reakcijo na to – ni kdorsigabodi. Je general, je osamosvojitelj, je tudi znan levičar med drugim, in pravi: "Prav bi bilo, da bi pismo Judite Treven služilo kot ovadba za policijsko preiskavo in predlog za zgodovinsko raziskavo dogajanja v Rovtah in Dolomitih leta 1942." Nadalje pravi, da je komandant Dolomitskega odreda Rado Pehaček – mislim, da je bil po vojni razglašen za heroja in je imel vse privilegije – sistematično delal proti propartizanskim čustvom domačinov, da jih je odvrnil od partizanstva, zato so pobijali – v tem članku z dne 5. septembra to vse piše –, in da so takratni partizani delali pod komandantom Radom Pehačkom, ki je na spomenikih, po navodilih italijanskih agentov obveščevalnih služb, pri čemer navaja celo imena. In da je bil osnovni cilj, kako ljudi odvrniti od osvobodilne fronte in okupatorja. To so neverjetni zločini, saj so ob tem množično morili ljudi. Upam, da bova skupaj naredila nekaj, jaz s svojo debato, v

zagovor partizanstva, avtentičnega partizanstva, ki se mora ločiti od revolucije.

Pozivam vas tudi, da ko bo v naših medijih kar naprej – pa nisem odvetnik – govora vsepovprek, kako je Rimskokatoliška cerkev kolaborirala, in sta ob tem omenjeni tudi Gorenjska in Štajerska, da reagirate, ker je to strašna krivica za Štajersko. Vsi duhovniki so bili zaprti in izseljeni, pa ni bilo dveh izdajalcev, dveh kolaborantov med njimi. To se posplošuje, in je na podlagi tega bila pred leti v nekem štajerskem mestu narejena anketa, ali je Cerkev na Štajerskem kolaborirala z okupatorji, in je 70 % ljudi reklo, da je, so bili pa prej vedno najbolj zavedni ob okupaciji. Takrat so tisti, ki so to sprovcirali, da je takšno mnenje, komunisti, res kolaborirali z okupatorji in hodili po ulicah v pozdrav Hitlerju z dvignjeno roko. To sem omenil. Pričakujem, da bo to narejeno. Gospa varuhinja, povzimate poročilo, ki ga je vaša predhodnica delala in se nanaša na njeno obdobje. Tu pravite tudi: "Še vedno se dan za dnem srečujemo z vprašanjem etike v javni besedi ..." – se absolutno strinjam – "...in z že znano mislijo, da je izgovorjena beseda tvoj gospodar, neizgovorjena pa suženj." Pri tem bi zagotovo veljalo zlasti v hramu demokracije, pri nas, na prireditvah, v medijih, na spletu in še marsikje mnoge zaslužniti. Vem, da tu prihaja do sovražnega govora ali pa neetičnega izražanja, hkrati pa se bojim, da smatrate, da je parlament vir tega. Verjamem, da poznate parlamente po svetu in veste, da je ta eden izmed najbolj nežnih, blagih in neaktivnih na tem področju in da se ne zavzimate za to, da bi zavezali usta poslancem.

Tu kaj veliko pravega sovražnega govora oziroma tega, kar je zdaj definirano, ne zaznam. Resda odnese. Kolegico je zadnjič zaneslo ali pa lani enkrat nas je imela za pujske, ampak to ji odpustim iz ideološkega razloga. Ni se mogla kontrolirati. Sem pa proti temu, da se govori, da je pri nas parlament vir. Parlament je takšna inštitucija, ki mora imeti klic, ki mora biti ostra. Lahko govorim ostro, ker mi ne more nihče evra očitati. Lahko sem oster in bom oster. Kolegica Klasinc je prej rekla, kako žalostno je, da politiki ocenjujemo, kaj je politično, da je to absurd. Ne vem, kaj je imela v mislih, ker sem danes zamudil, saj sem imel drug opravke, ampak mislim, da se je nanašalo na kolegico Kociper, ki mi dostikrat neformalno očita, da o vsaki točki politično govorim. Verjetno tega ne bo več nikoli rekla, ker smo bili skupaj v delegaciji predsednika na uradnem obisku v britanskem parlamentu. Ko smo pol ure poslušali razpravo, je ena od sekretark, ko smo šli ven, rekla – niti besedice ni bilo o zakonu ali amandmajih, sama politika. Tudi minister je senčnega ministra nagovoril tako, da je rekel: "Me veseli, da ste se začeli za to zanimati. Uživate na položaju senčnega ministra – čeprav je opozicija sprožila debato – in vam želim še mnogo srečnih let na tem položaju senčnega ministra." Vedno se zbadajo malo politično, pa

imajo parlamentarno demokracijo ne vem, kako dolgo, in to ni greh, to je normalno.

Tudi ko smo bili pri vodji poslanske skupine v spodnjem domu, gospe Eagle, je predsednik Veber vprašal, kaj pa opozicija. Gospa je bila 8 let ministrica v Blairovi vladi in je rekla: "Ja, normalno, tako kot vedno – koalicija ima večino, ima svoje projekte, ima svoje načrte in jih uveljavlja skozi parlament, ampak naša naloga, naloga opozicije pa je ... – točno s temi besedami je rekla – ... da jo pri tem oviramo in temu nasprotujemo." Pomislite – da bi v Sloveniji kdo kaj takšnega rekel, bi bilo nekaj groznega. Zaradi tega mislim, da Maša Kociper s temi svojimi zgrešenimi pogledi ne bo več hodila na dan, tudi ne v osebnem stiku z mano, čeprav sem ji večkrat dopovedoval, da nima prav, da je parlament mesto, kjer se ravšamo, dobesedno, in je to dobro, ker se marsikaj odpre, ker se marsikaj vidi, in opozorimo takšne institucije, kot je varuh in druge, da začnejo ukrepati ali pa da ukrepajo vsaj v skladu s svojimi pristojnostmi. Izražate tudi zaskrbljenost, da so ogrožene pridobitve sodobne slovenske države na področju varstva človekovih pravic. Tudi jaz sem zaskrbljen, in mislim da so. Eno je to, da skrunijo to slovensko državo kot nebodigatreba. Tudi po medijih včasih prepričujejo, da je napaka, da imamo svojo državo. Za razliko, ko sem bil zadnjič v Litvi: ponos na vsakem koraku, da imajo spet svojo neodvisno državo.

Zadnjič mi je celo nek bivši funkcionar iz prejšnjega sistema, ko me je ustavil kot poslanca v mojem mestu, rekel, da je to velika napaka, da bi rajši bili pod Avstrijci, saj nismo sposobni imeti svoje države. Pomislite! Pa je iz nasprotne opcije. V tej državi je marsikaj ogroženega, in moram reči, da je edino, glede česar moram biti kritičen, vaše pisno opravičilo zadnjič, ko smo imeli namen obravnavati zlorabo otrok na nekem odboru, kar je bilo preprečeno. Mislim, da ste rekli, da se ne boste vmešavali v politiko javnega medija. Mislim, da mora varuh tam, kjer se obravnava zloraba otrokovih, človekovih pravic, še posebej otrokovih ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Zdaj ima besedo gospod Srečko Meh, pripravi se gospod Mirko Brulc.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovana gospa varuhinja, gospe in gospodje!

Vmes sem trikrat zamenjal koncept, kako bi danes govoril tukaj, ker bom potem zapadel v način, ki ga ne odobravam, pa kljub temu. Najprej bi rekel to, da se mi zdi izjemno dobro, da je na vaše poročilo in na predlog priporočil Vlada naredila odzivno poročilo. To se mi zdi izjemno pomembno zaradi tega, ker je Vlada razumela vaš institut in ker je na osnovi tega že povedala, kaj je naredila, kaj dela in kaj bo naredila. To se mi zdi bistveno. Če bi danes o tem govorili, bi naredili en korak več pri tistem,

za kar se trudite vi, za kar se trudi institut varuha in vaši sodelavci. Pa tega nismo naredili. Zdi se mi primerno povedati, da poročilo leta 2011 ni bilo sprejeto v takšni vsebini, kot ste jo predlagali. Takratna koalicija, ki je danes opozicija, vsaj v dobršni meri, je takrat spremenila vaša priporočila in sprejela svoja, češ da so ta odraz dejanskega stanja. S tem je grobo posegla v sam institut, in mislim, da je prav in potrebno, da govorimo o priporočilih, da pogledamo, kaj je Vlada naredila in da na osnovi tega naredimo maksimalno, kar moramo narediti, tudi mi v parlamentu.

Rad bi rekel tudi to, gospa varuhinja, in se vam danes zahvalil, da ste pomagali tistima dvema nesrečnikoma pred Državnim zborom, ki sta protestirala in ju skoraj nihče ni pogledal, in ministrstvo za delo. / oglašanje iz dvorane/ To ste imeli pravico povedati in možnost povedati, če bi se vam zdelo pomembno! Ker zelo radi rečete, naj ne funkcioniramo in komuniciramo tako, vas prosim, da tega ne govorite. Govorim o tistem, kar je naredila varuhinja, kar je naredilo ministrstvo, in pri tem nisem povedal, kaj sem sam naredil, ker se mi to ni zdelo pomembno. Pomembno se mi je zdelo, da tisti v naši državi, ki so odgovorni za to, da ljudem pomagajo, svoje naredijo – varuhinja, ministrstvo –, in da sta ta dva na koncu dobila tisto, do česar sta bila upravičena. V tej povezavi se mi zdi, gospe in gospodje, izjemno pomembno, da nekaj rečemo, predvsem pa veliko naredimo na tem, da ljudi, ki niso dobili plačanih prispevkov, ki niso dobili plač, zaščitimo na eksakten in zelo operativen način, tudi s primerno zakonodajo, ki jo moramo pri nas sprejeti. Zato je moj predlog danes gospe varuhinji, ministrstvom, vsem ostalim: naredimo nekaj, da se tem ljudem ne bo zgodila takšna krivica, kot se jim godi danes, da jim magari država izplača manjkajoče dohodke in da jih potem takoj vzame tistim, ki so to zakrivil z raznimi mahinacijami. To se mi zdi, da bi bilo najbolj primerno in najbolj prav.

Strinjam se s tistim, kar ste govorili glede cest. Odmera cest je ena od velikih krivic. Je pa problem, ker je naložena občinam. Problem je zato, ker te ceste pred tem niso kategorizirane, ko pa jih odmerimo, pa so kategorizirane – bistveno večje, bistvene dimenzije. Ko so ljudje delali hiše tako, kot smo jih delali – takrat smo si ceste naredili za svojo uporabo, kasneje pa je ta cesta postala občinska oziroma krajevna, sistemizirana, in zato je to problem. Je pa problem, ki bi ga morali v državi eksaktno rešiti, magari z enotno odškodnino, z enotnim kakršnimkoli pristopom. Mislim, da je tu resnično treba nekaj narediti. Da pa bi vendarle ne mogel mimo vsega tega, o čemer je danes tukaj bilo govora, se mi zdi, da bom zaključil drugače, kot sem začel. Zagotovo gospa Janja Klasinc ni imela sovražnega govora. O tej problematiki danes je govorila tako, kot je mislila, da je prav. In tako jo jaz razumem.

Mislím, da je legitimno, da se tukaj "klopfamo", kot se je izrazil predhodni govorec. Ni pa prav. Nismo zato tukaj. Tukaj smo zato, da bomo izražali mnenje državljanek in državljanov, svoje mnenje, sprejemali v dobro državljanek in državljanov tudi primerne zakone. Zato se mi zdi prav, da govorimo o tem, kar se je zgodilo lansko leto, ker se poročilo nanaša na leto 2012, in leto 2012 je bilo tisto leto, ki ga sicer lahko primerjamo z letom 2011, pa žal priporočila niso bila sprejeta. Ampak bi bilo prav, da danes rečemo operativno, da za tisto, kar smo na nek način zadolžili Vlado, potem tudi kontroliramo, ali bo Vlada to res naredila, ker se mi zdi zelo pomembno, da se ta priporočila udejanjajo tudi v življenju. Zdi se mi pa nehigienično, da bivši policijski minister danes kot poslanec tukaj govori o tem, kaj bi naj delala varuhinja, da govori o tem, kaj bi naj naredili na policijskem ministrstvu, kaj naj dela sodstvo in kaj naj dela kdorkoli drug. Ne jemljemo te pravice, ni pa higienično. Bistveno bolj prav bi bilo, da bi govorili o tem, kar se je lani zgodilo, in ne o tistem, kar se je zgodilo pred 5, 10 ali 20 leti. Mu nič ne negiram tistega, kar je delal v onem sistemu, česar jaz nisem delal, in kaj je bil po poklicu – oba sva bila v tistem sistemu. Gospe in gospodje, tisti sistem je bil slab za marsikoga, za večino pa dober.

Še nekaj. Ko govorite o tem, kaj piše v kakšnem članku in kaj bi tožilstvo moralo narediti – zakaj tožilstvo ni reagiralo na knjige o orožju? Koliko knjig je bilo napisanih? Zakaj tega nihče ne pove? Zakaj danes ne govorimo o tem, kdo je kriv za luknjo v Zvonu? Ko smo papeža Frančiška tolikokrat tukaj omenjali, pa naj bo miren, bi rekel, zakaj ne pokrije tiste luknje, ki jo bomo davkoplačevalci in davkoplačevalke poravnali za tisto, kar sta naredila Zvon in mariborska škofija! O tem je tudi treba tukaj govoriti. Še enkrat pa se mi zdi izjemno pomembno, gospe in gospodje, da danes sprejememo priporočila varuhinje in odgovore slovenske vlade. To nam daje upanje, da bomo reagirali vsak po svojih sposobnostih in za tisto, za kar smo odgovorni in plačani. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Besedo ima gospod Mirko Brulc, za njim pa je želel besedo predstavnik Vlade.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Razpravo kolega Jerovška nikar ne jemljite kot mobing na delovnem mestu, ker se pozna in veva, kakšen dialog vedno vodite. To je malo za šalo. 18. redno poročilo je takšno, kot sem ga pričakoval. Tisti, ki idealizira stvari, je lahko razmišljal drugače. Porast problemov, ki kaže na to, da je ta vsemogočna kriza neuničljiva tudi v Sloveniji in da rastejo krivice, ki jih doživljajo občani in občanke – to je logično, ni pa sprejemljivo. Pozitivno ocenjujem, da smo ob izvolitvi prejšnje varuhinje, gospe Zdenke

Čebašek Travník, in tudi ob izvolitvi gospe Vlaste Nussdorfer imeli srečno roko, da imamo vsaj v teh dveh zadnjih primerih dobre varuhinje in dobre varuhe. Če pa gospod Hanžek hodi z demonstranti po ulici in ustanavlja stranko – to je njegova pravica, je svoboden državljan. Zakaj tega ne smel? Pohvalo zasluži tudi cela ekipa, ki dela na tem področju, in to poročilo je odraz tega garanja. Pozitivno ocenjujem tudi to, da je bila podana ocena, da se policija vedno ustrezno odziva na priporočila varuhinje. To je dobro, dober znak.

Zaradi omejenega časa ni mogoče naštetati palete problemov, ki so tukaj navedeni, pa naj omenim vsaj nekatere. Spodbujanje nestrpnosti, sovražnega govora, javnega spodbujanja sovraštva in tako dalje. Sprašujem: ali je še kje v Evropi možno združevanje kvizlingov, domačih izdajalcev, oblačenje v uniformo, in ali ni to spodbujanje sovraštva zelo nevarno? Ali ni volontersko delo suženjsko delo? Kdo danes dela zastoj? To je suženjsko delo, prosim lepo. Izgovor pa je: boš dobil prakso in potem dobiš službo. Eno figo! Zaradi prenatrpanih zaporov so kršene človekove pravice ne samo zapornikom, ampak tudi pravosodnim policistom, ki tam delajo v nemogočih pogojih. Se v Državnem zboru zavedamo svoje odgovornosti, ko sprejemamo neustavne zakone, ki potem prinašajo zelo negativne finančne učinke? Na to je bilo opozorjeno v tem poročilu. Imamo oceno, kakšno bi bilo življenje, pa ne samo Slovencev in Slovenk, ampak vseh Evropejcev in Evropejk, če ne bi dajali groznega denarja v sanacijo grehov bankirjev in bi to namenjali izobraževanju, zdravstvu, socialnemu varstvu, novim delovnim mestom, kulturi in še čemu? Te ocene nimamo.

Kaj naj ob tem še rečem? Samo to, da, gospa varuhinja, bodite s svojo ekipo ostri do vseh nas, do vseh tistih, ki prispevajo k pojavljanju krivic. Nisem optimist, da bom rekel, da bo prihodnje leto to poročilo dosti tanjšje, lahko pa sami k temu prispevamo marsikaj. Prejšnji režim je bil v tem parlamentu nešteto krat omenjen. Res pravim, da je krivičen. Mnogi so si zgradili velike stavbe – hudiča, zdaj bo pa treba davke plačevati. Gradili so jih v prejšnjem sistemu, in so si pridobili visoke pokojnine v prejšnjem sistemu in tako dalje, zdaj pa tak udarec – kar naenkrat obdavčitev premoženja. To je krivica. Ampak to ni res – to je prav. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Besedo je želel predstavnik Vlade, za njim pa mag. Barbara Žgajner Tavš.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Ker tudi na ministrstvu jemljemo poročilo, in ne samo poročilo, ampak tudi priporočila varuhinje, zelo resno, je prav, da se tudi oglasimo in povemo, kaj mislimo narediti na

tem področju, da bi nekoliko zmanjšali negativne posledice, ki se nam dogajajo v družbi, kaj bomo naredili, kaj je bilo narejeno. Zdi se mi pomembno, da vsi, ne glede na to, kdo upravlja z vlado, katera vlada, pravno varnost in varovanje človekovih pravic jemljemo zelo resno, in da takrat, ko ima nekdo priložnost, ko upravlja z državo, tudi naredi vse za to, da zaščiti najbolj ranljive skupine, pa ne samo teh, da ščiti pravno varnost preko ukrepov, ki jih znotraj ministrstev lahko izvaja. Slišali smo, na katero obdobje se poročilo nanaša, kaj vse je narobe, kje, na katerih področjih moramo stvari popravljati. Čakamo na poročilo, kaj se nam bo dogajalo v letu 2013 in kaj lahko naredimo preventivno. Moramo vedeti, kdo je takrat, ko je imel možnost, karkoli spreminjal. Zelo natančno smo pogledali priporočila varuhinje. Nekatere stvari smo že začeli izvajati, nekatere so v postopku, nekatere pa še bomo.

Če grem nekoliko po vrsti, glede na omejen čas, smo pregledali predvsem, kar se nam dogaja pri prvi točki na področju revščine. Vemo, da je številka, da okrog 270 tisoč ljudi v Sloveniji živi pod pragom revščine, zato v proračunu nismo pristali na zmanjševanje socialnih transferjev, nismo pristali na debato o znižanju minimalne plače, ker se nam zdi to izjemnega pomena, ker je minimalna plača glede na košarico tveganja revščine manjša od tistega, kar povzroča, da je nekdo pod tistim, kar pomeni biti reven. Zato je pomembno skozi ukrepe, ki jih imamo, narediti vse za to, da pomagamo tisti skupini ljudi, ki živi pod pragom revščine, kljub temu, da imamo po nekaterih statističnih podatkih nižjo stopnjo tveganja revščine. Je pa res, da se s tem ni za zadovoljiti zaradi tega, ker so ti podatki, če govorimo o Eurostatu, iz leta 2011. Takrat je bilo materialno stanje prebivalstva nekoliko drugačno.

Zaradi tega smo tudi na matičnem odboru govorili o stanju revščine v Sloveniji in se strinjali, da pregledujemo kazalnike na letni ravni, da vidimo, kaj se nam dogaja. V to smer je tekla debata tudi na ravni Evropske unije. Je pa dejstvo, da smo dobili eno oceno, glede na to, da je večkrat očitek tudi s strani evropskih institucij, da Slovenija da veliko v socialno državo, da veliko transferjev nameni v socialno državo, ampak dejstvo je, da v primerjavi z drugimi državami Slovenija daje manj za socialne transferje, daje pa jih zelo učinkovito. Smo med državami, kot sta Avstrija in Luksemburg, ki jih ciljamo, te socialne transferje, ki jih imamo. Na ministrstvu verjamemo, da manevra za zniževanje socialnih transferjev enostavno ni več. Argument imamo, da nismo v tisti skupini držav, ki daje največ za socialne transferje, jih pa dajemo zelo učinkovito. Problem imamo pri brezposelnosti v Sloveniji. V letu 2012 nam je brezposelnost med mladimi rekordno zrasla. Za 10 % se nam je povečala brezposelnost med mladimi. Sicer nam od letošnjega januarja brezposelnost postopoma pada. Padla je za približno 7 do 8 tisoč, čeprav

se s tem tudi ne moremo zadovoljiti, ker vemo, da moramo na drugi strani gledati zaposljivost, koliko delovnih mest je bilo ustvarjenih in koliko mladih se nam je izselilo iz Slovenije. Tako da ta podatek, tudi zaradi nekaterih, ki so šli iz evidenc, ker tukaj govorimo o registrirani brezposelnosti, ne sme biti zadovoljiv, in moramo še vedno gledati številko kot zaskrbljujočo ter na podlagi tega sprejemati tudi določene ukrepe.

Zato smo znotraj ministrstva pripravili konkreten plan na področju aktivne politike zaposlovanja. Tu smo naredili že veliko. Imamo konkretne rezultate, ker v letošnjem letu smo vključili v aktivno politiko zaposlovanja več kot 100 % ljudi. Okoli 7 % več mladih se nam je zaposlilo v letošnjem letu. Poleg tega pripravljamo mentorske sheme, ker želimo skupaj s finančnimi sredstvi, ki jih imamo – teh je manj, kot jih je bilo v preteklosti –, usmerjati finančna sredstva v takšne ukrepe, da bodo na dolgi rok omogočali mladim neko delovno mesto. Mentorske sheme torej zato, da bodo lahko mladi vstopali na tista delovna mesta, ki so sedaj zasedena z ljudmi, ki so pred upokojitvijo in zelo veliko znajo. S spodbudami bomo omogočili, da se to znanje prenaša in da mladi na teh delovnih mestih ostajajo. V novem proračunu povečujemo sredstva za javna dela. Za 17 milijonov več bo teh sredstev, kar pomeni, da bo v letu 2014 9 tisoč novih vključitev v javna dela, kar je enkrat več kot do sedaj. Želimo si v sklopu projekta Jamstvo za mlade narediti velik nabor ukrepov, ki se že izvajajo znotraj ministrstva, in priti do večje številke vključenosti mladih v aktivno politiko zaposlovanja. Pa ne samo to, z interventnim zakonom smo že sprejeli zakon, ki bo omogočal delodajalcem spodbude pri prispevkih za zaposlovanje mladih. S 1. novembrom to začne veljati. Še nekaj je takšnih ukrepov, kjer skušamo v okviru svojih pristojnosti na ministrstvu narediti vse, da omilimo situacijo, ki se nam pojavlja. Je pa res, da brez gospodarskega razvoja dodane vrednosti delovnih mest več ne bo oziroma ne bo več delovnih mest na trgu, in v to moramo usmeriti svoj fokus. Dobili smo tudi pobudo. Uspeli smo s pobudo na evropski ravni, kjer bo Slovenija upravičena do od 8 do 10 milijonov sredstev, ki jih bomo lahko prav tako usmerili za zaposlovanje mladih v vzhodni slovenski regiji, ki je ta segment gospodarske in finančne krize utrpela še nekoliko več. Ne samo to, poznamo tudi posledice ZUJF, ki je bil sprejet v letu 2012, poznamo analizo inštituta, ki je govoril, kakšne anomalije je na nekaterih področjih prinesel del socialne zakonodaje. To odgovornost smo sprejeli in bomo šli v spremembe socialne zakonodaje, ki so že v proceduri, in jo bomo po novembrskih praznikih tudi obravnavali na matičnem odboru. Smo pa velikokrat radi kritični samo do tistih, ki v nekem trenutku upravljajo z državo. Recimo, spremembe ZUJF se nismo lotili, se ga je težko lotiti, ampak smo veliko stvari odvzeli določeni skupini prebivalstva. S

socialno zakonodajo pa bomo znotraj ministrstva poiskali tisti del sredstev in z manjšimi spremembami skušali te probleme nekoliko omiliti. O mladih sem že povedal, kaj vse se nam obeta. Na ministrstvu smo prioriteto usmerili tudi v preprečevanje sive ekonomije ter bolj konkretno osredotočili svoje področje na preprečevanje dela in zaposlovanja na črno. Tu so štirje konkretni zakoni: Zakon o urejanju trga dela, kjer govorimo o omejevanju agencijskih delavcev – to je zelo pomembno. Vemo, da je v mnogih poročilih to bilo predstavljeno, a žal neurejeno. Sedaj končno prihajamo do regulacije tega. Manj agencij, ki se bodo morale profesionalno s tem ukvarjati. Zelo pomembno je, da prvič po dolgem času rešujemo izkoriščanje delavcev in jim s tem zagotavljamo tudi pravno varnost. Matična evidenca – zelo pomembno –, da bo moral delodajalec na dan začetka dela prijaviti delavca v zavarovanje, ne pa v roku 8 dni, kot je bilo to doslej. Če je inšpektor takšnega delavca našel na gradbišču, je delodajalec rekel, da je komaj začel, in spet smo bili v krogu kršenja različnih pravic. Zakon o inšpekciji dela je v proceduri, kjer krepimo inšpekcijsko službo, prenašamo nekatere pristojnosti na Carinsko upravo, in zakon o preprečevanju dela na črno, kjer ne samo sankcioniramo, ampak tudi z nekim ... /izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Mag. Barbara Žgajner Tavš, za njo pa gospod Janez Ribič.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa za besedo. Spoštovana varuhinja s sodelavko, spoštovani predstavniki ministrstva!

Žal je vsepovsod tako, da tam, kjer se kapital vzpenja po lestvici vrednot, izgublja človekovo dostojanstvo. Ne samo v Sloveniji. Slovenija je vpeta v evropski prostor, ki mu žal vlada kapital. Četudi se trudimo in si včasih mečemo pesek v oči, da Evropa vendarle ni taka celina. Upam, da bomo kot družba, in verjamem, da še vedno ostajamo na dobri poti, ohranili občutljivost za posamezne usode oziroma zgodbe ljudi. Nenazadnje nas na to opozarja vsakokratno poročilo varuha oziroma varuhinje človekovih pravic. Poročilo za lansko leto je po moji oceni dober presekok aktualnega stanja v naši družbi. Daleč od tega, da bi bilo vse idealno. Pa vendarle ne bom govorila vsehprek, ker sem tudi sama časovno omejena. Morda bi nadaljevala samo na enem segmentu, ki ga osebno bolj spremljam in na katerega je opozorila tudi varuhinja človekovih pravic v poročilu, ki napeljuje resorno ministrstvo te vlade, vlade Alenke Bratušek, naj preuči ugotovitve Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo, o katerem je na kratko govoril pred menoj že državni sekretar. Vlada Alenke Bratušek je preučila poročila, in je na naših mizah zadeva koalicijsko že usklajena. Je vrsta

ukrepov, učinkov pretekle socialno varstvene zakonodaje, ki je nedvomno pokazala določene pomanjkljivosti, ki pa jih, verjamem, bomo v prihodnjem tednu – če se ne motim, je 6. novembra seja matičnega delovnega telesa – v veliki meri odpravili. Upam, da s podporo vseh političnih strank v Državnem zboru.

Če se res na kratko dotaknem tega, kaj vse bo prinesla nova socialno varstvena zakonodaja oziroma popravki te zakonodaje, pa je to istočasno odgovor na nekatere obtožbe, ki so bile dane – da vlada Alenke Bratušek posega v socialno državo in jo ruši. Res samo na kratko nekaj ključnih poudarkov, da boste videli, katera so tista področja, kjer se stanje najšibkejših z novo zakonodajo izboljšuje. Kar se tiče enostarševskih družin, uvajamo povišanje dodatka za enostarševsko družino na otroka pri denarni socialni pomoči s 26,52 evra na 53 evrov. Uvajamo upoštevanje samo dela otroškega dodatka pri drugih pravicah po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, na primer pri subvenciji vrtca. Sedaj se kot dodatek upošteva celoten otroški dodatek, po predlogu pa se ne bo upošteval dodatek za enostarševsko družino in 20 % otroškega dodatka za prvega otroka v prvem razredu. Če grem naprej na področje starejših prejemnikov socialnih transferjev. Pri osebah, ki so trajno nezaposljive, trajno nezmožne za delo ali so nezaposlene – ženske, starejše od 63 let oziroma moški, starejši od 65 let – oziroma v družinah s takšno osebo uvajamo, da se kot premoženje ne upoštevajo denarna sredstva samske osebe v višini do 2 tisoč 500 evrov. Sedaj je ta cenzus 795,66 evra oziroma pri družini do 3 tisoč 500 evrov, pa ne bom več naštevala.

Cenzusi se povečujejo, kar verjamem, da je absolutno pozitiven ukrep v teh kriznih časih za tiste, ki so socialno najbolj ogroženi. Veliko posameznikov se je odločilo za odpoved pravici do varstvenega dodatka zaradi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine. V zvezi s tem uvajamo, da se omejitev dedovanja premoženja osebe, ki je prejemale varstveni dodatek, lahko omeji samo do višine dveh tretjin vrednosti prejete pomoči. Uvajamo dostop do invalidskih komisij ZPIZ za pridobitev mnenja o trajni nezmožnosti za delo in posledično upravičenost do varstvenega dodatka. Tudi na področju družin s šolajočimi otroki se izboljšuje položaj. Uvajajo se državne štipendije za mladoletne dijake, ohranjamo pa tudi višji znesek otroškega dodatka za mladoletne dijake, ki do državne štipendije niso upravičeni. Ostajajo tudi subvencionirane malice pod določenimi pogoji. Na področju velikih družin uvajamo, da se kot premoženje pri ugotavljanju upravičenosti do denarne socialne pomoči ne upoštevajo več prihranki v višini treh minimalnih dohodkov družine. Tudi tukaj zvišujemo cenzus. Uvajamo upoštevanje samo dela otroškega dodatka pri drugih pravicah po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Sedaj se, recimo, kot dohodek upošteva celoten otroški dodatek. Izboljšujemo pogoje za pridobitev izredne denarne socialne pomoči. Na primer, uvajamo pridobitev izredne denarne socialne pomoči za upravičence do varstvenega dodatka, ki bodo lahko po novem upravičeni do te pomoči tudi, na primer, za nujno popravilo strehe, ogrevanje, plačilo položnic. Trenutno so lahko upravičeni do te pomoči samo za plačilo stroškov, nastalih zaradi naravne nesreče, poplav in tako dalje. Uvajamo spremembo upoštevanja dohodkov pri otroškem dodatku, državni štipendiji in znižanem plačilu vrtca za osebe, ki prejemajo denarno socialno pomoč. Tudi tukaj želim posebej izpostaviti, da je bilo upoštevano opozorilo, da se dohodki ne bodo več upoštevali za eno oziroma dve leti nazaj, ampak se bodo upoštevali aktualni dohodki in s tem aktualno stanje družine, ki se znajde v neki krizni situaciji. Uvajamo ugodnejše upoštevanje priložnostnih dohodkov, kamor se šteje tudi študentsko delo. Uvajamo prosti preudarek pri denarni socialni pomoči in varstvenem dodatku. Uvajamo ugodnejše upoštevanje spremembe periodičnih dohodkov, širimo krog upravičencev do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka s tem, da zvišujemo znesek premoženja, ki se ne upošteva za pridobitev denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka. Pri plačilu socialno varstvenih storitev in družinskem pomočniku naj bi se po novem upošteval dohodek samo zadnjih treh mesecev.

Vrsto pozitivnih ukrepov bo sprejela vlada Alenke Bratušek, in verjamem, da je vsakršen očitek, da ta vlada sprejema posege v socialno državo in ruši socialno državo, neutemeljen. Verjamem, da so bile v preteklosti storjene napake in, saj pravim, če bomo ohranili občutek empatije, da bomo sproti popravljali napake, ki so bile storjene, četudi je kriza – vsaj toliko, da ne bomo posegali v tiste res minimalne standarde socialno najbolj občutljivih ljudi. Toliko, ker nekaj sekund pa vendarle moram še pustiti kolegici za menoj, absolutno.

Poročilo oziroma priporočila varuhinje bom tudi sama podprla.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Ribič, za njim gospod Franc Jurša.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovana varuhinja človekovih pravic s sodelavci, spoštovani gospe in gospodje, poslanke in poslanci!

Danes je vsak v imenu svoje poslanske skupine povedal oceno o tem poročilu, zato glede na to, da imam zelo malo časa, o tem ne bom govoril. Bi pa opozoril na dve, tri stvari, ki so se mi zdele pomembne, ko ste poročilo sami predstavljali. Ena takšnih je povezana z ljudmi, ki dajejo zemljišča ob obnovi občinskih, lokalnih, krajevnih cest. Tukaj se mi zdi, da so nekako v položaju, ko se občina odloči, da obnavlja neko

cesto – s tem dela, bi rekel, na nek način dobro delo za tistega, ki je ob tisti cesti doma. Dobi, ne vem, nov asfalt, dobi pločnik, urejeno komunalno infrastrukturo od vodovodov do kanalizacije, tudi telekomunikacijskih napeljav in tako naprej. Zdi se mi, da je s tem ta nepremičnina dobila veliko večjo vrednost, kot jo je imela pred tem. Zato se mi zdi prav, da bi bilo treba tudi to upoštevati, ko se pogovarjamo o plačilih za takšna zemljišča. Sem pa za to, da naj bi bila, ko se obnavljajo regionalne in magistralne ceste, in ko se gradijo avtoceste, to enotna odškodnina, o kateri bi morda govorili tukaj in jo tudi tukaj določili.

Druga zadeva, ki se mi zdi pomembna. Recimo, nekdo se odloči in predlaga svoje kmetijsko zemljišče preko občine, da bi se spremenilo v gradbeno. Izpolniš formular in si to zaželiš, občina prične s postopkom, ga morda pripelje tudi do kraja skupaj z ustreznimi ministri, in se lahko zgodi, da je nekemu posamezniku uspelo, da je takšno kmetijsko zemljišče uspel spremeniti v gradbeno. Ko ga je začel spreminjati, je bilo zemljišče vredno, recimo, en evro, ko pa se je to zemljišče spremenilo v gradbeno, pa 50 evrov in več. Potem neka mlada družina želi kupiti parcelo in mora plačati na to davek – ta mlada družina, ne pa tisti, ki je to dobil na nek način podarjeno s strani države. Tudi o tem bi bilo treba razmišljati. V zadnjih časih se velikokrat dogaja, da se manjša podjetja z 10, 20 zaposlenimi srečujejo s problemom pridobitve dela na trgu, ker vemo, kje in kako država funkcionira ali pa gledamo tudi na ta podjetniški del – velikokrat se zgodi, da bodisi ne dobijo dela bodisi je delo na trgu podcenjeno, da ga niti ne morejo vzeti. S svojimi 10, 20 ljudmi iz dneva v dan bolj tonejo. Odpustiti si nikogar ne upajo, ker morajo plačati odpravnine, za kar nimajo ustreznih sredstev. Zanima me, kaj lahko tukaj naredimo oziroma pravim, da moramo biti pozorni tudi na takšne stvari.

Spoštovana varuhinja človekovih pravic, želim vam veliko modrosti pri obdelovanju takšnih tem in vse dobro. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem, lep pozdrav varuhinji s sodelavko!

Glede na to, da sem zelo omejen z mojo razpravo, sem moral nekatere zadeve izpustiti iz tega, kar sem hotel povedati. Bi pa vseeno rad povedal in pozval še posebej varuhinjo, da poskrbi za položaj starejših državljanov in državljanek. Veste, celotna stopnja tveganja revščine v Sloveniji za leto 2012 znaša 13,5 %, za starejše od 65 let pa celo 19,6 %. Pri moških je nekaj nižja, pri ženskah pa celo zelo visoka, 25-odstotna. Pri enočlanskih družinah oziroma gospodinjstvih, starih nad 65 let, je

stopnja 33,3-odstotna pri moških, pri ženskah pa celo 44-odstotna. To daje signal, da je treba skrbeti za to populacijo. Poglejte, upadanje zasedenosti domov za starejše je zaradi nezmožnosti plačevanja vedno večje. Mlajši jih vzamejo in jih pripeljejo nazaj na svoj dom, tam pa za njih ni poskrbljeno z ustrežno zdravstveno in oskrbno pomočjo. Lani se je varstvenemu dodatku odpovedalo celo 33 tisoč 730 upokoencev. To daje nek signal, da je revščina v Sloveniji vedno večja. Ne dvomimo v to ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospoda Franca Pukšiča ne vidim v dvorani, tako da je naslednja razpravljalna mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic!

Ne bom vam solila pameti, kaj morate delati in kaj mora biti v naslednjem poročilu zaradi tega, ker menim, da je inštitucija varuha človekovih pravic avtonomna, neodvisna, in da je to, kar nam v poročilo zapiše, rezultat tistega, kar so povedali ljudje, ki so se čutili prikrajšane za svoje človekove pravice. Bi si pa želela, ko vam izrekam priznanje za zelo korektno povzeto poročilo, ki ni nastalo ob vašem sodelovanju – nastalo je ob sodelovanju vaših namestnikov, namestnice in treh namestnikov –, da se vam ob izteku vašega mandata ne bi dogajalo tisto, kar se je danes slišalo o delu preteklih dveh varuhov. Moj spomin seže k obravnavi prvega poročila, ki ga je zagovarjala dr. Zdenka Čebašek Travnik. Takrat je bilo tisto poročilo povzdignjeno v primerjavi z vsemi prejšnjimi in deležno vsesplošne hvale. Upam, da ob koncu vašega mandata ta hvala ne bo zdrsnila na raven kakšnih drugih sodb in da ne bova skupaj z žalostjo ugotavljali, da se na tem svetu dogaja, tako kot pravi latinski pregovor: sic transit gloria mundi.

Sedaj pa k tistemu, kar je bilo rečeno. Ne znam si predstavljati, kakšno naj bi bilo uravnoteženo poročilo varuha človekovih pravic. Morebiti si kdo to predstavlja tako: če zaznamo desni ekstremizem, o njem ne govorimo toliko časa, dokler ne odkrijemo še levega. Morebiti si kdo to tako razlaga. Nekateri naši evropski poslanci v Evropskem parlamentu tudi zadeve tako razlagajo. Tisto, kar se meni zdi v poročilih varuha človekovih pravic posebna vrednota, in je to tudi v vaših priporočilih zapisano, je to, da zelo spoštljivo ravnate z osebnimi podatki in da v enem od priporočil tudi zahtevate, da morajo biti vsi postopki pred varuhom človekovih pravic varovani. Niso dovoljeni posegi v osebne podatke. To je zelo pomembno zaradi tega, ker smo v razpravi slišali številna imena, številne konkretne primere, tudi imena že umrlih, in ko hkrati zahtevamo pietetno ravnanje, se sami v svojih besedah te pietete in te zahteve ne

držimo. Soglašam s priporočilom, ki nalaga nosilkam in nosilcem političnih funkcij zelo odgovorno ravnanje z javno besedo, ampak zato ne smemo posegati v zasebne pogovore in se do njih ravnati enako, kot se ravnamo do javno izrečene besede. V vašem poročilu sem zasledila, recimo, posebej tudi tisto, kar se nanaša na demonstracije ob koncu lanskega leta. Čakam na poročilo varuha človekovih pravic. V svojem poročilu ste se zavezali, da boste s posebno skrbnostjo preučili poročila komisij, ki so se ukvarjala s tem, kaj se je v policijskih postopkih in ob demonstracijah dogajalo. To se mi zdi izrednega pomena.

Rekla bi, da v celoti podpiram priporočila. Bi pa predlagala ob končni redakciji sklepa, ki ga bo Državni zbor sprejel v zvezi s priporočili, da neko redakcijsko pomanjkljivost, ki je sedaj nastala, odpravimo. Namreč, zadnji dve priporočili iz sklopa ustavnih pravic, zapisani pod številčkama 12 in 13, bi morali biti uvrščeni ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj ima besedo mag. Lejla Hercegovac. Za njo bom dala besedo še predlagateljici gospe Vlasti Nussdorfer.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Časa je malo. Spoštovani!

Urad varuha človekovih pravic je naredil veliko v Republiki Sloveniji. Dela mu za naprej ne manjka, in to je tisto, kar me skrbi. Vsi bomo s pravno državo, etiko, moralo in človeškim odnosom doprinesli v Državnem zboru, da bo dela manj. Vlada spremlja delo varuha in v največji možni meri spremlja zakonodajo ter jo v tej luči tudi spreminja z določenimi priporočili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še gospa Vlasta Nussdorfer.

VLASTA NUSSDORFER: Spoštovana podpredsednica, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana državna sekretarka!

Vsem bi se rada ob koncu zahvalila za zelo izčrpne prispevke, vaše misli, sugestije, ideje o poročilu, ki sem ga predstavila na začetku in je plod dela številnih strokovnjakov, namestnikov in tudi svetovalcev pri varuhu – celotne ekipe, ki jo je v minulem letu vodila prejšnja varuhinja, dr. Zdenka Čebašek Travnik. Ker ste tisti, ki boste in ste že v preteklosti spreminjali zakonodajo, sem kot varuhinja vesela, da se je katero izmed priporočil med tem, ker gre za preteklo leto, že uresničilo, da se je tudi Vlada opredelila do mnogih priporočil in podala svoje mnenje. Polagam vam na dušo in srce, da ko boste spreminjali zakonodajo, ki se v teh časih običajno spreminja tudi v škodo najšibkejših, to storite s tresočo roko, da vedno

pomislite na tiste, ki jim ne smemo in ne moremo nič več jemati, ker so že na robu preživetja.

Varuh se vseskozi bori za najšibkejše – otroke, starejše, invalide, otroke s posebnimi potrebami, vse tiste, ki si sami ne zmorejo ali ne znajo pomagati. Varuh dela na podlagi pobud, ki jih prejme. Lahko odpira tudi širše teme takrat, kadar zazna, da je v družbi nekaj narobe, da je treba o neki temi širše spregovoriti. Brez pristanka posameznikov ne more odpreti teme, ker se ti morda ne bi strinjali. Tako je bilo danes tu in tam že izpostavljeno – kakšna krivica, ki se komu godi tudi zaradi dolgotrajnega sojenja, vendar se te zadeve rešujejo na podlagi pobud. Govora je bilo tudi o brezplačni pravni pomoči. Vidim, da ste zaznali problematiko na tem področju. Zaznava jo tudi ministrstvo. Varuh si v letošnjem letu močno prizadeva, da bi se brezplačna pravna pomoč razširila tudi na tiste, ki jo nujno rabijo, vendar dejansko ne izpolnjujejo vseh pogojev, da bi jo lahko pridobili, bodisi zaradi, kot je bilo zapisano, nekaj arov, metrov zemlje preveč bodisi zaradi dohodka, ki sicer presega cenzus, vendar je žal v teh kriznih časih v družinah pogosto obremenjen s številnimi krediti.

Na tem področju smo že naredili nekaj tudi v sodelovanju z Odvetniško zbornico Slovenije, ki je pripravljena nuditi za take primere, ki bodo širšega pomena za javnost in ne samo za konkretnega pobudnika, brezplačnega odvetnika. To je velik napredek. Na področju stanovanjske problematike je bilo tudi danes veliko govora o tem, kako jo zaznavamo, kako je nujno, da se sprejme politika za celotno državo. Tukaj lahko opozorim, da smo ravno včeraj na našo spletno stran dali anketo in njene rezultate. Kajti ko potujemo po terenu, ugotavljamo, da v mnogih občinah nimajo urejene stanovanjske problematike za ljudi, tudi ne najnujnejših bivalnih prostorov, kajti vemo, s kakšnimi stiskami se srečujejo ljudje, ko morajo iz lastnega doma, nekatere pa imajo to dobro urejeno. Zato smo opravili temeljito anketo. Dobili smo samo del odgovorov – rabili bi celotno sliko v državi –, vendar že na podlagi tega lahko ugotavljamo, da je treba na tem področju nujno nekaj narediti za naše ljudi, ki lahko ostanejo z otroki, z družinami predmet stiske, ki so izjemno velike.

Opozorila bi tudi na posvet, ki bo v Državnem svetu, ker je bilo govora o okolju, kaj zapuščamo otrokom, kakšna bo zemlja jutri, kako je s hrupom, smradom, PM10 delci. Prav tukaj, v Državnem svetu, v tej stavbi bo 27. novembra posvet o okolju, kajti pri varuhu čutimo in nismo zaman vseskozi opozarjali, da je to prioriteta in nujna tema. V največji meri moramo opozarjati na strpnost – o tem govori varuhovo poročilo –, in sicer na drugačnost ljudi glede na spol, vero, premoženje, tudi glede na spolno usmerjenost. Vsi si zaslužijo enako pozornost, enako obravnavo, brez žaljenja čustev teh ljudi. Tu so tudi mediji. Preko medijev varuh opozarja, vstopa v vse domove, na

različne načine opozarja na kršitve, in nekatere se lahko celo ali odprejo ali pa s pomočjo medijev kasneje zaprejo. Zato si želimo takšnega sodelovanja. Delujemo odprto in transparentno tudi v sodelovanju z ministri – mnogo jih je bilo tudi že letos na pogovorih –, tudi s predstavniki vseh drugih služb v državi, ki so bile danes tu omenjene kot takšne, kjer se kaj zatika ali dela prepočasi. Zagotovo smo lahko ugotovili, da smo si povsem edini, da želimo pravno državo, ki deluje, deluje hitro, deluje učinkovito, in tudi ohranitev socialne države.

Ko je bilo govora o obsojencih – za osebe, ki jim je vzeta prostost, skrbi naš državni preventivni mehanizem. Moram poudariti tudi veliko skrb varuha za vse, ki so zaposleni v teh ustanovah, bodisi da gre za policiste, ki so jim ravno tako včasih kršene pravice na delovnem mestu, tudi zaradi pomanjkanja denarja, zaradi nemogočih razmer, v katerih nekateri živijo, sredstev, s katerimi delajo, kot tudi za obsojence in tiste, ki skrbijo zanje. Varuh je na tem področju opozoril na prezasedenost zaporov in tudi na to, da za tiste, ki skrbijo za obsojence, paznike in zaposlene v naših zaporih, ni najbolje poskrbljeno. Sodelujemo tudi s sindikatom, dogovarjamo in pogovarjamo se tudi z Upravo za izvrševanje kazenskih sankcij. Spolno nasilje nad otroki. Tu ni izjeme, ko gre za zdravnika. Dolžnost zdravnika je ravno tako prijava kaznivega dejanja, če ga zazna – tu ni nobene molčečnosti. Vse službe, ki se ukvarjajo z odkrivanjem kaznivih dejanj na škodo otrok, so dolžne o tem poročati. To nalaga Zakon o preprečevanju nasilja v družini in tudi številni sprejeti protokoli, ki zavezujejo tako šolstvo kot tudi zdravstvo.

Govora je bilo o pravici do vode. Zagotovo se tega zavedamo in v našem poročilu kar na dveh mestih govorimo o pravici do zdrave pitne vode. Tudi o tem bo govora na posvetu o okolju. Želimo si še kako tanjšega poročila in upamo, da bo kdaj. Vsi mi, vsa država, vse službe – za vse, na kar smo naslovili priporočila, smo odgovorni, da se bo to nekega dne zgodilo, da bodo spoštovana priporočila varuha in da bodo ljudje kdaj, upam, prihajali k nam tudi s poročili, da so njihove pravice uresničene, prinašali lepe želje in ugotovitve, da je marsikaj bolje. Kdaj bodo ti časi? Lahko si v težkih časih zadamo novo nalogo, tako kot je Brasch povedal: "Kakor se papirnat zmaj dvigne v veter, nam lahko tudi največje težave dajo novih moči." Če smo v težavah, in zagotovo smo v tem trenutku, lahko dobimo novo moč in nov zagon, da naredimo več, kajti takrat, ko je lepo, varuh nima veliko dela, in tudi v državi lahko rečemo, da ni treba spreminjati zakonodaje. Zakonodajo je treba spreminjati tudi glede na aktualne razmere, ki so krizne, kritične, kakor jim radi rečejo tudi v Evropi in kakor poslušamo v medijih. Vendar jaz sem večni optimist in upam, da bom lahko vsako leto ugotovila, da je mnogo priporočil realiziranih in da bomo pri varuhu ob 20-letnici prvega varuha – to je bil mag. Ivan

Bizjak, ki je svoje delo nastopil pred 20 leti, 1. 1. 2015 bo 20 let – pripravili poročilo o tem, kako so bile realizirane pobude varuha in njegova priporočila, in takrat bomo rekli: varuh je deloval in varuha so spoštovali.

Hvala vam za ves vaš prispevek k temu, predvsem pa tudi k strpnosti v naši družbi, kajti zagotovo ste ogledalo za vse, tudi za mlade, ki vas spremljajo in vse nas gledajo ter se od nas učijo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

S tem ste vsi razpravljavci, ki ste to želeli, dobili besedo. Ker pa nam je ostalo nekaj časa, bi vprašala, če bi še kdo želel razpravljati. Bomo dali na razpravo. Prijavljenih je 12 razpravljavcev, kar pomeni minuta in 56 sekund na razpravljavca. Kot prvi je k besedi prijavljen gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Hvala lepa.

Pri vsem tem, kar smo danes v Državnem zboru govorili, verjamem, da tudi povedali, se mi zdi sporočilo varuhinje najpomembnejše – da razumemo vsak svojo nalogo, da naredimo na svojem področju maksimalno, kar lahko naredimo, da smo strpni in da ne dajemo negativnih predznakov tistim, ki nas gledajo in poslušajo. Če bomo to delali, potem bomo zagotovo opravili vse tisto, kar moramo narediti. Tudi pravica do vode je lahko pravica čisto vsakega prebivalca. Žal pa se včasih srečamo tudi s situacijo, da imamo vodo pred hišo, pa se nekateri nočejo priklopiti, v zelo majhnem primeru. Skoraj vedno obstajata dve plati medalje, kjer bi morali najti pravo rešitev, na kakšen način vendarle zagotoviti tistemu občanu ali državljanu vodo – za to je običajno odgovorna občina –, da lahko to zdravo, čisto in pitno vodo tudi dobi. Zato se mi zdi, da je tako pazljivo treba govoriti z vami, z vsemi tistimi, ki so civilna družba in civilna iniciativa in ki poskušajo povedati, kaj je treba narediti in razumejo tudi to, zakaj se kakšna stvar ne more narediti. Sicer pa vam želim še veliko strpnosti in uspeha. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Malo odziva na nekatere nastope. Zakaj tožilstvo ni reagiralo na knjige o orožju, ste spraševali, gospod Meh. Lepo vas prosim, seveda je, samo morate malo brati, pa boste videli, da je tožilstvo vse opravilo do leta 1996 in da Barbara Brezigar ni imela nič zraven. Tožilstvo je vse raziskalo in je vse tudi zavrlo zato, ker je bilo vse v redu. Tako je reklo tožilstvo brez Barbare Brezigar, da ne bo pomote, ker boste kar prilimali zraven, tako kot je vaša navada. Sistem pred letom 1990 je bil dober za veliko večino. Če te niso ubili, potem je

bil pa dober, ja, gospod Meh. Nekaj deset tisoč ljudi so ubili, to je treba povedati. Za tiste sigurno sistem ni bil dober. Nekaj tisoč ljudem so odvzeli državljsanske pravice, zato sistem ni bil dober. Bil je pa dober za privilegirance in vas.

Kaj bivši policijski minister govori varuhinji? Po vaši logiki torej jaz kot bivši minister za notranje zadeve – policijskih ministrov nimamo in jih tudi včasih nismo imeli, tudi to bi lahko vedeli – ne smem več govoriti zato, ker sem bil minister, ali kako? Če prihajaš iz desne, ne smeš več govoriti, ker si bil minister. Sprevržena logika in poveljevanje. Vi bi radi šli nazaj v čas pred letom 1990, saj razumem. Tudi gospod Hanžek ima pravico hoditi po ulici, ampak treba je pa tistim, ki so hodili po ulici, in njihovim organizatorjem povedati to, kar je včeraj rekel gospod Lubej: "Demonstracije so dosegle svoj namen. Kanglerja, Janše in Gorenaka ni več." Ali vidite? Treba je to povedati, in to je treba povedati tudi gospodu Hanžku, da ker ga ljudstvo ni poslalo v parlament, ampak ga je poslalo iz parlamenta, ima pravico hoditi po ulici, ne pa, bom rekel, se kot organizator postaviti na to, da vrže demokratično izvoljeno oblast. To pa ne. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Prosila bi za mir v dvorani, da zaključimo to razpravo. Gospa Marjana Kotnik Poropat je naslednja razpravljavka.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Želela bi čisto na kratko še enkrat poudariti, da je to poročilo varuhinje pedantno sestavljeno in opozarja na vsa tista vprašanja in stanja v naši družbi, ki se nanašajo na kršitve človekovih pravic. Veseli me tudi, da je Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti potrdila vsa priporočila varuhinje. Sama pa, ker mi čas ne dopušča, da bi kaj več povedala, bi se želela navezati oziroma osredotočiti na probleme kršitev pravic iz delovnega razmerja, ki se mi zdijo v naši družbi predvsem v zadnjem času zelo pomembne in zelo pereče. Tako se mi zdi, da je treba opozoriti na to, da se kršijo človekove pravice, ko se ne izplača delavcem plač, ki si jih zaslužijo, da se kršijo človekove pravice, ko se ne plačajo prispevki iz socialnega zavarovanja, da se kršijo človekove pravice zaradi raznega trpinčenja na delovnem mestu, zaradi mobinga in tako naprej, da je problem tudi nepošteno delo agencij za zaposlovanje, veriženje. O tem je varuhinja danes že govorila. Zato apeliram na inšpekcijske službe, da res poostrijo nadzor in da ustrezno oziroma strogo ukrepajo. Varuhinji in vsem sodelavcem pa želim uspešno delo še naprej. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospa Mirjam Bon Klanjšček, izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS PS): Spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic, najlepše se vam zahvaljujem za vaše izčrpno poročilo. Vaš trud in delo kažeta na to, da se v Republiki Sloveniji zavzemamo za enakost vseh državljanek in državljanov. Še posebej želimo varovati človekove pravice, strpnost med ljudmi, in se še posebej zavzemati za ranljive skupine ljudi, kot so otroci, invalidi, starejši, bolni in nemočni ljudje, ki se sami ne morejo boriti za svoje pravice. Vaša preventivna vloga je izjemnega pomena, saj je lažje preprečevati, kot pa zdraviti, ko se človek znajde v stiski in ko trpi bolečine, tako fizične kot psihične. Ne morem si zamisliti, kaj danes pomenijo sodobni interaktivni mediji, kot je na primer Facebook. Pred kratkim sem prebrala, da je mlada najstniška deklica naredila samomor, ker ni mogla prenesti psihičnih pritiskov in poniževanj svojih vrstnikov, ki jih je bila deležna preko tega interaktivnega medija.

Danes poleg pomanjkanja neposrednih in osebnih kontaktov mladih vidim večjo nevarnost v brezosebni internetni komunikaciji, saj lahko to, kar je zapisno, mladostniku deluje tako prepričljivo, da ga spravi v obup in ne vidi več smisla v življenju. Če starši in tudi vsi tisti, ki v svojem poklicu delajo z otroki, ne poudarjajo velikega pomena človekovih vrednot, kot so spoštovanje drug drugega, spoštovanje različnosti in tako naprej, potem ne moremo preprečevati nasilja in drugih vedenjskih motenj. Menim, da bi na področju osveščanja mladih lahko naredili še veliko več. O tem bomo morali govoriti v medijih in v večji meri mlade spodbujati tudi v šolah. Ker mi zmanjkuje časa, bom rekla samo še to. Spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic s sodelavci, prepričana sem, da boste še naprej tako uspešni pri reševanju problemov ljudi, in lajšali njihove stiske ter se še naprej zavzemali za dobrobit vseh tistih, ki potrebujejo pomoč.

Poročilo, ki ste ga podali, bom podprla. Še enkrat hvala in pogumno naprej!

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Mirko Brulc je naslednji.

MIRKO BRULC (PS SD): Bom zelo kratek. Vesel sem, da tudi filmska industrija v Sloveniji posname nekaj filmov oziroma vsaj dva sem zadnji čas gledal, ki veliko prispevata k temu, da bi se odnosi med nami popravili. Čefurji raus je en tak film, ki zelo natančno o tem govori, in na koncu ostanemo brez besed, kajti perspektiva teh mladostnikov v slovenskem okolju je nula. Drugi film je Razredni sovražnik, ki kaže odnose v neki razredni skupnosti, problem družine in tako dalje, da ne razlagam. Dvakrat sem si ta film ogledal – nabito polna dvorana. Kako to ljudje sprejemajo – brez posmeha, brez komentarjev, s tišino, in to je dobro. Mislim, da,

gospa varuhinja, tudi taki filmi prispevajo k temu, da se zavedamo, da je vaše delo in delo celotne ekipe izjemno pomembno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jožef Jerovšek je naslednji.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Če hvalimo filme, je v kontekstu človekovih pravic verjetno treba dodati še dokumentarni film Otroci s Petrička režiserja Zupaniča, ki bi verjetno res moral biti na nek način obvezno čtivo, da bi se lahko zavedali, da so mnogi ljudje po nedolžnem trpeli. Meni je žal, da danes, ko govorimo o poročilu varuha, ko nekako čutimo novo energijo in novo upanje, da bo ta institut deloval, kot se spodobi, da nekateri ob tem, ko je omenjeno več deset tisoč nedolžnih žrtev, ubitih ljudi, vzdihnejo: "A dajte no, dajte no!" Hudo mi je ob takem vzdihu. Mislim, da bi to empatijo morali vsi kvalificirani ljudje čutiti. Moram reči, da ko sem prej govoril o gospodu Hanžku, da je videl pristransko, da je tak po duši, da se verjetno ni zavedal, da je zelo pristranski, nisem govoril, da danes ne sme ustanavljati strank in demonstrirati. Absolutno ima pravico. Hvala bogu, da to dela, ker zdaj njegovo pozicijo ljudje boljše vidijo in opazijo, in bodo tudi takratno delo znali ocenjevati s pravimi vatli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Vsem dosedanjim varuhom človekovih pravic sem iz srca hvaležna za delo, ki so ga opravili. Če je pri tem vsak imel svoj slog, je to njegova osebna pravica. Raslo je tudi število sodelavcev in sodelavk, in prav tako, kot so opravili posamezni varuhi pomembno delo, so opravili tudi sodelavke in sodelavci. Želim si, da bi ohranili svojo neodvisno pozicijo in tudi vnaprej kazali ogledalo tej družbi, ker edino tako smo na pravi poti, da se medčloveški odnosi izboljšujejo. Tukaj moramo ohraniti občutljivost za težave, probleme, kršitve slehernega med nami, kakorkoli je že to včasih težko. Če verujoči zahtevajo, da se spoštujejo njihove pravice, potem enako pričakujem, da se spoštuje pravica avtonomnosti šolskega prostora. Sklicujem se na primer srednje gozdarske šole v Postojni, kjer je bil organiziran posvet, in je ta primer tudi opisan. Rada bi pa te zadnje sekunde porabila za zahvalo vsem avtoricam in avtorjem poročila varuha človekovih pravic, jim zaželela, da bi tudi v prihodnje s tako natančnostjo in obzirnostjo obravnavali zelo osebne probleme posameznikov in da bi zdržali v ne vedno prijazni poziciji, ko se morajo postaviti za brezpravne nasproti dobro utečenim mehanizmom. Hvala še enkrat vsem.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Branko Kurnjek, izvolite.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo.

Tri kratka mnenja bi podal. Prvič, danes se je v Mariboru zgodil tragični dogodek, pri čemer so umrle tri osebe v streljanju. Po neuradnih podatkih naj bi bili žrtvi delodajalec in bivši delojemalec. Predvidevamo lahko, da je šlo za neporavnane račune, in takšnih tempiranih bomb je v teh kriznih časih v Sloveniji najverjetneje še kar nekaj. Delati moramo, mi in tudi vi, spoštovana varuhinja s sodelavci, na tem, da se takšne zgodbe preprečijo. Na vse možne načine moramo to preprečiti. Naslednja stvar, na katero bi želel opozoriti, je mobing. Torej to je na nek način trpinčenje ljudi, ki ga je zelo težko dokazati in ponovno v teh težkih časih lahko le predvidevamo, ko dnevno izgubimo povprečno 81 delovnih mest, da se delavci, ki so podvrženi mobingu, ne upajo sprožiti postopkov proti svojim delodajalcem.

In še zadnja stvar, ki bi jo želel povedati glede senzacionalističnega poročanja medijev. Ni problem samo v tem, da mediji dajejo senzacionalistične izjave, problem so tisti, ki jih lansirajo, torej te osebe, ki lansirajo senzacionalistične izjave, in jih medijo potem le povzemajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Mag. Katarina Hočevar, izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Lepo pozdravljeni!

Danes je že bilo rečeno, da je poročilo ogledalo družbe, sama pa pravim, da je še boljše ogledalo državnim institucijam in državnim organom, da ga bodo vzeli resno in pri svojem delu tudi upoštevali. Veseli me, spoštovana varuhinja, da ste ponovno opozorili na presežene mejne vrednosti prašnih delcev PM10 tudi v Zasavju. Že od leta 2006 bi morala država ukrepati. Vlada v odzivnem poročilu navaja, da so načrti v usklajevanju, da se pripravljajo, vendar Zasavčani počasi izgubljamu potrpljenje in žal mi je, da danes ni tukaj ministra, pristojnega tudi za okolje, in ponovno pozivam Vlado, da načrte končno da na mizo oziroma jih udejanji v praksi.

Če omenim delno še otrokove pravice. Veseli me, da je v zadnjih letih trend to, da ima otrok pravico do obeh staršev. Da tudi preživnino dobiva čedalje več otrok. Kljub vsemu pa bi rada opozorila na povečan trend dvojnega skrbništva in dala v razmislek to – kaj pa če bi se starši vsak drugi teden selili k otrokom? Predvsem mislim na to, da otroci živijo en teden pri enem staršu, en teden pri drugem, pa raje recimo, da otroci živijo v enem stanovanju, pa se starši selimo. Enkrat en starš, enkrat drugi, to se pravi, da večkrat dajemo večji poudarek

roditeljskim pravicam, pozabljamo pa na otrokove pravice. Tudi tiste v rejništvu. Pri tem bi spomnila tudi na področje regresov, o katerih veliko govorimo, ampak naše rejnice pa jih ne dobivajo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Kot zadnji dajem besedo Alenki Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa.

Spoštovana gospa varuhinja! Jaz bi opozorila na dve stvari. Nisem se imela niti namena oglašati, pa vseeno. V vašem poročilu je bilo zaznati tudi problem pomanjkanja stanovanj. Enako poročilo oziroma mogoče malo boljše je predstavila varuhinja, ki je opravljala delo pred vami. Iz tega razloga sem se skupaj s kolegico odločila vložiti v parlamentarno proceduro zakon, ki bi to omogočil predvsem ranljivim in socialnim skupinam, mlajšim in tudi starejšim, ki težko pridejo do stanovanj, da bi lahko prišli do najemnega stanovanja. Žal je bil ta zakon s strani opozicije, ki ima danes polna usta sočutnih besed, zavrnjen. Mi smo želeli ta zakon spraviti po skrajšanem postopku in preko tega zakona bi se lahko pospešeno začela graditi nova stanovanja in tudi na ta način bi se reševal ta stanovanjski problem. Nikakor ne, da bi imeli kakšne goljufive ali ne vem kakšne druge namene.

Pa še to. Kadar boste naslednjič z mediji na zajtrku, vam toplo priporočam, da medijem polagate na srce in položite na srce, naj poročajo o več pozitivnih novicah, kajti te populistične novice in slabe novice predvsem na dveh komercialnih televizijah in rumenih medijih povzročajo depresijo pri ljudeh, posledično slabo zdravstveno stanje, obremenjevanje zdravstvene blagajne, v skrajni sili tudi samomore. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Malo sem bila prehitra, tako da imamo še dva razpravljavca.

Gospod Jožef Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Obravnavamo letno poročilo varuha, ki je kvalitetno, vendar to je šele začetek. Delo sledi. In prav je, da je varuh opozoril na določene pomanjkljivosti. Predvsem pa me veseli, da je varuh v poročilu ocenil dobro delo, dobre rezultate mednarodne primerjave znanja otrok, kar pomeni, da šole delajo dobro. Istočasno pa je opozoril tudi na to, da se v normativne dele ne more kar tako posegati brez strokovnih analiz in neke postopnosti.

Varuh še posebej obravnava otroke, starostnike in invalide. Tu bi rad opozoril, da je nujno treba sprejeti zakon o osebnih asistenci. Seveda je pri tem predvsem teža na nas v Državnem zboru in na Vladi, ki mora ta zakon pripraviti.

Ko govorimo o otrokovih pravicah in zlorabi, spolni zlorabi otrok, pa moramo tu imeti ničelno toleranco. Zato bi varuhinjo opozoril, da je bilo že leta 2012 opozorjeno na določene vsebine, neprimerne vsebine ali vprašljive vsebine literarnih del, ki vsebujejo elemente otroške pornografije, mučenja živali in podrobne opise nasilnih dejanj. Zato apeliram, da bi pri izboru literature za osnovno šolo morali sodelovati tudi strokovnjaki s področja razvojne psihologije. Sprašujem varuhinjo, kakšno je njeno mnenje glede tega. Urediti pa bi bilo treba tudi odnos do avtorjev, ki so bili pravnomočno obsojeni zaradi dejanj, povezanih z zgoraj omenjenimi vsebinami. Tu govorim o spremembi 107.a člena, ki govori o tem, da se osebe, ki so bile pravnomočno obsojene, ne bi smele več približevati otrokom ali delovati v nekaterih dobredelnih ali drugih dejavnostih, kjer so ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Zdaj pa res počasi končujemo.
Še gospa Sonja Ramšak, izvolite.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana varuhinja s sodelavcema! Žal mi čas ne bo dopuščal, da bi se dotaknila vseh področij, pa vendar. Glede na poročilo, vaša priporočila in vaš uvod danes, lahko ugotavljamo, da Slovenija še zdaleč ni pravična in ne pravna država. Žalosti pa me, da ste lahko danes spoznali, da tudi strpna država nismo oziroma da je nestrpnost zelo velik problem, čemur smo bili danes v teh prostorih tudi priče, kar me seveda žalosti kot poslanko.

Dotaknila bi se vprašanja, ki ga tudi vi obravnavate, in sicer problematike gluhih in naglušnih študentk in študentov. Sama se srečujem s študentko Visoke zdravstvene šole iz Novega mesta. Moram reči, da ni problem samo pri vavčerjih oziroma zagotavljanju tolmačev, ampak žalostno je, da tudi izobraževalni sistem ne prisluhne tem osebam, ne prilagodi programov oziroma jim omogoči, da bi se lahko kvalitetno vključili v program, pa čeprav sami so sposobni in imajo izredne rezultate.

Naslednja stvar so deložacije. Res je, da se ti ljudje, ki se soočajo z deložacijami, srečujejo z zelo težkimi problemi. Ravno danes mi je neka gospa na Facebook sporočila, kako se izvršitelji obnašajo do nje. In tu res gre za kršenje pravic.

Naj zaključim z mislijo: "Ne poslušajte tistih, ki vam govorijo, kaj morate narediti, ampak poslušajte tiste, ki vas spodbujajo, da naredite tisto, kar čutite v srcu, da je prav." To so besede gospoda Zig Ziglarja. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

S tem je razprava zaključena. K predlogu priporočila ni bilo vloženih amandmajev.

O predlogu priporočila bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Imamo še proceduralni predlog.
Gospa Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, jaz upam, da ste zaznali tisto mojo pripombo, da bi bilo treba priporočili številka 12 in 13 dati pod poglavje Diskriminacija. Saj to je redakcija, ne kaj drugega. Ni treba nič besedila spreminjati, samo zato, da ne bi bilo narobe, ker sta to priporočili, ki se nanašata izrecno na poglavje Diskriminacija. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: V redu, smo vzeli na znanje. Bodo strokovne službe proučile vaš predlog.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina sedmih poslank in poslancev, s prvopodpisanim Brankom Kurnjekom. V zvezi s tem predlogom zakon Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo pa dajem predsednici odbora dr. Andreji Črnak Meglič za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje na podlagi 88. člena Ustave in 19. člena Zakona o poslancih predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Brankom Kurnjekom. Pri delu odbora so sodelovali predstavnica predlagateljev, predstavniki ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnica Državnega sveta in predstavniki zainteresirane javnosti. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajnotehničnega vidika in nanj ni imela pripomb. Odbor je bil seznanjen z mnenjem

Vlade, ki predloga zakona ne podpira. Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v svojem mnenju prav tako ni izrazila podpore zakonu. V poslovniškem roku kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev. Predstavnica predlagateljev je v uvodni obrazložitvi povedala, da so v Državlanski listi ta predlog vložili v dobri veri, da s spremembami odpravljajo še eno od nepotrebnih ovir, ki omejuje gospodarstvo. Sprememba, ki jo je predlagala, odpravlja ureditev, ki širi veljavnost plačnega sistema javnega sektorja tudi na zasebne izvajalce. S Predlogom zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu bi v 46. členu zakona, ki govori o sami vsebini javnega razpisa za dodelitev koncesije za opravljanje javne službe, črtali osmo alinejo v prvem odstavku. Ta govori o sami vsebini javnega razpisa, ki naj bi moral vsebovati tudi navedbo, da se delovna razmerja zaposlenih urejajo v skladu s kolektivnimi pogodbami, zakoni in drugimi akti, ki veljajo za zaposlene v javnih zavodih s področja socialnega varstva.

Po vložitvi zakona so se na podlagi vseh pridobljenih informacij in strokovnih argumentov posvetovali in odločili, da pri zakonu ne bodo vztrajali. Kot predlagatelji so prisluhnili vsem strokovnim argumentom in ugotovili, da kljub temu da bi želeli gospodarstvo nekoliko razbremeniti, predlog prinaša tudi določene nevarnosti, ki so ta trenutek prevelike, da bi pri predlogu vztrajali.

Glede na uvodno obrazložitve predstavnice predlagateljev je odbor sprejel sklep, da Predloga zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu ne podpirajo oziroma da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Besedo dajem še predstavniku predlagateljev predloga zakona gospodu Branku Kurnjeku za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, poslanci!

V mnenju kot predlagatelj bom povedal tudi hkrati stališče naše poslanske skupine, ker smo bili edini predlagatelji spremembe tega zakona. S predlogom spremembe zakona, ki smo ga vložili v Državlanski listi, bi v 46. členu Zakona, ki govori o vsebini javnega razpisa za dodelitev koncesije za opravljanje javne službe, v prvem odstavku črtali osmo alinejo. Osmo alinejo vsebuje navodilo, da mora vsebina javnega razpisa vsebovati tudi navedbo, da se delovna razmerja zaposlenih urejajo v skladu s kolektivnimi pogodbami, zakoni in drugimi akti, ki veljajo za zaposlene v javnih zavodih s področja socialnega varstva. Na kratko to pomeni, da bi bila s predlogom spremembe zakona odpravljena ureditev, ki širi veljavnost plačnega

sistema javnega sektorja tudi na zasebne izvajalce.

Predlog spremembe zakona smo v poslanski skupini vložili z dobrimi nameni, da bi odpravili še eno od nepotrebnih ovir, ki omejujejo gospodarstvo, z njim pa bi zasledovali tudi načelo svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave Republike Slovenije. Po vložitvi predloga sprememba zakona smo s strani zainteresirane javnosti pridobili pridržke in opozorila predvsem na to, da bi lahko zakon prinesel dodatne pritiske na delavce z morebitnim znižanjem plač. Naj povem, da je bil naš namen ravno obraten, saj je sistem plač v javnem sektorju rigid. Prav tako pa bi naj ta sprememba zakona močno vplivala na neizpolnjevanje standardov in normativov.

Želim jasno poudariti, da smo bili v Državlanski listi skeptični glede tega, saj so predpisani standardi in normativi ločeni od plačnega sistema, a smo se kljub temu odločili, da pri spremembi zakona ne bomo vztrajali, da s tem resnično ne bi posegli v omenjene kategorije. Zavedali ali bolje rečeno zavedli smo se tudi tega, da bi lahko sprejetje takšnega zakona prineslo domino efekt recimo v šolstvu, zdravstvu in še kje. Naša družba pa na to očitno žal še ni pripravljena. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Za predstavite stališča do predloga matičnega delovnega telesa ima besedo tudi predstavnik Vlade, vendar v tem trenutku ne vidim v dvorani nikogar od predstavnikov Vlade. Torej gremo naprej na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prva pa bo stališče predstavila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in v njenem imenu gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Poslanci Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ne podpiramo tega predloga zakona in podpiramo sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Enako smo tudi ravnali na seji matičnega odbora. Zakonu v poslanski skupini nasprotujemo zaradi načela enakopravnosti vseh poslovnih subjektov, ki delujejo v javni mreži socialnega varstva.

Koncesionarji s pridobitvijo koncesije postanejo del javne mreže. Torej niso zasebniki, kot se zmotno misli, zato morajo spoštovati pogoje in predpise, ki določajo poslovanje v javni socialni mreži, tudi glede urejanja delovnih razmerij v skladu s kolektivnimi pogodbami in drugimi akti, ki veljajo za zaposlene v javni mreži. Delovati morajo torej pod enakimi pogoji, v nasprotnem primeru bi lahko govorili celo o nelegalni konkurenci. Določila po kolektivnih pogodbah, obvezno plačevanje plač in izpolnjevanje pravic delavcev nikakor ne pomenijo omejevanja svobode poslovanja

oziroma omejevanje gospodarske pobude, ampak pomenijo enakopravno spoštovanje pravic vseh zaposlenih, ki izvajajo tovrstne storitve. Prav tako se je mogoče strinjati s predstavniki delavcev, da morajo za vse v isti mreži veljati enaki standardi in normativi ter stroški dela. Pozdravljamo odločitev predlagateljev, da so upoštevali strokovne utemeljitve ter na odboru sami predlagali zavrnitev predloga zakona.

Tudi zato bomo v poslanski skupini SLS glasovali za sklep odbora, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V imenu poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo stališče predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Matično delovno telo je potem, ko je predlagatelj tega zakona sam tako rekoč odstopil od predloga zakona, sprejelo sklep, da Predlog zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Torej je razprava o sami vsebini zakona danes pravzaprav brezpredmetna, saj predlagatelj ne izkazuje več interesa, da bi se ta zakon sprejel.

V poslanski skupini DeSUS ne moremo kar tako mimo same vsebine tega predloga zakona, saj je slednja zelo pomembna za delovanje socialnovarstvenih zavodov, še posebej zavodov s področja delovanja domov za starejše občane. Poslanska skupina Državljske liste je predlagala, da kolektivne pogodbe, zakoni in drugi akti, ki veljajo za zaposlene v javnih zavodih s področja socialnega varstva, za zaposlene, ki delajo pri koncesionarjih, ki opravljajo tovrstne storitve, ne bi več veljali. Ko gre za izvajanje dejavnosti, ki spadajo pod okrilje javne mreže storitev s področja zdravstva in socialnega varstva, torej ko gre za izvajanje storitev v javnem interesu in so nujne in potrebne za življenje, zdravje in bivanje ljudi, ki so odvisni od tuje pomoči, je pomembno, da so te storitve zagotovljene v enakem obsegu in kvaliteti, ne glede na to, ali jih je posameznik deležen v javnem zavodu ali pri zasebniku koncesionarju. Zato je pomembno, da so zaposleni pri obeh vrstah delodajalcev tretirani enako, saj gre praktično za opravljanje dela enake vrste. V primeru, da lastnikom zasebnih domov za ostarele s koncesijo ne bi bilo treba več plačevati zaposlenih po kolektivnih pogodbah za področje zdravstva in socialnega varstva, bi lahko izplačevali delavcem le minimalno plačo. Ne samo da bi to na račun zaposlenih pomenilo neloyalno konkurenco javnim zavodom, saj bi z dumpinškimi cenami lahko prevzeli starejše iz javnih domov, zgodilo bi se zelo verjetno tudi to, da bi kvaliteta storitev

padla. Vsekakor je nujno, da so zaposleni v tej dejavnosti javnega pomena ne glede na to, ali delajo v javnem zavodu ali pri koncesionarju, obravnavani enako, saj opravljajo enako vrsto del. Delo s starostniki v domu za ostarele s koncesijo je enako zahtevno kot delo, ki poteka v javnem domu za ostarele. Menim, da je prav, da je predlagatelj ocenil, da bi s sprejetjem predlagane spremembe zakona nastale nesprejemljive posledice za kvaliteto opravljenih storitev.

V Poslanski skupini DeSUS bomo glasovali za sklep odbora, da je zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije bo predstavila gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani!

V Poslanski skupini Nove Slovenije ne bi mogli podpreti predloga zakona, ki prinaša številne nevarnosti tako za zaposlene v socialnem varstvu kot tudi zavarovance. Predlog predvideva, da zasebnikom, ki imajo koncesijo za opravljanje storitev na področju socialnega varstva, ne bi bilo treba urejati delovnih razmerij zaposlenih v skladu s kolektivnimi pogodbami, zakoni in drugimi akti, ki veljajo za zaposlene v javnih zavodih s področja socialnega varstva. Po mnenju Nove Slovenije bi to bilo nesprejemljivo, saj bi javne zavode s področja socialnega varstva postavilo v neenakopraven položaj v primerjavi s koncesionarji. Oboji so namreč del javne mreže zavodov in posledično morajo tudi vzdrževati enak nivo ureditve delovnih razmerij kot tudi strokovnih smernic pri svojem delu. Predlog zakona bi lahko prizadel nivo socialnega varstva zavarovancev v zasebnih zavodih s koncesijo, saj bi slabše plačilo zaposlenih v takšnih zavodih lahko pomenilo tudi bolj nezadovoljne zaposlene in posledično tudi nižji nivo storitev. Dodaten argument, ki ga v Novi Sloveniji izpostavljamo, pa je, da gre v teh primerih za javni denar in pri tem morajo veljati enaki visoki standardi pri vseh izvajalcih. Predlogu zakona močno nasprotuje strokovna in širša javnost in tudi predlagatelj se je odločil, da pri njem ne bo vztrajal. Poslanci Nove Slovenije bomo podprli sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija bo predstavila mag. Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):

Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovane kolegice, kolegi!

Jaz bom rekla, da poslovni subjekti na področju socialnega varstva in področju zdravstva s sprejetjem koncesije postanejo del

javne mreže. V slovenskem sistemu imamo pač takšno ureditev in hvala bogu, da imamo takšno ureditev, da koncesije postanejo oziroma so dopolnitev javne mreže. S tem padejo pod regulativo države in mislim, da skoraj da ga ni človeka v tej dvorani, ki bi nasprotoval temu, da se uvede regulativa v tistih primerih, ko gre za storitve, ki so namenjene širši potrošnji oziroma ki se ne nazadnje financirajo iz javnih sredstev.

Novela zakona, kakršna je predlagana in ki ne bo dobila podpore, kar je pokazala tudi razprava na matičnem delovnem telesu, in v tem kontekstu seveda pozdravljam tudi odločitev predlagatelja, ki je prisluhnil vsem pripombam in opozorilom tako politike kot tudi strokovne javnosti in je umaknil, kolikor se po poslovníku da v tej fazi umakniti zakon.

Omenjena novela pomeni poseg v sistemsko ureditev in povzroča v samem sistemu nedopustno anomalijo, vsaj po naši oceni, kajti pomenila bi neenakost pred zakonom in lahko, kot smo danes že slišali, tudi nelojalno konkurenco na področju storitev socialnega varstva oziroma skrbstva.

Rekla bom morda smo še to, da verjamem, da se vsi skupaj danes lahko strinjamo, da stanje na področju socialnega varstva, pa če se dotaknem, ker je bilo danes tudi že omenjeno, varstva starejših, ni urejeno na zavidljivi ravni. Daleč od tega. Niti ni primerljivo s standardi oziroma ureditvami v drugih evropskih državah, zato res upam, da bomo konec letošnjega leta, takšna je tudi zaveza iz koalicijske pogodbe, dočakali obravnavo zakona o dolgotrajni oskrbi, ki bo dal odgovor na marsikatero vprašanje, ki se ga lahko dotika tudi vsebina zakona, ki jo danes obravnavamo. Kot rečeno, nikakor pa ne smemo iti v smeri, kot jo predlaga vsebina novele zakona, koi je danes pred nami.

Morda samo za konec na kratko. Predlagatelj se v vsebini zakona sklicuje na nepotrebno omejevanje svobodne gospodarske pobude, jaz pa ob tem pravim in želim zaključiti, da obvezno plačevanje plač in izpolnjevanje pravic delavcev iz delovnega razmerja nikakor ne more pomeniti omejevanja oziroma omejitev svobodne gospodarske pobude. Plačevanje davkov, prispevkov in plač pomeni spoštovanje socialne in pravne države in ne nazadnje ko govorimo o javnem sektorju, tudi na področju koncesijske dejavnosti, verjamem, da je sistem, kakršnega imamo danes, sistem, ki pomeni spoštovanje socialne in pravne države in ne nazadnje omogoča enako dostopnost vsem, ki potrebujejo storitve javnega sektorja, naj si bo na področju javnega ali na področju zasebnika, ki ima podeljeno javno koncesijo s strani države.

Kot rečeno, vsebine zakona v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije ne podpiramo, zato pa bomo podprli sklep, da je zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke pa bo predstavila gospa Irena Tavčar.

IRENA TAVČAR (PS SDS): Hvala.

Predloga zakona o spremembi zakona o socialnem varstvu, ki ga je predlagala Poslanska skupina Državlanske liste in za katerega je pristojni odbor soglasno odločil, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, v poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne podpiramo.

Predlog navaja črtanje obveznosti javnih zavodov za pridobitev koncesije, da bi se še naprej delovna razmerja urejala v skladu s kolektivnimi pogodbami, zakoni in drugimi akti, ki veljajo za zaposlene v javnih zavodih s področja socialnega varstva. S črtanjem te obveznosti javnih zavodov s področja socialnega varstva bi se odpravilo izvajanje javne storitve socialnega varstva v zavodih s koncesijo pod minimalne standarde in normative. Kvaliteta javne storitve bi se tako zmanjševala na račun povečanja dobičkov ter zmanjševanja kvalitete opravljanja storitev. Prav tako bi ti isti zavodi delavkam in delavcem lahko zagotavljali manjše pravice kot v ostalih javnih zavodih. Koncesionarji imajo že zdaj možnost, da del storitev opravljajo brez koncesije, torej po izključno tržnih principih. Predlagana rešitev je parcialna in bi imela izključno negativne posledice na socialno oskrbo starejših. V zvezi s tem je potrebna nova sistemska ureditev, ki bo pripomogla k večji učinkovitosti sistema socialne oskrbe.

Predlog zakona tudi ni bil usklajen v okviru socialnega dialoga. Na predlog zakona so podali številne pripombe v Sindikatu delavcev v zdravstveni negi in Sindikatu zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije. Negativno mnenje je podala tudi Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Državnega sveta Republike Slovenije.

Na podlagi navedenega bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke glasovali za sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, ki ga bo predstavila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala. Ponovno lepo pozdravljeni!

V Predlogu zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu se predlaga črtanje določbe, ki zahteva, da koncesionar uporablja predpise in kolektivne pogodbe, ki veljajo za zaposlene v javnih zavodih s področja socialnega varstva. To seveda pomeni, da bi črtali obveznost, da zaposleni pri koncesionarih prejemajo enako višino plačila, kot le-ta pripada zaposlenim v javnem sektorju. Socialni demokrati se ne strinjamo s predlagano

spremembo zakona. Menimo, da bi s črtanjem te določbe lahko prišlo do pomembnih razlik pri izvajanju javne službe in v okviru tega tudi do neustrezne zasedbe delovnih mest in plačila zaposlenih, ki opravljajo enako oziroma primerljivo delo v okviru javne službe. Koncesionarji v primeru sprejetja tega zakona ne bi mogli izvajati storitev v skladu z veljavnimi standardi in normativi za opravljanje socialnovarstvenih storitev.

Skladno z Zakonom o socialnem varstvu je dejavnost socialnega varstva opredeljena kot nepridobitna dejavnost. Storitve, ki jih zakon določa kot javno službo, lahko opravljajo v okviru mreže javne službe tako javni socialnovarstveni zavodi kot tudi druge pravne in fizične osebe, ki pridobijo koncesijo na javnem razpisu za opravljanje socialnovarstvenih storitev. Ker koncesionarji lahko izvajajo tudi druge dejavnosti, ki pa niso predmet podeljene koncesije, oziroma koncesionar zaradi svoje osnovne dejavnosti lahko uporablja druge kolektivne pogodbe, mora biti poslovanje koncesionarja na področju socialnega varstva, za katerega je sprejel koncesijo, ločeno od ostalega poslovanja koncesionarja.

V kolektivnih pogodbah, ki jih mora koncesionar upoštevati pri izvajanju podeljene koncesije in veljajo za javni sektor, so zajeta delovna mesta, ki pa v ostalih kolektivnih pogodbah niso zajeta ali niso primerljiva, so pa nujno potrebna za izvajanje socialnovarstvenih storitev. V primeru, da koncesionarji ne bi upoštevali tako določenih kadrovskega pogojev, bi prihajalo do pomembnih razlik pri obsegu in kakovosti storitev kakor tudi pri višini njihovega financiranja.

Poudariti je treba, da obveznost enakega plačila za javne zavode in koncesionarje določa tudi krovni zakon za vzgojo in izobraževanje. Socialni demokrati predlagamo, da se enaka obveznost plačila določi tudi v nastajajočem novem zakonu o zdravstveni dejavnosti, kar pomeni, da bi tudi zaposleni pri koncesionarjih v zdravstvu morali prejemati enake plače in druge dohodke iz dela, kot to velja za zdravnike, medicinske sestre, laborante in druge javne uslužbenke, zaposlene v javnih zdravstvenih zavodih.

Zato še enkrat poudarjam, da se s predlogom zakona ne strinjamo in menimo, tako kot je sklenil tudi matični odbor, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA**

ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil poslanec Danijel Krivec.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predlagatelju predloga zakona gospodu Danijelu Krivcu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav kolegicam in kolegom, državnemu sekretarju.

Državni zbor je 15. 7. 2011 sprejel novelo Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki v četrtem odstavku 71. člena določa, da morajo imeti vlečna vozila, ki vozijo po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, na sprednji strani vozila v smeri vožnje nameščene in prižgane stroboskopske luči. Te luči pa morajo biti pri vožnji po progah, za katere veljajo pogoji za zagotovitev interoperabilnosti, izključene. Poudariti moram, da je bilo že v fazi sprejemanja omenjene novele izpostavljenih veliko pomislekov v zvezi s to dopolnitvijo, še zlasti ker uporaba stroboskopskih luči na vlečnih vozilih ni predpisana v nobeni članici Evropske unije oziroma jih ne uporablja noben evropski prevoznik. Prav tako bi namestitve stroboskopskih luči pomenila velik dodaten strošek za Slovenske železnice. Obvezna uporaba teh svetil pa je lahko predpisana samo za prevoznike na neinteroperabilnih, torej stranskih progah oziroma regionalnih progah. Oprema železniških vozil, ki je definirana z mednarodnimi predpisi, zadošča vsem varnostnim standardom, uvedba posebnih luči za domača vozila pa predstavlja korak nazaj od tehnične enotnosti v železniškem prometu, povzroča dodatne stroške in zmedo, ki lahko ogrozi celo varnost v železniškem prometu. Zaradi omenjenih razlogov se v predlogu zakona predlaga črtanje vseh določb, ki urejajo opremo vlečnih vozil s stroboskopskimi lučmi. Zakonodajno-pravna služba k predlogu zakona nima nobenih pripomb. Predlog podpira tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Na podlagi vseh dodatno pridobljenih informacij pa predlog zakona podpira tudi Vlada.

Kot rečeno, vgradnja stroboskopskih luči bi bila unikum v Evropski uniji, zato je nujno to rešitev odpraviti, preden se izteče dveletni prehodni rok, ki opredeljuje uveljavitev tega zakona. Na Odboru za infrastrukturo in prostor je bila novela zakona o varnosti v železniškem prometu soglasno podprta, zato pričakujem podporo predlogu zakona tudi na današnjem glasovanju.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 11. seji 10. oktobra kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona o spremembah zakona o varnosti v železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložil poslanec Danijel Krivec. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 62. seji 10. septembra 2013 sprejel odločitev, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. V poslovnem roku k predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev. V dopolnilni obrazložitvi je predlagatelj, poslanec Danijel Krivec, poudaril, da novela Zakona o varnosti v železniškem prometu določa, da morajo imeti vlečna vozila, ki vozijo po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, na sprednji strani vozila v smeri vožnje nameščene in prižgane stroboskopske luči. Poudaril je, da je bilo že v fazi sprejemanja omenjene novele izpostavljenih več pomislekov v zvezi s to dopolnitvijo, še zlasti ker uporaba stroboskopskih luči na vlečnih vozilih ni predpisana v nobeni državi članici EU oziroma jih ne uporablja noben evropski prevoznik. Predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor Bojan Babič je izpostavil, da zadnja novela zakona o varnosti v železniškem prometu v 54. členu določa uvedbo stroboskopskih luči najkasneje v dveh letih po pridobitvi pozitivnega mnenja Evropske železniške agencije ERA. Ministrstvo je za pridobitev mnenja ERA pooblastilo Javno agencijo za železniški promet, ki formalnega mnenja še ni prejela. Pridobila pa je preliminarno informacijo, da določilo o gradnji stroboskopskih luči ni skladno z veljavnimi in predvidenimi spremembami tehničnih specifikacij za interoperabilnost za vozna sredstva v železniškem prometu. Posledično pozitivnega mnenja glede vgradnje stroboskopskih luči s strani ERA ni pričakovati. Poudaril je, da na podlagi omenjenih pridobljenih informacij Vlada predlogu zakona ne nasprotuje in posledično nadomešča prvo mnenje z dne 9. septembra letos. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe Mira Palhartinger je poudarila, da so predlog zakona proučili in k predlaganemu besedilu nimajo pripomb. Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič je poudaril, da je komisija podprla predlog zakona, hkrati pa izrazil zadovoljstvo, da je pozitivno stališče v svojem drugem mnenju do njega zavzela tudi Vlada. V razpravi so vsi razpravljavci, člani in članice odbora, izrazili podporo k predlogu zakona.

Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za infrastrukturo in prostor predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem

prometu sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Za uvodno obrazložitev mnenja pa dajem besedo predstavniku Vlade mag. Bojanu Babiču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor.

MAG. BOJAN BABIČ: Hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti železniškega prometa, ki ga je Državnemu zboru predložil poslanec gospod Danijel Krivec, obravnava občutljivo področje varnosti. Obveznost gradnje stroboskopskih luči, ki je bila uveljavljena s spremembo zakona v letu 2011, je bila namreč uveljavljena z namenom, da bi izboljšala varnost na prehodih čez železniško progo. Uveljavljena bi bila na regionalnih progah, kjer imamo največ prehodov označenih samo s prometnim znakom Andrejev križ in je tveganje, da pride do hudih nesreč zaradi trka vlaka z motornimi vozili, največje. Določilo je bilo uveljavljeno kljub nasprotovanju strokovnih organov s področja varnosti v železniškem prometu. Ne glede na to, je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor iskalo odgovore, ali poznajo takšno rešitev v drugih državah in kako na njo gledajo njihovi strokovnjaki. Ministrstvo je pooblastilo Javno agencijo za železniški promet, da njeni predstavniki na delovnih odborih Evropske železniške agencije sprožijo vprašanje o ustreznosti ukrepa in njihovih možnih učinkih na varnost železniškega prometa kakor tudi na varnost udeležencev cestnega prometa pri prečkanju cest z železniško progo. Javna agencija za železniški promet je Evropski železniški agenciji poslala s tem v zvezi tudi uradno prošnjo za pridobitev mnenja, ki ga je 9. 10. tudi prejela. Iz mnenja Evropske železniške agencije je razvidno, da vgradnja dodatnih stroboskopskih luči na vozna sredstva v železniškem prometu v tehničnih specifikacijah za interoperabilnost lokomotiv in potniških garnitur tega ne opredeljuje, niti to ni obravnavano v predlogih sprememb le-teh. ERA posebej poudarja, da tako določilo nikakor ne sme biti pogoj za dovoljenje za obratovanje vozniških sredstev. Trenutno bi to bilo dopustno le na neinteroperabilnih progah, vendar pa bodo z novo zakonodajo vse proge morale zagotoviti standarde interoperabilnosti. Prav tako določilo ne sme biti pogoj za dostop prevoznikov do javne železniške infrastrukture.

Na osnovi vseh teh mnenj je Vlada sprejela sklep, da predlaganemu zakonu ne nasprotuje. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prvi bo stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, predstavniki ministrstva za infrastrukturo, spoštovane gospe in gospodje poslanci!

V zvezi s spremembami Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki ga danes obravnavamo, velja izpostaviti, da gre v resnici zgolj za črtanje nekaterih členov oziroma odstavkov zakona, ki pa v resnici pomenijo bistven prihranek pri stroških slovenskih železnic. Vprašanje določbe obvezne uporabe stroboskopskih luči na vlečnih vozilih, ki je bila v Zakon o varnosti v železniškem prometu uvedena v letu 2011, je ne le vprašanje edinstvene zakonske ureditve, ki je nima nobena druga članica Evropske unije, ampak tudi smiselnosti skoraj milijonske investicije v nakup in vzdrževanje teh luči. Utripajoče luči na vlečnih vozilih so, kot v gradivu navaja tudi predlagatelj, sporne tudi zato, ker v praksi ni razjasnjeno, kakšen je njihov vpliv na železniško osebje, ki dela ob progi, na potnike na postajališčih, pa tudi na druge udeležence v prometu, na primer na voznike cestnih motornih vozil, ko se ponoči vozijo po cestah blizu železnice.

V Slovenski ljudski stranki smo veseli, da je svojo zmoto spoznala tudi Vlada Republike Slovenije, ki je s pisnim mnenjem sprva nasprotovala tej noveli, na eni od kasnejših sej pa vendarle spremenila mnenje in podprla predlagane spremembe Zakona o varnosti v železniškem prometu, čeprav prihajajo iz vrst opozicije.

Seveda bodo predlagane spremembe zakona deležne tudi podpore Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Naslednje stališče bo predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat. To je stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Julija 2011 smo v Državnem zboru sprejeli novelo Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki med drugim določa, da morajo imeti vlečna vozila, ki vozijo po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, na sprednji strani vozila v smeri vožnje nameščene in prižgane stroboskopske luči. Te luči pa morajo biti pri vožnji po progah, za katere veljajo pogoji za zagotovitev interoperabilnosti, izključene. Že v fazi sprejemanja omenjene novele je bilo izpostavljenih več pomislekov v zvezi s to dopolnitvijo, še zlasti ker uporaba stroboskopskih luči na vlečnih vozilih ni predpisana v nobeni članici Evropske unije oziroma jih ne uporablja noben evropski

prevoznik. Prav tako bi namestitve stroboskopskih luči pomenila velik dodaten strošek za Slovenske železnice. Uvedba stroboskopskih luči prinaša Slovenskim železnicam finančne posledice v višini okoli 800 tisoč evrov, pri čemer niso vključeni stroški rednega investicijskega vzdrževanja, hkrati pa takšna rešitev nima strokovne podlage, da zagotavlja večjo varnost v železniškem prometu. Vsi pa dobro vemo, kaj takšen strošek pomeni za Slovenske železnice. Seveda pričakujemo, da bodo Slovenske železnice namenile denar za povečanje varnosti v železniškem prometu predvsem pri zavarovanju nezavarovanih prehodov ceste preko proge in s tem prispevale k zmanjšanju števila smrtnih žrtev, ki so posledica nesreč na nezavarovanih prehodih. Obenem pa v poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da ne gre le za stroške, ki bi jih imeli prevozniki, če bi morali vlečna vozila opremiti s stroboskopskimi lučmi, temveč bi realizacija teh določil povzročila neenakopraven položaj prevoznikov glede na to, ali vozijo po progah, za katere veljajo pogoji interoperabilnosti, ali ne.

V Poslanski skupini DeSUS bomo podprli Predlog zakona o spremembah Zakona o železniškem prometu. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nova Slovenija ima besedo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

V Novi Sloveniji bomo predlog novele podprli, saj menimo, da je bila odločitev o namestitvi stroboskopskih luči na vlečna vozila, ki vozijo po regionalnih oziroma stranskih železniških progah, pravzaprav neumnost. Toliko bolj, ker bi bila ta ista vlečna vozila morala na interoperabilnih oziroma glavnih železniških progah stroboskopske luči izključiti. Namestitve stroboskopskih luči bi v evropskem prostoru pomenila tudi unikum, saj jih Evropska unija nikjer ne predpisuje. S temi hitro utripajočimi lučmi bi v Sloveniji kršili vsaj dve načeli, ki jih Evropska unija zasleduje v vseevropskem železniškem sistemu. To sta primerljivost in medsebojna združljivost posameznih železniških podsistemov.

Prav je, da pri obravnavi te novele izpostavimo tudi vlogo Vlade, ki je svoje stališče do novele v roku meseca dni povsem spremenila. Najprej je noveli nasprotovala in tako zagovarjala namestitve stroboskopskih luči, po pridobitvi informacij, da tudi ustrezni organi na ravni EU ne podpirajo vgradnje teh luči, pa je svoje mnenje spremenila. Pozdravljamo to odločitev, ki bo prihranila državi skoraj milijon evrov. Toliko bi namreč po grobi oceni stala namestitve teh luči na vlečna železniška vozila.

Novelo zakona bomo v Novi Sloveniji podprli, hkrati pa menimo, da bi z malo več zdrave pameti in dolžno skrbnostjo do sredstev

lastne države lahko še marsikje prihranili kak milijon. Očitno pri nekaterih državnih investicijah tudi več sto milijonov in tako lažje preživeli čase, ki so pred nami.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Novak.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija je že ob sprejemanju dopolnitev Zakona o varnosti v železniškem prometu v mesecu maju 2013 želela vložiti amandma glede namestitve stroboskopskih luči na vlečna vozila, vendar to žal ni bilo mogoče. Zato smo v razpravi opozorili na dejstvo, da vozilo ne more biti hkrati opremljeno s stroboskopskimi lučmi za vožnjo po progah, ki niso interoperabilne, in nato z običajnimi lučmi za vožnjo po interoperabilnih progah izven Slovenije. Oprema železniških vozil je namreč natančno določena z mednarodnimi predpisi, ki zadoščajo zahtevanim varnostnim standardom tudi po državah Evropske unije.

Državni zbor je 15. julija 2011 sprejel Zakon o dopolnitvah Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki določa, da morajo imeti vsa vlečna vozila, se pravi lokomotive, na lokalnih progah vgrajene led bliskavice v roku dveh let od njegove uveljavitve. Natančneje, 71. člen v četrtem odstavku določa, da morajo imeti vlečna vozila, ki vozijo po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, na sprednji strani vozila v smeri vožnje nameščene in prižgane stroboskopske luči. Stroboskopske luči morajo biti pri vožnji po progah, za katere veljajo pogoji za zagotovitev interoperabilnosti, izključene. Veljavna zakonodaja Evropske unije tega ne predvideva, zato morajo biti luči, kot sem že dejala, izključene, cilj sprejetega zakona pa je zmanjšanje števila nesreč na železniških tirih in povečanje varnosti udeležencev v prometu.

Naj opozorim na žalostno statistiko, da se je več kot 27 % železniških nesreč zgodilo na aktivno zavarovanih nivojskih prehodih, kjer so zapornice ali signalne luči z zvočnim signalom. Zato se sprašujem, ali bi bolje osvetljene lokomotive odvrnile ljudi od kršenja zakona in prečkanje tirov ob spuščeni zapornicah. Statistika kaže, da žal ne.

Zato pozdravljam predlog opozicije, ki bo pri sprejetju predloga zakona združil politično modrost opozicije in koalicije. Pozitivna Slovenija bo zanj glasovala, saj bo prihranil veliko denarja, ki ga bomo lahko tako koristneje uporabili drugje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Pavlič. Gospod Danijel Krivec v imenu Poslanske skupine SDS, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat, spoštovana podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Vesel sem, da je tako enotno stališče glede tega zakona, ki je dejansko anahronizem v tem prostoru in tudi na prometnem področju, in veseli sem, da s tem odpravljamo tudi nevarnost, ki bi se lahko povzročila, če bi ta zakon po dvoletnem prehodnem obdobju začel veljati. Vsa strokovna javnost je že ob sprejemanju povedala, da ta zakon ne prinaša večje varnosti, kvečjemu prinaša zmedo v ta sistem. In že takrat je bilo stališče tudi v naši poslanski skupini in tudi v pretežnem delu poslancev, da je ta zakon treba zavrniti in je bil z minimalno večino takrat izglasovan s tem dveletnim prehodnim obdobjem, ki se izteka. Zato je pomembno, da ta zakon, ki bi pomenil kvečjemu večje ogrožanje v prometu, poleg tega pa tudi bistveno povečane stroške na področju železnic, odpravimo s to novo novelo. Veseli sem, da je tudi vlada na osnovi dejstev, ki jih je pridobila v tem umestnem obdobju, spremenila svoje stališče in da vlada v tem krogu enotna podpora, zato vsem kolegicam in kolegom hvala za izraženo podporo.

Jasno, da bomo tudi v naši poslanski skupini ta predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Prav bi bilo, da bi opozicija in koalicija stopili skupaj tudi pri kakšnem bolj pomembnem projektu ali zakonu, kot je to zakon, ki ga ravnokar obravnavamo. V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlagano novelo Zakona o varnosti v železniškem prometu. Ko je bila namreč sprejeta ena izmed novel zakona v juliju 2011, je zakon predvidel, da se morajo na vlečna vozila, ki vozijo po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, namestiti stroboskopske luči, ki pa morajo biti izključene pri vožnji po progah, za katere veljajo pogoji za zagotovitev interoperabilnosti. Po izračunih bi namestitve stroboskopskih luči obremenila Slovenske železnice za okoli 800 tisoč evrov. K temu pa moramo prišteti tudi stroške za vsakoletno vzdrževanje opreme. Vlada Republike Slovenije je v svojem mnenju zapisala, da noveli zakona ne nasprotuje, to mnenje je sprejela tudi na podlagi informacij iz Evropske agencije za železniški promet, ki ne bo dala pozitivnega mnenja k členom glede vgradnje stroboskopskih luči. Glede na razpravo na Odboru za infrastrukturo in prostor v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlagani zakon. Tudi zaradi zagotovila predstavnikov Ministrstva za infrastrukturo in prostor, da neuedba

stroboskopskih luči ne bo zmanjšala varnosti v železniškem prometu, predvsem ne v nivojskih križanjih železnice na ceste predvsem na prehodih, ki so opremljeni samo z Andrejevim križem. Najboljša rešitev za zagotavljanje varnosti je uvedba izvennivojskih prehodov, česar se Vlada zaveda, in tudi v proračunih za leti 2014 in 2015 ohranja projekt zagotavljanja varnosti in odprave nevarnih križanj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

In še gospa Kristina Valenčič v imenu Poslanske skupine Državljske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani kolegi in kolegice!

Zadnjo novelacijo Zakona o varnosti v železniškem prometu je Državni zbor sprejel maja letos. Že takrat se je ob obravnavi predloga na matičnem delovnem telesu odprla razprava o smiselnosti in učinkovitosti uvedbe stroboskopskih luči, kot je določal takrat veljavni zakon. Vse poslanske skupine smo soglašale, da uvedba posebnih stroboskopskih luči le za domača vlečna vozila, ki vozijo po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, ni smiselna. Evropska unija je namreč za celotni železniški sistem uveljavila enotne predpise in standarde na področju varnosti v železniškem prometu z namenom, da se zagotovi doseganje skupnih varnostnih ciljev. Glede na odprtost evropskega prostora je uvedba stroboskopskih luči v Sloveniji smiselna, ko bodo le-te standardizirane za vse države Evropske unije. Trenutno namreč noben evropski prevoznik za prevoz tako znotraj Evropske unije kot izven ne uporablja stroboskopskih luči.

Kot rečeno, smo že maja letos sprejeli začasno rešitev, ki je bila edina možna glede na upoštevanje poslovnih določil, in sicer je rešitev predvidevala, da se uvedba stroboskopskih luči izvede najkasneje v dveh letih po pridobitvi pozitivnega mnenja Evropske železniške agencije o skladnosti in ustreznosti te zahteve.

Novela, o kateri bomo danes odločali, pa predlaga dokončno rešitev, in sicer črtanje vseh določb, ki se navezujejo na uvedbo stroboskopskih luči. V Državljski listi smo prisluhnili zadnjemu mnenju Vlade, ki predlogu zakona ne nasprotuje, saj Ministrstvo za infrastrukturo in prostor kot tudi Javna agencija za železniški promet ugotavljata, da je Evropska železniška agencija ne bo dala pozitivnega mnenja glede vgradnje stroboskopskih luči. Čeprav razumemo dobre namene slovenskega inovatorja, ki želi z uvedbo stroboskopskih luči zmanjšati število tragedij na železniških tirih in pripomoči k večji stopnji varnosti, pa ne gre spregledati, da ta rešitev nima strokovne podlage, z njo ne soglašajo tako varnostni organ kot prevozniki, upravljavec železniške

infrastrukture in tudi pristojna inšpekcija. V današnjih razmerah pa ne gre zanemariti tudi finančnih posledic takšne uvedbe, ki bi za Slovenske železnice pomenile tudi dodaten strošek v višini 800 tisoč evrov. Zgodba torej zelo spominja na primer prometnih nalepk, ki so voznikom povzročile dodatne stroške in smo jih kasneje tudi ukinili.

Naj torej še enkrat ponovim, da Slovenija oziroma Slovenske železnice stroboskopskih luči kljub zakonski obvezi v praksi še niso nameščale, kar pomeni, da črtanje teh določil ne bo znižalo obstoječi nivo varnosti v železniškem prometu, zato bomo poslanke in poslanci Državljske liste predlog podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Valenčič.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati, zato zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBI STVARNOPRAVNEGA ZAKONIKA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina sedmih poslank in poslancev, s prvopodpisanim Rihardom Braniseljem.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku predlagatelja. Izvolite, gospod Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

Zemljiški dolg nastane na podlagi enostranskega pravnega posla v obliki notarskega zapisa z vpisom v zemljiško knjigo in z izstavitvijo zemljiškega pisma. Ustanovi ga lahko samo lastnik nepremičnine kot tudi hipotekarni upnik, na primer banka, ki spremeni v soglasju z lastnikom obremenjene nepremičnine s svojo hipoteko v enega ali več zemljiških dolgov. Zemljiški dolg je neakcesoren kar pomeni, da je neodvisen od kakršnega koli obstoja terjatev oziroma pravnega posla. Prenaša se skupaj z zemljiškim pismom.

Vse od uvedbe tega instituta, najbolj intenzivno pa od leta 2011 dalje je javnost ne toliko obveščena o domnevnih uporabnih prednostih tega instituta, temveč o vse večjih zlorabah oziroma uporabi, ki ne služi svojemu namenu, zaradi česar je bil omenjeni institut sploh uveden v slovenski pravni sistem. V medijih je mogoče zaslediti presenetljivo veliko primerov, ko so posamezniki, med njimi nekateri

vplivni gospodarstveniki, z namenom da bi državi ali drugim upnikom preprečili ali otežili izvršbo nad svojimi nepremičninami, slednje obremenili z domnevno fiktivnimi zemljiškimi dolgovi z vrednostmi, ki so tudi nekajkrat presegle vrednost zastavljenih nepremičnin in z izjemno dolgimi roki zapadlosti obveznosti zemljiškega dolga. Na podlagi tega se lahko utemeljeno sklepa, da gre za tako imenovane fraudulozne goljufije, goljufive zemljiške dolgove. Zanje je značilno, da lastnik nepremičnine, ki mu grozi izvršba za poravnavo njegovih dolgov ali celo zaplemba nepremičnine, z ustanovitvijo zemljiškega dolga mobilizira njegovo ekonomsko vrednost v zemljiškem pismu, ki ga z izstavitvijo prenese na povezano osebo. Imetnik zemljiškega pisma ni pravi lastnik oziroma upravičenec iz zemljiškega pisma, ampak je le slamnati mož, fiduciar, ki v svojem imenu, a za račun lastnika obremenjene nepremičnine izvršuje pravice iz zemljiškega dolga. Cilj takšnega manevra je, da na koncu vsaj izplen od prodaje nepremičnine pristane v rokah lastnika oziroma ustanovitelja zemljiškega dolga in ne pri državi oziroma pri drugih upnikih.

V slovenskem pravnem prostoru se institut zemljiškega dolga v poštenu poslovnih praksi sploh ni uveljavil. Od uveljavitve tega instituta leta 2003 pa tja do leta 2011 je bilo na letni ravni povprečno 50, 60 vpisanih zemljiških dolgov v zemljiško knjigo. Iz podatkov Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pa izhaja, da je do odstopajočega porasta vpisanih zemljiških dolgov v letu 2013 opazno občuten porast vpisov, in sicer prva polovica leta 2012 326, samo v pol leta, v letu 2012 kar 730 in v letu 2013 do tega trenutka okoli 3 tisoč. Glede na dejstvo, da je Združenje bank Slovenije posredovalo informacijo, da se njegove članice, torej banke, za zavarovanje svojih terjatev ne poslužujejo zemljiškega dolga oziroma da za ta namen prvenstveno uporabljajo maksimalno hipoteko in je pri vseh zavarovanjih kreditnih poslov delež zemljiškega dolga v skupni kvoti zgolj dober procent, ugotovljamo, da ta institut ne služi svojemu namenu, pač pa služi nečemu drugemu. Nekateri poznavalci ocenjujejo, da je fiktivnih zemljiških dolgov ta trenutek v Republiki Sloveniji vsaj tri četrte.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da je nujno treba ta trenutek sprejeti edino dobro odločitev, da ta institut, ki nikoli ni zaživel in ki se je sprevrgel v navadno goljufanje in zlorabo pravic, preprosto ukinemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Braniselj.

Predlog je obravnavalo matično delovno telo Odbor za pravosodje.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsedniku odbora mag. Branku Grimsu.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Vsem prav lep pozdrav v imenu Odbora za pravosodje, ki je na svoji 14. seji 8. oktobra 2013 kot matično delovno telo obravnavalo Predlog zakona o spremembi Stvarnopravnega zakonika. Seznanjen je bil tako z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, Vlade, Komisije Državnega sveta in drugih, ki so predlagali svoja stališča.

V obrazložitvi je poslanec Rihard Braniselj povedal, da gre za ukinjanje rešitve, ki se zlorablja, kar je bilo predstavljeno že sedaj v uvodnem delu. Predstavnica Vlade je dejala, da je Vlada ob porastu števila ustanovljenih zemljiških dolgov po letu 2011 s strani Ministrstva za pravosodje in Okrožnega državnega tožilstva v Mariboru opozorjena na sume zlorab tega instituta oziroma o sumih njegove ustanovitve zgolj z namenom otežiti poplačilo terjatev upnikov oziroma onemogočiti odvzem nezakonito pridobljenega premoženja. Zaradi tega obstaja močan dvom, da povečana uporaba kaže, da bi ta institut izpolnjeval svoj namen. Nasprotno, kaže v smeri, da gre dejansko v večini primerov za zlorabe in zaradi tega se podpira predlagani zakon in ukinitve tega instituta.

V razpravi so poslanci potem podprli predlagani zakon, in sicer predvsem zato, da se v bodoče preprečijo zlorabe in izrazili so skrb, da predlagani zakon ne ureja problematike že obstoječih zemljiških dolgov. Predstavniki Vlade pa so zatrdili, da se spremembe zakonodaje tudi v tej smeri že pripravljajo predvsem na področju izvršbe in zavarovanja ter odvzema premoženja nezakonitega izvora. Odbor je v skladu s

128. členom Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel in predlaga Državnemu zboru, da jih sprejme. Sprejel pa je še dodatna sklepa, in sicer predlog Vladi, da v roku dveh mesecev v zakonodajni postopek vložijo zakonske rešitve, s katerimi bo mogoče preprečiti zlorabe instituta tudi v tistih primerih, ko je ta že ustanovljen, torej v tistih, ki jih ta zakon ne zajema.

Odbor za pravosodje predlaga Vladi, da v roku enega meseca v zakonodajni postopek vložijo novelo Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Grims.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo še državni sekretarki z ministrstva gospe Tini Breclj.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, gospa predsedujoča. Lepo pozdravljeni!

Predlagane rešitve oziroma spremembe Stvarnopravnega zakonika, ki jih je v Državni zbor vložila skupina poslancev, s prvopodpisanim gospodom Rihardom Branisljem, Vlada Republike Slovenije podpira. Kot je bilo uvodoma že povedano, zemljiški dolg za namen, ki je bil razlog njegove ustanovitve, v slovenskem prostoru v bistvu ni zaživel.

Povedano je tudi že bilo, da je bilo Ministrstvo za pravosodje s strani okrožnega državnega tožilstva v Mariboru tudi konkretno opozorjeno na sume zlorab tega instituta. V svoji predstavitvi ne bom ponavljala, ker so bile tudi že povedane, številki, kako je dinamika uporabe zemljiškega dolga z leti naraščala. Bi pa rada povedala naslednje. Sodno ugotavljanje zlorabe instituta zemljiškega dolga oziroma sodno ugotovljene zlorabe po naših podatkih zaenkrat še ni. Vendar obstaja več indicev, da se institut zemljiškega dolga predvsem v zadnjem obdobju uporablja v nasprotju z njegovim poslovnim namenom. Povedati je tudi treba, da zloraba zemljiškega dolga tudi ni edina zloraba stvarnopravnega instituta, ki se pojavlja. Zaznati je namreč tudi fiktivne prepise premoženja, ustanavljanje fiktivnih hipotek, veljavni pravni red pa upnikom omogoča, da se takšne zlorabe sanirajo preko vložitve ustreznih ničnostnih in izbrisnih tožb. No, in prav tu, ko je govora o zemljiškem dolgu, pa nastopi razlika. Pri zemljiškem dolgu je, ko je govora o sodnih postopkih, dokazovanje oškodovanja upnikov oziroma fiktivnosti ustanovitve oteženo prav zaradi temeljnih lastnosti tega instituta. To je anonimnost imetnika zemljiškega pisma, ki jo zahteva lažja prenosljivost in neakcesornost zemljiškega dolga. Prav zaradi teh vodilnih atributov instituta so sodni postopki, ki bi jih bilo možno sprožiti, vendarle zelo zahtevni in samo dokazovanje izjemno oteženo. Povedati bi želela, da je Ministrstvo za pravosodje proučilo možnost, da se spremenijo materialnopravne določbe Stvarnopravnega zakonika v smeri, da institut vendarle ohranimo, predvsem v smeri, da bi postal transparentnejši. Vendar glede na dejstvo, da bi takšne spremembe pomenile izgubo ene izmed osrednjih lastnosti te pravice, to je prenosljivost zemljiškega dolga, in bi institut zelo približali institutu maksimalne hipoteke, ki pa se ga bančni sektor že znatno poslužuje, taka sprememba oziroma taka prilagoditev ni potrebna.

Zato zaradi vsega navedenega, kar je bilo povedano tudi že v predstavitev pred menoj, Vlada predlog v celoti podpira. Glede že ustanovljenih zemljiških dolgov pa delovna skupina na Ministrstvu za pravosodje, zadolžena za pripravo novele Zakona o izvršbi in zavarovanju, pripravlja rešitve, ki bodo v izvršilnem postopku onemogočile obstoječo anonimnost imetnika zemljiškega pisma in s tem odmik oziroma podaljšanje poplačila preostalih upnikov. Rešitve, ki jih bo prinesla novela Zakona o izvršbi in zavarovanju glede obstoječih zemljiških dolgov, gredo namreč v smeri hitrejšega razkritja imetnika zemljiškega pisma in izboljšanja položaja preostalih upnikov v izvršilnem postopku glede njihovih možnosti uveljavljanja fiktivnosti zemljiškega dolga in posledično neveljavnosti vpisanega zemljiškega dolga.

Predlog, kot je bil predstavljen, Vlada podpira. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospe državni sekretarki.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Prva je na vrsti Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev in gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lepo pozdravljena tudi državna sekretarka gospa Breclj! Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V Poslanski skupini DeSUS predlog za ukinitvev zemljiškega dolga soglasno podpiramo. V to odločitev, da brez kančka dvoma podpremo predlagateljeve spremembe Stvarnopravnega zakonika, so nas prepričala vsa dejstva in okoliščine, ki so v zadnjem času pokazale, da je s tem institutom, torej z zemljiškim dolgom, nekaj hudo narobe. Naj povem, da sicer ne dvomimo v to, da je leta 2002, ko smo v našo zakonodajo vpeljali ta institut, bil namen zakonodajalca dobronameren. Ampak očitno ima slovenski institut zemljiškega dolga nekatere pomanjkljivosti in njegovi snovalci niso preigrali vseh možnih kombinacij, zato da bi bila njegova raba poštena oziroma da bi bile preprečene možnosti njegove zlorabe. Priznajmo si tudi, da so tisti, ki imajo namen nepoštenega ravnanja, žal vedno in povsod korak pred roko pravice. V zadnjem času je zemljiški dolg namreč postal zelo priljubljen med kroničnimi dolžniki in takimi osebami, ki so se zaradi svojih ravnanj znašle v postopkih, za katere je država ali pa so organi pregona sprožili določene postopke za ugotavljanje odškodninske oziroma kazenske odgovornosti. Dejstvo je, da je sprva, točneje leta 2010 zemljiški dolg kot instrument zavarovanja dolga bil uporabljen v zanemarljivem obsegu. Povprečno število vpisov na letni ravni je v letih 2003–2010 bilo od 60 do 90 primerov. Leta 2011 pa je bilo teh vpisov že 326, v letu 2012 pa se je število celo podvojilo. V letošnjem letu je do prvega oktobra bilo vpisanih že tisoč 452 primerov zemljiškega dolga na nepremičninah. Ob tem dejstvu, da je zgolj 1 do 2-dstotni delež uporabe teh vpisov na strani bank, pove vse. Naš pravni sistem bo brez instituta zemljiškega dolga zagotovo preživel. Njegova ukinitvev pa bo marsikomu prekrizala nepoštene načrte. Zagotovo pa bomo s tem, ko bomo z ukinitvijo preprečili nadaljnje zlobe tega instituta, prispevali k temu, da bo v naši državi več poštenosti in več pravičnosti. Ker predlog zakona ne rešuje problema obstoječih zemljiških dolgov, namreč zemljiških dolgov, ki so že ustanovljeni, ne ukinjamo, saj retroaktivni poseg ustavnopravno verjetno ne vzdrži, v poslanski skupini DeSUS menimo, da je nujno treba, da Vlada v najkrajšem možnem času pripravi takšne zakonodajne rešitve, na podlagi katerih bo možno hitro in učinkovito preučiti ta obstoječa razmerja zemljiškognjižnega dolga z vidika domnevne fiktivnosti in zlorabe ter vzpostaviti primerne ukrepe, da bodo ustanovitelji nosili

posledice, resnični in pošteni upniki pa, da bodo lahko uveljavili svoje pravice. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da je Ministrstvo za pravosodje že pristopilo k reševanju tega problema, zato verjamemo, da bo sklep, ki je bil sprejet na matičnem delovnem telesu, zagotovo kmalu realiziran. To je danes tudi povedala generalna sekretarka.

Kot že rečeno, v Poslanski skupini DeSUS bomo spremembe Stvarnopravnega zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupin Nove Slovenije in gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Še enkrat lep pozdrav!

V Novi Sloveniji podpiramo Predlog sprememb in dopolnitev Stvarnopravnega zakonika, ki ukinja institut zemljiškega dolga. Zemljiški dolg je bil v naše stvarno pravo uveden v leto 2002 z uveljavitvijo stvarnopravnega zakonika po vzoru nemškega prava. V našem pravnem redu ni nikoli prav zaživel. To dokazujejo podatki Združenja bank Slovenije. Od institutov zavarovanja terjatev s stvarno pravico na nepremičnini, čemur je zemljiški dolg dejansko namenjen, je bil v prvih 10 letih po njegovi uveljavitvi zemljiški dolg uporabljen le v 1 % do 2 %. Ves preostali delež zavarovanj zavzemajo hipoteke. Velik porast zemljiških dolgov pa je bilo zaznati po letu 2011, zlasti pa v prvem polletju letošnjega leta, ko je bilo ustanovljeno skoraj toliko zemljiških dolgov kot prej v osmih letih. Državni organi, davčna uprava, policija in tožilstvo, pa so začeli opozarjati na sume zlorabe tega instituta z namenom otežiti poplačilo terjatev upnikov in države in oteževanja izvajanja Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. V časopisih smo brali, da so zemljiške dolgove na svojem premoženju ustanovljale znane osebnosti iz gospodarstva in politike, ki so sicer v kazenskih postopkih in je zelo evidenten namen, ki so ga zasledovali s tem. Predvideno pravno varstvo za takšne zlorabe se je v praksi izkazalo za neučinkovito. Zoper imetnika zemljiškega pisma je sicer teoretično mogoče pravno varstvo preko ničnostne ali izbrisne tožbe. Postopek pa je praktično nemogoče izvesti, saj je imetnik zemljiškega pisma anonimen in tožene stranke v takšnem postopku ni mogoče določiti. Ukinitvev tega instituta je po prepričanju poslancev Nove Slovenije ustrezen ukrep, da se preprečijo njegove nadaljnje zlorabe. Problem pa ostajajo že obstoječi zemljiški dolgi. V Novi Sloveniji pričakujemo, da bo Vlada v kratkem pripravila ustrezne zakonodajne podlage, ki bodo omogočile upnikom zlasti pa davčnemu organu učinkovito izterjavo dolgov od dolžnikov, ki so svoje premoženje že zavarovali na tak način.

V zvezi z že obstoječimi zemljiškimi dolgi pa moramo izpostaviti tudi področje odgovornosti notarjev. Notarji so osebe javnega zaupanja. Notarski zapis za ustanovitev zemljiškega dolga je bil predpisan kot varovalka za to, da se prepreči zloraba tega instituta za onemogočanje upnikov, zlasti v primerih, ko je upnik država zaradi neplačanih davkov in prispevkov. Žal pa ugotavljamo, da delujejo notarji večinoma kot podjetniki, ki opravijo naročeni posel in zanj dobro zaračunajo, ne da bi za svoje, lahko rečemo, nezakonito delo ali opustitve tudi kaj odgovarjali. Nadzor nad delom in odgovornostjo notarjev bo treba zaostriti.

Kot že uvodoma rečeno, bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije zakon o spremembah in dopolnitvah Stvarnopravnega zakonika podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana državna sekretarka, lep pozdrav!

V Pozitivni Sloveniji smo prepričani, da je bil institut zemljiškknjižnega dolga, ki je bil uveden leta 2003, uveden v naš pravni sistem z najboljšimi nameni, to je z namenom poenostavitve zemljiškknjižnega oziroma poslovanja s prometom z nepremičninami. Žal po nekaj letih uporabe tega instituta, kot so povedali že govorci pred nami, ugotavljamo zlasti zlorabe tega instituta in sorazmerno majhno uporabo tega instituta v bančnem sektorju. Banke, kot kažejo podatki, ki so jih prav tako navajali že kolegi iz Združenja bank, in druge statistike, še vedno z največjim delu za zavarovanje nepremičninskih poslov uporabljajo hipoteke, medtem ko se zemljiškknjižni dolg uporablja samo v enem do dveh odstotkih zadev. Ne glede na povedano, v Pozitivni Sloveniji nismo naklonjeni nekim populističnim in hitrim načinom reševanja problemov z ukinitvijo posameznih v Evropi in svetu uveljavljenih institutov. Tudi pri problemu zemljiškknjižnega dolga smo si v Pozitivni Sloveniji najprej želeli prizadevati v smeri iskanja rešitve, da se ta dolg ne bi mogel več zlorabiti in da bi se v zakonodajo vgradile varovalke v smislu vpisa v zemljiško knjigo in drugih načinov, ki bi zlorabe onemogočali. Žal zadnji podatki, s katerimi nas je seznanilo tudi ministrstvo, kažejo, da bi lahko tak postopek trajal predolgo in bi škoda, ki nastaja, bila težko popravljiva. Institut, za katerega sem malo prej povedala, da se praktično ni uporabljal in se je v 10 letih uporabil v 60 do 90 primerih, se je v zadnjem času začel uporabljati v zelo velikem številu zadev. Po letu 2011 je bilo tako vpisanih že čez 2 tisoč zemljiških dolgov, v obdobju od avgusta letos pa do oktobra pa že kar 429. Spremembe tega instituta in spremembe Stvarnopravnega

zakonika, ki bi takšne zlorabe onemogočile, bi šle v smeri, ki sem jo prej naštela, in se s tem zelo približale maksimalni hipoteki, kar po drugi strani pomeni, da bi imeli v Sloveniji dva zelo podobna instituta, kar prav tako ni smiselno. Problem pri zemljiškoknjižnem dolgu je namreč v tem, da imamo enostranski pravni posel, pri katerem lastnik nepremičnine preprosto gre k notarju in ustanovi zemljiški dolg za svojo nepremičnino. Ustanovi ga v obliki notarskega zapisa, pri tem pa notarju ni dolžan razkriti kakršnihkoli podatkov o tem, zakaj ga želi ustanoviti, niti ga notar o tem nima pravice spraševati. Notar v tej fazi torej nima možnosti preverjati, kaj je želja in namen nekoga, da je ustanovil zemljiškoknjižni dolg, seveda pa nikakor ne more tudi že vnaprej predvidevati, da je njegov namen izigravanje upnikov ali zaščita premoženja pred morebitnim odvzemom. To bi bilo možno le v nekaterih ekstremnih primerih, ko bi bilo nesorazmerje med zemljiškoknjižnim dolgom in višino nepremičnine res v nebo vpjioče.

Drugi problem zemljiškoknjižnega dolga je ta, da je potem, ko pride do prenosa te listine na novega imetnika, kar pa se seveda ne zgodi pri notarju, novi imetnik tega pisma anonimen. In če je res prišlo do prenosa samo z namenom zlorabe, je izpodbijanje takšnega prenosa in takšnega akta s strani tistega, ki je upnik tega dolžnika, zelo, zelo zahtevno in gre za zelo dolgotrajne postopke. Na civilnem področju je to potrebno, kot je bilo to že povedano, narediti z izbrisno tožbo, na kazenskopravnem področju pa so potrebni zapleteni in dolgotrajni postopki tožilstva, za katere nekateri tožilci opravičujejo oziroma razlagajo v medijih, da bi lahko trajali tudi do petnajst let.

Vse to so razlogi, da je po nekem političnem premisleku tudi v Pozitivni Sloveniji prišlo do spoznanja, da je smiselno zlorabe zajezi in zaenkrat zemljiškoknjižni dolg ukiniti. Naj pri tem povem, da je za takšno odločitev soodgovorno tudi naše pravosodje, ki prepočasi odreagira na nekatere probleme. Seveda pa smo na Odboru za pravosodje pozvali Ministrstvo za pravosodje, da čim prej izpolni svojo obljubo, da že obstoječe zemljiške dolgove rešuje s spremembo Zakona o izvršbi in zavarovanju, kjer pa bodo sankcionirani tisti, ki so se tega instituta že poslužili in ga želeli zlorabiti. Ministrstvo je obljubilo, da bo ta zakon v proceduri najkasneje ... / znak za konec razprave/ ...

Zakon bomo v Pozitivni Sloveniji podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Kociper.

V imenu Slovenske demokratske stranke ima besedo gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Spoštovana gospa predsedujoča, poslanke in poslanci, spoštovana državna sekretarka!

Čeprav je bil institut zemljiškega dolga v slovenski pravni red uveden s spremembo Stvarnopravnega zakonika v letu 2002, in to po nemškem zgledu, se tega instituta do leta 2011 tako rekoč nismo zavedali. Uvedbi tega instituta namreč ni sledila ustrezna pravna praksa. Zato Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju ugotavlja, da bi z gledovanje po nemški pravni ureditvi narekovalo tudi z gledovanje pri zakonodajnih rešitvah in sodni praksi pri preprečevanju nedopustne uporabe zemljiškega dolga. Pri nas je žal v zadnjem času prišlo do nedopustnih zlorab tega stvarnopravnega instituta, posebej v zadnjih treh mesecih je zemljiški dolg postal zgolj sredstvo, ki upnikom otežuje poplačilo njihovih terjatev. Postal je pripomoček navidezno padlih tajkunov in menedžerjev. Zemljiški dolgovni niso bili ustanovljeni in izvršeni z dopustnim poslovnim namenom. Če se ob tem spomnimo samo imen, ki so bila v naših medijih objavljena, kdo se je poslužil tega instituta, in se spomnimo samo Boška Šrota, Bineta Kordeža, Zdenka Pavčka, Marka Jakliča, Dragana Tošiča, vidimo, da preko teh oseb in imen pridemo do zanimivih koincidenč, kajti že od daleč se nepoučenemu zdi, da je to nek institut, ki je izum upravljavec Factor banke oziroma Foruma 21. Te osebe se niso želele upreti pisanju zemljiških pisem in s tem njihovim zlorabam. S tem so oškodovali številne upnike, tudi Republiko Slovenijo oziroma otežili poplačilo terjatev upnikov in države ter s tem tudi onemogočili odvzem nezakonito pridobljenega premoženja.

Glede na vse navedeno smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tako na matičnemu delovnemu telesu kot bomo tudi na današnji seji Državnega zbora predlog zakona podprli. V poslanski skupini tudi menimo, da je treba pri že ustanovljenih zemljiških dolgovih, ki gredo v milijone, ugotoviti, ali so bile za te vrednosti dolga oziroma premoženja plačane davčne obveznosti.

Prav tako bomo v Slovenski demokratski stranki skrbno sledili sklepoma, ki smo ju tudi podprli na odboru, in sicer da Vlada v roku dveh mesecev vloži zakonske rešitve, s katerimi bo mogoče preprečiti zlorabe instituta zemljiškega dolga v tistih primerih, ko je ta že ustanovljen, ter da Vlada v roku enega meseca v zakonodajni postopek vloži novelo zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Če se to ne bi zgodilo, potem ne bi naredili nič, potem bodo vsi, ki se tega instituta poslužujejo, na varnem in bi bila ta epizoda zgolj propagandni manevar.

Kot pravimo, podpiramo to in Vlada naj svoj del naloge izpolni čim prej. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Gospod Mirko Brulc v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Od leta 2002, ko je bil sprejet Stvarnopravni zakonik, se o novem pravnem institutu, zemljiškoknjižnem dolgu, ni nikoli toliko pisalo, kot se o njem piše zadnje leto. Žal negativno. Zemljiški dolg se od izvajanja zakona v praksi praktično ni uporabljal. Morda le v nekaj deset primerih na leto. V zadnjih dveh letih pa je uporaba tega instituta v porastu. Gre tako rekoč za množično rabo zemljiškega dolga. Predvsem gre za zlorabo tega – podatek, ki ga je predlagatelj navedel v predlogu zakona, gre za 730 primerov v letu 2012, v letošnjem letu pa že presega število tisoč 400.

Ta institut se uporablja oziroma izrablja predvsem za zaščito lastnine tistih posameznikov, zoper katere je sprožen civilni ali kazenski postopek. Nekateri posamezniki pa se tega instituta poslužujejo predvsem iz preventivnih razlogov. Morda so ocenili, da bi zaradi preteklih ravnanj lahko bil tudi zoper njih sprožen postopek, zaradi katerega bi jim lahko bila odvzeta lastnina. Ne predlagatelj in ne zakonodajalec leta 2001 in 2002, ko je ta pravni institut bil umeščen v naš pravni red, si zagotovo nista predstavljala, da bo zemljiški dolg omogočal izigravanje upnikov in izmikanje odvzemu nezakonito pridobljenih premoženjskih koristi.

V razmislek in morda res tudi preveč poenostavljeno, ampak vseeno. Zemljiški dolg je enostranski pravni posel in mora biti sestavljen v obliki notarskega zapisa. Notarski zapis pa mora vsebovati ime ustanovitelja, zemljiškoknjižno označbo, obremenjene nepremičnine in višino ter pogoje zapadlosti zneska. Tako pravi Stvarnopravni zakonik. Notarske zapise pravnih poslov o ustanovitvi hipoteke iz zemljiškega dolga na nepremičninah sestavi notar, ki ima sedež notarske pisarne na območju okrajnega sodišča, kjer nepremičnina leži. Če je predmet obremenitve s hipoteko ali zemljiškim dolgom več nepremičnin, je pristojen notar s sedežem pisarne na območju tistega okrajnega sodišča, kjer leži glavna nepremičnina. Tako pa navaja Zakon o notariatu. Menim, da bi ob navedenem lahko o velikem porastu rabe tega pravnega instituta nekdo moral opozoriti na ta pojav. Iz tega izhajam, da bi izvajalci in uporabniki zakonov morali na to pravočasno opozoriti ustrezne institucije in skupaj pregledati, ali se z obstoječo zakonodajo lahko prepreči nadaljnja raba oziroma zloraba zemljiškega dolga.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog zakona, ki ukinja zemljiškoknjižni dolg, podprli. Se pa tudi zavedamo, da z uveljavitvijo obravnavanega zakona ne bomo rešili tistih tisoč 400 že vpisanih zemljiških dolgov. Od ministrstva oziroma od Vlade pa pričakujemo, da čim prej v Državni zbor prinese predlog zakona, s katerim se bo poseglo tudi v že ustanovljene zemljiške dolgove in se jih ustrezno sankcioniralo ali pa vsaj preprečilo zlorabo le-teh. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Brulc.

V imenu Poslanske skupine Državljanska lista ima besedo gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

Da nadaljujem tam, kjer sem prej končal. Če gremo gledat Poslovnik Državnega zbora iz leta 202, ko je bil Stvarnopravni zakonik pravzaprav v pripravi in sprejeman, lahko ugotovimo, da institut, ki je bil na novo uvajan, zemljiški dolg, skoraj ni besedice obrazložitve, zakaj ta institut uvajamo. Jaz ne bi ugibal, da je bil ta institut zanalasč uvrščen ravno zaradi tega, da bo omogočil zlorabe, vendar pa trdim, da je bil ta institut prehitro in prenaivno pravzaprav uvrščen v pravni red Republike Slovenije. Če bi šli zdaj ta trenutek prognozirat, kakšna je pot pravnega varstva oziroma izpodbijanja pravnega posla upnika, ki se čuti ogoljufanega, ker ne more poplačati svoje terjatve, ki je lahko fizična oseba, firma ali davčna uprava, kako priti do tega izpodbijanja in do dokončne anulacije tega zemljiškega dolga, zemljiškega pisma, je to praktično misija nemogoče. Tudi do 10 let sodnih poti bi potrebovali, da bi prišli do končnega izida, če bi bil ta sploh uspešen. Da ne govorim o tem, da bi moral upnik pri tem izpodbijanju pravzaprav sfinancirati kompletan izvršilni postopek, kompletne cenvitve, in ko bi ugotovil po petih letih, kdo je imetnik zemljiškega pisma, tudi izpodbijati pravni posel, če ne bi ta stvar že zastarala, financirati sodno takso, ki bi bila nekaj deset tisoč evrov in potem v negotovih sodnih postopkih to tudi izvesti. Praktično gre skoraj za misijo nemogoče, zato je nujno potrebno, da se ta stvar pravzaprav za naprej onemogoči. Za nazaj pa je že državna sekretarka omenila, da na Ministrstvu za pravosodje intenzivno pripravljajo zakonodajo, ki bo olajšala izvršbo in olajšala pravzaprav izpodbijanje pravnih poslov. Zakaj je pravzaprav simbolično in nujno potrebno, da institut zemljiškega dolga pravzaprav vržemo ven iz našega pravnega reda? Mi smo danes, ga bomo, upam, sprejeli, zakon o davčnem postopku, kjer uvajamo obdavčitev premoženja neznanega izvora. Tudi s tega naslova bo verjetno v tej državi cela vrsta davčnih dolžnikov, ki so prišli do premoženja na sporen način, in bo pravzaprav država, Durs preko davčne izvršbe želel dobiti ta sredstva nazaj v proračun. In če bomo omogočali v takih primerih, da se premoženje skriva, zaščiti z davčnim zemljiškim pismom, potem nismo naredili nič. Da ne govorim o problemih odvzema nezakonito pridobljenega premoženja v kazenskem pravu, odvzema protipravne premoženjske koristi in pa seveda odškodninske odgovornosti. Odškodninska odgovornost uprav in nadzornih svetov gospodarskih družb – in kar je posebej pomembno in kar bo aktualno, odškodninska odgovornost uprav in nadzornih svetov bank, državnih bank. Minister za notranje zadeve je na

tiskovni konferenci skupaj z direktorjem Policije povedal, da je cela vrsta kazenskih ovadb za gospodarski kriminal vložena. Vse te kazenske ovadbe bodo verjetno v določenem delu pripeljale do procesov, do kazenskih procesov in do nekih odškodninskih in kazenskih odgovornosti, kjer bo ponovno država tista, kjer bo nujno treba povrniti povzročeno škodo državnemu proračunu.

Jaz močno upam, da bomo danes ta zakon izglasovali. Za naprej je pa cela vrsta drugih pravnih institutov, pravnih poslov, ki znajo biti sporni, vendar ne tako sporni, kot je zemljiški dolg. Jaz bi omenil samo zaznambo vrstnega reda za pridobitev lastninske pravice, ki je trenutno v 68. členu Zakona o zemljiški knjigi. Tudi to je institut, ki ga bo treba prevetriti, in tudi to je institut, ki omogoča zlorabe. Zato tudi pričakujem od Ministrstva za pravosodje, da bodo tudi to prevetрили in po potrebi predlagali ustrezno zakonodajo.

Državljska lista bo zakon podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Braniselj.

Se gospa Jasmina Opec v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Pravo bi moralo v osnovi skrbeti za pravičnost in zato naj bi zaščitilo šibkejšo napram močnejšim, vendar se vse pogosteje dogaja ravno obratno. Pravo vse bolj postaja legalno orodje za uresničevanje lastnih interesov, ne glede na ceno in ne glede na vse druge posledice. Žal se je v naši državi povsem enako zgodilo z institutom zemljiškega dolga. Gotovo je bil institut zemljiškega dolga ustanovljen za druge namene, ne pa za zaščito nezakonito pridobljenega premoženja in za izmikanje roki pravice. Gotovo ni bil ustanovljen zato, da si nekateri menedžerji, ki so v preiskavah zaradi zlorab ali so bile vložene tožbe proti njim, na svoje premoženje, hiše, stanovanja, pravočasno vknjižijo zemljiške dolgove, s čimer zaščitijo svoje premoženje ne samo pred upniki, ampak tudi pred organi pregona. Zato v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo predlog, da se ta institut spremeni tako, da ga ne bo moč več zlorabljati. Vendar pa v predlagani ureditvi opozarjamo na pomembno odprto vprašanje. Z ukinitvijo instituta zemljiškega dolga ne bomo rešili bistvenega, kar bi morali v naši državi narediti – odpraviti že obstoječe zlorabe zemljiškega dolga in popraviti krivice vsem izigranim upnikom in delavcem. Glede na problematiko zlorabe tega instituta bi pričakovali, da bi ministrstvo samo hitreje ukrepalo in poslalo v postopek nek predlog, ki bi bolj celovito in v skladu z ustavo urejal to področje, vendar se dolgo ni zgodilo nič. Še več. Kljub pozivom državnih tožilcev že na začetku tega leta, naj

ministrstvo pripravi ustrezne rešitve tudi na področju že obstoječih zlorab tega instituta, se ni premaknilo nič. Zlorabe zemljiškega dolga so se dogajale naprej, okoriščanje na račun upnikov in delavcev je postalo vsakdanja praksa. Zlasti ko gre za izigravanje zakonskih določb, bi morala ministrstva hipoma pripraviti ustrezne rešitve, namesto da se vsi sprašujemo, ali ne vedo, ne morejo, nočejo ali ne smejo ničesar storiti.

Resnično upam, da tokratna zaveza koalicije tudi v obliki sklepov, ki jih je sprejel matični odbor, da ministrstvo v kratkem pripravi rešitve tudi za že obstoječe zlorabe zemljiškega dolga, obrodi sadove in ne bo ostalo samo pri praznih obljubah.

Zamujenega je bilo že zelo veliko, zato poslanci Slovenske ljudske stranke kljub odprtemu vprašanju, ki ostaja, in kljub temu, da ne gre za celovito rešitev, predlogu zakona ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi gospe Opec.

S tem smo končali predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev tudi na seji zbornice ni možno vlagati.

S tem zaključujemo drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O NOTARIATU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo gospe državni sekretarki Tini Breclj.

TINA BRECELJ: Lepa hvala za besedo.

Republika Slovenija mora v skladu s sodbami sodišča Evropske unije čim prej odpraviti pogoj vzajemnosti pri dostopu do poklica notarja za državljane držav članic Evropske unije, EGS in Švicarske konfederacije, saj pomeni veljavna ureditev v Zakonu o notariatu diskriminacijo na podlagi državljanstva, ki je v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije prepovedana. Pred vami je torej manjša novela področja notariata.

Republika Slovenija, če povem še nekaj več, je bila s strani Evropske komisije 11. aprila letos ponovno opozorjena k poročanju, ali smo pogoj državljanstva pri opravljanju notarskega poklica že odpravili. Prav tako je potrebno vedeti, da je Republika Slovenija v pristopnem procesu Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj sprejela zavezo, da bo v

skladu s svojimi pristojnostmi prilagodila zakonodajo tako, da pogoja vzajemnosti ne bo uporabljala za državljane držav članic OECD. Ker so določila veljavnega zakona o notariatu v nasprotju s temeljnimi načeli in principi Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj je treba takšno diskriminacijo na podlagi državljanstva odpraviti tudi za vse države članice te organizacije. Predlagana ureditev pa, in to je treba poudariti, ne velja za državljane tretjih držav, zanje ostanejo pogoji, ki so določeni v veljavnem Zakonu o notariatu nespremenjeni. Opisano je bistveni cilj, ki ga novela zasleduje. Poleg navedena pa se s predlogom zakona usklajuje dosedanja določba o pridobljeni izobrazbi z veljavno ureditvijo visokošolske izobrazbe, konkretnije z Zakonom o visokem šolstvu ter z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa državni sekretarki.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku mag. Branku Grimsu.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, še enkrat lep pozdrav v imenu Odbora za pravosodje, ki je na 14. seji 8. oktobra 2013 obravnaval tudi Predlog zakona o spremembah Zakona o notariatu.

V postopku je predstavnica predlagateljica, državna sekretarka opozorila, da gre za uskladitev z ureditvijo oziroma zahtevami Evropske unije. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je povedala, da z vidika svojih nalog nimajo posebnih pripomb.

Večina razprave je potekala predvsem o enem amandmaju, ki ga je dr. László Göncz v imenu skupnosti vložil k temu zakonu, in sicer se dotika zahteve, da bi na območjih, kjer živijo predstavniki narodnih skupnosti, moral notar obvezno obvladati tudi njihov jezik.

Predstavnica predlagateljica, torej državna sekretarka je temu amandmaju nasprotovala z utemeljitvijo, da je že sedanja ureditev v zakonu ustavno ustrezna in opozorila na možnost, da bi v primeru, da bi bil sprejet, prišlo lahko do pomanjkanja tistih, ki bi izpolnjevali pogoje za opravljanje notarskih storitev, kar pomeni da bi bil dostop do teh storitev otežen.

Na koncu je za amandma poleg predstavnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti glasovala opozicija, koalicija pa proti in torej amandma ni bil sprejet. Potem pa je odbor v skladu z 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga skupaj in jih sprejel.

Odbor torej predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o spremembah Zakona o notariatu sprejme v predloženem besedilu.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Grims.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prva je na vrsti gospa Ljudmila Novak v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Naj že uvodoma pojasnim, da bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije podprli spremembe in dopolnitve Zakona o notariatu, ki ga obravnavamo danes, z nekaterimi pripombami, ki bodo predstavljene v nadaljevanju stališča.

Predlagane rešitve zagotavljajo enakopraven dostop do opravljanja notarskega poklica vsem državljanom držav Evropske unije, Švicarske konfederacije, Evropskega gospodarskega prostora in OECD. Izenačujejo se možnosti teh državljanov z državljani Republike Slovenije glede dostopa do poklica notarja. Navedena novela Zakona o notariatu pomeni uskladitev s sodbo sodišča Evropske unije, ki je presodilo, da notarski poklic ni povezan z izvajanjem javne oblasti v smislu prvega odstavka 45. člena pogodbe EU oziroma sedaj 51. člena pogodbe o delovanju EU. Notarji namreč opravljajo večinoma dejavnost potrjevanja, ki ni v neposredni zvezi z izvajanjem oblasti. Zato omejevanje dostopa do notarskega poklica na podlagi pogoja državljanstva ni utemeljen.

V Novi Sloveniji nismo naklonjeni stalnemu spreminjanju zakonodaje, saj tak način otežuje njeno izvajanje. Če pa so posegi v zakon res potrebni, naj se z eno novelo zaobsežejo vse potrebne spremembe. Minister za pravosodje je že pred enim letom napovedal zakonodajne spremembe na področju notariata in posebej izpostavil odpravo sistema numerus clausus. To je omejevanje števila notarskih mest. Takrat je bil minister še član prejšnje vlade in ta njegov predlog smo pozdravili. Zato smo v Novi Sloveniji pričakovali, da bo v tej noveli zakona zaobsežena prav ta novost, ki je po našem mnenju zares nujna in potrebna. Številne evropske države nimajo omejenega števila notarskih mest, in s to spremembo bi se približali ureditvi primerljivih držav članic Evropske unije. Vsak, ki izpolnjuje zakonske pogoje za imenovanje na notarsko mesto, lahko postane notar. In kar je pomembnejše, med notarji bi ustvarili konkurenco, ki je potrebna, da se zagotavlja višja kakovost storitev in tudi nižje cene. Po prepričanju Nove Slovenije so storitve notarjev v Sloveniji bistveno predrage in precenjane. Kljub temu da so se cene nekaterih njihovih storitev že znižale. Poleg tega pridobivajo notarji dodatne pristojnosti. Zadnja taka novost je notarska prodaja nepremičnin, zavarovanih s hipoteko na podlagi neposredno izvršljivega notarskega zapisa. Ti postopki bodo zahtevni, obsežni in tudi dragi. Številni notarji pa so že sedaj preobremenjeni. Ohranjanje sistema omejenega števila notarjev je nasprotno ciljem,

ki jih zasleduje Vlada z novelo Zakona o finančnih zavarovanjih, to je krajše postopke.

V Novi Sloveniji pričakujemo, da bodo v kratkem v parlamentarno proceduro vložene spremembe in dopolnitve Zakona o notariatu v smeri, ki jo je minister že prej sam napovedal.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Novak.

Dr. László Göncz v imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Uvodoma naj izrazim obžalovanje, da predlagane spremembe zakona, ki jo glede vsebine, ki jo je predstavila gospa državna sekretarka, podpiram, iz načelnih razlogov ne bom mogel podpreti, ker v Državnem zboru danes zamujamo priložnosti, da v duhu slovenske ustave in zakonodaje primerno uredimo tudi vprašanje pogojev zasedbe delovnega mesta notarjev na narodnostno mešanem območju. V Poslanski skupini italijanske in madžarske narodne skupnosti obžalujemo, da predlagatelj zakona in večina v matičnem delovnem telesu niso prepoznali pomena našega amandmaja k odprtemu členu zakona o spremembah Zakona o notariatu. Ker je v bližnji preteklosti na tem področju prihajalo do konkretnih težav in smo se tudi v preteklih mescih pogovarjali o možnosti omenjene nadgradnje zakona, smo legitimno vložili amandma v dobri veri, da se tudi ta pravnoformalna vrzel preseka. Amandma se je glasilo, ker je samo en stavek, tako, da v 7. točki omenjenega 8. člena se besedilo nadgradi tako, da na območju, kjer živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, poleg slovenskega jezika obvlada notar tudi ta dva jezika. Kot utemeljitev upravičenosti našega amandmaja naj poudarim, da javno in uradno rabo italijanskega oziroma madžarskega jezika na narodnostno mešanem območju v prvi vrsti določa 11. člen Ustave. To pravico pa je mogoče povezati s 64., 5. in 62. členom Ustave in jo najdemo tudi v osamosvojitvenih aktih z zakonoma o ratifikaciji evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih in okvirni konvenciji za varstvo manjšin, v posebnem statutu k londonskemu sporazumu in v drugih zakonskih aktih o rabi jezika. Ker je notariat javna služba, kar nedvoumno določa tudi 1. člen Zakona o notariatu, bi ta pogoj moral veljati tudi za notarje. Zaradi občutljivosti nekaterih osebnih in drugih primerov v okviru notarske službe je reševanje zadev s prevajanjem lahko zgolj izjemni primer, nikakor pa pravilo, kot so to nekateri razlagali. Ne bi smelo biti vprašljivo, da bi morali notarji za zasedbo delovnega mesta na narodnostno mešanih območjih izpolnjevati tudi pogoj znanja italijanščine oziroma madžarščine. Protiargument, da bi lahko prišlo do situacije, ko

ne bi imeli primerne kandidata, ki obvlada tudi jezik avtohtonih narodnih skupnosti, po našem mnenju ne sme biti razlog, da se v področni zakonodaji zmanjšuje ustavna raven pravic avtohtonih narodnih skupnosti. Za pomanjkanje kadrov, kar žal beležimo, verjetno ni kriv posameznik niti narodna skupnost, zato tovrstne razlage vsebinsko ne zdržijo. Interpretacija, da bi s predlaganim pogojem v amandmaju kršili pravico do svobodne gospodarske pobude, ker se osebe, ki sicer izpolnjujejo ostale pogoje za opravljanje notarske funkcije, zaradi morebitnega neizpolnjevanja tega pogoja ne bi mogle zaposliti, preprosto negira osnovna načela dvojezičnosti in dvojezičnega poslovanja na narodnostno mešanem območju. Takšna razlaga ni v duhu zaščite pravic narodnih skupnosti, ki je v Sloveniji sicer na zelo visoki ravni. Bistvo doslednega dvojezičnega poslovanja bi bilo prav v tem, da tisti, ki se odloča za delovno mesto na tem območju, zadosti tudi temu pogoju. Za to območje veljajo specifične, ki so zgodovinsko pogojene in ustavno primerno urejene. V nasprotnem primeru celotni model dvojezičnosti in multikulturalnosti, ki velja seveda zgolj za konkretno določeno območje v državi oziroma za dve območji, na Primorskem in pa v Prekmurju, je dejansko negiran. Po takih primerih se bodo lahko začeli upravičeno spraševati tudi drugi javni uslužbenci, zakaj oni morajo zadostiti tovrstnim pogojem. Zelo nam je žal, da pri tem vprašanju ni bilo razumevanja niti konsenza, ampak kljub vsemu pričakujem, da pristojno ministrstvo, ki je mimogrede pravosodno, in pri tem dvakrat poudarjam, pravosodno, pri takih vprašanjih v najkrajšem možnem času poišče rešitev za popravo po naši presoji nedvoumno narejene napake oziroma delno tudi krivice. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, dr. Göncz.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, katere stališče bo predstavil gospod Jerič.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane, spoštovani!

Predlog zakona o spremembah Zakona o notariatu je posledica sodbe sodišča Evropske unije, skladno s katerim mora Republika Slovenija čim prej odpraviti pogoje vzajemnosti pri dostopu do poklica notarja za državljane držav članic EU, EGS in Švicarske konfederacije. Trenutno veljavni zakon o notariatu omogoča tujim državljanom dostop do poklica notarja le pod pogojem vzajemnosti, takšna ureditev pa po mnenju sodišča EU pomeni diskriminacijo na podlagi državljanstva, ki pa je s pogodbo delovanja Evropske unije prepovedana. Aprila letos je bila Slovenija tako s strani Evropske komisije ponovno opozorjena, da ji treba čim prej sprejeti novelo zakona, s katero se bo pogoj vzajemnosti odpravil. Na seji odbora smo obravnavali tudi predlog amandmaja, ki ga je vložila Poslanska skupina

italijanske in madžarske narodne skupnosti. Z amandmajem je bilo predlagano, da se med pogoj za imenovanje za notarja poleg pogoja, da aktivno obvlada slovenski jezik, doda še pogoj, da mora na območjih, na katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, kandidat aktivno obvladati tudi italijanski oziroma madžarski jezik.

V Pozitivni Sloveniji takšne rešitve nismo mogli podpreti iz dveh razlogov. Prvič, ker menimo, da je trenutna ureditev ustavno ustrezna, saj Zakon o notariatu v 13. členu določa, da na območjih, kjer je uradni jezik tudi italijanščina oziroma madžarščina, notar sestavlja notarske listine, če stranka uporablja italijanski ali madžarski jezik, v obeh uradnih jezikih. Če stranke oziroma drugi udeleženci pri sestavljanju takšne listine ne razumejo jezika, v katerem je listina sestavljena, pa mora listina vsebovati klavzulo, da jim je bila njena vsebina v celoti prevedena. Prevaja notar ali na zahtevo stranke sodni tolmač. Drugič, ker menimo, da bi tako strog pogoj lahko pripeljal do situacije, ko na posameznem območju takšnega notarja sploh ne bi bilo, kot vemo, pa je država dolžna zagotavljati tovrstne storitve občanom.

Predlog zakona o spremembah Zakona o notariatu bomo v Pozitivni Sloveniji podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl v imenu Slovenske demokratske stranke, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana državna sekretarka!

Pred nami je torej novela Zakona o notariatu, ki je posledica sodbe sodišča Evropske unije, s katerim je sodišče odločilo, da je treba odpraviti pogoj pravne in dejanske vzajemnosti, ki je pogoj za opravljanje notarskega poklica za državljane držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, Švicarske konfederacije in Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Novela prav tako sledi uskladitvi z reformo visokošolskega izobraževanja, ki temelji na bolonjski deklaraciji.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo v okviru razprave na Odboru za pravosodje prisluhili tudi opozorilu predstavnika narodne skupnosti, gospodu Lászlu Gönczu, ki je povedal, da bi moral biti na območjih italijanske in madžarske narodne skupnosti pogoj za opravljanje notarskega poklica tudi znanje madžarskega oziroma italijanskega jezika, saj gre za javno službo. Prav tako smo prisluhnili tudi mnenju predstavnice predlagatelja novele zakona o notariatu in menimo, da bi Vlada Republike Slovenije morala podrobneje proučiti navedeno vprašanje in morda v nadaljevanju ali enkrat v prihodnje predlagati tudi ustrezne rešitve.

V Slovenski demokratski stranki smo mnenja, da bi moral notar kot oseba javnega zaupanja in kot nepristranski pravni svetovalec z vso dolžno skrbnostjo vestno in pošteno vsem udeležencem posameznega pravnega posla svetovati pravilno pot in zagotoviti pravno varnost. Na področju opravljanja notarske službe smo bili žal nemalokrat priča, da odgovornost notarjev ni bila zagotovljena v zadostni meri. Pomanjkanje odgovornosti je marsikje pripeljalo do površnosti in napak. Spomnimo se na primer nekaterih primerov oderuških posojilnih pogodb, ki bi jih morali notarji zaznati ter stranke tudi nanje opozoriti. Opozoriti bi morali na neustrezna in škodljiva določila, pa ne le v primerih kot sta Orion in Zbiljski gaj, v katerih so bili nekateri posojilojemalci bili potisnjeni na rob preživetja.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Mirko Brulc ima besedo v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

S predlagano novelo Zakona o notariatu sledimo sodbam sodišča Evropske unije glede diskriminacije na podlagi državljanstva. Obenem pa sledimo tudi dani zavezi republike Slovenije Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Republika Slovenija se je namreč zavezala, da pogoja vzajemnosti ne bo uporabljala za državljane držav članic OECD. Če na kratko povzamem vsebino novele zakona, gre torej za spremembo oziroma za dopolnitve 8. člena Zakona o notariatu, v katerem so navedeni pogoji, ki jih mora kandidat za zasedbo notarskega mesta izpolnjevati. Dopolnjuje se prva točka 8. člena, in sicer tako, da bo lahko notarsko mesto poleg slovenskega državljanca zasedel tudi državljan držav članic EU, Evropskega gospodarskega prostora, državljan Švicarske konfederacije ali pa državljan države članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. V 3. točki istega člena pa se besedilo enega od pogojev usklajuje z zakonodajo, ki ureja področje visokega šolstva ter vrednotenja in priznavanja izobraževanja. Nanaša se na poimenovanje nazivov, pridobljenih v Sloveniji in v tujini po končanem študiju prava oziroma primerljivega izobraževanja s področja prava. Ne glede na to, kdo bo notar ali od kod bo prihajal, od notarja pričakujemo, da bo deloval v skladu z zakoni in pravili ter sledil temeljnemu načelu, to je, da je notar oseba javnega zaupanja.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Socialnih demokratov bomo novelo zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Brulc.

Poslanka skupina Slovenske ljudske stranke in gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ugotavljamo, da je zakon, ki je pred nami, spet eden od zakonov, ki prinaša nedodelane rešitve, saj namesto vseh potrebnih členov spreminja na hitro samo nekaj določb. Spet moramo poslanci na hitro odločati o slabih predlogih pod izgovorom pritiska Evrope oziroma implementacije direktiv, kot se dogaja s pomembni zakoni na dnevnem redu te seje v kar nekaj primerih.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zato sprašujemo, ali ne bi bilo bolj modro zakon zavrniti in pripraviti celovite rešitve v vseh potrebnih členih, saj prepogosto spreminjanje istih zakonov in še celo z nepopolnimi hitrimi rešitvami vnaša samo zmedo v pozitivno zakonodajo, sploh če se pripravljala novela, ki bo celovito urejala tudi področje notarskega dela. Zakon po vsebinski plati prinaša le odpravo pogoja pravne in dejanske vzajemnosti kot pogoja za opravljanje notarskega poklica za državljane držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, Švicarske konfederacije in organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter manjšo korekcijo glede poimenovanja nazivov zaradi uskladitve z reformo slovenskega visokošolskega izobraževanja na podlagi bolonjske deklaracije.

Ker gre za spremembo, ki se v pretežni meri navezuje na sodbo sodišča EU, poslanci Slovenske ljudske stranke ne bomo nasprotovali noveli zakona, pričakujemo pa, da ministrstvo v skladu z napovedmi čim prej predstavi poslancem celovito novelo Zakona o notariatu, ki se napoveduje že kar nekaj časa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Opec.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovane in spoštovani!

Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o notariatu podprli. Predlog te kratke novele vsebuje dve spremembi. Prva vsebinska sprememba Zakona o notariatu se nanaša na uskladitev našega pravnega reda s pravom Evropske unije, in sicer gre za uresničevanje načela vzajemnosti pri dostopu do poklica notarja. V tem delu spremembe sledijo sodbi sodišča Evropske unije, tako da se odpravlja pogoj vzajemnosti pri dostopu do poklica notarja za državljane držav članic Evropske unije, Evropske gospodarske skupnosti in Švicarske konfederacije ter držav članic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Črta se pogojevanje izključno

slovenskega državljanstva za opravljanje notarskega poklica v Republiki Slovenji. Glede tega je bila Slovenija že decembra 2011 pozvana, naj sporoči ukrepe ali vsaj roke za sprejetje te spremembe.

Druga predlagana sprememba je posledica uskladitve z zakonodajo, ki ureja visokošolsko izobraževanje ter vrednotenje in priznavanje izobraževanj, pridobljenih v tujini. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Marjana Kotnik Poropat.

S tem smo končali tudi s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Zato zaključujemo z drugo obravnavo predloga. Odločanje o predlogu pa bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili v okviru glasovanj čez približno pol ure.

S tem prekinjam tudi to točko dnevnega reda in prekinjam tudi sejo Državnega zbora za pol ure, ki jo bomo nadaljevali z glasovanji. Nadaljevanje bo ob 17. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 16.28 in se je nadaljevala ob 17. uri.)

PREDSIEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Ugotavljam, da to uspešno poteka.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je z obravnavo 18. rednega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v letu 2012.

Prehajamo na odločanje o tem poročilu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog priporočila k 18. rednemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v letu 2012 sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s 7. točko dnevnega reda, to je obravnava Predloga zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu, skrajšani postopek.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona o socialnem varstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Lahko pridemo na glasovanje?

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 1.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o spremembi Zakona o varnosti v železniškem prometu po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti 1.

(Za je glasovalo 81.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Stvarnopravnega zakonika po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o notariatu po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zborni ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti 1.

(Za je glasovalo 82.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to so Vprašanja poslank in poslancev.

V skladu s predlogom poslanke Romane Tomc bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko

vprašanje Romane Tomc v zvezi z enako in pravično obravnavo državljanov.

Obrazložitev glasu.

Romana Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Obrazložitev v imenu poslanske skupine. Hvala lepa za besedo.

Jaz sem predsednico Vlade spraševala, ne, ali imamo še socialno državo, ampak sem jo vprašala, ali imamo še pravično socialno državo. Namreč vsi podatki kažejo, da ta država ni enako pravična do vseh. Nekateri dobivajo visoke prejemke iz javnih sredstev, pa zato ne utrpijo nobene hipoteke na svojo nepremičnino, medtem ko drugi državljani, ki dobivajo socialno pomoč in so nekako na svoje življenjskem robu ekonomskega preživetja, pa jim država njihovo premoženje še obremeni s hipoteko.

Ker oboji prejemajo sredstva iz javnih sredstev, iz državnega proračuna ali iz drugih javnih blagajn, bi seveda morali biti oboji obravnavani enako – pa niso. Zato bomo mi v nadaljevanju tudi podali nekaj predlogov za spremembo socialne zakonodaje in druge zakonodaje, ki bo omogočila, da bodo naši državljani in državljanke uživali enako stopnjo zaščite v tej socialni državi.

Z novimi davki, z novimi obremenitvami vlada vse bolj duši to državo, državljane, državljanke in seveda tudi gospodarstvo. In predsednico Vlade sem spraševala, ali se ji zdi pravično, da tisti, ki prejema tisoč 800 evrov izjemne pokojnine, je tretiran kot enakopraven državljan tistemu, ki živi s 400 evri pokojnine, zraven dobi varstveni dodatek recimo v višini 150 evrov, pa še tega bo moral nekoč vrniti – če ne on, pa njegovi potomci. Socialna pomoč v tej državi namreč ni več prava socialna pomoč, varstveni dodatek ni več niti del pokojnine niti socialni dodatek, pač pa je to navaden kredit, ki ga je treba nekoč vrniti državi.

Zato je bilo moje vprašanje najprej usmerjeno v vprašanje pravičnosti. Ne, ali imamo še socialno državo kot takšno, ampak ali je ta država pravična, enako pravična za vse. Predsednica Vlade mi je odgovarjala na vse drugo, samo na to vprašanje ni odgovorila. Ne vem, ali ga ni razumela ali pa se je zaradi pomembnosti tega vprašanja, ker se zaveda, da prizadene prav vse v tej državi, temu odgovoru namerno izognila.

Menim pa, da je ta problematika tako pereča in tako pomembna za cel naš prostor, da je prav, da o tem opravimo širšo razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Lahko preidemo na glasovanje? Ne. Še je interes za obrazložitev glasu, tako da vas vabim k prijavi.

Obrazložitev glasu ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

Neverjetna je različnost pogledov, ko se nahajamo v različnih situacijah. Nesporno dejstvo je, da socialna zakonodaja, ki je bila sprejeta v Svetlikovem času, je prinesla določene izboljšave, prinesla pa je tudi določene pomanjkljivosti, ki jih sedaj z novimi spremembami, ki jih bomo obravnavali 6. novembra letos, tudi popravljamo v precejšnji meri, ne pa v celoti, kajti nahajamo se v določenih finančnih težavah, kot vemo vsi.

Po drugi strani je treba povedati tudi to, da je sistem, ki smo ga vpeljali, vendarle pomenil neke vrste noviteto posledic, ki jih nismo mogli predvidevati v celoti. In že tedaj, ko so se sprejemale, smo napovedali, da v primeru poslabševanja položaja bomo sprejeli tudi korekture. Kar pa zadeva izjemne pokojnine, pa kot da ne bi doživeli 143. člena Zujfa, razveljavitve tega člena pri Ustavnem sodišču, kot da se ne bi vi pri sprejemanju pokojninskega zakona umaknili pri 307. členu pokojninskega zakona. Lepo vas prosim, neahajte nabijati z zgodbami o krivičnih in ne vem kakšnih pokojninah. Bile so pridobljene na podlagi kriterijev, ki so veljale v Republiki Sloveniji ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Dr. Andreja Črnak Meglič, prosil bi zaradi tega, ke bomo imeli težave pri nadaljnjih, da ne polemiziramo.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Ne glede na to velja povedati, da so bili očitki, ki so bili izraženi kot podlaga za zahtevo za razpravo, nepravilni in neustrezni in zaradi tega razprave tudi pod razno ne bom sprejela. Bodo imeli pa kolegi vsekakor možnost o socialni zakonodaji razpravljati na seji odbora. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji bo obrazložil glas gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala.

Predloga ne bom podprl iz enostavnega razloga, ker aludira na to, da bi morala Vlada kršiti ustavo in ustavne odločbe, ki so bile v tem pogledu že izdane. Ne nazadnje krši tudi ustavno listino in ustavni zakon in nikakor ne morem pristati na to, da bi glasoval proti tistim kategorijam ljudi, ki so z ustavo dobili zagotovljene pravice v državi, ki je nastajala. Poleg tega se mi zdi zelo neprimerno, da obračunavamo s kategorijo prebivalcev, ki se počasi poslavlja, in sporočamo, da so oni razlog za problem javnih financ.

Takšnega predloga zato ne morem podpreti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala lepa.

Naslednji bo obrazložil glas gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani, jaz bom seveda ta predlog o razširjeni razpravi glede odgovora predsednice Vlade podprl.

Kolegica Romana Tomc je predsednico Vlade vprašala dvakrat izrecno: "Ali se vam zdi pravično, da tisti, ki so najšibkejši, plačujejo bremena, ki so bremena sedanje krize, drugi, ki pa prejemajo izjemne bonitete, izjemne dodatke, pa ne?" In temu vprašanju se je predsednica Vlade zavestno izognila. Sploh se ga ni dotaknila, kar se mi je zdelo frapantno in osupljivo. Predsednica Vlade je v tem tednu, žal, večkrat pokazala, da ji vrednota pravičnosti ni preveč pri srcu, da se nekako ne more živeti v položaj tistih, ki so tako imenovani mali ljudje in so v tem trenutku že pod pragom revščine. Vprašanje, ki ga je postavila kolegica Tomc, je za predsednico Vlade očitno tabu. Izjemni privilegiji so tabu, nekateri trdite, da je to v ustavi in ne vem kaj, kar ni res, noben tabu niso. In se sprašujem, kako bo predsednica Vlade, ki je danes v Bruslju na Evropskem svetu ona v neki taki vlogi kot predstavnica države, ko predstavlja bolj šibek člen – ali se bo tam takoj predala, sploh ne bo zagovarjala interesov Slovenije, glede na to, da je v Državnem zboru pokazala popolno odsotnost občutka za to, kar pritiče predsedniku Vlade. Da ima še danes 18 tisoč ljudi privilegirane pokojnine, pa bi naj bile zaslužene pred 70 leti. To je nenormalno! Zato je treba to razpravo odpreti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednja ima besedo mag. Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Želim si, da bi znali ohraniti sočutje do sočloveka. Tudi zato upam in pričakujem, spoštovane kolegice in kolegi iz opozicijskih vrst, da boste z veseljem 6. novembra na matičnem delovnem telesu podprli spremembe socialnovarstvene zakonodaje. Zakaj? Zato ker ta nova socialnovarstvena zakonodaja popravlja nekatere napake, ki so bile storjene v preteklosti s prejšnjo socialnovarstveno zakonodajo in Zujfom, ki ga je sprejela prejšnja vlada. Zato ker popravki socialnovarstvene zakonodaje omogočajo socialno vzdržnost za tiste, ki so socialno najbolj ogroženi v naši državi. Tudi zato jaz tega predloga, ki ga je dala kolegica Tomc, ne bom podprla, ker ocenjujem, da je zgolj cenen populizem in čisto nič drugega. 6. novembra boste imeli na realni podlagi možnost razpravljati o aktualnih zadevah. Mimogrede, pri eni od točk sem naštel, kaj vse prinaša sprememba socialnovarstvene zakonodaje. Izboljšuje se materialni položaj enostarševskih družin, in to bistveno. Izboljšuje se položaj starejših prejemnikov socialnih transferjev. Tudi na področju varstvenega dodatka se izboljšuje položaj upokoјencev. Izboljšuje se položaj družin s šolajočimi otroki, velikih družin. Izboljšujemo pogoje za pridobitev izredne denarne socialne

pomoči. Ker časa ni dovolj, bom na tej točki zaključila. Imam štiri strani natisanih pozitivnih sprememb, ki govorijo v prid vladi Alenke Bratušek, da ohranjamo socialno državo navkljub kriznim časom. Ne samo ohranjamo, šli smo korak naprej, ker se zavedamo, kakšna je stiska naših družin.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovane gospe poslanke in poslanci!

Z razmišljanjem gospe Romane Tomc se popolnoma strinjam, zato bom predlog sklepa o razpravi v Državnem zboru tudi podprl. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še je želja po razpravi. Vabim vas k prijavi za obrazložitev glasu.

Gospa Romana Tomc, izvolite, še v svojem imenu.

ROMANA TOMC (PS SDS): Še v svojem imenu.

Verjetno ni potrebno, da rečem, da bom svoj predlog podprla, ampak bom še enkrat obrazložila, ker očitno ni bilo razumljeno, kakšen moj predlog sploh je. Predlog bom podprla zato, ker želim, da se opravi razprava ne o tem, ali se spreminja nova socialna zakonodaja in kakšne vse predloge bomo imeli v tej novi socialni zakonodaji. Jih podpiram. Jih bom verjetno podprla tudi v bodoče. Ampak jaz sem spraševala o tem, ali imamo pravično socialno državo, socialno državo, ki je enaka za vse – ne, ki je za ene bolj socialna in ki je za druge manj socialna. In spoštovani kolegi in kolegice, nekateri ste aplicirali tudi na to stran, pa jaz sedaj apliciram nazaj, niste razumeli ali pa ste se zavestno želeli izogniti temu vprašanju, kajti to vprašanje oziroma odgovori na ta vprašanja so izredno boleči. Še vedno prejema 18 tisoč ljudi borčevske pokojnine. V večini tisti, ki jih prejemaajo za pravimi upravičenci, to se pravi vdove ali družinski člani. Še vedno damo iz državnega proračuna 62 milijonov evrov za te namene. Na vseh drugih koncih nam zmanjkuje denarja. Država se usede na premoženje tistih, ki jim na eni strani nudi socialno pomoč – gospa Potrata ali dovolite – če država podeli socialno pomoč, v bistvu podeli kredit, ki ga je treba nekoč vrniti. Jaz trdim na podlagi vseh podatkov, ko pogledamo proračun, ko pogledamo statistiko, ko poslušamo ne nazadnje tudi varuhinjo človekovih pravic, ki je danes to isto rekla, Slovenija ni enako socialna država za vse. In prav je, da ko bomo spreminjali socialno zakonodajo, mislimo tudi na to.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Sonja Ramšak ima besedo.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala za besedo.

Bom nadaljevala z besedami kolegice Tomčeve – ali je Slovenija pravična socialna država? Jaz menim, da ni, zato bi bilo prav, da spoštovane kolegice in kolegi podprete zahtevo kolegice Tomčeve, da se opravi splošna razprava. Tisti, ki ste danes bili prisotni ob poročilu varuhinje človekovih pravic za leto 2012, ste lahko videli, da Slovenija je še daleč od pravične, pravne in socialne države. Če se zavzimate za pravično in socialno državo, potem boste ta predlog tudi podprli. Seveda če ne podpirate neke druge države, se pravi, da ne podpirate bolj tajkunov ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospa Ramšak, moram vas opozoriti, da v obrazložitvi glasu ni primerno polemizirati. Povedati morate, kako boste vi glasovali, drugi se bodo odločili tako, kot bodo povedali.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Gospod predsednik, niste prekinil drugih, ki niso govorili o tej temi, in drugič, ko me prekinjate, vas lepo prosim, da veljajo merila za vse enako.

Bi pa še enkrat rekla, podprla bom predlog poslanke Tomčeve, ker se mi zdi, da je Slovenija daleč od pravične in socialne države. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Andrej Vizjak ima besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Jaz bom podprl razpravo glede odgovora predsednice Vlade, ali imamo še pravično socialno državo. Namreč številni ukrepi in neukrepi utemeljujejo potrebo po razpravi o tem. Poglejte, tukaj v parlamentu imamo predloge, na primer predlog o izvrševanju proračunov za prihodnji dve leti, kjer predlagate, da se ne socialni transferji in ne najnižje pokojnine ne bodo usklajevali z inflacijo, to je z rastjo cen življenjskih stroškov, naslednje dve leti. To se pravi, tisti pravzaprav, ki živijo dejansko iz rok v usta, ki jim je vsak evro pomemben, tistim se ne bo njihov prihodek prilagajal, pa čeprav je tudi težko zaslužen, ko govorimo o najnižjih pokojninah, ne bo dohodek prilagajal z rastjo cen, ki vemo, da so tudi zaradi ukrepov te vlade višje zaradi recimo dviga DDV, vinjet in podobnega. Potem imamo tudi zanimivo ilustracijo te socialne države in novih sprejetih ukrepov na podlagi tako imenovanega zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, nove socialne zakonodaje. Vi pravite oziroma govorijo in govorite, koliko bo prineslo to novih boljših socialnih pravic – v proračunu pa ni nič denarja za to. Znesek proračuna za socialne transfere ostaja praktično enak, kot je ocena porabe za letošnje leto. Če boste to pogledali, je to res, kljub temu da se nam zastruje socialna slika in da bo upravičencev do tega vse več. Po drugi strani pa nekateri privilegirani sloji niso deležni. In ni res, da Ustavno sodišče ni dovolilo posega v privilegije. Ustavno sodišče je dovolilo poseg v

privilegije, vendar je oporekalo kriterijem oziroma da so le-ti kriteriji, in zakaj smo izbrali samo te kategorije, nezadostno utemeljeni. To je vse. In če bi se potrudili te kriterije izostriti, bi lahko tudi posegali v te pravice. Vendar, to ni vaš cilj, kajti ščitite privilegirane ... /izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Franc Breznik. Se opravičujem, dr. Gorenak.
Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom podprl, kar je predlagala gospa Tomčeva. Obrazložitev pa je naslednja.

Od predsednice Vlade do koalicijskih poslancev, vsi po vrsti, ker to slišim tudi na terenu, pravijo, ja, Zujf je posegel v pokojnine, grda Janševa vlada, ki je to storila, ampak imamo Ustavno sodišče, ki je to odpravilo. Glejte, jaz bom podprl to, kar predlaga gospa Tomčeva, iz razloga, ker je to, kar pravite vi in gospa premierka, navadna laž. Prvič, kar je, zakon ni posegel v pokojnine in ni znižal niti ene pokojnine, ki je dobljena za poln čas zavarovanja in niti ene invalidske pokojnine ali kakršnekoli druge pokojnine. Zakon je znižal privilegirane pokojnine, dobljene "na lepe oči" v prejšnjem sistemu ali kasneje. Tudi če je nekdo napisal pesem o Muci Copatarici in je dobil 2 tisoč evrov.

To, kar predlaga gospa Tomčeva, je treba podpreti iz temeljnega razloga, ker torej to ni res. Ustavno sodišče pa ni odpravilo tega zakona oziroma tega dela, ampak je zelo jasno povedalo, da lahko zakonodajalec, torej parlament poseže v privilegirane pokojnine, vendar mora to opraviti na nek drug način. Problem, ki ga imamo in na kar predlagateljica opozarja, je ta, da leva politična opcija ne želi poseči v privilegirane pokojnine. Govorimo o tistih tisoč 600 evrov in več. O njih govorimo. In to je treba slovenski javnosti tudi sporočiti. Človek bi pričakoval, da bi tiste stranke, ki najbolj gradijo na upokojenjih, tudi to zelo jasno povedale. Ne gre za pokojnine slovenskih upokojencev, ampak gre za privilegirane pokojnine, ki nimajo podlage v delovni dobi. In na to opozarja gospa Tomčeva in zato je treba to podpreti. Jaz bom to naredil. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Postopkovno.

Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Spoštovani gospod predsednik!

Jaz od predsednika Državnega zbora ali tistega, ki sejo vodi, pričakujem, da bo posegel v razpravo in opomnil poslanca, ki se iz političnega funkcionarja spreminja v literarnega teoretika. Uporabljati naslove literarnih besedil za argumentacijo nevzdržnih stališč je najmanj, kar lahko rečem, neokusno. In bi prosila, da bi nekatere opozorili na to. Jaz zdaj razumem, da

mogoče kdo v svoji odraslosti ni presegel estetskih vrednot mladinske literature, ampak Muca Copatarica po vseh kriterijih velja za kakovostno mladinsko besedilo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Jaz upam, da smo razumeli to postopkovno opozorilo in da se bomo tega poskušali držati.

Naslednji, ki ima besedo, je gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Jaz o leposlovju ne bom govoril, ker se ne spoznam preveč, bom pa vseeno z nekaj podatki, da se bodo državljani in državljanke lahko zavedali, o čem govorimo.

Kolegico Tomčevo bom podprl s svojim glasom predvsem zaradi tega, da se bomo zavedali. Prvič, Ustavno sodišče je povedalo, da smo se nekako premalo omejili v Zujfu in da bi lahko te privilegije odpravili, če bi šli širše. Mi potrebujemo v tem primeru, kolikor je politična volja, za tiste privilegirane pokojnine nek širši spekter teh ljudi in potem to ne bo ustavno sporno. Zdaj pa, da bomo kar konkretni. Izplačanih je bilo v tem zadnjem obdobju, govorim z lanskim podatkom, 25 tisoč borčevskih pokojnin, 24 tisoč 834 pokojnin, od tega je dejansko živih 7 tisoč 100 borcev. Vse ostalo prejemajo tako imenovane družine borcev. Nekateri so se upokojili takrat v tridesetem letu do petintridesetem letu. Tudi tisti, ki so živi borci, so bili rojeni recimo leta 1939 in tukaj je v zadnjih desetih letih za te pokojnine iz proračuna šlo 660 milijonov evrov. Da bo ljudem in državljanom in državljanke jasno, kaj to pomeni. Mi ne osporavamo tudi pokojnine borcev, ki so živi, naj to dobivajo, ampak da bo še tretja generacija uživala te pokojnine, pa mislim, da je potreben zdrav razum. Predvsem v obdobju, kjer ljudje si dobredno prikrajšajo, so lačni. In še ena zadeva, mi si sposojamo skoraj 2 milijardi denarja na tujih trgih. Neko zdravo razumsko razmišljanje je, to ni neka ideološka tema, ampak gre za tiste, ki so leta in leta, desetletja uživali privilegije v tej družbi in mislim, da se ti privilegiji nekako morajo zaključiti. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Jaz bom seveda podprl, kar je Romana, moja poslanska kolegica predlagala, iz prepričanja in tistega, kar sem slišal od predsednice Vlade. Predsednica Vlade je odgovarjala po moji osebni oceni srmatno. Njeni odgovori so bili vprašanja, vprašanja, iz katerih je sledilo, kaj je počnela prejšnja vlada. Nikakor pa ni odgovarjala na temeljna vprašanja, ki so bila postavljena s strani Romane Tomc. In to se mi zdi zaničevalni,

podcenjevalni in absolutno nesramni odnos do Državnega zbora. To vprašanje je bilo dobronamerno, zelo jasno postavljeno in od predsednice Vlade bi slovenski narod in vsi tisti, ki sedimo v parlamentu, pričakovali, da bo na to odgovarjala kvalitetno. Ko govorim o tej temi, se sprašujem, ali govorimo o isti socialni državi. Ali govorimo o isti socialni državi, ko na eni strani imamo veliko večino upokoјencev, ki imajo višino pokojnine 300, 400 pa 500 evrov. Na drugi strani imamo pa 18 tisoč ljudi, ki prejemajo letno 65 milijonov evrov. Letno se toliko porabi za teh 18 tisoč pokojnin. Ali je to prava socialna država?

In na drugi strani sem izračunal, če bi teh 65 milijonov delili s 500 bi iz teh 65 milijonov lahko dali 130 tisočem upokoјencem 500 evrov na mesec pokojnine. In zdaj imamo na eni strani res katastrofalne pokojnine, tam od tisoč do tisoč 800 evrov, na drugi strani pa 300, 400, 500. In vi govorite nam in poskušate slovenski narod prepričati, da je to pošteno, da je to socialna država. Lepo vas prosim, ali govorimo o isti socialni državi?! Ste si kdaj dovolili vprašati upokoјence, ki imajo 300, 400 evrov in na drugi strani zagovarjate te privilegirance in privilegirane pokojnine. Kdo vam je dal to pravico, se sprašujem.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Navedeno vprašanje, ki ga je postavila kolegica Tomčeva, je danes še posebej aktualno. Najbolj je aktualno za 115 tisoč brezposelnih, še bolj je aktualno za 100 tisoč upokoјencev, ki imajo manjšo pokojnino od 500 evrov, kakor tudi za 50 tisoč zaposlenih, ki dobivajo minimalno plačo. In za te ljudi, ki so naši sodržavlјani, sokrajani, je še kako pomembno, ali imamo enako pravično socialno državo za vse. Glede na ukrepe, ki jih predlaga Vlada Alenke Bratušek, ki se nanašajo na neuskaljevanje dohodnine, kar seveda pomeni, da bodo tudi ti ljudje z najnižjimi prejemki plačevali več dohodnine, na primer štiričlanska družina s povprečnimi dohodki 330 evrov več dohodnine letno, prav tako bodo plačevali več dohodnine tisti, ki imajo minimalno plačo, skratka vsi. Glede na ukrepe, ki se predlagajo z obdavčitvijo premoženja oziroma nepremičnin, za katerega je jasno, da obstajajo zaradi specifičnosti gradnje v Sloveniji pred 20 in 30 leti velik razlike med vrednostjo premoženja in dohodki, kar pomeni, da bodo ti ljudje z najmanjšimi dohodki še dodatno obdavčeni s tem davkom, je to vprašanje oziroma neodgovor predsednice Vlade na to vprašanje še kako pomembno in zaskrbljujoče za slovensko državo in za slovenske ljudi. Če bodo morali ljudje dejansko biti nacionalizirani zaradi tega davka, je pa to še bolj zaskrbljujoče.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Še je interes za obrazložitev glasu. Vabim vas k prijavi. Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Jaz bom podprl predlog kolegice Romane Tomc. Prvič zato, ker Romana Tomc ni predlagala kar nekaj. Drugič zato, ker Romana Tomc ni kdor si ga bodi, glede na njene dosedanje izkušnje v politiki, na ministrstvih, drugih inštitucijah in tako naprej. In tretjič zato, ker pozna problematiko, o kateri govori. Prihajam iz podeželske občine, kjer je stopnja registrirane brezposelnosti približno 20 %. Na našem pomurskem podeželju mi vemo, kaj pomeni za neko družino en evro ali 10 evrov ali 50 centov. Zato smo tudi poslanci Nove Slovenije predlagali izredno sejo pristojnega odbora, ko smo govorili o revščini. Danes tu ne govorimo o rešitvah, mislim pa, da bi bilo dobro, da o tej problematiki, ki jo predlaga kolegica Romana Tomc, spregovorimo in poskušamo najti v okviru možnosti boljše rešitve za boljšo, pravičnejšo socialno državo. Ja, privilegirane pokojnine niso tiste pokojnine, ki so rezultat vplačanih prispevkov, kot zelo dobro pove naš spoštovani kolega, prav tako iz Pomurja. Ampak če povprečno privilegirano pokojnino letno poskušam razdeliti, lahko ugotovim, da bi za kakšno skromno družino, ki zna skromno živeti, zadoščala tam nekje za štiri mesece. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Tudi sama bom podprla razpravo o odgovoru, ki ga je dala predsednica Vlade na vprašanje moje poslanske kolegice.

Predsednica Vlade je namreč rekla, da je proračun socialen, v isti sapi pa vsi skupaj seštevate milijone, ki jih boste pobrali z novimi davku, da jih boste veselo netransparentno trošili naprej. V tem letu ste pripravili posebna darila za davkoplačevalce. Vsak bo moral prispevati 200 evrov za sanacijo dveh zasebnih bank, v katerih se najdejo predvsem prijatelji iz Foruma 21, ki se vsem skupaj smeji iz svojih vil, bazenov, jaht in stanovanj na Floridi. Podražili ste vinjete, podražili prevoze za osnovnošolce oziroma dijake in študente, spreminjate dohodnino, da boste tudi iz tega naslova nekaj več potegnili iz žepov praktično vsakega državlјana in jim na ta način zmanjšali plače, dvignili ste DDV, danes nam pa na odborih razlagajo, koliko bomo za to imeli manj sredstev v zdravstvu in vseh, ker so to nove obremenitve. Obenem so to nove obremenitve predvsem za davkoplačevalce, čeprav je takrat premierka rekla, da minimalno 3 evre bodo dali več. Vprašajte jih, koliko dejansko dajo več.

Zaradi vseh teh razlogov bom podprla razpravo o odgovoru.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Nekateri med vami ste leta 2010 glasovali za Svetlikov zakon, ki je ukinili državne pokojnine. 17 tisoč kmetov ali pa kmečkih zavarovancev je v trenutku ostalo brez 170, 190 evrov neke državne pomoči. In to je šlo za ljudi, ki pravzaprav večinoma svojega življenja niso mogli vplačevati v pokojninski sistem, ker jim je bilo to preprečeno. Nihče takrat ni protestiral, ne varuhinja človekovih pravic, ne vi, ki se imate tu za varuha pravičnosti. In ta ukrep ste pospremili z besedami, da gre za pravično porazdelitev bremen. Kot kompenzacijo temu ukrepu ste potem ponudili varstveni dodatek s klavzulo, da tisti, ki se bo odločil, da ga bo prejemal, se mu usede na hipoteko, na premoženje. To je bil kompenzacijski ukrep.

Istočasno prejema iz državnega proračuna cel kup oseb velike dodatke k pokojninam, ki so večje od tisoč evrov. V pravice nikogar od teh niste posegli ne leta 2010, ne leta 2011, ne leta 2012 in tudi sedaj ne posegate. In kar je najhujše, nikomur od teh se država ne usede na premoženje. In ko govorite o pravični socialni državi, je morda najprej treba zagotoviti socialne pravice tistim, ki komaj z državno pomočjo vred skladajo konec s koncem, potem pa pridejo na vrsto tisti, ki imajo tisoč ali tisoč 200, tisoč 500 evrov pokojnine.

Mi želimo o tem razpravo in zato jo bom podprl, ker je treba te temeljne dileme družbe enostavno rešiti. Mi podpiramo bogate in omejujemo pravice revnim. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Še gospod Jakob Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Tudi jaz bom obrazložil svoj glas. Jaz podpiram to razpravo, ker mislim, da je ta problematika izredno pomembna in si zasluži razpravo na naslednji seji oziroma odgovori na vprašanja si zaslužijo širšo razpravo na naslednji seji Državnega zbora.

Moram pa reči, da so bili mnogi ukrepi v preteklosti sprejeti, bili so tudi nekateri poskusi, da se zadeve popravijo, pa so žal propadli. Na primer zdaj omenjena državna pokojnina, za katere smo se mi borili pred 13 leti, je bila povozena z enim od zakonov, vendar je tudi takratna koalicija sprevidela, da je bila to napačna odločitev in smo jo pripeljali nazaj pri prvi spremembi pokojninskega zakona, ki je pa bil potem na referendumu ob pomoči mnogih zrušen. To izredno obžalujem in mislim, da bi to ljubo državno štipendijo, ki so jo dobivale takrat predvsem starejše ženice kmečkega in obrtniškega ceha, tiste, ki se niso mogle

zavarovati v svojem času, ki so dobivale nek ubogi denar – 188 evrov.

Na področju sociale je ogromno problemov in zato podpiram to, da o tem problemu opravimo splošno razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Še je interes za obrazložitev glasu.
Gospod Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Danes smo slišali, da kolegica Romana Tomc ni kar tako nekaj. Tudi mag. Alenka Bratušek, predsednica Vlade, ni kar tako nekdo. Jaz sem poslušal njen odgovor in sem bil z odgovorom zadovoljen. Če pa govorimo o pravični in socialni državi, pa moramo vedeti, da je ta padla pred več kot dvajsetimi leti z izbrisom več kot 25 tisoč ljudi. In teptanje človekovih pravic se tukaj v Državnemu zboru nadaljuje. Ne nazadnje je uvertura v simfonijo tega bila napisana z Zujfom. Na žalost tistih, ki so to napisali, in na srečo ljudi, se to ni uresničevalo, kajti Ustavno sodišče je preprečilo nadaljevanje pisanja te simfonije. Zato seveda pri temu početju ne bom sam sodeloval. Z odgovorom mag. Alenke Bratušek sem zadovoljen, zato ne bom podprl tega predloga. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev. Za je glasovalo 32, proti 45.
(za je glasovalo 32.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jakoba Presečnika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje Jakoba Presečnika v zvezi s strategijo razvoja letalskega prometa v primeru prodaje osrednjega slovenskega letališča.

Obrazložitev glasu ima v imenu poslanske skupine gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa.

Najprej se naj popravim na moje prejšnje izvajanje, baje da sem rekel državna štipendija, prav je državna pokojnina. Se opravičujem.

Vsi se gotovo zavedamo, da za gospodarsko sodelovanje s tujino, investicije, za potrebe domačega prebivalstva, je seveda potrebno kvalitetno osrednjeslovensko letališče. Zagotovo se tega vsi zavedamo. Pri tem so mali delničarji, kot smo slišali če ne drugače iz medijev, pred tedni gladko zavrnili, povozili investicijo v drugo fazo izgradnje potniškega terminala. Vlada pa po moji oceni in tudi po oceni poročil iz medijev, jaz drugih poročil nimam, ni storila dovolj, da bi dobila nazaj

glasovalne pravice, ki so ji bile odvzete, mislim da že lansko leto.

Pri tem naj pripomnim, da so za to investicijo odobrena evropska sredstva v višini okoli 15 milijonov evrov, da ima aerodrom lastnih sredstev, namenjenih za ta namen, okoli 35 milijonov in da bi bilo za zapiranje finančne konstrukcije potrebnih samo okoli 5 milijonov kredita. Mislim, da lahko iz tega vidimo, ne samo kako pomembna investicija je to pri nedograjenem potniškem terminalu, ampak da je to investicijo tudi na lahek način možno izvesti.

Drugo vprašanje, pri prodaji ali oddaji koncesije pričakujem, da ta ne bo potekala v smeri, da bo aerodrom prodan nekemu bližnjemu letališču, s katerim bi bilo povezano, kot jaz temu pravim z nekim zračnim trolejbusom, kamor bi vozili potnike z našega letališča na to tuje letališče.

Moje vprašanje je bilo, kakšne načrte ima Vlada z osrednjim slovenskim letališčem. V poslanski skupini bomo podprli predlog, da o odgovorih predsednice Vlade opravimo širšo razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 45.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 45.)

Sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Mateja Tonina bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje mag. Mateja Tonina v zvezi z izvajanjem Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora.

Obrazložitev glasu ima v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani!

Predsednico Vlade sem spraševal o učinkih, o rezultatih Zakona o odvzemu premoženja, pridobljenega na nezakonit način. Rezultati so po dveh letih klavni. Minister za pravosodje je sporočil, da v dveh letih veljavnosti tega zakona ni bilo po tem zakonu odvzeto niti eno premoženje. Izjemno slabo sporočilo za državljane, odlično sporočilo za tajkune. Mene resnično zanima, v čem je problem, da ta zakon ni učinkovit. Zanima me zakaj pri nas nezakonito pridobljenega premoženja ne moremo odvzeti, medtem ko to lahko storijo v Srbiji, in so ga samo v prvem letu veljavnosti odvzeli za 100 milijonov evrov, medtem ko to lahko naredijo v Italiji, ko to lahko naredijo v Nemčiji in še kje. Zanima me, v čem je problem. Ali je problem v ljudeh ali je problem v zakonodaji? Če je problem v ljudeh, torej v sodstvu, potem imamo širši in težji problem. Če pa je problem v zakonodaji, potem pa smo mi, ki

sedimo v parlamentu, zato tukaj, da ta problem rešimo. In ta razprava, ki sem jo predlagal, bi definitivno pripomogla k temu, da pridemo do dna, v čem je problem. Zato kdorkoli mu je vsaj do kančka pravičnosti v tej družbi, bi to razpravo moral podpreti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednja, ki želi v imenu poslanske skupine obrazložiti glas, je gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Glasovala bom proti takšnemu predlogu gospoda Tonina, pa ne zato, ker si ne bi želela, da ne bi bilo tistim, ki so to zaslužijo, odvzeto nezakonito pridobljeno premoženje. Absolutno nasprotno. Tudi v Pozitivni Sloveniji smo ogorčeni nad tem, da se to doslej še ni zgodilo. Ampak za razliko od tistih, ki bi se o tem pogovarjali, mi reagiramo. Kot, gospod Tonin, dobro veste, na predlog Pozitivne Slovenije je bil tudi na Odboru za pravosodje pred 14 dnevi sprejet sklep, da bo Vlada v roku enega meseca predložila v proceduro novo spremenjeno novelo tega zakona in takrat bo na voljo veliko, veliko legitimnega časa v skladu z zakonodajnim postopkom, da se o tem podrobno pogovorimo. Očitno je, da je nekaj s tem zakonom narobe. To ugotavlja tudi stroka. Pozitivna Slovenija je spremembo tega zakona dala kot eno od ključnih točk v koalicijski dogovor. Odkar smo prišli na oblast, na tem zakonu intenzivno delamo in čez 14 dni, čez tri tedne bo ta zakon v proceduri. Bi pa, če sem že pri besedi, povedala, da gre pri vseh posegih v lastniško pravico, eno takšno debato smo imeli včeraj na Odboru za finance, za izjemno zahtevna pravna vprašanja. V Sloveniji je lastninska pravica izjemno zaščitena – bolj kot v nekaterih državah. In tudi v tem primeru gre za poseg v lastninsko pravico. Tako kot v drugih podobnih primerih je treba ta poseg znati dobiti na ustrezen način v skladu z načelom sorazmernosti, v skladu z drugimi ustavnimi pravicami, in to je nekaj zelo zahtevnega, zato je tudi Ministrstvo za pravosodje do sedaj delalo na tem zakonu. Bo pa zakon zdaj pripravljen in upajmo, da bo imel pozitivne učinke. In ko bo zakon v proceduri, gospod Tonin, bo res veliko časa, da se pogovorimo o tem in da, upam, da tudi vaša poslanska skupina kakšno konkretno rešitev, kako je ta poseg v lastninsko pravico mogoče lažje izpeljati. Sami tožilci so opozorili, da na način, kot je bil zakon napisan sedaj, pravzaprav tega obrnjenega dokaznega bremena ni bilo mogoče uveljavljati, in tudi oni so klicali na pomoč po novem zakonu in žal, da ni bil ta zakon sprejet že v vašem mandatu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Še je interes za obrazložitev glasu. Tokrat vas vabim k prijavi, ker vas je več. Besedo ima gospa Romana Tomc. Ne. Gospod Marjan Pojbič. Ne.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

V uvodu je treba povedati, da je to treba podpreti. Zakaj je treba podpreti? Ker ne gre samo za neke navadne spremembe zakona. Ne gre za to vprašanje. Tiste spremembe bodo ali pa ne bodo, ker rezultat bo čez eno leto isti. Tukaj gre za eno drugo temeljno vprašanje in v tem kontekstu je treba razpravo, ki jo predlaga gospod Tonin, podpreti. Gre za vprašanje tega, da nočejo delati. Pravosodje noče delati! Za to vprašanje gre. Gre za vprašanje, da preprosto tožilska organizacija, ki jo vodi, vemo kdo, vemo tudi kam paše politično, enostavno noče nič narediti na to temo. V tem je vprašanje. Tudi ne gre samo za izvajanje tega zakona. Gre recimo za vprašanje Ljubljanske banke. Leto in nekaj ima gospod tožilec stvari na mizi in do danes ni narejeno nič. Določil je enega tožilca, ki ima stvar v predalu. Sam je povedal, da se ta tožilec ukvarja s temi vprašanji Ljubljanske banke, ker vemo, da imamo milijardno luknjo, pol delovnega časa. Torej nobena sprememba zakona, ki jo boste predlagali, ne more prinesiti nekaj, kar bi želeli. To je navadna farsa. Treba je narediti nekaj: treba je poseči tudi v tožilsko organizacijo. To je temeljno vprašanje in okoli tega bi lahko stekla razprava v okviru predloga gospoda Tonina. Drugega se ne more zgoditi nič. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Zakaj bi bilo še smiselno podpreti to razpravo? Če bomo čakali na prenovljeni predlog Vlade, potem tisti, ki ste že v tem parlamentu dolgo časa, veste, da se bo vsa razprava vrtela o točno določenih členih, ali je ta člen boljši, kako bi zadevo tako ali drugače uredili, ne bomo pa opravili generalne razprave, na kakšen način si sploh želimo opraviti oziroma na kakšnih načelih si želimo opraviti poseg v lastninsko pravico. Ali zagovarjamo italijanski model, ki pravi, da najprej kriminalcu zasežejo premoženje, potem pa šele v postopku, ki teče, se pokaže, ali mu bodo to premoženje vrnili, če se bo izkazalo, da je nedolžen, ali bo to premoženje dokončno odvzeto. Pri nas imamo pa za enkrat zadevo tako urejeno, da mora najprej naše sodstvo pokazati, da je nekdo dobil na nezakonit način določeno premoženje, in potem šele ta dokazuje, na kakšen način je do tega premoženja prišlo. To so generalni koncepti, o katerih bi moral ta parlament govoriti in temu se ne bi smeli izogibati in reči, to pa ni stvar debate, o teh stvareh se bomo pa kasneje pogovarjali. Če hočemo kakšno stvar tukaj na tej točki premakniti naprej, potem je treba to razpravo podpreti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Seveda bom podprl to razpravo. Nujna je, zelo nujna, kajti dve leti, ko pravosodje ne izvaja zakona o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja, kažeta na to, da gre za sabotažo. Gre za klasično sabotažo. In jaz ne morem pritrditi temu, češ, zdaj smo pa naročili in sprejeli sklep, da bo prenovljen zakon. Ta sklep sem jaz na odboru predlagal in iz taktičnih razlogov ga je Pozitivna Slovenija prevzela potem pred mano, ker sem ga jaz predlagal v debati. Ampak pri njih gre za zavlačevanje. Jaz jim verjamem in jih razumem, da jim je naročeno, da morajo storiti vse na taktični osnovi, kako bi preprečili to, da bi sodišča razsojala o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja. Pred enim letom, ko smo obravnavali poročilo tožilcev, sem generalnega državnega tožilca spraševal, zakaj se ne izvaja ta zakon in sem rekel, naj da v predlog načrt pregona. In me je zavrnil: "Mi se bomo že sami odločali, izbirali, kaj bomo preganjali." Torej gre za zavestno ignoriranje pregona. In zaradi tega mora Državni zbor, kolegice in kolegi, tisti, ki ste zavezani temu, da bomo Slovenijo uredili, da bomo vrnili zaupanje v to državo, da bomo vrnili upanje za mlade generacije, nemudoma sprejeti to razpravo. Če v Srbiji, na Hrvaškem in v Italiji lahko preganjajo, potem moramo tudi mi imeti take pravnike, ki so tega sposobni. Ne pa da se pravniki izgovarjajo, da gre za izredno zapletena pravna vprašanja. Če bi se mi ,laiki, na to izgovarjali, bi bilo nekako logično, pravniki pa se na to izgovarjati ne morejo. Zaradi tega podprite, tisti, ki ste za to državo, to razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Obrazložitev glasu ima še gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Seveda bom podprl predlog, ki ga je podal kolega Matej Tonin. Mislim, da bi to morala biti pravzaprav naša praksa – da za ključne zakone po nekem obdobju, recimo dveh let, opravimo analizo, ali ta zakon deluje ali ne deluje. To bi morala biti praksa. In mi zdaj vidimo, da ta zakon ne deluje. Ker, pogledajte, kaj se zgodi – Državni zbor zakon sprejme in potem se nam, torej zdi se, da se nam fučka, kako se ta zakon v praksi izvaja. In hvala bogu, da je kolega Tonin ugotovil frapantne podatke, da se ta zakon ne izvaja, je pa ključen. Zdaj boste tisti, ki mislite in verjamete enemu od ministrov te vlade, ki pravi, da nedotakljivih ni več, da svetih krav ni več, seveda glasovali proti, ker boste rekli, s tem glasovanjem "proti" je Slovenija super pravna država. Jaz pa v to ne verjamem, zato bom glasoval "za".

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom ta predlog za razpravo podprl. Zakon o zaplembi premoženja nezakonitega izvora je predlagala Pahorjeva vlada. V njenem imenu so glavno vlogo igrali iz Poslanske skupine Zares. Če držijo trditve, ki jih je povedala gospa Kociper, potem je ta zakon napisan namensko tako, da se ne more izvajati. In zdaj samo sprašujem, kako bo ta koalicija, ki je zelo podobno sestavljena, popravila ta zakon tako, da bo operativen. Najbrž nikakor. Bi pa rad povedal še to, da posegi v lastninsko pravico so ponekod zelo enostavni, celo na podlagi enakih ali podobnih odločb. V Triglavskem parku imate odločbe o rušenju objektov, neki starejši gospe so ta objekt porušili, pa je v njem bivala, ne vem, 20 let, Marku Jakliču pa na osnovi enake odločbe tega niso uspeli v 7 letih. In če tako deluje in se tako izvršuje Zakon o zaplembi premoženja nezakonitega izvora, če se pričakuje, da bodo na osnovi tega se izvršili neki posegi pri tistih, ki so si to privoščili ali pa to storili, potem najbrž čakamo zaman – tudi z novelo, ki jo verjetno pripravljate – ker bo to samo še nadaljnja dodatna zaščita, da se ne bo ničesar storilo. Ključen problem je v pravosodju. Na osnovi prijavi, najbrž jih je enormno pri vseh teh zgodbah, se da narediti izjemno veliko. Stvari so najbrž zelo enostavne, ker do podatkov ni težko priti, ampak nič se ne stori. Zakaj stvari stojijo, je treba vprašati tudi na takšen način: z razpravo, če drugače ne bo šlo, pa najbrž na kakšen drug način tudi spremeniti zakonodajo glede meritev učinkovitosti dela v pravosodnem sistemu.

Treba pa je to diskusijo po mojem mnenju odpreti in zato jo bom tudi podprl.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev. Za je glasovalo 34, proti 49.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Roberta Hrovata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Roberta Hrovata v zvezi z nepremičninskim davkom.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslanev. Za je glasovalo 33, proti 48.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Tomaža Lisca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo in prostor Sama Omerzela na poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi s tretjo razvojno osjo.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 34, proti 48.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zdravje Tomaža Gantarja na poslansko vprašanje Dragutina Mateja v zvezi s čakalnimi dobami v zdravstvu.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 34, proti 49.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Horvata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča na poslansko vprašanje Jožefa Horvata v zvezi s pripravo ustreznih zakonodajnih rešitev za razkritje in pregon oseb, ki so odgovorne za razkroj slovenskega bančnega sistema.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Nove Slovenije bo ta moj predlog seveda podprla. Poslansko vprašanje, ki sem ga naslovil na ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča, je pravzaprav nastalo po tretji seji preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki je bila že 2. julija letos, in ko smo ob prisotnosti članov Komisije za preprečevanje korupcije obravnavali oceno stanja Komisije za preprečevanje korupcije, ta dokument ima datum marec 2013, je predsednik gospod Goran Klemenčič, če sumiram razpravo, povedal, da so za barabije, oprostite izrazu, v slovenskem bančnem sistemu krive sive eminence slovenskega bančnega sistema in da jih, ker mu to zakonodaja preprečuje, ne more identificirati oziroma poimenovati z imeni in priimki.

Tako da, kolegice in kolegi, ta razprava oziroma glasovanje o tem predlogu sklepa se lahko prevede tudi na odločanje o vprašanju, ali ste za to, da z zakonskimi rešitvami Državni zbor čim prej omogoči pristojnim organom, da identificiramo sive eminence slovenskega bančnega sistema. Torej tiste, ki so dejansko krivi za razkroj slovenskega bančnega sistema. Ali na drugi strani, da bom še bolj razumljiv: gre za odločanje o tem, ali podpiramo, podpirate ministra dr. Senka Pličaniča pri njegovih prizadevanjih, da pred roko pravice čim prej pripelje sive eminence slovenskega bančnega sistema. Toliko govorimo o bančnem sistemu, to je rak rana naše države. Kolegice in kolegi, mislim, da je dobro, da tukaj podpremo ministra, ki si iskreno prizadeva za to, da ugotovimo, kdo

je kriv, kdo z imenom in priimkom je kriv, da so nam propadle in še naprej propadajo slovenske banke in da jih pripeljemo pred roko pravice. Na štiri oči pa vam bo tudi gospod minister povedal, kakšne težave ima pri tem svojem prizadevanju. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 49.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklep: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razprav o dogovoru ministra za notranje zadeve dr. Gregorja Viranta na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z reorganizacijo upravnih enot ter carinske in davčne uprave.

Obrazložitev glasu ima v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratski stranki bomo ta predlog podprli. Slovenija je trenutno regionalno razdeljena na 12 statističnih in razvojnih regij. V okviru teh regij so formirane tudi določene inštitucije in tudi država ima v okviru teh 12 regij takšno in drugačno organiziranost. Ima razne izpostave, urade. Ta teritorialna razdelitev državne uprave zagotavlja pomemben servis ne samo ljudem, temveč tudi lokalnim skupnostim in vsem razvojnim faktorjem v tistem okolju. Zato pomenijo pomembno podporno okolje za delovanje in funkcioniranje teh razvojnih ambicij posamezne regije v smeri zmanjševanja razvojnih razlik. V javnost in tudi sicer so prišle informacije, da se pri združevanju carinske in davčne uprave v tako imenovano finančno upravo dela na projektu, da poslej ne bo več 12 teh teritorialnih enot, temveč zgolj 8. Prejudicira se neka nova regionalna delitev Slovenije in se zmanjšuje vpliv nekaterih regij, ki so do sedaj imele vse regijske komponente. Mimogrede, med njimi je Posavje, Koroška, Zasavje in še katera regija. In s tem se krni tudi življenje in ne nazadnje tudi možnost razvoja teh regij. Naj samo omenim, v Posavju imamo 32 regijskih inštitucij, ki zaposlujejo okoli 2 tisoč ljudi. Po tej delitvi naj ne bi bilo več konkretno v Brežicah ne carinske ne davčne uprave, temveč bi bila ta v Novem mestu in bi v Brežicah imeli neke vrste vložišče te davčne uprave. Podobno se dogaja na Koroškem, podobno se dogaja v Zasavju. Jaz mislim, da je to slabo. Da je to neko prejudiciranje bodoče pokrajinske ureditve. Enako se, spoštovani, dogaja, ko želi minister Virant uvesti upravne okraje in izpostave namesto sedanjih upravnih enot. Tudi tu je dal kar v izhodišče že številko 8. To se pravi, da bo

teh okrajev poslej 8 in izpostave. Jaz mislim, da to ni prava pot. In da je prav, spoštovani poslanci, da odločitev o tem, kakšna bo bodoča regionalna delitev, opravimo tu v parlamentu ne pa pod krinko raznih reorganizacij državne uprave. To delajo posamezni ministri, in še to neusklajeno eden od drugega.

Zato, spoštovani, predlagam to javno razpravo in prosim zlasti tiste poslance, ki prihajate iz prizadetih regij, pa tudi širše, da jo podprete, ker mislim, da bodo to pozitivni signali za bodoče rešitve.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

V imenu poslanske skupine gospod Franci Bogovič, imate besedo.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Z velikim veseljem bom ta predlog za razpravo v Državnem zboru podprl. Verjamem, da tako, kot je dejal mag. Vizjak, nas je, ne glede na to, kdo je v kateri poslanski skupini, ali smo v koaliciji ali opoziciji, odgovorni za to, da bo Slovenija dobro in učinkovito organizirana. To, kar se počne v zadnjem času, ko se iz rokava stresajo predlogi enkrat za ukinitev občin, drugič za ustanovitev nekih upravnih okrajev, tretjič nekdo združuje inštitucije regijskega pomena, govori o tem, da v Sloveniji nimamo jasne strategije na tem področju. Razprava v Državnem zboru je nujna in mislim, da je eden od ključnih problemov Republike Slovenije danes, da enostavno nismo nikoli sprejeli principa subsidiarnosti in ugotovili, ne katerem nivoju bi se katera funkcija najbolje opravljala.

Vemo vsi, da je tudi ureditev lokalne samouprave invalidna v tem delu, da nimamo druge ravni lokalne samouprave in da je treba na tem področju nekaj postoriti. To, da prihajajo takšni neusklajeni, iz rokava streseni predlogi v parlament, in potem glodamo te kosti je neprimerna pot, zato v Slovenski ljudski stranki podpiramo, da se opravi razprava v Državnem zboru. Ali bo ta predlog danes izglasovan, je to dobra osnova, sicer pa bomo tudi v Slovenski ljudski stranki že v zelo kratkem postorili to, da bo razprava v Državnem zboru o tem potekala.

Mislim, da je nujna in da je prav, da resnično naredimo to, kar državljanke in državljani od nas pričakujemo, da nas ne bodo potem cukali, če je nekdo v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije ali pa Državljanke liste, pa ti tvoji ministri ukinjajo tvoje inštitucije in imamo lokalno zelo velike probleme. Zato je prav, da naj bo sprejeta neka strategija, kjer ne bo to stvar niti posameznega ministra, niti lobiranja v poslanskih skupinah in domena neke koalicije. To presega te meje, presega čas neke koalicije, ampak je treba po teh letih, po letu 1995, ko je bila lokalna samouprava prvič uvedena v Republiko Slovenijo, pa nekajkrat dopolnjena, se usesti in jasno izdelati strategije. Na to nas opozarjajo tudi pravni strokovnjaki in strokovnjaki s tega področja in resnično tako kot se lotevamo in tako kot se minister Virant loteva

te zadeve, je učni primer, kako se takšnih stvari ne smeš lotevati.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Obrazložitev glasu, gospod Kavtičnik. V lastnem imenu?

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala.

Tudi v koaliciji se zavedamo tega problema, vendar ga ne mislimo reševati na tak način, da bi s poslanskim vprašanjem potem odprli javno razpravo. To je preveč pomembna in zahtevna materija, ki jo bo treba reševati drugače. Minister oziroma Vlada bo morala priti z določenim predlogom, ne tako, da češ nekdo govori, nekje se sliši in tako naprej. Vlada bo morala priti z določenim predlogom, ki ga bomo potem morali seveda temeljito predebatirati in opraviti neko poglobljeno debato in razpravo. V to je treba vključiti tudi predstavnike občin, lokalnih skupnosti in tako naprej. S samim poslanskim vprašanjem oziroma z odgovorom na to vprašanje ne bomo mogli tega rešiti, ampak je za to potrebna temeljita in poglobljena razprava.

Sam tega predloga trenutno ne bom podprl. Bom pa si prizadeval in podprl vse tiste predloge, da bo Vlada čim prej prišla s temeljito rešitvijo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

V lastnem imenu ima besedo mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

To poslansko vprašanje ni bilo postavljeno na podlagi nekih indicev ali pač nekaterih informacij ali medijskih zapisov temveč zelo konkretnih dokumentov dveh ministrstev. Tako na Ministrstvu za finance, kjer so že pripravili uredbo o formiranju novih finančnih uradov, osem plus ena. To je konkreten dokument, ki je že v medresorskem usklajevanju, kot tudi delovno gradivo na Ministrstvu za notranje zadeve, kjer se usklajuje tekst in pristojnosti, ki jih bodo izgubile upravne enote in ki bodo prenesene na upravne okraje. Vse to je že napisano. To so dokumenti, vladni dokumenti, ki nastajajo. Jaz menim, da način, da nastajajo prikrito parlamentarcem, torej na nivoju vlade in ministrstva, ni pravi. Da je prav, da o tako pomembnih vprašanjih, ki se nanašajo tudi na bodočo regionalizacijo te države, spregovorimo v tem parlamentu. Če na žalost Vlada ne pride v Državni zbor s tem generalnim predlogom, ga moramo izsiliti poslanci. Ne gre drugače.

Reorganizacija upravnih enot, finančne uprave bo tlakovala reorganizacijo tudi vseh ostalih inštitucij, kot so zavodi za zaposlovanje, zavodi za zdravstveno zavarovanje, zavodi za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavodi za gozdove. Tudi pri zavodih za gozdove se obeta regionalizacija oziroma krčenje območnih enot zavoda za gozdove. Jaz mislim, da je to, kar se

dogaja, en presedan bodoče regionalne razdelitve, ki se bo zgodil potihoma z odločitvami pristojnih ministrov ali še huje – z reorganizacijo zavodov. Pri Zavodu za gozdove sploh ni potrebno imeti nikakršne odločitve vlade, temveč zgolj reorganizacijo ene konkretne inštitucije. In to je nevarnost, spoštovani, zato jaz mislim, da je prav, da tukaj parlamentarci le kaj rečemo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Obrazložitev glasu gospod Franc Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Pravzaprav se nocoj nisem oglašal pri obrazložitvah glasu, ker vem, kako to žal zgleda. Predlog za kakršno koli razpravo s strani opozicije je v veliki meri s strani opozicije povozen. To je pač takrat, ko je leva opcija na oblasti. Ko je bila naša opcija na oblasti in je bil kakšen pameten predlog iz takratne opozicije, je kakšen Pukšič pa Jerovšek celo to podprl in smo imeli razpravo v Državnem zboru in ni bilo nič narobe. Danes pa to, kar slišim s strani koalicijskih poslancev, da je sicer dobra materija, da bi morali o tem razpravljati, da tudi vas skrbi, pa skrivate pred opozicijo, pred javno razpravo v Državnem zboru, je pa seveda sramotno. Prav eden od takšnih poslancev, ki je imel takrat v opoziciji predlog, je bil podprt. Zato pa, kolegice in kolegi, vam ne verjamemo, nič vam ne verjamemo, ker sami med seboj si ne zaupate in očitno si lažete. Zato se dogaja to, kar se dogaja z Zakonom o nepremičninah. Najprej sprejmete proračun, potem pa vsak po svoje skačete okoli. Rekli bi kot opice na gmajni.

Zato imamo danes to, kar imamo v državi. Včeraj so v Financah zapisali, kje je Slovenija danes. Številke so grozljive. To ni moja ocena, to je ocena nekoga, ki se tudi na ekonomijo spozna. Gospodarska aktivnost še vedno upada, mladi odhajajo, perspektive in upanje za boljši jutri ni. To je vaša koalicija. In tudi sedaj si ne upate, da bi o tako pomembni zadevi, kot je reorganizacija Slovenije, razpravljali v Državnem zboru. Res mi je nerodno, kje sem.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Lahko glasujemo?

Še mag. Barbara Žgajner Tavš, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Zelo na kratko. Kar nekaj očitkov je bilo ne nazadnje tudi na koalicijske poslanke in poslance ali pa apelov, da ne bomo glasovali napak, ker je to tema, ki se dotika pravzaprav vseh nas, ki ne prihajamo iz velikih centrov. In kolega Vizjak, vi veste, da jaz prihajam iz tiste regije, ki je nedvomno v preteklosti izgubila največ, kar se tiče inštitucij, državnih inštitucij na lokalnem oziroma regijskem nivoju. Pa se boste spomnili, spoštovani kolegi iz opozicije, razprav, ki smo jih imeli v Državnem zboru pred dobrim

letom, ko je bilo na dnevnem redu vprašanje ukinjanja regijskih centrov za obveščanje. Takrat smo imeli podobno poslansko vprašanje opozicijski poslanci in vas prosili, da ne kar tako čez noč ukinjati tako pomembnih inštitucij, kot so regijski centri za obveščanje. Prosil smo za javne razprave, nismo bili uslišani. In jaz moram reči, ja, hvala zdajšnjemu ministru Jakiču, da je prisluhnil našim zelo utemeljenim predlogom takrat in opozorilom in vzpostavil nazaj vse regijske centre, tudi v tistih regijah, ki so bolj oddaljene oziroma ogrožene. Tudi centri za socialno delo so ena tem, ki se bo verjetno ali bo podvržena regionalizaciji. Tudi vi to veste, kolega Vizjak, ker so se začele razprave še v vašem mandatu. Ampak da ne bom zdaj predolgo razpravljala o tej temi, jaz verjamem, upravnih okrajev za enkrat ni na dnevnem redu vlade. In predlogi, kakršni so bili dani, absolutno tudi za poslance, ki prihajamo iz, kot sem dejala, ogroženih regij, kar tako ne bomo pristali na neke insinacije, ki se pojavljajo v javnosti, ampak bomo zahtevali takrat, ko bo čas za to, utemeljeno razpravo, ki bo temeljila na dejstvih. Še enkrat, v preteklosti je Zasavje utrpelo veliko škodo, preveliko škodo tudi zato, ker so bile razprave onemogočene navkljub prošnjam poslank in poslancev, ki prihajamo iz tistih krajev.

Ampak kot rečeno, jaz takšnega predloga ne bom podprla, verjamem, da je časa dovolj, in verjemite, stali bomo za tem, da bomo dosegli tisto, kar je prav.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Franci Bogovič ima besedo.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Bom pomagal, da ne bo tako težko glasovati. Prej sem napovedal, da bomo v kratkem o tem spregovorili v parlamentu. Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke jutri vlaga predlog za nujno sejo odbora, na katerem bomo govorili o lokalni samoupravi in o financiranju lokalne samouprave, tako da mi je čisto vseeno, kako danes glasujete. V parlamentu bomo v kratkem o tem govorili.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihaela Prevca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo in prostor Sama Omerzela na poslansko vprašanje Mihaela Prevca v zvezi z gradnjo in vzdrževanjem državnih cest. Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 47.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 47.) Sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Sonje Ramšak bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča na poslansko vprašanje Sonje Ramšak v zvezi s stečajnimi postopki.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospa Sonja Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ne zato, ker bi ne bila zadovoljna z odgovori ministra Pličaniča, želim, da podprete splošno razpravo o mojem poslanskem vprašanju. Gre za izredno pomembno tematiko. Kot ugotavljam, danes Vlada tudi ni potrdila nove insolvenčne zakonodaje, kar je slabo tudi v vidu današnjih tragičnih dogodkov v Mariboru. Neustrezna insolvenčna zakonodaja povzroča travme ljudi. V svojem poslanskem vprašanju sem opozorila na nekatere nepravilnosti oziroma nedoslednosti, ki so predvsem vezane na lizinski pogodbe, neprerekanje terjatev in pa menične spore.

Mislím, da je to zelo pomembno vprašanje tudi za razvoj gospodarstva in za dobro ljudi in državljanek in državljanov, zato upam, spoštovane kolegice in kolegi, da boste predlog za splošno razpravo tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 49.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi z nakupom opreme v Domu dr. Jožeta Potrča. Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 49.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Andreja Čuša bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za notranje zadeve dr. Gregorja Viranta na poslansko vprašanje Andreja Čuša v zvezi s projektom ustanavljanja pokrajin. Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 49.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Alenke Jeraj bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneja Pikala na poslansko vprašanje Alenke Jeraj v zvezi z imenovanjem direktorjev direktorata.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala.

Ob nastopu svojega mandata je 27. februarja letos predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek dejala: "Eden izmed ciljev, ki izboljšuje naše razmere, je pritegnitev in upoštevanje stroke. Od vrhunskih slovenskih strokovnjakov ljudje pričakujejo, da politiki pomagajo voditi to državo, od nas politikov pa upravičeno pričakujejo, da znamo te vrhunske strokovnjake poiskati in prisluhniti, nato pa njihove ideje strniti v izvedljiv načrt upravljanja s to državo. Zato bo nova vlada v svoje delo skušala pritegniti strokovnjake in jim pozorno prisluhnila." Vlada je res imenovala dve v. d. direktorici, in sicer v. d. generalno direktorico za vrtce in osnovno šolo mag. Vlasto Poličnik in v. d. generalno direktorico za srednje in višje šolstvo Elviro Šušmelj. Nobena od teh kandidatki ni prestala pozitivno preizkusa na uradniškem svetu, ki ugotavlja strokovnost takšnih direktorjev oziroma kandidatov. Jaz se zavedam, da minister lahko izbere svojo ekipo in tega nikomur ne oporekamo, vendar pa sem želela od ministra izvedeti, katere posebne pogoje, če teh, ki jih zahteva uradniški svet, omenjeni gospe nista izpolnjevali, kateri od pogojev voditeljskih kompetenc, kvalitete ali česar koli že so botrovali temu, da jih je izbral za svoje sodelavke. Ali je bil edini kriterij politična pripadnost oziroma prava stran ali kaj drugega?

Tega odgovora nisem dobila, zato predlagam, da glede na to, da je premierka zagotovila, da bomo na vseh mestih imeli same strokovnjake, da o tem opravimo razpravo. Namreč izobraževanje in področja vrtcev, osnove šole, srednjih in višjih šol zagotovo niso nepomembni, celo več, v zadnjem času lahko spremljamo marsikaj, kar po mojem mnenju v šolstvo ne sodi. Kar nekaj težav imamo na teh področjih. Ali bodo ta področja utrpela škodo in kdo jih bo vodil, če so na čelu direktorata ljudje, za katere je uradniški svet ugotovil da niso strokovnjaki.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 49.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo zbor odločal o naslednjem

predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo in prostor Sama Omerzela na poslansko vprašanje Dagutina Mateja v zvezi s sporazumom med Slovenijo in Italijo glede plinskega terminala v severnem Jadranu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 47.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uravnoteženju javnih financ v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uravnoteženju javnih financ ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel sklep, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz tretjega okvirnega kredita, ki ga najame Eco sklad, Slovenski okoljski javni sklad pri Evropski investicijski banki za financiranje okoljskih projektov v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejet.

Predlog zakona bo dodeljen v obravnavo Odboru za finance in monetarno politiko kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o prenehanju veljavnosti Zakona o kozmetičnih proizvodih po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013–2022.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog resolucije neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Število mladih v Republiki Sloveniji zelo hitro pada. Recimo v prejšnjem desetletju je število mladih v Republiki Sloveniji padlo za 11 %, v tem desetletju pa lahko pričakujemo kar 20-odstotni upad mladega prebivalstva v naši državi. Število starejših prebivalcev se bo tako do leta 2050 v Sloveniji predvidoma skorajda potrojilo. Slovenija je na prvem mestu v Evropski uniji po začasnih zaposlitvah, kar je zaskrbljujoč podatek. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da smo v Sloveniji v samem vrhu Evropske unije, ko govorimo o deležu mladih, ki živijo pri svojih starših. Delež takšnih je kar dve tretjini mladih v starosti med osemnajst in štiriintrideset let.

Vse to so razlogi, da smo tudi mi morda v preteklosti tukaj naredili kakšno napako, zato je položaj mladih iz dneva v dan slabši. Kot sem že enkrat rekel, za to smo odgovorni vsi: mladi,

politika, šolstvo, vsi. In floskul, da na mladih svet stoji, se nam v poslanski skupini več ne da poslušati. Dovolite mi, da citiram enega mojega dobrega prijatelja Žana: "Radi rečemo, da na mladih svet stoji, a meni se zdi, da na mladih stojijo krediti, ki jih bodo vračale prihodnje generacije."

Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 je dobro pripravljena, žalosti nas edino dejstvo, da koalicija ni bila pripravljena podpreti amandmaja Poslanske skupine SDS, ki bi v medsektorsko oblikovanje mladinskih politik bolj vključil tudi predstavnike gospodarstva in obrti. Ob tem tudi pozivamo vlado Alenke Bratušek, da preneha z ustvarjanjem fiskalnih ukrepov ki mlade dobesedno silijo v tujino. V prihajajočih dneh nas čaka tudi obravnavo sprememb Zakona o dohodnini, ki bo dodatno obdavčil mlade migrante, namesto da bi jim priznali trud, da gredo v tujino in se potrudijo, namesto da bi doma molzli socialno državo, jih bomo kaznovali.

Resolucijo bomo v Poslanski skupini SDS podprli, obenem pa ministra seveda opozarjamo, če se bo zamujalo s konkretnimi ukrepi in aktivnostmi, bomo primerno ukrepali. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za je glasovalo 79, proti 3.

(za je glasovalo 79.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog resolucije neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Resolucija o programu za mladino in resolucija o izobraževanju odraslih sta pravzaprav komplementarni resoluciji, ker tudi pri tej resoluciji o izobraževanju odraslih je mogoče elemente, ki odpirajo možnosti za tiste mlade ljudi, ki so predčasno izstopili iz rednega izobraževanja. Prav kakovostno izobraževanje za odrasle in iskanje neformalnih poti izobraževanja omogočajo mladim, srednji generaciji in starejšim, da dejavno preživljajo življenje v vseh svojih starostnih obdobjih in da

sledijo tistemu znanemu reku, da za učenje človek ni nikoli prestar.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov obe resoluciji podpiramo. Smo dejavno sodelovali tudi pri njunem nastajanju in upamo, da te razpoke v pogledih na stvari, ki se kažejo v užaljenosti, če kakšen amandma ni bil sprejet, ne morejo zamegliti pozitivnih ciljev, namenov in učinkov, ki jih bosta ti dve resoluciji prinesli. Seveda bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov tudi to resolucijo podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine ima gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Tudi v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo podprli to resolucijo, kot smo podprli tudi resolucijo o nacionalnem programu mladih. Resolucija sledi usmeritvi na temo, o čemer vlada že dalj časa govori – govorim o tej vladi – da je naša družba družba, ki temelji na znanju. Resolucija sledi vseživljenjskemu izobraževanju in nekako vključuje neformalno izobraževanje ki je nadgradnja ali nadaljevanje formalnega izobraževanja. Tako je resolucija dober temelj za vse akte, izvedbene načrte, ki bodo temu sledili. Je nadgradnja že obstoječega sistema izobraževanja in presega dnevno politiko in dnevno politično razmišljanje, kajti izobraževanje je nekaj, kar mora imeti daljši rok in daljše obdobje načrtovanja.

V Pozitivni Sloveniji bomo to resolucijo podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO SRBIJO O IZROČITVI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI POGODBE MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN REPUBLIKO SRBIJO O MEDSEBOJNEM IZVRŠEVANJU SODNIH ODLOČB V KAZENSKIH ZADEVAH.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandma, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO RUSKE FEDERACIJE O VOJNIH GROBIŠČIH.**

Predloga zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandma, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO MANDATNO-VOLILNIH ZADEV.**

Najprej prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje drugega namestnika predsednika Računskega sodišča.**

Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je na podlagi tretjega odstavka 8. člena zakona o Računskem sodišču z dopisom 16. oktobra 2013 predlagal Državnemu zboru, da za drugega namestnika predsednika Računskega sodišča imenuje Sama Jereba.

V skladu z določbo prvega odstavka 7. člena zakona o Računskem sodišču je član Računskega sodišča imenovan za dobo 9 let od dneva, ko nastopi funkcijo.

Predlog zakona je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Matjaž Han v imenu poslanske skupine Socialnih demokratov. Se opravičujem, sprememba.

Gospod Mirko Brulc bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Čeprav bomo o kandidatu za drugega namestnika predsednika Računskega sodišča Republike Slovenije odločali s tajnim glasovanjem, pa naj vseeno takoj na začetku povem, da bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla predlog predsednika republike, da se na omenjeno funkcijo imenuje Samo Jereb.

Želeli bi poudariti, da smo v tem kandidacijskem postopku v poslanski skupini opravili razgovore z večino prijavljenih kandidatov, ki so podobno, kot predlagani kandidat praviloma izkazali visoko stopnjo strokovne usposobljenosti za morebitno opravljanje funkcije drugega namestnika predsednika Računskega sodišča.

Verjamemo, da je bila ob relativno velikem številu prijavljenih kvalitetnih kandidatov odločitev predsednika republike toliko težja, vendar zagotovo skrbno pretehtana, zato jo bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na izvedbo glasovanja o predlogu predsednika republike Slovenije za imenovanje drugega namestnika predsednika Računskega sodišča. V skladu s četrtem odstavkom, 8. člena Zakona o računskem sodišču o imenovanju državni zbor odloča s tajnim glasovanjem.

V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor na predlog predsedujočega.

Predstavniki poslanskih skupin so mi že posredovali predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so mag. Mirjam Bon Klanjšček, Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Zvonko Lah, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Branko Kurnjek, Poslanska skupina Državljske liste, in gospod Jožef Horvat, Poslanska skupina Nove Slovenije. Član te komisije sem tudi jaz kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnica generalne sekretarke Jerneja Bergoč.

Sprašujem, če kdo nasprotuje predlogu komisije. Če ne, prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev. Za je glasovalo 60, proti nihče.

(Za je glasovalo 60.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslanecem vročena glasovnica tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži beseda "za" ali beseda "proti".

V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanca ni jasno razvidna. V skladu s četrtem odstavkom 8. člena Zakona o računskem sodišču bo predlagani kandidat imenovan, če bo zanj glasovala večina vseh poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim, poslanko in poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material.

Glasovanje se bo začelo ob 19.10 uri ter bo trajalo do 19.25 ure. Po končanem glasovanju prosim poslanko in poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.

Prekinjam 21. točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 19.40 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 18.55 in se je nadaljevala ob 19.40.)

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo s prekinjeno obravnavo Predloga za imenovanje drugega namestnika predsednika Računskega sodišča.

Dovolite mi, da preberem zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju drugega namestnika predsednika Računskega sodišča.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 24. 10. 2013. Razdeljenih je bilo 83 glasovnic, oddanih je bilo 83 glasovnic. Neveljavnih je bilo 15 glasovnic, veljavnih je bilo 68 glasovnic. Za je glasovalo 46 poslancev, proti je glasovalo 22 poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bil Samo Jereb z večino glasov vseh poslancev imenovan za drugega namestnika predsednika Računskega sodišča.

Prosim gospoda Sama Jereba, drugega namestnika predsednika Računskega sodišča, da se nam pridruži v dvorani.

Gospod Samo Jereb, prosim, da prisežete pred Državnim izborom.

SAMO JEREB: Prisegam, da bom opravljal svoje delo skladno z ustavo in zakonom, pošteno, vestno in nepristransko.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Drugemu namestniku Računskega sodišča čestitam in mu želim veliko uspeha pri njegovem delu.

Če želite nagovoriti Državni zbor, izvolite.

SAMO JEREB: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Zahvaljujem se vam za izraženo podporo in jo razumem v prvi vrsti kot podporo dosedanjemu delu, ki velja ne samo meni, ampak tudi mojim sodelavcem, in seveda v drugi vrsti kot precejšnje zavezo dodatnemu in še večjemu trudu pri delu v prihodnjem mandatnem obdobju in v tem mandatnem obdobju upam tudi na uspešno sodelovanje z vami. Sam bom vložil veliko energije, truda in vsega znanja, ki ga imam in s katerim razpolagam, da bom to funkcijo opravljal dobro.

Hvala vam še enkrat.
/ aplavz/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam in srečno!

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani**. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog o izvolitvi Natalije Horvat Pasar v sodniško funkcijo, in sicer na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo ter Državnemu zboru predložila predlog sklepa.

Sledi predstavitev stališča poslanske skupine.

Dr. Vinko Gorenak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom kar zdaj povedal tudi za naslednjo točko dnevnega reda oziroma za naslednjo izvolitev kandidata za sodnika oziroma sodnice.

Poslanska skupina SDS ne bo prispevala glasov za izvolitev, ne samo tega sodnika, sodnice, to lahko računate tudi v bodoče. Ne gre za vprašanje nasprotovanja konkretni osebi, ki ima konkretno ime in konkreten priimek, tudi v bodoče ne bo šlo za to, gre za nasprotovanje sistemu. Mi imamo sistem voljenja sodnikov tu v Državnem zboru in smo ena redkih držav, ki to počne na tak način. Voljenje sodnikov v Državnem zboru je na nek način ostanek preteklosti in do tega so se vsi državni zbori do zdaj obnašali kot peki, ki pečejo žemljice. Mi smo enostavno preprosto glasovali, vsa glasovanja do zdaj, kolikor se jih spomnim, po nekem avtomatizmu in s tem pritiskom na gumb, tu pa tam se je včasih kdo celo zmotil in

je bil proti, ampak to je bilo zelo malo, ampak 20 in več let potekajo v tem državnem zboru vsa glasovanja na nek tak avtomatičen način in seveda avtomatično s tem glasovanjem podelimo tudi t. i. trajni mandat.

Slovensko sodstvo od leta 1991 do danes ni doživelo preobrazbe, ki bi jo moralo doživeti. Nikoli. Slovensko sodstvo tudi danes deluje v nekem sarkofagu, deluje v nekem vakumu, deluje v nekem imaginarnem svetu, ki ni svet realnosti. Zlasti pa ne svet realnosti z vidika učinkovitega pregona kriminala. Slovensko sodstvo je tudi na nek način z akti, ki jih je samo sprejemalo in jih še sprejema, ali z zakoni, ki jih je sprejel ta državni zbor, zavito v vato. Slovenski državljani nimajo pravice videti obraza sodnika, ki sodi v imenu teh istih državljanov. Naj pa vas spomnim, da smo lahko na televiziji – in še danes imate, na Youtubu lahko pogledate razglasitev sodbe Berlusconiju in imate tam vse tri sodnice, ki so takšno odločitev sprejele v imenu italijanskega naroda. Če greste na Hrvaško, ste lahko videli sodnika, ki je sprejel odločitev o Sanadarjevi obsodbi, torej nekdanjega predsednika vlade, je iz spoštovanja do ljudi, do sodišča in vse ostalo stal in je stoje bral sodbo v kamero. V slovenskem prostoru se to ni zgodilo. Slovenski sodniki sprejemajo odločitve v imenu slovenskega naroda in slovenski narod ne sme videti, kdo so ti sodniki. Če pa kakšna revija ali kakšen portal objavi kakšen obraz sodnika, pa to sodišče prepove. Nadalje je treba povedati še to, da ne gre, še enkrat ponavljam, za nasprotovanje konkretnim osebam, ki jih imamo na dnevnem redu, ker te osebe ne nazadnje niso krive ničesar, ampak gre za to, da Slovenija ne potrebuje toliko sodnikov. Zakaj Italijani plačujejo 11 sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, Avstrijci 18, Nemci 23, Slovenci pa 50. Zakaj recimo nemški državljani dajo 22 evrov na leto po državljanu za sodni sistem? Zakaj slovenski državljani plačujejo v letošnjem letu 89 evrov za delovanje sodnega sistema? Z rebalansom oziroma s proračunom, ki ga bomo obravnavali, pa 82 evrov. In zakaj je povprečje EU 42 evrov? Torej, gospe in gospodje, čas je, da izpeljemo reformo sodnega sistema. Čas je, da se zamislimo, zakaj nam en steber hiše, če vzamemo, da je sodstvo steber države, kar tudi je in bi moralo biti, po 22 letih strohnel. Zakaj se država seseda tudi zaradi tega, ker nima tega stebra. In ta steber ne deluje.

Gospe in gospodje, glasov Slovenske demokratske stranke ne bo. Ne zaradi nasprotovanja kandidatom, ampak zaradi tega, da vas opozorimo, da je treba mnogo stvari spremeniti v sodnem sistemu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanske skupine.

Na glasovanje dajem Predlog sklepa o izvolitvi Natalije Horvat Pasar v sodniško funkcijo

na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani.

Glasuje. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 3.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani**. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog o izvolitvi Novice Tadića v sodniško funkcijo, in sicer na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo ter zboru predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni, zato na glasovanje dajem Predlog sklepa o izvolitvi Novice Tadića v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Glasuje. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 3.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembah Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Prehajamo na predstavitev stališča poslanske skupine.

Dr. Vinko Gorenak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tudi pri tem glasovanju glasov Slovenske demokratske stranke ne bo. V čem je razlog? Razlog je preprosto v tem, da Državni zbor dela krivico. Čisto krivico. Naj vas spomnim, da sta bila v Svet Fundacije FIHO z voljo tega Državnega zbora, še predhodno pa Mandatno-volilne komisije, imenovana gospod Juhart in gospod Pegan. To sta dva gospoda, ki jih je Državni zbor zakonito imenoval v Svet FIHO. Kaj se je zgodilo potem? Prišlo je na Mandatno-volilno komisijo pismo, pismo uradnika Komisije za preprečevanje korupcije gospoda Kečanovića. Torej ne pismo predsednika komisije ali pismo vodstva, ampak pismo uradnika na komisiji gospoda Kečanovića. Kaj je pisalo v tem pismu? Pisalo je, da je Mandatno-volilna komisija opustila dolžno ravnanje in da ima glasovanje Mandatno-volilne komisije znake koruptivnega ravnanja. Vsi tisti, ki ste takrat bili v tej komisiji – sam nisem bil, ste bili obdolženi koruptivnega ravnanja. Verjamem, da vas je kdaj kak sosed vprašal, če vam kakšna kuverta gleda iz žepa ali kaj podobnega ali morda delate kakšen prizidek ali kaj takega. Ker

koruptivno ravnanje pomeni za preproste ljudi, da si dal kakšno kuverta v žep. Ampak pogledajte, kaj se je zgodilo v nadaljevanju. Na Mandatno-volilni komisiji, takrat sem že tudi kot član sam sodeloval, smo opozorili, da ni dopustno, da bi uradnik Komisije za preprečevanje korupcije obdolžil poslance Državnega zbora, člane Mandatno-volilne komisije koruptivnega ravnanja, ker so glasovali tako, kot so glasovali, in da Ustava Republike Slovenije jamči vsakemu poslancu pravico, da glasuje po svoji vesti, in da je pismo gospoda Kečanovića popolnoma brez vsake pravne osnove, in da nima nobene zakonite podlage. On je namreč v pismu trdil, da sta omenjena gospoda odgovorni osebi v organizacijah, kjer delata. Kot odgovorni osebi pa ne bi smeli kandidirati. Tudi če bi temu bilo res tako, pa temu ni bilo tako, ne more katerikoli uradnik te države Državnemu zboru in poslancem ukazovati, kako bodo glasovali. Ni nobene možnosti za to. Ustava namreč to jamči. Mi smo opozorili na Mandatno-volilni komisiji tudi predsednika Komisije za preprečevanje korupcije na ta dopis gospoda Kečanovića in ga pozvali, da se do tega izjasni. Kolikor se spomnim, predsednika Komisije za preprečevanje korupcije gospoda Klemenčiča ni bilo, prišel pa je gospod Praprotnik, se pravi namestnik. Ta se je distanciral z besedami, to lahko vidite v magnetogramu, češ, da to ni mnenje Komisije za preprečevanje korupcije, ampak je to mnenje člana komisije. Seveda stopil je korak nazaj. V akcijo sta stopila tudi oba omenjena gospoda, Juhart in Pegan. Mimogrede vsaj eden od njuju, pa da ne bo pomote, ga celo osebno poznam in vem, da zapriseženo paše k levi politični opciji. Pa ne, da bi zagovarjal, nimam nobenih razlogov, da ga zagovarjam, vendar želim zagovarjati resnico. Ta dva gospoda sta oba predložila potrdilo upravne enote, v katerem je pisalo, da nista bila odgovorni osebi. Pa vendarle se je zgodilo – kaj? Mandatno-volilna komisija je potrdila nov postopek. Ta novi postopek je danes končan in pred nami sta dva nova kandidata. Jaz menim oziroma menimo v poslanski skupini, da je storjena prejšnjima zakonito izvoljenima kandidatom – gospodu Juhartu in Peganu krivica. In pri krivicah ne bomo sodelovali. Zato ne morete pričakovati naših glasov k temu sklepu. Pa še nekaj je treba povedati. Državni zbor je kot samostojna veja oblasti pokleknil kot kokoška pred petelinom pred Komisijo za preprečevanje korupcije. Tisti, ki ste s podeželja doma, veste. Namesto da bi se Državni zbor postavil na svoje noge in rekel: ne, nezakonitosti ne bomo podpirali.

Nam je žal, da je do vsega tega prišlo, in naših glasov ne bo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Sledi še razprava poslancev. Besedo ima gospa Sonja Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Mislím, da je prav, da danes razpravljám tukaj pred tem državnim zborom. Do glasovanja o tej točki danes sploh ne bi smelo priti, če poslanke in poslanci na eni od prejšnji sej tako Mandatno-volilne komisije kot tudi Državnega zbora ne bi neopravičeno razrešili gospoda Juharta in gospoda Pegana. Vsi postopki na Mandatno-volilni komisiji v lanskem letu so bili korektno izpeljani, vendar že takratna opozicija, sedanja koalicija je velikokrat v tem zboru govorila o tem, da so bila imenovanja nezakonita, protiustavna in podobno. Naj spomnim tudi na razrešitev članov nadzornega sveta RTV, pa so potem sodni postopki pokazali, da Mandatno-volilna komisija in tudi Državni zbor ni naredil niti nič nezakonitega in tudi ne protiustavnega. Ko ste izglasovali na prejšnji seji razrešitev gospoda Juharta in gospoda Pegana, mislim, da bi si oba zaslužila opravičilo Državnega zbora, kajti nista naredila nič nezakonitega, ampak nekdo se je odločil, da ju je treba razrešiti in iti v nov postopek razpisa. Vsi ste namreč zelo dobro vedeli, da ta dva kandidata ne moreta ponovno kandidirati, ker bi bil to že njun tretji mandat, kar pa je v skladu z zakonom nezakonito.

Žal mi je, da je prišlo do tega in mislim, da se lahko tudi gospodu Peganu in Juhartu na ta način zahvalimo za njuno dosedanje delo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Precej na kratko, tam, kjer sem sem se prej moral ustaviti zaradi časa.

Še vedno menim, da je Državni zbor tisti, ki je samostojna veja oblasti, in to zakonodajna. In Državni zbor bi se mogel in moral postaviti po robu ljudem ali inštitucijam, ki v tej državi kršijo zakonodajo. In Komisija za preprečevanje korupcije jo v tem primeru absolutno je. In namesto da bi Državni zbor bil tisti, ki bi dvignil ugled svoje lastne inštitucije, dvignil ugled poslancev, mirno reče, ja, Komisija za preprečevanje korupcije ima prav.

Jaz mislim, da Državni zbor tega ne bi smel narediti na noben način. Že izglasovati razrešitve omenjenih dveh gospodov ne bi smel. Ni čudno, da imamo torej v javnosti eno takšno mnenje o poslancih, da so poslanci preprosto neke barabe, ki "filajo" svoje žepe, to velja za vse poslance, ki gledajo na svoje koristi, ki nič ne delajo, ki jim je treba dati minimalca. Saj imamo tudi predlog za minimalca tukaj v Državnem zboru.

Poglejte, pri takšnem načinu delovanja Državnega zbora se lahko verjetno vsi strinjamo, da bo funkcija poslanca prej kot slej poslala nezaželena zadeva. In prej kot slej bomo imele vse politične stranke težave s tem, kako priti do dobrih kandidatov, ker konec koncev bomo imeli

lahko na kandidatnih listah še kakšne klošarje ali tiste, ki so nezaposleni. Ker nekdo ki ima neke normalne redne dohodke, ne bo hotel več kandidirati. Ampak poslanci bi morali biti tisti, ki bi rekli zelo jasno in glasno: inštitucijam, ki nas neopravičeno obdolžijo neke korupcije, kar se je v tem primeru zgodilo, bi morali dati jasen signal ne in bi jih morali ustaviti. Ampak Državni zbor jih v tem primeru ni ustavil. Državni zbor je dovolil, da nek uradnik skupino poslancev razglasi za koruptivno, da je z glasovanjem ravnala koruptivno. In mi to potrdimo. In poslanci to potrdimo. Ali sami sebi pljunemo v žep, če želite. To je način, bom rekel, samoobglavljenja. To je način, s katerim poslanci sami prispevamo k takšnemu mnenju, kot v javnosti o naš velja. Ker konec koncev z odločitvijo prejšnjic in z današnjo odločitvijo bo Državni zbor v bistvu potrdil tisto, kar piše v tistem mnenju. Potrdil bo to, da je ravnal koruptivno. Namreč to piše v tem mnenju. Jaz mislim, da Državni zbor niti Mandatno-volilna komisija nista ravnala koruptivno, na noben način. Niti ta dva organa, torej komisija in državni zbor nista tista, ki bi preverjala, kaj je z dokumenti, ki jih je nekdo v kandidacijskem postopku predložil. Za to imamo strokovne službe Državnega zbora in za to je odgovoren vsak posameznik. Če nekdo predloži napačne dokumente, se ve, koliko je ura, je pač predložil ponarejene dokumente, kar je kaznivo dejanje. Nič od tega ni bilo v tem primeru. Nič od tega. Celo dokumenti obstajajo, dokumenti. potrdila upravne enote, da nista bila funkcionarja organizacij, kjer sta sicer v službi. Ne. Z glasovanjem očitno dajemo prav Komisiji za preprečevanje korupcije, pravzaprav ne komisiji, ampak enemu uradniku, ki nas je razglasil, da ste, takrat mene še ni bilo, ravnali koruptivno. Ni prav, da podlegamo tovrstnim insinucijam, ki jih Komisija za preprečevanje korupcije počne. Hkrati pa Komisija za preprečevanje korupcije, kot veste, že približno pol leta preverja šest letalskih kart, pa še ni nič našla. Pa ni treba nič kaj pogledati, šest računov je treba pogledati, cenik je treba ven vzeti za nazaj in je vse jasno. To je pa politično delovanje komisije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
S tem zaključujem razpravo.
Proceduralno gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Protestiram proti temu, da je poslanec Gorenak omalovažujoče govoril o ljudeh, ki sami niso krivi. Govoril je o klošarjih, da oni tukaj ne morejo biti. Zakaj pa ne, gospe in gospodje? Kdo si lahko drzne, da tu, v hramu demokracije, etablira in nekoga izločuje. To je sovražni govor, zaradi tega imamo takšen red, kot ga imamo.

Kaj ima zdaj pet kart opraviti s tem, kar tukaj delamo? Protestiram tudi proti temu, da sem se odločil in se bom odločil po svoji vesti. Ne tako, kot je rekla komisija, in ne tako, kot je

rekel Vinko Gorenak ali kakor je rekel kdorkoli. In to je moja pravica in tako bom tudi naredil.

Še enkrat protestiram. Ni bilo pri tej točki govora o petih kartah.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o spremembah Sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, s katerim se za članici imenujeta Petra Zajc in Aleksandra Rijavec Škern.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti nihče.

(Za je glasovalo 46.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o imenovanju člana Statističnega sveta Republike Slovenije, s katerim se za člana imenuje dr. Janez Balkovec.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o spremembi Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o spremembah sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije Krpan**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni, zato prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika ter članov in namestnikov članov navedene preiskovalne komisije.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Obvestila Okrožnega sodišča v Mariboru, Preiskovalni**

oddelek, o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina. Obvestilo je v obravnavo zboru posredovalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek. Obvestilo je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala.

Prehajamo na odločanje. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije in 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrožnega sodišča v Mariboru, Preiskovalni oddelek, številka I-KPR-48063/2012-281 z dne 26. 9. 2013, o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina zaradi suma storitve kaznivega dejanja poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena Kazenskega zakonika v zvezi s 54. členom Kazenskega zakonika ne prizna imunitete poslancu mag. Ivanu Vogrinu in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Na podlagi prvega odstavka 207. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Zahtevo Okrajnega sodišča v Mariboru o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Milka Škoberneta**.

Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrajno sodišče v Mariboru. Obvestilo je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala, zato prehajamo na odločanje. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi drugega odstavka 134. člena Ustave Republike Slovenije in 99. člena Zakona o sodniški službi v zvezi z zahtevo Okrajnega sodišča v Mariboru številka II K 32088/2011 z dne 24. 9. 2013 o dovoljenju za začetek kazenskega postopka zoper sodnika Okrožnega sodišča v Celju Milka Škoberneta zaradi suma storitve kaznivega dejanja krive izpovedbe po tretjem v zvezi s prvim odstavkom 289. člena Kazenskega zakonika ne prizna imunitete sodniku Milku Škobernetu in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Na podlagi prvega odstavka 207. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 18. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

Hvala za danes in nasvidenje jutri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 24. OKTOBRA 2013 OB 20.13 IN SE JE NADALJEVALA 25. OKTOBRA 2013 OB 10. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 18. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanca: gospa Iva Dimic, gospod Roberto Battelli in gospod Štefan Tisel.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade ministru Tomažu Gantarju, ministru za zdravje.

TOMAŽ GANTAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci.

Pred vami je Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Namen sprememb tega zakona je sprejetje nujnih ukrepov za izboljšanje financiranja, finančnega stanja v zdravstvu in pomeni po drugi strani tudi začetek odprave nesorazmerij pri plačevanju prispevkov različnih zavezancev in na ta način seveda zagotavljanja večje solidarnosti tudi na področju vplačevanja prispevkov. Finančno stanje v zdravstvu vemo, da je resno. Resno je že od leta 2009, ko se tudi v zadnjih letih primanjkljaji zdravstvene blagajne prenašajo v naslednja leta. Razlogov je več in o tem je bilo veliko govora. Po eni strani smo ena redkih držav, ki financira zdravstvo zgolj iz prispevkov. Po drugi strani seveda na to vpliva tudi današnja situacija, v kateri država je, in to kar se dogaja v vseh državah, tudi večanje potreb državljanov in na ta način prihaja do vedno večjega neskladja med potrebami vseh državljanov na področju zdravstva in na drugi strani med možnosti financiranja.

Zagotoviti želimo stabilnejše financiranje v letu 2014. V preteklih letih se je ob zniževanju prispevkov predvsem povečeval dolg bolnišnic do dobaviteljev zaradi zniževanja cen zdravstvenih storitev in mislim, da je bilo na področju delovanja teh javnih zdravstvenih zavodov narejenih kar nekaj korakov in do tega časa ni prihajalo do pomembnih posegov v same pravice s področja zdravstvenega zavarovanja.

Zdaj pa smo na točki, ko zdravstveni zavodi ne zmorejo več. In ko smo zapisali v koalicijsko pogodbo interventni zakon, smo zapisali z vedenjem, da ne sme priti v letu 2014 do dodatnega zniževanja cen zdravstvenih storitev, ker bi to v resnici pomenilo lahko tudi onemogočeno delo nekaterih izvajalcev zdravstvenih storitev. Poleg tega s Predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v slovenski pravni red prenašamo direktivo o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Smo sicer med prvimi državami, pomeni pa ta direktiva možnost prostega pretoka bolnikov čezmejnega zdravstvenega varstva v določenem obsegu, ki ga tu nekako opredeljujemo. V tem zakonu se opredeljuje vzpostavitev nacionalne kontaktne točke kot mesto, kjer bodo na razpolago vse ustrezne informacije. Opredeljujejo se področja oziroma zdravstvene storitve, za katere se določbe direktive ne uporabljajo, na primer dolgotrajna oskrba in še nekatere druge. Opredeljuje se postopek predhodne odobritve, ko gre za zdravstvene storitve, ki potrebujejo prenočitev, ko gre za zdravstvene storitve, ki so vezane na drago medicinsko opremo, na drago infrastrukturo in podobno. Opredeljuje se povračilo stroškov zdravstvenih storitev in dopušča možnost, da se dostop omeji, če bi prišlo do tega, da je tudi ogrožen sistem financiranja v sami državi. Naslednje, kar skušamo s tem urediti, je, da se dopolnjuje potreben obseg podatkov o zbirkah evidenc Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zaradi boljšega in učinkovitejšega nadzora in pravilnost evidentiranja in obračunavanja zdravstvenih storitev. In še ena pomembna točka je, da odpravljamo kršitev določb pogodbe o delovanju Evropske unije, 63. člena, ki jo Republiki Sloveniji očita Evropska komisija v zvezi s prepovedjo omejevanja prostega pretoka kapitala.

Sprejeti so bili ustrezni kompromisi, ustrezni amandmaji, ki smo ji tudi mi podprli in verjamem, da je sprejetje tega predloga sprememb in dopolnitev Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju nujno.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala, za dodatno obrazložitev predloga zakona.

Sam predlog zakona pa je obravnaval tudi Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici Alenki Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Odbor za zdravstvo je na svoji 14. nujni seji 23. oktobra kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju po nujnem postopku.

Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se obravnava po nujnem postopku,

nato pa je skupina poslancev 15. oktobra na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika vložila zahtevo, da o navedeni odločitvi Kolegija odloči Državni zbor. Državni zbor je nato sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

V uvodni obrazložitvi je državna sekretarka Ministrstva za zdravje Brigita Čokl poudarila, da se finančna situacija na področju zdravstva zadnjih pet let zaostreje in da notranjih rezerv v sistemu ni več. Današnja situacija kaže sliko prezadolženih bolnišnic zaradi nepokritih izgub ter zmanjševanja cen zdravstvenih storitev. V zadnjih letih nismo pristopili k sistemskemu reševanju problematike, celo nasprotno, od leta 2008 smo v zdravstveni sistem vnesli dodatne obveznosti z različnimi zakoni. Bilo je sprejetih več ukrepov, ki so bili nujni zaradi zaostrene finančne situacije. Glede na grozeče izgube Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije so pripravljene ukrepi, ki bi morali v zdravstveno zavarovalnico prinesiti okoli 100 milijonov dodatnih sredstev, in sicer iz naslova povečanja oziroma razširitve prispevnih osnov na prejemke iz drugega pogodbenega razmerja. Predlog zakona usklajuje tudi pravni red Republike Slovenije z zakonodajo Evropske unije, in sicer uvaja direktivo o prostem pretoku pacientov, kar pomeni, da bodo pri uveljavljanju zdravstvenih storitev v drugih državah članicah EU za zavarovane osebe obveznega zdravstvenega zavarovanja veljali enaki postopki kot v Sloveniji, zavarovane osebe pa bodo upravičene do povračila stroškov za čezmejno zdravstveno varstvo.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v nadaljevanju povzela pisno mnenje in poudarila, da so bile pripombe upoštevane z vloženimi amandmaji poslanskih skupin koalicije. Predstavniki Državnega sveta Republike Slovenije mag. Peter Požun je v nadaljevanju predstavil mnenje in pripombe Državnega sveta k predlogu zakona. Državni svet podpira odločitve reševanja stanja zdravstvenega sistema tudi z novim načinom prispevka, opozarja pa na določene skupine državljanov, ki bodo s spremembo zakona prizadete, in sicer brezposelne osebe, mlade brezposelne osebe, študenti po 26 letu, tujci z dovoljenjem za začasno bivanje in samozaposleni. V nadaljevanju je državni svetnik podrobneje predstavil stališča in pripombe k posameznim členom predloga zakona.

V razpravi so člani odbora iz vrst opozicijskih poslanskih skupin nasprotovali nujnemu postopku, ker gre za zelo pomembne spremembe vsebinske narave. Predvsem zakon ne bo rešil največjega problema, zadostnega financiranja zdravstvenega področja. Spremembi se morali lotiti sistemsko, ne pa parcialno, s tem da so in bodo finančni učinki manjši, kot so bili predvideni. Predlagatelj uvaja novo vsebino in implementira direktivo o čezmejnem zdravstvu, ki je bila sprejeta že leta 2011, sedaj pa se pritiska na poslance in Državni zbor za

sprejetje po nujnem postopku, češ da bo rok zamujen. Nedopustno je tudi, da se po nujnem postopku povečujejo prispevki, medtem ko na ostalih področjih ni zaslediti ukrepov racionalizacije in iskanja notranjih rezerv. V nadaljevanju razprave so nekateri člani odbora poudarili, da s predlogom zakona marsikdo ni zadovoljen, da pa je glede na stanje zdravstvene blagajne potrebno breme zavarovanja bolj enakomerno porazdeliti. Ni pravično, da nekatere kategorije zavarovancev plačujejo relativno majhne prispevke za velik obseg pravic. Vsekakor pa bo treba področje zdravstvenega zavarovanja na novo urediti s sistemskim zakonom, na katerega se že vse predolgo čaka. Odbor je sprejel več amandmajev.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Odbor pa je sprejel tudi dodatni sklep. Ministrstvo za zdravje naj do konca leta 2013 pripravi osnutek novega zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Do konca marca 2014 naj predlog zakona predloži v obravnavo Državnemu zboru.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Darko Jazbec bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim!

Prejšnje poročilo je bilo mogoče malo bolj subjektivno obarvano, ne toliko kot poročilo matičnega delovnega telesa. V Pozitivni Sloveniji podpiramo predlog spremembe tega zakona. Zaradi časovne zakasnitve in različnih pritiskov posameznih interesnih združenj bo učinek teh zakonskih sprememb manjši, kot so bila pričakovanja v idejni zasnovi. Vsebinsko smo že slišali, gre za tri področja, to je ta finančni učinek, drugo je prenos direktive EU o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Prav simbolično je, da ravno danes poteče rok za implementacijo te direktive. Tretje področje pa je nova opredelitev do presežkov iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Glede financ gre za dve materiji. Eno je dodatni denar, torej okrog 36 milijonov evrov bi se naj izteklo v zdravstveno blagajno. V Pozitivni Sloveniji se zavedamo, da to ne pomeni neke dokončne stabilnosti, še manj pa dolgoročne rešitve financiranja, vseeno pa pripomore k izogibanju kolapsa zdravstvene blagajne. Druga podmaterija tega finančnega aspekta je pravičnost. V Sloveniji zbiramo denar za zdravstvo po treh principih. Eno je pravičnost, da vsak da nekaj, drugo je vzajemnost, da vsak da enako, tisti, ki rabi zdravstvene storitve in tisti, ki ne rabi, in tretje solidarnost. S tem

zakonom najbolj povečujemo pravičnost, saj odpravljamo nekatera nesorazmerja. V Sloveniji imamo izjemno, izjemno kompliciran sistem izračuna prispevkov. Kar 25 različnih formul, postavk. Tako da je dolgoročen cilj poenotenje prispevne stopnje, vendar bo potrebno še veliko truda pri pripravi takšnega systemskega zakona. Ta zakon sicer poskuša slediti načelu vsak dohodek šteje, vendar se je pripetilo nekaj izjem, zato je prav, da jih omenimo. To so pasivni dohodki, kmetje in upokojenci. Ti so izvzeti iz teh obremenitev. Ali gre za privilegirane skupine ali ne, bo pokazala nadaljnja razprava ob pripravi systemskega zakona. Treba je poudariti, da pri polnjenju te zdravstvene blagajne imamo 25 različnih shem obračuna, pri praznjenju pa imamo vsi enake pravice iz zdravstva.

Drugo področje je implementacija direktive EU o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Iz leta 2011 je ta direktiva. Seveda ne bi sledila takoj kazni, mogoče opomin, vendar v Pozitivni Sloveniji se zavedamo, da tudi beseda kredibilnost ima veliko vlogo, saj je neposredno povezana z zaupanjem tujih institucij. Že sedaj imamo v pravilniku obveznega zdravstvenega zavarovanja podane možnosti zdravljenja v tujini. V lanskem letu recimo je bilo 780 takšnih odobritev. Zdravstvena zavarovalnica pri teh postopkih uporablja tri druge uredbe Sveta Evrope in Evropskega parlamenta. To so uredbe o koordinaciji sistemov socialne varnosti. Vse te uredbe in pravilniki ostanejo v veljavi tudi po prenosu te direktive, zato ni nobene dileme in so ohranjene vse dosedanje pravice, tudi na primer spremstvo in sobivanje enega od staršev bolnega otroka in je diskusija o tem brezpredmetna. S prenosom te direktive se pravice v principu širijo predvsem za vse ambulantne zdravstvene storitve, medtem ko bodo hospitalne in terciarne storitve potrebovale predhodno odobritev. Kot smo že slišali, so uvedene tudi nacionalne kontaktne točke. To so točke, kjer dobimo informacije tako prebivalci Slovenije kot pa tudi tujci o čezmejnem zdravstvenem varstvu.

Če poznamo zdravstveni sistem in vsebino tega zakona, potem je sprejetje tega zakona praktično nujno. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Alenka Jeraj bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo, še enkrat.

Težave imamo v zdravstvu, vendar ne samo zaradi finančne krize, pač pa zato, ker nismo naredili nekaterih prilagoditev, pa tudi zato, ker smo v zadnjih petih letih izgubili veliko delovnih mest, s tem pa se je bistveno za skoraj 100 tisoč zmanjšalo število vplačnikov tako v zdravstveno kot pokojninsko blagajno. To se nam ni zgodilo zaradi krize, torej zaradi krize pa tudi zaradi napačnih ukrepov Pahorjeve vlade, ki

jih sedaj nadaljuje vlada Alenke Bratušek. V zdravstveni blagajni bo 15,9 milijonov evrov manj zaradi dviga DDV oziroma bo potrebnih dodatnih sredstev. Minister Gantar, član te vlade, in poslanci koalicije ste za dvig DDV glasovali, sedaj pa nam pravite, da moramo nujno sprejeti ta zakon, ker je v zdravstveni blagajni primanjkljaj. V letošnjem letu iz tega naslova 15,9 milijonov evrov, naslednje leto bomo potrebovali skoraj 32 milijonov. Vlada in koalicija s svojimi nespametnimi ukrepi povzročajo izgube v bolnišnicah. Se sprašujemo, ali bo izplen, za enkrat še kaže, da ne, dviga DDV tako velik, kot ste sanjali in kot smo vam že ob sprejemu povedali, da ne bo. To kažejo prakse iz drugih držav. Skratka napačni ukrepi. Dvigujete davke, vinjete, prevoze in s tem povzročate nove primanjkljaje in izgube delovnih mest, s tem pa ponovno manj plačnikov v zdravstveno in pokojninsko blagajno. Leta 2008 je bilo zaposlenih pri pravnih osebah in zasebnikih 789 tisoč 864 delavcev, avgusta letos 698 tisoč 319. In toliko jih vplačuje v pokojninsko in zdravstveno blagajno, skoraj 92 tisoč manj.

Zdravstvena blagajna je obremenjena z mnogimi stroški, ki ne spadajo v zdravstvo: pogrebne, posmrtnine, nenujni prevozi in tako naprej. Upravljanje in nadzor nad zdravstveno blagajno sta zastarela in neučinkovita. Dobro se nadzorujejo samo čisti koncesionarji, ki so online povezani z zavarovalnico. Če bi zavarovalnica in gospod Fakin tako, kot nadzoruje te, nadzoroval zdravstvene domove in bolnišnice, bi bilo težav bistveno manj. Sistem se ni bistveno spremenil, veliko stvari teče po starem. Redke prilagoditve in spremembe ter ponekod zahteve vodstva po boljšem in bolj racionalnem delu ter boljši organizaciji naletijo na odpor, ker to s seboj prinese tudi večjo obremenitev zaposlenih in bolj učinkovito kadrovsko politiko. Nekateri profili v zdravstvu še vedno delajo pod posebnimi pogoji, čeprav razlogov za to že dolgo ni več in se privilegiji vlečejo od zakonov iz 70. let prejšnjega stoletja. V Evropi so take posebnosti že davno ukinili. Nekaj podobnega velja le še v Grčiji, za katero pa vemo, da jo ravno iz teh razlogov vsi rešujemo. V zdravstvu je podobno kot v drugih sistemih, ki jih v resnici nikoli nismo reorganizirali in se nam slabe prakse vlečejo še iz prejšnje države. Nekateri so preobremenjeni in izgorevajo, medtem ko drugi delajo premalo, so premalo učinkoviti, niso racionalni pri materialnih stroških, se obnašajo neodgovorno in s skupnimi sredstvi ravnaajo kot slabi gospodarji, popolnoma drugače, kot bi ravnali, če bi odločali o svojem lastnem denarju. In tistim, ki izgorevajo, se zdi čedalje bolj neumno, da se tako trudijo za enako plačo, kot jo ima sodelavec ali pa ima celo večjo zaradi posebnih pogojev in dežurstev.

Obžalujemo, da še vedno ni sprejeta javna mreža niti niso sprejeta merila in normativi, s katerimi bi lahko analizirali slabosti sistema in jih učinkovito odpravljali. Vendar ni vse v

zakonodaji. Problemi in reševanje le-teh se začne in konča pri ljudeh, pri posameznikih v sistemu, pri odgovornih, ki imajo zato tudi višje plače. Zato stalni izgovori na pomanjkljivo zakonodajo niso primerni, ker boljše organizacije delitve dela, sodelovanja v kolektivu ne more urediti in predpisati noben zakon. Lažna solidarnost med profili, ki delajo pod posebnimi pogoji, zmanjšuje sredstva tudi za tiste, ki so ob takih nepravilnostih in neenakostih tiho. Kaj ima zakonodaja s tem, da je 200 mladih zdravnikov na Zavodu za zaposlovanje, medtem ko je zaposlenih 300 zdravnikov, ki že leta, najstarejši že 15 let, izpolnjujejo pogoje za upokožitev. Naslednje leto bo takih še 85. Kako to upravičujejo njihovi nadrejeni? Kje je tu logika? Šolanje posameznega zdravnika je skupaj s stroški specializacije od 400 do 450 tisoč evrov. Toliko smo kot država vložili v te mlade ljudi, ki nam bodo zaradi takega stanja odšli v tujino. Pri nas pa brez težav dela 200 tujih zdravnikov. Kdo jih zaposli? Mi, politiki, ki smo dežurni krivci za vse, zagotovo ne. Državna sekretarka je na Odboru za zdravstvo povedala, da rezerv v sistemu ni, kar je, milo rečeno, smešno. Sama sem jih nekaj našela, vsak dan pa jih v ambulantah in na pregledih opazijo tudi pacienti. Problem je le v tem, ali jih hočemo videti in izkoristiti ali pa ne.

Poslanska skupina ima redna srečanja z volivci na terenu, po regijah, pogosto obiščemo tudi zdravstvene ustanove. V nekaterih so ogromno naredili na področju organizacije, nadzora dela, pri delitvi dela, drugje se tega niti lotili še niso, pač pa čakajo, da bo priteknel denar in naj se z izgubami ukvarja država.

Zato zakona v SDS ne podpiramo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Dr. Andreja Črnak Meglič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Spoštovani, prav lep pozdrav!

Naj uvodoma podobno kot kolega izrazim nestrinjanje z neobjektivno predstavljenim poročilom odbora.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki je pred nami, lahko vsebinsko razdelimo na tri sklope. Prvi prinaša implementacijo Direktive EU o uveljavljanju pravic o čezmejnem zdravstvenem varstvu, ki določa upravičenost in povračilo stroškov zavarovanim osebam, ki se odločijo za zdravljenje v drugi članici EU. Višina povračila bo enaka povprečni ceni enakih storitev v Sloveniji. Drugi sklop novele prinaša širitev prispevnih osnov na avtorske, podjemne pogodbe, sejnine, nagrade in povečanje prispevnih stopenj nekaterih kategorij zavarovancev, ki po trenutno veljavnih določilih za enak obseg pravic plačujejo v zdravstveno

blagajno občutno manj kot kategorija redno zaposlenih. Razmerje med najvišjimi in najnižjimi vplačili za enak obseg pravic je ena proti deset. Razloga za vpeljavo sprememb sta torej dva: odprava nesorazmerij v plačevanju prispevkov za obvezno zavarovanje in s tem povečevanje solidarnosti in pravičnosti sistema, pa tudi izboljšanje finančne stanja v zdravstvu, saj se bo na ta račun v zdravstveno blagajno nateklo 36 milijonov več sredstev. Na žalost ta novela še vedno ne sledi načelu vsak prihodek šteje, zato v osnovo za plačilo prispevka tudi po sprejetju tega zakona ne bodo vključene dividende, najemnine in obresti. Ker govorimo o interventnem zakonu, je le-ta nakazal in izpeljal zgolj nekatere spremembe. Smo na začetku poti, pomembno pa je, da vemo, da je pot, po kateri hodimo, prava. Potrebujemo celovito prenovo sistema zdravstvenega zavarovanja, zato nas veseli, da je Odbor za zdravje na predlog Poslanske skupine SD soglasno sprejel sklep, s katerim poziva ministrstvo za zdravje, da do konca leta pripravi osnutek novega zakona o zdravstvenem zavarovanju, do konca marca pa ga vložijo v parlament.

Tretji, a še zdaleč ne najmanj pomemben del zakona pa se nanaša na regulacijo razporeditev dobičkov, ki jih ustvarjajo zasebne zavarovalnice iz naslova dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Tako imenovani Bručanov zakon je v četrti točki 62. člena Zakona o zdravstvenem zavarovanju določil, da morajo zavarovalnice polovico dobička, ki ga ustvarijo iz dopolnilnega zavarovanja nameniti za to isto zavarovanje. Evropska komisija od leta 2009 vodi postopek zoper Slovenijo, ker naj bi to določilo kršilo prost pretok kapitala v Evropski uniji. Ker slovenski vladi žal ni uspelo prepričati komisije, da dopolnilno zdravstveno zavarovanje ni tržno zavarovanje, saj te zavarovalnice nimajo vpliva ne na ceno, ne na kakovost zdravstvenih storitev in da je dopolnilno zavarovanje sestavni del sistema zagotavljanja zdravstvenega varstva prebivalstva in je tako v javnem interesu, interventni zakon v 12. členu kot odgovor na opomin Evropske komisije črta sporno določbo, sicer bi po zagotovilih vlade tvegali nadaljevanje postopka zoper državo in eventualno plačevanje kazni. Zato se nam še enkrat z dodatnimi argumenti postavlja vprašanje upravičenosti nadaljnega obstoja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, od katerega imajo koristi samo zasebne zavarovalnice. Socialnim demokratom nam je z velikimi naporji uspelo pridobiti podporo predlogu, da preprečimo zavarovalnicam, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, da bi prosto razpolagale z že nabranim denarjem, ki so ga kopičile iz polovice dobičkov od leta 2006 do 30. 9. letos. Nabralo se je 30 milijonov evrov. Na podlagi sprejetega amandmaja k 18. členu bodo te zavarovalnice zbrana sredstva morala v celoti porabiti za dopolnilno zavarovanje najkasneje do 30. junija 2014. Predlog je najprej posvojila koalicija, podprli pa so ga brez glasu proti tudi poslanci opozicije.

Z amandmaji, ki smo jih sprejeli na odboru, Socialni demokrati menimo, da je zakon ustrezen in ga bomo tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Kristina Valenčič bo predstavila stališče Poslanske skupine Državljske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Minister s sodelavci, kolegice in kolegi!

Tako kot vse zahtevne in težke zgodbe ima tudi ta zdravstvena zelo dolgo brado in seveda dobre in slabe plati. Ker so s tega mesta dobre zgodbe premalokrat povedane, bom začela pri teh.

V Državljski listi smo prepričani, da imamo v Sloveniji zdravstveno oskrbo na visokem nivoju, da je naše zdravstvo kvalitetno in dostopno vsem prebivalcem, da imamo vrhunske zdravstvene strokovnjake, ki uspejo uspešno slediti hitremu razvoju na področju zdravljenja, na nekaterih področjih prevzemajo celo pionirsko vlogo. In seveda si tak nivo želimo vsi ohraniti, če ne še povečati. Vse to pa ne sme biti opravičilo ali potuha, da spregledamo številna dejstva, ki govorijo o tem, da je naš zdravstveni sistem potreben resne prenove, če želimo to, kar imamo danes, ohraniti. Tudi v koalicijsko pogodbo smo marca med drugim zapisali, da bomo pripravili načrt za ureditev sistema financiranja zdravstva, ki bo zmanjšal nepotrebne izdatke zdravstvene blagajne ter posodobili obstoječi sistem obračunavanja stroškov v zdravstvu. Zato smo v Državljski listi upravičeno pričakovali, da bomo kot prvi predlog s strani ministrstva dobili predlog temeljite zdravstvene reforme, ki bo odpravljal težave in vzroke, ki so privedli zdravstveno blagajno v rdeče številke. Ministrstvo se je odločilo drugače in najprej pripravilo interventni zakon, ki vsebuje nekatere nujne ukrepe zgolj za izboljšanje finančnega stanja v zdravstvu. Za Državljsko listo je bil seveda tak pristop nesprejemljiv, zato smo takoj spomladi dali konkretne pripombe in opozorili, da polovičarske rešitve za nas niso sprejemljive. Še toliko bolj, ker so šli prvotni predlogi v smeri dodatne obremenitve aktivnega prebivalstva. Ko je Državljska lista opozarjala na predlagane rešitve, ki so bile po naši oceni polovične, nepravilne in niso odpravljale diskriminacije med zavezanci, smo dobivali le nizke udarce v smislu, da povzročamo škodo slovenskemu bolniku in da se bodo bogatejši zdravili na račun revnejših. Kar ne ubija krepki, bi lahko bil najkrajši povzetek oziroma poduk te zgodbe o interventnem zakonu za Državljsko listo. Ne zatiskamo si oči pred luknjo v zdravstveni blagajni. Strinjamo se z ministrstvom, da je treba takoj začeti z reševanjem našega zdravstvenega sistema in da je treba odpraviti nesorazmernost pri plačevanju prispevkov med obstoječimi kategorijami upravičencev. V postopku usklajevanja smo oblikovali predlog, ki je danes

pred nami in ki je razumni kompromis, sprejemljiv tudi za Državljsko listo. Predlog, s katerim smo vsi deležniki enako nezadovoljni. Pomembno je, da zadnji predlog bistveno manj obremenjuje aktivni del prebivalstva in gospodarstvo, da se je prispevna stopnja razširila tudi na druge dohodke iz naslova dela, ki do sedaj niso bili oprispjevčeni, in da nismo povzročili novih nesorazmerij in novih diskriminacij pri obstoječih kategorijah zavezancev. Predlog ureja tudi čezmejno zdravstveno varstvo in s tem prenos evropske direktive v slovenski pravni red, pri čemer za paciente ohranjamo enak nivo pravic in višino zaračunanih zdravstvenih storitev, kot veljajo za istovrstne storitve doma. Odpravljamo tudi sporno 4. točko drugega odstavka 62. člena zakona, ki je zavarovalnice zavezovalo, da so morale polovico pozitivnega izvida nameniti za izvajanje dopolnilnega zavarovanja, pri čemer jasno določamo, da se obstoječe rezerve iz tega naslova porabijo do 30. junija 2014, in to le za dopolnilno zdravstveno zavarovanje, torej nazaj za zavarovance, saj gre za denar zbran na račun dviga zdravstvenih premij. Ob tem se je ministrstvo in koalicija zavezala, da se do marca naslednjega leta pripravi celovita prenova zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti, kar je za Državljsko listo tudi ključno.

Naj zaključim, za Državljsko listo, ki deluje državotvorno tako v prejšnji kot v sedanji vladi, je ta predlog skupaj s koalicijskimi amandmaji sprejemljiv in ga bomo tudi podprli. Bomo pa še naprej vztrajali, da prenovimo zdravstvo v smeri javnega zdravstva, da se bodo zdravstvene storitve plačevale iz javne zdravstvene blagajne, izvajalci pa bodo ocenjeni glede na strokovnost, kakovost, zadovoljstvo pacientov in strokovno učinkovitost. Prepričana sem, da ta koalicija zmore sprejeti tudi zdravstveno reformo. Kjer je volja, je vedno tudi pot.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Jasmina Opec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni vsi skupaj.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo večkrat izrazili nasprotovanje, da se tako pomemben zakon, ki posega v višino prispevkov in odmerjanja pravic na podlagi prispevkov, zakon, ki spreminja veliko členov in dodaja nove vsebine, sprejema po nujnem postopku tako rekoč čez noč. Ko gre za odločanje o najvišjih vrednotah na lestvicah univerzalnih in osebnostnih vrednot, kot sta zdravje in življenje človeka, nobeno hitenje ni sprejemljivo, saj lahko povzroči nepopravljivo škodo. Novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ne bo rešila največjega problema. To je zadostnega

financiranja zdravstva, ne bo prinesla stabilizacije blagajne, ne bo zagotovila dodatnih potrebnih zdravnikov, niti zmanjšala čakalnih dob. Lahko pa zaradi nedodelanih rešitev, krivičnih določb, ki najbolj obremenjujejo tiste, ki nimajo, ki jih povečanje prispevkov lahko pahne čez rob zmogljivosti, študente, brezposelne, samozaposlene, nezadostnih utemeljitev sprememb in dopolnitev povzroči ogromno škodo. Posledično lahko tak zakon dolgoročno celo vpliva na zmanjšanje prilivov, namesto da bi dosegel namen, zaradi katerega ga je vlada vložila v postopek. To je povečanje prilivov v blagajno. Z zakonom se povečujejo prispevki za mlade, brezposelne, študente, za samozaposlene, medtem ko se je koalicija odločila, da dividende in najemnine tudi v prihodnje ne bodo vir prispevka. Nesprejemljivo je, da se na arbitraren način odloča, komu se bodo povečali osnova in prispevki za namen polnjenja blagajne. In še bolj nesprejemljivo je, da se blagajna polni predvsem na račun tistih, ki nimajo za seboj močnih lobijev oziroma močnega kapitalskega ozadja, da bi bili sposobni vplivati na svoj položaj. Takšen način ne bo rešil zdravstvene blagajne, bo pa povzročil veliko krivic in nepravilnosti.

Z zakonom se prav tako implementira direktiva o čezmejnem zdravstvu, sprejeta aprila 2011, z rokom implementacije 25. oktober. Pričakovati bi bilo pravočasno vložitev zakona zaradi tako pomembne implementacije, saj se morajo vsi odgovorni pravočasno pripraviti na nove postopke in obveznosti, predvsem pa imajo pacienti pravico do pravočasne obveščeniosti o novostih. Na podlagi direktive se z zakonom med drugim omejujejo pravice pri čezmejnem zdravstvenem varstvu pri spremstvu otrok. Predstavnica Vlade je sicer zagotovila, da naj bi ostale pravice glede otrok iste, določbe in obrazložitev k členu zakona pa govorijo drugače. Na nepravilnost in nesprejemljivost nepriznavanja stroškov za spremstvo otroka opozarjajo tudi starši in opozarja tudi varuhinja človekovih pravic.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo na odboru vložili tudi amandma, s katerim smo želeli črtati določbo, po kateri bodo po novem stroške obveznega zdravstvenega zavarovanja za tujce, ki imajo v Republiki Sloveniji stalno bivališče in izpolnjujejo pogoje za denarno socialno pomoč, po novem plačevale občine. Te se že sedaj soočajo z velikimi težavami pri izvrševanju zakonsko že sedaj določenih obveznosti na področju predšolske vzgoje, sociale in infrastrukture. Z amandmajem smo opozorili tudi na določbo, ki govori o zbiranju osebnih podatkov zavarovancev s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje, kot sta zdravstveno stanje in diagnoza. Ta določba se nam zdi sporna z vidika posega v zasebnost in človekove pravice. Menimo, da bi morali za nadzor porabe sredstev in ureditev obvladovanja stroškov ubrati način, ki

manj posega v človekovo zasebnost. Žal sta bila oba amandmaja na odboru zavrjena.

V Slovenski ljudski stranki smo mnenja, da je v času, ko v zdravstveni blagajni primanjkuje denarja in ko se povečujejo prispevki brez povečevanja pravic, nedopustno razmišljanje, da bi se rezerve iz pozitivnega izida dopolnilnih zavarovanj prenašale iz postavke Rezerve iz dobička na postavko Kapitalske rezerve in se s tem odprla možnost, da se ta sredstva uporabljajo za namene deljenja dobička ne pa za potrebe bolnikov. Na Odboru za zdravstvo je bil sprejet amandma koalicije, ki rešuje problem delitve dobičkov iz dodatnega zavarovanja do junija leta 2014, z obljubo, da bo do takrat že sprejet novi zakon in reforma v zdravstvu. Vlada in pristojni minister nista z novelo zakona predlagala celovitih in sistemskih rešitev za stabilizacijo zdravstvene blagajne in odpravo slabosti v sistemu zdravstva, ki neustavljivo povečuje luknjo v zdravstveni blagajni.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo prepričani, da bi edino nujne sistemske rešitve zdravstvu zagotovo prinesel v kratkem času pokritje izgube in celo prihrankov. V postopek smo vložili amandmaje, glede glasovanja o zakonu pa se bomo v poslanski skupini odločili na podlagi razprave in sprejetih amandmajev. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani minister s sodelavcema, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes končno sprejemamo tako nujno potrebni interventni zdravstveni zakon, ki bo prinesel vsaj nekaj dodatnega denarja našemu javnemu zdravstvu. Dejstvo je, da se slovenskemu javnemu zdravstvu še vedno ne obetajo svetli časi. Zaradi vse večje brezposelnosti v zdravstveno blagajno priteka vse manj denarja, kar pomeni da postaja solidarnost zdravstvenega sistema vse bolj pomembna. Vendar pa morajo za dosego tega vsi, ki prejemajo kakršne koli dohodke na podlagi zaposlitve ali dejavnosti, prispevati v zdravstveno blagajno svoj delež.

Prav zato po oceni Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije ta predlog novele pomeni začetek zmanjševanja razlik pri vplačevanju prispevkov za zdravstveno zavarovanje. Verjamemo, da se samostojni podjetniki jezijo, ker se jim bo povečal prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje, vendar jih moramo ob tem spomniti, da kljub povišanemu prispevku za espeje še vedno največje breme pri plačevanju v zdravstveni blagajno nosijo redno zaposleni, ki ne morejo sami izbirati, koliko bodo vplačevali v zdravstveno blagajno. Oboji pa koristijo enako kvalitetne zdravstvene

storitve, ne glede na to, koliko prispevajo v zdravstveno blagajno za osnovno zdravstveno zavarovanje.

S to novelo bodo po naši oceni vsaj malo zmanjšane možnosti nadaljnega večjega zniževanja cen zdravstvenih storitev za izvajalce, torej bolnišnice, zdravstvene domove in tako naprej, kar v Poslanski skupini DeSUS pozdravljamo. Nadaljnega zniževanja cen v obsegu, kot se je dogajalo v zadnjih letih, po naši oceni slovensko zdravstvo ne bi zdržalo in bi posledično prišlo do resnih ovir pri delovanju javnega zdravstva. Seveda pa ne moremo mimo ene najbolj vznemirljivih sprememb v tem predlogu novele. Gre namreč za predlagane spremembe pri načinu izplačil presežkov prostovoljnih zavarovalnic, ki so jih dobile na podlagi vplačil dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Ta oblika zavarovanja je specifična za našo državo, saj gre v bistvu za obvezno kvazi prostovoljno dodatno zavarovanje. Če zavarovanec namreč za dodatno zavarovanje ne plačuje, mora doplačati za praktično sleherno zdravstveno storitev, ki jo je deležen. Tega Evropska komisija preprosto noče razumeti, saj nam že od leta 2007 žuga s kaznijo, češ, da z določbo, da morajo zavarovalnice denar od dodatnega zavarovanja vrniti v javno zdravstveno blagajno, kršimo določbe pogodbe o delovanju Evropske unije glede prepovedi omejevanja prostega pretoka kapitala. Ob tem pozabljajo, da gre za denar zavarovancev, ki se mora vrniti v javno zdravstveno blagajno, saj se iz nje pokrivajo javne zdravstvene storitve. In od tega poslanke in poslanci v Poslanski skupini DeSUS ne bomo odstopili.

Prav zato smo tudi podprli amandma k 18. členu predloga novele, ki omogoča, da se denar zavarovancev vrne v javno zdravstveno blagajno. Omenjeni amandma je namreč preoblikoval določbe 18. člena na način, da se sredstva, ki so se skladno s četrto točko drugega odstavka 62. člena veljavnega zakona oblikovala od leta 2005 dalje – gre za polovico pozitivnega izida iz dopolnilnega zavarovanja, v celoti porabijo za dopolnilno zdravstveno zavarovanje najkasneje do 30. junija 2014, ko naj bi predvidoma bila že sprejeta novela zakona, ki naj bi ukinila dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

V Poslanski skupini DeSUS želimo in upamo, da bomo v tem mandatu premgli dovolj razuma in modrosti, da bomo končno ukinili dodatno zdravstveno zavarovanje, kajti ta sistem se je pri nas popolnoma izrodil in gre zgolj v korist zasebnih zdravstvenih zavarovalnic. Pravzaprav gre za kvazi zasebno zavarovanje v najhujši obliki, saj cene storitev oblikuje država, o cenah zdravil se pogaja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, zasebne zavarovalnice pa jemljejo predvsem provizijo, in to enako visoko za bogate kot za revne.

Naj na koncu še enkrat ponovim, da bomo poslanke in poslanca Poslanske skupine

Demokratske stranke upokojencev Slovenije predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala. Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi lepo pozdravljeni!

Zdravje je neprecenljiva vrednota, ki je pri državljankeh in državljanih v Republiki Sloveniji ocenjena najvišje. V Novi Sloveniji lahko predlagano novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju strnemo v besedno zvezo: več prispevkov manj pravic.

Zdravstveno zakonodajo je potrebno skrbno, temeljito, modro prenoviti. V Novi Sloveniji ocenjujemo, da je zdravstveno stanje zdravstvenega sistema resno in je potrebno nujne reanimacije, če se izrazim v zdravstvenem žargonu. Reanimacija, ki je predlagana v interventnem zakonu z višanjem prispevnih stopenj, kot tudi njihova širitev na vse oblike dela, je neustrezna. Predlagana sprememba zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju je le neustrezen kozmetični popravek, ki bo agonijo javnih zdravstvenih izvajalcev le še podaljševal, prizadeto prebivalstvo pa s prispevki dodatno obremenil. Predlog zakona vnaša še večjo neenakost med državljanke, in sicer z višanjem prispevkov tistim, ki so ostali brez dela ali pa so zaradi tega, da bi še lahko obdržali delo, pripravljani mnogokrat sprejeti nečloveške delovne pogoje, kar se posledično odraža tudi na zdravju. V Novi Sloveniji z zaskrbljenostjo ugotavljamo, kako socialna država vedno bolj izginja izpred oči. Vlada samo povečuje davke, pobira jih pa tistim, ki so v revščini ali na njenem skrajnem robu. Zelo nas mora skrbeti, da je 20 % Slovencev revnih oziroma na pragu revščine. Sprašujemo se, kaj pomeni to povišanje in širitev prispevnih stopenj za zdravstveno varstvo. Odgovor je samo eden, preproste državljanke, ki so res v težkem finančnem položaju, bo še dodatno prizadel. Prav tako izločitev pogrebne in posmrtnine iz obveznega zavarovanja, ki bosta poslej le še socialnovarstveni prejemek, vezan na varstveni dodatek. Kaj pa tista skupina upokojencev, ki se je varstvenemu dodatku odpovedala, pa ima zelo nizko pokojnino in bo zaradi te spremembe ostala še brez teh pravic? Zakaj pa niste med kategorijo zavezancev vključili tiste petičneže, ki lepo živijo od visokih najemnin in dividend, ali pa na primer ne bi od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zahtevali standarde in normative, saj drugače noben dodaten ukrep ne more biti realiziran in pravičen do vseh zavarovancev. V zdravstveni blagajni so še rezerve, ampak se jih ta vlada napačno loteva. Kako je mogoče, da enako zdravilo stane v Sloveniji tudi nekajkrat več kot v

sosednji Avstriji, da o izvajanju javnih naročil pri gradnji Onkološkega inštituta niti ne govorimo, interesni lobij z dobički pa se na račun javne zdravstvene blagajne koplje v denarju, nam pa ostaja vedno bolj obubožan zdravstveni sistem. Za celoten zdravstveni sistem bi zadostovalo precej manj sredstev, pa ne bi potrebovali čakalnih dob in omejitev števila zdravstvenih storitev. Za celostno ureditev problematike zdravstva moramo najprej vedeti, koliko denarja za to imamo glede na sedanji sistem pobiranja prispevkov in koliko smo za to še pripravljene prispevati iz lastnega žepa ali pa se za to zavarovati in poskrbeti za vse tiste, ki za dodatno zavarovanje nimajo denarja.

Glede prenosa direktive o čezmejnem prehodu pacientov, pa je pogled povsem preprost. Osnovno je, da regulator, Ministrstvo za zdravje, sprejme take ukrepe, da izvajalci v Sloveniji ne bodo v podrejenem položaju v primerjavi s tistimi v tujini. Ko zbolimo mi sami, je vsaka čakalna dobra za nas same predolga. Dokazano je, da z vsakim dnem čakanja stroški, potrebni za ozdravitev, eksponentno naraščajo. Trenutni sistem dogovarjanja programa zdravstvenih storitev je tak, da se Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in izvajalec dogovorita za program, ki ga plača zavod, ne vključuje pa potreb zavarovanca. In zato so čakalne dobe.

Poslanci Nove Slovenije zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo končali s predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. V razpravo dajem 5. člen ter amandmaje Slovenske ljudske stranke, Slovenske demokratske stranke, Nove Slovenije ter amandma poslanskih skupin koalicije.

Želi kdo razpravljati? Vabim vas k prijavi za razpravo.

Mag. Ivan Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Verjetno je težko k tem stališčem kaj inovativnega dodati. V ustaljeni praksi je pozicija za sprejetje zakona, opozicija je pa proti. In če bi bile obrnjene vloge, bi bilo podobno. Pa vendarle bi jaz mogoče opozoril na en drug problem v tej zvezi. Glejte, najbolj pogost argument je, da zdravstveni sistem za svoje funkcioniranje nima denarja v povezavi s tem zakonom. Drug argument vlade in posredno pozicije je, da proračun ne vzdrži več dodatnih obremenitev. Vse to drži, to tudi vsi vemo. Proračun ne vzdrži več dodatnih obremenitev, zdravstveni sistem, takšen, kot je, pa potrebuje več denarja. In zdaj smo pred dilemo, najenostavnejšo, dvignimo prispevne stopnje in bo prišlo več denarja. Veste, kakšna bližnjica je to? Drugače se vprašajmo. Zdravstveni sistem nima denarja. Proračun ne zmore dodatnih

obremenitev in nima denarja. Kdo pa še ima denar v tej državi? Odgovor je na dlani in sledi iz zakona, tisti, ki delajo, delavec, obrtnik, podjetnik, se pravi tisti, ki nimajo moči, da bi se branili. In še jih obremenimo. To pa je odlična rešitev. To je pa najboljša rešitev, kar je mogoča. In iskrene čestitke za tako dobro rešitev. V Financah so napisali: "Davke dvigniti zna vsak bedak". Jaz osebno menim, da bi morali iti po drugačni poti. Glejte, mi govorimo že leta in leta o tako imenovanih strukturnih reformah. In to je spet samo en obvod do tistega, da bomo do strukturnih reform znotraj posameznih sektorjev zdravstva, državne uprave, javnega sektorja morali priti. Mi potrebujemo strukturne reforme. Bom zelo konkreten. V kratkem vam bom poslal, nekaterim ne, ker vidim, da se hudujete, podatke v zdravstvenem sistemu, koliko ljudi ima plače, neto plače dvakrat večje kot predsednica vlade. Tem je treba vzeti. To so strukturne reforme. Plače, ki so v razmerju v krizi več kot 1 : 5 so škodljive, so nepošteno. Tu je treba začeti. Nadalje imamo direktorje zdravstvenih domov, ki so direktorji javnega zavoda, imajo espje in še delajo dodatno. Ali veste, kakšno plenjenje je to? To so strukturne reforme. Napravimo red, uravnotežimo javne finance, da dejansko vzamemo tistim, ki imajo. Za stanje, v kakršnem smo, za stanje javnih financ, stanje sposobnosti ustvarjanja dodane vrednosti in bruto družbenega produkta dobivajo preveč. In je to nepoštena delitev. To ni normalno, da mi zdaj obremenjujemo ljudi, ki že imajo tako ali tako zelo nizke dohodke. Obstajajo podatki in jaz ministra razumem – kaj pa naj on drugega naredi? Ni mogoče tako ali tako nobenih strukturnih reform narediti, ker koalicija pač na to uho ne sliši in dajmo dvigniti prispevne stopnje. Narobe rešitev. Hvala lepa, da ste me poslušali.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Mag. Ivan Vogrin, moram priznati, da se nam res lahko zahvalite, kajti razpravljali ste o splošnih zadevah, o zakonu v celoti, ne o amandmaju, ne o 5. členu. Nisem vas želel prekinjati, ker imate pet minut na razpolago sicer v tej razpravi, vendar opozarjam na to, da smo dejansko pri 5. členu in med drugim 5. člen govori o pravici do zdravljenja v tujini. Vsi, ki boste naprej razpravljali, boste morali razpravljati o 5. členu in amandmajih k 5. členu, ne pa opravljati splošno razpravo.

Naslednja ima besedo gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo.

V Slovenski ljudski stranki smo vložili amandma, s katerim predlagamo črtanje pete in osme alineje tretjega odstavka 44. člena. Za črtanje pete alineje predlagamo črtanje določbe, ki določa, da zavarovana oseba v primeru zdravljenja v drugi državi, članici Evropske unije, ni upravičena do povračila stroškov za sobivanje enega od staršev v zdravstvenem zavodu z

bolnim otrokom do starosti otroka vključno pet let. S črtanjem osme alineje pa črtamo določbe, ki določajo, da zavarovana oseba ni upravičena do povračila stroškov za potne stroške in spremstvo.

V Slovenski ljudski stranki menimo, da je nedopustno, da bi si morali stroške za spremstvo otroka za zdravljenje v tujini plačati zavarovanci sami, torej starši, kadar ni možno zdravljenje v naši državi. Ni sprejemljivo, da se zavarovancem določajo drugačne pravice le glede na to, na kateri lokaciji se opravlja zdravstvena storitev, še posebej je to nedopustno, kadar gre za otroke.

Na spornost predlagane ureditve sta opozorila tudi varuhinja človekovih pravic in Državni svet. Varuhinja človekovih pravic je med drugim dejala: "Varuh opozarja, da brez utemeljenega razloga določate pravico otrok in njihovih staršev različno zgolj na podlagi krajev, kjer bodo zdravstvene storitve opravljene. Za zdravljenje otrok v tujini bi morala veljati enaka pravila kot za zdravljenje v domovini, saj se otrokove potrebe prav v ničemer ne spremenijo, ko prestopi državno mejo." Nerazumna je zato določba, ki majhnim otrokom do pet let na zdravljenje v tujini ne omogoča spremstva staršev, ki jim sicer v Sloveniji nedvomno pripada.

Državni svet v svojem mnenju ugotavlja naslednje: "S predlagano ureditvijo se bo posredno onemogočalo otrokom koristiti pravice, ki izhajajo iz direktive, saj otrok brez spremstva staršev in njihovega sobivanja ne bo mogel oditi na zdravljenje v tujino, če starši ali njegov spremljevalec ne bodo mogli sami plačati potnih stroškov, stroškov spremstva in sobivanja v zdravstvenem zavodu.

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo, da moramo v zdravstveni blagajni oklestiti tudi stroške, ampak, prosim vas, ne tega početi na račun otrok.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednja ima besedo Alenka Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Predsedujoči, jaz vam že takoj povem, da bom povedala nekaj stvari tudi na splošno, ker s tem amandmajem jemljemo denar za sredstva za spremstvo otrok, in je treba povedati, zakaj sredstev v zdravstvu ni in kaj je problem.

Če bi mi nadzorovali zdravstveni sistem, kot sem rekla, tako kot nadzoruje zavarovalnica čiste koncesionarje, potem ne bi imeli težav. Sem prepričana, da je v zdravstvu, v sistemu ogromno rezerv ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospa Alenka Jeraj, dovolite mi, ne glede na vašo uvodno napoved, da boste razpravljali o vsem, v celoti ...

ALENKA JERAJ (PS SDS): Ne, ne bom razpravljala o vsem, bom samo povedala, zakaj nimamo denarja in zakaj moramo potem sprejemati takšen amandma, da bomo vrnili denar za spremstvo otrok.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: No, saj na to sem vas želel opozoriti, morate se držati 5. člena in amandmaja k temu členu in potem ne bo težav.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Če bi nadzorovali, kako in kje nam denar odteka in se prilagajali razmeram takrat, ko se razmere zgodijo, na primer cel kup stvari je v zdravstvu, ki jih zelo dobro že leta in leta marsikdo ve, demografske spremembe in tako naprej, pa zato nismo reorganizirali nobene pediatrične ambulante. Imamo pa problem, ker nimamo pedopsihiatrov, ker nimamo kam namestiti otrok. Tudi v tem amandmaju se pogovarjamo o otrocih, ali bodo imeli neko pravico ali je ne bodo imeli, torej pravico, da so z njimi v tujini, ko odhajajo, njihovi starši. Govorimo o otrocih do osemnajstega leta. Kadar gre nekdo v tujino zaradi hude bolezni, če povem samo primer, recimo presaditev pljuč, česar v Sloveniji ne delamo, pač pa morajo zato oditi na Dunaj, mora tak otrok imeti ob sebi mamo, ker se mora dnevno ali pa na ure odločati o tem, kaj bodo zdravniki naredili. Ves čas mora sprejemati različne odločitve. To imamo sedaj urejeno v pravilniku. Gospod Fakin je na odboru povedal, da je to urejeno in da teče. Res teče, vendar pa cel kup stvari sedaj uvajamo in določamo z zakonom. Tega pač ne, to ostaja v pravilniku. Pravilnik, kot veste, je podzakonski akt, o njem v Državnem zboru ne bomo odločali, pač pa bo v sodelovanju med zavarovalnico in ministrstvom pravilnik morda spremenjen, skoraj zagotovo bo spremenjen zaradi sprememb zakona, in lahko se zgodi, da tega v pravilniku več ne bo.

Zato smo predlagali amandma in ga tokrat ponavljamo. Kot rečeno, starš mora biti pri takem otroku. Ves čas odloča o pomembnih odločitvah glede zdravljenja, otrok ne more sam odločati, ker ni polnoleten. Poleg tega tisti, ki ste zdravniki, veste, da je opora staršev pri tako hudih boleznih nujna za ozdravitev, da opogumiš otroka, da skrbiš za otroka takrat, ko je v nekem tujem okolju in poleg tega še bolan. Ocenjujemo, da se ponovno varčuje na najbolj ranljivih skupinah, ki niso same krive, da potrebujejo zdravljenje v tujini. Po drugi strani pa, kot sem rekla, se ogromne vsote izgubljajo v zdravstvenem sistemu. Zato bom amandma, ki smo ga vložili v SDS skupaj z Novo Slovenijo, tudi podprla.

Dokler bomo samo dodajali nov denar, ne pa tudi ugotavljali, kje nam odtekajo milijoni – vsak dan lahko beremo v časopisih o nekaterih netransparentnih porabah. Zdaj se oglašajo že zdravniki, razne iniciative se organizirajo ravno zato, ker tega več ne morejo gledati, kako se ne pogleda, kje so notranje rezerve, kako se

neenotno naroča, kako se zapravlja pri medicinski opreми. Nekateri imajo ogromno težav s koncesionarji, ampak, ali ste že slišali, da je kakšen koncesionar trikrat preplačal zobozdravstveni stol? Niti slučajno, ker ga je kupil s svojim denarjem, ker je za to vzel kredit na 20 let in ga bo še 20 let odplačeval. Treba je samo stvari nadzorovati. In če jih dobro nadzorujemo, se nam ne bodo dogajale stvari, ki se nam dogajajo. Zato se sprašujemo, kako se nam lahko to dogaja na Onkološkem inštitutu, kako se nam dogaja v Kliničnem centru, kako vodovod popravljamo vsaki dve leti, s tem da je nekdo krepko zaslužil, ko je delal Onkološki inštitut ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospa Jeraj, to resnično nima nobene povezave s tem amandmajem ...

ALENKA JERAJ (PS SDS): Saj sem povedala, glejte, če varčujemo tukaj ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Tako da vas moram drugič opozoriti.

ALENKA JERAJ (PS SDS): A potem dobim pa – kaj? Moram iz dvorane? Hvala za opozorilo.

Glejte, če pravila iz prvega odstavka, se pravi, da za zavarovano osebo, ki še ni dopolnila 18 let, zavarovalnica pokrije stroške potovanja med zdravljenjem oziroma tistega, ki tega otroka spremlja, bomo prihranili tako malo, da je to manj kot kaplja v morje pri vseh teh nepravilnostih, o katerih sem govorila. Zato bom ta amandma podprla in predlagam, da ga tudi vi.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 5. členu in amandmaju? Vabim vas k prijavi za razpravo. Besedo ima gospa Lejla Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani minister z ekipo!

5. člen je zelo poseben člen, ker smo pri njem vsi občutljivi – govori o zdravljenju otrok v tujini. Tu je res bilo nekaj stvari nejasnih, zaradi česar je prišlo do velikega nerazumevanja tega člena. Ta člen nič ne odvzame nobenemu otroku, ki gre v tujino na zdravljenje, ker smo to že imeli v zakonu v naši državi dobro urejeno. Na primer, če ima otrok bolezen, ki je ne moremo zdraviti v Republiki Sloveniji, dobi odobritev Zavoda za zdravstveno zavarovanje, dobi odobritev za spremstvo in normalno gre v tujino na zdravljenje in so plačani vsi stroški. Tukaj je luknja, ki daje dvojno razumevanje. Del se plačuje iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, to je največji del. En majhen del se plačuje pa iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Na ta 23. člen, ko se bo preoblikoval zakon o zdravstvenem zavarovanju, je treba biti pozoren, da bo tistih 10

% šlo v osnovno zdravstveno zavarovanje. Na to opozarjam vse, tudi Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje, da tukaj ne naredimo napake v prihodnosti. Torej tistih 10 % ostaja odprto, kako bo urejeno v novem zakonu. Drugače pa 5. člen ne odvzema nič nobenemu otroku.

Kar pa se tiče posebnih operacij, ne glede nato, da mi, recimo, imamo določene stvari urejene in če nimamo to popolnoma urejeno, da bi zadostovalo za določeno bolezen ali operacijo, ima pacient pravico iti z odobritvijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje in s povračilom stroškov. Zatakne se, če nekdo od staršev želi s svojim otrokom v tujino, pa imamo mi v Republiki Sloveniji urejeno zdravstvene ambulante in strokovnjake, ki zdravijo določene bolezni. Seveda v takih primerih potni stroški ne morejo biti plačani, niti spremstvo. Zato ker ni potrebno, da tak otrok gre v tujino. Seveda vsak ima pravico po direktivi EU iz leta 2011, da gre s svojim otrokom na zdravljenje v tujino, ampak nima pa pravice do povračila stroškov za vse stvari. Torej za tisto, česar ne delamo v Sloveniji, operacije in posebne bolezni, če je zdravljenje izčrpano v Republiki Sloveniji in je potrebno nadaljnje zdravljenje in pričakujemo zdravljenje te bolezni, ima pravico s polnimi pooblastili s spremstvom in plačilom stroškov. Mislim, da tukaj ni velikih dilem. Lahko razmišljamo na različne načine. Ne bi pa brala odgovore Ministrstva za zdravje na matičnem delovnem telesu, pa tudi direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje, v katerih je lepo pojasnjeno, kako in kaj je s 5. členom. Mislim, da je 5. člen urejen in da ga lahko sprejmemo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednji ima besedo gospod Borut Ambrožič.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala z besedo, predsedujoči.

Kolegica Hercegovac je pravzaprav povzela to, kar sem tudi sam želel povedati. 5. člen, podpiram takšno ureditev. Seveda je pa res, da se v praksi, to vedo najbolje tisti, kot sem že včeraj povedal ob poročilu varuhinje človekovih pravic, na terenu srečujejo z dnevnimi problemi pacientov, posledično tudi staršev, ki kot skrbniki uveljavljajo pravice svojih mladoletnih otrok. V praksi to seveda mnogokrat ni enostavno. Zato bi zastopniki pacientovih pravic in tudi vsi, ki te pravice uveljavljajo, želeli v mnogih primerih bolj human odnos s strani zdravstvene zavarovalnice oziroma njihovih strokovnih služb, do katerih pridejo vloge po zdravljenju v tujini in pa sorodnih storitvah. Sicer pa menim, da je uveljavitev oziroma vnos te direktive v našo slovensko zakonodajo poenotenje s siceršnjo evropsko zakonodajo na tem področju in kot pravica na papirju, zato ne moremo govoriti o kršenju teh pravic, ker

ostajajo pravzaprav iste, vendar poenotene. Zato bom člen podprl. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednji ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, kolegice in kolegi.

Povsem logično je, da bom podprl amandma k 5. členu, saj smo ga sopodpisali. Želel bi, da bi dikcije, saj to je bila naša intenca, v tem členu bile ekzaktnejše. Naj natančno povem, kakšna je obrazložitev našega amandmaja. V pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja je v 135. členu določeno, da Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v celoti povrne stroške spremstva za otroke do 18. leta starosti, če so v Sloveniji izčrpane vse možnosti zdravljenja v primerih prekoračitve dopustne čakalne dobe. Mi pa s tem predlaganim amandmajem želimo, da se ureditev te pravice prenaša na zakonsko raven in ne bo več prepuščena vsakokratni spremembi pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja. Za to gre. Gre za dvig nivoja določitve tega segmenta. Se pravi, da ne bo več ta odločitev prepuščena vsakokratni spremembi pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jih sicer določa skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ne pa parlament. Zato mi v naši poslanski skupini, kakor tudi kolegi v SDS menimo, da je področje povračila stroškov treba urediti enotno v zakonu, ne le deloma, kot je zdaj predlagano.

Me pa v tej razpravi, ki se je sicer šele začela, sem pa pozorno poslušal stališča poslanskih skupin in me tudi tokrat kot vedno veseli, če najdemo, kljub temu da sedimo na različnih bregovih, če lahko tako rečem, te parlamentarne arene, ampak da imamo nekaj skupnih točk. In te so bistvene in na teh bistvenih točkah bi morali graditi. Jaz sem prepričan, da je gospod minister že slišal, kaj so tiste bistvene skupne točke. Pozorno sem poslušal stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov in kolegica dr. Andreja Črnak Meglič zelo dobro pozna to področje. In ne samo med vrsticami, direktno se je slišalo, zaznalo, da je treba, gospod minister, vendarle na dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju, beri obveznem, treba nekaj narediti. Tu imamo problem in dajmo se ga lotiti in dopolnilno zdravstveno zavarovanje odpravimo. Mi se zdaj na nek način lotevamo muhe, slon pa ostaja. Res je, da se boste sklicevali najbrž na direktive Evropske unije, ampak to stvar imamo v Sloveniji nekako specifično rešeno, pa da ne bo pomote, jaz zagovarjam da ostane še več solidarnosti in vzajemnosti v tem našem zdravstvenem sistemu. Na ta način iskati denar, niti ne vemo, če ga bo sploh dovolj, ampak na ta način, da obremenjujemo fizične osebe, ki niso zavarovane, posledično občine, spet dušimo gospodarstvo, namesto da bi razvijali ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospod Horvat, ...

JOŽEF HORVAT (PS NSi): ... gospodarstvo, ki nam bo preko prispevkov ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: ... moram vas opozoriti, da smo pri ...

JOŽEF HORVAT (PS NSi): ... dajalo ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: ... 5. členu...

JOŽEF HORVAT (PS NSi): ... več v zdravstveno blagajno.

Res je, gospod predsednik, jaz se opravičujem vam in kolegicam in kolegom, ampak po dosedanji moji, sicer samo 6-letni praksi, vi imate daljšo, je vedno tako, da smo poslanci vendarle v tej dvorani lahko pri obravnavi k 1. členu oziroma prvemu obravnavanemu tudi kaj splošnega povedali. Ali se motim?!

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Se, se. Pri 5. členu smo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Dobro, če se motim, se opravičujem in tukaj naredim piko. Veseli pa me, da imamo neke skupne točke in dajmo na teh točkah graditi, da bomo imeli Ministrstvo za zdravje, ne pa ministrstvo za zavarovalnice. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednja ima besedo gospa Kristina Valenčič.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala lepa za besedo in lep pozdrav vsem skupaj.

Vesela sem, da so se kolegi iz koalicije, ki ta problem poznajo tudi v praksi, prej oglasili in jasno in nedvoumno razložili, za kaj gre pri tej 5. točki. Ne bi namreč rada, da bi izpadlo tako, kot je bilo iz prvih razprav slišati, da tej koaliciji ali pa tej vladi ni mar za otroke oziroma da varčujemo na zdravljenju otrok. To zanikam. Z nobenim posegom v ta zdravstveni sistem tega ne počnemo.

Bi pa rada, tako kot je gospa Hercegovac že prej omenila, prebrala, kaj je gospod Fakin sam povedal ali pa samo na kratko povzela. Torej že sedaj plačujemo vsem tistim staršem, ki izčrpajo vse možnosti zdravljenja za svoje otroke v Sloveniji, torej povrnemo jim vse stroške. Ne smemo pa pozabiti, da s to direktivo omogočamo čezmejno zdravljenje tudi za ambulantne in specialistične preglede. In tam je pa sistem malo drugačen, zato moramo ta amandma oziroma to točko gledati tudi malo širše.

Še enkrat pravim, nivo pravic za paciente se ni spremenil, in to je bilo zame bistveno, da bom, podoben amandma smo podprli tudi že na odboru in zdaj smo ga

koalicijsko tudi še ustrezno uskladili, tako da sledi tudi mnenju Zakonodajno-pravne službe. Torej ne varčujemo pri zdravljenju otrok.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo Darko Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Predlagani amandma je posledica nerazumevanja, neznanja, kakor želite, zato je ravno ta polemika. Sicer ne razumem zakaj, ker smo na matičnem delovnem telesu to razjasnili. Vse pravice glede prevozov in sobivanja ostanejo. Tukaj so pravilniki zdravstvene zavarovalnice in uredbe EU. Ni kar tako preprosto kršiti uredbe EU. Če bi se že zgodil vaš črni scenarij, o katerem pripovedujete, bi tožbo posamezniki dobili na Evropskem sodišču in bi kasneje morali vrniti ta denar.

Vprašanje je, zakaj pa ni to v zakonu. Zakaj pa se potem branimo, če je to vse res, kar se govori, da niso kršene pravice? Eno je, če so take pravice v zakonu, drugo pa je, če so v pravilniku. Odločitev, kdaj kdo potrebuje nujno zdravljenje v tujini, ne je živa entiteta, potrebno je, da komisija mnogokrat odloči za vsak primer posebej. In če imaš v pravilniku, je nek maneverski prostor, če pa je v zakonu, pa je tega maneverskega prostora mnogo manj. Da vam razložim na primeru. Ta direktiva lahko tudi dovoli čezmejno zdravstveno varstvo, nekaj, kar ni nujno za otroka, neko operacijo, ki načeloma se lahko tu izvede. In je tudi možno, da bo komisija odobrila, ker navsezadnje to direktiva želi. Ampak v tem primeru pa stroški za prevoz res niso upravičeni, ker je čisto na lastno željo. Če bi bilo pa to v zakonu, bi pa morali biti. Pa še drug primer. Če bi bil vložen takšen amandma, kot ste ga predlagali, ne zahteva se odobritev zdravljenja v tujini za ambulantne posege, v tem primeru bi potni stroški predstavljali praktično plačilo izleta v tujino za neko malo zadevo, za katero zdaj po tej direktivi lahko gre.

To bi bilo neko varovanje v zakonu na zalogo, za naprej. Če bi slučajno kdaj zmanjkalo denarja in da bi pravila v zdravstveni zavarovalnici spremenili. Torej mi bi v zakon dali neko varovanje na zalogo. Gre pa preprosto za to, da se omogoča individualna odločitev. Kot pa sem že povedal, pa predpisi za to obstajajo in veljajo dalje tudi na nivoju EU. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Še je želja po razpravi. Replika, gospod Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik.

Jaz bi spoštovanemu kolegu Darko Jazbecu, dr. medicine, rad repliciral, saj nisem zameril, da je dosedanje razpravljavce gledal oziroma najbrž tudi direktno mene, čeprav me ni omenjal, da nas je nekako obtožil, da razpravljamo v smislu neznanja, da smo

nepoznavalci. Tukaj ne rabite nobenega znanja, morate samo prebrati, zakaj smo mi vložili ta amandma. Vložili smo ga zato, da se določila iz pravilnika, ki ga sprejema skupščina ZZZS, prenesejo na zakon. Kateri je bolj eksakten oziroma kateri predpis ima večjo težo? Najbrž zakon, ki ga sprejme parlament.

Tistega obkladanja z neznanjem pa od vas kolega Darko Jazbec, doktor medicine, nisem tega pričakoval. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Še je interes in vas vabim k prijavi za razpravo.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Od vas, predsedujoči, bi pričakovala, da glede na to, da zelo pazite, da mi ne bi kam zašli in bi govorili samo o amandmaju, da bi opozorili tudi kolege, ko nas žalijo, da ne razumemo in da želimo uveljaviti nekaj, kar po njihovem razumevanju ne sodi v zakon. Za vse tiste, ki imate težave s tem, da bodo hodili na presaditev pljuč na Dunaj na izlet, vam preberem najprej, kaj sploh spreminjamo. 44.a člen pravi tako, govorim prvi, drugi odstavek, za tretjega pa potem mi dodatno predlagamo: "Zavarovana oseba ima pravico do pregleda, preiskave ali zdravljenja v tujini oziroma do povračila stroškov teh storitev, če so v Republiki Sloveniji izčrpane možnosti zdravljenja, s pregledom, preiskavo ali zdravljenjem v tujini pa je utemeljeno pričakovati ozdravitev ali izboljšanje ali preprečitev nadaljnega slabšanja zdravstvenega stanja." Drugi odstavek 44.a člena: "Stroški zdravstvenih storitev iz prejšnjega odstavka se zavarovani osebi povrnejo v višini dejanskih stroškov teh storitev v državi, v kateri so bile uveljavljene." To je sedaj v zakonu.

In mi predlagamo tretji odstavek: "Če pravico iz prvega odstavka tega člena," torej ko so izčrpane vse možnosti v Sloveniji, "uveljavlja zavarovana oseba, ki še ni dopolnila osemnajst let, ima na potovanju, med zdravljenjem, pregledom ali preiskavo pravico do spremstva." Torej, kdo zdaj ne razume?

V prvem odstavku govori, da lahko gre nekdo v tujino, če je izčrpal v Sloveniji vse možnosti in v tem primeru se mu bodo ti stroški povrnili. Osebi v spremstvu se bodo ti stroški povrnili samo v primeru, da je ta zavarovana oseba izčrpala vse možnosti v Sloveniji. Vam še enkrat preberem ali ne znamo brati vsi skupaj? 44.a člen jasno pove, da gre samo za tiste, ki bodo v Sloveniji izčrpali možnosti. Mi imamo paciente, ki potrebujejo, kot sem že omenila, presaditev pljuč ali kaj podobnega, česar v Sloveniji ne delamo, zato morajo iti na Dunaj. In če je tam mladoletna oseba, mora imeti starš kot spremljevalec to urejeno. Vi pravite, da je to urejeno v pravilniku. Res je. Ampak kdo garantira, da bo to v pravilniku ostalo? Zakaj pa

vsa ostala plačila urejamo potem v zakonu? Pa dajmo še to urediti v pravilniku, zato ker moramo, ker to pravi direktiva.

In zakaj potem tukaj eno kategorijo izvzemamo, torej spremstvo? Nekdo tukaj želi nekaj privarčevati. Jaz vas ne razumem, gre za to, da tudi ni toliko primerov, mislim, da je gospod Fakin povedal in tudi ne vem, kakšni stroški so, nam sicer ni na odboru eksaktno povedal, kakšne stroške smo do zdaj s tem imeli. Tudi sama sem povedala, da je to dejansko zdaj urejeno v pravilniku in da se izvaja. Vendar pa zdaj sprejemamo zakon, kjer tega ne dajemo notri, kar pa pomeni, da se jutri morda, ko se bo pravilnik spremenil, ne bo več izvajalo na takšen način. Samo to je naš cilj. Predlagamo, da se ta amandma sprejme, ki zelo jasno določa, da gre samo v primeru, ko zdravljenja v Sloveniji za tisto bolezen ali pa tisto zdravljenje ni več. Dajte si to prebrati. Jaz moram reči, da mene niste prepričali in obžalujem, da se moramo tukaj obkladati z žaljivkami. Jaz ne želim nikomur reči, da ne razume, tako kot ste vi nam, in sem vam zdaj poskušala dokazati, kaj v resnici piše in kaj v resnici predlagamo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naj samo pojasnim, ne želim prekinjati razprav, ki se nanašajo na samo vsebino. Ravno razprave so namenjene temu, da obrazložite to vsebino. In če je prišlo do tega, da nekdo meni, da ne razume vsebine, se mi zdi, da je razprava nujno potrebna. Zato razprave v tem smislu ne bom prekinjal.

Imate razpravo ali repliko, gospa Hercegovac?

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Enkrat v Državnem zboru ena pozitivna replika. Če bo pacient dobil odobritev od Zavoda za zdravstveno zavarovanje za odhod v tujino, bo dobil tudi povračilo stroškov do 18. leta vse. Torej tisto ne prejudicira, da ne, ampak prejudicira za tiste, če ne dobijo odobritve, da ne bodo dobili povračila stroškov. Tako da tukaj je res razumevanje različno, a sigurno bo povračilo stroškov dobil vsak, ki bo imel odobritev od Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Dr. Gorenak, samo naj pojasnim, ni treba, da je nekdo poimensko imenovan, da dobi možnost replicirati. Če ni bil pravilno razumljen, mu pač dam potem tudi možnost, da skozi repliko to tudi dodatno pojasni. Zato je tudi gospa Hercegovac dobila možnost replike.

Besedo pa dajem mag. Barbari Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa za besedo predsednik.

Poglejte, verjemite, da tudi koalicija ne bi podprla predloga zakona, vsaj v Pozitivni Sloveniji ne, o tem smo se pogovarjali, če bi

držale trditve, ki prihajajo s strani opozicije. Jaz želim in tukaj verjamem direktorju zdravstvene zavarovalnice, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, tudi ministru oziroma državni sekretarki, ki je na matičnem delovnem telesu zelo jasno povedala. Direktivo, ki jo sprejemamo v ta interventni zakon, z njo ne posegamo v obstoječi sistem. In jaz upam, da bo tudi minister danes še enkrat jasno in glasno povedal vsem nam in pa seveda tudi tistim, ki morebiti imajo dvome oziroma so skeptični, če bo res novela zakona prinesla neke nepredvidljive oziroma negativne spremembe, ki bi lahko vplivale na zdravstveno varstvo naših otrok v tujini, seveda povezano s stroški spremstva.

Če dovolite, pa bom poskušala, da ne bom kar tako na splošno govorila, zelo jasno prebrati stališče, podano konkretno na to temo, ki je prišlo s strani ministrstva. "Ta direktiva o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu po drugi strani posamezni državi članici ne nalaga obveznosti plačila katerikoli drugih stroškov kot stroškov zdravstvenih storitev. V četrtem odstavku 7. člena daje državi članici zdravstvenega zavarovanja zgolj možnost, da lahko določi povrnitev tudi drugih povezanih stroškov, kot so stroški nastanitve, potni stroški ali dodatni stroški invalidnih oseb, ki bi lahko nastali zaradi ene ali večplastne invalidnosti, kadar je čezmejnega varstva deležna invalidna oseba ..." in tako dalje, da ne berem vsega. Obstoječa ureditev, kakršno imamo in je z novelo zakona ne spreminjamo, pa že v tem trenutku s predlaganim zakonom določa vse tiste pravice, o katerih ste govorili. In še enkrat, mi z interventnim zakonom ne posegamo v nobeno pravico. Je pa res, da bi, če bi sprejeli vaš amandma, jaz verjamem, da a priori uzakonili neko pravico, za katero pa verjamem, da ni nujno vedno, v vsakem primeru, res tista, ki je nujna. Jaz verjamem, da bi širili pristojnosti, ki nam jih nalaga direktiva po nepotrebem. Kajti vsakdo, ki mu zdravstvena zavarovalnica odobri, ima možnost, da dobi povračilo stroškov v tistih primerih, ki so nujni oziroma za katere v naši državi ni ekvivalentnega zdravljenja. Če rečem po domače oziroma tako, da bomo razumeli vsi. Minister, jaz pa vas prosim za intervencijo, da še enkrat vsem skupaj, predvsem pa tistim, ki se jih ta novela najbolj dotika, razjasnimo, kaj delamo z interventnim zakonom, konkretno v okviru 5. člena in v katere pravice posegamo oziroma ne posegamo. Še enkrat, če bi s 5. členom nižali standard in pravice otrok do zdravljenja, verjemite, v Pozitivni Sloveniji takega zakona ne bi podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Minister, želite besedo?

Besedo ima minister za zdravje gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR: Najlepša hvala, gospod predsednik.

Torej dejstvo je, da v nobenem primeru ne posegamo v pravice otrok do spremstva s tem predlogom, ki je pripravljen. Celó nasprotno. Ne bi ponovno ponavljal vsega, kar je bilo sedajle s strani predvsem koalicijskih poslancev, poslank izrečeno, da zakon to v naprej zagotavlja in se v tem delu ne krči niti možnost povračila stroškov za spremstvo otrok. Celó nasprotno, mi dvigujemo to pravico s temi predlogi iz pravilnika na zakonsko raven, medtem ko za natančno seveda opredelitev bo pa še vedno potreben pravilnik. In pravilnika, tudi če je bila kakšna skrb v tej smeri izražena, tudi ZZZS sam ne more sprejemati brez soglasja ministra. Se pravi, ni bil namen v nobenem primeru poseganje v to, in jaz res ne vidim argumentov za sprejetje amandmaja na način, kot je bil predlagan. Celó obratno, v naših predlogih in v naši zakonodaji je zapisano, ne samo do povračila stroškov spremstva v Evropski skupnosti, mi z obstoječo ureditvijo vračamo stroške spremstva tudi za zdravljenje v Združenih državah Amerike ali pa, ne vem, na katerem koncu sveta. Res pa je, da se sama direktiva nanaša zgolj in samo na povračilo stroškov, ampak velja zato ravno zapisano, in to, kar je v naši zakonodaji. Zato se mi zdi ta obsežna razprava o nečem, kar obstaja, kar je zapisano in v kar se nihče ne spušča in celó zagotavljamo v osnovi to pravico na zakonskem nivoju. Zato se mi v resnici zdi, da očitno ne razumemo, o čem govorimo. Jaz še enkrat pravim, da ne bom govoril predolgo, še enkrat, zagotavljam, da ne posegamo v nobeno pravico otrok in ne bi tega niti slučajno niti sam dopuščal ali predlagal kakšne podobne rešitve. Pa ne glede na to, če pomeni velik strošek v zdravstveni blagajni ali pa če pomeni majhen strošek. O tem pač ne bi niti diskutirali. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Vabim vas k prijavi.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Ja. Kolegica Žgajner Tavš je rekla, da ne bi širili pristojnosti, ki ni nujna, minister pa pravi, da je to zdaj že notri. Jaz pravim, da tega ne bomo širili, ker to že obstaja. S tem se vsi strinjamo, da v pravilih je to že določeno. Ampak poglejte, v pravilih je bilo določeno tudi to, kar imamo sedaj v 44. a in 44. b členu. Prenesli smo prvi odstavek 135. člena pravil, ko so izčrpane možnosti zdravljenja. To smo prenesli v 44. a člen. Drugi odstavek 135. člena, prekoračene dopustne čakalne dobe, smo prenesli v 44. b člen. V zakon pa nismo prenesli pravice do spremstva, to je tretji odstavek 135. člena. Zdaj minister pravi, da to je notri. Povejte mi, kje to piše. Jaz tega ne vidim. In zato sprašujem, 44. člen jasno govori v prvem odstavku, kdo ima pravico do pregleda, ko izčrpa tukaj vse možnosti, potem

kdo te stroške poravnava in zraven je v pravilih spadalo tudi spremstvo. Sedaj tega ni. In jaz ne morem kar na lepe oči verjeti, da bo to v pravilih ostalo. Lahko bo, ampak ne razumem te logike, da nekaj urejamo zdaj v zakonu in pravimo, da s tem izboljšujemo pogoje, tega pa ne želimo urediti v zakonu. Razen če je kje drugje, ampak potem, minister, mi prosim povejte, kje, ker jaz tega ne vidim.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima minister.

TOMAŽ GANTAR: Hvala.

Še enkrat. Verjetno vsakega posameznega primera z zakonom ne moremo urejati. Zato obstajajo tudi pravila oziroma podzakonski akti. In v podzakonske akte nihče ne more samovoljno ali na kakršen koli drugačen način posegati. In ne razumem, zakaj je ta razprava potrebna, glede na to, da je ureditev, ki že velja, ki se že uporablja, zato ni nihče prikrajšan, določa pa konkretne primere, v katerih se ta pravica lahko uveljavlja. In če želimo vsak konkreten primer spravljati v zakonodajo, potem imamo težavo in bomo imeli težavo na vseh področjih.

Vsi se strinjamo z vami, da je smiselno, da ta pravica je. In tudi dejansko obstaja. Tukaj ni nobenega razloga, mislim, da smo tukaj na isti strani. Samo vi bi jo želeli v zakonu, mi pa smatramo, da zadostuje in da v ničemer ne bo nihče prikrajšan, če je to v naprej v pravilih in natančno opredeljeno, kako, na kakšen način, pod kakšnimi pogoji. V tem je razlika, da vi želite korak naprej in nekaj več, kar ne sodi v zakon.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še je želja po razpravi, zato vas vabim k prijavi.

Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa.

Najprej se nisem želel na ta amandma oglasiti, ampak ravno zadnja razprava ministra me je pa spodbudila, da ga le konkretno vprašam. Povejte, v čem se zakon poslabša ali je nedopusten ali nevzdržen, če se ta amandma sprejme. Je tukaj samo razlog v tem, da bo en stavek ali dva več napisan? Če je to, kar vi trdite, sedaj ta pravica obstaja, ki je določena s pravilnikom, verjamem da je, ampak akt pravilnika je možno zelo enostavno spreminjati, ravno tako uredbo. To lahko vi naredite na vladi oziroma na sami zavarovalnici, brez da se o tem seznanjajo javnost in brez da o tem razpravljamo v parlamentu in ne da smo o tem neposredno tudi seznanjeni. Glede na to, da je v tem amandmaju ta zadeva tako na splošno določena, in verjamem, da bi bilo treba tudi z nekimi pravilniki mogoče res posamezne primere definirati, sem prepričan, da s tem amandmajem v ničemer zadeve ne poslabšamo. Ali zato, ker ga je predlagala opozicija, temu nasprotujete ali se skriva v ozadju nek namen, čez mesec, dva, pol

leta, ko bo mogoče denarja zopet premalo, se bo spremenil pravilnik. Tukaj je ta nevarnost, ki jo želimo mi s tem amandmajem, da se v tem zakonu določi, minimizirati oziroma preprečiti. Samo na lepe besede žal ne moremo verjeti, kajti pogosto se dogaja, da se zadeve potem tiho, brez da je o tem seznanjena javnost, še manj parlament, spreminjajo v škodo naših pacientov. Zato sam mislim, da ni razloga, da se temu amandmaju nasprotuje. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Besedo dajem ministru.

TOMAŽ GANTAR: Hvala.

Verjemite mi, da nihče v koaliciji, tudi če bi mi to predlagali – pa nismo, teh pravic ne bi podprl ali pa omejeval. To je prvo dejstvo. Drugo, kar vi izpostavljate kot vprašanje, je po mojem vprašanje, ki je zelo široko, se pravi, kje je potem meja med zakonom in podzakonskimi akti, v čem je potem sploh smisel podzakonskih aktov. Mi bi z zakonsko opredeljivo ene takšne določbe prejudicirali številne okoliščine, kjer morda tudi to ni smiselno. In dejansko ni potrebno.

Zato še enkrat, so podzakonski akti, so pravilniki, ki to omogočajo, ki to delajo in do zdaj je to potekalo tudi normalno. In mi v to področje tudi nismo posegli. Zato v tem delu v resnici ne vidim nobenega smisla v takšnem predlogu.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati?

Gospa Lejla Hercegovac, izvolite.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Opravičujem se, ker se tretjič javljam pri istem členu, ampak bom kratka. Kjer je zapisano v 5. členu, da je čezmejno zdravljenje v primerih, če so izčrpane vse možnosti v Republiki Sloveniji, gre avtomatično ta pacient na odobritev Zavoda za zdravstveno zavarovanje. In z odobritvijo ima avtomatično povrnjene potne stroške. Absolutno ni nujno, da to stoji, je pa avtomatično. Zakaj je pa nevarno, da stoji? Zato, ker bi potem vsak lahko po svoje menil, da so izčrpane možnosti in sam šel v tujino. Tako da bi ti stroški bili. Vsak starš bi lahko na podlagi ne vem česa želel v Avstriji ali Franciji opraviti pregled. Ni možno, da stoji v zakonu, glede na proračun državne blagajne. Ne ovira se pa niti en pacient, ki potrebuje zdravljenje v tujini. Resnično bo vsak dobil potne stroške takrat, ko bo imel odobritev Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Tukaj sploh ni dilem. Razumem vaše dileme, zato sem se tretjič oglasila. Vsak bo dobil povračilo potnih stroškov, če je odobritev na Zavodu za zdravstveno zavarovanje. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

K besedi se je prijavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Itak mora dobiti odobritev zavoda, torej zavarovalnice. In ne govorimo o potnih stroških pacienta, pač pa govorimo o spremstvu, torej za tistega, ki gre z otrokom na presaditev pljuč na Dunaj, ne pa o potnih stroških. Tukaj piše samo, da stroški zdravstvenih storitev iz prejšnjega odstavka, torej za pacienta, se povrnejo v višini dejanskih stroškov teh storitev v državi, v kateri so bile uveljavljene. Ne govori pa nič o spremstvu. To nas moti, ker pač se bojimo, da boste s pravilnikom, ko bo gospod Fakin ugotovil, da nima denarja, tega ne bo odobril, in ne bo pač nekdo mogel iti. Otroku bo odobril, normalno, presaditev pljuč, ne bo pa mogla iti mama zraven, ker bo rekel, da tega v zakonu ni, pravilnik smo spremenili in lahko gre na svoje stroške ob njem sedet. Ne gre pa na Dunaj na izlet, da si bo Dunaj ogledovala, ampak bo sedela pri postelji. Skratka, ne govorimo o povračilu potnih stroškov, pač pa govorimo o povračilu tistega, ki je spremljevalec.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Gospod minister, izvolite.

TOMAŽ GANTAR: Hvala.

Samo še ta stavek. Tak pravilnik z mojim podpisom ne bo šel nikdar naprej, kot vi pravite, da bi to omejil.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Smo izčrpali vsebino 5. člena in amandmajev? Ugotavljam, da ni prijavljenih k razpravi, zato zaključujem razpravo o 5. členu.

Prehajamo na razpravo o 8. členu in amandmaju Slovenske ljudske stranke, Slovenske demokratske stranke in Nove Slovenije k 8. členu.

Želi kdo razpravljati? Vabim vas k prijavi.

Gospod Andrej Čuš ima besedo.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo.

Interventni zakon s področja zdravja se seveda dotika tudi mladih, in sicer študentov po 26 letu, ter mladih, ki so žal zaradi trenutne gospodarske situacije v naši državi brezposelni. Nekako moram povedati, da ne morem podpreti nekih sprememb zakona, ki bi dodatno bremenile študente in druge mlade. Sicer je bil na odboru že izglasovan en amandma, ampak še vseeno po trenutno obstoječi oziroma trenutnem postopku kaže, da bi se mesečni prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje povečal s 14,17 evra na 22,7 evra, kar bi letno prineslo, da bi vsakega študenta nad 26 let in tudi brezposelnega mladega kaznovali s 100 evri dodatnih doplačil, torej s 170 evrov na 270 evrov. Če nekako malo pogledamo čez palec, lahko ugotovimo, da gre tukaj za eno štipendijo. In politika, ki govori, da je treba podpirati mlade in da je treba delati za njih, ne bi smela delovati tako, da dodatno obremenjuje mlade. V Sloveniji

imamo trenutno okrog 16 tisoč študentov, ki so starejši od 26 let. Tukaj bi rad izpostavil, da so tudi nekateri študijski programi po bolonjski reformi naravnani tako, da niti ne moreš pred 26. letom sploh doštudirati, tako da mislim, da so tukaj študentje arhitekture, veterine in medicine že takoj na začetku v deprivilegiranem položaju oziroma neenakem, saj bodo že po defaultu morali plačevati te prispevke. Da ne govorim o drugih študentih magistrske ali doktorske ravni.

Rad bi tudi dodal, da se mi zdi zelo zanimivo, da bo minister za zdravje kot zdravnik kaznoval ravno bodoče zdravnike, saj njihov študij traja najmanj 7 let. V času študija, ko ti študentje tako presežejo starost 26 let, si morajo po sedanjih ureditvi sami plačevati prispevke za zdravstveno zavarovanje. Kot sem prej dejal, bo zakon prizadel preko 37 tisoč mladih, ki zaradi nenasitne vlade Alenke Bratušek, ki tolče in udriha po gospodarstvu, ne morejo najti zaposlitve in tako jih bomo še dodatno kaznovali. Letno bomo vzeli še 4 milijone evrov mladim, samo zato da bomo potem lahko lažje krpali luknje in sofinancirali tajkune, bankirje in drugi privilegirance.

Zato bom podprl amandmaje poslanskih skupin SDS in Nove Slovenije.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naj samo povem, da je tudi amandma Slovenske ljudske stranke vsebinsko enak.

Dr. Andreja Črnak Meglič ima besedo.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

To, kar so opozorili že nekateri moji kolegi, zdravstveni sistem je zelo kompleksen in ga je treba obravnavati v celoti, da razumemo, kaj s posameznimi koraki počnemo. Včeraj smo zelo veliko poslušali o pravičnosti socialne države. V svojem uvodnem nastopu sem povedala, da smer, ki ubira ministrstvo s spremembami, ki jih je zastavilo v interventnem zakonu, pravzaprav zasleduje večjo pravičnost zdravstvenega sistema. Zakaj? Zato ker imamo v Sloveniji 21 različnih skupin zavarovancev, ki plačujejo različne višine prispevkov, uživajo pa enake pravice. Povejte mi, v kateri državi to tako obstaja. To so neka zatečena stanja, za katera mi ne trdimo, da jih moramo odpraviti čez noč. Nasprotno. Treba si je vzeti dovolj časa, da prehod naredimo vzdržen. Vendar pa, če želimo večjo pravično zdravstvenega sistema in pravo solidarnost, ne pa lažno solidarnost, potem moramo stremeti k temu, da se razširijo zavarovalne osnove, ne samo na prihodke iz dela, ampak tudi na druge prihodke in postopoma zviševati prispevne stopnje oziroma jih izenačiti za vse kategorije. V sklopu tega lahko gledamo tudi rešitve 8. člena. Ker se je tudi v koaliciji doseglo soglasje, da je morda prvotno načrtovani prehod nekoliko preoster, smo sprejeli amandma k 8. členu, s katerim smo znižali povečanje prispevka samozavarovanih s

prvotno mišljenih 35 % zadnje povprečne letne plače na 25 %. Torej smo znižali za 10%.

Na drugi strani bi rada povedala, da Zakon o zdravstvenem zavarovanju pravi v 21. točki, da tisti državljani, ki imajo status prebivalca Republike Slovenije, niso pa zavarovani z drugega naslova, imajo v 48. členu zagotovilo, da občine za zavarovance iz tega naslova poravnajo stroške za obvezno zdravstveno zavarovanje. To se pravi, prijavljeni na zavodu ali kakorkoli že imajo pravico do povračila. In to niso njihovi stroški. Opozorila pa bi vas, da v te amorfni skupini samozavarovanih obstajajo tudi mnoge kategorije, ki krepko živijo od kapitalskih dobičkov, plačujejo pa 14 evrov.

Glede študentov. Glejte, z vso empatijo do študentov, moram vendar reči, da je 26 let visoka meja. Slovenija se srečuje z velikim problemom fiktivnih vpisov; vemo, da je to pač varovalka oziroma rešitev zaradi reševanja problema brezposelnosti. Pa vendar, s takim načinom, da mi to branimo še naprej, ne bomo ničesar prispevali k omejevanju teh fiktivnih vpisov. In enostavno ne vidim tega pomisleka na tak način. Tudi kolega Jazbec, ki je zdravnik, je lepo povedal, do 26. leta študentje medicine, če redno in normalno študirajo, lahko došturirajo. Sama sem doštudirala pri 22. letih, pa še mamica sem bila. Ne vem, kdo zdaj študira do 26. leta. Ali se vam zdi, da res govorimo o pravih študentih ali govorimo o tistih, ki se fiktivno vpisujejo? Treba si je razčistiti in natočiti čistega vina.

Sicer pa, kot pravim, amandmaja ne bom podprla, ker mislim, da smo dosegli zadostno mero kompromisa v koaliciji, se odločili za zelo blag in postopen prehod, in menim, da enostavno velja s to potjo nadaljevati. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa.

Vsi se strinjamo, da je zdravstvena blagajna v rdečih številkah in da je treba sprejeti nujne ukrepe, da to stanje izboljšamo. Tudi v Slovenski ljudski stranki smo na to opozarjali že večkrat tudi z raznimi poslanskimi vprašanji. Vendar smo se veliko bolj osredotočali na tisto stran, ki se imenuje odhodki. Mi pa zdaj tu govorimo o povečanju prispevkov, ni pa bil sprejet še noben ukrep, kako odhodke narediti, da ne bodo tako veliki. Prispevke je enostavno povečati, po liniji najmanjšega odpora – sprejmeš zakon in dvigneš prispevke.

Že v stališču poslanske skupine sem opozorila, da se nam zdi še posebej nepravilno, da se ti prispevki posebej povečujejo za določeno kategorijo prebivalstva, ki že tako nimajo sredstev za preživetje, brezposelni in, da, tudi študentje. Tudi sama sem diplomirala zelo hitro, pri 23 letih. Vendar sem bila tudi mlada brezposelna, ker sem diplomirala ravno v začetku obdobja, ko je nastopila kriza. In vem,

kako je biti brezposeln, ko moraš gledati na vsak evro, ki ga imaš v svoji denarnici. In vprašanje je, ko si enkrat brezposeln, od kod naj plačuješ višje prispevke, če že tako nimaš sredstev za preživetje. Ali bo to posledično pomenilo, da brezposelni ne bodo mogli več plačevati in bodo prikrajšani za pravice? Ne vem, samo sprašujem.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Še je interes, zato vas vabim k prijavi. Besedo ima gospod Darko Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Spet imam občutek, da delamo zgodbo tam, kjer je ni. Ta višina prispevka se je z amandmajem že znižala na 22 evrov, torej s 14 na 22 evrov. Morate vedeti, da imamo v Evropski uniji najnižji prispevek za osnovno zdravstveno zavarovanje. Če pogledamo sosednjo Hrvaško, ima ta prispevek okrog 350 kun. Dejansko smo minimalno dvignili to osnovno zdravstveno zavarovanje. Do 27. rojstnega dneva je običajno 8 let študija, kar načeloma zadošča tudi za najdaljši študij, ki je medicina. Ampak treba je povedati, da to ni neka velika številka. Če bi polovico študentov zadnjega letnika medicine presegljo preko 8 let, česar v resnici ne, bi to bilo nekaj čez sto študentov. So še ene drugi študiji, v vsakem študiju lahko greš čez to številko v letih. Vendar tukaj poslušamo o izjemno velikih številkah. Predstavniki Študentske organizacije je na delovnem telesu govoril o številki 37 tisoč, tukaj smo danes nekaj tisoč slišali. Torej gre za ene druge zgodbe, za fiktivne vpise, in tega verjetno ne bomo zdaj poskušali varovati in tudi sistem ni motivacijski. Drugo, kar bi povedal, ta meja 26 let. Gre samo za nek pravni red, uskladiitev z drugo zakonodajo, kjer zdaj sploh ne posegamo v to. Že ZPIZ 2 govori o tem, da družinska pokojnina pripada do konca šolanja oziroma največ do dopolnjenega 26. leta. Potem imamo Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki govori tudi o dolžnosti preživljanja otroka največ do dopolnjenega 26. leta. Tako da je ta meja postavljena že zdavnaj v naši zakonodaji, prispevki so minimalno povišani, najmanj v Evropski uniji, in številka teh posameznikov ni tako visoka, kot se pripisuje. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Naslednji ima besedo gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik. Minister za ekipo, kolegi, kolegice!

Medtem ko se vlada sklicuje, da notranjih rezerv na področju zdravstva ni več, pa bodo zapitek teh notranjih rezerv vsaj pri tem členu, če ta amandma Nove Slovenije, SDS in tudi kolegov iz SLS ne bo sprejet, plačali mladi, mladi po 26. letu starosti, ki še študirajo, in mladi

brezposelni. Jaz se strinjam, če mladi dolgo študirajo, da je problem, ampak to ni problem tega zakona, je problem nekega drugega zakona in nekega drugega ministra. Jaz napore tistega ministra podpiram, kajti menim, da resnično mladi, vsaj na tej prvi stopnji, predolgo študirajo, fiktivni vpisi so problem, so bili vedno problem, na to sem opozarjal sam, pa tudi nisem bil idealen študent, že sam sem bil v mladinskih strukturah malo bolj aktiven. Socialna vlada, to je ta vlada, bo enega izmed mnogih zapitkov približne vrednosti 3,5 milijona, glede na to, da so podatki – kolegi iz SLS so lepo napisali, približno 37 tisoč je takšnih oseb, torej 3,5 milijonov bodo plačali mladi. Torej tisti mladi, na katerih naj bi ta vlada gojila neke upe, kako so prihodnost mladih. Včeraj je kolega Andrej rekel kaj je prihodnost mladih. Ja, krediti in dolgovi, ki jih z vsakim dnem oziroma vsakim zakonom pripravlja ta vlada. Ne bom vam govoril o drugih zakonih, da me ne bo predsednik opomnil, ker bi jih lahko našteval vsaj dve minuti. Minister za zdravje očitno ne znate narediti reda na javnih naročilih, to je rak rana zdravstvenega sistema, ampak ker tega ne znate narediti, ste račun, kljub temu da ste na odboru videli napako in vsaj deloma zmanjšali ta znesek boste to minimalno doplačilo, če se igramo v številkah, to je za približno 70 % zvišanje prispevka za študente in mlade brezposelnosti, ja, čisto ena tako majhna številka, če pa smo v praksi, je pa to za tiste, ki ne prihajamo iz Ljubljane, kjer je pivo in pica malo cenejša, pa je to na mesečni ravni ena pica in eno pivo. Morda ne veliko, ampak za mlade, ki so, kot sem že prej rekel, ne bom govoril o drugih davkih, je to še en dodaten pogoj, da se mladi resnično z vsakim dnevom bolj sprašujejo, zakaj sploh še ostati v tej Sloveniji, zakaj ne pobrati šila in kopita in iti v druge države, kjer te različni sistemi, tudi zdravstveni, ne udarijo toliko po glavi. Resnično še en člen, ki ste ga naredili mladim ne po meri in jih prisiljujete k temu, da mladim ta država oziroma ta vlada postaja neprijazna država.

Prej je bilo veliko govora o pravičnosti, o privilegijih, tokrat govorimo o nepravičnih ukrepih in nepravičnemu privilegiju, ki ga bodo plačali mladi. Zanimivo pa je predvsem to, da študentje medicine, ki imajo enega najtežjih študijev, enega najdaljših, in ko govorimo o zdravstvenem sektorju, prav tistim mladim, novim zdravnikom, ki jih na področju Slovenije, vsaj slovenske narodnosti, ogromno primanjkuje, bodo plačali največji zapitek tega člena, če ta amandma ne bo sprejet. Občutek imam, da nekateri ali se ne znajo ukvarjati z mladimi ali se nočejo ali pa morda celo nekateri kar želijo izbrisati mlade, med njimi tudi študente. In tako se poleg napada na vseh področjih se pri tem amandmaju na žalost dogaja tudi napad na visoko izobrazbo oziroma na mlade, ki želijo dokončati neko visoko šolo. Jaz pa verjamem, da če bo tako ostalo, kaj nam bodo pomagali mladi, visoko izobraženi, ker bodo s tistim dnevom verjetno, če že ne prej, ko bodo

diplomirali, resno razmislili, ali je samo Avstrija obljubljena dežela ali pa je še kakšna druga dežela veliko bolj obljubljena, kot pa je na žalost ta naša država. Vlada, predstavniki koalicije, resnično, pa nisem več najmlajša generacija, da ne bo pomote, ampak hvala, ker mladim vsak mesec dajete tudi s tem predlogom zakona nove davčne oziroma zdravstvene obremenitve.

Jaz bom amandma podprl, zakona pa, če ta amandma ne bo sprejet, nikakor ne morem podpreti, ker te zapitke, namesto da bi drugje iskali vire, plačajte sami, ne pa da jih naprtite mladim. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospa Kristina Valenčič.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala lepa in lep pozdrav še enkrat!

Naj na začetku pri tem amandmaju povem, da je Državljska lista za to kategorijo upravičencev opozorila tudi že v postopku usklajevanja. In koalicija je temu prisluhnila, zato smo tudi na odboru sprejeli amandma, ki postopno ali pa nekoliko manj zvišuje to prispevno stopnjo. Sta se pa na odboru pokazala pri sami razpravi dve dejstvi. Prvič seveda to, da se matematika pri številu upravičencev te kategorije nekako ne izide. Študentska organizacija operira z enimi številkami, celo sindikati so se oglasili z drugimi številkami. V gradivu, ki ga je pripravilo ministrstvo pravijo, da je oseb, ki si same plačujejo prispevke, je nekaj čez 77 tisoč, brezposelnih 120 tisoč. Rada bi ponovila tisto, kar je povedala kolegica Črnak Meglič, za tiste, ki si sami ne morejo plačevati oziroma ki nimajo dohodkov, iz katerih bi se lahko to plačevalo, za njih poskrbi občina, in to je v zakonu že določeno. Tisto, kar se mi zdi pa še pomembno, pa da morebiti podkrepim še s številkami, zakaj smo mi v bistvu vztrajali, ko smo se pogovarjali o razširitvi teh osnov in dvigu prispevnih stopenj, da tudi malo dvignemo iz ponujenih okvirov, pa podatki, ki nam jih je enkrat na koalicijskem usklajevanju posredovalo ministrstvo. V zdravstveno blagajno se letno zbereta cca dve milijardi evrov, od tega milijardo 800 prispevajo redno zaposleni. Se pravi, da to pomeni recimo na leto 2 tisoč 300 evrov v povprečju na zaposlenega. Seveda imamo progresivno lestvico in je odvisno seveda od prihodkov, ampak o povprečju govorim. Kmetje 400 evrov na leto, brezposelni 900 evrov, upokojenci 660 evrov. To samo nekatere od teh kategorij.

Tisto, na kar želim opozoriti, je to, kar je povedala že gospa Črnak Megličeva, da imamo veliko zmedo, ogromno kategorij in da je treba te stvari poenotiti.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

Naj uvodoma ugotovim, zelo težko se je z argumenti boriti proti demagogiji, zelo, zelo težko. Moram celo reči brezupno. Da začnemo pri Adamu, kot temu rečemo – študirajoča mladina. Tudi če govorimo o bolonji, prva bolonja se konča pri triindvajsetem letu, druga bolonja pri 25.letu. Do 26.leta vsi, ki redno študirajo, morajo doštudirati. To se pravi, problem, ki ga vi tukaj odpirate, je dejansko problem fiktivnih vpisov in morebiti nekaterih izjem, ko nekatere kategorije niso mogle začeti študirati takoj po srednji šoli. Ampak načeloma je to vprašanje fiktivnih vpisov. Dajmo si natočiti čistega vina. Redno študirajoča mladina, tista, ki mora delati tako, da bo pravzaprav študij končala v zakonitem roku, bo to do 26. leta storila.

Drugič. Še enkrat prosim ministrstvo, da pojasni, kakšne so pravice brezposelnih oseb. Kot jaz vem, morajo biti prijavljene kot aktivni iskalci zaposlitve na zavodu za zaposlovanje in če nimajo lastnik virov prihodkov za njih obvezno zdravstveno zavarovanje pokriva občina. Se pravi, da niso prav v ničemer na slabšem. Ampak to pokriva občina. O kom in o čem pravzaprav danes govorimo?

In še enkrat. Pravičnost sistema pomeni, da obremenjujemo približno vse kategorije zavarovancev za enak obseg pravic. To je pravičnost. In mi smo daleč od te pravičnosti. Že ko smo naredili prvi korak, imamo take probleme, da se s tem sprijaznimo. Kaj šele, ko bomo šli v celovito spremembo zakona, saj lahko samo dvignemo roke in rečemo, brezupno, ker bo spet demagogija, koliko koga obremenjujemo, premagala.

Jaz vas resnično prosim, pogovarjajmo se o dejstvih, pogovarjajmo se o tem, kar moramo pravzaprav storiti. Za mene bolj pomemben argument od tega, da je treba stvari v zdravstveni blagajni sanirati – in seveda sem prva, ki zagovarja, da je treba narediti celovito prenovo zdravstvenega sistema, ampak ga na žalost v 20 letih noben minister ni naredil in zdaj ne more ta minister plačati ceho za vse skupaj – je za mene, ali smo nastavke naredili pravilne in ali bomo v sistemskem zakonu sledili temu, kar mora pravzaprav sistemski zakon zagotavljati. To pa je pravičnost zdravstvenega sistema. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Replika. Izvolite, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Replika je težko dosegljiva pri takem izvajanju. Jaz sem samo rekel, da fiktivni vpisi so problem. Celotno zdravstveno varstvo je problem. Ampak vi s tem, če ne boste podprli tega amandmaja, račun izstavljate mladim. Ja, fiktivni vpisi so problem, mladi brezposelni so problem, ampak vi jih dodatno obremenjujete.

In, spoštovana predhodnica, nimajo vsi mladi tiste sreče, da gredo po osnovni šoli takoj v srednjo šolo in takoj po srednji šoli tudi študirat. To je prvo dejstvo.

In drugo dejstvo, na katerega se izgovarjate, ja, če ne bodo plačali mladi, bo plačala občina. Super. Resnično pohvalno za vse tiste, ki delujemo v kakšnem občinskem svetu, da sploh imamo še voljo, da sploh še kaj delamo na lokalni samoupravi, ki jo degradirate in jo uničujete. Ja, še en račun, ki se bo povešal na ravni lokalne samouprave. Resnično. Zdaj pa res bo kmalu zadnji čas, da vse občine ukinemo, zato da občine ne bodo plačevale študija mladim, ampak da bo plačevala država, za kar je tudi zadolžena. Gospa predhodnica, vsi študirajoči nimajo idealnih primerov tako na področju zdravstva, sociale in še na kakšnem drugem področju, da bi lahko redno študirali in da bi lahko redno zaključili.

Prej sem vsem rekel, nisem bil primer idealnega študenta, niti sedaj nisem, ko še naprej študiram, ampak da pa te zapitke, če tega amandmaja ne boste podprli, naprtite pa mladim, je pa malo sprevrženo s strani tistih, ki tako veliko govorite o mladih in tako veliko govorite o socialni državi. Socialna država, takšna, ja, hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Če je za Socialne demokrate pravično to, da dodatno obremenimo mlade, potem ste vse prej kot socialni. Mogoče bi lahko rekli, da ste kaviar socialni, da mladi plačujejo vaše življenje na veliki nogi. Dodatno bomo obremenili mlade, kot je bilo rečeno, tiste, ki so brezposelni, tiste, ki študirajo na dodiplomski stopnji, pa so začeli študirati kasneje, kot je že prej gospod Liseč povedal. Ni šel vsak študirat takoj po končani srednji šoli oziroma maturi. Kot je bilo pa ugotovljeno, bodo na udaru tudi študentje magistrskih in doktorskih bolonjskih programov. In tem mladim ste tako že ukradli prihodnost, zdaj jih boste pa še bolj obremenili. Pohvalno! Bravo!

Veliko je bilo govora tudi o fiktivnih vpisih. Problematike fiktivnih vpisov se zavedamo vsi tukaj prisotni in mislim, da se je že kar nekaj naporov vložilo v to, da se fiktivni vpisi zmanjšujejo. Ugodnosti, če tako rečem, oziroma tudi pravice iz zavarovanja in statusa študenta so vezane na status sam, torej to mora urejati minister, pristojen za izobraževanje, znanost in šport. In tega ne ureja in ne more urejati minister za zdravje. In ko je toliko govora o tej vaši politiki, ki je uperjena izrazito proti mladim in zadolževanju, bi vam rad povedal. Vsi verjetno poznate, tudi predsednica Vlade veliko govori, "vklopi razum, zahtevaj račun". Mene pa je ena skupina mladih ravno nekaj dni nazaj kontaktirala in pa mi je rekla: "Andrej, takšna

politika, ki jo izvaja vlada Alenke Bratušek, pa nam žal mladim daje sporočilo: vklopi razum, odidi vun."

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Čuš.

Lista razpravljavcev je za enkrat končana. Ostajamo še pri 8. členu in pri amandmaju k 8. členu. Vidim, da še želite razpravljati. Prosim prijavite se. Imamo prijavljenih še šest razpravljavcev.

Prvi je na vrsti gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica, kolegice in kolegi, gospod minister, še enkrat lep pozdrav vsem!

Poglejte, gotovo je vsebina amandmaja, ki ga je praktično celotna opozicija predlagala, smiseln. In jaz vas tukaj, tudi vas, kolegice in kolegi iz opozicije, prosim za podporo. Če je bila takšno problematiziranje v zvezi s študenti nad 26 letom, ja seveda, jaz sem prvi, ki si želim, da do 26. leta vsak doštudira. Ampak na žalost je v Sloveniji unikum glede šolskega sistema v Evropi in imamo pač najdaljši čas študija. In to moramo popraviti. To seveda ni stvar ministra za zdravje, ampak kakšnega drugega, univerz itn. Tukaj jaz, kot smo v obrazložitvi amandmaja napisali, se osredotočim predvsem na mlade, ki so brezposelni. In sedaj tem mladim brezposelnim dvigujete stroške za zdravstveni prispevek. Lepo vas prosim! Jaz bi želel ministru ponovno sporočiti, da ima pri nas v Novi Sloveniji oziroma upam si trditi na strani celotne opozicije zaveznike, ko gre za temeljito kompleksno prenovu zdravstvenega sistema. Res je, je zelo kompleksen, in res je, v dvajsetih letih se ga nismo lotili tako, kot je treba. Mi zdaj vsi govorimo samo o prihodkovni strani zdravstvene blagajne. Obremenjujemo mlade brezposelne, obremenjujemo espeje itn. Kaj smo, kolegice in kolegi, naredili na stroškovni strani zdravstvene blagajne? Ali so javna naročila glede zdravil in ostalih pripomočkov idealna? Ali so investicije v zdravstvene objekte idealne pri nas? Tisti, ki se prijavljajo na te razpise, verjetno vsi vidijo in računajo na vrečo brez dna. Zakaj bi vzel 10, če lahko 100. In tukaj je problem, kolegice in kolegi, in na tem področju moramo delati. Ta rešitev, ki jo bo verjetno koalicija izglasovala, je parcialna. Vprašanje, če bo imela toliko finančnih učinkov, kot so zapisane v predlogu zakona. Morda se bomo drugi mesec ali pa čez dva meseca srečevali spet z noveliranjem tega zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Never ending story. Dokler se ne bomo korenito lotili reforme zdravstvenega sistema. In tukaj, gospod minister, v Poslanski skupini Nove Slovenije imate zaveznika. Korenita reforma. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Alenka Bikar, izvolite.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ja, vsi si želimo in večkrat je bilo to tudi v razpravi danes, pa tudi sicer poudarjeno, da želimo živeti v pravičnejši, enakopravnejši in solidarni državi. Na splošno lahko povem, da podpiram zakon, saj zakon, ki ga danes sprejemamo, gre v to smer, poskuša vsaj približno izenačiti prispevne stopnje za vse udeležence na trgu dela, kar pomeni, da naj bi vsi, ki koristijo zdravstvene storitve, v tako imenovano zdravstveno blagajno prispevali zneske, ki so bolj enakopravni oziroma bolj solidarno razporejeni. Vsi – tudi študentje. Ti so do sedaj plačevali 14 evrov. Kot rečeno, naj bi po koalicijskem usklajevanju v zakonu ta znesek sedaj bil 22,72 evrov. Kar pa se tiče mladih brezposelnih, naj povem, da za njih prispevke plačuje občina. To plačuje sedaj in to bo tudi v bodoče. Ko bodo prispevki enakomerno razporejeni, pa to ne pomeni, da bodo imeli pacienti manj pravic. Ne, pravice pacientov ostajajo nespremenjene. To je treba poudariti, saj se zakon ne spušča v tako imenovano košarico zdravstvenih storitev in jih torej ne spreminja. Težava je samo to, da bi bilo ta zakon treba sprejeti že včeraj, če lahko tako rečem. Naj povem še, da je bilo na odboru vloženi kar nekaj amandmajev opozicije, ki so bili podobni koalicijskim, tako da se mi zdi, da si vi želimo podobno in stvari vidimo dosti podobno. Zato pozdravljam tudi sklep, ki smo ga sprejeli na odboru, da se že v začetku naslednjega leta pošlje v Državni zbor nov sistemski zdravstveni zakon, da ga lahko skupaj naredimo boljšega in takega, ki bo zadovoljil vse prebivalce naše Slovenije.

Tega amandmaja SLS pa ne bom podprla. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Kristina Valenčič, izvolite.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala lepa.

Naj samo svoje predhodno izvajanje dopolnim še z nekaterimi dejstvi. Ko sem prej govorila o številkah, ki jih prispevajo posamezne kategorije v zdravstveno blagajno, sem želela ponazoriti samo to, da se življenjska doba z leti seveda podaljšuje, da prispevamo največji del v zdravstveno blagajno v svojem aktivnem delu in da verjetno, ko se bomo temeljito pogovarjali o prenovi tega sistema bo beseda tekla tudi o številki 26, torej o študentih, starih do 26 let.

Naslednja stvar. Ko smo sprejemali pokojninsko reformo v bivši koaliciji, smo sprejeli tudi eno določilo, in sicer da študentje po umrlem staršu prejemajo pokojnino do 26. leta starosti. Pa se ne spomnim take debate, kot jo imamo danes okoli 26. leta starosti. Še eno dejstvo. Jaz sem tudi sprejela predstavnike študentske organizacije v našo poslansko pisarno, kjer so me tudi opozorili na njihovo razmišljanje, na njihove težave, ki naj bi jih

prinesel dvig te spremembe. In sami so povedali, da razumejo, da tisti študentje, ki se vključujejo v študij z zamikom, tudi sprejemajo to svojo odgovornost, da študij po 26. letu prinaša tudi določene finančne obremenitve in da razumejo, da mora tudi ta kategorija študentov svoj delež prispevati. In zato smo prisluhnili in to stopnjo bistveno znižali.

In še ena stvar. Sindikati so cel čas, ko smo mi, bom rekla, nasprotovali interventnemu zakonu, bili za interventni zakon. Celo dvakrat je Državlanska lista dobila javno pismo o tem, kako smo mi tisti, ki rušimo zdravstveni sistem in zdravstveno blagajno. In šele na odboru v sredo so sindikati prišli s predlogom, ki tudi po njihovem mnenju rešuje tisto kategorijo, ki naj bi jo oni zastopali. Tako da razumi potem tisti, ki lahko.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Valenčič. Obvestili so me, da so se nam na balkonu pridružili obiskovalci iz Rdečega križa iz Pomurja. Vse skupaj prav lepo pozdravljam in vam želim, da spremljate pozorno to razpravo v Državnem zboru.

Na vrsti je gospa Lejla Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

8. člen je tako kot 5. člen zame zelo zelo kompliciran, problematičen in vedno imam težave, ko govorim o takih členih. Govorimo o mladih, govorimo o brezposelnih in govorimo o študentih. Dosedanji zakon je za študente zelo zelo dobro skrbel. Moja pripomba se nanaša na širitev preventivnih pregledov, ki jih nimamo zadosti v državi in jih študentje potrebujejo.

Kar pa se tiče interventnega zakona in dvigovanja stopnje, ki se plačuje od osnove, v višini predloženih 35 %, se nanaša na bruto osnovo za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Je pa res, da bi bilo lepo, če ne bi sploh nič dvigovali. Enkrat sem v tem državnem zboru rekla, da nisem tukaj, da karkoli dvigujem niti enemu človeku. Ampak, oprostite, v zdravstveno blagajno morajo vsi prispevati svoj del. 8. člen, sindikati zagovarjajo 20-odstotni dvig, sprejet je 25-odstotni. V prvem predlogu je bilo 35 %, to pomeni, da to, kar zagovarjajo sindikati, je zelo usklajeno s tistim našim zakonom. Za vse tiste, kot so moji predhodniki že povedali, ki so študentje, če pa so brezposelni in nimajo zavarovanja, za to poskrbi občina. Vsi tisti, ki delajo, pa so dolžni plačevati določene prispevke v zdravstveno blagajno. Zato mislim, da tudi v tem členu ni velikega nerazumevanja. Strinjam se s tem, da moramo biti pozorni pri pripravi novega zakona o zdravstvenem zavarovanju in zdravstveni dejavnosti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite še mag. Majda Potrata, imate besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Če bo delovanje mladih v politiki na taki ravni politične kulture, kot sem jo zasledila pri kolegu Čušu in Liscu, sem zaskrbljena, ker gre za preprosto izrabo radikalnosti stališč in radikalnosti jezika, ne pa poglobljene argumentacije. Sem, moram priznati, ogorčena nad to ravni, ki je bila na ravni zmerjanja političnih nasprotnikov. Metafore, ki so bile uporabljene, so pač zunaj politične kulture. Kakorkoli se že kdo prijema za roke ali drugače gestikulira, gospod poslanski kolega, vi ste tako mojster tega in imate dobre učence v svojih mlajših kolegih. Toliko glede tega, ker se mi zdi v resnici nespodobno takšno razpravljanje.

Zdaj pa še nekaj o pavšalnem zmerjanju Socialnih demokratov o njihovem nesprijemanju in nerazumevanju za mlade. Veste, resolucija o nacionalnem programu za visoko šolstvo in še nekatera druga zakonodaja gre v tej smeri, da ne bo čas študija zamejen s 26. letom starosti, ampak da bo brezplačno šolanje omogočeno v določenem časovnem izseku vsem, ki bodo vstopali v študij tudi kasneje. To je skandinavski model. Pri Švedih je tako, da ima 6 let pravico to dobo študija izrabiti kadarkoli v svojem življenju. Ampak ni samo brezplačni študij tisti, ki je lahko zakonsko reguliran drugače. Tukaj se pa usklajuje, kot je kolega Jazbec razlagal in tudi drugi, z nekatero drugo zakonodajo, in ne more biti zunaj tega konteksta. Če pa razpravljamo o razumevanju mlade generacije, o razumevanju mladih in kaj podobnega, potem je pa treba razumeti tudi to, da vsi niso študentje. Jaz bi sicer bila zelo zadovoljna, ampak ravno z one strani je mogoče slišati pogosto, kako je treba bolj zamejiti vpise, ker gre za velike stroške. Jaz sicer opozarjam, da je trend v Evropi tak, da se mu Slovenija glede deleža študirajočih približuje in je to vse samo dobro, ampak jaz slišim od nekaterih parlamentarnih strank tudi drugačna stališča, kako bi število tistih, ki se vpisujejo v študij, moralo biti primerljivo z deležem tistih, ki diplomirajo. Tako da veste, to glede študentov je zame neka taka zgodba, da je zelo pisana, da ne rečem, zdaj bom pa še jaz uporabila neko metaforo, včasih kot sračje gnezdo. Odvisno od tega, o katerem zakonu o tem razpravljamo. Poudarjam pa, da gre za nerazumevanje temeljnega problema in bi bilo računati tudi na solidarnost med mladimi. Kaj pa tisti mladi, ki ne študirajo in vplačujejo v zdravstveno blagajno, računajoč na to, da bodo imeli tudi ugodnosti, ki jih naš zdravstveni sistem ponuja.

Tako da ste na zelo spolzkih tleh. Argumentom ne prisluhnete. Mislim pa, da je bilo to v razpravi na odboru dovoljkrat poudarjeno in podpiram rešitev, ki jo je sprejel odbor. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dve roki vidim. Želite? Ja, samo niste razpravljali.

Postopkovno, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Glede politične kulture predhodnice. Kar sama izvaja, vedno želi naprti drugim. In bi želel, da se predhodnica meni in mojemu poslanskemu kolegu Andreju Čušu opraviči. Razen če je mislila s tem, ko naju je zmerjala z radikalnežema, da nasprotujeva njenim razmišljanjem, potem sem v bistvu bil pohvaljen. Drugače pa ne pristajam na njeno politiko, da smo radikalni, da smo zmerjali in pa da smo razpravljali nepoglobljeno in celo nespodobno. Gospa predhodnica je razpravljala mimo zakona, mimo člena in mimo amandmaja, poleg tega pa nas je zmerjala z radikalcami in zato zahtevam skupaj s kolegom Andrejem, da se nama gospa Potrata opraviči. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica.

Gospodu Liscu, pa še komu iz SDS sem kadarkoli pripravljena jezikovni poduk dati in jim razložiti besedišče slovenskega jezika pa kaj iz zvrstnosti slovenskega jezika. Nekatera dejanja pač kažejo na to, da nekaterih stvari ne razumejo. Beseda "radikalec" ali "radikalen" ni ne zmerljivka, ne slogovno zaznamovana beseda, ne ekspresivna beseda, ampak polnopravna nevtralna beseda v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Torej se ne bom opravičevala. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Prav gotovo pa to ni bil postopkovni predlog. Tokrat ste spet izrabili poslovnik. Jaz se pa opravičujem gospodu Jazbecu, ker sem ga prej izpustila z liste in ima še besedo za razpravo.

Izvolite, gospod Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Glejte, mi pač imamo v Sloveniji to osnovno zdravstveno zavarovanje in dopolnilno zelo hecno. Lahko je kombinacija 14 evrov osnovno zdravstveno pa dvakrat dražje dopolnilno. Logično bi bila obratna kombinacija. In ko se je kot posledica Zujfa podražilo dopolnilno zavarovanje, v opoziciji niste bili glasni in uporabljali izrazov, da je to napad na visoko izobrazbo in kaj jaz vem kaj še vse. Dejansko imamo zelo nizko zastavljeno to osnovno zdravstveno zavarovanje in se mi zdi s strani opozicije, da se sugerira odhod mladih v tujino, če citram, "kjer te zdravstveni sistem ne udari tako po glavi", da tega res ni možno razumeti. Kam pa naj gredo v tujino, kjer je cenejše od 14 evrov osnovno zavarovanje? Mislim, to so čisto na pamet izjave rečene. Slovenija se lahko pohvali, da smo evropski prvaki: največ zdravja za 1 evrov. Problem pa je

stabilnost zdravstvene blagajne. In o tem danes ravno govorimo. Vidim, da je polno nerazumevanja spet prihodkovna, odhodkovna stran. Mi lahko jutri saniramo izgube bolnišnic, pa to ne pomeni, da ne bo naslednje leto 150 milijonov v zdravstveni blagajni minusa, ker gre za različna dva nivoja, notranji in zunanji dolg. Gre za stabilnost blagajne, ker zdravstvena blagajna plačuje programe zdravstvenih storitev. Če ni vira financiranja, potem je možno samo ali poseči v košarico pravic ali zmanjšati programe, da ne omenjam katastrofe, da se poseže v kvaliteto. To nima neposredne zveze, posredno že, neposredne pa ne, z izgubami znotraj javnih zdravstvenih zavodov. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo je želel še minister gospod Gantar.

TOMAŽ GANTAR: Hvala, predsedujoča.

Nihče med nami, ponovno podobno kot prej, ne želi dvigovati prispevkov in obremenjevati. Prej smo govorili o otrocih, zdaj govorimo o mladih. Po drugi strani imamo zdravstveni sistem, ki je v resnih težavah zaradi situacije, v kateri se je država znašla. Če je država v boljših obdobjih lahko dopuščala, da je sistem plačevanja zdravstvenih storitev nesolidaren, ker je bilo denarja še relativno dovolj, je v času, ko poskušamo vsem prebivalcem naprej zagotavljati obstoječ nivo zdravstvenih storitev, treba postopno povečati in vzpostavljati tudi sistem solidarnosti nas področju vplačevanja. In v resnici je ni države, ki za štirinajst evrov nudi to, kar nudimo mi.

Jaz sem vesel, da je prišlo do kompromisa, da se je z amandmajem tudi ta vrednost omilila, kolikor se je lahko omilila. Pa še tega ne bi bilo, če ne bi po zakonu obstajala možnost, da vseeno tudi ti študentje so zavarovani. Poglejte, meja 26 let si ni izmislilo zdravstvo, meja 26 let je vezana na več pravic in velja v tem primeru tudi za področje zdravstva. In če ne bi obstajala enaindvajseta točka 15. člena v zakonu, potem bi nas to v resnici lahko izredno skrbelo, ker bi lahko tem mladim omejevali. Glede na to, da ta varovalka je in da so z možnostjo, čim postanejo aktivni iskalci zaposlitve, da imajo možnost zavarovanja, če nimajo svojega premoženja, pa imajo krite vse stroške obveznega zdravstvenega zavarovanja. Mislim, da tudi s tem predlogom, ki smo ga dali res v razmerah, ko je dodaten denar potreben, da imamo vsi zagotovljene pravice v zdravstvu, je to kompromis, ki smo ga morali sprejeti, pa čeprav verjamem, da ne z velikim veseljem, sigurno pa ne s tem, da bi pričakovali, da bi nam za to kdo poskal.

Še enkrat. Rešujemo pravice vseh nas, vseh državljanov, od otrok do najstarejših, in jih skušamo ohraniti krizi navkljub na nivoju, kot jih imamo danes. In to je namen tega. Vsako dvigovanje prispevkov je neljubo in, še enkrat,

izenačujemo oziroma približujemo solidarnost pri vplačevanju v času, kjer je to potrebno. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi ministru. Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati k 8. členu. Je še nekaj želja. Prijave tečejo.

Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tekom dopoldneva oziroma zjutraj smo bili priča enemu hudemu omejevanju, ki ga je peljal predsednik Državnega zbora o striktnem razpravljanju k posameznemu amandmaju, čeprav vsi vemo, da smo že velikokrat v tej dvorani Državnega zbora razpravljali o vseh amandmajih, ko je pa časa zmanjkalo, smo pa nehali razpravljati. Jaz sem kar vesel, predsednica, da dopuščate, bom rekel širino razprave, tako kot ste jo dopustili pri Pozitivni Sloveniji. Strinjam se s takšnim načinom. Težko pa je poslušati že šesto leto zlorabe gospe Potrata z vidika proceduralnih predlogov, kar bo naredila tudi po mojem nastopu. Zdaj to lahko pričakujemo.

Veste, govoriti o knjižnem jeziku, gospa Potrata, vse lepo in prav, ampak jaz mislim, da imate v koaliciji kar veliko dela, da to počnete. Tudi če komu ni slovenščina materni jezik, ga bom jaz skušal razumeti v tem državnem zboru, ker gre za poslanca, tako da ni nobene potrebe, da se vtikate v knjižni jezik in razlagate tukaj neko zgodbo mlajšim poslancem, kar se tiče mojih učencev in študentov. Jaz sem na njih ponosen, vi pa raje sodite svoje, pa sebe pa svoje zakone, berite, ni potrebno potem.

Kar se tiče samega zakona oziroma amandmaja, o katerem govorimo. Jaz bom rekel tako, minister, saj je vse lepo in prav, oba skupaj sva sedela na vladi, v prejšnji vladi, vendar zadnji zakon s področja zdravstva je spisala gospa Zofija Mazej Kukovič. Noben zdravstveni minister v Pahorjevi vladi, in tudi ne vi v prejšnji vladi in sedanji vladi niste prinesli še enega zakona. To je sedaj edini zakon in ta zakon pravzaprav dviguje davke, recimo po domače, prispevne stopnje ali kakorkoli. To je najlažje. To je daleč daleč najlažje narediti. To zna narediti vsakdo. Precej težje pa je narediti red v zdravstvu. To je tisto, kar je problematična zadeva. Tukaj imam jaz težave s podporo takemu zakonu in seveda ga ne bom podprl oziroma naše amandmaje ja.

Kar pa se tiče gospe Potrata, ki ima vedno težave z menoj, ja stran glejte, saj ni treba mene gledati. Jaz sem ponosen tudi na mlajše kolege, če kaj povzamejo pa meni kdaj. In nič hudega ni, če to naredijo. Boljše bo, če se ukvarjate z zakonodajo, za kar ste plačani, in ne z menoj in z mojimi kolegi. No, izraba poslovniškega predloga pa sledi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite repliko, mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Gospa podpredsednica, vi ste meni dali besedo po tistem, ko sta dva poslanca vaše poslanske skupine zahtevala od mene opravičilo. Torej sem reagirala na tisto, kar je bilo zahtevano. Na postopkovno replicirati nisem mogla in potem ste me ukorili, češ, spet ste izrabili postopkovno. Jaz danes še nisem ničesar, zato je beseda spet pred tem popolnoma neopravičena, ampak kaže samo na vašo pristranskost do mene, ki sem jo zaznala že velikokrat in vas na to tudi opozorila.

Gospoda Gorenaka nočem razočarati in se bom oglasila zaradi tega, ampak vam moram povedati, da vam repliciram zaradi tega, ker se name pogosto obračajo ljudje, ki pričakujejo, da bom reagirala, kadar raven govora v Državnem zboru zdrse pod raven zbornega jezika. In ko sem bila nekajkrat že vprašana, kako ocenjujem jezikovno raven v Državnem zboru in kako poslanke in poslanci govorijo, sem rekla, da različno. Sodim namreč, da jezik izraža vsakega človeka posebej, zato gospodu Gorenaku ne zamerim, če uporablja pogovorni ali pogosto celo narečni jezik. On že ve, zakaj to raven uporablja. Ampak dejstvo je, da bi v Državnem zboru, v javnem prostoru kot predstavniki zakonodajne veje oblasti morali govoriti zborna. In če bi zahtevali zborna govorico, potem bi imeli v tem državnem zboru v tem sklicu veliko dela. Nedopustno se mi pa zdi, da se kdo spotika ob govor tistega, ki mu slovenščina ni materinščina. Izpolnil je prvi pogoj, da je v državnem zboru, se naučil slovenščine, pravim pa, da jaz ne vem, ali obstaja bistvena razlika med tem, da nekdo, ki mu je slovenščina materinščina, ne uporablja zbornega jezika, ali če tega jezika ne uporablja nekdo, ki mu slovenščina ni materinščina. Jaz upam, da sem bila dovolj nazorna pri tem. Gospod Gorenak, pa lahko odkimava kolikor hoče, ampak dejstvo je, da če se kdo spotika ob koga, potem se gospod Gorenak ob mene pogosto, se do mene vede paternalistično. In povedala sem že, da je v starih demokracijah takšno obravnavanje poslanskih kolegic nedopustno. Pojdite si pogledat kakšno lekcijo lepega vedenja je dobil ...

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospa Potrata, če drugega ne, 3 minute so minile ...

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): ... ja, samo stavek bom zaključila. Kakšno lekcijo je dobil predsednik Velike Britanije ...

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: ... izvolite ...

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): ... ko se je tako vedel do poslanke.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospa Potrata, po poslovniku je replika namenjena temu, da poveste, kje ste bili narobe razumljeni. Vi ste si tokrat repliko privoščili za dajanje učnih

uric meni in kolegom. Jaz upam, da se to v bodoče ne bo dogajalo, če pa se že bo, prosim bodite vsaj do vseh enako kritični.

Gospod Tanko želite? Postopkovno. Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Če bi prebrali 4. člen Poslovnika Državnega zbora, bi videli, da v prvem odstavku piše, da Državni zbor posluje v slovenskem jeziku. Slovenski jezik ima tudi narečja, ne piše v izbornem knjižnem jeziku, ampak v slovenskem jeziku. In slovenska narečja so sestavni del slovenskega jezika. Ni pa sestavni del slovenskega jezika tisto, na kar je opozoril gospod Gorenak. In če že zahtevate od drugih poslancev, predvsem od naše poslanske skupine, da govorijo v izbornem slovenskem jeziku, knjižnem jeziku, maternem jeziku, potem velja za poslovanje Državnega zbora Poslovnik Državnega zbora. In dobro bi bilo, da v koaliciji, gospa Potrata, vi imate izkušnje z izobraževanjem, tudi predvsem s področja slovenskega jezika, naredite kakšne urice in dodelate to materijo. Nedostojno pa je, da oporekate razprave poslancem, ki govorijo v slovenskem jeziku, v tistem, ki ga v tistem področju, od koder prihajajo, govorijo. To se mi pa zdi žaljivo do kogarkoli tukaj. Mi smo strpni in prenašamo tudi takšne razprave, ki niso v slovenskem jeziku, ne protestiramo, vi pa se obregnete ob to, če kdo uporabi kakšen slengovski del v svoji razpravi ali pa mu je nekoliko bližja razprava in govor v dialektu.

Zato predlagam, spoštovana gospa Potrata, da če že govorite o čemerkoli, da najprej dobro preberete Poslovnik Državnega zbora in pogledate, kaj piše v 4. členu Poslovnika, čisto na začetku med tistimi uvodnimi določbami. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Čuš. ... / oglašanje iz dvorane/...

Gospa Potrata, gospod Tanko je posebej omenil, da se sklicuje na 4. člen Poslovnika Državnega zbora. Jaz razumem, da je bil to postopkovni predlog.

Izvolite, gospod Čuš, imate besedo.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa.

Ker je v vmesnem času potekalo kar nekaj interakcij, dovolite, da se tudi sam odzovem na le-te, čeprav se tudi sam dobro zavedam, da so danes tema amandmaji k zakonu s področja zdravstva.

Gospa Potrata, sam vas osebno zelo spoštujem, in ne zdi se mi smiselno, da se zdaj tu prerekamo o nekih takšnih otroških zadevah, bom rekel. Ste pa tudi vi zelo problematični z vidika tega, kaj učite druge ali mlade, saj ste a priori proti vsemu, kar pride iz vrst SDS in bi se tudi vi morali malo vprašati kaj in kako.

Sam gospoda Jazbeca iz vrste Pozitivne Slovenije zelo spoštujem, je odličen kirurg, ga moram pohvaliti, mislim, da me je leta 2002 operiral na roki in sem mu za to vedno hvaležen, ampak o določenih vprašanjih, tudi danes, pa se očitno ne strinjava. Danes so predstavniki koalicije govorili o solidarnosti, medsebojni pomoči in razumevanju, ampak dajte mi kot predstavniku mladih nekaj razložiti. To, kar ste vi zdaj ustvarjali ves čas samostojne države, povzročili ste to, da vsak novorojenec, ki pride na svet, ima 8 tisoč evrov pufa, potem pa sami zahtevate solidarnost, sodelovanje in razumevanje. Mislim, da ste vi tisti, ki bi se kot prvi morali vsem mladim in mladim, ki še prihajajo, opravičiti, da ste živeli na preveliki nogi in ste porabili več, kot ste ustvarili. To je temeljni problem. Tukaj bi, mislim da, morali precej več razpravljati.

Kar se tiče področja zdravstva in teh ukrepov in amandmajev naše poslanske skupine. Sam sem prepričan, da je precej notranjih rezerv na področju zdravja. Ta zakonodaja, ta interventni zakon se mi zdi samo ohranjanje trenutnega stanja, torej tega statusa, in zadolževanje na račun mladih. Prej sem povedal, koliko je vsak zadolžen. Če sem prej pravilno razumel razpravo iz vrst Pozitivne Slovenije, ki se je pohvalila, da je razumela ta problem in tudi znižala breme za mlade, torej študente in za vse brezposelne, bi vam morali sedaj čestitati in se vam zahvaliti, ker nam boste dodatno na leto vzeli samo 4 milijone evrov. Mislim, da bi se morali vsi lotiti reševanja sistemsko, ne pa da ohranjamo trenutni status in še malo vzamemo davkoplačevalcem in davkoplačevalkam. Saj to je najlažje. Celotna vlada se loteva reševanja problematike na povsem napačnih koncih. Vse morajo plačati mladi. In puf, tega bodo plačali mladi. Sami vemo, da 10 % letnega proračuna namenimo samo za obresti, in to raste. Tisti ljudje, ki so odgovorni za to, tudi v zdravstvu, pa ne odgovarjajo prav nič. To je osnovni problem. Živimo na puf. Tisti, ki krade, pa lepo živi, pa za to ne bo odgovarjal.

Še enkrat, ocenjujem ta zakon kot gasilsko akcijo na horuk, ki bo za eno leto ali dve leti ohranila trenutno stanje, potem pa bo tako prišel spet nov minister in spet bo imel iste težave. Meni se zdi to horuk akcija, ki ne bo prinesla zelenega, temveč bo samo dodatno obremenila tiste, ki imajo že tako najmanj.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

Meni je zelo žal, da se nočemo in nočemo razumeti, ampak razumem. Zdravstvo je zelo kompliciran sistem. Ko pravite o sistemu, da se pretirano obremenjujejo mladi. Pa narediva zelo enostaven matematičen račun.

Mladi kolega pri 26 letih, ki dela in prejema minimalno plačo, bo plačal 105 evrov v zdravstveno blagajno, študent 14, ob tem da ga država, ker potrebuje, tukaj ni nobenega dvoma, izobraženo delovno silo, podpira pri tem študiju z brezplačnim šolanjem, s študentsko prehrano, s subvencioniranjem bivanja v študentskih domovih in tako naprej. Če govorimo o mladi generaciji, moramo biti eksaktni. Imamo mlade, ki delajo, in imamo mlade, ki študirajo. To se pravi, je ta argumentacija, ki je bila uporabljena, popolnoma napačna.

Drugič. Povedala sem zelo jasno, da nujno in krvavo potrebujemo preново zdravstvenega sistema, zato je bil na predlog SD na Odboru za zdravstvo sprejet sklep, da bomo najkasneje marca v Državnem zboru imeli nov zakon o zdravstvenem zavarovanju. Ampak to, kar pa trdim, pa je, da je sistem, ki ga je ubral minister v tem zakonu, se pravi širitev zavarovalnih osnov in postopno izenačevanje višine prispevkov, s tem pa prava in pravična socialna država in prava solidarnost, pa pravilna. Pa vidimo, da imamo že sedaj probleme. Že sedaj imamo probleme, ker je to treba izkrivljati in izolirano prikazovati. Ne bo šlo, kolegi!

Dejstvo je, da si vsi želimo enako kvalitetno ali pa še bolj kvalitetno zdravstvo, kot smo ga imeli, in hvala bogu nam ga je uspelo ohraniti. Hvala bogu, tudi na račun prizadevnega dela zdravstvenih delavcev. Ampak moramo se zavedati, da enostavno je treba narediti sistem boljši, bolj pravičen in pa tudi transparenten glede na višino prispevkov. In samo to je namen. Kot sem rekla, v 8. členu smo se zavedali, da je treba graditi na večji postopnosti, zato smo storili korak nazaj. Ampak ne bomo pa odstopili od osnovnega namena zakona. To pa je, graditi sistem, ki bo bolj pravičen in solidaren. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Samo eno roko vidim.

Gospod Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

No to, da stremimo k lepši, boljši pravičnosti, s tem se strinjam, gospa Črnak Meglič. Pa tudi bi se strinjal s tem, če bi bolj umirjeno povedali, ne tako po moško. Vendar bi pričakoval, predno se odpre razprava okrog teh stvari, tudi glede varčevanja, vsaj nekaj elementarnega razumevanja o pravičnosti. Ni še mesec tega, kar ste v tem državnem zboru predstavili projekt nadzora likvidacije dveh slovenskih bank, se pravi Probanke in Faktor banke. In tam je bilo povedano, da bodo neto stroški 400 milijonov evrov oziroma 200 evrov na prebivalca Republike Slovenije. Toliko bo zagotovil za to državni proračun. S temi 200 evri bo obremenjen tudi nezaposlen državljan, tudi nezaposlen državljan. In ta denar bo šel za

poplačilo tistih, ki imajo 100 tisoč ali več evrov depozita v teh dveh bankah. Je to pravično?

Dodatno, če prav razumem gospo Črnak Meglič, boste tega brezposelnega študenta obremenili še s 125 evri na letni ravni. Brezposelnega študenta. To se pravi, 300. Učinek tega zakona tukaj je desetino tistega, kar boste zagotovili za tiste, ki imajo več kot 100 tisoč evrov v teh dveh bankah. Desetino tistega oziroma niti desetino ni. Je to pravično?

Ko govorimo o pristopu k reševanju nekih problemov, potem moramo vzeti širšo sliko in varčevati tudi tam, na drugih področjih, da bomo lahko urejali te zadeve. Ne moremo pa na eni strani zagotoviti nekim osebam vse, in tisto tudi, kar jim po zakonu ne pripada, na drugi strani pa jamramo, kako nam neki sistemi ne delujejo. To ni pošteno. To ni pravično. Takih pravičnih primerov imamo v časih, ko ste Socialni demokrati glavna ali pa pomembna stranka koalicije, veliko, preveč. Tudi pri socialnih zadevah se je to že zgodilo, tudi to sodi v to kategorijo, čeprav gre za pokrivanje zdravstva. To ni pravično, in to ni enakomerna ali pa pravična porazdelitev bremen po strukturi, piramidi državljanov Republike Slovenije. Ni.

Jaz bi razumel, da se pristopa k razširitvi osnove za prispevke v zdravstvu v primerih, ko so izčrpane notranje rezerve: na področju zdravil, na področju organizacije zdravstva, na področju ovrednotenja zdravstva in tako naprej. Pa saj ni povečanje prispevka in osnove edini ukrep, ki ga moramo izvesti, da bo zdravstvo funkcioniralo. Ni to edini ukrep. Povišanje prispevkov je najbrž zadnji ukrep, ki se ga lahko lotimo. Prvi ukrep so zagotovo racionalizacije. Prvi ukrep je čiščenje nepotrebnih stroškov. Prvi ukrep je zagotovo reorganizacija med osnovno, sekundarno in terciarno ravni. Ker so tam tudi strukturirani stroški po posameznih zadevah na tak način. In marsikaj se opravlja na predragi ravni iz neznanih razlogov, ne opravi se na primarni in tako naprej. Zelo težko se tu borimo oziroma podpremo rešitve, ki so v temeljnem nasprotju z nekaterimi ukrepi, ki ste jih že sprejeli v zadnjem mesecu. Ne bom rekel na začetku maja meseca, ampak zdaj sredi septembra. In tam ste podarili 400 milijonov evrov tistim, ki neobhodno denarja za preživetje ne potrebujejo, zato ker imajo več kot 100 tisoč garantiranih evrov v teh dveh bankah. Tu pa lovimo evre in milimetre in tisto, kar je za decimalno vejico, pri nekem dijaku ali pa neki osebi. Bolj je ta oseba ogrožena in težje pride do službe, večji užitek imate, očitno, da jo obremenjujete. Večji užitek, očitno! Predlagam, da pri tem, kar počnete s temi reformami na področju zdravstva, sociale in kjerkoli se jih boste še lotili, najprej pogledate, komu ste kaj podarili v tistem mesecu, potem pa poglejte še, koliko boste koga dodatno obremenili. Pa damo lahko vmes – po nepotrebnem. In tu imamo tak primer. Nekaterim plačujemo za luksuz, drugim jemljemo pri preživetju. Nekdo, dijak, ki nima službe, študent, ki ni končal, pa nima službe –

kako ga boš obremenil, s čim? Njegovega očeta in mamo boš obremenil! Ja, kaj pa mislite?! Pri Factor banki boste koga obremenili? Ali pa komu ste podarili? 100 tisoč evrov depozita nima vsak! ... / oglašanje v dvorani/... Seveda je, ker je povezano eno z drugim. Ker so blagajne povezane, državni proračun pokriva eno ali drugo. Eno ali drugo! Iz javnih sredstev gre eno ali drugo! In če tako razporejate javna sredstva v tako ekstremne primere, potem je nekaj narobe z ukrepi, ki jih sprejemate, in predlogi, s katerimi prihajate pred Državni zbor. Zagotovo je nekaj narobe. Vi urejate kastni sistem. Imate najvišjo kasto, ki je nedotakljiva. In tam se ne more nič zgoditi, nobenega varčevanja, če se slučajno kje kaj podre, se mu z javnimi sredstvi pokrije. In potem imate spodnjo kasto, ne vem, pari je, po indijsko, mislim, da je spodnja kasta, ki jim je treba pobrati pa čisto vse. In to je socialno pravičen ukrep! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Han, izvolite, proceduralno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Gospa podpredsednica, vem, da je Jože Tanko vaš šef in da imate organizacijo stranke takšno pač, kakršno imate. Ampak ko sedite na tem mestu, ki je za moje pojme spoštljiv, je treba imeti za vse enake vatlje. Gospod Jože Tanko ta moment ni nič govoril o vsebini tega amandmaja, temveč nas je poučeval, kaj je treba narediti, in še več, žalil moji kolegici tule za mano, gospo Andrejo Črnak Meglič, da se ne zna pogovarjati oziroma da govori nekako po moško in naj zniža ton glasu. Jaz bi lahko rekel za nekatere njegove kolege, da bi bilo tudi dobro, da bi kdaj kak ton znižali in bi se normalno pogovarjali. Če bomo prišli na ta nivo v državnem zboru in če ne boste ljudje, ki sedite na teh mestih, ukrepali, potem je mene resnično strah.

In še nekaj, gospod Jože Tanko, ko govorite, kaj mi vse delamo, je bilo zanimivo poslušati dva dni nazaj vaše razprave na Odboru za finance, ko ste se borili za tiste ljudi, ki so špekulativne dokumente in programe kupovali, tako imenovane hibridne obveznice, ker so imele večje donose, ker so imeli doma po 100 tisoč evrov, po 200 tisoč evrov, da so kupovali obveznice, ki prinašajo bistveno več kot navadne obveznice ali depozit! Za tiste ste se borili in ste hoteli obremeniti vse davkoplachevalce v tej državi. Zato je bilo v redu, ker so nekateri vaši člani kupovali te hibridne obveznice. Danes, ko se pa pogovarjamo o drugih zadevah, je pa seveda vse narobe. Imejte enake vatlje za vse!

Gospa podpredsednica, vas pa opozarjam in vas predvsem prosim, da opozorite tudi Jožeta Tanko, kljub temu da je vaš šef, kadar žali moje kolegice. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Bom opozorila, kadar bom zaznala žalitev. Tokrat žalitve po mojem mnenju ni bilo. Gospod Han, bi pa imela nekaj pripomb glede tega vašega proceduralnega predloga. Mislim, da je prav, da malce umirimo tole razpravo in nadaljujemo z razpravljavcem gospodom Simčičem. Postopkovno?

Izvolite, potem imate prednost, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ker ste zdaj navedli neko zadevo, ki je bila na odboru pred nekaj dnevi, in če jo komentirate, bi lepo prosil, da poveste natančno, kaj se je tam dogajalo. Mi smo predlagali amandmaje k tistemu zakonu. Predlagali smo, da se razkrijejo vsi tisti, ki imajo v bankah, ki so v nadzorovani likvidaciji ali stečaju ali potrebujejo javna sredstva za delovanje, da vemo, za koga se da denar. V kratkem času ste vi drugič nasprotovali taki rešitvi, da bi prišlo do obelodanitve tistih, ki potrebujejo javni denar ali pa bomo za njih zagotovili ta denar. Tudi pri Factor banki in Probanki se je to zgodilo. Niste podprli sklepa. Zato mislim, da je nekorektno, da nas obtožujete, kaj mi zagovarjamo in katere rešitve podpiramo. Transparentnost, javnost, preglednost, postopke proti tistim, ki so te nepravilnosti povzročili, gospod Han. Vi temu nasprotujete. Tudi rešitev v zakonu, ki smo jo predlagali, dopolnitev, gre v to smer. Preiskovalna komisija ne more do podatkov. Vi to ščitite s temi rešitvami, ki so tam, ki ste jih tam blokirali. In to je problem.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dobro, gospod Tanko. Gospod Han, bomo prekinili postopkovne predloge na tem mestu in se ne bomo več pogovarjali o tem, kaj se je dogajalo, tako kot tudi del vašega predloga ni bil postopkovni predlog. Oba sta zlorabila poslovnik. Prekinjamo te postopkovne predloge o zadevah, ki so se dogajale na nekih odborih. Nadaljujemo z razpravo o amandmaju k 8. členu.

Izvolite, gospod Simčič.

IVAN SIMČIČ (NeP): Hvala lepa, za besedo.

No, pa se vrnimo nazaj k zakonu o zdravstvenem varstvu. Lep pozdravljena podpredsednica in minister, spoštovane kolegice in kolegi! Ko govorimo o zdravju, govorimo o vrednotah in mislim, da je številka ena vrednota o zdravju. Zmeraj je treba uvesti nove davke, nove prispevke in zmeraj se od nekoga nekaj črpa. Pri dokumentaciji, ki smo jo dobili na mize glede omenjenega zakona, se pa zmeraj nekomu prilagajamo. Delež zasebnih izdatkov je na ravni Evropske unije, ko govorimo o izdatkih. Nismo se pa na področju gospodinjstev še izenačili z Evropsko unijo. Kdaj se bomo s plačami? To je nagradno vprašanje. Če grem nazaj na 8. člen, o katerem danes razpravljamo. Govorimo o brezposelnih osebah. Govorimo o armadi brezposelnih oseb – 21

tisoč. Kako se pa z njimi upravlja, se vidi iz predloga. Doslej 14,17 evra, predlog 31,81 evra, zdaj smo se pa spustili na 22,50 evra. In na koncu je oseba brezposelna in pade na breme staršev, če jih oseba ima, če so zaposleni, če niso celo že upokojenci. Kaj bomo dosegli s tem, je spet vprašanje, na katerega bomo lahko odgovorili čez pol leta, leto dni. In če nekoliko pogledam realnost, da, spuščamo se na mlade, na espeje in na občine, ko govorimo o tujcih. In govorimo o aktivnih prihodkih. Ampak pri njih je lahko črpati. Pri tistih, ki pa nimajo evra na mesec, je pa težko dobiti 20 evrov. Še prejšnja varianta 14 bi lahko ostala.

Moje mnenje je, in če se vrnem nazaj na vrednoto zdravja, nekomu jo tukaj zelo zelo krajšamo oziroma ga oškodujemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 8. členu? Ne.

Prehajamo na razpravo o 22. členu in amandmaju k 22. členu, ki so ga vložile poslanske skupine koalicije, stranke Pozitivna Slovenija, Socialni demokrati, Državljanska lista in DeSUS. Želi kdo razpravljati?

Če ne želi nihče razpravljati, potem zaključujemo tudi razpravo o tem členu in amandmaju.

Prehajamo na zadnji člen, o katerem bomo razpravljali. In sicer je to 23. člen in amandma poslanskih skupin SDS in NSi. Želi kdo razpravljati? Vidim samo eno željo.

Izvolite gospod Grill, imate besedo.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

S tem amandmajem smo skušali nekako ta zakon, ki verjamem, da bo sprejet, nekoliko podaljšati, da ne bi povečali prispevkov tudi samostojnim podjetnikom. Ves čas se v razpravah poudarja, kako je pomembno, da bomo oživljali naše gospodarstvo, kako je pomembno, da bomo imeli nova delovna mesta, vendar izplen vseh teh prizadevanj, pa verjamem, da so nekatera tudi iskrena, žal ni obrnil sadov. Ne verjamem, da bodo podjetja, predvsem tista, ki zaposlujejo večje število ljudi, uspela v nekem relativno kratkem času, to je obdobje nekaj mesecev, let, zagotoviti dodatna delovna mesta, kjer se bodo lahko naši ljudje, mladi ali pa tudi tisti s podjetniškimi idejami, lahko zaposlili. In zakaj sedaj s spremembami tega zakona, tudi tistim, ki se mogoče bodo odločali ali pa bi se odločali, da gredo na samostojno pot, že na samem začetku še dodatno zasoliti, povečati tiste stroške, ki jih bodo tudi morali plačevati.

Zato predlagamo, da se obračunavanje večje stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje za eno leto podaljša. Pričričan sem, da marsikdo, ki je sedaj v nekem premisleku, obdobju, da gre na samostojno podjetniško pot, ker se mu zdi brezupno oziroma je stanje takšno, da ne verjame, da bo dobil

zaposlitev, da si bo poiskal možnost zaslužka s samostojnim podjetništvom. Vendar pogledajte, ko si bo nekdo takoj, ko ima to željo, nekako izračunal, kaj vse bo moral plačevati, ne da bi imel prihodka 1 evro, ga bo, verjemite mi, ta volja, ta želja minila. Zato bi bilo zelo, zelo spodbudno, da se za eno leto takim to tudi podaljša. In ne nazadnje, pogledajte, tudi samostojni podjetniki, ki jih dejansko vsa ta kriza najbolj tepe, največkrat so bili žrtve neplačnikov, največkrat so tudi žrtve slabega bančnega sistema, da ne govorim o vseh podražitvah, od vinjet, do tega, onega, tretjega, ki so se v tem obdobju tudi dogajale, se ravno ta segment, ki je pomemben del našega gospodarstva, bremeni. Žal oni nimajo izbire. Nimajo zaposlitve drugje, tukaj iščejo svoje poslovne priložnosti in jim na ta način tukaj zadevo otežujete.

Zato predlagam, da se ta amandma, ki smo ga vložili, podpre. Jaz sem prepričan, da ne bo bistveno prispeval k temu, da bi se prihodek ali priliv v zdravstveno blagajno zmanjšal, prepričan pa sem, da marsikdo, ki bo mogoče tudi zaradi takšnih povečanih stroškov okleval, da se poda na samostojno podjetniško pot, mogoče na ta način zbral pogum in šel. Več bo takih ljudi, prej bomo iz te situacije, v kateri smo, tudi uspešno izšli. Dajmo tem pomagati in bo za vse skupaj boljše. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati na tej točki?
Gospod Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Sam bi se pridružil pobudi in besedam gospoda Grilla. Žal nekako ne morem razumeti paradigme te vlade, ki tolče po žepih predvsem tiste, ki nekaj ustvarjajo. Glede na to, da se bistveno zvišuje tudi prispevek za samostojne podjetnike, bi vseeno rad povedal, da so ti v tem obdobju vlade Alenke Bratušek bili že res nenormalno udarjeni po žepu. Gre za vrsto davkov: davek na dodano vrednost, dražje vinjete in prevozi, pripravlja se daven ne nepremičnine in potem želimo mi v Sloveniji vzpostaviti neko okolje, kjer bi ljudje lahko ustvarjali in imeli vso svobodo, da seveda uresničijo svoje potenciale.

Po drugi strani pa pogledjmo drug paradoks. Država, torej Slovenija spodbuja ustanavljanje samostojnih podjetnikov, zdaj pa bomo ta denar vračali v proračun preko višjih prispevkov. Meni se zdi, da je to dokaz, da je politika Vlade Alenke Bratušek brezidejna in samo krpa, kar se krpati da. Po drugi strani pa me ta zaničevalen odnos do subjektov, ki ustvarjajo, torej espeji in tudi druge firme, ki so utrpele te posledice skozi vedno višja bremena, žalosti, ker gospodarstvo je tisto, ki bi lahko Slovenijo popeljalo iz krize, ampak ustvarjamo pa tako okolje, ki nam ni najbolj v ponos. Po drugi strani gospodarstvo financira tudi naše plače, financira zdravstvo in delovanje celotnega

javnega sektorja, ob tem pa tudi omogoča, da je Slovenija socialna država oziroma naj bi bila.

Zato se tudi sam pridružujem temu pozivu in upam, da boste, jaz verjamem, da še nekaj glasov razuma v koaliciji, ki verjamejo in so prepričani, da je gospodarstvo tisto, ki to reši, podprlo naš amandma. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Če ne želi nihče več razpravljati, potem zaključujemo to razpravo in bomo o amandmajih v skladu s časovnim potekom odločali čez pol ure, to se pravi ob 13.35.

(Seja je bila prekinjena ob 13.09 in se je nadaljevala ob 13.33.)

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, nadaljujemo s prekinjeno sejo zбора. Prehajamo na glasovanje zбора o predlogih odločitev. Še pred tem vas prosim, da preverite delovanje vaših glasovalnih naprav in opozorite, če je kaj narobe.

Nadaljujemo z 2. točko, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 25. 10. 2013, ki ste ga prejeli tudi na E-klop.

Najprej bomo obravnavali 5. člen, h kateremu imamo vložene tri amandmaje in o njih bom razpravljali in glasovali po vrstnem redu, tako da bomo naprej razpravljali o amandmaju poslanskih skupin SDS in NSi. Želi kdo obrazložiti glas? Če ne želi, prehajamo na glasovanje. Samo trenutek.

Gospod Han, morda drugič prej, ampak vseeno. izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Se opravičujem, ampak pred glasovanjem bi zahteval pet minut pavze v imenu poslanske skupine. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Odrejam pet minut pavze. Nadaljujemo ob 13.41.

(Seja je bila prekinjena ob 13.36 in se je nadaljevala ob 13.40.)

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Nadaljujemo prekinjeno sejo.

Sprašujem vodjo poslanske skupine, ali želi obrazložiti odločitev poslanske skupine? (Ne želi.)

Nadaljujemo z glasovanjem. Glasujemo o amandmaju SDS in Nove Slovenije k 5. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslanev, za je glasovalo 34, proti 44.
(Za je glasovalo 34.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o drugem amandmaju k 5. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 32, proti 49.
(Za je glasovalo 32.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Glasujemo še o tretjem amandmaju k 5. členu, katerega predlagatelji so Poslanska skupina Pozitivne Slovenije, Poslanska skupina Socialnih demokratov, Poslanska skupina Državljske liste in Poslanska skupina DeSUS.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 72, proti 2.
(Za je glasovalo 72.) (Proti 2.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o dveh amandmajih k 8. členu. Glede na to, da gre za vsebinsko enaka amandmaja, glasujemo o obeh amandmajih skupaj. To sta amandmaja poslanskih skupin SDS, NSi in SLS.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Želi kdo v imenu poslanske skupine?

Najprej se je javila gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Veliko je bilo danes s strani koalicije povedanega o tem, kako pravičen je ta zakon. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ne vidimo prav nobene pravičnosti v tem, da rdeče številke zdravstvene blagajne rešujemo ne z racionalizacijo javnih naročil, z učinkovitejšo mrežo, ampak z dvigovanjem prispevkov. In prav nič skupnega s pravičnostjo nima dvigovanje prispevkov za tiste, ki so že sedaj v slabem socialnem položaju.

Amandma bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Opec.

Gospod Čuš v imenu Poslanske skupine SDS, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Gospa predsedujoča, hvala za besedo.

Seveda se tudi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke strinjamo, da so potrebne spremembe, ampak kot je že gospa Opec rekla, prepričani smo, da je precej notranjih rezerv, in ta interventni zakon je še en velik udarec proti mladim. Rad bi povedal, da bo na podlagi tega prišlo do večjih prispevkov za študente, starejše od 26 let, in tudi za mlade, ki so brezposelni. Če malo povem to s številkami. Za študente se bo mesečni prispevek za

obvezno zdravstveno zavarovanje s 14,17 evra povečal na 22,7 evra kar letno pomeni s 170 na 270 evrov. To pomeni, da bo vsak študent nad 26 let na letni ravni moral prispevati enomesečno štipendijo, seveda če jo ima, ker za to stanje sam seveda ni nič kriv.

Ob tem bi tudi rad povedal, da imamo v Republiki Sloveniji 16 tisoč študentov, katerim se bo ta ukrep poznal na denarnici, ob tem pa bi tudi radi povedali, da mnogi študijski programi niso tako kratki. Sam sem prej govoril tudi o programih medicine, arhitekture in veterine, prav tako pa je bolonjska stopnja, žal, moramo se vsi strinjati, žal podaljšala študij. Prizadeti bodo tudi tisti, ki so prišli študirat kasneje, predvsem pa se bo to poznalo pri magistrskih in doktorskih podiplomskih študentih. Zakon bo v končni fazi prizadel 37 tisoč mladih, ki bodo zaradi nenasitne vlade Alenke Bratušek morali plačevati pufo starejših generacij in življenje na veliki nogi na račun mladih se Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke niti približno ne zdi upravičeno. Glede na to, da bodo mladi prispevali 4 milijone evrov, s tem dodatno obremenjujemo mlade.

In če še enkrat ponovim besede, gospa Bratuškova je rada rekla, "vklopi razum, zahtevaj račun", mi pa danes, če ne bomo podprli teh amandmajev, mladim pošiljamo jasno sporočilo, "vklopi razum, odidi ven". Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Če ne, lahko glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 34, proti 48.
(Za je glasovalo 34.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo k 22. členu in na odločanje o amandmaju, ki ga je vložila koalicija, poslanske skupine Pozitivna Slovenija, Socialni demokrati, Državljska lista in DeSUS. Želi kdo besedo? Če ne, glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslanev, za je glasovalo 75, proti nihče.
(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)
Amandma je sprejet.

Prehajamo na odločanje o zadnjem amandmaju, in sicer k 23. členu, ki so ga vložile poslanske skupine SDS in NSi. Želi kdo besedo?

Gospod Čuš, v imenu poslanske skupine, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se zavedamo, da so samostojni podjetniki v preteklosti bili deležni določene ugodnosti na tem področju, ampak vseeno se v Poslanski skupini SDS zavedamo, da je vlada Alenke Bratušek izvajala paradigmo

obdavčenja in jemanja denarja tistim, ki nimajo nič ali pa tistim, ki ustvarjajo. Tako so samostojni podjetniki že bili dodatno obremenjeni v času vlade Alenke Bratušek z višjim davkom na dodano vrednost, podražitvijo vinjet ter posledično prevozov, pripravljala pa se tudi davek na nepremičnine, ki bo dodatno obremenil samostojne podjetnike.

Nekako se nam zdi neprimerno, da s paradigmo obdavčevanja in bremenjenja tistih, ki še v tej državi sploh ustvarjajo in preko gospodarstva potem ne samo, da financirajo naše plače, ampak v bistvu zagotavljajo vse funkcije države, torej javnega servisa, javnih služb, po drugi strani pa zagotavljajo tudi to, da Slovenija ostaja socialna država. Vsaj takšna naj bi bila. Zato z našim amandmajem predlagamo, da se vpeljava teh novih bremen prestavi, da se lahko tudi ti subjekti prilagodijo oziroma da vidijo, če bodo sploh preživeli. Ob tem bi dodal, da nas žalosti, da je vlada Alenke Bratušek zelo neprijazna do tistih, ki ustvarjajo in do zasebne lastnine nasploh. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo? Če ne, prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 47.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo končali z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Državni zbor je v drugi obravnavi sprejel amandmaja k 5. členu in k 22. členu dopolnjenega predloga zakona in sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali bodo vložili morda amandmaje.

Če ne, potem na prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Hkrati vas obveščam, da me Zakonodajno-pravna služba ni obvestila, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen, niti ni tega obvestila sporočila vlada. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti.

Še kdo želi besedo? Bomo dali najprej besedo gospodu Horvatu, ki se je prvi javil v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, gospod minister s sodelavko in sodelavcem!

Naj povem, da Poslanska skupina Nove Slovenije ne more podpreti takšnega zakona. Zakon je nastal na hitro, zato da na hitro zapolni finančno vrzel v zdravstveni blagajni. Gre za parcialno rešitev, gre za rešitev po liniji najmanjšega napora, za dobre rešitve pa

je potreben napor. In gospod minister, naj še enkrat, kot sem danes že povedal, povem, da imate v Novi Sloveniji zaveznika, ko boste prišli pred ta zbor s sistemsko rešitvijo. Ne bojte se, gospod minister, nobenih lobijev, ne bom jih našteval, jih je pa ogromno, ker iz zdravstvenega sistema odteka denar ne po kapilarah, ampak v potokih, in to je treba zaježiti. To je treba zaježiti.

Naše podpore ne bo. Pričakujemo pa, da boste v tem mandatu, kolikor časa bo pač trajal, prišli, spoštovana koalicija, s sistemsko rešitvijo. Res je, da jo potrebujemo morda že 20 let, ampak zdaj je "vrag šalo vzel", zdaj je treba pristopiti k sistemskim, domišljenim rešitvam, drugače bo ta podsistem razpadel. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Horvat.

V imenu Poslanske skupine SLS ima besedo gospa Jasmina Opec..

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zakona ne bomo podprli, ker gre za krivičen zakon, ki najbolj obremenjuje najbolj šibke, ker posega v zasebnost in s tem v človekove pravice, ker prinaša določbe, ki odpirajo več vprašanj, kot dajejo odgovorov, predvsem na področju čezmejnega zdravstva predvsem otrok. To ni zakon, ki bi stabiliziral zdravstveno blagajno in odpravil slabosti v zdravstvu. Učinkovito ukrepanje in rešitve se skrivajo v sistemskih spremembah, ki bi jih morali že včeraj obravnavati v tem državnem zboru.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo v svojem imenu? Želi še kdo besedo v imenu poslanske skupine najprej?

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo gospod Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

V Pozitivni Sloveniji bomo podprli ta zakon, saj se nujnost sprejetja le-tega reflektira v njegovi vsebini, to je stabilizacija javne zdravstvene blagajne in implementacija direktive EU o čezmejnem zdravstvenem varstvu. Zelo simbolično. Ta meja, da vnesemo direktivo v naš pravni red, je ravno na današnji dan zadnji datum. Dodatni denar po tem zakonu se zbira z upoštevanjem principa pravičnosti. To je z odpravo določenih nesorazmerij. Glede direktive EU o čezmejnem zdravstvenem varstvu pa se pravice iz zdravstvenega varstva v principu širijo. V Pozitivni Sloveniji se zavedamo resnosti stanja v zdravstveni blagajni, in to je treba imeti pred očmi ob sprejemanju tega zakona. V naslednjem letu je napoved okrog 150 milijonov minusa v zdravstveni zavarovalnici. In predvideno je, da se 50 prinese še potem v

naslednje leto, 50 bodo potrebni še neki drugi ukrepi, pri 50 bi pa tudi ta zakon omilil izgube. Ob tem je treba povedati, da zdravstvena blagajna financira programe zdravstvenih storitev in notranje rezerve ne vplivajo na bilanco stanja v zdravstveni blagajni neposredno.

V Pozitivni Sloveniji bomo ta zakon podprli, saj je to nujno. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jazbec. Gospod Jurša, v imenu Poslanske skupine DeSUS, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospa podpredsednica, hvala za besedo. Verjetno ne bom povedal nekaj takega, kar že v naprej vsi ne bi razumeli, da bomo v naši poslanski skupini podprli predlagani zakon. Ne samo zaradi tega, ker ga je predlagal minister iz naše kvote, ampak ocenjujemo vseeno, da določene rešitve na področju financ moramo izpeljati v čim možnem krajšem času. Ne bom govoril o implementaciji evropske uredbe v naš pravni red, kajti to bomo naredili dejansko zadnji dan, bom pa povedal še eno zadevo. Mi bomo podprli sistemske rešitve, ne glede na to, kateri minister jih bo predlagal, ali bo to minister iz naše kvote ali pa kakšen drug minister, ker ocenjujemo, če ne bomo našli rešitve, bomo potem imeli na področju zdravstva velike težave. Verjetno pa si nobeden izmed nas, ki sedimo v tej dvorani, pa tudi ne tisti, ki nas mogoče spremlja danes ob televiziji – upam, da jih je malo, ker je lep dan zunaj – da si želimo javnega zdravstva in dejansko zdravstvene varnosti, da ne bomo prišli slej kot prej tako daleč kot v nekaterih državah, ki so tako opevane, pa če hočete tudi Združene države Amerike, kjer dostopa do javnega zdravstva oziroma do njihovega zdravstva skoraj nimajo.

Zato še enkrat, podprli bomo predlagani zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Lisec, v imenu Poslanske skupine SDS, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Minister, kolegi in kolegice!

V Poslanski skupini SDS predlaganega zakona v obliki kakršen je pred nami, nikakor ne moremo podpreti. Pod to vlado, ki se imenuje socialna vlada, se z različnimi stopnjami povečujejo prispevki za tiste skupine, ki so že tako najbolj ranljive z dajatvami, z davki in pa globami, ki jih z vsakodnevnimi predlogi pripravlja ta vlada. Nikakor se ne morem strinjati z nekim horuk zakonom, ki je med tistimi najbolj občutljivimi, na drugi strani pa se ministrstvo izgovarja, da notranjih rezerv na področju zdravstva ni več. In še več, na področju javnih naročil se v času enega leta, dveh let oziroma celo več let ni naredilo popolnoma nič. V

zdravstveno in proračunsko blagajno dajete denar notri s strani tistih, ki denarja sploh nimajo, tako tudi finančne posledice zakona ne bodo tako optimistične, kakor vi to zagotavljate. V Poslanski skupini SDS menimo, da take horuk akcije nikakor niso sprejemljive, da bomo nadaljevali tako, kot je rekel vodja neke druge stranke, ni važno, kdo je minister, če so ukrepi slabi, jih nikakor ne moremo podpreti.

In ta zakon in ti ukrepi so slabi, zato jih v Poslanski skupini SDS ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi obrazložiti glas kdo v svojem imenu?

Gospod Jazbec, izvolite.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Sam bom podprl ta zakon. Če poznamo tabelo, kako različni so prispevki v zdravstveno blagajno, ne bom našteval vse te številke, ker smo že šli skozi, ampak dejansko gre za velika nesorazmerja. S tem zakonom to samo nekoliko popravljamo. Zanimivo je, da glavni izkupiček ali glavni nosilci bremena pri tem zakonu je skupina ljudi, ki danes v štiriurni debati sploh ni bila omenjena. To so avtorske in podjemne pogodbe, kar pomeni, da se v principu z večino v z zakonu tudi v opoziciji vsi strinjate, kar me veseli.

Povedal bi, če ne bo ta zakon sprejet, to pomeni izjemno težko situacijo za zdravstveno blagajno. V tem primeru kaj se lahko zgodi? Lahko samo posežemo v košarico pravic, kakovosti verjetno ne bomo znižali, pa tudi cen zdravstvenih storitev praktično ne moremo več nižati, zato bom ta zakon podprl. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica!

Jaz tega zakona ne bom podprl predvsem iz razlogov, ki so bili že v današnji razpravi povedani. Veliko veliko denarja v zdravstvu gre v napačno smer in v napačne roke. Če bi ta denar, ki v zdravstvu je, znali pravilno uporabiti, takšne rešitve, kot so sedaj predlagane s tem zakonom, ne bi bile potrebne.

Jaz tega zakona ne bom podprl, ker ponovno obremenjuje mlade, brezposelne mlade in pa samostojne podjetnike. To je ponovno davek in čisto nič drugega kot ponovna obremenitev najbolj ranljivih skupin v tej družbi. Kako dolgo bomo v parlamentu dopuščali, da gredo stvari v to smer? Kako lahko gledamo v tla in sprejemamo rešitve, ki so škodljive za večino državljanov in državljanov Republike Slovenije? In ta zakon ponovno ravno to počenja.

Obremenjuje najbolj ranljive skupine naših državljanek in državljanov. In tiste, ki na eni strani tako ali tako se težko prebivajo v izobraževanju, da lahko normalno pokrivajo vse tiste stroške, ki so potrebni za njihovo šolanje. Na drugi strani obrtnike, espeje, ki se še v tem trenutku s težavo prebijajo iz dneva v dan in plačujejo v vse blagajne. Te je treba ponovno obremeniti. In točno to ta sedanja vlada počenja.

Jaz mislim, da je to absolutno skrajno neodgovorno in škodljivo za večino teh ranljivih skupin v naši Republiki Sloveniji, zato tega zakona ne bom podprl.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Vidim, da je veliko želja po razpravi, zato odpiram možnost za prijavo k razpravi za obrazložitev glas v svojem imenu.

Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za besedo.

Moram priznati, da se v teh dneh namenoma nisem oglašal, ker sem pričakoval argumentacijo, ki bi bila na bolj realnih osnovah. Prvič, v slovenski družbi se soočamo z neverjetnim porastom civilizacijskih bolezni, ki so botrovale temu, lahko rečemo, brutalnemu kapitalizmu po eni strani, ker smo bili ujetniki kitajskih izdelkov, tudi prehrabnih, španskih, italijanskih prekupevalcev z zelenjavo, torej na preventivnem delu v slovenski zdravstveni politiki nismo naredili ničesar. Ta zakon bi morali resorsko uskladiti tudi z Ministrstvom za kmetijstvo. Smo ujetniki hitro pripravljene hrane, imamo celo vrsto bolezni pri mladih, imamo celo vrsto bolezni zaradi neverjetnega števila porasta sladkih pijač, s celo vrsto dodatkov. Torej preventiva je najcenejša tudi v zdravstveni politiki. Po drugi strani je zadeva pereča tudi zaradi slabega poslovanja velikih zdravstvenih subjektov. Tretja stvar, ki ste jo pa lahko pred kratkim zasledili v medijih, so pa tako imenovani monopoli na področju distributerjev farmacevtskih izdelkov, kjer so kartelna dogovarjanja, nenormalne cene, in vse to botruje potem nenormalnim izdatkom za zdravstveno zavarovanje. K vsemu navedenemu moram dodati še to, da bodo vse to plačevale najbolj ranljive skupine. Ponovno bodo zmanjšane neto plače, brez dodatnega zavarovanja danes skoraj ne morete funkcionirati, in lahko rečem, da je to poraz. To je politika najmanjšega odpora, iskanja najbolj preprostih rešitev in politika, ki pelje v propad to državo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Samo še malo pozornosti, še dva razpravljalca sta na seznamu.

Izvolite, gospod Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Eden od poslancev ali poslanka je postavila pomembno vprašanje, kaj bi se zgodilo, če ta zakon ne bi bil sprejet. To je pomembno vprašanje. Veste, kaj bi se zgodil? To je moje mnenje, vsak ima pravico do svojega mnenja in zato smo v parlamentu različni ljudje. In ne pričakujte, da bi jaz pritrdil kateremukoli, poziciji ali opoziciji, ker pač to ni v moji naravi. Naj nadaljujem. Kaj bi se zgodilo? To, kar se bo zgodilo čez nekaj časa, pol leta, leto, dve, tri – prestrukturirati bi se moral javni sektor. Več zdravstva, boljše zdravstvo in boljša sociala je samo posledica dobro delujočega gospodarstva. Ali veste, da to vedo že vsi? Glejte, danes v Financah beremo: "Srbski minister za gospodarstvo Radulović pravi: Znižanje davkov je pomembno za okrevanje gospodarstva." In v zelo obširnem članku govori o tem, da bo vztrajal na znižanju obremenitev gospodarstva. Mi pa to gospodarstvo in to prebivalstvo spet dodatno obremenjujemo. Veste, jaz ne glasujem proti zato, ker bi bil proti tej poziciji, čisto vseeno mi je, kdo je v poziciji – najbolje bi bilo, če bi bil jaz, kajne, to pa je res ... / smeh v dvorani/ Pa še eno trditev je postavil minister: "Zdravstveni sistem je v težavah." Ja, čakajte, tudi gospodarstvo je v težavah, prebivalstvo je v težavah! Koliko dodatnih položnic bo prebivalstvo še dobilo in s čim ga bomo še obremenili?! Mislim, da je ta pot napačna. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

V precej obširni razpravi, pri kateri večine poslank in poslancev ni bilo, smo se trudili z argumenti pojasniti, zakaj je ta zakon potreben. Uvodoma povem, da bom zakon podprla. Poleg tega moram reči, da bom ta zakon podprla tudi zato, ker nosi zasnove novega zdravstvenega sistema, ki ga bomo zastavili v sistemskem zakonu. In tega si nekako ne znamo dopovedati, kajti ta zdravstveni sistem mora težiti k večji pravičnosti in solidarnosti. Pravite, da bomo obremenili najbolj ranljive. Potem pa vas vprašam, kakšna je razlika med mladim delavcem, recimo 26 let starim in plačuje 105 evrov prispevka za zdravstvo, in mladim študentom, ki podaljšuje svoj študij in plačuje 14 evrov. Kdo ga mora vzdrževati? Ta delavec ga mora vzdrževati. 80 % vseh sredstev za zdravstveni sistem prispevajo zaposleni. Zato vam pravim, da moramo iti v smeri, pa če že nočete nas slišati, pogledajte malo čez mejo, pa boste videli, da takšnih zdravstvenih sistemov nimajo. Treba je iti v smeri postopnega izenačevanja višine prispevkov, tisti, ki tega ne zmorejo, jim mora pomagati socialna država. To je pravilna smer.

In še povezava, gospod Vizjak, ...

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Samo trenutek ...

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): ... lahko končam brez vaših intervencij. Mi lahko prosim vrnete te sekunde?

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Kar nadaljujte.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa. Enostavno povedala bom to, kar sem rekla že prej. Proti demagogiji se z argumenti ne da boriti in večina stvari, ki sem jih slišala danes so demagoške. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sprašujem, če želi še kdo besedo?
Gospa Lejla Hercegovac, pa potem gospod Žnidar.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz bi želela danes, da tudi v pozitivni luči pogledamo današnje sprejetje interventnega zakona. Danes je 25. oktober in danes začena veljati direktiva o čezmejnem zdravljenju v Evropski uniji. To je tudi potrdila Evropska komisija in predstavnica Evropske komisije v Sloveniji. To pomeni, potrebujemo jasna določila čezmejnega zdravljenja. Res je, dilem je bilo, res je, da smo jih poskušali na najboljši način razložiti, pojasniti. Res je, da želimo sistemske spremembe in sistemski zakon. Je pa varovalka tudi z datumom, da se to naredi, zato mislim, da ni nobenega razloga, da tega zakona danes ne bi sprejeli.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani gospod minister, kolegi in kolegice!

S to novelo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju se povečuje minimalni mesečni znesek plačevanja prispevkov za samostojne podjetnike. In to za tiste, ki to gospodarsko dejavnost opravljajo kot poklicno dejavnost in kot edini in glavni poklic. Jaz se strinjam, da ko gledamo čez mejo, ampak gledamo z veliko žalostjo, pa se pripravljavec in tudi vladna koalicija ne vpraša, zakaj naši samostojni podjetniki prenašajo sedež in svojo dejavnost v sosednje države. Jaz bi rekel, da z veliko sramoto bi vsi morali dati glave dol. Ampak to je dejstvo, to je realnost. In to se dogaja s takšnimi predlogi zakonov, kot je ta zakon. In potem se nihče ne vpraša, od kod bomo sfinancirali naš državni proračun. Jaz bi rekel, naše sosede so zelo vesele dobrega,

strokovnega, poslovnega kadra, ki ga s tako politiko prelivamo v sosednje države.

Ampak vehementno se to vladajoče koalicije ne tiče in sprejema takšne zakone. Zato bom seveda glasoval proti temu zakonu.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sprašujem, če kdo še želi besedo?
Gospod Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Jaz bi se pridružil predhodnikom. Ko smo poslušali evropskega komisarja za regionalni razvoj, je povedal, da je v Evropi približno 26 milijonov brezposelnih in 26 milijonov malih podjetnikov. Vsak bi enega zaposlil, pa ne bi bilo več brezposelnih. V Sloveniji je delo tako obremenjeno, da recimo na Slovaškem za tisoč evrov neto plače plačajo 340 evrov prispevkov, pri nas pa za tisoč evrov 730 evrov.

V Sloveniji imamo zadnjič je bilo po medijih, 21 tisoč samozaposlenih, ki živijo na robu revščine skupaj s svojimi družinskimi člani. Mi pa dvigujemo prispevno stopnjo. Pri nas namesto da bi vsak mali podjetnik na novo zaposloval, na veliko odpuščajo. Zapirajo svojo dejavnost, ker se zavedajo, da vsaj nekaj let ne bodo mogli poslovati, tisti ki pa so dolžni in ne morejo zapreti svoje dejavnosti, niti ne morejo dobiti socialne podpore. Tisti so na robu revščine in nihče jim nič ne pomaga. Zakaj pa so? Zato ker so veliki upniki, med največjimi dolžniki je pa tudi država. Stečajni upravitelji kot mrhovinarji stojijo na stečajnih masah, ne poplačujejo podizvajalcev, ti pa enostavno propadajo. Ni čudno, da bežijo vsi ven, da si rešijo svojo kožo in rešijo pred revščino svoje družinske člane.

Zato tudi jaz tega zakona ne bom podprl.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo? Če ne, glasujemo o zakonu.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 32.
(za je glasovalo 49.) (Proti 32.)

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 18. sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali v torek ob 10. uri.

Samo še eno obvestilo za člane in članice Odbora za zadeve Evropske unije. Seja odbora se bo nadaljevala čez deset minut v veliki dvorani na Tomšičevi. Vsem ostalim pa nasvidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 25. OKTOBRA 2013 OB 14.15 IN SE JE NADALJEVALA 29. OKTOBRA 2013 OB 10. URI.)

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjamo z nadaljevanjem 18. seje Državnega zbora. Obveščena sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanka in poslanci: mag. Katarina Hočevar do 15. ure, gospa Iva Dimic, gospa Janja Napast, gospa Alenka Jeraja, gospod Jožef Horvat, gospod Rihard Braniselj do 14. ure oziroma od 14. ure dalje gospod Zvone Černač, dr. Vinko Gorenak in gospod Dragutin Mate.

Vse ostale lepo pozdravljam.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU PO NUJNEM POSTOPKU.**

Spoštovane kolegice in kolegi, prosim, če zasedete svoja mesta. Nadaljujemo sejo.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo državni sekretarki gospe Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovana gospa podpredsednica, gospe in gospodje poslanci!

Državni zbor danes razpravlja o predlogu novele Zakona o bančništvu, ki bo vzpostavil pravni okvir za delitev bremen reševanja bank v težavah med državo na eni strani ter upniki banke na drugi strani. S tem pa tudi omogočil nadaljevanje že začetega postopka sanacije slovenskega bančnega sistema.

Naj uvodoma poudarim, da je besedilo novele nastalo v tesnem sodelovanju s ključnimi deležniki na področju urejanja predmetne tematike, zlasti z Banko Slovenije. Gradivo je bilo v mnenje poslano Evropski centralni banki ter vseskozi usklajevano z Evropsko komisijo oziroma natančneje s predstavniki Generalnega direktorata za konkurenco. Evropska komisija je od začetka finančne krize sprejela 7 priporočil o uporabi pravil o državni pomoči v zvezi s finančnimi institucijami. V teh sporočilih so navedena podrobna navodila glede meril združljivosti državne pomoči finančnemu sektorju z notranjim trgov v skladu s 107. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije. Čeprav je bilo že iz predhodnih sporočil razvidno načelo porazdelitve bremena, pa je ključno sporočilo Komisije, ki se uporablja od 1. avgusta 2013 dalje.

V tem sporočilu Evropska komisija kot pomembno merilo za dopustnost državne pomoči in dopustnost uporabe javnih sredstev pri reševanju težav banke določa ustrezno delitev bremena glede zagotavljanja kapitalne ustreznosti banke med državo na eni strani in delničarji ter upniki na drugi. Državna pomoč ne sme biti dodeljena, dokler lastniški kapital, hibridni kapital in podrejeni dolžniški instrumenti v celoti ne prispevajo k izravnavi morebitnih

izgub. Evropska komisija je Republik Sloveniji nedvoumno sporočila, da nova pravila glede državne pomoči veljajo tudi za izvedbo ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Ker v Sloveniji trenutno ne obstaja zakonska možnost, da bi imetniki hibridnih oziroma podrejenih instrumentov s prisilnim prenehanjem ali konverzijo v delnice banke prispevali k reševanju bank, se v ta namen spreminja in dopolnjuje zakon o bančništvu.

Nekaj ključnih poudarkov o samem besedilu. Z zakonom se uvaja nov izredni ukrep, ki ga lahko uporabi Banka Slovenije za zagotavljanje potrebnega kapitala za doseganje kapitalne ustreznosti oziroma solventnosti banke. Ukrep se nanaša na prenehanje ali konverzijo kvalificiranih obveznosti v delnice banke, ki se lahko uporabi, kadar v zvezi z banko obstaja povečano tveganje in ni verjetno, da bi Banka Slovenije z drugimi ukrepi dosegla kratkoročno in dolgoročno kapitalno ustreznost ali ustrezen likvidnostni položaj banke. Ob tem je treba še poudariti, da je uporaba izrednega ukrepa v javnem interesu zaradi preprečitve ogroženosti stabilnosti finančnega sistema.

Po predlogu zakona se kot kvalificirane obveznosti šteje obveznosti do delničarjev banke iz naslova vplačanega osnovnega kapitala, nadalje obveznosti do imetnikov finančnih instrumentov, ki se prištevajo v temeljni oziroma dodatni kapital banke, kot tudi obveznosti banke do upnikov, ki bi se v primeru prenehanja banke poplačale po poplačilu navadnih terjatev do banke. Pomemben je tudi vrstni red glede prenehanja ali konverzije kvalificiranih obveznosti banke, saj upošteva vrstni red poplačila teh obveznosti v primeru, če bi bil v banki uveden stečaj, in to tako, da izgubo zaradi kapitalnih potreb banke najprej v celoti nosijo delničarji, šele potem je mogoče kritje izgube s prenehanjem ali konverzijo pripisati tudi upnikom iz naslova kvalificiranih obveznosti banke. Višina prenehanja ali konverzije se določi v obsegu, ki je potreben, da se banki na podlagi tega ukrepa in z upoštevanjem pogojev ter možnosti za izvedbo drugih ukrepov zagotovi potreben kapital.

Predlagatelj je velik pomen namenil tudi vprašanju retroaktivne veljavnosti zakona, pri čemer menimo, da predlagani zakon ne krši prepovedi povratne veljave, saj je opravil test sorazmernosti.

Glede na vse navedeno predlagam, da Državni zbor predlog novele Zakona o bančništvu podpre. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za obrazložitev državni sekretarki.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku gospodu Starmanu. Izvolite.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica, in lep pozdrav vsem skupaj.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 21. seji dne 23. 10. 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje po nujnem postopku, ki ga je Kolegij predsednik Državnega zbora na svoji 67. redni seji dne 11. 10. 2013 tudi potrdil.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, dne 23. 10. so štiri poslanske skupine koalicije vložile amandmaje k 2., 6., 7., 14., 15., 18., 20., 23., 28., 30. in 32., 33. in 38. členu zakonskega predloga. Vložen je bil tudi amandma k 3. členu Poslanske skupine SDS, ki je bil potem v času trajanja odbora spremenjen in obravnavan kot tak in na koncu tudi ni bil sprejet. V okviru dodatnega delovnega gradiva je odbor sprejel še mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance z dne 18. 10. 2013, mnenje Evropske centralne banke o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu z dne 18. 10. 2013 ter pismo Državnemu zboru z mnenjem glede podrejenih obveznic Abanke gospe Julije Patajac Kosmač in gospoda Giannija Kosmača z dne 18. 10. 2013, pripombe Društva malih delničarjev Slovenije z dne 22. 10. 2013 ter dopis Slovenskega zavarovalnega združenja z dne 23. 10. 2013.

Seji so prisostvovali predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe ter Društva malih delničarjev Slovenije in predstavniki Banke Slovenije.

V uvodni obrazložitvi členov je državni sekretar z Ministrstva za finance poudaril, da predlog predstavlja podlago za vzpostavitev pravnega okvira za delitev bremen v primeru reševanja bank v težavah med državo na eni in določenim kategorijam upnikov bank na drugi strani, kar bo omogočilo nadaljevanje že začete sanacije slovenskega bančnega sistema. Besedilo je nastalo v tesnem sodelovanju med Vlado, Banko Slovenije in Evropsko centralno banko, ki predlog zakona podpira, in je usklajeno z Evropsko komisijo, konkretno z generalnim direktoratom, pristojnim za konkurenco, ki je od začetka finančne krize izdala že več usmeritev za reševanje bančnega področja.

Upošteva, da ima Slovenija v postopku državnih pomoči že dve banki, NLB in KBM, in ob že sprejeti načelni vladni odločitvi za izvedbo tovrstnih ukrepov še v Abanki, je jasno, da se bodo nova pravila državnih pomoči za banke uporabljala v vseh treh primerih. V ta namen pa mora Slovenija odpreti zakonsko možnost za prispevek imetnikov hibridnih oziroma podrejenih instrumentov za reševanje bank, kar hkrati predstavlja tudi ključni namen zakonskega predloga, ki je v obravnavi.

Ob predstavitvi mnenje je predstavnica Zakonodajno-pravne službe povedala, da je večina posredovanih pripomb z vloženimi amandmaji štirih poslanskih skupin koalicije na ustrezen način upoštevanih. Po daljši razpravi se je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora odbor opredelil do vloženih amandmajev štirih poslanskih skupin koalicije k 2., 6., 7., 14., 15., 18., 20., 23., 28., 30., 32., 33. in 38. členu in jih sprejel, amandmaja k 3. členu Poslanske skupine SDS pa odbor ni sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona in predlagamo, da ga potrdi tudi Državni zbor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Andrej Šircelj v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki že zelo dolgo spremljamo težave bančnega sistema in v zvezi s tem tudi predlagamo različne rešitve. Ena izmed ključnih rešitev za reševanje slovenskega bančnega sistema je, prvič, ugotovitev dejanskega finančnega stanja in, drugič, ugotovitev odgovornosti za nastalo situacijo. Mimo teh dveh zadev ne moremo niti ob tej spremembi Zakona o bančništvu, ki dejansko pomeni delitev bremen med lastniki podrejenih finančnih instrumentov in državo. Z drugimi besedami, ta zakon napotuje na to, da se uvaja v Zakonu o bančništvu poseben stečajni postopek za banke. Namreč, vsi ti ukrepi so zelo podobni ukrepom, ki predstavljajo stečajni postopek.

Kot je povedala državna sekretarka, je bil ta zakon narejen s sodelovanjem Evropske komisije, s sodelovanjem Evropske centralne banke, ki je dala mnenje. Skratka, tukaj se postavlja že vprašanje, ali se zakon piše v Bruslju ali se piše v Ljubljani. Gre pa seveda za osnovno vprašanje, da ob tem zakonu dejansko ne poznamo, kakšno je stanje v bančništvu. V proračunu za leto 2014 je rezerviranih 1,2 milijardi za dokapitalizacijo vseh slovenskih bank. Ob tem se upravičeno sprašujemo, ali je to špekulacija: ali je to špekulacija glede na dejansko stanje v bančnem sistemu in ali je to dejansko špekulacija vlade Alenke Bratušek, bomo ugotovili, ko bodo jasni stresni testi in ko bo jasna ocena aktive slovenskih bank. Skratka, pravih informacij nimamo in jih tudi nismo dobili oziroma imamo nekatere informacije, ki pa

so verjetno nerealne s strani Banke Slovenije o tem, koliko je dejansko slabih terjatev in koliko bo potrebnih slabitev za to, da bodo banke imele uravnovešene bilance oziroma stvarne oziroma realne bilance.

V Slovenski demokrati stranki bomo odločitev o tem zakonu vezali na izredno pomemben amandma, ki smo ga že dali na Odboru za finance, in sicer je to amandma glede same bančne tajnosti. Namreč, bančna tajnost, tako kakor je opredeljena v sedanjem zakonu in po sedanjem zakonu, dejansko onemogoča institucijam, ki skrbijo za nadzor, in tudi tistimi institucijam, ki bi morale že vnaprej vedeti, kakšno je stanje v bančnem sistemu, da dejansko odgovorijo na vprašanje, kdo je odgovoren za tako stanje v bančnem sistemu in kdo bo navsezadnje odgovoren za to, da bodo davkoplačevalci iz svojega denarja preko davkov plačevali za napake v bančnem sistemu, ki so se lahko zgodile ne namenoma, lahko pa tudi namenoma na podlagi klientelističnih, prijateljskih, političnih povezav. Tukaj gledamo za celotno obdobje, ne glede na to, v katerem obdobju je bila določena vlada. Odgovornost koga? Tukaj je v prvi vrsti najbolj odgovorna institucija, ki stalno bdi nad poslovnimi bankami, to je Banko Slovenije, na drugem mestu so nadzorni sveti in na tretjem mestu so seveda uprave. Ni vedno rečeno, da v tem vrstnem redu, vendar glede na to, da se s tem zakonom uvaja tako imenovana stečajna zakonodaja, po kateri bodo šle nekatere državne banke, je nujno, da se sprejme amandma, ki drugače opredeljuje bančno tajnost in ki omogoča vsem poslovnim bankam in tudi ostalim, da se ugotovi odgovornost za stanje v bančnem sistemu, katerega bodo plačali davkoplačevalci.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Šircelj.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Ta zakon je nastal v Sloveniji, je pa v popolnem sozvočju z evropsko politiko na tem področju. Obravnava osrednje vprašanje; vprašanje o tem, kako daleč smo pripravljeni iti pri socializaciji, torej podružbljanju izgub v slovenskem bančnem sistemu. Obstaja linija odgovornost. S predhodnikom se ne strinjam, da je za situacijo najbolj odgovorna Banka Slovenije, šele nato pa nadzorni sveti in uprave bank. Uprave bank so prve odgovorne, nadzorni sveti, ki niso opravili vloge korektnega nadzora, na drugem mestu in šele nato lahko iščemo odgovornost tudi pri regulatorju in nadzorniku bančnega sistema, da tam odgovornost obstaja, smo prepričani tudi mi. A zgodbe o iskanju krivcev in nujnih potezah, ki jih moramo narediti za stabilizacijo bančnega sistema na način, da se ta ne bo v celoti preliil v breme davkoplačevalcev, sta dve strani te zgodbe.

Predlagamo, da z virtualnimi ukrepi, ki naj bi zagotovili prekinitev bančne tajnosti, ne mešamo ukrepov, ki jih moramo nujno storiti, zato da se v breme proračuna in posledično breme davkoplačevalcev ne prelije večji del bremena, kot je to nujno potrebno.

Zanimiva je hipokrizija nekaterih, ki so mesec dni nazaj napovedali interpelacijo zoper finančnega ministra, ker je v nadzorovani likvidaciji dveh manjših poslovnih bank zagotovil varovanje in zavarovanje depozitov, tudi tistih višjih od 100 tisoč evrov. Danes pa se čuti bolečina zato, ker enakega zavarovanja nismo zagotovili tudi tistim, ki so imetniki podrejenih, hibridnih in drugih finančnih instrumentov teh bank. Zato ponavljamo, da je tukaj ključno vprašanje, kako daleč v prevzemanju skupnega bremena za izgube bank smo pripravljeni iti.

Socialni demokrati bomo podprli ta zakon, zato ker menimo, da je treba postaviti jasno mejo, do kod lahko davkoplačevalci in davkoplačevalke prevzemajo bremena izgub v bankah. Tako bo ravnala vsa odgovorna politika. Še posebej zato, ker je tudi Evropska komisija v svojem letošnjem sporočilu o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank jasno določila vrstni red kvalificiranih terjatev, vrstni red prevzemanja odgovornosti za izgube. Zakon o bančništvu, kot je danes pred nami, tako uvaja mehanizem za zagotavljanje kapitala banke z uporabo zasebnih sredstev, in sicer sredstev delničarjev banke ter določenih kategorij upnikov banke, to pa so kvalificirane kategorije upnikov, s čimer se zmanjšajo zahteve za uporabo javnih sredstev. Na ta način želi Vlada s tem zakonom prenesti del bremena sanacije bank tudi na tiste zasebnike, ki so kupovali hibridne in podrejene instrumente, od teh pa so si lahko zaradi višje ravni tveganja obetali tudi višje donose.

Zakon predvideva, da se bodo tovrstni instrumenti bodisi preoblikovali v najkvalitetnejši kapital banke, torej navadne delnice banke, ali tako, da se torej izboljša kapitalna ustreznost banke. Novela natančno opredeljuje, katere so kvalificirane obveznosti, ki se lahko uporabijo za prenehanje ali konverzijo, kadar v zvezi z banko obstaja povečano tveganje in Banka Slovenije zoper banko izda odločbo o izrednih ukrepih. Naj poudarimo, da novela Zakona o bančništvu v celoti sledi logiki insolventne zakonodaje v primeru stečaja v bankah in uvaja identični vrstni red poplačila s pravilom, da imetniki hibridnega ali drugega podrejenega instrumenta ne more biti v slabšem položaju v primeru, ko je banka deležna javnih ukrepov podpore.

Socialni demokrati bomo zato predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Frangež.

V imenu Poslanske skupine Državlanske liste ima besedo gospod Marko Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani prisotni!

Slovenski bančni sistem je stabilen in zaupanja vreden. Nobena skrivnost sicer ni, da se tudi naše banke v zadnjih letih soočajo z nekaterimi težavami, a glede tega niso nikakršna izjema v evropskem ali svetovnem merilu. K sanaciji bančnega sistema so morali pristopiti tako rekoč skoraj v vseh evropskih državah. Razlika, ki se kaže med nami in ostalimi, je le v hitrosti in učinkovitosti pristopa k sanaciji. Za razliko od mnogih držav, ki so se sanacije lotili hitro in odločno, kar je pripomoglo k hitrejšemu okrevanju celotnega gospodarstva, mi še vedno stopicamo na mestu. Najboljši primer hitrega in odločnega ukrepanja predstavljajo Združene države Amerike, kjer so se problema lotili takoj, se pravi pred petimi leti. Kmalu zatem pa je že bilo jasno, da bodo davkoplačevalci iz te zgodbe izšli kot zmagovalci. Država je dobila nazaj več, kot je v reševanje bančne luknje vložila. Tega v Sloveniji tudi zaradi počasnosti ukrepanja, žal, ne moremo več pričakovati.

Vlada, ki se je bila v letu 2009 morala s krizo prva soočiti, je svoja prizadevanja namesto v sanacijo bančnega sistema usmerila v kenezijanski razvojni preobrat, na katerega pet let kasneje še vedno čakamo. Prejšnja vlada je vsem preprekam navkljub pripravila koncept reševanja in pričela z zakonskimi spremembami, potrebnimi za sanacijo, na aktualni vladi pa je, da te ukrepe dodela, jih sprejme in čim prej udejanji. Poglavitna sprememba Zakona o bančništvu in sprememba, okoli katere je bilo dvignjenega največ prahu, je nedvomno konverzija podrejenih obveznic v kapital banke, pod določenimi pogoji in z odločitvijo Banke Slovenije. Podrejene obveznice so vrednostni papirji, ki so praviloma namenjeni dobro poučenim vlagateljem, saj gre za vrednostne papirje, ki so bolj tvegani od navadnih obveznic ali depozitov. Zaradi obljubljenih višjih donosov pa se za takšno naložbo odloči tudi marsikateri nepoučeni vlagatelj. Ali je bil ob tem ustrezno seznanjen s tveganjem ali ne, je odvisno od primera do primera. Prav je, da se vlagatelje obvesti o njihovih pravicah in če so se dogajali in se še vedno dogajajo primeri zavajanja nepoučenih vlagateljev, se morajo takšni primeri rešiti individualno preko sodišča. Hkrati pa se moramo zavedati, da je praktično nemogoče, da bi bili vsi vlagatelji v podrejene obveznice zavedeni oziroma prevarani. Veliko jih je tovrstne vrednostne papirje kupilo z zavedanjem, v kakšen finančni instrument vlagajo ali pa so podrejene obveznice kupili na sekundarnem trgu, ko so jih ob težavah v bankah po celem svetu, predvsem tuji lastniki, že začeli prodajati pod ceno. Poleg obljubljenega nominalnega donosa so takšni vlagatelji računali na dodatne profite zaradi cene, ki je bila nižja od nominalne.

Vprašanje, ki se mi na tem mestu postavlja, je, ali bi bilo prav, da bi izgubo teh

vlagateljev, ki so se zavedali tveganja, nosili tudi tisti, ki o takšnih donosih lahko le sanjajo, saj so edine obrestni, ki jih poznajo, obrestni negativnega stanja na tekočem računu, s katerim nekako povežejo mesec z mesecem.

V Državljanski listi vedno zagovarjamo liberalno stališče pravice posameznika do svobode odločanja, a hkrati poudarjamo, da mora za sprejeto odločitev posameznik sprejeti tudi odgovornost in se soočiti z morebitnimi posledicami lastne odločitve, ne glede na to, ali so te res zanj ugodne ali neugodne.

Nekateri, bolj kot ne iz političnih razlogov, odpirajo vprašanja o retroaktivnosti zakona. Strinjam se, da je retroaktivnost zakonodaje nekaj, kar moramo sprejemati z veliko mero previdnosti. V predlogu zakona je zato natančno navedeno, na podlagi česa je retroaktivnost mogoča in razlogi, zaradi katerih lahko takšen ukrep uveljavimo pri noveli Zakona o bančništvu, ki ga danes sprejemamo. S sprejetjem teh zakonskih sprememb poleg že navedenega dajemo organom pregona in sodiščem na razpolago več časa za preiskavo nepravilnosti, ki so se dogajale znotraj bank. Novela zakona tako določa štirikratni splošni zastaralni rok za člane organov vodenja in nadzora bank. S to spremembo omogočamo organom pregona in sodiščem, da pred roko pravice privedejo tiste, ki so s svojim neodgovornim in v nekaterih primerih verjetno tudi nezakonitim ravnanjem povzročili tolikšno finančno razdejavanje.

Po petih letih tavanja v temnem predoru razvojnega preobrata, lovljenja v krogih političnega preigravanja in soočanja z impotenco Banke Slovenije smo končno tik pred tem, da se tudi v Sloveniji korenito lotimo sanacije bančnega sistema. Vlada in Banka Slovenije sta nam ponudili orodje, za katerega verjameta, da bo presekalo krog političnega mencanja in pričelo prakso odločnih ukrepov, ki bodo v letih, ki sledijo, omogočili stabilizacijo bančnega sistema, sprostitev kreditnega krča, zagon gospodarstva in na koncu predora izhod iz krize za boljšo prihodnost za vse.

V Državljanski listi bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Pavlišič.

Slovenska ljudska stranka, gospod Franc Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovane kolegice, kolegi, spoštovana podpredsednica, državna sekretarka!

Na mizi imamo novelo Zakona o bančništvu in mirno lahko rečemo, da je na mizi ta zakon iz enega samega razloga – da je vrag vzel šalo in da je nekdo drug vzel stvari v svoje roke namesto nas. Več kot očitno je, da ta zakonski predlog povzema najnovejša navodila Evropske komisije za sanacijo oziroma reševanje bančnih sistemov, ki izvirajo iz

letošnjega avgusta. Ne gre še za nobeno uredbo niti za direktivo, ki bi jo morali posvojiti zakonodajni sistemi držav članic, zato lahko rečemo, da je Evropa zgolj nakazala smer, v kateri bomo te probleme reševali v prihodnje.

Bivši guverner Banke Slovenije, priznani bančni strokovnjak gospod Arhar, ne razume, zakaj se pri sprejemanju te bančne zakonodaje tako hiti. Tudi v Slovenski ljudski stranki imamo veliko pomislov o tem, zakaj smo najprej v Sloveniji cepetali od leta 2009, ko bi na predloge nekaterih že takrat morali začeti z uvedbo slabe banke in začeti z resnično in realno sanacijo bančnega sistema. Lansko leto so tisti, ki danes najbolj vneto zagovarjajo to rešitev, imeli sto razlogov, da so nasprotovali uvedbi slabe banke. Po dolgih pogovorjih in usklajevanih predlogov so se potrudili, da je tudi Ustavno sodišče imelo delo s tem zakonom. V letošnjem letu enostavno pol leta zopet cepetanje na mestu, na koncu pa po tistem, ko so iz Komisije jasno povedali, da nam ne verjamejo več, poslali svoje ljudi v pregled naših bank, pa zdaj zopet na vrat na nos sprejemamo neko rešitev.

Za nas je povsem nesprejemljivo, da v tem trenutku, ko se vrši pregled slovenskih bank, ko Slovenke in Slovenci nismo vredni tega, da bi vedeli, po kateri metodologiji se ta pregled opravlja, ko smo tik pred tem, se pravi, en mesec se že napoveduje, da bomo končno to veliko vprašanje odprli in dobili jasno kvantificiran ta problem, koliko je tega manka v slovenskih bankah, danes po nujnem postopku sprejemamo to spremembo Zakona o bančništvu.

Teh podrejenih obveznic bi naj bilo v teh treh državnih bankah, o katerih govorimo, za približno 270 milijonov evrov. Govorimo, ker ne vemo številke, tam od 3 do 5% volumna problema, hipotetično sem ta odstotek izračunal glede na znane številke. In ne vem, v čem je danes res tako velika potreba in tako velik problem, da ob dejstvu, da ne poznamo tega problema, da na drugi strani še nismo dorekli, na kakšen način bomo celoten problem rešili, danes v tako nemogoč položaj postavljamo tiste, ki so v preteklosti te papirje enostavno odkupili. Da ne bo kakšnega hudega vprašanja, tudi na čigavo sugestijo so jih kupovali. Še aprila letošnjega leta je tedanji guverner Banke Slovenije gospod Marko Kranjec govoril z zavarovalnicami in pokojninskimi družbami, ki imajo denar slovenskih davkoplačevalcev v rokah, da bodo poskrbeli za njihovo starost, da so to stabilni, varni papirji, zdaj se pa preko noči odločamo, ko je nekdo samo nakazal, v katero smer naj gredo rešitve.

V Slovenski ljudski stranki bi vsekakor želeli celovito rešitev bančnega sistema, primerno, pravično razdelitev bremen, kjer bi del bremen sprejeli tudi lastniki podrejenega dolga. Vsekakor zdaj zopet sprejemamo rešitve preko noči. Pri tem vprašanju je že omenjeni gospod Arhar dejal, da gre tu za vprašanje vrednosti

zaupanja, ki se ga pa ne da kupiti, moraš si ga prislužiti. Slovenski bančni sistem si ga tako ne bo pridobil. Mi, spoštovane kolegice in kolegi, si ga pa tudi ne bomo pridobili, če bomo bremena prenašali na pleča slovenskih davkoplačevalcev na takšen način, da ne bomo predhodno ugotovili, kdo so tisti ključni odgovorni za to, da smo v takšni situaciji. Zato bomo podprli amandma, ki gre v to smer. To rešitev bi pa v Slovenski ljudski stranki bistveno raje in z veseljem podprli, če bi imeli na mizi celoten koncept reševanja bančnega sistema, ne pa, da zopet po delih rešujemo probleme. Odločili se bomo po razpravi, ki se bo odvila v Državnem zboru.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Bogovič.

V imenu Poslanske skupine DeSUS gospa Marija Plevčak, izvolite.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo in lep pozdrav.

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo dopolnjeni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu po nujnem postopku, ki ga je sprejelo matično delovno telo. V poslanski skupini menimo, da je sprejetje omenjenega predloga nujno potrebno za ponovno vzpostavitev relativno normalnega delovanja bančnega sistema. Zmanjšanje aktivne kreditne bančne politike je še vedno vzrok za kritične razmere v gospodarstvu v naši državi. S predlaganimi zakonskimi rešitvami se omogoča izvajanje ukrepov za večjo stabilnost bank na podlagi pravil o državni pomoči. Ta so v veljavi od avgusta letos in so tudi predpogoj, da Evropska komisija odobri ukrepe za krepitev stabilnosti bank. V Poslanski skupini DeSUS smo prepričani, da navedena pravila vsebujejo določbe glede porazdelitve poravnave oziroma bremena, torej izgube med delničarji in podrejenimi upniki. Prične se z lastniškim kapitalom, sledi pokrivanje izgube s prispevki imetnikov hibridnih instrumentov in podrejenih dolžniških instrumentov v obliki prenehanja ali pa konverzijo kvalificiranih obveznosti banke v delnice kot izrednega ukrepa, ki ga lahko banki izreče Banka Slovenije. Prav ta ukrep je naletel na nasprotujoča mnenja, še zlasti v Društvu malih delničarjev in Združenju bank Slovenije. Enako tudi v nekaterih drugih interesnih združenjih, ki menijo, da je Vlada potrdila predlog novele bančnega zakona kljub opozorilom o nepopravljivih posledicah takšne rešitve, s katero želi država pri sanaciji razmer v bankah retroaktivno poseči v pravice imetnikov hibridnih in podrejenih obveznic.

Mi smo dobili takšen predlog zakona, v katerem je navedeno, da je usklajen z vsemi pristojnimi organi. Skratka, v naši poslanski skupini menimo, da je tako imenovani mehanizem, to je vključitve zasebnih upnikov, imetnikov podrejenega dolga, kot so to hibridne obveznice, tehten za reševanje bank. S tem želi

Vlada delničarje in druge upnike spodbuditi, da v čim večji meri sodelujejo pri reševanju bank v težavah. Z delitvijo bremen med delničarje in imetnike podrejenega dolga se bo državna pomoč minimalizirala, zmanjšala do najmanjše mogoče mere. Za reševanje konfliktov pa so seveda na voljo vsa pravna sredstva, ki jih lahko oškodovanci uporabijo za zaščito svojih interesov. Pa naj dodamo oziroma spomnimo samo še na to, da odgovornost nad nakupom, odločitvijo, nosi kupec sam in da je le-ta pretehtal opcije prednosti in pomanjkljivosti pred njim. Tudi na morebitne posledice, na katere bi moral biti opozorjen tudi s strani prodajalca, če jih pač ni želel sam predvideti oziroma se pozanimati o njih ali povprašati o njih. Pa naj se izkažejo cvetke finančnega trga, najti je treba krivca in ga pokazati, ne pa še naprej ščititi. Ali to sploh zmoremo? Ali bomo ščitili lastnike, špekulante?

Prepričani smo, da dopolnjeni predlog, sprejet na matičnem delovnem telesu, nedvomno stremi k ohranjanju in varovanju nacionalnega bančnega sistema, predvsem depozitnih vlog na nivoju kredibilnosti, stabilnosti, transparentnosti ter spoštovanju evropskih in nacionalnih bančnih oziroma širše, finančnih etičnih načel. Tudi mi, spoštovane poslanke in poslanci, smo odgovorni za svoja dejanja, odločitve. Ali se jih sploh zavedamo?

Kot smo že uvodoma dejali v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev, bomo podprli dopolnjeni predlog Zakona o bančništvu, sprejetem na matičnem odboru.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije gospod Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo spremembe Zakona o bančništvu, ki predstavljajo enega izmed pomembnejših predpisov, ki bodo močno vplivali na sedanje lastnike bank, na imetnike podrejenih finančnih instrumentov in ne nazadnje tudi na vse državljane, saj bodo za sanacijo bančnega sistema plačevale številne sedanje in tudi prihodnje generacije.

Novela zakona o bančništvu predstavlja pravno podlago za sanacijo slovenskih bank, predstavljeni koncept sanacije bančnega sistema predvideva porazdelitev bremena sanacije bank med državo, lastnike bank in imetnike podrejenih finančnih instrumentov. Tak način sanacije bank naj bi sicer priporočala Evropska komisija, vendar z dvema pomembnima dodatkom. Prvič, tak način sanacije bank Evropska komisija priporoča za systemske banke, popravki zakona, ki pa je pred nami, pa ga uvajajo za vse banke, ne glede na lastništvo. Sprašujemo se zakaj ta posebnost prav v Sloveniji, mar ne zato, da se bodo ponovno manjše privatne banke reševale z

državnim denarje. Drugič, Rok za vključevanje imetnikov podrejenih finančnih instrumentov ni zahtevan in predpisan takoj, s čimer tem imetnikom ponuja dovolj prostora in možnosti, da vendarle poiščejo boljšo rešitev; ampak zakon, ki je pred nami, pa to uvaja takoj in nemudoma, s čimer v neugoden položaj postavlja na primer lastnike bančnih obveznic, ki so v dobri veri kupili obveznice pod predpostavko, da gre za varno naložbo, seveda pa pri slabem upravljanju bank niso imeli nobene odgovornosti.

Popravki Zakona o bančništvu, ki so pred nami, prinašajo dve pomembni stvari pri sanaciji bančnega sistema. Izključujejo ciprski model, kjer bi breme za reševanje bank nosili tudi varčevalci, in podaljšujejo se zastaralni roki za kazniva dejanja v bančnem sektorju. To sta zagotovo dve pozitivni stvari. Kljub temu pa imamo v Novi Sloveniji še vedno nekaj pomislekov nad pomanjkljivostmi in nenavadnimi konceptualnimi rešitvami, s katerimi se ne moremo strinjati. Predvsem menimo, da lastniki podrejenih finančnih instrumentov ne bi smeli nositi bremena sanacije bank v večji meri kot lastniki depozitov nad vrednostjo 100 tisoč evrov, torej nad zneskom, do katerega nosijo garancijo za izplačilo depozita Republike Slovenije. Namreč, ne eni, ne drugi niso imeli pravice upravljanja in odločanja o bankah.

Zavzemamo se tudi za to, da morajo večjo odgovornost za kolaps bančnega sistema nositi tisti, ki so ga povzročili. To so člani uprav in nadzornih svetov. Vsi ti so s svojim premoženjem odgovorni za svoje slabe odločitve. Njihova odgovornost obstaja že po do sedaj veljavnih predpisih, konkretno gre za 60. in 66. člen Zakona o bančništvu, vendar se očitno ta dva člena v praksi ne izvajata, saj si člani uprav in nadzornih svetov še vedno izplačujejo visoke plače in nagrade kljub slabemu poslovanju bank.

V Novi Sloveniji nasprotujemo dejstvu, da se z državno pomočjo sanirajo vse banke, torej velike, systemske in tudi tiste manjše, in to ne glede na javni interes, torej tako systemske kot tudi manjše. Našemu mnenju pritrjuje tudi Evropska centralna banka, ki v svojem mnenju o spremembah zakona pod točko 3.2 pravi: "Če organ za reševanje ugotovi, da javni interes ni ogrožen, bi morala institucija prenehati po običajnih postopkih zaradi insolventnosti, ki veljajo za take institucije po nacionalnem pravu." Te stavke in te določbe mi razumemo, da mora država manjše in nesystemske banke poslati v stečaj, ne pa jih reševati z javnim denarjem.

Končno moramo nekaj reči tudi o bančni tajnosti. Namreč zanjo se vse prepogosto skrivajo nepravilne, da ne rečemo nezakonite odločitve članov uprav in nadzornih svetov. Zaveza bančne tajnosti je šla celo tako daleč, da celo institucije, ki so opravljale revizijo bančnega poslovanja, niso prijavljale sumov kaznivih dejanj organom pregona, ki so bile ugotovljene ob revizijah.

Zaradi vsega navedenega ta zakon in te spremembe Zakona o bančništvu nimajo podpore Nove Slovenije.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Tonin.

Še Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospod Alojzij Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Spoštovani!

Spremembe in dopolnitve Zakona o bančništvu niso presenečenje. Prej obratno. Odločitev je visela v zraku. Nacionalni odločevalci v državah evra, ki jih je kriza prizadela, že dlje časa pogledujejo k Evropski komisiji in Evropski centralni banki. Torej kriza ni od včeraj. Naj spomnim, preteklo je 6 let, odkar so ameriške denarne oblasti pričele stečajni postopek takrat ugledni banki Lehman Brothers. Dogodki so se čez lužo vrstili s filmsko naglico. Padlo je do danes blizu 500 bank. V tem času so v Evropi kovali monetarno strategijo, bančna kriza pa je med tem prerasla v splošno dolžniško krizo in usodno, domala je smrtni objem povezala banke in proračun. Država je preko proračunskih posegov postala tako imenovani lastnik v skrajni sili. V tem obdobju, v obdobju treh vlad, smo izgubili na tisoče delovnih mest, na 10 tisoče delovnih mest, na tisoče podjetij, za 10 in več odstotkov so se zmanjšale plače v javni upravi, na lestvici konkurenčnosti drsimo, število davkoplačevalcev pada, število prejemnikov socialnih pomoči pa temu primerno raste. Pogubno zamudništvo z zelo težkimi posledicami, si upam trditi in takoj tudi dodajam: težav in problemov smo v dolgi časovni vrsti krivi sami. Drža, češ krivda, to so drugi, je patološka. V Pozitivni Sloveniji menimo, da sta Vlada in Banka Slovenije razumeli temeljno sporočilo bančne reforme. Navsezadnje je že nakazano pri ravnanju v primerih Factor banke in Probanke.

Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podpore ukrepe v korist banke v okviru finančne krize je nedvoumno. Pomembno merilo za dopustnost državne pomoči in uporabe javnih sredstev pri reševanju težav določa ustrezno delitev bremena pri zagotavljanju kapitala banke med državo na eni strani in delničarji ter upniki banke na drugi strani. Z drugimi besedami, večjo odgovornost naj prevzamejo tudi lastniki bank in imetniki podrejenih vrednostnih papirjev, tako hibridov kot tudi obveznic, že tako pičel davkoplačevalski denar pa naj se raje v razumnem kratkem roku preusmeri in uporabi tam, kamor spada, torej med moralne stiske in potrebe in ne v igro moralnega hazarda. Proračun, spoštovani kolegi in kolegice, ni bankomat. Zato izredni ukrep prenehanja ali konverzije kvalificiranih obveznosti banke, ki se lahko izreče le na podlagi ocene vrednosti premoženja. In še dve pomembni omejitvi. Nobeden od upnikov kvalificiranih obveznosti ne sme priti zaradi

ukrepa v slabši položaj, kot bi nastal, če bi bil v banki uveden stečaj.

Drugič. Banka Slovenije lahko, če bi ukrep ogrozil stabilnost finančnega sistema, posamezne skupine kvalificiranih obveznosti izvzame iz ukrepa. O pravnih vprašanjih in spoštovanju načel varstva lastnikove pravice, prepovedi povratne veljave in načelo zaupanja v pravo tokrat ne bom razpravljaj, so pomembna in so v pristojnosti institucij – te naj opravijo svoje delo –, zna pa biti s pravnega stališča tudi resen problem. Vsebinska pa za Poslansko skupino Pozitivne Slovenije ni problem.

Na koncu še o posebni odgovornosti tega zbora. Pred letom dni smo, ujeti v vrhuncu krize, sprejeli Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, ki določa ukrepe za izboljšanje stanja v slovenskem bančnem sistemu. Brez novele, ki je danes na naših klopeh, je sistemski zakon težko izvedljiv ali celo neizvedljiv. Kje bo potem tu naša odgovornost?

Poslanska skupina bo novelo zakona podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Potočnik. S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih oziroma na razpravo o vložnem amandmaju. Imamo vloženi en amandma, in sicer amandma k 2. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS.

Odpiram razpravo in možnost za prijavo k razpravi. Prosim, prijavite se, kdor želi razpravljati. V tem krogu sta prijavljena dva razpravljavca.

Prva je na vrsti gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Razpravljamo o bančni tajnosti. Stroga bančna tajnost je vgrajena v Zakon o bančništvu in Zakon o banki zaradi zagotavljanja stabilnosti bančnega sistema, ki je en vidik ustavnega načela pravne države, 2. člen Ustave, 228. člen Zakona o bančništvu omogoča državnim organom samo dostop do podatkov, iz katerih ni mogoče prepoznati posameznih bank, zato je toliko manj mogoče zahtevati podatke od posameznih bank. Tak člen, ki bi od banke, ki prejema državno pomoč, zahtevala razkritje bančne tajnosti, bi bil v direktnem neskladju z 228. členom Zakona o bančništvu. Bi bil v neskladju z ustavno določbo 152. člena, ki zagotavlja Banki Sloveniji samostojnost in neodvisnost pri vodenju denarne politike, in nadzor bank ne spada v pristojnost Državnega zbora, ker spada v pristojnost Banke Slovenije. Lahko bi bil tudi poseg v varstvo osebnih podatkov, in to se tiče 38. člena Ustave, se pravi vpogled vloge komitentnov oziroma fizičnih oseb.

Opozicija nas je v razpravi večkrat opozarjala oziroma poudarjala, da smo kot vladajoča koalicija – oziroma Vlada je imela

dvakrat priložnost, da se razkrijejo nečednosti pri nadzorovanju likvidacije Probanke in Faktor banke, in sicer to se je dogajalo na seji Odbora za finance. Očitali ste nam, da tega sklepa oziroma amandmaja ne želimo sprejeti, ker želimo ščititi interese lobijev in posameznikov. Oprostite, jaz s tem osebno nimam nič, nisem bila ne v vladajoči strukturi, ne v eni vladi nikdar in nikoli do sedaj, zato tega očitka ne sprejemam. Ne moremo sprejeti tega sklepa tudi zato, ker enostavno to ni v pristojnosti Državnega zbora in bi bili edina država na svetu, kjer je pač mogoče razkriti bančno tajnost. Vso to diskusijo lahko razumem s strani opozicije, tako kot je navedel kolega Jerovšek, ko je bil v britanskem parlamentu, in je povedal, da je vloga opozicije oviranje vladajoče koalicije pri sprejemanju ukrepov oziroma zakonov oziroma da jim pri tem čim bolj nagajamo. Tako lahko vso to razpravo odmislimo kot strokovno, pač pa absolutno populistično. Oba, gospodarski in bančni sistem, poznata tveganje. Kar je za gospodarstvo konkurenčnost, je za banke zaupanje. Skupno obema je kapitalska ustreznost. Vzporedno in povezano potekata pripravi na izvedbo ukrepov za kapitalsko stabilnost bank in razdolževanje gospodarstva, te spremembe, ki se tičejo insolventnosti.

Seveda bom ta zakon podprla.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa ... / oglašanje iz dvorane/ Replike v tem trenutku še ni mogoče imeti. Gospa Pavličeva je bila prva razpravljavka.

Na vrsti je mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Osebno bom ta amandma k 2. členu podprl. Za to je vrsta razlogov. Kot poslanec se že kar nekaj sklicev relativno zoprno počutim, kadar moram sprejemati odločitve v tem parlamentu o dokapitalizacijah bank. Tega je bilo v preteklosti kar nekaj, pri čemer nihče od nas ne sme vedeti oziroma ni upravičen do podatkov, zakaj moramo verjeti bančnim oblastem brez kakršne koli odgovornosti le-teh. Mislim, da moramo temu narediti enkrat konec.

Soglašam z vsemi tistimi, ki na prvo mesto odgovornosti za situacijo v bančnem sistemu ne postavljamo lastnikov, pa tudi ne imetnikov podrejenih in imetnikov navadnih obveznic ali depozitov, temveč uprave bank, nadzorne svete bank v okviru njihovih pooblastil in nadzorne institucije Banke Slovenije. Torej, ti so v največji mogoči meri odgovorni za to zadevo, ki se imenuje sanacija bank v državi, s katero se ukvarjamo že kar nekaj let, s katero zamujamo in ki bo nas, davkoplačevalce stala milijarde evrov. Ne želim špekulirati, koliko, vendar se to meri v milijardah evrov. Sprašujem se, spoštovani, do kdaj bomo kot neke ovce tule glasovali in podpirali bankirje, zaupali nadzornim institucijam, ki govorijo, da je to treba narediti, da je to nujno narediti, pri čemer pa ne bomo

dosegli bistva in zgolj verjamemo temu, s čimer nas slepijo, mislim, da že kar desetletja.

Amandma želi le to, da smo tudi tisti v parlamentu, še posebej pa nadzorne institucije, ki se s tem ukvarjajo ter preiskovalna komisija parlamenta, ki je bila ustanovljena, da lahko sploh opravi svoje delo. Da lahko opravi ugotavljanje političnih povezav, klientelističnih povezav med bankirji in politiko. Dokler teh povezav ne bomo identificirali, razkrili, tako dolgo bomo lahko slepo zaupali tistim, ki so nas že ničkolikokrat prepeljali okoli in milijarde evrov pretočili v ta slovenski bančni sistem. Do kdaj, spoštovani gospodje, do kdaj, mislite, da imajo naši davkoplačevalci toliko denarja? Mislim, da ga nimajo in da je skrajni čas, da si tudi tu v parlamentu nalijemo čistega vina. Doslej je bilo kar nekaj poskusov, da bi parlamentarna Komisija za nadzor javnih financ, Odbor za finance ali pa preiskovalna komisija, ki ugotavlja povezave med javnimi funkcionarji in bankirji, da bi prišla vsaj do ključnih podatkov za določene ugotovitve. Vedno znova smo dobili od vseh institucij sporočila, da nam teh podatkov ne bodo dali, ker se sklicujejo na bančno tajnost iz Zakona o bančništvu. In vi pravite, da je tako prav. Okej, če je tako prav, potem pa naj tudi te institucije zagotovijo denar za sanacijo bančnega sistema oziroma za slabo delo, ki so ga do zdaj opravljale.

Še enkrat, mislim, da so uprave, nadzorni sveti in Banka Slovenije najbolj odgovorni za situacijo v bančnem sistemu, kakršna je. Če boste pa vprašali ljudi na cesti, bodo pa pokazali na nas oziroma vas, da smo mi, politiki, krivi, da je temu tako. Jaz to doživljam vsak dan in se zelo zoprno počutim, ker nimam nobenega podatka, nobenega podatka ne smem imeti, za vse smo pa odgovorni. Mislim, da mora biti odgovornost porazdeljena dejansko med tiste, ki jo tudi imajo. Če želimo reči bobu bob in narediti tudi ne nazadnje red, potem ni druge, kot da v primerih, kadar banko sanirajo davkoplačevalci oziroma je deležna državne pomoči, v primerih torej, ko gre za ta poseben mehanizem ali neko drugo obliko državne pomoči – mimogrede, pri nadzirani likvidaciji Factor banke Probanke bodo davkoplačevalci pomembno oddelali oziroma odrezali svoje premoženje za to, da bodo reševali zasebne probleme teh dveh bank. Tudi v teh bankah bi bilo dobro videti te kreditne pogodbe in zakaj je temu tako.

Spoštovani, danes sem dobil na mizo odgovor ministra za finance oziroma Vlade glede depozitov enotnega zakladniškega računa v Probanki in Factor banki. Na Odboru za finance smo poslušali: "Ja, saj ti depoziti so približno enako visoki v teh dveh bankah že od leta 2009." Spoštovani, ni res! Ti depoziti so se zelo zanimivo gibali v zadnjem obdobju in so v glavnem povezani z vladami, v katerih je bila Socialdemokratska stranka. Poglejte, zanimivo! 31. 12. 2008 je bilo v teh dveh bankah depozitov enotnega zakladniškega računa 80 milijonov

500, samo eno leto kasneje, 31. 12. 2009, je bilo v tej banki 284 milijonov evrov depozitov enotnega zakladniškega računa. Torej, v enem letu se je za 200 milijonov evrov povečal obseg depozitov enotnega zakladniškega računa v Factor banki in Probanki, takrat ko je bil minister Križanič in njegova desna roka gospod Isajlovič – samo ne mi govoriti, da je to naključje! To se pravi, v tem času se je za skoraj 3-krat povečal ta obseg, medtem ko se je v državnih bankah povečal zgolj za 2-krat. To se pravi, v teh dveh zasebnih bankah se je odstotkovno neprimerno povečalo število depozitov. In pogledjte, zanimivo, letošnje leto so se povečali depoziti v Factor banki in Probanki za več kot 100 milijonov evrov, več kot 100 milijonov evrov. Ne verjamem, spoštovani, da je to naključje! Ne verjamem, da še nekdo ni vedel v letošnjem letu, kakšna je situacija v teh dveh bankah in je pomagal tistim, ki so bežali, ker nekdo je mogel natankati noter denar, da ga je nekdo odtakal ven, da se ni banka že prej sesula; in to kar za dobrih 100 milijonov evrov. Spoštovani, tukaj obstajajo klientelistične, politične povezave, mi jih lahko zgolj slutimo, ne smemo priti do podatkov, kajti kot vidim, tudi največja koalicijska stranka nasprotuje temu, da bi si tudi mi poslanci nalili čistega vina, kaj šele, da bi te podatke izvedeli davkoplačevalci, ki bodo na koncu vse to plačali.

Ko smo že pri davkoplačevalcih, pogledjte ta Zakon o bančništvu postavlja mejo tega vrstnega reda prevzemanja bremen v skladu z navodili, smernicami Evropske unije. Lastniki so prvi, drugi imetniki oziroma lastniki podrejenega dolga, potem pa naprej, verjetno lastniki obveznic, depozitarji. Zakaj, spoštovana državna sekretarka, zakaj se je Vlada odločila postavljati mejo za imetniki podrejenega dolga? Zakaj ga ni – ker ne bo dosti za sanacijo bančnega sistema, bo treba verjetno še več denarja. Zakaj torej tu? In recimo, zakaj bodo enemu imetniku navadnih obveznic teh bank priskočili na pomoč vsi davkoplačevalci? Kajti, njegov dolg je varen. Sprašujem vas: Zakaj tudi nesocializacija oziroma zakaj socializacija teh imetnikov obveznic, zakaj socializacija depozitarjev nad 100 tisoč evrov, zakaj morajo vsi davkoplačevalci, tudi tisti najšibkejši, poravnati račune za te, ki so si lahko privoščili depozite nad 100 tisoč evrov?

Sprašujem se, ker mislim, da tu mora biti nek razlog, zakaj. Tukaj postaja bolj konsistentno tudi ravnanje Slovenske demokratske stranke oziroma za vas razumljiva konsistentnost delovanja Slovenske demokratske stranke v primeru Factor banke in Probanke. Če ste proti socializaciji – zakaj ste postavili tam mejo? Spoštovani, prepričan sem, osebno sem prepričan, da ta meja ne bo tam ostala. Ta meja bo tam ostala, dokler ne bomo mi izvedeli, kolikšno luknjo imamo, in potem bo verjetno Vlada prišla v parlament s kakšnim drugačnim zakonom. Tudi to je v skladu s smernicami. Pri tem razvrednotenju kvalificiranih

imetnikov podrejenega oziroma tudi imetnikov podrejenega dolga se je Vlada tudi v skladu z mnenjem Zakonodajno-pravne službe zavestno lotila retroaktivnega posega.

Skratka, zavestno ste posegli v pravice nekaterih ljudi, ki so te pravice pridobili v preteklosti, se pravi za nazaj. In želite obrazložiti oziroma utemeljiti ta poseg v te pravice z javno koristjo, češ javna korist sanacije bančnega sistema je nad tem oziroma je težja, kot pa je ta retroaktivni poseg, zato je retroaktivni poseg upravičen. Tako jaz razumem, čeprav Zakonodajno-pravna služba opozarja, da je ta obrazložitev tukaj prešibka oziroma ni zadostna, da bi utemeljevala poseg v pridobljene pravice – za javno korist. Pa vas sprašujem, če je kdo izračunal oziroma če pozna to javno korist. Mi imamo samo izračunano statično javno korist. To je to, kar je v tem trenutku. Mi vemo, da zaradi razvrednotenja podrejenih upnikov tega ne bo treba socializirati oziroma pripeljati davkoplačevalcem. To vemo. Ne vemo pa in nismo izmerili in niste izmerili in nočete izmeriti, ker se verjetno tudi ne da, roko na srce, srednjeročnih in dolgoročnih posledic tega bega institucionalnih in siceršnjih vlagateljev iz slovenskih bank.

Danes lahko beremo, zdi se mi, da bo čez dva dni mednarodni ali slovenski dan varčevalcev, in danes lahko že beremo o stanju depozitov v slovenskih bankah: depozitarji bežijo iz slovenskih bank! Zniževanje imamo odstotkov teh prihrankov in povečevanje depozitov v tujih bankah, tudi v tistih bankah, ki imajo svoje poslovalnice v Sloveniji. Torej že imamo učinek nezaupanja v slovenski bančni sistem in če kaj, je imel bivši guverner gospod Arhar prav, ko je rekel, da je denar plaha ptica. Ko ji vi nakažete možnost, spoštovani, da čez noč posežete v neko pravico – tista pravica, ta ukrep ni bil znan vlagatelju v te obveznice takrat, ko je te obveznice kupil –, torej, ko vi poveste, da lahko čez noč posežete v to pravico z zakonom, retroaktivno, je to signal – zase vem, kakšen, da ne boste govorili, da plašim v tem parlamentu. To obnašanje vlagateljev je povsem normalno.

Spoštovana državna sekretarka, ste izmerili to škodo? Koliko negativnih finančnih posledic bo imel takšen poseg za nazaj, retroaktiven poseg v zaupanje slovenskih bank in posledično v denar? Govorim o slovenskih vlagateljih v slovenski bančni sistem, ki so mu ljudje, mimogrede, še lani zelo zaupali. Ko smo lani ob istem času sedeli in se pogovarjali o obsegu vlog itn. in ne nazadnje tudi o vlagateljih v slovenski bančni sistem, smo lahko ugotovili, da je tega kar nekaj. Zato menim, da je verjetno neizmerljiva tudi škoda, ki je bila narejena določenim zavarovalnicam. Nekateri zavarovalničarji so imeli toliko poguma, pa so se oglasili. Narejena je seveda tudi škoda primarnim vlagateljem, institucionalnim vlagateljem, kot so pokojninske družbe in tudi upravljavci vzajemnih skladov. Tudi ti ne bodo več poslej vlagali v to, ampak drugam. In za

toliko več bo potrebna dokapitalizacija. Če ne bo domačih zasebnih virov, bo treba več denarja za zagotavljanje ustreznosti. Mislim, da niste izmerili tega, ko ste govorili o javni koristi, češ da ne boste tukaj socializirali dolga oziroma socializirali teh obveznic. Tega niste izračunali. Če pa ste izračunali, mi pa, prosim, povejte, kakšno škodo ste predvideli zaradi izgube zaupanja v slovenski bančni sistem zaradi tega posega. Nedvomno je, da bi bil gluhi in slep, če tega ne bi opazil.

Čisto na koncu mi dovolite še eno vprašanje. Vsi razumete in razumemo, da je potrebno narediti mejo socializacije problemov in izpostave davkoplačevalcev v slovenskih bankah. Sprašujem vas, zakaj ni bilo nekega podobnega odnosa, ko so šli megalomanski gospodarski sistemi v stečaj oziroma so bili v nezaviljivih položajih. Takrat ni bilo govora o nobeni socializaciji, o nobeni meji in takrat smo kar mirno puščali v stečaj gospodarske subjekte, pri čemer bi verjetno lahko kakšnega tudi rešili. Vsi, gospod Meh, tudi vi. Tudi mi in tudi vi. Vsi. Takrat ni bilo razumevanja za posebne zakonske rešitve, kako socializirati del težav, ki so jih povzročile uprave, tudi nadzorni sveti in tudi nadzorne institucije. Zato se lahko delavka, recimo Preventa pa tudi delavec Primorja, če želite, sprašuje, kako to, da ko je on bil pred stečajem, ga ni nihče razumel, sedaj pa vsi razumejo banko in inovirajo posebne sheme za reševanje le-teh. Res bi bilo treba enkrat priznati, da so očitno banke sistem nad sistemi posebnega pomena v tej državi. Sam osebno menim, da je ključno pri tem zakonu razkriti in omogočiti tudi nosilcem nadzornih vlog v tem parlamentu vpogled v te svinjarije, ki so se dogajale v bančnem sistemu. Namreč, te pogodbe imajo na eni in na drugi strani podpisnike. Prav zanimivo bi bilo videti po vrednosti najtežjih pogodb in podpisov na eni in na drugi strani, kje so ti ljudje. In ne nazadnje tudi, kakšnemu političnemu ozadju lahko pripadajo tudi, če je mariborska škofija med njimi.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vizjak.

Verjamem, da je še želja po razpravi, zato bom odprla še en krog, ker nam čas še ni potekel. Prosim, da se prijavite tisti, ki bi radi razpravljali. Tokrat imamo sedem prijavljenih razpravljavcev.

Prvi je na vrsti mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Če me občutek ne vara tako opozicija kot pozicija priznavata, da pravzaprav Zakon o bančništvu sprejemamo zaradi hudih težav bančnega sistema. Ta bančni sistem, če ga ne bi tudi v preteklosti polnili s proračunskimi sredstvi, bi de facto oziroma de iure bankrotirali; de facto tako ali tako je. Se pravi, imam občutek, da se tukaj strinjamo. Sedaj pa se meni kot

opazovalcu, jaz bolj opazujem pa se učim, pojavlja vprašanje. Ta bančni sistem so upravljali ljudje, tudi kredite so dobivali ljudje. Od kod, zakaj pri vloženem amandmaju takšen odpor, da bi mi ugotovili, kdo je povzročil bankrot bančnega sistema in posredno na nek način de facto bankrot države? Zakaj se to dogaja? Kajti, institucije, ljudje, ki so delali in upravljali v imenu institucij, sistema, seveda imajo imena in priimke, bi najbrž morali odgovarjati. Tako na načelni ravni praktično govorite vsi. Ko pa mi pridemo dejansko do tega, da bi morali dejansko z zakonom ustvariti institucionalne pogoje, da bi bilo vendarle mogoče pokazati na ljudi, to niso delale institucije, ni Banka Slovenije, Ljubljanska banka, Kreditna banka Maribor, to so imena institucij, ampak v imenu teh institucij so to opravljali ljudje. Verjetno je čas, da tudi v javnem sektorju, bančnem sektorju, kdo osebno odgovarja za napačne odločitve. Ali pa ležijo vzroki za bankrot bančnega sistema v tako imenovani korpokraciji; to je v škodljivi povezavi pajdaških kapitalistov vseh vlad doslej in bančnikov, ki so ustvarili pošasten aparat z medsebojnimi povezavami, ki je tako požrl bančni sistem in tudi lastno državo. Vprašanje je, če smo mi samostojni.

Danes verjetno res sprejemamo navodila in priporočila Evropske komisije in Evropske centralne banke, ampak ti dve instituciji skrbita samo za dvoje: za stabilnost evra in za to, da države posojiljemalke to vrnejo. Drugo jih ne zanima. Blaginja prebivalstva, kar je pa naloga in skrb parlamenta, jih ne zanima. To mora seveda skrbeti parlament. Postavlja se tudi vprašanje, če je mogoče sprejemati Zakon o bančništvu ob dejstvu, da mi ne vemo, kakšna je tako imenovana bančna luknja, kakšno je dejansko stanje v bankah. To je povedala na nedavnem obisku tudi predsednica Vlade v Bruslju. Mi sprejemamo en zakon, ne vemo pa pravzaprav, kakšno je stanje tistega sistema, za katerega zakon sprejemamo. To je približno tako, kot če grem jaz k zdravniku, rečem, da se hudo slabo počutim, da me nekaj boli, zdravnik pa naj ugotovi, kaj je z menoj narobe, pa mi predpiše neko tableto. Tudi takšni primeri so, samo veste, kako se končajo: s smrtjo. Bojim se, da se bo tudi to končalo tako.

In še nekaj. To je pa moja, nekako generalno, želja. Mislim, da se takšni zakoni ne sprejemajo ne po hitrem postopku, ne po nujnem postopku, ampak po rednem postopku in se seveda poskuša dobiti zelo širok konsenz. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vogrin.

Gospa Aleksandra Osterman. Izvolite.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani vsi prisotni!

V svoji razpravi se bom opredelila do vloženega amandmaja opozicije, in sicer kot poslanka se zavedam, da sem v prvi vrsti in predvsem poslanka vseh državljanov in državljanek Slovenije. Torej ne samo teh ali onih, levih ali desnih. In kot poslanka sem zavezana k odločanju, da se odločam in glasujem po svoji lastni vesti in v skladu z zakonom in ne v skladu z delitvijo oblasti, pa čeprav bi si tudi sama mogoče po tistem želela, da pride kakršen koli ali marsikateri podatek na plano. Pa to ne gre kar tako, ko se nekemu nekaj zazdi, nekaj zahoče, nekaj naredi. Imamo pravno državo, imamo pravni red in v pravni državi, naši državi, še vedno obstaja pravni red in imamo organe, ki preganjajo kriminalna dejanja. Obstaja pa tudi predpostavka, da je krivdo najprej treba dokazati.

Zato, spoštovani, vašega amandmaja kot zavedna poslanka in odgovorna državljanka, ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Ko danes spreminjamo Zakon o bančništvu, se na podlagi nekaterih zadnjih razprav sprašujem, ali si ta koalicija dejansko želi rešitve in sanacije naših bank ali pa korak za korakom popušča zgolj pod pritiskom mednarodnih institucij.

Mislim, da veje iz teh razprav to, da bi to, kar so delali na Factor banki in Probanki in še v številnih drugih bankah, kar delali, ker to so ja bili naši ljudje – imate prepričanje – in te naše ljudi je treba ščititi, večno, z vsemi tajnostmi in čisto vsem. Prvič sem zdaj slišal "zavedna poslanka" – Poslanske skupine Pozitivne Slovenije, očitno. Zavednost do Pozitivne Slovenije in do bogov Pozitivne Slovenije. Zavednost pa državotvornost je treba izražati na drugačen način. Bogovi, ki jih imate v tej stranki, niso slovenski bogovi, celo ne delajo za slovenske interese, zato me nekatere reakcije resnično ne čudijo.

Vaša poslanka kolegica Pavličeva je prej o meni rekla, da sem zadnjič povedal, kako nam je razložila funkcijo opozicije v britanskem parlamentu šefica njihove opozicije, 8 let ministrica tudi v Blairovi vladi. Da je osnovna naloga opozicije, da ovira, kar je res rekla, upam, da je Maša Kociper vam to tudi povedala, ko je poslušala, da ovira projekte vlade in vladne namere in jim nasprotuje. Ta demokracija, ki je najstarejša na svetu, deluje! Gospe in gospodje, tudi če bi bil to osnovni razlog našega amandmaja, je legitimen. V Veliki Britaniji nimajo tako silnih problemov z bankami, pa z ropom v bankah, kot jih imamo v Sloveniji. Ko vi pristajate na neke druge principe, neke druge vrednote in ko nas naši mediji kar naprej posiljujejo, da naša opozicija ni dovolj spravljava. Saj imate koalicijo, imate večino! Ukvarjajte se z vladanjem, ne pa

se vsak dan ukvarjati z Erjavcem in Virantom, ko enkrat eden skoči ven, drugič drugi in se vi s tem ukvarjate in sami s seboj. Peljite pozitivne projekte, mi bomo pa opozarjali na tisto, kar so vaši skriti nameni. In zdaj zopet opozarjamo na skrite namene, kako zaščititi vse te lopove v bankah, ki so izropali ta sistem in zdaj boste kazali bančne tajnosti pa ne vem kaj. Res je to zapisano, ampak to je bil vir zla ... Banka Slovenije – ne vem, ali ji lahko v bodoče zaupamo, saj tam so razen guvernerja vsi isti ljudje ostali. Mi moramo krepiti nadzorne instrumente in mora tudi parlament in nadzorne in preiskovalne komisije priti do tistih podatkov, kdo je te kredite odobral. Zdaj bomo dali novi denar notri, pa spet ne bomo vedeli, kako ga bodo porabili. Ja, na vse možne načine se branite tega, da bi res začeli sanirati ta bančni sistem.

Pa ne samo tu! Gospo Musarjevo je Ustavno sodišče ustavljalo sedaj, ker je bil namen zopet isti, zaščititi ene kategorije ljudi, pa ali se bo nekaj ... Tam so pa osebni podatki, pa ne vem, kaj vse. Pa nisem proti varovanju teh temeljnih človekovih pravic, samo za mene so to dosti večje zlorabe, kar se je dogajalo v bankah, tu so bistveno bolj napadene temeljne človekove pravice, ko so ljudje postali reveži, ogoljufani, bosonogi dobesečno – jih ščitite. Zadovoljen sem, vesel pa sem tega, da je izpostavila to nasprotovanje temu gospa Pavličeva, ki je preko družinskih vez direktno v kabinetu predsednice Vlade povezana. Zdaj vidim, da je to stališče predsednice Vlade, kako je treba zaščititi vse te ljudi, ščititi jih je treba do zadnjega diha. Do zadnjega diha! Vem, da imajo za vaše stranke, za vašo opcijo strašne zasluge, da so plačali kampanje, ker z ukradenim denarjem lahko plačaš, to ni nič vredno, to lahko dokažeš, pa daš dosti denarja in je treba to ščititi. To je treba ščititi na vse možne načine; ampak nimate pravice tega ščitenja in varovanja.

Meni se to, kar ta zakon predvideva na podlagi tistih finančnih institucij v Evropi, ki zagotavljajo denar, sicer zdaj pod težkimi pogoji za nas, ampak je treba tu spremeniti tudi to konverzijo teh hibridnih, pa podrejenih instrumentov v kapital banke. Tu so banke nategnile, če tako rečemo, tudi nedolžne, naivne ljudi. Te instrumente so pa uporabljali tisti posvečeni, posvečeni so glavni uporabljali. Vem, da je nekaj nedolžnih in moram reči, da bodo tudi nekatere žrtve. Ampak nisem jaz žrtev in moja družina, ko smo v zaupanju nesli družinske certifikate v Infond sklad, pa so vsi propadli do zadnjega tolarja. Vsi! Vmes so me pa še na prvi strani Dela namalali, ker je tudi Šrot postal lastnik tega Infonda, da sem lastnik tajkunskih delnic od Šrota, razumete, in niso hoteli objaviti demantija. Košir ni hotel objaviti demantija! Absolutno ni objavil demantija! To je zločinska naveza, veste ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Jerovšek, bančna tajnost in povezava s tem.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ja, saj. Kot pravim, jaz sem za omejitev tega 214. člena, ki tako ščiti, da ta država, ta parlament in organi v tej državi ne bodo mogli priti do tega, kdo je te kredite odobral, kdo bo spet porabil ta denar, ki bodo spet milijarde. Milijardo je zdaj odobrenega kritja, poročstva države za Factor banko in Probanko. Jaz sem proti temu. Tisto poročstvo ste dali, ker pri Factor banki so vsi lastniki iz Foruma 21. Jaz sem proti temu, da rečemo, da je Forum 21 država v državi s posebnimi pravicami. To ste s tistim naredili. Zdaj imate v rezervi še cel kup stvari, na kakšen način ščititi tudi nadzornike bank.

Prej je nekdo povedal, da 60. ali 66. člen Zakona o bančništvu pravi, da ti nadzorniki morajo tudi materialno odgovarjati. In pri takih luknjah ni sprožen niti en postopek, da bi kdor koli odgovarjal. Pa saj niso resna institucija, ti nadzorni organi pa nadzorni sveti bank! To so dejansko osebna prijateljstva, ki so te ljudi spravili na tiste položaje v preteklosti, kjer so si poleg sejnin delili 50, 60 tisoč nagrad, pa si še zdaj delijo. Glejte, kar sem že vprašal, v avgustu so si lastniki Factor banke razdelili milijonske dividende, ob tem ko so vedeli, da je banka že v bankrotu! In je bilo očitno zmenjeno, da bo to pokrila država in bo za to jamčila država, izplačevali so si pa Rigelnik in vsi ostali večmilijonsko, 7 milijonov! To je za 200 avtomobilov passat, če preračunamo, ker naši ljudje ne razumejo, če je 7 milijonov – ja, dobro je pač dobil. Treba je preračunati v avte, v hiše in tako naprej, potem pa vidimo, kakšna grozodejstva se dogajajo znotraj tega.

Ko govorimo o teh podrejenih in hibridnih obveznicah, upam, da so tisti lastniki Infonda, tudi Zvona, kupili te obveznice, da bodo vsaj tam malo nastradali. Da bodo vsaj morali vsaj malo solidarnosti pokazati, pa da jim bo nekaj odzvetega. Vaše branjenje tega, da je to iz razloga bančne tajnosti, da se ne sme nadzornim institucijam parlamenta pojasniti, kam je šel ta denar, to je ščitenje korupcije, kriminala, vam povem! Kar jasno poveste, da ste za to, zato ker imate nekateri, mislim, da ne vsi, ampak vaše stranke, očitno koristi od teh ljudi, ki sedijo na tem denarju in tudi vas financirajo. Drugače si ne morem razlagati. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Pavlič, izvolite, replika.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa.

Gospodu Jerovšku sporočam, da družinski člani ne sodijo v Zakon o bančništvu. Mislim, da v tem kontekstu, kot ste povedali, tudi predsednica Vlade ne vidi svoje vloge. Je pa v tem primeru vaš maneuver popolnoma izpuhtel oziroma vaš naboj ni zadel v pravo tarčo, ker me s tem niste nič ujezili. Nasprotno, še celo ponosna sem, da sem jaz vaša tarča, ker vemo, poznamo vašo parlamentarno prakso; izredno si želite, opozicija, oponiranje. Od nekoga izmed

vaših sem tudi slišala, da je škoda, ker ni toliko razpravljavk; in evo, tukaj sem, lahko še kdaj napadete, pa vam bom z veseljem replicirala, ampak tokrat je bila pa razprava popolnoma – poden!

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Najprej, mislim, da je razprava o tem amandmaju dimna bomba, ki se jo poizkuša vreči v sredo tega parlamenta, da ne bi govorili o realnem problemu, ki je v ozadju tega zakona. Mislim, da lahko vsakdo in da lahko tudi preiskovalna komisija tega Državnega zbora po postopku, ki je za to določen, pridobi informacije, ki jih potrebuje za to, da ugotovi politično odgovornost. Tudi v kontekstu razčiščevanja vsega, kar se je v bančnem sistemu zgodilo. Opozoriti želim na to, da državljanke in državljani od nas nedvoumno pričakujejo, da ugotovimo to odgovornost. Posledice velikih napak, zlorab, tudi korupcij in klientelizma v bančnem sistemu so prevelike in preusodne za celotno slovensko gospodarstvo in za celoten socialni sistem in socialne usode ter perspektive naših ljudi, da je to zelo jasna zahteva naših ljudi. Vendar predlagam, da to odgovornost ugotavljamo na način, ki bo pravno korekten in nesporen in ki tudi preiskovalni komisiji ne bo dal večjega privilegija, kot ga imajo drugi preiskovalni organi v državi. Državni tožilec lahko pridobi z odredbo preiskovalnega sodnika tudi zaupne informacije v bančnem sistemu. Na identičen način, tako jaz razumem veljavno ureditev, lahko tudi preiskovalna komisija za ugotavljanje zlorab v bančnem sistemu pridobi zahtevane informacije, če to resnično želi. Bojim pa se, da je ta preiskovalna komisija, ki zdaj deluje že nekaj mesecev in bolj ali manj zbira gradivo, resnega preiskovalnega dela pa še ni začela, takega, ki bi se začel z zaslišanji tistih, ki so sedeli v upravah bank, zaslišanji tistih, ki so sedeli v nadzornih svetih teh bank. ne nazadnje pa tudi zaslišanji odgovornih oseb regulator, tudi bivšega ali bivših guvernerjev, če hočete. Politično odgovornost na način, da bomo izbrali iz kreditnih map samo nekaj primerov, ki bodo pač politično atraktivni za potrebe političnega boja, ne pa za potrebe resničnega ugotavljanja dejanskega stanja in ugotavljanja, kje je bil političnih vpliv izkoriščen za to, da so se slabi krediti podeljevali.

Predlagam torej, da gremo tukaj na povsem korekten način, ki ne bo z ukinjanjem bančne tajnosti zamajal temeljev že tako šibkega in nestabilnega bančnega sistema.

Mislim pa, da je pri tem zakonu bistveno pomembnejša tista druga plat, tista druga plat, o kateri je v zadnjem delu svoje razprave govoril kolega Vizjak. Čutim se poklicanega, da ponudim v razpravo tudi nekaj odgovorov na njegovo vprašanje. Najprej, zakaj

so se od 31. 12. 2008 do leta dni za tem, bistveno povečali depoziti države v bančnem sistemu, tudi v dveh omenjenih bankah. Tudi v dveh omenjenih bankah. Ampak bistveno so se povečali tudi v bančnem sistemu kot celoti zaradi tega, ker je država s svojimi sredstvi morala intervenirati, zato da je ohranjala likvidnost bank; zaradi tega, ker se nam je na prelomu leta 2008 v leto 2009 zgodil velik odliv depozitov iz države. To je mimogrede bila zasluga tudi tujih bank s sedežem v Sloveniji. To je bil torej takrat korak, zato da se je ohranjalo zaupanje in da so banke obdržale minimalno potrebno likvidnost za servisiranje svojih potreb.

V tej razpravi se danes pojavlja nekaj resnih kontradikcij in nisem si še povsem izčistil odgovora na vprašanje, kaj Slovenska demokratska stranka pravzaprav hoče. Vložili so interpelacijo zoper finančnega ministra, zato ker se je ta vlada skupaj z Banko Slovenijo in skupaj z odločitvami, sprejetimi v tem Državnem zboru, odločil, da bo zaščitil interes depozitarjev, imetnikov depozitov, tudi tistih nad 100 tisoč evrov. Med temi depozitarji je tudi država. Še več, danes in pred dobrim tednom na razpravi na Odboru za finance pa se postavlja vprašanje, zakaj je meja postavljena ravno tukaj med imetniki obveznic in imetniki podrejenih finančnih instrumentov – ker je treba izbrati zdravo mero pri socializaciji izgub našega bančnega sistema. Mi lahko govorimo in pritrdil bom, da so bile v preteklih letih usodno zamujene priložnosti za to, da bi mi problem v našem bančnem sistemu rešili elegantneje, ceneje in pravočasno, kar bi na koncu botrovalo tudi temu, da se prelitje problema iz bank v gospodarstvo danes ne bi čutilo na tako boleč način, kot se. Toda, kljub mojim osebnim stališčem ali, če hočete, stališčem moje stranke in zadržanostjo do nekaterih procesov vidite, da zaradi kontinuitete teh procesov, zaradi tega, ker so preveč usodno pomembni, ne blokiramo procesov, tudi takšnih, do katerih smo bili izrazito zadržani ali smo jim celo nasprotovali v času, ko je to državo vodil Janez Janša.

Govorim, recimo, o konceptu Slovenskega državnega holdinga v povezavi z bančništvom in predvsem konceptom slabe banke, ker razumemo, da je problem treba rešiti in da ni več časa, da delamo akrobacije za 180 stopinj in iščemo nove recepte. Vesel sem izvajanja stresnih testov zaradi tega, ker v tem vidim zagotovilo za to, da bo davkoplačevalski denar zaščiten, kolikor je mogoče, in da ne bo zlorab s strani različnih ambicij, ki so povezane z milijardnimi prenosi slabih naložb bank, ki so slabe naložbe, ki so nekaj toksičnega in nekaj slabega, za mnoge pa predstavljajo tudi izjemno dragoceno priložnost. Poskrbeti moramo, da ta priložnosti ne bodo financirali davkoplačevalci, ampak da bodo pri tem prevzeli le tisto breme, ki je nujno za to, da zagotovimo stabilnost bančnega sistema, prelom kreditnega krča in zagon kreditiranja.

Denar je plaha ptica, je dejal nekdanji guverner, danes je to ponovil gospod Vizjak. Da, denar je plaha ptica in tudi zato se je ta država zavestno odločila, da bo korake v bančnem sistemu delala na odmerjen način. Tako, da bo tiste, ki so pri tem najšibkejši ob davkoplačevalcih, tudi imetniki depozitov, zavarovala bolje kot tiste, ki so si zaradi investiranja v preteklih letih v različne finančne instrumente, hibridni in podrejeni dolg, lahko obetali višje donose iz naslova teh instrumentov, zato ker iz narave teh instrumentov izhaja, da ko gre kaj narobe, prevzemajo tudi večji del bremen. Najprej prevzamejo breme delničarji, kapital, potem tisti finančni instrumenti, ki so kapitalu po svoji vsebini najbolj podobni. Hibrid pomeni, da je mešanica dolžniškega in lastniškega kapitala, da se torej v finančnem instrumentu združujejo lastnosti ene in druge. Zato tudi velja, da bodo imetniki tovrstnih instrumentov – da pa se razume, ni jih veliko, gre za 2 tisoč subjektov, po mojih informacijah – prevzeli takšna bremena, kot bi jih v primeru stečaja. Tu boste seveda postavili vprašanje, zakaj pa se v primeru teh bank nismo odločili za stečaj. Mislim, da je bila tudi to zrela in modra odločitev, kjer se je natančno premislilo, kakšno bi bilo prelitje stečaja posamičnih bank v usodo celotnega bančnega sistema in predvsem v zaupanje državljanov in državljanov, lastnikov depozitov slovenskih bank. Mislim, da je bila to akcija, ki je za razliko od radikalnega zamujanja na tem področju bila pravočasna in odmerjena na način, da se minimizira škoda v slovenskem bančnem sistemu in breme za davkoplačevalce.

Zanimivo je, da se pojavlja nek nov val evroskepticizma, in to pri strankah, ki si jih do sedaj štel kot ene verne zagovornice in zaveznice evropske poti. Danes se postavlja vprašanje, kje je bil ta zakon napisan. Da nam Evropska centralna banka ne bo dirigirala naše poti. Pri tem želim pozvati vse kolege, da združujemo svoja prepričanja v razumevanju, da Slovenija svojih težav ne more v celoti rešiti sama in da je potrebna koordinacija z resnimi institucijami, ki med drugim predstavljajo tudi v pomembni meri lastnike našega dolga. Zato odklanjam hitre, navidezno privlačne rešitve – Islandija pač ni enaka Sloveniji, islandske banke so bile izpostavljene predvsem v drugih ekonomijah, v drugih državah. Tam tako tesne zveze med težavami bančnega sistema in kondicijo in zadolženostjo gospodarstva ni bilo. Če bi se v Sloveniji odločali za kakšne hitre in popularne scenarije, o katerih lahko prebiramo na socialnih omrežjih, bi to usodno vplivalo na celoten gospodarski sistem te države.

Naj počasi zakrožim. Zakaj v kontekstu tega zakona govorimo o pravilih v državni pomoči? Zato, da z javnimi sredstvi ne bi pomagali tistim, ki morajo prevzeti svoj del bremena. In ko gospod Vizjak postavlja vprašanje, zakaj je linija odgovornosti točno tu, pa vas vprašam, oprostite, ali je imel dobro poučeni finančni vlagatelj, vi jih poznate več kot

jaz, gospod Vizjak, več informacij, boljšo oceno tveganja od državljana, ki je svoje prihranke vložil v delnice Nove Kreditne banke Maribor v času, ko javno prodajo delnic organizirala vaša vlada. Ali je imel več informacij ali ne? Zakaj mora torej delničar Nove Kreditne banke Maribor, eden od sto tisočih, prevzeti breme izgub? Zakaj pa ga ne bo borznoposredniška hiša, ki ima veliko tovrstnih finančnih instrumentov? Zakaj? Zato, ker je tako prav. Ker je Evropska komisija v svojih smernicah naredila vrstni red, po katerih se prevzema odgovornost za izgube v bančnem sistemu ali v posamični banki. Pri tem je zelo pomembno to, da ta položaj ne sme biti slabši, kot bi bil v primeru, če banka ne bi bila deležna ukrepov države; torej, v situaciji, ko bi šla banka v stečaj, za imetnika takih finančnih instrumentov ta položaj ne sme biti ugodnejši od primera, ko je banka deležna ukrepov in podpore države. Mislim, da je ta vrstni red povsem korekten, ustrezno ščiti javni interes, in to je interes davkopljučevalcev. Prepričan sem, da je opravil tudi zelo strog test sorazmernosti v presoji retroaktivnega učinka za tovrstni institute in instrumente za nazaj. Med drugim tudi zato, ker je že do sedaj veljalo, da bi v stečaju imetniki tovrstnih instrumentov izgubili identično enako ali celo več kot v primeru ukrepov, ki so vsebovani v določilih tega zakona.

Zato mislim, da je ta zakon treba sprejeti. Amandma, ki pa zgolj navidezno prispeva k temu, da bi resnično ugotovili, kaj se je zgodilo v slovenskem bančnem sistemu, pa ne. Preiskovalna komisija pa mora začeti delati bistveno bolj aktivneje kot doslej in iz ene pasivne vloge zbiralca gradiv prevzeti aktivno vlogo zasliševalca tistih, ki so prvi poklicani, da nam kot braniku javnega interesa dajo odgovore na vprašanja.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vizjak, replika.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Svoja vprašanja sem zastavil Vladi, nisem vedel, da je gospod Frangež že del Vlade, da mi odgovarja, ker ti njegovi odgovori so z enim političnim pridihom, od državne sekretarke bi pričakoval le bolj strokovne odgovore. Ti odgovori gospoda Frangeža so tudi za lase privlečeni, ne nazadnje sprevrčajo tisto, kar sem želel povedati. Jaz sem želel povedati, da ni moje mnenje, da je retroaktiven poseg, ampak je to mnenje Zakonodajno-pravne službe, lahko ste ga prebrali, če ste ga, pa ga niste želeli – verjetno. Torej, gre za poseg za nazaj. Kaj to pomeni? To pomeni, da ti vaši dobro poučeni vlagatelji v času nakupa teh podrejenih obveznic niso vedeli za pravila igre, kot se jih sedaj uveljavlja in kot jih ja avgusta letos začrtala v smernicah Evropska komisija. Niso vedeli in če bi vedeli, je veliko vprašanje, ali bi se odločili za nakup teh vrednostnih papirjev

ali pa teh finančnih instrumentov. Veliko vprašanje. Zakaj? Zaradi tega, ker so oni kupovali podrejene obveznosti slovenskih sistemskih bank. V skladu z veljavno zakonodajo so lahko ob premoženje oziroma gredo v razvrednotenje v primeru insolventnih postopkov oziroma stečaja in likvidacije. Ne v enem – mi pa ne govorimo danes ne o enem, ne o drugem primeru, temveč o tretjem primeru. Govorimo, kadar bo prenesena ali kadar bo za reševanje teh bank uporabljen en nov postopek. To se pravi, imetniki podrejenega dolga, ki so vlagali v te obveznice, so vlagali pod drugačnimi pogoji, z drugačnim vedenjem tveganja, kot jim mi to danes delamo. Spoštovani, če tega nočete meni verjeti, verjemite Zakonodajno-pravni službi, ki je opozorila, da retroaktivno posegamo v pravice teh ljudi, kajti ti ljudje leta 2010, ko so kupili podrejene obveznice, na primer NLB banke na okenčku, ki jih je prodajala, ki ji je prodajala bančna uslužbenka, je lahko z vso gotovostjo verjel, da bo razvrednoten samo v primeru, če gre banka v likvidacijo ali stečaj. Vedel je in ocenjeval je: v redu, če gre banka v likvidacijo in stečaj, O. K. sem ob to. Sedaj se pa izmišljujemo, da bo on razvrednoten tudi v tretjem primeru in to je retroaktiven poseg.

Torej, ko zdaj govorimo o tem, ali so bili ti kaj drugače poučeni kot NLB oziroma kot delničarji NKBM, tudi jaz sem delničar NKBM, ampak sem takrat vedel, da kupujem vrednostni papir in bom ob njega, če bo seveda se to zgodilo, in se je pač to zgodilo in normalno je, da lastniki vedno, ker je to lastniški vrednostni papir, ne dolžniški ...

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Vizjak, zaključite stavek, tri minute.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Seveda. Torej, spraševal sem, zakaj je meja tu, zakaj en dobro poučen vlagatelj, ki je kupoval obveznice teh bank, ni v istem položaju kot ta, ki je podrejeni dolg kupoval. Zakaj?

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vizjak, se boste lahko javili še kasneje v novem krogu razprav, če boste želeli.

Zdaj pa je na vrsti gospod Golubović. Izvolite.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Lepo pozdravljeni, kolegice in kolegi!

Da se za trenutek spet vrnemo k amandmaju k 2. členu. Če ga na kratko povzamem, določa, da se Državnemu zboru omogoči, da dostopa do vseh podatkov bank, ki so prejele tako ali drugače denarna sredstva tudi preko dokapitalizacije, likvidacije ali stečaja. Se pravi, da organom Državnega zbora politiki omogočimo, da lahko pridobijo podatke o vseh komitentih katere koli banke, ki je prejela državno pomoč. Po vsej verjetnosti mora politika to obrazložiti, zakaj kaj potrebuje, ampak dejstvo

je, da mi odpiramo vrata vstopu politike v banke in da se bo lahko tako leva, desna, zgornja ali pa spodnja politika igrala in imela svoj peskovnik tudi v bankah, kjer bo pregledovala takšne in drugačne kreditne mape. To je nevarnost tega amandmaja, ob vedenju, da že danes v zakonodaji obstajajo orodja, s katerimi lahko ustrezne institucije pridobijo zaupne podatke bank, se pravi, lahko jih pridobi policija, tožilstvo, sodstvo, Banka Slovenije in, konec koncev, tudi preiskovalna komisija.

Če se spomnite, včeraj sem malo pobrskal, ena od preiskovalnih komisij, ki se je ukvarjala z brezplačniki, je preko sodne odredbe pridobila vse prilive in odlive preko transakcijskega računa neke osebe. Če bi ta preiskovalna komisija, ki se trudi nekaj narediti, mogoče upoštevala idejo kolega Vizjaka, ki je rekel, naj se pogleda deset največjih kreditnih map na levi in desni, kdo je podpisan in kam je šel denar, bi mogoče lahko tudi to zahtevali od sodišča in od ustreznih bank pridobili.

Zdaj pa še k orodjem, ki jih z novelo Zakona o bančništvu dajemo ustreznim organom. Na predlog GPU, Generalne policijske uprave, se spreminja člen, s katerim se nalaga bankam, da v primeru zaznave, ugotovitve suma kaznivega dejanja ne samo podajo splošno prijavo, ampak posredujejo tudi zaupne podatke policiji, tožilstvu ali sodišču. Poleg tega, kar je bistvenega pomena, se za štirikratnik povečujejo zastaralni roki. V primeru, če Kazenski zakonik govori, da je nek zastaralni rok 5 let, je tu na bančnem delu to 20 let. S tem omogočamo ustreznim organom tudi to, da preiskujejo za nazaj.

Pa še nekaj. Osebno menim, da je naloga Državnega zbora, da sprejema zakonodajo, ki je tudi v praksi izvedljiva. V zadnjem letu, zadnjem letu in pol ali celo dveh Državni zbor sprejema zakonodajo in se trudi sprejemati zakonodajo, ki je tudi v praksi izvedljiva. To je tista osnovna naloga. Ali si upajo ustrezni organi ali znajo to zakonodajo tudi uporabiti, ta orodja, ki jih imajo na voljo, je pa že drugo vprašanje. Dejstvo je, da se stvari spreminjajo. Dejstvo je, da organi vedno bolje delujejo. Včeraj smo lahko poslušali novinarsko konferenco glede delovanja sodišč. Osebno menim, da počasi, a sigurno prihajamo do časa, ko v Sloveniji ne bo več ribe, ki je ne bi znali ujeti. Ne bo več potoka, kamor bi se ta riba skrila, ko smo že govorili o velikih ribah, da so nedotakljive. Mogoče bodo morali sindikati malo zamenjati ploščo o tem, da so v Sloveniji velike ribe nedotakljive, ker so vedno bolj dotakljive in vedno bolj bodo dotakljive. Kot sem rekel, naj politika sprejme ustrezne zakone, da pozitivne signale ustreznim institucijam, naj začnejo delati, jih podpira in v primeru, da imajo kakšne ovire, naj pridejo in povejo, kje so te ovire, da se ta zakonodaja spremeni.

Tako, drage kolegice in kolegi, sam ta amandma, na žalost, vidim kot nek lov na čarovnice, če bi ga sprejeli, katere koli politične

opcije in se mi zdi nevarno, če sprejmemo ta amandma ob dejstvu, da obstajajo orodja, s katerimi lahko vsi ustrezni organi pridobijo zaupne podatke bank, pa tudi preiskovalna komisija. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Golubovič.

Mag. Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Kogecice in kolegi, amandmaja, ki je pred nami, ne vidim kot dimne zavese, kot dimne bombe, ampak kot prispevek k večji transparentnosti. Da bom zelo natančen pa zelo konkreten, ker se zdaj razpravlja o tem, kako ta amandma pomeni lov na čarovnice, kako pomeni vstop politike in še kakšne druge čudne opredelitve, bom to stvar razložil zelo plastično.

Če smo imeli neko osebo A, pa jo poimenujmo po najbolj znanem slovenskem imenu, oseba Janez na primer, da je v banki odobrila milijonski kredit, ampak kritje za ta milijonski kredit je pa bila ena nepomembna, skoraj ničvredna nepremičnina. Kaj je ta oseba A povzročila? Ta oseba A je definitivno oškodovala banko. Ker gre za državno banko, je oškodovala državno premoženje. Do sem se najbrž vsi strinjamo. Kje nastane problem? Zdaj ta bančni sistem in te luknje v bankah bomo morali sanirati vsi davkoplačevalci. Ampak ti isti davkoplačevalci in mi zakonodajalci, ki bomo o teh stvareh odločali, pa ne smemo vedeti, kdo je ta oseba A. Se vam zdi to normalno? Meni definitivno ne. In tisti, ki govorite, kako je zdaj po sedanji zakonodaji vse mogoče, kako je mogoče dobiti vse podatke o ljudeh, ki so sodelovali pri teh stvareh. Tisti, ki ste v preiskovalni komisiji in ki ste morda poslušali že kakšnega predstavnika protikorupcijske komisije oziroma kogar koli drugega, se boste lahko spomnili, da se vsi ti ljudje na neki točki ustavijo in rečejo, da od tukaj naprej pa ne sme več govoriti, ker gre za bančno tajnost in sivih gospodov, ki so te kredite odobraval, ne smem razkriti. V to sfero, v ta področja posega ta amandma. Zaradi tega ga definitivno podpiram. Vprašam vas, kako bomo lahko odpravili vzroke, da se morda to isto oškodovanje državnega premoženja ne bo ponovilo čez 5, 10 let. Veste, zdaj nas koalicija prepričuje, saj je v redu, gremo naprej, sanirajmo bančni sistem, ampak ni pa treba poiskati, kdo je za te stvari odgovoren. Če ne bomo poiskali odgovornih, bodo ti isti ljudje lahko čez 5, 10 let ponovno odobraval kredite brez realnih osnov in ponovno oškodovali državno premoženje.

Ta zakon, ki je danes pred nami, govori o tem, da bodo za sanacijo bank in bančnega sistema v prihodnjih letih ali pa od sprejema tega zakona naprej največjo mero nosili lastniki, država in na koncu tudi lastniki imetniki podrejenih finančnih instrumentov, torej lastniki obveznic. Absolutno se vsi strinjamo, da breme sanacije bank nosijo lastniki, brez dvoma. Pri tej

tretji alineji imetniki obveznic je pa zgodba nekoliko nenavadna. Moji predhodniki so o tej stvari zelo natančno govorili, ampak vprašam vas, v čem je razlika med tistim, ki je pred leti imel 200 tisoč evrov denarja in ga je položil na banko kot depozit, in med tistim, ki je za ta denar kupil obveznico. Oba sta verjela, da ge za neko relativno zelo varno naložbo. Zdaj je tisti, ki je imel denar naložen, izvzet iz vsakršnega saniranja banke, tisti, ki pa je imel obveznice, se ga bo pa vključilo v sanacijo in bo nosil odgovornost za sanacijo bančnega sistema. Kaj mi govorimo? Mi samo govorimo to, da se uporablja enake vatlje za vse. Če država garantira do 100 tisoč evrov vsem depozitarjem, potem bi na nek način mogla garantirati tudi tistim, ki imajo obveznic do vrednosti 100 tisoč evrov. Gre samo za enaka pravila za vse.

Gospod Frangež je prej govoril, kaj je razlika med tistimi, ki so kupovali obveznice NKBM in delnice NKBM. Mislim, da je razlika ogromna in velika predvsem v pričakovanih in vedenju, kaj se lahko s temi instrumenti dogaja. Tisti, ki je kupal delnice, je natančno vedel, da so nihanja večja in da lahko gredo v nekem trenutku delnice navzgor, v naslednjem pa spet navzdol; in točno to se je dogajalo. Pri obveznicah je zgodba popolnoma drugačna. Ko smo govorili o Factor banki, pa o Probanki, je ponovno kolega Frangež razlagal, kako ni to popolnoma nič nenavadno, da je država vlagala denar, in to denar v privatne banke, da je zagotavljala likvidnost tema dvema bankama. Razumem, da država vlaga denar v svoje državne banke, da zagotavlja večno likvidnost, ampak ne vidim pa nobenega razloga – ne poznam pravega izraza – nobene potrebe, da bi pa to morala delati tudi za privatne banke in še posebej za zelo majhne privatne banke, v katerih bi morali biti v prvi vrsti odgovorni njihovi lastniki in oni zagotavljati ta potreben kapital za likvidnost teh dveh bank. Na eni strani imamo državo, ki je vlagala v ti dve privatni banki, da je zagotavljala likvidnost, na drugi strani pa imamo lastnike, ki namesto da bi zagotavljali denar za likvidnost, so si ga izplačevali za dividende. Enostavno nekaj ni v redu in vsak, ki ima malo zdrave kmečke pameti, ve, da tukaj stvari, po domače povedano, ne špilajo. In bolj, ko za te stvari rečemo, da je vse v redu, da je vse super, večjo teorijo zarote ustvarjamo.

Morda za konec samo še to. Mislim, da sem pred dnevi poslušal predsednico Vlade, ki je rekla, da bo Slovenija seveda rešila probleme sama. V tej smeri je tudi podprl novi guverner banke. Sedaj smo pa danes videli razglas in izjavo gospoda Frangeža, ki je rekel, da, jasno, Slovenija svojih problemov ne more rešiti sama. Zanimiva izjava, ki marsikaj pove.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Tonin.

Gospod Marko Pavlišič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Na Odboru za finance in monetarno politiko smo veliko govorili o tem zakonu, predvsem veliko o podrejenih obveznicah, še več o tajnosti bančnih podatkov. Priznati moram, kolegi iz opozicije, da ste bili zelo prepričljivi, kar se tega tiče, vendar očitno ne dovolj, saj niste uspeli prepričati tudi sami sebe. Niti pri enem glasovanju o enem členu niste glasovali proti. Niti pri enem samem členu! O tej situaciji govori veliko ljudskih pregovorov, če, recimo, omenim tri: Tresla se je gora, rodila se je miš. Ali pa recimo: Dejanje govori glasneje kot besede. Ali morda: Raje ne začenjaj, če ne nameravaš končati.

Tukaj bi morda gospa Potrata in gospod Jerovšek na kakšen drugem odboru obravnavala, kateri pregovor je primeren za to situacijo, pa bi se raje vrnil nazaj na Zakon o bančništvu.

Gospod Jerovšek, želite podatke o tem, kdo je povzročil to, bom rekel, stanje v slovenskem bančnem sistemu. Želite podatke o kreditnih polah, o kreditih in o ostalih zadevah, ker niso samo krediti povzročili tega, ki so krivi za to. Vendar tukaj moramo pogledati, kaj govori 214. člen trenutnega zakona in ta ne govori o teh podatkih, ki ste jih našli, s katerimi se strinjam, da bi bilo fino, da so morda malenkost širše dostopni, ampak 214. člen govori o vseh podatkih. Govori o podatkih, tudi hranilnih knjižic, ki jih stare mame odprejo za svoje komaj rojene vnučke. Govori o vseh računih prebivalcev. Tako greste tukaj vseeno preširoko. Za te podatke, ki ste jih omenili in bi jih želeli dobiti, se strinjam, da bi bilo fino, če so čim širše dostopni, ste omogočili dostop do tega tudi v zakonu o slabi banki, ki smo ga sprejeli oziroma ste ga sprejeli – mene takrat še ni bilo tukaj zraven – pod prejšnjo vlado. Namreč, ta zakon o slabi banki, imenuje se uradno drugače, ampak recimo mu tako, namreč odpira kreditne mape, ki se prenesejo na slabo banko in ki so v veliki meri krive za takšno situacijo. Še več, s tem zakonom, ki ga danes sprejemamo, širimo dostop do teh podatkov tudi na sodišča, tožilstvo in policijo, tako da gremo očitno v to smer, vendar čisto vsega pa v bankah tudi se ne da razkriti, ker zaupanje v bančne podatke je tisto osnovno, s čimer banke operirajo.

In, gospod Jerovšek, glede vašega prvega vprašanja. Dobro vprašanje, tudi sam si ga pogosto zastavljam in žal, žal, nanj nimam odgovora.

Gospod Tonin, čez pet let, da ne bo spet oškodovanja bank. Srčno upam, da takrat te banke ne bodo več v državni lasti, in prepričan sem, da temu ne bo tako; upam, da zato, ker jih bomo prodali in bo država kaj iz tega še iztržila, in ne zato, ker jih bomo enostavno pokopali, kakor kaže trenutno, da se dogaja.

Glede obveznic in naložb v obveznice in depozite pa moramo opozoriti, da obstaja vrsta različnih vrednostnih papirjev; obstajajo navadne obveznice, obstajajo podrejene

obveznice, obstajajo celo prednostne delnice, ki imajo elemente obveznic in elemente delnic, obstajajo kuponske, nekuponske obveznice in potem imam nad tem še en kup izvedenih finančnih instrumentov. Ljudje iz različnih vzrokov vlagajo v te razne instrumente in vsak ima ob tem neka pričakovanja in marsikdo, žal, tudi napačna. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vizjak, replika.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Očitno se gospod Pavličič čuti dolžnega deliti tu nauke in očitke, nisem enega njegovega stališča do predlaganega amandmaja zasledil v njegovem izjavljanju in se javljam v bistvu k repliki zaradi tega, ker je očital sprenevedanje tistih, ki smo glasovali na odboru o tem zakonu.

Na odboru smo glasovali o amandmajih k tem zakonu in seveda smo podprli oziroma smo podprli amandma, ki smo ga mi vložili, in smo se vzdržali pri amandmajih, ki jih je koalicija vložila kot amandmaje Zakonodajno-pravne službe v smislu popravka nekih nomotehničnih pravnih zadev. Zato smo glasovali tako, kot smo.

Ko smo glasovali o zakonu oziroma vseh členih zakona, je tu preveval en argument državnega sekretarja, ki je rekel, in žal nam o tem dokazil ni predložil, da je sprejetje tega zakona pogoj – in to tudi Vlada piše v tem zakonu –, da bomo sploh lahko prenesli slabe terjatve na slabo banko. To se pravi pogoj za projekt, ki je ključen za sanacijo slovenskega bančnega sistema. To piše v uvodu tega zakona, kajti sicer bi nastale nepopravljive posledice, kajti le s sprejetjem tega zakona je mogoče, da projekt slabe banke zaživi. Zato nismo glasovali proti temu in hkrati nismo glasovali proti temu, ker gojimo upanje, da boste le spregledali danes na plenarni seji, da bomo vnesli v zakon člen, ki bo omogočal, da parlament dobi podatke oziroma parlamentarna delovna telesa dobijo podatke o teh bančnih tajnostih, torej o konkretnih poslih, ki so zavoženi in ki bodo davkoplačevalce stali ogromno denarja. Če davkoplačevalci morajo to plačati, je prav, da davkoplačevalci tudi vedo, kaj plačujejo, ne pa, da plačujejo nekaj, kar je v črni skrinji, kar želite v tej črni skrinjo ohraniti še dandanes vi v vladajoči koaliciji.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji, ki ima besedo za repliko, je gospod Jožef Jerovšek, potem pa državna sekretarka.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Kolega Pavličič me je intenzivno navajal, citiral in začel bom pri njegovem koncu, ko pravi kot odgovor na moje prvo vprašanje, da se tudi sam večkrat sprašuje.

Če grem po svojem spominu, mislim, da sem v začetku vprašal, ali si ta koalicija sploh

želi sanacijo bank, oziroma sem tudi nadaljeval, če si sploh želi, da se razjasni to, kar se je v naših bankah zgodilo. Moram ga pohvaliti, da je pokončen, da mi je nazorno pokazal, kakšno je stanje znotraj te koalicije, da gre tu samo za igračkanje, kako zavesti ljudi, kako prelisčiti ljudi in da v bistvu ni resnega namena. Zaradi tega je ta naš amandma tako zažgal "in medias res". Kolegu Pavličiču moram reči – jaz imam pred seboj 214. člen zakona –, če bi tej koaliciji šlo za to, da bomo naredili korak naprej, potem bi predlagala amandma na amandma, da nekatere kategorije zaščititi. Vi pa vsi dobro veste, da ta preiskovalna komisija, ki jo sedaj omenjate, še daleč ne grozi, da bo brala ne vem katere podatke od depozitarjev in ne vem kaj; da imajo preiskovalne komisije itak težko delo. Tokrat je celo sestavljena iz štirih članov koalicij in samo treh članov opozicije. Tega se bojite kot ne vem kaj. Hkrati koalicija dokazuje, da ščiti nepravilnosti v bankah; da ščiti na vse kriptije, na vse načine!

Seveda to daleč ni prav, je narobe, kajti to, na kakšen način je ta bančna tajnost sedaj določena, je ščitenje kaznivih dejanj. Kazniva dejanja, ki so se zgodila, so ilegalna tajna. Veste, v Evropi poznajo kategorijo ilegalne tajne. Ko nekdo z oznako zaupno, tajni podatek ščiti, da se ne bi razkrilo kaznivo dejanje. Tega ogromno gre. To je po evropski zakonodaji že danes v kazenskih zakonikih številnih držav naprednih, demokratičnih, da gre za ilegalno tajno in vsi tisti členi padejo, ker jih je treba razkriti pristojnim institucijam. Pristojna institucija je v Evropi prav gotovo tudi preiskovalna komisija. Ja, kako pa naj pridemo do tega, da se bo ga gnojni tvor enkrat razlil, odprl in stekel?! Da bodo državljani, davkoplačevalci zaščiteni.

Vidim, da sem porabil čas za repliko, da ne bom prekoračil ... Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Res je, ravnokar se vam je čas tudi iztekel.

V nadaljevanju, preden odprem možnost nove prijave za razpravo, dajem besedo najprej mag. Mateji Vraničar, da poda nekaj informacij oziroma odgovorov.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo. Najprej nekaj v zvezi z amandmajem, nato pa še par odgovorov na vprašanja glede zakona, ki so bila postavljena v dosedanji razpravi.

Kar se tiče amandmaja, je treba opozoriti, da je amandma umeščen v člen, ki določa pristojnost Banki Slovenije, da določi določene pogoje, ki jih morajo izpolnjevati člani uprave in nadzornih svetov, in ne posega v razširitev tega člena, ki določa podaljšanje zastaralnega roka za kazniva dejanja oziroma odškodninsko odgovornost pri nepravilnostih, ki so ugotovljene v okviru bančnega sistema. Prav tako ta predlagani amandma ne izpostavlja nobene izjeme oziroma ne določa razmerja do določb 214. in nadaljnjih členov, predvsem 215.,

ki v poglavju Varovanje zaupnih podatkov podrobneje določajo, kako se obravnava bančna tajnost in v katerih primerih se lahko podatek, ki je bančna tajnost, tudi razkrije. To so že danes po veljavnem zakonu podatki oziroma v vsakem primeru, če stranka soglaša z razkritjem. V drugih primerih pa, če so ti podatki potrebni Banki Slovenije oziroma drugemu nadzornemu organu v skladu z njegovimi pristojnostmi, če je treba to zaradi posredovanja podatkov nadrejenim družbam, za izmenjavo informacij o boniteti, če nekoliko skrajšujem, in s predlogom tokratnega zakona se te točke širijo tudi, če je treba podatke posredovati sodišču, državnemu tožilstvu ali policiji v primeru obstoja razlogov za sum, da je bilo izvršeno kaznivo dejanje.

Določba, ki omogoča oziroma ki nalaga, niti ne omogoča, ampak samo nalaga članom uprave oziroma nadzornega sveta, da posredujejo podatke iz 214. člena Državnemu zboru, delovnemu telesu Državnega zbora ali preiskovalni komisiji, se ne omejuje na primere, ko bi pristojnost Državnega zbora, delovnega telesa ali preiskovalne komisije izhajale iz veljavnih predpisov. Danes smo že slišali, da Državnemu zboru oziroma preiskovalni komisiji Državnega zbora pristojnosti določata Poslovnik Državnega zbora za Državni zbor v splošnem oziroma Zakon o parlamentarni preiskavi v primeru preiskovalnih komisij Državnega zbora. Vendar povezava med temi določbami ni vzpostavljena. Zaradi tega lahko po našem mnenju takšna širitev določb oziroma takšna nekonsistentna določitev izjeme od varovanja bančne tajnosti ima pravzaprav negativen učinek. Danes smo v pripombah veliko slišali, da se s predlaganimi rešitvami, ki jih zakon prinaša, odvrtačajo vlagatelji od vlaganj v slovenski bančni sistem, da se zmanjšuje zaupanje v slovenski bančni sistem, pa vendar je cel smisel oziroma namen tega zakona prav povrniti v bistvu to zaupanje, medtem ko bi določba, po kateri vlagatelji ne bi bili gotovi, da bo njihova naložba oziroma podatki o njih, da bodo varovani kot bančna tajnost in razkriti samo v primerih, ki so natančno določeni z zakonom, bi ravno tako lahko imela znaten vpliv na beg kapitala oziroma denarja iz slovenskega bančnega sistema.

Upošteva vse navedeno ocenjujemo, da predlagana določba preveč na splošno in nekonsistentno posega v določbe Zakona o bančništvu na področju bančne tajnosti in bi pomenila tudi precejšen odstop od mednarodno uveljavljenih standardov glede varovanja bančne tajnosti, zaradi tega bi lahko povzročila težave slovenskim bankam pri sodelovanju na mednarodnih finančnih trgih.

Ocenjujemo, da je za namene, ki jih zasledujejo predlagatelji obravnavanega amandmaja, mogoče te namene zasledovati z drugimi mehanizmi, ki v obstoječi zakonodaji že veljajo, nekaj o njih je bilo že govora, zaradi tega ocenjujem, da predlagani amandma ni primeren, da se ga izglasuje.

V zvezi z samim zakonom. Govora je bilo o tem, ali smo zaradi tega zakona še samostojni pri procesu reševanja bank. Nedvomno smo samostojni, vendar smo dolžni to svojo samostojnost in reševanje z naše strani uskladiti s pravili, za katere smo se zavezali, da jih bomo spoštovali, ko smo postali članica Evropske unije. In vprašanje dodeljevanja državnih pomoči zaradi vpliva na delovanje notranjega trga Evropske unije je vprašanje, ki je v pristojnosti evropskih institucij. Zaradi tega tudi vemo in je nesporno, da ukrepi, ki so določeni po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za sanacijo bančnega sistema, so državna pomoč in morajo zaradi tega prejeti soglasje oziroma odobritev s strani pristojnih evropskih institucij, konkretnije s strani Evropske komisije.

Pravila državnih pomoči v evropskem pravnem sistemu se ne določajo z direktivami ali z uredbami, ampak se določajo s smernicami oziroma sporočili Evropske komisije. Evropska komisija vsakič sproti, ko odloča o določenih zahtevah za državno pomoč, odloča v skladu s stališči oziroma s sporočili, ki so veljavna v tistem trenutku. Za konkreten primer državne pomoči institucijam finančnega sistema to pomeni, da je treba upoštevati sporočilo Evropske komisije, ki velja od 1. avgusta letošnjega leta. To je nesporno. Ta režim državnih pomoči tudi za institucije finančnega sistema pa je treba ločiti od bodočega predvidenega systemskega urejanja prevzemanja dodatnih rizikov s strani imetnikov podrejenih finančnih instrumentov, hibridnih finančnih instrumentov in tudi drugih pomembnejših vlagateljev, kot na primer tistih, ki vlagajo depozite v finančne institucije v vrednosti nad 100 tisoč evrov.

Pravila za dodelitev državne pomoči zahtevajo od držav članic, ki želijo uveljaviti državno pomoč za svoje banke, da porazdelijo obveznosti za sanacijo posameznega subjekta med državo, lastnike in imetnike hibridnih oziroma podrejenih dolžniških vrednostnih papirjev na način, kot je zastavljeno tudi v predlogu zakona. Pravila o državnih pomočeh ne govorijo o udeležbi depozitarjev, ki imajo depozite v vrednosti nad 100 tisoč evrov, niti ne govorijo o imetnikih običajnih obveznic. Ti s temi pravili državnih pomoči niso tangirani. V tem trenutku s predlaganim zakonom v nacionalni sistem prenašamo pravila, ki sledijo pravilom za odobritev državne pomoči. Če teh pravil ne potrdimo na predlagani način, to pomeni, da ukrepi, ki bi jih lahko izvedli po zakonu o ukrepih države za sanacijo bančnega sistema, ne bi bili operativni. Te rešitve potrebujemo zato, da bi vse predloge ukrepov, ki so do zdaj bili začeti po ZUKSB, sploh lahko dokončali.

Zakaj vse banke? Tudi zakon o ukrepih države za sanacijo bančnega sistema se nanaša na vse banke. Katere banke bodo dejansko deležne teh ukrepov, bo odvisno od odločitev pristojnih organov v vsakem posamičnem primeru. Različno tretiranje bank v primeru

uvajanja teh ukrepov, o katerih govorimo danes, in ukrepov po ZUKSB enostavno ni mogoče.

Zakaj torej meja tam, kjer je postavljena? Tako kot sem že omenila, gre za spoštovanje predvidenih pravil za izvajanje državnih pomoči. Drugo pa je vprašanje nadaljnega razvoja sistema pravil delovanja bančnega sistema v evropskem bančnem prostoru, ki naj bi začel z letom 2018, in te rešitve bo v nadaljevanju treba povzeti tudi v slovensko zakonodajo. Tam je, vsaj v predlogih, ki so zdaj trenutno na mizi, govora tudi o obravnavi oziroma o sodelovanju depozitarjev z depoziti nad 100 tisoč evrov vrednosti v procesu sanacije posameznega finančnega subjekta. Naj opozorim, da je podoben režim, kot ga vzpostavljamo s predlogom zakona, uveden že v nekaterih drugih evropskih državah. Naj navedem Španijo, Ciper in Nizozemsko.

Retroaktivnost. V pravni teoriji in tudi v praksi Računskega sodišča se razlikujeta nepravna in prava retroaktivnost. Prava retroaktivnost je tista, ki poseže v že zaključena razmerja; in to v našem primeru oziroma v primeru ukrepov, ki jih prinaša ta zakon, sploh ni primer. Nepravna retroaktivnost pa poseže v ukrepe oziroma v razmerja, ki so v teku, se pravi, ki so se začela pred uveljavitvijo nekega državnega ukrepa in še tečejo, torej se niso še zaključila v trenutku, ko je določen zakonski ukrep sprejet. V tem primeru je Ustavno sodišče v drugih situacijah že presojalo, da ne gre za nedopustno retroaktivnost, če je ustrezno v zakonodajnem postopku obrazložena. Hkrati pa mora v tem primeru takšen ukrep prestati tudi test sorazmernosti, kar pomeni, da mora biti poseg v ta razmerja v teku sorazmeren. Glede na to, kako smo omejili poseg v podrejene vrednostne papirje in v hibridne vrednostne papirje, ocenjujemo, da predlagani ukrepi, test sorazmernosti prestanejo. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Izražen je interes za razpravo, zato vas vabim k prijavi za razpravo.

Najprej ima besedo gospod Franc Bogovič. Izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav, spoštovani predsednik. Kogice, kolegi!

Zopet govorimo o zakonu, ki ga sprejemamo po nujnem postopku, in to je že drugi v nizu sedaj. Najprej smo na področju bančništva, najprej smo sprejeli poročilo za dve banki, danes pa spremembo, ki ima ključno spremembo okoli opredelitve oziroma udeležbe lastnikov podrejenega dolga v sanaciji bančnega sistema. V Sloveniji vsi vemo, da resnično po nepotrebnem toliko časa čakamo s to sanacijo bančnega sistema in bo cena zaradi bistveno večja, kot bi bila v preteklosti. Resnično se pa sprašujemo, tako kot smo že v stališču poslanske skupine dejali, zakaj sedaj, v tem trenutku, ko je tik pred tem, ko bo razkrit obseg

bančnega dolga in te luknje, ki bo šla od pol pa do celega proračuna, ne vemo, koliko, ali pa od 10 do 20, 25 % BDP, tu pa govorimo o nekem znesku, ki je manj kot 1 % BDP in ga, kar danes naprej odločeno o njem, da bomo te ljudi več ali manj razlastnili, kljub temu da so bila pravila igre takrat, ko so sodelovali pri tem poslu, povsem drugačna.

Razprava, ki se nanaša na ta amandma, in danes največkrat uporabljene besede "problem zaupanja" in "bančne tajnosti". Ja, resnično bo zelo težko pridobiti zaupanje nazaj v slovenski bančni sistem. Na eni strani utemeljujete predlagatelji, da je zadeva usklajena z institucijami Evropske skupnosti, Evropske komisije, banke in da je zaradi te verodostojnosti treba sprejeti te ukrepe. Na drugi strani, sem trdno prepričan, da bomo s sanacijo bančnega sistema rabili zaupanje tudi znotraj države in v veliki meri zaupanje pri tistih, ki bodo tako ali drugače, se pravi vsi mi, plačevali za te stvari, ki so se v banki dogajale v zadnjem desetletju ali pa še kakšno leto več. Mislim, da vse premalo pozornosti v državi posvečamo tej javnosti, se pravi ljudem, ki bomo vsi skupaj nosili ta bremena. Zato me že sami takšni nujni postopki, kjer se lahko omejimo na nek segment zakona, zelo motijo in mi manjka ta celovita rešitev bančnega sistema.

Kakšne so bile rešitve zunaj? V Ameriki je bilo relativno hitro odločeno, tudi odgovorni ljudje so bili zelo hitro poiskani, postavljeni tja, kamor sodijo, razlastnjeni, zaprti, na konec koncev so izgubili ves ugled pa tudi vse, kar so si v tistih letih prigospodarili na takšen ali drugačen način. Očitno institucije pravne države delujejo. V Sloveniji smo imeli primer, ko smo se spraševali, ali je v redu ali ne, da so celo iz tujine morali priti v svojo banko zaščititi dvorišče, vdreti dobesedno v to banko in razčistiti s pokvarjenimi stvarmi, ki so se dogajale v tisti banki. Očitno tudi tam delujejo stvari, če so tuji lastniki v naši državi.

Več kot očitno je, da mi in naš sistem in delovanje tega sistema ne omogoča oziroma ne funkcionira tako, da bi lahko sistem učinkovito deloval. Sicer se nam to, kar se nam je doslej zgodilo, ne bi moglo zgoditi in nikakor ne bi mogli imeti takšne dubioze v bančnem sistemu in na eni drugi strani sistem, ki je vzpostavljen, ki pa ne funkcionira in praktično ljudi, ki so v tem sodelovali, prosto hodijo po naši Republiki Sloveniji.

Zgledujemo se po evropskih primerih in po evropskih normah. Mislim, da je zelo zgovoren primer Nemčija, kjer so državne institucije dobesedno podkupile ljudi in poiskale tiste, ki so desetletja utajevali davke v Nemčiji in ta denar spravljali na račune drugje, in jim tudi ta denar primerno odvzeli oziroma obdavčili to, kar je za obdavčiti. Mi pa danes govorimo o tem, ali je prav ali ne, da tisti, ki so jemali kredite – mnogi od njih žal tudi ta denar prelili v druge države, ko so videli, da hudič jemlje šalo in se ti velikopotezni prevzemi ne bodo dobro iztekli –,

ali smemo o tem vedeti ali ne. Oprostite, sam sem lansko leto bil tudi kot član vlade zelo zaprepačen nad besedami gospoda Šušteršiča, takrat finančnega ministra, ko se je spraševal in enostavno na vladi govoril o nemoči glede tega, kako enostavno ne more priti do podatkov, ki se dogajajo, niti od Banke Slovenije niti na drugi način, da bi lahko primerno zastavili sam projekt slabe banke ali pa na drugi strani odgovorili tistim, ki so danes najbolj vneti zagovorniki teh ukrepov, lansko leto pa so prisegli na zopet ponovno dokapitalizacijo. Če smo se želeli upreti dokapitalizaciji s stotinami milijonov evrov, smo želeli jasno povedati, da tako več ne gre naprej; in resnično ne gre tako naprej. Danes pa s tako lahkoto ljudi, ki so vlagali na okencih bank, po perspektivah, ki so določali neka pravila, jih gladko malo razlastninimo, pozabljate v tem povedati, da je v tej številki 2 tisoč tudi kakšna institucija, kjer so spravljani prihranki mnogih ljudi, bodisi so to zavarovalnice, ki so bile s strani guvernerja zavedene, da je prav, da je to za stabilnost bančnega sistema, da je prav, da gre denar v take instrumente in da je denar važen in skozi tiste instrumente bodo ljudje ob varno starost. Sam bi se dosti lažje tudi za takšne ukrepe odločil, če bi mi imeli na mizi problem kot celoto in predlagane rešitve; rešitve v skladu z navodili Evrope, v skladu z zdravo pametjo in v skladu s tem, da bi lahko državljanke in državljani tudi povedali, da bo kdo za te neumnosti tudi kaj odgovarjal.

Oprostite, če zdaj gledamo, kaj smo mi sprejeli. Mi smo pri sprejemanju poročila pritrdili takrat predlogu ministra in tudi guvernerja Banke Slovenije z zelo jasnim dodatkom. Hvala bogu, da je nekdo začel končno posegati v banke, da se stvari preseka, da pride notri likvidacijska uprava, da pregleda vse te račune, vse, kdo je jemal kredite, kdo jih je dajal in da odgovorni tudi odgovarjajo za to početje. Ker oprostite zdaj, kaj se nam lahko zgodi? Dam tudi hipotetičen primer, kot je bil že danes. Nekdo je vzel kredit v Factor banki ali Probanki, ne vem, tam so se milijoni, deset milijonov hitro vrteli. Vzel je 10 milijonov kreditov, dal milijon nazaj v depozit. Kaj to pomeni? Mi ne smemo vedeti, da je dobil 10 milijonov kreditov, iz katerega je dal, ne vem, milijon v depozit, 9 v kakšne naložbe doma ali pa v kakšne oaze v tujini. Mi enostavno govorimo, da je to neka sveta stvar, v katero se ne sme posegati. Oprostite, če bomo breme, ki ga imamo sedaj za sprejeti nase v Sloveniji, razdelili med naše ljudi, je prav in pošteno do teh ljudi, da enostavno imajo možnost in da imamo pravico tudi do tega, da vemo, kateri so bili tisti, ki so te kredite v preteklosti tudi jemali.

Kar se naše poslanske skupine tiče vsekakor podpiramo ta amandma. Če ga je potrebno dograditi, omejiti v katerem delu, ga dajmo še dodelati. Nikakor pa ne tako vzvišeno obnašati in enostavno prisegati, da je sistem, ki ga imamo, takšen, da vse omogoča, samo vidimo, da gre praktično vse narobe. Pri nekem zakonu smo, kjer smo rekli, da bomo izvor

premoženja, ki ni pojasnjeno, obdavčili, sedaj posegli v instrument tega obratnega dokaznega bremena. Leta 2010 je bilo v Državnem zboru nedopustno, da se bi se sprejele deklaracije, resolucije Evropskega parlamenta, kjer bi ste tega instrumenta poslužili pri tistih, ki so obsojenih kriminalnih dejanj na področju orožja, droge in terorizma. Mislim, da bomo v Sloveniji morali sedaj iz te zagate priti ven na takšen način, da bomo morali tudi katere vzorce, ki se očitno niso obnesli, spremeniti in imeti celovite rešitve in na koncu tudi vzpostavljeno odgovornost za tiste, ki so krivi za takšno situacijo.

Že večkrat sem dal primerjavo, nekdo zjutraj vstane, sede v avto, je nepazljiv, povozil pešca, je v zaporu. Verjamem, da tudi ti ljudje, ki so jemali te kredite, niso šli v najem kreditov zato, da bi zavozili kredite in spravili državo v tako stanje. Vendar tako kot se je zalomilo tistemu, ki je zjutraj vstal in nehote šel v avto, se je zalomilo tudi tem. Ta amandma govori o tem, da enostavno na tem področju treba to materijo odpreti in najmanjši poseg, kar je v to, je to, da enostavno odgovorni organi države, kar Državni zbor zagotovo je, imajo to možnost in da imamo na koncu zaupanje, da bomo vedli, kaj počnemo in konec koncev, da se nam te stvari v prihodnosti ne bodo ponavljale.

V Slovenski ljudski stranki, še enkrat, da strnem, podpiramo ta amandma. Nam je pa povsem nesprejemljivo, da smo se lotili enega malega dela tega problema v bankah zopet na tak rokohtski način po nujnem postopku, namesto da bi obravnavali celoto in se opredelili tudi, kako bodo ta bremena obremenila tudi lastnike podrejenih dolgov. In mislim, da to, kar je dr. Arhar – do sedaj še nisem slišal strokovnjakov niti politikov, ki bi oporekali njegovi avtoriteti na bančnem področju, mislim, da so njegova opozorila v tem primeru zelo na mestu in enostavno na takšen način, kot počnemo sedaj v Državnem zboru pri tem zakonu, pa očitno bomo danes še pri drugih zakonih, ki usodno vplivajo na naše državljane, pač ne bomo pridobili zaupanja med ljudmi tam, kjer bi ga morali največ imeti, če bomo hoteli to družbo ohraniti konsistentno in da bomo stali za tistimi odločitvami, ki bodo tu sprejete.

Amandma bomo podprli. Če amandma ne bo podprt, pa tudi sicer zakon naše podpore ne bo imel.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa še enkrat.

Sedaj se vrtim okoli tega, kaj in na kakšen način zagotoviti, da bomo prišli do nekaterih podatkov, ki bodo pomagali razvozlati to enigma slovenskega bančništva; to, kar se je zgodilo. Gospa državna sekretarka vi ste rekli, da se amandma loteva preveč na splošno in

nekonistentno in da je namene, ki jih zasleduje ta amandma, mogoče zaslediti z drugimi mehanizmi v obstoječi zakonodaji. To se ne da! Vam zagotavljam, da očitno se ne da, ker potem bili ti mehanizmi dali rezultate. Dali bi jih na področju tega, da bi – ne vem, Banka Slovenije ima tako ali tako pristop, pa ni hotela tega pogledati, pa dati kazensko ovadbo za koga, ker vem, da so tu kazniva dejanja skrita zadaj. Ne da se preko sodišč, kajti, ne znam si razlagati, da sodišča ne bi sprožila nekega postopka za zaplembo premoženja nezakonitega izvora, in tu bi imeli ogromno materiala. Očitno, če tu nečesa ne spremenimo, bo tisti zakon o zaplembi premoženja nezakonitega izvora mrtva črka na papirju. In tu se ščiti!

Kolega Pavlišič je povedal, da se tudi on sprašuje, ali se hoče priti naprej ali ne, pa je član koalicije! Treba je spremeniti, ne a front zavračati. Dajmo, mogoče, ga popraviti, recite, da ne bo šlo predaleč. To sprejemam, ampak prej razprava gospoda Frangeža, ko vidi – ne vem, od kod mu, da bomo izbrali iz kreditnih map samo nekaj podatkov in se šli lov na čarovnice. Ja kako lahko kaj takšnega reče?! Kako lahko kaj takšnega izjavi! In še bolj pomembno, katere zaščite so zadaj, pa je verjetno na podlagi nezavednega gospod Frangež povedal, potem ko je odgovarjal kolegu Vizjaku, zakaj so se bistveno povečali depoziti v bankah, in to privatnih bankah s strani države: zato da je bila ohranjena likvidnost bank, zaupanje in to. Namesto da bi že davno, mogoče pred dvema letoma, začeli postopek likvidacije teh bank, po istih postopkih, ampak takrat z bistveno manjšim poroštvom in manjšim deficitom za državo, ne ena milijarda in 30 milijonov, kot se je zdaj država odločila, če bi bilo to pravočasno, bi res morda za bistveno manjšo številko. Ne! Hoteli so izboljšati zaupanje v Factor banko, zato ker so tam posvečeni ljudje, da bodo običajni, navadni državljani zapeljani in bodo tja vlagali depozite; in to se je zgodilo! Zavestno je država zapeljevala ljudi, da so šli v pogubo, in zavestno je ščitila privatne banke, čeprav je vedela, da so slabo poslovali, da so kaznivo poslovali, da so si izplačevali dividende iz izropane banke, ampak zavestno je tam pustila denar. In to nezavedno priznanje, ki ga je gospod Frangež dal, pa se ukvarja s financami in je član koalicije je zlata vredno. Ampak, naj da potem kazenske ovadbe, kaj je tu država počela, kaj so odgovorne osebe ... Zaradi tega, gospe in gospodje, tu se vidi pri Factor banki, kakšne incestne povezave, kakšna hobotnica povezav je prisotna v tej državi, ko gre za bančni denar, ko gre za finančno oligarhijo. Zaradi tega je ta amandma nujno potreben – v takšni ali pa v malce dopolnjeni obliki. Z obstoječimi mehanizmi, kot si jih koalicija zamišlja, ni mogoče doseči učinkov, ki jih moramo nujno doseči. Tu ne gre za nobeno kršitev pravic navadnih državljanov, malega človeka. Vi ščitite tajkune, oligarhe, finančne malverzatorje, tiste, ki so kradli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Brane Golubovič. Izvolite.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Lep pozdrav.

Nobenega tajkuna ne ščitim, špekulanta, politika, ki je bil pravnomočno obsojen na prvi stopnji, politika, ki ima ovadbo, kogar koli. Tega si enostavno ne bom dovolil. Je pa nekaj; in ali je to tako težko razumeti oziroma vsaj jaz tako razumem. Ko govorimo, da so Nemci, da je celo njihova obveščevalna služba kupila podatke, da je lahko dostopala do tajnih računov v švicarskih bankah, to še ne pomeni, da njihov parlament kadar koli vstopi v banko in lahko zahteva kateri koli podatek zaupne narave iz njihove nemške banke. Niti v Avstriji to ni mogoče, niti v Italiji to ni mogoče. Politik, da pride v ta parlament, rabi dva pogoja: star mora biti 18 let in biti izvoljen, poleg tega, da mora biti opravično sposoben, ampak tega papirja nam ni treba prinesiti. In zdaj naj bo politika preiskovalec, tožilec in sodnik na koncu, in reče, da ne rabimo ne policije, ne tožilstva, ne sodišč, ampak vedno bo vladajoča koalicija odločala o tem, katere kreditne mape bomo iz bank pridobili, katero hranilno knjižico katerega koli komitenta bomo pridobili; se pravi, to je poanta te zgodbe.

Jaz obračam zgodbo; mi s to zakonodajo dodajamo nekatera orodja za delovanje policije, tožilstva in sodišča, dodajamo jih. Za štirikrat podaljšujemo zastaralni rok za kazniva dejanja na tem področju. Nekateri tajkuni, za katere je bilo govora, da ni.– se ne preganja tajkunov, ki so vzeli kredite in jih niso mogli odplačevati, so v zaporu, nekateri od njih celo pišejo bloge, preberite si kakšnega kdaj, o tem, kaj se vse dogaja. Se pravi, stvari se spreminjajo in stvari se dogajajo. Spoštovane kolegice in kolegi, moja želja je in vedno bo in vedno se bom zavzemal za to, da se vsi tisti, ki so kar koli nezakonitega naredili in naj jim bo ime kakor koli hočete, naj so, ne vem, neki veliki zaslužni ljudje za to Slovenijo, da če so naredili kaj nezakonitega, se jim sodi in če se jih obsodi, grejo na prestajanje kazni.

Enako se bo dogajalo tudi na bančnem sistemu, v to sem trdno prepričan zato, ker prihaja neka nova generacija preiskovalcev, sodnikov, policistov, ki niso obremenjeni s preteklostjo in z nekimi delitvami ne leve ali desne in pač delajo svoj delo. Verjamem, da v tem parlamentu je večina poslanek in poslancev, ki želijo, da bi sprejemali takšno zakonodajo in da bi se tako delalo, da bomo pred zakonom vsi enaki. Mogoče sem pa tja je kakšen, ki ima neke interese ali je del nekih interesnih skupin, ki so zadnjih 10 let obvladovale to Slovenijo in imajo vedno manj moči. Kot sem že prej rekel, nobena riba v tej Sloveniji ni več prevelika, da jo naši organi ne ujamejo.

Ne moremo pa mi prevzemati te odgovornosti, da bomo preiskovalci, tožilci in na koncu tudi sodniki in da bomo prosto se odločali

o tem, ali bo hranilna knjižica moje mame na razpolago vsem politikom, zato ker bi nekdo hotel diskreditirati mene. Mi smo toliko široko odprli to zgodbo, kaj lahko politika vidi. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mislím, da se je k repliki priglasil gospod Bogovič. Imate repliko tri minute.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Skliceval se je na to razpravo, ki sem jo sam imel. Spoštovani kolega, govorimo, da politiki odločajo o bankah – da! V Sloveniji je bilo tako, da so politiki z močnimi povezavami odločali o bankah in zato imamo situacijo takšno, kot imamo. Ne tisti, ki sedijo tu v parlamentu. Oprostite, jaz ne. Imate pa vi koga bližje, če že naslavljate name, ki je v vaši stranki, ki je o tem odločal. Tudi javno je bilo rečeno o nekaj stotilijonskih kreditih, ki so zavoženi. In oprostite, če so imeli in imajo politiki to možnost, ki jo bodo davkoplačevalci plačevali, ne sedaj govoriti o tem, da govorimo o splošnem posegu v bančni sistem, ampak govorimo o bankah, katere bo država sanirala in v katerih so krediti, ki so izvorni greh teh problem. In o tem govorimo.

Mislím, da se bo slovenska politika morala enkrat poenotiti, da bo krivce poiskala in nikakor ne posploševati vsega tega. Sam sem prvi izmed tistih, ki sem proti temu, da na takšen način delamo, da bomo na splošno hodili po bankah in kaj počeli; ampak, ker se je to do zdaj počelo in ker bo ta račun zelo hitro prišel, se bojím, da tako kot pravosodje deluje, se bodo najbrž generacije tožilcev prepočasi zamenjale, da bi bili tudi pred njihovo roko vsi enako obravnavani. Še v tem letu se bomo morali odločati o tem, na kakšen način in koliko denarja bomo preložili na pleča ljudi. Zato mislím, da bi v tistem paketu in Državnem zboru, na preiskovalni komisiji in drugje lahko dobili po kašnem takšnem principu, kot je gospod Vizjak omenil, tiste, ki so milijonske zneske odnesli iz teh bank in jih žal tudi mnogi tisti, ki so imeli majhne prihranke, imajo sedaj ogrožene. Govorimo o tem in ne o nekem vsesplošnem sprehajanju po bankah.

Še enkrat; žal je politika preveč odnesla iz teh bank in tista, ki ni dobila mandata na volitvah, pa so se imeli za hudo opravilno sposobne in veliko teh ljudi v teh navzkrižnih zgodbah – to, kar smo, če smo dobro poslušali tudi predstavnika mednarodnega sklada, da takšne prepletенosti, kot jo imamo pri nas, ni nikjer drugje. In v to je treba v tej državi poseči. Dokler si ne bomo tu nalili čistega vina in se šli neko platonsko politiko v Državnem zboru in bobu ne bomo rekli bob, toliko časa bomo imeli ta problem.

Še enkrat opozarjam na ključni problem, ki ga bomo imeli – problem bomo imeli, ko bo treba dvema milijonoma Slovenk in Slovencev razložiti, zakaj se je to zgodilo, ob izstavitvi računa. Mislím, da smo se tu dolžni

potruditi in nekaj v tej smeri narediti. Ta amandma je poskus v tej smeri. Če bi bila dobra volja, če bi kdo želel pri tem amandmaju sodelovati in pomagati skreirati do podrobnosti natančno, bi si lahko vzeli čas, vendar očitno ni te namere; po nujnih postopkih sprejemate v Državnem zboru vse, kar je. V nekem času so "po nujnih" ali z besedico "hitrih" tudi marsikaj delali, pa še danes ljudi glava boli. Upam, da ne bo nas zaradi teh nujnih postopkov, kar zdaj počnemo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Aljoša Jerič.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav tudi z moje strani!

Ko zdaj poslušam že nekajurno razpravo, se pridružujem zahtevi, da se dosledno izvede pregon gospodarskega kriminala, se ugotovi, če je prihajalo do zlorab in se jih ustrezno sankcionira tudi v sistemu podeljevanja kreditov. Vendar pri tem moramo biti še posebej mi, poslanke in poslanci, dosledni, pa tudi zelo pazljivi, da pri teh zahtevah ohranjamo svojo etiko, etiko zakonodajne veje oblasti, ki je samo ena od treh vej oblasti.

Gospod Vizjak se je v svoji razpravi vprašal, do kdaj bomo v parlamentu še zaupali nadzornim organom. Se pravi, da gospod Vizjak v primeru bank sploh ne zaupa Banki Slovenije. Če nadzornim organom ne zaupamo, zakaj jih sploh imamo? Ali potem predlaga poslanec Vizjak njihovo razpustitev? Če ne Banka Slovenije, kdo bo potem zadolžen za nadzor nad bankami? Ali bo, recimo, samo preimenovanje neke take institucije povečalo zaupanje v sistem? Seveda tega ne bo! Zaupanje lahko gradi samo etika; etika nadzornih organov, etika bančnikov, etika kreditojemalcev in glede predlaganega amandmaja tudi naša etika, se pravi, zakonodajne veje oblasti oziroma nas, poslank in poslancev, pri doslednem upoštevanju delitve oblasti. Za zaupanje v bančni sistem je potrebna etika pri zagotavljanju tudi tajnosti bančnih podatkov, kar pa sploh ne pomeni, da nihče ne sme imeti vpogleda v te podatke. Za to imamo vzpostavljen sistem nadzora, za to skrbi Banka Slovenije.

Zakon o bančništvu v 215. členu določa, da dolžnost varovanja podatkov ne velja v primeru, če te podatke potrebuje Banka Slovenije oziroma drug nadzorni organ za potrebe nadzora. Novela zakona dodatno določa še izjemo, če banka podatke posreduje sodišču, državnemu tožilstvu ali policiji v primeru obstoja razlogov za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, razen v primerih, ko za posredovanje zaupnih podatkov zakon izrecno določa odredbo preiskovalnega sodnika. Seveda pa se dodatna izjema ne opredeljuje do tistih primerov, ko se preiskava začne na strani policije, saj ima v teh primerih na podlagi odredbe preiskovalnega

sodnika policija možnost dostopati do vseh podatkov.

Tudi v Kazenskem zakoniku je jasno določeno, da sta opustitev ovadbe, da se pripravlja kaznivo dejanje, in opustitev ovadbe kaznivega dejanja ali storilca kaznivi dejanji, ki se kaznujeta z zaporom do 3 let. Tako vsak, ki ve, da je kaznivo dejanje bilo storjeno ali pa bo storjeno, pa tega ni prijavil, postane sam storilec kaznivega dejanja. Kazenski zakonik določa tudi kaznivo dejanje izdaje tajnih podatkov z zaporno kaznijo zopora do 3 let. Enako se kaznujejo tudi tisti, ki protipravno pride do tajnih podatkov, da bi jih neupravičeno uporabil ali jih javno objavil. Podlaga, da bi Državni zbor kakor koli operiral s takšnimi podatki, ne obstaja. Hkrati pa bi Državni zbor očitno kršil tudi ustavo z obravnavo takšnih podatkov in ugotavljanjem, kdo je kriv, kdo ni in česa je kriv in česa ni kriv. Oblast se jasno deli na zakonodajno, izvršilno in sodno in Državni zbor vsekakor ne spada v sodno vejo oblasti.

Tako je za pregon kaznivih dejanj treba pričakovanja po ugotavljanju odgovornosti usmeriti, recimo, na generalnega državnega tožilca. Zvonko Fišer glede gospodarskega kriminala pravi tako, povzemam: "Tudi zadeve gospodarskega kriminala prihajajo v sojenje, dosegamo obsodilne sodbe, kar je najlepši pokazatelj, da delamo prav. Zdaj jih je še precej v preiskovalnih postopkih in v predkazenskih postopkih. Tudi te bodo prišle na vrsto. Pogosto so to zahtevne zadeve, ki se jih ni dopustno lotevati rokohitrsko. Toda voz se je začel premikati, to je bistveno." Konec citata.

Z naše strani pa je etično, da poskrbimo, da se ta voz ne bo ustavil. Predlaganega amandmaja zato ne bom podprl. Hvala.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo!

Osebnost bom ta amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, podprl. Bom pa skušal argumentirati, zaradi česar je dobro, da ta amandma podprejo tudi ostali poslanci; in sicer samo iz primera Probanke in Factor banke. Za ta amandma mislim, da si ga nekateri poslanci narobe razlagajo. Tukaj ne gre za nek lov na čarovnice pa lov na bančne knjižice določenih posameznikov, ampak predvsem, da bi organi in parlament lahko te postopke, ki so bili nepravilni v bankah, na hitrejši način reševali. Ali z drugimi besedami povedano, pošteno se mi zdi do davkoplačevalcev, da bi vedeli, koga bomo davkoplačevalci reševali v primeru Probanke in Factor banke. To pomeni, pri depozitarjih nad 100 tisoč evrov. Verjetno takšen ukrep ne bi bil potreben in bi lahko delež k sanaciji Probanke in Fractor banke prispevali tudi tisti, ki imajo depozite nad 100 tisoč evrov. Tega se ni

odločilo in mislim, da bi bilo pomembno, da lahko v teh primerih, to so skrajni primeri, do določenih podatkov pridejo tudi ustrezne komisije ali organi Državnega zbora. Po drugi strani pa bi bilo pošteno do davkoplačevalcev, da na nek način pridejo do podatkov, koga v določenih primerih, ko to ne bi bilo potrebno, se rešuje.

Glede samega tega zakona, se mi zdi, da je v določenih zadevah pomanjkljiv, vsaj osebno vidim eno zadevo. Ta zakon bo ponovno kaznoval tiste, ki niso odgovorni ali pa niso prispevali k nastanku te situacije, ne bo pa kaznoval tiste, ki so odgovorni, da so določene banke pripeljali do položaja, v katerih so. Ta zakon govori izključno o tem, da bodo kaznovani lastniki podrejenih obveznic, hibridnih papirjev, ki na odločitve banke niso imeli vpliva. Ta zakon pa niti v eni besedi niti z enim ne govori, kakšne bodo sankcije za tistega, ki je banke pripeljal v to situacijo. Zato, spoštovana državna sekretarka, če mogoče lahko v tej smeri odgovorite. Zakaj ta zakon niti v eni smeri ne govori o tem, na kakšen način bodo sankcionirani tisti, ki so odgovorni, da so banke pripeljale v ta sistem? Osebnostem mnenja, da tukaj veliko odgovornost nosi Banka Slovenije, člani uprav teh bank in nadzorni sveti; in kaznovani bodo sedaj tisti, ki so na nek legalen način kupili vrednostni papir. Po drugi strani me zanima še mnenje državne sekretarke, in sicer kako komentira pismo, ki ga je poslal predsednik Evropske centralne banke Draghi Evropski komisiji pred približno dvema mesecema, v katerem, bi rekel, Evropska centralna banka in Draghi ocenjujeta, da mogoče predlagani "buy in" način sanacije bančnega sistema v danem trenutku ni najbolj ustrezen in da bodo posledice, lahko bi rekel, tukaj širše predvsem v smislu nezaupanja v bančni sistem. Po drugi strani vemo, da so verjetno največji imetniki teh podrejenih papirjev pokojninske družbe, vzajemni skladi in zavarovalnice. Na eni strani se mi zdi, da bo to precejšen šok, kajti vse te družbe bodo morale dejansko narediti odpise "per takoj" in čez noč bodo morali pokojninski skladi, zavarovalnice, vzajemni skladi te zadeve odpisovati, kajti kot vidimo iz tega zakona, bodo vsi ti papirji vredni nič. Ali se ni mogla tukaj poiskati neka rešitev, da bi bilo to odpisovanje na nek način bolj sukcesivno? Kaj posledično dejansko pomeni takšen način reševanja – predvsem pod predpostavko, da je na določene zadeve opozorila tudi že Evropska centralna banka – za zaupanje v sam bančni sistem? Kako bodo odreagirali ti, ki bodo verjetno čez noč dejansko imeli vrednost svojih naložb nič? Ali posledično lahko pomeni, da se bomo v nadaljevanju pogovarjali tudi o možnosti kakšnega stečaja kakšne pokojninske družbe ali podobne institucije? Na drugi strani gre pa tudi za zadevo – vsaj po besedah državnega sekretarja na Odboru za finance je bil takšen predlog nekako pripravljen na Ministrstvu za

finance in na Banki Slovenije in da bi se potem s tem predlogom šlo na Evropsko komisijo.

Še enkrat bi mogoče zaključil s tem, da bom ta amandma podprl, predvsem poskušal apelirati na vse poslanke in poslance, da ne gre tukaj za lov na neke čarovnice, ampak da gre tukaj za pošten odnos do davkoplačevalcev, da vedo, v katerem trenutku koga in zakaj rešujejo takrat, ko to ne bi bilo potrebno. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednji ima besedo mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, državna sekretarka!

Najprej moram odgovoriti na neka vprašanja, ki so bila postavljena tekom razprave, predvsem glede tistega, kje je bil ta zakon napisan in potem gospod Frangež sam razlagal, kaj naj bi jaz mislil, kje je bil in kje ne bi bil in kakšne zadržke naj bi imel do evropskih institucij, in seveda gre v popolnoma napačno, zavajajočo smer. Namreč, težko je na podlagi nekega stavka potem delati insinuacije za nekoga drugega, ampak verjetno to je mogoče. On, kakor koli že. V samem zakonu piše na strani 4, da je Evropska komisija, DG Comp, Republiki Sloveniji sporočila, da se bodo za izvedbo ukrepov v slovenskih bankah pripravila nova pravila o državni pomoči za podperne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize. To je sporočilo, po mojih informacijah, z dne 1. avgusta 2013 in na podlagi tega je šla pisati zakon naša vlada oziroma Ministrstvo za finance, vsekakor pa nobena določba ne gre preko Vlade ali bi bila sprejeta na Vladi ali v Državnemu zboru, če ni potrjena s strani Evropske komisije, Evropske centralne banke in podobno. V tej povezavi je bilo moje retorično vprašanje, ali morda mi nečesa ne vemo, ali so zdaj ti predpisi pisani po nalogu nekaterih. Kot je tudi državna sekretarka omenila, je dejansko to – in kot je tudi tukaj navedeno – na podlagi tega sporočila o državnih pomočeh, čeprav je tudi to prišlo nekoliko bolj pozno. Toliko najprej o tem.

Drugo. Rad bi povedal, da če govorimo o tem zakonu, kasneje, predsednik, tudi o amandmaju, mi ne vemo, v kakšnem stanju smo natančno ali pa, da mi ne vemo, v kakšnem stanju so slovenske banke, ob tem pa dejansko sprejemamo zakon, ki seveda pomeni delitev bremen, to je zelo lepo rečeno, pomeni tudi to, da bo Banka Slovenije imela možnost, da bo sama predlagala uprave, prisilne uprave in tako naprej; skratka, zelo ostre ukrepe v posameznih bankah, na drugi strani delitev bremen med lastnike, med prejemnike oziroma tiste, ki imajo hibridne instrumente, na koncu med depozitarje in seveda še dlje med državo. Tukaj depozitarji niso neposredno omenjeni, da ne bo kakšnih težav, vendar ta delitev tukaj je. Po drugi strani pa ta sistem dejansko pomeni nov stečajni postopek za banke. To je del stečajnega

postopka, ki je tudi že danes v Zakonu o bančništvu, ampak tukaj je treba sedaj narediti nekaj na novo. Tisto, kar je zaskrbljujoče, mi danes nimamo dejansko informacij o tem, kje naš bančni sistem je, v kakšni situaciji, koliko je še sposoben dejansko sam delovati, kolikšno pomoč potrebuje oziroma z drugimi besedami dokapitalizacije lastnikov, koliko potrebuje tudi neko pomoč iz Evropske centralne banke in na kakšen način bo vse skupaj narejeno. Tukaj so ti zaskrbljujoči pogledi na celotno zadevo in na celoten zakon.

Če govorimo o amandmaju Slovenske demokratske stranke, o bančni tajnosti in tako naprej. Stanje v našem bančnem sistemu je takšno, da dejansko za kakršne koli odločitve danes še ni bilo določeno, kdo je za to odgovoren. Za nobeno rešitev še nismo prišli do osebe, ki bi bila za kar koli odgovorna. Govorim o bančnem sistemu. Če je temu tako, potem je verjetno tudi v vseh zakonih, ki so bili tu naštet – Kazenski zakonik, potem imamo poseben zakon, ki ureja odvzem premoženja in tako naprej –, je tudi verjetno, da je ali tam nekaj narobe, ali se ti zakoni enostavno ne izvajajo, ali pa jih nekdo ne želi izvajati preveč hitro. Skratka, ne želi ugotoviti, kdo je odgovoren za posamezne kričeče primere. Ne govorimo sedaj o nobenih kreditnih karticah, ne govorimo o nobenih hranilnih knjižicah in tako naprej. Govorimo o kričečih primerih, ki tukaj v slovenskem gospodarskem in finančnem prostoru izstopajo. Zaradi tega je ta amandma. Če morda komu ni všeč kakšna dikcija, bi lahko dal amandma na amandma, bi lahko dal svoj predlog in bi to zadevo, to rakrano slovenskega družbenega življenja, to je, da se ne poišče odgovornih, preprečil oziroma bi dosegel to, da bi tukaj vse te institucije začele delovati, vključno z Državnim zborom.

Ko nekateri govorijo o tem, kako Državni zbor nima te pravice, nima druge pravice, da mi ne vemo, da je zadosti, da si star 18 let in tako naprej – predvsem gospod Golubović. – sami sebe podcenjujemo, kot da mi nismo pristojni in odgovorni za to, da se sprejema zakonodaja, ki se sprejema, oziroma tudi za to, da se ne sprejema zakonodaja, ki bi se pa morda morala. Tukaj takšnega mnenja ne morem deliti, da mi nismo ne odgovorni, ne pristojni za nič, da ne vemo, kako bi se moralo nekaj narediti. Oprostite, to je enostavno mižanje pred dejanskimi problemi in mižanje pred tem, da se dejansko tudi nekaj naredi. Zakonodaja pa ne funkcionira! Zakonodaja, na podlagi katere se izvaja zaplemba premoženja, dejansko ne funkcionira. V tej povezavi je tudi ta amandma. Sam tu ne vidim nobenih težav, niti z Banko Slovenije.

Če postavi kolega Vizjak vprašanje o odgovornosti Banke Slovenije, to ni zanikanje Banke Slovenije, gospod Jerič, to ni zanikanje Banke Slovenije. To je to, da pač določene institucije in ljudje v teh institucijah v določenem trenutku niso delovali; niso delovali v korist te

države, niso opozarjali na težave bančnega sistema in seveda tudi niso predlagali pravih rešitev. Zaradi tega smo tukaj, kjer smo. Pa ne, da smo mi tukaj, kjer smo; čez en mesec ali mesec in pol bodo davkoplačevalci, seveda tudi davčni zavezanci, pred tem, da bodo oni reševali vse te napačne odločitve: nenadzor nad bančnimi zadevami, napačne odločitve v posameznih bankah, napačne odločitve tudi morda glede sanacije bank.

Ko se pogovarjamo o teh dveh bankah, ki sta šli zdaj v tako imenovano nadzorovano likvidacijo, gospe in gospodje, tu zgodba ni zaključena! Papirji potujejo v Frankfurt in Evropska centralna banka bo verjetno še enkrat odločala o tem, ali sta ti dve banki za stečaj, ali je to pravi izbor. To je bil šele začetek. Ne vem, kaj bo takrat, ko se bo za ti banki ugotovilo, da imata negativen kapital, potem ni variante za noben drug postopek, razen za stečaj. Recimo, da se to zgodi. Ta odločitev, ki je bila dana, je bila začasna, je bila trenutna za ti dve banki, in zaradi tega dejansko prihaja do tega, da imamo socializacijo posledic napačnih odločitev v teh dveh bankah in imamo tudi to, da bomo davkoplačevalci plačevali popolnoma napačne odločitve v dveh zasebnih bankah. V teh dveh zasebnih bankah je imela zelo veliko vlogo tudi država, predvsem takrat, ko daje svoje depozite v ti dve banki. Ugotovili smo, da je država, vlada, izredno povečala znesek depozitov, za nekajkrat, v teh dveh bankah v začetku leta 2009, v začetku Pahorjeve vlade. Povečala je še 6. septembra 2013, ko se je ravno tako povečal – mislim, da za 108 milijonov – znesek depozitov. Takšen je podatek Ministrstva za finance – odgovor na poslansko vprašanje. To incestno stanje, ko imamo zelo veliko depozitov v državnih bankah, kjer je država hkrati lastnica, se nadaljuje.

Če pogledamo kot kriterij, kakšna je izpostavljenost slovenskih bank od države, in če tu upoštevamo, kolikšen je znesek depozitov v odstotku kapitala bank, pač ugotovimo, da je to v primerjavi z evropskimi bankami izredno visok. Izredno visok znesek. Če govorimo o indeksih: NLB indeks 98, recimo, na Irskem je ta indeks 10, na Portugalskem 43, v Novi kreditni banki pa 235, če ne upoštevamo še konverzije določenih posojil, v Abanki 141. Ali je ta državni denar, denar davkoplačevalcev, varen v teh državnih bankah? To je zdaj vprašanje! In tu imamo incestno razmerje in tu ne bomo prišli na takšen način poslovanja nikamor. Tu je treba pogledati tudi odgovornost. In če pogledamo odgovornost, potem ne moremo vedno reči, da zaradi tega, ker vi želite, da se pogleda odgovornost in da se ugotovi, kdo je stal za temi napačnimi odločitvami v bankah, bodo pa potem manjša vlaganja v slovenske banke, potem bo pa denar šel. Poglejte, denar je že šel. In vlaganja v slovenske banke, dokler ne bo jasno, kolikšna je bančna luknja ali bančni krater, toliko časa tega vlaganja dejansko v slovenske banke ne bo.

Če gledate najnovejše raziskave, mi smo za afriškimi državami, za Ruando, po nekaterih najnovejših raziskavah. In to zaradi tega, ker tudi ne znamo poiskati odgovornosti za napačne odločitve, pa ne zato, da bi se šli lov na čarovnice, da bi lovili čarovnice; daleč od tega! Samo zato, da enkrat potegnemo črto in rečemo, da smo v tem in tem stanju, zato potrebujemo takšne rešitve, zato da bo prihodnjim generacijam bolje, ne zaradi tega, da bi iskali čarovnice. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima državna sekretarka mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Kar se tiče stališča do amandmaja in tudi mnenj, ki so bila v zvezi z vloženim amandmajem podana, moram reči, da težko povem kaj več od tega, kar sem povedala že v svojem prvem odzivu.

Ko iščemo odgovornost, je po mojem mnenju naloga zakonodajca, da da tistim organom, ki so pristojni za ugotavljanje določenih vrst odgovornosti, pooblastila, da bodo te postopke lahko vodili, ne pa, da postavljamo nove in nove nadzorne institucije z nekonsistentno izdelanimi pravili, pod katerimi naj bi določene nadzorne funkcije opravljali, pa jih v bistvu zaradi prav te nekonsistentnosti in nedorečenosti postopkov v bistvu ne morejo.

Direktno sem bila vprašana, zakaj predlog zakona ne vsebuje sankcije za odgovornost, za stanje, v katerem se bančni sistem nahaja. Namen predloga zakona je urediti postopke, ki morajo biti izpeljani v izjemnih primerih, kadar je treba posamezno banko zaradi vpliva na celoten bančni oziroma finančni sistem reševati z državnim denarjem, in določa postopke, pod katerimi pogoji in v kakšnem vrstnem redu se državni denar lahko angažira. Odgovornost za posamezna dejanja uprave pa je opredeljena bodisi skozi prekrške, če gre za vprašanja tega menedžmenta oziroma formalnih obveznosti, ki jih ima uprava oziroma nadzorni svet do nadzornikov. Še bolj pomembna so pa kazniva dejanja, ki so določena s kazenskim zakonom in jih posamezni področni zakoni preprosto ne morejo določati. Kazniva dejanja so v Kazenskem zakoniku določena tudi za primere, ki so opredeljeni oziroma za primere, ki so bili predmet današnje razprave. Če bi uprava banke ugotovila kakršen koli sum, da obstaja možnost, da je prišlo v določenem primeru do kaznivega dejanja, ima pooblastilo na podlagi te novele zakona, da podatke predloži pristojnim organom, sodišču, državnemu tožilstvu oziroma policiji, da ti nadzorni organi lahko izpeljejo nadaljnje ukrepe.

Težko komentiram pismo ene evropske institucije drugi evropski instituciji, nesporno pa drži dejstvo, da je v skladu s pogodbo o ustanovitvi oziroma pogodbo o delovanju Evropske unije, Evropska komisija tista, ki je

pristojna za presojo dopustnosti državne pomoči. Ukrepi državne pomoči namreč vplivajo na delovanje notranjega trga in vse države članice smo se s podpisom teh dveh pogodb zavezale, da bomo upoštevale pravila državnih pomoči in jih tudi izvajale v praksi. Če ne postopoma v skladu z usmeritvijo Evropske komisije z dne 1. avgusta 2014, pardon 2013, ne moremo računati s tem, da bodo ukrepi, ki naj bi jih sprejeli oziroma dokončali, saj sprejemati smo jih že začeli, dokončali po zakonu o ukrepih za sanacijo bančnega sistema, teh ukrepov preprosto ne bi mogli dokončati.

Glede vprašanja, zakaj ne združimo tega z dejansko informacijo, kolikšna je vrednost tako imenovanih slabih terjatev, moramo reči tako, da eno so konkretni podatki, ki so potrebni za izvedbo konkretnih ukrepov, v konkretnih primerih, drugo pa je vzpostavitev pravnega okolja, ki nam omogoča, da te konkretne ukrepe sploh začnemo reševati. Če bi čakali na konkretne podatke o tako imenovani bančni luknji, potem danes tudi zakona o ukrepih države za sanacijo bančnega sistema še ne bi imeli sprejetega.

Ko se primerja v bistvu predlagane rešitve s stečajem, naj poudarim, da predlagane rešitve pravzaprav strmijo k temu, da se stečaj prepere in so zaradi tega predlagane rešitve, če že hočemo vleči vzporednice, bolj podobne procesu prisilne poravnave, posebnemu procesu prisilne poravnave kot pa stečaju. Ne morem se strinjati tudi s trditvijo, da bodo vrednosti naložb teh lastnikov podrejenih in hibridnih vrednostnih papirjev čez nov razvrednotene oziroma bo njihova vrednost nič, gre za bolj tvegane naložbe, zaradi katerih so pri teh naložbah donosi višji in zaradi tega tudi vlagatelji imajo drugačno znanje o svoji naložbeni strategiji ali politiki kot pa običajni vlagatelji. In nikakor ne gre za ukrepe, ki so uvajani čez noč, ampak po natančno določenem in vnaprej znanem postopku. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še je interes za razpravo. Imate repliko. Je pa 23 sekund na razpolago.

Gospod Širčelj, izvolite. Replika.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Glede tega, da ne bi imeli tudi zakona, ki ureja Družbo za upravljanje terjatev bank, če ne bi imeli teh / znak za konec razprave/ podatkov. Seveda, s tem se ne morem strinjati. Navsezadnje je od 1. 8. Evropska komisija določila neka nova pravila za Slovenijo, predvsem zaradi tega, ker je dobila slabe podatke.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Še. Vabim vas k prijavi za razpravo.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani, lepo pozdravljeni.

Gospa državna sekretarka je govorila, da vzpostavljamo pravni okvir, da bodo institucije lahko delovale. Sama se sprašujem, zakaj pa do sedaj te institucije niso delovale, pa vendarle imamo kar nekaj zakonov, po katerih bi lahko preprečile vse to, kar se je do sedaj dogajalo. Zakaj nadzorni sveti niso delovali? Zakaj Banka Slovenije ni ustrezno delovala? In kako naj verjamem in zaupam, da bo odslej drugače? Če bi jaz to verjela, potem ne bi potrebovali tega razkritja vseh tistih, ki so dajali kredite in ki jih sedaj z anonimnostjo nekako ščitimo. Ampak to zahtevajo naši državljani, to zahteva javnost, zato ker ne zaupajo več v te institucije, ki bi že prej morale to preprečiti ali pa sanirati. Zato hoče javnost vzeti to v svoje roke, hoče vedeti, kdo je to zakrivil, zakaj moramo mi to sedaj znova plačevati.

Če bi verjela, da bodo te institucije, ki so za to odgovorne, odslej delale drugače, potem bi podprla ta zakon. Podprla bom pa ta amandma, o katerem sedaj govorimo, kar mislim, da je prav, da izvem in da so potem tudi narejeni ustrezni ukrepi. Glede na to, žal moram reči, da vladajoče stranke so v marsičem ali pa z marsikom povezane, ki so dajali te kredite, ki so koristili te kredite in zato težko verjamem, da se s tem zakonom spet ne bo nekoga ščitilo oziroma da ne bo ugotovljeno, kdo so resnični krivci in kdo so tisti, ki sedaj želijo to prikriti.

Če bi zaupala institucijam, potem sploh ne bi imela problema z glasovanjem za ta zakon, tako ga pa imam in bom podprla amandma.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa.

Danes smo se že naposlušali kar nekaj neverjetnih

besed iz tega hrama, od nezaupanja, nejevernega Tomaža, ki kar naprej štrli iz te škatle in pripoveduje, kako pravzaprav v tej državi nič ne funkcionira. Ampak meni se vedno znova pojavlja eno in isto vprašanje. Na tej strani smo gledali kar nekaj poslancev, ki so bili ministri; in to ne malo časa, ne mesec, dva, tri, pet – nekaj let! Imamo kar nekaj poslank in poslancev, ki so bili tudi državni sekretarji, ne malo časa, kar nekaj časa. Toliko časa, da bi lahko vse to, kar danes želijo s tem nesrečnim amandmajem uveljaviti, imeli možnost uveljaviti že zdavnaj prej. Pa niso. Le zakaj? Zato, ker jim ni do sanacije bančnega sistema? Ne, tega ne verjamem, tega si ne upajo naglas reči, ker sami vedo, da je to nujno potrebno. Ampak zaradi nekega drugega razloga – zaradi tega, ker se niso hoteli podpisati pod dejstvo, da bi bili edini v Evropi in edini v svetu, ki bi sprejeli takšno neumnost. To je ključen problem. Danes, ko ste v opoziciji, nas silite v situacijo, da sprejmemo nekaj, kar je popolnoma skregano z vso logiko

demokracije v Evropi, če se omejim samo na ta prostor. Vi bi radi pripeljali, zato ker ves čas razpravljate v tej smeri, da ne verjamete v institucije, ki delujejo ... Sprašujem se, pa saj eno leto nazaj oziroma pol leta nazaj ste pa verjeli v te institucije, pa ste bili na vladi! Pa saj ste imeli vse instrumente, vzvode moči, da bi lahko to naredili! Imeli ste večino v Državnem zboru, imeli ste neposreden vpogled v podatke, ki jih vlada lahko ima in z njimi lahko operira. In tega niste naredili, preprosto niste naredili! Jaz sem res zgrožen, ko rečete, da ne verjamete v institucije, ki danes delujejo v tej državi. Veste, kaj počnete? Počnete to, da še poglobljate nezaupanje državljanov Republike Slovenije v te institucije, ker to vi ponavljate. Veste, dokler to moja soseda govori, ni nič posebnega. Ko pa to pove bivša ministrica, bivši minister, bivši državni sekretar, pa me začne skrbeti, kam smo prišli v Državnem zboru! Vi želite v resnici pripeljati s tem amandmajem – pa dajmo naglas povedati, kaj želite! Vi želite, da tisto, kar morajo organi v tej državi že po obstoječi zakonodaji delovati, pripeljati v razne preiskovalne komisije, zato da se boste izživljali, kar počnete že 20 let! Povejte mi eno preiskovalno komisijo, ki je pripeljala do nekega pozitivnega sklepa in smo potem zaradi tega nekaj spremenili v tej državi in je začelo celo bolje funkcionirati! Povejte mi en sodni proces, ki je stekel na podlagi preiskovalne komisije in je bil potem uspešen in ne vem kako dober! Ni ga bilo! Vi bi radi imeli samo politični populizem in zganjate v bistvu nevednost državljanov v tej smeri, ko govorite, da bi radi lovili lopove. Kar naenkrat ena in ista imena uporabljate. Gospod Bogovič je rekel, skrivate, ne vem, Jankoviče in podobne. Povejte, koga še skrivamo! Naglas povejte! Dajte ovadbo! Sprožite postopke! Treba je priti z argumenti, z dejstvi je treba priti. V tej državi se moramo enkrat navaditi, kdo kaj kje počne v državi, ne kar nekaj poljubnega. S takšnim amandmajem, se opravičujem, prehajamo v polje blaznega. Vi bi radi Državni zbor spremenili v vse, v sodišče, v policijo, v tožilstvo, vi bi radi tu sodili, se šli lov na čarovnice ... Prepustite institucijam, da opravljajo svoje naloge! Ni res, da se nič več ne dogaja v državi! Ni res! Če smo to lahko govorili za deset let nazaj, danes ne moremo več tega ponavljati. Stvari se odvijajo, postopki se odvijajo in tudi določene odločbe prihajajo s sodišč. Če temu še vedno pravimo, da tega ni – je pa res, da dostikrat rečemo, da s tem nismo zadovoljni, kar so odločili. Ampak potem se moramo odločiti, kaj bomo počeli v tej družbi.

Tega amandmaja, ki ste ga predlagali, preprosto ne gre sprejeti. Vi predlagate: "Člani uprave ali nadzornega sveta morajo posredovati podatke iz 214. člena ..." – 214. člen pa zelo jasno govori, kateri podatki naj bi to bili – "... tega zakona, če je banka prejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank in te podatke potrebuje Državni zbor, delovno

telo Državnega zbora ali preiskovalna komisija Državnega zbora." Če bi danes vedeli, kaj iščete in kaj bi radi imeli, določene podatke že danes lahko ti organi dobijo, samo morajo artikulirati in povedati, kaj hočejo. Problem pa je, ker ne vedo, bom drugače rekel, ne veste. In vi bi radi, da se vam kar zgodi nek poštni nabiralnik in da se bo tukaj dnevno gomililo ne vem koliko dokumentov, nekih podatkov, s katerimi na koncu niti ne boste vedeli kaj početi. Za to obstajajo organi v tej državi, kdo bo kje kaj počel. Zato je ta del, gre za tretji odstavek vašega amandmaja, popolnoma nesprejemljiv! Popolnoma. In to sprenevedanje in kar naprej eno in isto ponavljanje, da se nekaj skriva in da se nekaj ponavlja. Še enkrat bom opozoril – ne zaradi vas, saj vi to veste, zaradi slovenske javnosti –: bili ste ministri, bili ste državni sekretarji, imeli ste vse vzvode in takšne kozlarije, kot jo zdaj predlagate, je takrat niste predlagali. Ve se, zakaj ne. Ker bi vas bilo sram! Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Vizjak, žal nimate časa na razpolago.

Aha, proceduralno, ja, izvolite gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora!

Poglejte, pričakujem, da v takšnih nastopih, kjer poslanec nagovarja del poslancev in jih sprašuje, ob jasnem zavedanju, da ta poslanska skupina nima več časa za razpravo in da mu ne more odgovoriti in je zlorabil to možnost za napad na poslansko skupino, zlasti Slovenske demokratske stranke, da na tak način poslance opozorite, da ne sme in ne more obtoževati in spraševati nas, ki nam enostavno časa ni dovolj. Poslanec Möderndorfer je toliko več, da je to namerno naredil, češ naslovil celo kopico vprašanj, na katere naslovnik vprašanj niti ne more odgovoriti. To je predstava, spoštovani gospod Möderndorfer, za javnost, kar ste se šli, sami pa dobro veste, da je guverner Banke Slovenije še aprila letos govoril, da je slovenski bančni sistem stabilen, da je vse v najlepšem redu in da je panika odveč. Šele s prihodom Jazbeca se je marsikaj v tem slovenskem bančnem prostoru čez noč, očitno vsaj glede sporočanja, da se je navzven spremenilo in zaradi tega čutimo več kot potrebno dolžnost, da se parlamentarne delovne komisije in odbori seznanijo s temi podatki.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Poglejte, da ne bo nejasnosti glede razprav. Vsaka poslanska skupina si sama razporedi čas in če ga je prej porabila, je pač to stvar organizacije pri razpravah; sicer pa ne morem omejevat v tem delu polemik, ker je razprava temu tudi namenjena.

K besedi pa se je prijavila gospa Ljudmila Novak. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Gospod Möderndorfer, zahtevali ste argumente, zahtevali ste dejstva. Dejstva so jasna, v vseh bankah je velika finančna luknja, torej to je največji argument, zakaj hočemo mi ta amandma, ker pač pravna država ne deluje, ker tisti organi, ki imajo odgovornost, od uprav, nadzornih svetov niso delovali, ker Banka Slovenije ni opravljala svoje naloge, torej niso odgovorno delali tisto, kar bi morali delati, in to je dovolj velik argument.

In še: v času, ko sem bila v vladi, ko sem bila ministrica, vedno znova smo slišali: "Ne, tega pa ne morete izvedeti, to pa je bančna tajnost, tega vi ne morete izvedeti." Bili smo odgovorni, pa nismo mogli in smeli izvedeti, kdo je naredil te probleme. Če hočemo to enkrat spremeniti, potem moramo končno tudi zakon spremeniti in naj bo takšen, da tisti, ki so za to odgovorni, tisti, ki prevzemajo takšne odgovorne funkcije, imajo potem možnosti tudi, da ukrepajo, ne pa, da samo prenašajo očitke – tudi jaz sem kriva, ker je tako, pa nimam nič pri tem –, narediti pa se ne da ničesar, ker nimamo podatkov.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Še vas vabim k prijavi za razpravo.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer. Izvolite.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa.

Spoštovana poslanka je seveda povedala, da nima možnosti in da pravna država ne deluje. Opozoril bom samo na eno stvar. To, kar imate tudi vi pred seboj, in prav je, da povemo tudi na glas, obstoječi 12. oziroma 13. člen tega zakona zelo jasno govori, "izredna uprava v dveh mesecih od imenovanja predloži Banki Slovenije poročilo o finančnem položaju in poročilo o pogojih poslovanja banke v izredni upravi. Izredna uprava nemudoma poroča Banki Slovenije o vseh pomembnih okoliščinah, ki vplivajo na pogoje poslovanja banke v trajanju izredne uprave in na uresničitev ciljev izrednih ukrepov." In še v nadaljevanju: "Izredna uprava mora Banko Slovenije, Komisijo za preprečevanje korupcije ter organe odkrivanja in pregona nemudoma obvestiti o vseh ugotovljenih sumih koruptivnih kaznivih dejanj, ki jih je v okviru svojega dela zaznala ali bila o njih obveščena." Kaj še več? Povejte mi, kaj še več? Bi moralo zraven še pisati in Državni zbor in ne vem kaj še vse? Lepo vas prosim, nekje pa se mora končati in tega nima nobena evropska država. Samo za to gre. In v tej smeri je tekla moja prejšnja razprava in vi to dobro veste. Opozoril sem, če ste hoteli imeti tak amandma, ste imeli možnosti z večino v Državnem zboru, s sklicem izredne seje, s pripravo teksta in s sprejemom na vladi in s proceduro tak amandma sprejet. Pa ga niste. Ker ste vedeli, da to ne gre.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona bom dal besedo predstavnici Vlade, ki se nam v tem trenutku tudi pridružuje v dvorani.

Besedo ima mag. Andreja Jerina, državna sekretarka Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa. Lep pozdrav.

Pred nami je zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja vsebuje nekatere spremembe in dopolnitve veljavnega zakona o varstvu okolja, ki so potrebne predvsem zaradi prenosa oziroma dokončanja prenosa nekaterih direktiv Evropske unije.

Evropska komisija je zaradi nepravčasnega prenosa že izrekla pisne ukrepe proti Republiki Sloveniji. Prav tako pa so spremembe in dopolnitve potrebne zaradi prilagoditve zakona zahtevam Evropske komisije, kot jih ta utemeljuje v pred sodnih postopkih, in zaradi izpolnitve sodbe sodišča. Predlog zakona prinaša tudi nekatere druge prilagoditve ter izboljšave besedila veljavnega zakona, med drugim ustanovitev Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja kot posvetovalno telo ministrstva na podlagi že dobro uveljavljene prakse, ki jo imamo na področju kmetijstva.

S predlaganimi spremembami bo opravljen prenos Direktive o industrijskih emisijah, govorimo o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaženja okolja, kjer je rok za prenos potekel že januarja letošnje leto. S to direktivo se prenavlja direktiva iz leta 2008 in šest drugih veljavnih direktiv. Vse te direktive so bile v slovenski pravni red že prenesene z Zakonom o varstvu okolja in nekaterimi izvršilnimi predpisi. Zaradi tega pomeni prenos direktive relativno majhno spremembo obstoječe ureditve za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega. Tako imenovane IPPC naprave. Gre namreč za pripravo izhodiščnega poročila za nekatere naprave, podrobnejšo ureditev v primeru prenehanja obratovanja naprave, prilagoditev naprave v štirih letih od objave zaključkov o BAT

tehnologijah. Te spremembe pa zahtevajo tudi prilagoditev drugih členov zakona, ki so v veljavnem zakonu nomotehnično povezane.

Potem gre za dokončen prenos direktive in spremembe direktive o razširitvi sistema skupnost za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, kjer je rok za prenos konec letošnjega leta. Sistem trgovanja je že vzpostavljen in deluje od leta 2005. Nova direktiva pa nekoliko spreminja njegovo arhitekturo oziroma strukturo. Opušča se državi načrt razdelitve emisijskih kuponov kot prevladujoči sistem za brezplačno razdelitev emisijskih kuponov, saj ga nadomešča dražba kot prevladujoči način in tako imenovani seznam naprav, ki lahko na podlagi predpisa EU pridobijo določeno količino emisijskih kuponov brezplačno od leta 2020 oziroma do leta 2027. Zaradi harmonizacije sistema je na podlagi te direktive sprejeta vrsta neposredno izvršljivih predpisov na ravni EU, ki so bili prej v pristojnosti držav članic, na primer pravila za brezplačno razdelitev pravic do emisije, register unije, preverjanje in kreditacija preverljiteljev, dražba emisijskih pravic in tako naprej. Del direktive je bil že prenesen, celoten prenos pa zaradi hkratnosti obstoja dveh sistemov pravno-tehnično ni bil mogoč.

S predlaganim zakonom je vzpostavljen novit sistem, ki ga sestavljajo tudi neposredno izvršljivi predpisi EU. Za namensko uporabo dela sredstev, pridobljenih z dražbo emisijskih kuponov, je predviden podnebni sklad. S predlaganimi spremembami zakona bodo tudi odpravljene kršitve, ki jih ugotavlja Evropska komisija glede prenosa direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, Direktiva o zagotavljanju udeležbe javnosti pri sprejemanju določenih planov in programov, ki se nanašajo na okolje, in dopolnitvah, ki se nanašajo na udeležbo javnosti in dostop do pravice direktive ter Direktiva EU o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida.

Zaradi zahtev Komisije glede prenosa direktive o presoji vplivov na okolje je v predlaganem zakonu predviden predhodni postopek ugotavljanja, ali je za določen poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Prav tako je v postopku izdaje gradbenega dovoljenja predvideno preverjanje izpolnjenosti pogojev iz okoljevarstvenega soglasja v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja. Pri tem naj opozorim, da je prenos predhodnega postopka, ustrezen prenos, v naš pravni red predpogoj, da bo Slovenija upravičena do črpanja sredstev iz programskega obdobja 2014–2020, poleg tega pa tudi približno tisoč projektov, ki jih imamo sedaj v izvajanju v sedanji finančni perspektivi ... / znak za konec razprave/ predlog predhodnega postopka.

Zaradi zahtev Komisije glede prenosa direktive o zagotavljanju javnosti so določeni pogoji za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu,

poenostavljeni. S predlaganimi spremembami bo omogočena tudi hitrejša izvršitev sodba Sodišča iz oktobra 2010, s katero je sodišče ugotovilo, da Republika Slovenija do roka, to je do oktobra 2007, ni izdala vseh okoljevarstvenih dovoljenj za takrat obstoječe IPPC naprave.

In zadnje, predlog zakona vsebuje tudi ustanovitev Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja kot posvetovalnega telesa ministrstva, pristojnega za okolje, in nekatere izboljšave pri inšpekcijskem nadzoru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje kot matično delovno telo.

Poročilo odbora bo predstavil podpredsednik Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani člani Vlade, kolegice in kolegi!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja obravnaval kot matično delovno telo na 26. seji 28. 10. 2013. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Državnega sveta, Zakonodajno-pravna služba, zagovorniškega centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij in Plana B za Slovenijo. Odboru je bilo posredovano pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala številne konkretne pripombe k členom predloga zakona in so bili upoštevani v amandmajih poslanskih skupin Pozitivne Slovenije in Socialnih demokratov. Odbor je prejel mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki predlog zakona podpira.

K predlogu zakona so v poslovniškem roku amandmaje vložili poslanska skupina SDS, poslanski skupini PS in SD, na klop pa so člani odbora prejeli še pisna predloga Poslanske skupine SDS za amandmaja odbora. Kot dodatno gradivo so bili odboru posredovani tudi predlogi za amandmaje odbora zagovorniškega centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij in Plana B za Slovenijo. V skladu s 145. členom Poslovnika Državnega zbora je bil predlog zakona poslan tudi v mnenje lokalnim skupnostim. Do izteka roka, to je do 25. 10. 2013 nobena od lokalnih skupnosti Državnemu zboru ni posredovala mnenja.

Člani odbora so v okviru razprave po posameznih členih največ pozornosti namenili 72. in 73. členu predloga zakona. V zvezi z določbo 72. člena, ki ureja področje dimnikarskih storitev, smo se tako koalicijski kot opozicijski poslanci strinjali, da sedanji sistem dimnikarskih storitev ni ustrezen in da je nujno sprejeti ukrepe za izboljšanje stanja na tem področju, tako da bo v korist in zadovoljstvo tako porabnikov kot izvajalcev. Še posebej pa je izpostavljeno, da je dimnikarska služba tesno povezana s požarno

varnostjo, ki je v pristojnosti občin in so zanje odgovorni izključno župani. Zato bi prepuščanje dimnikarskih storitev povsem prostemu trgu lahko ogrozilo segment požarne varnosti. To vprašanje bi kazalo urediti na način, da bi država s podzakonskimi akti prenesla izvajanje te dejavnosti nazaj na lokalno raven, s tem da bi občinam predpisala, na kakšen način naj uredijo izvajanje požarne varnosti. V skladu s tem je Poslanska skupina SDS predlagala odboru, da sprejme svoj amandma, s katerim bi podrobnejšo ureditev tega vprašanja prepustila podzakonskih aktom. Odbor je o tem amandmaju glasoval, vendar ga ni sprejel.

V zvezi s 73. členom predloga zakona, ki določa ustanovitev Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja kot posvetovalnega telesa ministra, pristojnega za okolje, in vloženim amandmajem Poslanske skupine SDS k temu členu, s katerim se predlaga črtanje tega posvetovalnega organa, so predlagatelji amandmajev menili, da ni nobene podlage niti ni smiselno, da bi se ustanovitev naloge in pristojnosti Sveta urejali z zakonom, saj ima minister vse pristojnosti, da sam imenuje posvetovalno telo. Pri tem pa so predlagatelji amandmaja izrecno poudarili, da namen amandmaja ni kratenje pristojnosti predstavnikov nevladnih organizacij, stroke in drugih dejavnih institucij, ki bodo sodelovali v tem svetu. Opozorjeno je tudi, da je bilo že v razpravah o ukinitvi Sveta za varstvo okolja izpostavljeno, da je Svet deloval na preveč akademski ravni, neprilagojen potrebam, pri čemer so bili stroški njegovega delovanja nesorazmerno visoki glede na njegovo učinkovitost. Zato se poraja bojazen, da bo enako tudi z novoustanovljenim Svetom za trajnostni razvoj in varstvo okolja. Postavlja se tudi vprašanje, kaj bo s Svetom, katerega mandatno obdobje traja pet let z možnostjo ponovnega imenovanja v primeru, da bo mandat ministra krajši, kot je mandatno obdobje vlade. Ali se bo v primeru druge vlade oziroma ministra skrajšal tudi mandat sveta oziroma spremenila njegova sestava.

Odbor se je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora opredelil do vloženih amandmajev in pri tem sprejel vse amandmaje poslanskih skupin PS in SD, ni pa sprejel nobenega amandmaja PS SDS. Odbor tudi ni sprejel predlogov Poslanske skupine SDS z amandmaji odbora k 10. in 72. členu predloga zakona. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila odbora.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Mirko Brulc bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRKO BRULC (PS SD): Lep pozdrav vsem prisotnim!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo novelo Zakona o varstvu okolja podprli. Res je, da je večji del zakona namenjen usklajitvi slovenske zakonodaje z evropskim pravnim redom, vendar pa zakon prinaša tudi dve vsebinski novosti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo zadovoljni, da bo z zakonom ustanovljen Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja, ki bo kot posvetovalno telo ministra za okolje prispeval še k boljše pripravljenim politikam na področju varstva okolja. Predvsem predlagana sestava Sveta, šest strokovnjakov za varstvo okolja, ki jih predlaga Slovenska akademija znanosti in umetnosti, štiri predstavniki nevladnih organizacij in štiri predstavniki gospodarstva, ki jih predlaga Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, je garant, da se bodo okoljske politike pripravljale strokovno in v dialogu z vsemi deležniki.

Druga ključna stvar, ki jo bomo s tem zakonom pridobili, pa je ureditev dimnikarske službe. Z današnjim amandmajem, ki je plod velikega konsenza vseh parlamentarnih strank, pa uvajamo deregulacijo dimnikarske dejavnosti. S tem dimnikarstvo ne bo več obvezna državna gospodarska javna služba.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo novelo Zakona o varstvu okolja z amandmaji tudi sprejeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljanske liste.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade s sekretarko, poslanke, poslanci!

Glavni name in cilj spremembe Zakona o varstvu okolja je prenos evropskih direktiv v slovenski pravni red. Z usklajevanjem slovenske zakonodaje z evropsko na tem področju namreč ponovno zamujamo in grozijo nam visoke kazni. Z rešitvami v noveli bodo odpravljene tudi nekatere kršitve, ki jih ugotavlja Evropska komisija. Z zakonom se ustanavlja Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja kot posvetovalno telo ministra, pristojnega za okolje. Sprememba zakona prinaša tudi nekatere izboljšave pri inšpekcijskem nadzoru.

Pomembna sprememba, ki jo prinaša ta zakon, če bosta seveda sprejeta amandmaja k 72. členu in za novi 91.a člen, pa je

spremenjen sistem dimnikarske dejavnosti, ki iz seznama obveznih državnih gospodarskih služb črta 5. točko prvega odstavka 148. člena, to je izvajanje meritev, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekove zdravja in varstva pred požarom. K tej temi se vrnem še čisto na koncu.

S predlaganimi spremembami zakona bodo med drugimi odpravljene kršitve, ki jih ugotavlja Evropska komisija glede prenosa Direktive o industrijskih emisijah, Direktive o sistemu skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, Direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, Direktive o zagotavljanju udeležbe javnosti pri sprejemanju določenih planov in programov, ki se nanašajo na okolje, in dopolnitvah, ki se nanašajo na udeležbo javnosti in dostop do pravice ter Direktive EU o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida. Sprejem predlaganega zakona po nujnem postopku bo prispeval k temu, da se kar najhitreje odpravijo navedene kršitve prava EU in zmanjša možnost, ko bi Evropska komisija postopke proti Sloveniji stopnjevala, ter da ne bo vložila tožb za izrek denarnih kazni oziroma da sodišče ne bo izdalo obsodilne sodbe na plačilo denarnih kazni.

Če se sedaj še enkrat vrnem k dimnikarski dejavnosti. Z amandmajem je predvideno črtanje dimnikarske dejavnosti iz seznama obveznih državnih gospodarskih služb. V Državlanski listi, ki je v osnovi predlagala takšno rešitev in so jo potrdile vse koalicijske stranke, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, kot je bilo videti na odboru tudi opozicijski poslanci, ki so predstavili zelo podoben amandma, torej stranka SDS k predlogu zakona, smo torej skupaj z večletnimi pozivi državljanov prepričani, da je treba očitnim anomalijam, slabi volji in tožarjenju na sodiščih na področju dimnikarstva po skoraj desetih letih narediti konec.

Predlog amandmaja za novi 91.a člen pa določa tudi prehodne določbe, kar pomeni, da se trenutno stanje ne bo spremenilo takoj, saj mora v prehodnem obdobju ministrstvo vzpostaviti nov transparenten in tržno sprejemljiv sistem, s katerim bodo zadovoljni tako dimnikarji kakor in predvsem uporabniki njihovih storitev, prav tako pa se morajo izteči tudi koncesije, v skladu z amandmajem.

V Državlanski listi bomo tudi ali predvsem zaradi slednjega z veseljem podprli predlog zakona. Veseli nas tudi velika podpora vsaj tistih strank, ki so to napovedale na včerajšnji seji odbora, kakor tudi podpora ministra, ki je, kot smo včeraj videli v medijih, to rešitev vzel za svojo. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovane gospe in gospodje, poslanke in poslanci, predstavniki ministrstva, Vlade, lepo vas pozdravljam!

Zakon o varstvu okolja smo v Državnem zboru zadnjič spreminjali lani, pred dobrimi 15 meseci. Tako kot sedaj smo ga tudi tedaj spreminjali po nujnem postopku. Naj spomnim, da je tedaj v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov nujnemu postopku izrazilo nasprotovalec prav sedanjemu ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan, ki je povedal, da so se v stranki dogovorili, da bodo spoštovali mnenje protikorupcijske komisije, ki je tedaj javno opozorila na neustreznost postopkov spreminjanja zakonodaje s področja okolja in prostora po nujnem postopku. Pri tem je tudi izpostavil, citiram, da "je nujno, da se zadržijo, dajo v javno razpravo, postavijo jasni roki in pripravijo vsebinske utemeljitve posameznih rešitev". Mag. Židan se je v stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov skliceval na to mnenje. Naj preberem del magnetograma 16. izredne seje Državnega zbora iz julija 2012: "Ni sporno, da so spremembe zakonodaje s področja urejanja okolja, prostora in tudi kmetijstva v nekaterih delih celo nujne, saj so obstoječe rešitve pomanjkljive, in seveda jasno je, da moramo odpraviti birokratske ovire. Pri tem pa je treba poudariti, da morajo biti te spremembe domišljene, predvsem pa sprejete na transparenten način, tako v smislu medresorskega usklajevanja kot v smislu omogočanja javne razprave." V nadaljevanju je povedal: "Komisija skozi svoje postopke ugotavlja, da gre pri regulaciji okolja in prostora tako na državni, še posebej pa na lokalni ravni za korupcijsko izrazito izpostavljeno področje, na katerem deluje veliko zasebnih interesov in lobijev. Hkrati pa gre pri okolju in prostoru za problematiko, pri kateri je prisoten izrazit javni interes, saj gre za dolgoročno vprašanja, povezana s preskrbo s čisto pitno vodo, življenjskim prostorom, obdelavo zemlje in podobno. Dolžnost države je, da ta tveganja obvladuje in zavaruje javni interes. Z načinom in pristopom k spremembi omenjenih zakonov ... " – mišljen je nujni postopek – "ta dolžnost po mnenju komisije ni izpolnjena. Obenem pa tako ravnanje tudi ni v duhu Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije."

Zdaj pa se, spoštovane poslanke in poslanci, v Slovenski ljudski stranki sprašujemo: Kaj tako pomembnega se je v tem letu dni spremenilo, da minister in stranka Socialnih demokratov tako lahko pozabljajo na svoje zaveze, saj so pred enim letom ne le ostro nasprotovali spremembam zakona po nujnem postopku, izrecno so obljubili, da bodo spoštovali že omenjeno mnenje Komisije za preprečevanje korupcije, ki se medtem ni v ničemer spremenilo, vsaj kolikor mi vemo.

Pa naj pri tem podam še eno zanimivo primerjavo. Lanska sprememba Zakona o

varstvu okolja je vsebovala spremembo šestih členov, ta, ki jo obravnavamo danes, pa ima 83 členov. Nekateri od teh se celo nanašajo na več zakonskih členov, tako da se s to novelo spreminja vsaj 100 členov. V Slovenski ljudski stranki se ne bomo spuščali v vsebino sprememb. Verjamemo, da so potrebne in ustrezne. Smo pa prepričani, da je ob tolikšnem obsegu sprememb pa nujni postopek tokrat res problem.

V Slovenski ljudski stranki bi predlog zakona podprli, če bi šel po rednem postopku, kajti menimo, da je toliko sprememb, pri katerih je treba vsebino zapisati premišljeno in v sodelovanju vseh. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Naslednja ima besedo mag. Jana Jenko, ki bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Vsem skupaj lep pozdrav!

S spremembami Zakona o varstvu okolja se slovenska zakonodaja usklajuje z evropsko. Sprejem predlaganega zakona bo prispeval k temu, da se kar najhitreje odpravijo kršitve prava EU in zmanjša možnost, da bi Evropska komisija postopke proti Sloveniji stopnjevala ter da ne bo vložila tožb za izrek denarnih kazni. Najvišja denarna kazen za vsako ugotovljeno kršitev, ki jo potrdi Sodišče, znaša do 36 tisoč evrov na dan, in sicer od dneva kršitve do odprave kršitve, pavšalni znesek kazni pa lahko znaša do 2 milijona 900 tisoč evrov, kar je zelo veliko.

Predlog zakona bo na primer nevladnim organizacijam olajšal pridobitev status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu. Namesto petih let delovanja bodo zahtevana tri leta, prav tako pa ni več pogoj, da mora delovati na območju cele države. Takšna rešitev tudi sledi zahtevi Evropske komisije glede prenosa Direktive o zagotavljanju udeležbe javnosti pri sprejemanju določenih planov in programov. Zaradi zahtev Evropske komisije glede prenosa Direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje se v predlaganem zakonu predvideva tudi predhodni postopek ugotavljanja, ali je za določen poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. V postopku izdaje gradbenega dovoljenja pa je predvideno preverjanje izpolnjenosti pogojev iz okoljevarstvenega soglasja v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja.

S spremembo zakona se v sistemu trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov opušča prevladujoči državni načrt brezplačne razdelitve emisijskih kuponov, saj ga nadomešča dražba kot prevladujoči način. Ministrstvo pripravi seznam naprav, ki lahko na podlagi predpisa EU pridobijo določeno količino

emisijskih kuponov brezplačno do leta 2020 oziroma celo do 2027. Sredstva, pridobljena z dražbo emisijskih kuponov, bodo predvidoma prihodek podnebnega sklada kot proračunskega sklada države. Sredstva se bodo porabljala v skladu s programom, ki ga bo sprejela Vlada, vseboval pa bo izvedbo ukrepov, povezanih s podnebnimi spremembami.

Glede shranjevanja ogljikovega dioksida pa je v predlaganem zakonu določeno, da je geološko shranjevanje ogljikovega dioksida na celotnem ozemlju Republike Slovenije prepovedano.

Naj se na koncu dotaknem še ustanovitve sveta za trajnostni razvoj in varstva okolja kot posvetovalnega telesa ministra, pristojnega za okolje. V Poslanski skupini DeSUS se najprej nismo strinjali z ustanovitvijo sveta, saj smo podoben svet ukinili junija lani. Njegovi ustanovitvi smo nasprotovali predvsem z vidika stroškov, ki bi jih prinašalo njegovo delovanje, vendar pa je ministrstvo prisluhnilo našim opozorilom, kar pomeni, da člani ne bodo upravičeni do sejnin. Ker bodo Svet sestavljali predstavniki akademske sfere, nevladnih okoljskih organizacij in gospodarstva, ki bodo že pred pripravo zakonodajnih aktov poenotili svoja stališča, smo se v Poslanski skupini DeSUS odločili, da ustanovitev predlaganega sveta podpremo. Poslanci smo posledično namreč vsakič, ko se spreminja okoljska zakonodaja, pod pritiski posameznikov in njihovimi interesi in pričakujemo, da bodo odslej to urejali na ravni Sveta.

V Poslanski skupini DeSUS smo veseli tudi tega, da se končno ureja dimnikarska problematika. Z vloženimi amandmaji koalicije se namreč ureja problematika dimnikarskih koncesij na način, da se zagotovi ustrezno predhodno obdobje za vzpostavitev novega modela ureditve dimnikarstva, ki sicer že leta buri duhove zaradi mnogih nejasnosti, ki jih nekateri izkoriščajo za pretirano zaslužkarstvo. Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS bomo podprli predlog zakona in amandmaje koalicije. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani!

Novela zakona je zelo obsežna in ureja kompleksna področja znotraj celovitega urejanja varstva okolja. Predlagatelj, torej Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, podrobno utemljuje posamezne predlagane rešitve predvsem z nujnostjo prenosa evropskega pravnega reda v slovensko zakonodajo, preprečevanjem posledic zaradi grozeče denarne kazni Republiki Sloveniji ter z odpravo nekaterih birokratskih ovir. V Novi Sloveniji menimo, da mora državna okoljska politika temeljiti na preventivi in na načelu, da mora tisti, ki onesnažuje, plačati. V tržnem gospodarstvu, ki je z ekološkega stališča

sprejemljivo, se moramo zavedati, da so naravne surovine in energijski viri omejeni. Hkrati pa moramo okoljske stroške in stroške zaradi posledic jasno porazdeliti. Načeloma podpiramo državne in meddržavne dogovore ter načrte za izboljšanje varovanja okolja in za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, vendar pa argumenti ministrstva na včerajšnji razpravi na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje za nas niso dovolj prepričljivi.

V Novi Sloveniji menimo, da v teh časih ustanavljanje novih institucij, torej Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja, ni smiselno. S takšnimi potezami si namesto vitkejše in bolj učinkovite državne uprave naložimo še dodatne stroške in postopke, ki ne prinesejo dodane vrednosti v smislu varovanja okolja. Ko s Poslansko skupino Nove Slovenije obiskujemo kraje in ljudi po Sloveniji je s strani gospodarstvenikov, velikih in majhnih, največ pripomb na prepočasno birokratsko in neživljenjsko delo Agencije Republike Slovenije za okolje. Ravno zaradi tega smo nezaupljivi do predlaganih rešitev iz te novele, ki nam ne dajejo zagotovila, da bi se postopki okoljskih presoj lahko poenostavili in pospešili v dobro vseh deležnikov.

Podobno razmišljamo glede predlaganih rešitev na področju dimnikarske službe, kjer že leta ni nobenega napredka. Predlagatelj pa je, žal, izpustil priložnost, da bi z novelo področje ustrezno uredil v smer evropske primerljivosti. Zaradi vseh navedenih pomanjkljivosti Poslanska skupina Nove Slovenije novele Zakona o varstvu okolja ne bo podprla.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija bo predstavil gospod Jože Velikonja.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Spoštovana predsedujoča, predstavniki Vlade, poslanke in poslanci!

S spremembami Zakona o varstvu okolja odpravljamo v slovenskem pravnem redu nekatere kršitve, ki jih ugotavlja Evropska komisija glede prenosa Direktive o industrijskih emisijah, Direktive o sistemu Skupnosti za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, Direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, Direktive o zagotavljanju udeležbe javnosti pri sprejemanju določenih planov in programov ter Direktive Evropske skupnosti o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida. Sprejem predlaganega zakona po nujnem postopku bo prispeval k temu, da se odpravijo navedene kršitve prava Evropske unije in tako zmanjša možnost, da bi Evropska komisija v postopkih proti Sloveniji izdala obsodilno sodbo s plačilom denarnih kazni.

Kot novost in bistveno kvaliteto zakona velja pohvaliti okrepljen inšpekcijski nadzor. Do

sedaj so se inšpektorji ravnali po določbah splošnega zakona o inšpekcijah, novela pa uvaja novosti, prirejene posebej za varstvo okolja. Uvaja se institut inšpekcijskega načrta, ki ga mora v zvezi z napravami kot mogočimi onesnaževalkami večjega obsega pripraviti inšpekcija, pristojna za okolje. Inšpektorji bodo morali ocenjevati tveganja in se na tej podlagi odločati za pogostost pregledov teh objektov in naprav.

Predlog zakona vključuje v inšpekcijski nadzor tudi policijo in carinske organe, ker je včasih potrebno hitro ukrepanje in policija je nedvomno odzivna in hitra.

Pozdraviti velja tudi ustanovitev Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja kot posvetovalno telo ministra, pristojnega za varstvo okolja. Svet mora biti pri delu neodvisen in samostojen, deloval bo javno. Obravnaval in sprejemal bo stališča, dajal mnenja in pobude ministru, zlasti o stanju glede varstva okolja in trajnostnega razvoja doma in v tujini. Varovanje okolja se nanaša na vsa področja človekovega delovanja, ki obremenjujejo in dolgoročno uničujejo življenjski prostor. Tudi zato moramo politiki podpirati družbeni razvoj, ki bo omogočal dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost življenja z ohranjanjem biotske raznovrstnosti. Ne smemo pozabiti, da smo si življenjski prostor izposodili od naših vnukov.

Poslanska skupina Pozitivne Slovenije bo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu okolja podprla.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Še stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, ki ga bo predstavil gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

V Slovenski demokratski stranki smo Zakon o varstvu okolja res temeljito in poglobljeno obdelali. Podpiramo določbe, ki so potrebne za odpravo kar nekaj kršitev prava Evropske unije s področja varstva okolja. V nadaljevanju pa sam zakon ne sledi poenostavitvi postopkov zmanjšanju birokracije in učinkovitejši zakonodaji. Vsled tega smo vložili amandmaje, ki črtajo nepotrebne predhodne postopke in skrajšujejo roke. Nasprotujemo določbi, ki izključuje molk organa, zato predlagamo, da se pri izdaji gradbenega dovoljenja uporabljajo določbe Zakona o graditvi objektov, ki določajo, da je soglasje dano, če ni bilo izdano v roku. Predlagamo tudi da za objekte, za katere ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja, tudi ni potrebno pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Prav nesmiselno je, da ima veljaven dokument, kot je okoljevarstveno soglasje, rok veljavnosti. S podaljševanjem le-tega samo krepimo birokracijo, zato predlagamo, da ima

okoljevarstveno soglasje veljavnost za čas obratovanja naprave, na katero se to soglasje nanaša.

V Slovenski demokratični stranki menim, da sedanji sistem dimnikarskih storitev ni ustrezen in je nujno sprejeti ukrepe za izboljšanje stanja na tem področju. Kar precej nepravilnosti je moč razbrati iz poročila Računskega sodišča, zato predlagamo, da se v zakonu uredi tudi odgovornost uradnih oseb in ostalih kršiteljev. Poznamo primere povzročitve škode v primeru molka organa.

Predlagamo tudi, da posvetovalna telesa, ki jih predlaga minister, ne sodijo v sam zakon, kajti to je že njegova legitimna pristojnost in ni treba, da se vključuje v zakon. Tako bo odločitev o podpori zakonu v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke odvisna od upoštevanja naših predlogov in načina ureditve dimnikarskih storitev, seveda vključujoč tudi podzakonske akte – medtem tudi z ureditvijo cenovnih dimnikarskih tarif.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Tako smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sedaj prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. Kot prvega pa dajem v razpravo 10. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratične stranke.

Ali želi kdo razpravljati? Odprla bom možnost za razpravo. Prosim za prijavo. Prijavljena imamo dva razpravljavca. Razpravljamo o 10. členu amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratične stranke.

Gospod Tomaž Lisec je kot prvi prijavljen.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Predstavniki ministrstva, kolegi, kolegice!

O samem zakonu je bilo v stališčih poslanskih skupin že kar veliko povedanega. Ker smo pa pred institutom, ki uvaja predhodni postopek v obravnavo, gre po mnenju Slovenske demokratične stranke za nepotreben, zavlačujoč postopek. Samo če preberemo 1. člen tega zakona, kjer piše, da "nosilec nameravanega posega v okolje mora od ministrstva zahtevati, da to ugotovi, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje". Skratka, nek nov postopek. Vsi vemo, da tudi če bi bilo tukaj v teoriji lepo napisano, vemo, kako bi potem to prišlo v praksi. Vsi tisti, ki se sedaj na lokalni ali na državni ravni srečujete oziroma srečujemo s kakšnimi postopki, predvsem tega, tj. presoje vplivov na okolje, vemo, da so to, lahko bi rekel, rakrana bodočim projektom, predvsem na področju infrastrukture. Skratka, v Slovenski demokratični stranki predlagamo, da se ta člen črta.

Gre za zavlačevanje, kljub temu da je predstavnica ministrstva prej rekla, kako je ta

zakon super. Ja, resnično se v določenih segmentih moramo obnašati racionalno, tako da bomo pobegnili kazni Evropske komisije oziroma evropskim direktivam, ampak tukaj mislim, da nismo samo bolj papeški od papeža, ampak smo celo veliko bolj nerodni, kot pa smo bili v preteklosti. Skratka, s tem 10. členom o predhodnem postopku nikakor ne bomo rešili problematike projektov, problematike investicij. Celo več, če gledamo celotni 51.a člen in pa 51.b člen, ki govorita o predhodnih postopkih priprave državnih prostorskih načrtov, gre za en avtogol državne administracije tukaj na področju ministrstva za okolje. Reči moram, da si lahko dovolim, da sem dokaj skeptičen in kritičen do tega resorja. Osem let že spremljam ta resor. Zadnjič mi je kolega poslal SMS, kaj bi on naredil s tem, ne samo direktoratom, ampak s tem področjem okolja – verjetno bi, če bi to zdaj na glas izrekel, dobil kakšno kazensko ovadbo. Skratka, nova administracija, nova bremena, nova dokumentacija se bo morala pripravljati, nova administracija. Skratka, nič o tem, za kar naj bi v bistvu šlo pri pripravi državnih pa tudi občinskih prostorskih načrtov in vseh investicij, da ljudem olajšamo postopke, ne da jih zastrupimo. Posebej je to nevarno, ker piše, Vlada predpiše vrsto posegov itn. Skratka, prišli bomo do podzakonskih aktov in zopet bo na koncu se zgodilo nekaj, kar se dogaja že mnogokrat. Mi lahko sprejmemo zakon z najboljšimi cilji, najboljšo vsebino in tudi z najboljšimi nameni, na koncu pa z vsem spoštovanjem do državnih uradnikov pridemo do nekaterih podzakonskih aktov, verjetno uredbe ali pa kakšnega pravilnika, ki – bom rekel –, ne samo izmalčijo namen zakona, ampak tudi pokvarijo. Samo če se bodo uradniki sklicevali na peti odstavek 51.a člena, kjer piše, da "ministrstvo o ugotovitvah iz prvega odstavka tega člena izda sklep v dveh mesecih". Moram reči, da sem bil zraven kot strokovni sodelavec v Poslanski skupini SDS, ko smo – mislim, da leta 2006 – pripravili Zakon o prostorskem načrtovanju, kjer so ministra strokovne službe bogatile s tem, kako bodo v roku dveh letih vse občine imele občinske prostorske načrte. To je bilo, mislim da, leta 2006. Spoštovani, spoštovane! Smo leta 2013 in koliko občin ima občinski prostorski načrt? Mislim, da če bom rekel četrtnina, sem približno zadel, tretjina jih prav gotovo nima. Torej v dveh mesecih. In kaj, če v teh dveh mesecih ne bo? Mi bi vsaj na področju dimnikarstva deloma skušali rešiti z molkom organa, ampak tudi tukaj je šlo ministrstvo v drugo stran. V bistvu pravijo, mislim, da je bilo sedaj na odboru rečeno, sklicujoč se na evropske direktive, da se molk organa ne šteje več kot pozitivno soglasje, ampak mora priti do kakršnega koli papirja oziroma dokumentacije s strani organa. Skratka, če dva meseca ne bo, kar garantiram, tako kot tule stojim, da tega v vseh postopkih prav gotovo ne bo, nič se ne bo naredilo, noben minister ne bo kriv, noben državni sekretar ne bo

kriv, noben uradnik ne bo kriv, ljudje pa bodo čakali in bentili nad državo, kako nič ne dela. Obrnili se bodo verjetno na sodno vejo oblasti, ko pa bodo prišli do njih, ko bodo prišli ti s konkretnimi primeri in problemi v naše poslanske pisarne s takim papirjem in dokumentacijo, kako nečesa država ni naredila, in ko bomo to skušali izpostaviti s kakšnim poslanskim vprašanjem, če bo šlo za neko ciljno vsebino, tudi s kakšno nujno sejo pristojnega odbora, pa bomo dobili odgovor: "Ne, spoštovani, za to je pa sodna veja oblasti, v to pa Državni zbor, poslanci in Vlada ne smemo posegati."

Skratka, pri tem 10. členu upam na neko treznost vsaj tistih, ki ste kdaj delali na občinski ravni, če že niste delali v kakšnih državnih službah, ne zapletajmo si življenja brez potrebe. Praksa, vemo, kakšna je. Samo primer bom povedal, vetrnice in še kakšen okoljski problem, ki ga imamo v Sloveniji. Tu pa piše: "Pritožbo zoper sklep lahko poleg nosilca nameravanega posega v okolje vložijo tudi nevladna organizacija." Z vsem spoštovanjem do nevladnih organizacij, toda osebno imam z določenimi nevladnimi organizacijami zelo slabe izkušnje, ko ne odigrajo svoje strokovne vloge, pač pa igrajo bolj nek političen moment oziroma se vključujejo z neko politično vsebino in še tisto malo, kar je iz teh postopkov ostalo na področju okolja, na področju prostora – vsi vemo, kako smo bili dobre volje, ko smo sprejemali Zakon o urejanju prostora, Zakon o prostorskem načrtovanju, Zakon o graditvi objektov. In kaj je zdaj – večinoma vse stoji. Pa ne samo zaradi denarja, ki ga ni in ga je vedno manj, ampak predvsem zaradi takih določb členov, ki jih vnašamo v zakon, potem pa pride to, kot sem že prej rekel, na drugo nivo, do vladnih uredb, kjer pa uradniki naredijo mineštro, da na koncu ni nič izvedljivega.

Skratka, v SDS tega člena ne moremo podpreti. Predlagali smo črtanje tega člena in upamo, da nam bodo predvsem koalicijski poslanci pritegnili, kajti verjamem, da se bodo slej ko prej srečali, če ne s kakšnim problemom v realnem življenju, pa s kakšnim človekom, ki bo zajadral v njihovo poslansko pisarno in jih zaprosil za pomoč, pomoč pa ne bo izvedljiva, kajti s takimi členi in s takim besedilom člena zadeve po nepotrebnem birokratiziramo. Mislim pa, da to ni namen te vlade, še manj pa nas, državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Zvonko Lah, imate besedo.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Nadaljeval bom s tem, o čemer je razpravljaj kolega Liseč. Ne vem točno, kakšne posledice bi imelo črtanje tega 10. člena, ampak tak, kot je predviden, nadaljuje vse tiste dolgotrajne postopke, ki smo jih do sedaj poznali pri pripravi nekega projekta, prostorskega akta

ali neke državne investicije, kjer so postopki tako dolgi, tako dolgotrajni, da je nekaj nemogočega. Tako smo umeščali avtocesto na Dolenjskem 15 let, vemo, kaj je z drugim tirom. Ko smo bili poslanci, na terenu, smo od nekega kmeta slišali, da je dobil vodno dovoljenje po 9 letih za namakanje sadovnjaka. In to so vse postopki, ki nič ne doprinesejo, da bomo kaj hitrejši pri delu predvsem državnih organov. Če to zahteva Evropska komisija, kot nam je bilo pojasnjeno, neke predhodne postopke, potem se sprašujem, če hočemo našemu gospodarstvu pomagati in tej politiki, da dohitimo oziroma da trend padanja rasti gospodarstva obrnemo v drugo smer, ali nam bo evropska regulativa to onemogočila, če imajo pač take predpise, ki jih mi moramo povzeti, da moramo upoštevati vse nosilce urejanja prostora, tako kot jih do sedaj, in bodo postopki tako dolgi, jaz ne vidim potem nobenega okrevanja. Pa tudi verjetno od uradnikov, ki jih je preveliko število na posameznih ministrstvih in organih, drugih državnih organih. Verjetno je to v prid, ker se bodo lahko vsi ohranili, delali po starem, prišli pa ne bomo nikamor.

Naj samo povem, da ta peti odstavek 51.a člena, ko pravi, da "ministrstvo o ugotovitvi iz prvega odstavka tega člena izda sklep v dveh mesecih po prejemu popolne zahteve". A veste, kaj je to popolna zahteva? Včasih je potrebno zahtevo dopolniti desetkrat in traja nekaj let. Šele potem je zahteva popolna in na osnovi tega potem v dveh mesecih izdajo. Včasih je vejica problem, včasih je namesto "zemlja" treba napisati "prst", kot je bil primer neke občine, pa je bila stvar zavrnjena, ker se je pač uradnik tako odločil. Ali pa okoli študije izbira variant za državni lokacijski načrt. Poznam primer dolenjskega kraka avtoceste, ko se je to delalo najmanj trikrat po nekaj let. Koliko denarja je šlo! Nihče se ni takrat vprašal, koliko so stale študije, koliko so stali ti postopki, ker je verjetno vsem odgovarjalo, da se gradnja čim bolj odloži. Na koncu, ko je bilo pa treba hiteti, se je pa zgodilo to, da je bilo kup nepravilnosti, metanje denarja stran, ker se je pač mudilo in temu so v veliki meri prispevali prav taki organi, ki so nekaj pri sebi zavlačevali. Seveda, vsak mesec je 5. v mesecu plača, pa če kaj narediš ali pa ne narediš. Do sedaj nihče ni še nič odgovarjal. Mi tudi predlagamo en amandma, da enkrat državni uradniki pričnejo kaj odgovarjati za kakšno stvar. Seveda ne odgovarjajo ne ministri, ne odgovarjajo potem državni sekretarji, kaj bodo šele državni uradniki! To pa prinaša to, da pač gospodarstvo obupuje, da ni novih investicij, da ni vlaganj, da ni tujih investicij, na koncu pa bomo ugotovili, da ni denarja v proračun, ampak vse skupaj bo prepozno.

Zato predlagamo, da se ta člen črta. Tako in tako je bilo rečeno, da bo ministrstvo pripravilo sistemski zakon, zdaj spremembo zakona po nujnem postopku pač moramo to sprejeti na hitro, čeprav kot je prej kolega iz Ljudske stranke povedal, da se spreminja kar

približno 100 členov tega zakona po nujnem postopku, kar najbrž ni nujno, da je nujno samo tisto, kjer nam grozi kazen iz Evropske skupnosti. Vendar se tako rado v tem mandatu še priloži kaj zraven na hitro, da se hitro izpelje, potem pa se ugotavlja, da ima hude posledice. Zato predlagamo, da se ta člen črta.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Besedo je želela še predstavnica Vlade gospa mag. Andreja Jerina.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa.

Presoja vplivov na okolje v Sloveniji oziroma v Evropi so urejene na način, da je za večino infrastrukturnih projektov treba že danes izvesti presojo vplivov na okolje. Določen sklop teh projektov pa pade pod določen prag. Strokovno vprašanje je, ali, če si malo pod pragom, ni vplivov na okolje, če si pa nad pragom, pa ti vplivi na okolje so. Namen ureditve o predhodnih presojah znotraj Evropske unije je v bistvu ta pragovna ureditev odpraviti in pogledati, ali dejansko ta projekt vpliva na okolje ali ne.

Povem lahko konkreten primer. Vprašanje, ki se je postavljalo včeraj, ko je sodišče odpravilo okoljevarstveno dovoljenje za Papir servis, ki je bil pod pragom. Prag je 50 tisoč ton, njihovo dovoljenje je bilo za 48 tisoč 750 in ker so bili pod pragom, presoje vplivov na okolje ni bilo treba izvesti. Sedaj jim je sodišče naložilo, da se izvede presoja vplivov na okolje.

Da ta predhodni postopek uvedemo, je zahteva za pravilen prenos evropske direktive. Pri tem je pa treba povedati, da je to predpogoj, ki je postavljen Sloveniji in vsem ostalim državam članicam, da pravilen prenos direktive pomeni predpogoj, ki ga moramo izpolniti pred 1. januarjem 2014, če želimo črpati sredstva evropskega kohezijske politike v obdobju 2014–2020, dodatno je tudi predpogoj, da določeno število projektov – mi smo jih ocenili, da jih je približno tisoč, ki jih danes financiramo, pogledamo skozi ta postopek, ali morebiti nismo kje spregledali kakšnih neugodnih vplivov na okolje.

Zaradi tega in zaradi nujnosti tega sprejetja predlagamo, da se predlagani amandma ne sprejme. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ali želi še kdo razpravljati o 10. členu? Ne želi. Zaključujem ta del razprave.

Prehajamo na razpravo 15. členu in k amandmaju Slovenske demokratske stranke. Ali želi kdo razpravljati? Odpiram možnost za prijavo.

Prijavljen je gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Namen zakonodaje je tudi, da se zakonodaja naredi učinkovita, predvsem pa, kar

je še v tej gospodarski situaciji zelo pomembno, da je učinkovita in zelo uporabna v sami praksi.

V amandmaju k 15. členu predlagamo, da skrajšamo roke z 90 na 60 dni. To se pravi, da ministrstvo odloči v krajšem času. Verjamem, da je kar nekaj časa potrebno za usklajevanje med različnimi resorji ministrstev, vendar menim, da se mora resorno ministrstvo bolje oskrbeti s podatkovno bazo in da bodo ta usklajevanja z med resorji tekla hitreje. Če bo ta baza, če bodo katastri in vsi ti podatki zbrani na enem mestu, bodo tudi ti postopki lahko krajši, tako da je tu predlog za skrajšanje roka za odločitev okoljevarstvenem soglasju z 90 na 60 dni.

Kot drugo bi pa podal pripombo, kajti predlagatelj predlaga črtanje 7. odstavka, kjer izključuje veljavnost Zakona o graditvi objekta, ki določa glede molka organa. Moje mnenje je, da je treba upoštevati Zakon o graditvi objektov in da ob izdaji gradbenega dovoljenja se smatra, da je soglasje dano, v kolikor ni dano v predpisanem roku. To pomeni ažurnost pripravljavcev tega soglasja in seveda ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Ima še kdo željo po razpravi?

Morda Vlada? Izvolite.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa.

Tudi temu amandmaju nasprotujemo, in sicer iz dveh razlogov. Prvič, kar se tiče podaljšanja okoljevarstvenega soglasja, smo to uvedli predvsem na zahtevo investitorjev, na njihovo željo. Kar se tiče pa molka organa, pa je to, žal, v nasprotju z evropskimi direktivami in s sodno prakso znotraj EU, zato predlagamo, da se ga ne sprejme. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Je morda še želja po razpravi pri 15. členu? Ne vidim želje po razpravi.

Torej prehajamo na razpravo k 16. členu, katerega predlagateljica je Slovenska demokratska stranka. Ali želi kdo razpravljati k 16. členu?

Izvolite, gospod Žnidar, imate besedo.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Tudi v tem členu predlagamo skrajšanje rokov, in sicer s 60 na 30 dni. Rekel bi, da tu nismo vezani na evropska priporočila. Te roke določa zakonodaja in ta zakon in v skladu s temi določili, ki jih mi vnesemo v ta dokument, se potem tudi ti roki upoštevajo, tako da tudi tu predlagamo skrajšanje in večjo ažurnost tega zakona.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Še kakšna želja po razpravi?
Morda Vlada? Izvolite.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa.

Res, je da gre tukaj za domačo ureditev, ampak ker gre za ugotovitveni postopek, sodimo, da so roki trenutno v zakonu predlagani najkrajši možni na način, da lahko tisto, kar se od zakonodajalca tudi predvideva, izvede, zato ne podpiramo tega amandmaja.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Obstaja morda še želja po razpravi?
Ne.

Prehajamo na razpravo o naslednjem členu, to je 18. člen. Predlagateljica je Slovenska demokratska stranka. Bi želel kdo razpravljati? Imate željo.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Ta 18. člen govori o strankah v samem postopku in glede na status nevladnih organizacij, seveda to so tiste, ki delujejo v javnem interesu, in to v skladu s 152. do 155. členu tega zakona, izhaja, da bi takšna pristojnost, kot je zapisan v 64. členu, presegla pristojnosti, ki izhajajo iz 55. člena tega zakona. Vsled tega mi to dopolnilo spreminjamo s predlaganim amandmajem.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Morda še Vlada? Izvolite.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa.

Tudi tukaj imamo težave s podporo oziroma ne podpiramo predvsem zaradi tega, kajti tak predlog je v nasprotju z Aarhuško konvencijo, z direktivo o presoji vplivov na okolje in zagotavljanja udeležbe javnosti v okoljskih postopkih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj zaključujem razpravo o tem členu, ker ne vidim več želje.

Prehajamo na razpravo k 72. členu in na amandmaje koalicije ter Slovenske demokratske stranke. Ali želi kdo razpravljati k 72. členu? Obstaja želja po razpravi, bom odprla razpravo. Izvolite, prosim za prijavo. Prijavljene imamo štiri razpravljavce.

Kot prva je prijavljena mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

V Državlanski listi smo zagovorniki odprave monopola in res me veseli, da se k amandmaju koalicije k 72. členu vidi luč na koncu tunela, da bomo monopol močno omejili tudi na področju dimnikarstva. Poslanci smo že v prejšnjih mandatih, pa tudi v tem mandatu že večkrat razpravljali na seji Odbora za kmetijstvo in okolje o tej problematiki. Tudi praktično tedensko, mesečno smo se seznanjeni z

nepravilnostmi in z nezadovoljstvom državljanov na tem področju. Seveda ni povsod in po celi Sloveniji tako. Jaz sem že na eni izmed razprav na odboru rekla, če si lahko izberem zdravnika, zakaj si ne morem dimnikarja. In to je tisto, kar mislim, da sledi cilj amandmaja k 72. členu. Vsem državljanom in državljkam želim, da bi imeli to področje urejeno tako, kot ga imamo na primer v moji občini Zagorje ob Savi. Predvsem pa na tistih področjih, kjer pa nas državljanji opozarjajo, da prihaja do zaračunavanja neopravljenih storitev, do nestrokovno opravljenih del na tem področju, pa seveda, da bi imeli možnost, da se lahko izberejo dimnikarsko storitev kjer koli v Sloveniji.

S tem amandmajem torej odpravljamo dimnikarstvo kot obvezno gospodarsko javno službo in s tem omogočamo, da ministrstvo po letu 2015, ko se te koncesijske pogodbe iztečejo, naredi na tem področju red. Seveda pa upamo, da bodo te rešitve dejansko šle v smeri liberalizacije. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Pri tem členu se kaže, pa naj mi bo oproščeno, vsa neumnost sprejemanja tega zakona po nujnem postopku, ko sicer morda dobre predloge, tudi na tem področju tako imenovane dimnikarske problematike, rešujemo čez noč.

V Poslanski skupini SDS smo včeraj na odboru predlagali zelo podoben amandma, ki ga je danes pripravila koalicija. Mi smo želeli črtati 5. točko tega člena, to pomeni, dimnikarstvo spada pod obvezno državno gospodarsko javno službo in smo bili napadeni, kako je ta predlog nekonsistenten in kako od danes na jutri ne moremo nič reševati itn. In glej ga zlomka, danes koalicija dela popolnoma isto! Ampak tukaj je še, bi rekel, en trik, očitno. Mi smo želeli, da se potem vse to, glede na to, da je pač nujni postopek, uredi s podzakonskimi akti in smo prepričevali Zakonodajno-pravno službo, da bomo do seje Državnega zbora pripravili amandmaje, kjer bomo prisilili Vlado, da preden sprejme podzakonske akte, da z njimi pride tudi v Državni zbor. Ker mislim, da se člani Odbora za kmetijstvo in okolje vsaj strinjamo, da je eden redkih odborov, kjer se ne preglašujemo, ampak večinoma pri naših rešitev vsaj iščemo soglasje vseh članov.

Skratka, ja, amandma koalicije gre v nek liberalni sistem, ampak gre; kaj bo, kako bo pa nimamo pojma. Še več, do 31. 12. 2015 lahko, po domače povedano, koncesionari delajo, kar hočejo in tako tisti pridni, ki so, ki naj imajo to, lahko podaljšajo do 31. 12. 2015. Tukaj imam – toliko je tega, kar sem dobil v zadnjih osmih letih, tudi revizije Računskega sodišča in

vse ostalo ... Polno neumnosti glede dimnikarske zakonodaje in s tem členom ne rešujemo popolnoma nič na področju dimnikarske službe, samo rečemo: do 31. 12. 2015 bo zadeva takšna kot sedaj, ne glede na to, da je Računsko sodišče naredilo zelo dobre izsledke, kjer piše, kako je ministrstvo krivo, kako so uradniki krivi, kako ni evidenc, kako lokalne skupnosti ne delajo svojega. V bistvu nič. Skratka, zatečeno stanje je iz leta 2004, ko je nek predhodnik – nimam pojma, v kakšni želji –, z občin dal na koncesije, naredil monopol na tem področju, verjetno tudi – pa si bom upal reči – naredil dobro plačan sistem zase oziroma očitno vsaj po svoji meri. Celo tako je, da se na mene pa na celotno Poslansko skupino SDS, verjetno pa tudi na vas, ostale poslanske skupine, se določeni dimnikarski koncesionarji obračajo in pravijo, da ta sistem ni dober. Ni dober zato, ker tiste slabe sistem sploh ne sankcionira. Tukaj imamo, koliko tega je bilo narejenega, koliko postopkov in na koncu, kdo odgovarja – nič! Dimnikarji, ki so v prekrških, ne odgovarjajo z ničemer, uradniki, ki to veselo podpirajo, ne odgovarjajo z ničemer in z današnjim amandmajem, ki ga je pripravila koalicija, tudi tega ne rešujemo. Zato pravim, da je nujni postopek pri tem zakonu bil napaka.

Reči moram, da sem tudi zelo presenečen nad neodzivnostjo občin pri celotnem zakonu – že prej smo nekaj amandmajev predlagali, tudi na področju dimnikarstva. Mislim, da občine imajo zelo veliko problemov v praksi na tem področju, tako da moram reči, da me na tem področju pa malo skrbi neodzivnost občin, ampak tako pač je. Skratka, neodgovornost vseh ministrov, bodimo pošteni, vseh ministrov. Predvsem v letih od 2008 do 2011 sem zelo podrobno prebral revizijo Računskega sodišča, kaj vse ni bilo narejeno, samo zato, da je bilo nekaj narejeno. Rekel bom, da se tako gledalo kot kakšna slaba grozljivka, kjer se je vse videlo, nič se pa ni urgiralo. In s tem ne delamo čisto nič. Medtem ko je bil pa naš amandma na odboru dobronameren. Rekli smo, da ni več javna gospodarska služba – čeprav je zanimivo, da je še včeraj minister rekel, da bodo skušali uvesti nek nemški model, približno, da bo to še vedno neka obvezna državna gospodarska služba, ampak jo bomo odprli. Ne popolnoma liberalen sistem, kar mislim, da je morda celo nevarno, vemo, varstvo pred požari – samo pogledajte, kaj se v zadnjih dogaja, pa ne samo v zadnjih dneh, v zadnjem letu. Samo preberite poročilo in primerjajte Slovenijo pa, recimo, Nemčijo, h katere sistemu stremimo; koliko je bilo v Nemčiji požarov, koliko jih je bilo pa v Sloveniji. Ne boste verjeli, 1000 % razlike! Tam je od nič do ena, sem se pozanimal pri kolegih iz Nemčije, pri nas pa vsak mesec beremo v časopisih, kje vse je gorelo; tam je peč zagorela, spet druge dimnik, potem se pa krivdo prevladuje. Kriv je dimnikar, kriva je gospodinja, ki jih noter ne pusti, odgovarja pa nobeden. Pač, tisti gospodinji je

hiša zgorela, bog ji daj zdravja, upamo, da ima zavarovano, in to je to. Koncesionar ne odgovarja, država ne odgovarja.

Mi smo hoteli to rešiti, zato smo tudi danes predlagali amandmaje, ker smo hoteli, da se po letu 2015 oziroma v letih 2014 in 2015, ko te osemletne koncesijske pogodbe potečejo, vzpostavi nov sistem, ampak koncesija ne sme biti podeljena osebi, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev. To že zdaj sicer piše, vendar se ne pregleduje. Proti njej ni začet postopek odvzema koncesije, kar pomeni, da tisti, ki so zdaj izigrali sistem, ga bodo z lahkoto še enkrat, ker točno vedo, kako se ga da. Tisti pridni, ki ga zdaj ne izigravajo ali pa si ga ne upajo, ga ne bodo. Ali pa če so že dokazane kršitve koncesijske pogodbe, berite revizijo Računskega sodišča, se jim pač koncesije ne sme dati. Ampak verjamem, da koalicija našim predlogom ne bo šla naproti. Zakaj mislimo, da smo šli s tem zelo resno, da vzamemo nek nemški model, ker smo pa v drugem amandmaju k 72. členu zapisali, da Vlada pred sprejetjem predpisov, torej podzakonskih aktov, pridobi predhodno mnenje pristojnega odbora v Državnem zboru. To je pa tisto, kar sem na začetku govoril. To je zelo pomembno področje! Mislim, da tu ni važno, ali si levi, desni, zgornji, spodnji, naš ali vaš, vsak od nas zastopa določeno število prebivalcev in vsak od naših prebivalcev ima probleme z dimnikarji, tako ali drugače. Mislim, da če bi našli uredbo tudi s soglasjem Državnega zbora, nas, poslancev, bi bila bolj transparentna. Tako bomo pa očitno zopet prepuščali – pa se resnično opravičujem tistim dobrim uradnikom na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, ampak izkušnje so slabe –, da bodo sprejeli podzakonske akte, od tarif do načinov, do oskrbovalnih standardov, tehnične, vzdrževalne, organizacijske in druge ukrepe itd.

Skratka, Vlada bo s podzakonskimi akti vse uredila, uredila bo tako, da bo sistem že spet za vsakega po svoje, vsak si ga bo drugače tolmačil. V praksi cene verjetno vsaj do tega trenutka ne bodo nič nižje. Nismo šli naproti ne tistim, ki dobro delajo, nismo šli naproti državljanom in državljanke. Skratka, moram reči, da ko so včeraj predstavniki koalicije, pa tudi ministrstva na seji rekli, kako bodo pa do seje Državnega zbora poiskali rešitev, ki bo v prid državljanke in državljanom in bo imela popolno politično soglasje. Včeraj zvečer, ko smo dobili nek osnutek amandmaja, je vsaj deloma zasledoval to idejo. To, kar ste pa zdaj prinesli, ste pa v bistvu črtali 5. točko, jo dali pod 92.a člen, ki ste ga odprli, ker so sicer prehodne in končne določbe, kjer napišete, do 31. 12. 2015 je stanje takšno, kot je, a potom – potom; nikjer ne piše! Nič. Resnično, pričakoval sem veliko. Kljub temu da smo imeli samo en dan časa, bi lahko področje dimnikarstva uredili, pa nismo naredili ničesar. Še posebej zato verjetno, ker amandmajev SDS, ki so zelo dobronameri, vsaj za tiste, ki se v praksi malo pozabavate s področjem dimnikarstva, zelo realni, pa verjetno

ne bodo sprejeti. Kot sem rekel, amandma koalicije, z vsem spoštovanjem: velike obljube, majhen izplen. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Naslednji razpravljavec je prijavljen gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

Tako počez razpravljati je sicer hvaležno, posebej če so gledalci na balkonu. Glejte, nič se ne rešuje čez noč. Včeraj na odboru smo o tem razpravljali in smo imeli dogovor, da bo pripravljen amandma, ki ureja tudi te datumske okvirje. Formalno je, da veljajo koncesije, ki so sprejete do 12. 2015 in da se potem to izteče do takrat, ko bo to – pardon, zdaj sem malo zamešal, se opravičujem, do 31. 12. 2015 še veljajo sedanje koncesije. In to je normalno. Vi veste, koliko stane razdrtje koncesijskih pogodb. Razprava o tem, da tisti, ki so dobili koncesije, ni bilo potrebe, da bi izpolnjevali pogoje in tako dalje – jaz ne vem, od kod ta podatek. Da pa smo z dimnikarstvo imeli velike razprave in veliko dogovorov, je logično. Interesov je ogromno in mislim, da gremo sedaj v pravo smer, kar je bil tudi včeraj na odboru dosežen dogovor in konsenz, da bomo sedaj sicer podaljšali to urejeno varstvo. Gre za nadzor vsega, kar je vezano na dimnike. To ni samo dim, so tudi izpušni plini, varstvo okolja, zdravstveno varstvo uporabnikov in tako dalje. Vse to stane, ta skrb, in to je v tem amandmaju tudi zapopadeno.

Glejte, požari se res vrstijo in primerjava, zakaj je nekje tako, zakaj drugače, o tem bi lahko razpravljali, vendar imamo veliko težav, naš teren je takšen, kot je. Vi veste, da je koncesionarju najlažje bilo prevzeti eno območje mesta, ne pa podeželja, ko se je treba peljati 15 km daleč, da očistiš eno dimno tuljavo ali pregledaš gorilnik. To je naša specifika in s tem živimo in to je treba preživeti.

Vsekakor pozdravljamo, da je ta amandma sedaj odprl možnost, da uredimo dokončno po letu 2015 odnose z dimnikarji, z vsemi, da odpremo ta prostor in da mogoče s tem tudi prispevamo k temu, da bi bilo veliko večja varnost, manj škod in da bi bili zadovoljni izvajalci, se pravi dimnikarji, eni in drugi in da bi bili zadovoljni tudi prebivalci, ki plačujejo te storitve. In res je, kar je bilo rečeno, neštetokrat se zgodi, da oseba ne spusti dimnikarja v stanovanjske prostore, ampak to se regulira potem z zavarovanjem, z vsem drugim, ko prihaja do kakšne nesreče. Vemo, kakšni so postopki. Seveda bomo Socialni demokrati ta amandma k 72. členu podprli in podprli tudi celoten zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Repliko je želel gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Predhodniku. Očitno ne bere tega amandmaja, ki ste ga vi pripravili. Niti enkrat nisem rekel, kaj je s tistimi koncesijami, ki potečejo. Jaz nisem rekel, da bi s koncesijami kar naenkrat prerezali in rekli, da tudi če imaš koncesijsko pogodbo do, ne vem, 8. 8. 2013, je lahko prej. Ne! Tudi vse pogodbe niso bile podpisane s 1. 1. 2005. Še takrat, ko je bila tista "zbrka" glede tistega, ali je 8 let ali 15 let. Nekateri so celo sodno izterjali, država plačuje določenim dimnikarjem – uradniki ne plačujejo, država plačuje – neke neumnosti enega ministra in nekih uradnikov iz leta 2004. In poglejte, kaj ste zapisali, sicer govorim, predsedujoča, upam, da ni za novi 92.a člen, ampak je v strogi korelaciji: "V primeru, ko koncesijsko razmerje za izvajanje obvezne državne gospodarske službe preneha pred rokom iz prvega odstavka" – torej pred 31. 12. 2015 – "lahko vlada na zahtevo koncesionarja podeli koncesijo do roka iz prvega odstavka tega člena. O podaljšanju koncesije iz prejšnjega vlada odloči z odločbo ...", in sicer lahko največ za eno leto. Tudi v obrazložitve ste napisali: "Predlagatelj sodi, da je to obdobje tudi dovolj dolgo, da se bodo koncesionarji, ki so pridobili koncesijo pred uveljavitvijo tega zakona, njihova veljavnost pa eventualno izteče po 31. 12. 2014, lahko prilagodili novim razmerjem." Tako kot sem rekel, ni pomembno, ali slab ali dober koncesionar, do 31. 12. 2015 lahko, tudi če jim poteče letos konec leta, podaljšajo za eno leto, pa potem za eno leto, če vlada odloči z odločbo. Ne, sploh ne sankcionirate slabe, potem po letu 2015 boste nekaj naredili z vsemi, slabimi ali dobrimi, ampak tega v tem zakonu, spoštovani, ne vemo. Mi smo včeraj na odboru govorili, da želimo oziroma da pričakujemo, da se bomo do danes uskladili do drugega ali morda eventualno do tretjega branja o tem, kakšen model dimnikarskega področja želimo. Mi smo pa smo rekli, da do 31. 12. 2015 koncesije, potem bomo pa videli.

Skratka, ministrstvo si je kupilo, z vsem spoštovanjem, več kot dve leti časa, potem bomo verjetno imeli vmes še deset poslanskih vprašanj, verjetno vsako leto približno sto požarov v dimnikih in na kuriščih, vsako leto različne sklepe na odboru za okolje in kmetijstvo, ampak odgovor bo verjetno isti, kot je bil na moje vprašanje pri hearingu gospoda Židana, kako bo uredil področje dimnikarstva – razmišljamo. Koncesije niso dobre, prej so bile občine, vprašanje, če bi bile najboljše, popoln liberalni model ne smemo, sicer nam je najbolj všeč nemški, ampak odgovora, spoštovani, danes na to vprašanje, kakšen model dimnikarske službe v Sloveniji želimo, ne bomo dobili. Pa ni važno, ali je dimnikar slab ali je dober, odgovora danes ne bomo dobili. To je slabo. Mislim, da bi morali danes dobiti odgovor, čeprav je nujna seja. Čez noč smo imeli za tuhtanje vsi dovolj časa, in koalicijska in opozicijska in Vlada. Ampak, očitno ste šli po liniji najmanjšega odpora, predstavili ste rok in zadeva

je za dve leti oprana, potem pa bomo videli. Verjetno bo takrat, skoraj sigurno bo takrat, nova vlada, novi minister, pa se bodo nastavki tega ministra in vseh predhodnikov, ki so bili na tem področju, iskali bomo neko suho zlato, ki ga imamo na žalost pred očmi, samo pobrati ga ne znamo. Nemški model, državna sekretarka je prej lepo rekla, v Nemčiji imajo urejeno. Ne, mi pa do leta 2016 bežimo in upamo, da se bodo zadeve same uredile. Ne bodo se. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Nadaljujemo z razpravo.

Gospod Branko Kurnjek je naslednji razpravljavec.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, še enkrat. Lepo pozdravljeni!

Ja, gospod Lisec, se strinjam z vami, na Odboru za kmetijstvo in okolje konstruktivno in nekako mirno sodelujemo poslanci, zato bi v tem duhu tudi želel malenkost vas le korigirati in povedati tisto, kar se je dejansko včeraj dogajalo na odboru.

Torej, Poslanska skupina SDS je vložila predlog za amandma, da se v 72. členu črta 5. točka, torej dimnikarska dejavnost, da bom skrajšal. Povedal sem vam tudi takrat, da je tudi Državljanska lista imela pripravljen praktično identičen amandma k temu členu, da se črta 5. točka in imeli smo pripravljen tudi amandma k 92. členu, kjer so bile napisane tudi prehodne določbe. Vaša stranka pa pač ni dala nikakršnega amandmaja, da ne bi ostali v nekem zatečenem stanju, kjer bi na podlagi tega lahko nekje v bodočnosti prišlo do takšnih ali drugačnih tožb, če bi se koncesije končale točno z nekim določenim dnem. Res je tudi, da smo se včeraj dogovorili, da bomo do danes oziroma da bo ministrstvo na podlagi našega dogovora pripravilo tudi te prehodne določbe vse v tej smeri, da ne bi prišlo do tožb koncesionarjev, tistih, ki jim koncesije še veljajo in jim bodo veljale tudi še po 31. 12. 2015. Ampak ministrstvo je iskalo tisti nek razumen rok, na podlagi katerega se lahko sklepa, da bi recimo tožbe, ki jih morda lahko pričakujemo s strani koncesionarjev, ne uspele. Tukaj vidim neko konstruktivno držo. Mislim, da sami poznate primere, kaj se zgodi, ko se koncesija konča v nekem trenutku, smo lahko prepričani, da se takšnemu koncesionarju dobro piše, ko mu sodišče prisodi zelo veliko odškodnino.

Torej takšen predlog, kot ga bomo videli kasneje tudi v novem členu, 91.a členu, ne 92., ta amandma je bil zdaj čisto na koncu malenkost popravljen, da ravno to prehodno obdobje določa. Seveda pričakujemo od ministrstva, da bo v tem času celovito pripravilo nov sistem, ne le v dobro dimnikarjev, temveč predvsem v dobro tistih, ki dimnikarje potrebujemo. Potrebujemo jih vsi, vendar ne takrat, ko bo dimnikar povedal, kdaj jih

potrebujemo, ampak takrat, ko jih dejansko potrebujemo. Mislim, da smo že toliko razvita družba, da najverjetneje vemo, kdaj se dimnikarja potrebuje. Na tak način mora biti pripravljen cel sistem in predvidevam, da boste tudi kakšne licence uvedli, da ne bo kar vsak mogel priti v vaš dom in vam popraviti takšen, drugačen ali 35. model kurilne naprave, gorilnika, ker veste, kako je to v praksi izgledalo. Pride nekdo, nekaj "pošraufa" na vaši kurilni napravi in naslednji telefonski klic, ki ga zavrtite, je klic serviserju, da pride zadevo urediti, popraviti nazaj tisto, kar je bilo pokvarjeno – če zdaj povem, kako te zadeve v praksi delujejo.

V Državljanski listi bi si želeli predvsem to, da bi bil poklic dimnikarja ponovno spoštovan in da bi bil dimnikar zaželen v naših domovih. Sam sem tudi včeraj tako razumel tudi opozicijske predstavnike oziroma konkretno predstavnike SDS, kakor tudi podpore vseh koalicijskih strank in podpore ministrstva, da sledimo temu cilju.

Morda tudi še to; tudi zaradi tega, ker je imela Državljanska lista pripravljen svoj amandma k 72. členu, zato mi nismo bili soprodpisniki, če se še spomnite, vseh ostalih amandmajev, ki smo jih podprli, ampak nismo bili soprodpisniki amandmajev, ki sta jih podpisali samo SD in PS. Ravno s tega vidika, ker smo imeli pripravljen amandma k 72. členu, ki je predvideval, da se peta točka, področje dimnikarstva, črta iz obveznih državnih gospodarskih družb.

Torej, nalagam oziroma apeliram na ministrstvo, tudi minister je včeraj dal trdno zavezo, to ste videli, smo slišali, imamo zapisano v magnetogramu in tudi izjave v medijih, da bo ministrstvo v tem obdobju, ki mu je naloženo, naredilo vse, kar je treba in da se potem s časom 31. 12. 2015 koncesije vsem, tudi tistim, ki jim bo, recimo, za eno leto podaljšano, na isti rok zaključijo. To pomeni tudi to, da ne bomo imeli dvojnega stanja v državi, da bodo na nekaterih področjih nekateri bili torej pod koncesionarji, nekateri pa bi že imeli dimnikarsko storitev, recimo, na prostem trgu, če se izrazim na tak način. Torej, zelo sem vesel, da bomo po skoraj 10 letih, po veliko raznoraznih besedah, ki smo jih ali ste jih – tisti kolegi, ki ste že dalj časa v tem zboru – slišali na odboru, tudi v tej dvorani, da bomo slišali besede ljudi, vseh nas, ki očitno v večini nismo bili zadovoljni s stanjem, kot ga imamo zdaj.

Upam, da boste tudi v poslanskih skupinah opozicije podprli amandma k 72. členu, ki so ga vložile stranke koalicije, in nadalje pri novem 91.a členu, ki določa prehodne določbe, tako da se tudi kasneje pri 91.a členu ne bom več oglašal. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ker sem opazila, da še obstaja želja po razpravi, bom odprla možnost za razpravo in

prosim za prijavo. Prosim za prijavo. Imamo prijavljene tri razpravljavce.

Prvi je gospod Franc Jurša. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo.

Moj pozdrav velja državni sekretarki, obema sodelavcema, seveda lep pozdrav pa tudi vam, spoštovane kolegice in kolegi.

Moji predhodniki, ki so govorili o tej temi, so relativno zelo dobro že izčrpali to področje, ampak glede na to, da sem sam spremljevalec te gospodarske javne službe že vrsto let, najprej kot aktiven v lokalni skupnosti, pozneje pa tudi v Odboru za okolje in prostor Državnega zbora Republike Slovenije prejšnje sestave. Verjetno si vsi skupaj priznavamo, kateri spremljamo to gospodarsko javno službo, da smo v preteklosti imeli ogromno problemov. Mogoče takrat, ko je gospodarska javna služba bila dejansko na področju lokalne skupnosti in so koncesije podeljevale občine, teh problemov toliko ni bilo zaznati. S prenosom gospodarske javne službe na državni nivo pa so se po tekočem traku vrstili problemi. Koncesije so bile razpisane, koncesije so bile podeljene, na podelitvi teh koncesij pa se je zgodilo ogromno napak. V Sloveniji smo dobili nekaj velikih gospodarskih družb, ki so se s to dejavnostjo ukvarjale, ki so dejansko odvzele na nek način to storitev malim družbam oziroma samostojnim podjetnikom, ki so v mnogih primerih bila kot družinska podjetja. Dimnikar je svoj čas slovel kot prinašalec sreče v vsako hišo, ljudje so bili z njim zadovoljni, moram reči, da je moja babica vedno rekla narediti veliko klobaso na kolinah, da jo bomo dale tudi dimnikarju, ki je to storitev opravljal, in vedno so to storitev ljudje v preteklosti tudi dobro cenili. S tem prenosom in s temi, nekateri mali dimnikarji bi rekli tudi, tajkunskimi prevzemi ljudje, ker niso bile dobre usluge, enostavno niso več zadovoljni. Reakcija, takšna, kakršna je bila – ali je to bila v SDS ali je to bila v koalicijskih strankah niti ni toliko pomembno – je, da v prihodnosti to zadevo dejansko uredimo tako, da bodo zadovoljni državljani, da bodo zadovoljna tudi podjetja, ki bodo to storitev opravljala, in da bo zagotovljena varnost – to, kar je ključnega pomena. Zato sam danes ne morem predlagati neke rešitve, zato imamo pristojni organ, ministrstvo, ki bo te zadeve tudi kvalitetno pripravilo. V vsakem primeru pa moramo v prvi vrsti misliti, kot sem že rekel, o varnosti in pripraviti tako rešitev ... Veste, ljudje dostikrat niso pripravljene neke storitve plačati, ker iz preteklosti nimajo dobrih izkušenj, ampak se mogoče niti ne zavedajo, kako je z varnostnega vidika pomembno, če so vse te naprave počiščene, zadeve urejene tako, da so v glavnem varne. Če bo ta varnost tudi z novo rešitvijo zagotovljena, potem smo v tej hiši uredili to, kar smo želeli, tudi s tem amandmajem, ki je predlagan. Je pa res, da je neko prehodno obdobje, ki traja še nekaj časa in

v tem času bo tudi ta možnost, da te zadeve na ustrezen način uredijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Gospod Ljubo Žnidar imate besedo. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Danes smo v tej dvorani že slišali zelo znan slovenski rek: Tresla se je gora, rodila se je miš. Zdaj, če bi to iskal ekvivalent rešitvi dimnikarske storitve, potem bi moral najti še nekaj manjšega, kot je pa miš. Včeraj smo odprli z amandmajem 72. člen ravno s tem namenom, da se to področje dimnikarstva v Sloveniji enkrat dokončno uredi. To se pravi, da se črta iz javne gospodarske državne službe in da se to uredi na nek drug način. Včeraj je bilo tudi zagotovilo, da bo danes na mizi predlagana rešitev, predlagan predlog, ampak ta amandma, ki je danes pred nami na mizi, je samo povedal rok 31. 12. 2015, pa čisto nič drugega. Mislim, da nekateri poslanski kolegi ne razumete, kaj je prehodno obdobje. Jaz zelo dobro razumem, da se določene dejavnosti, ki je tako pomembna, kot je dimnikarska storitev, ne da obrniti čez noč. Za mene je ta predlagani rok, dve leti, povsem razumljiv. Ampak veste, kdaj ga lahko imenujemo prehodno obdobje? Takrat, kadar imamo za tisto obdobje že postavljen nov model oziroma novo rešitev, da se lahko izvajalci, da se lahko uporabniki prilagodijo na novi model. To je prehodno obdobje. Dragi kolegi, povejte mi, na kaj se pa danes pripravljajo uporabniki, izvajalci? Na kaj se pripravljajo? Nimajo se na kaj pripravljati, ker ta amandma ni prinesel prav nobene rešitve! Pa govorimo, kaj vse smo sedaj rešili, dimnikarsko dejavnost. Nič nismo rešili! Popolnoma nič. Samo določili smo rok, da je naslednje dve leti vse po starem, potem od 1. 1. 2016 pa mislim, da še sam bog ne ve, kaj bo. Temu ne moremo reči prehodno obdobje, ker na to, kot sem že povedal, se nimamo kaj pripraviti. Tako bi rekel, da je ta amandma zelo malo prinesel.

Če bi mi včeraj to vedeli, bi mi danes čez noč pripravili nov predlog, pa bi potem bila danes neka rešitev na mizi, pa mogoče tudi ne najboljša, ampak bila bi rešitev, s katero bi se lahko razpravljali, ki bi jo lahko dograjevali, nadgrajevali in iskali boljšo ureditev dimnikarstva, kot je danes. Takšnega amandmaja seveda ne morem podpreti.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Še gospod Zvonko Lah. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod Jurša je lepo povedal, ki izhaja iz županskih izkušenj iz časov, ko je občina podeljevala koncesije. Zdaj imamo izkušnje vsi, ko smo ne vem koliko ur že predebatirali v

Državnem zboru in koliko vse je bilo dimnikarjev tukaj in predstavnikov ne vem kakšnih organizacij, koliko je bilo že črnila prelitega okrog neurejene javne gospodarske službe s tega področja.

Očitno takrat, ko se je država odločila, da bo to javno gospodarsko službo prevzela nase, tisti del izvršile oblasti, ki bi moral oziroma ki je pripravljaj uredbe, pravilnike, cenike, ni bil kos tej nalogi. To, kar je gospod Jurša rekel, kako je bilo včasih, včasih je bilo od kurilnih naprav krušna peč, štedilnik na drva pa kakšen kamin. Danes imamo zelo zahtevne kurilne naprave in kot je prej gospod Kurnjek povedal, ne more vsak nekaj nastavlja in se spoznati na sto vrst gorilnikov in ne vem kakšne vse peči. Tudi cena, ki je bila določena za storitve. Prej je gospod Brulc povedal, da ni vseeno, ali očisti en dimnikar en blok z dvanajstimi stanovanji, eno tuljavo, in napiše dvanajst položnic, pa gre, da ni isto kot tisto, ko išče domačije po oddaljenih zaselkih in v enem dopoldnevu lahko očisti samo tri kurišča – za isti denar seveda. Tukaj so veliki problemi: problemi strokovnosti, problemi nepoštenih cen. Če bi občine podeljevale koncesije, bi vsak tisti, ki bi se prijavil na koncesijo, vedel, kakšno delo ga čaka: koliko blokov, večstanovanjskih, raznih stavb, koliko zaselkov, koliko samotnih domačij. Preračunal bi si, koliko bo potreboval časa, koliko bo zaslužil. Sedaj pa, ko je država podelila nekaterim izvajalcem, koncesionarjem, so vzeli vse. Takrat niso imeli ali pa še sedaj nimajo usposobljenega kadra, niso izvajali ali ne izvajajo povsod, verjetno tudi zaradi tega, ker se ne splača, ker so cene prenizke na določenih področjih, je vse narobe in mi zdaj to poslušamo.

Mi smo s spremembo oziroma amandmajem, da se črta ta javna gospodarska služba na nivoju države, računali, da bo Vlada pripravila neko rešitev, tudi v tem prehodnem obdobju. Zdaj bo sprejet amandma, kjer se ta javna gospodarska služba črta in potem določa zakon, kako naj do konca 2015 Vlada z odločbami še podeljuje koncesije, pa ne več kot za eno leto. Se pravi, če nekomu poteče koncesija v začetku 2014, bo dobil odločbo do, recimo, začetka 2015 in potem od začetka 2015 do konca leta 2015, od tam naprej pa se ne ve, kaj bo. Pričakoval sem, da bo Vlada kljub kratkemu času, za tiste, ki jim poteče koncesija, koncesijo razpiše nazaj občina in se potem med tem časom, ko potečejo vse koncesije, večina jih poteče do konca 2015, primerja rešitev, ta ali drugačna oziroma se regulira. Pa verjetno tudi tisti, ali pa dobršen del tistih mojstrov dimnikarjev, ki so zdaj brez službe, ker so prej izvajali za občine to službo, pa so zdaj, ker niso dobili koncesije, brez dela, kar je verjetno tudi škoda, mogoče zdaj prišli na vrsto, pa v določenih občinah pridobili delo do takrat in bi lahko primerjali, kaj je boljše; tisto, kar je bilo včasih oziroma občine bi povedale svoje izkušnje, ker hkrati občine zagotavljajo tudi

požarno varnost na svojem območju, je pa ta del na podeželju med seboj zelo povezan.

Tudi iz zgodovine lahko vidimo, da so včasih prostovoljni gasilci pregledovali dimnike po vaseh in svetovali, kaj narediti in opozarjali. Ker zdaj v situaciji, ko prehajajo v večini primerov nazaj na trda goriva in ponovno uporabljajo peči oziroma dimne tuljave, ki mogoče niso bile tako obremenjene zadnjih 20 let, zdaj pa jih uporabljajo, prihaja do dimniških požarov – lahko pogledate statistiko za prejšnjo zimo, koliko je bilo tega v primerjavi z drugimi državami in kakšna je bila škoda na tem področju, je treba nekaj narediti. Mislim, da ne smemo čakati na 2016, vmes bodo še volitve v 2015, če bodo redne, vprašanje, če bo do konca 2015 nova vlada – vemo, da pol leta pred volitvami ali več ni nič, se vsi pripravljajo na volitve in potem še pol leta po volitvah in zadeva bo obvisela, ta zakon bo pa veljal. Kdo bo pa takrat nekaj delal?

Kot je kolega Žnidar povedal, zakaj je prehodno obdobje – zato, da se prilagodi na nov sistem, nov zakon. Tega v tem primeru ni. Mi bomo to sprejeli, dali ad acta in dogajalo se bo isto še do konca 2015, kot se je do zdaj. Nič nismo spremenili, samo črtali bomo to javno gospodarsko službo iz tega zakona, da ni več v pristojnosti države. V čigavem pa potem je? Ali imajo to gasilska društva ali kdo, če tega več ni? Določa se, da vlada naprej še podeljuje koncesije do 2015, ampak mislim, da to ni dovolj, da je to neodgovorno s strani tistih, ki so odgovorni za to javno gospodarsko službo. Mogoče bodo izvajalci malo pomirjeni in bodo upali, da bodo prišli na vrsto po 2015, če se ne bodo preveč zamerili državnim uradnikom v tem času, pa bodo tiho. Mogoče je to namen, ampak ni rešitev. To zimo bomo imeli, če bo taka kot prejšnje, spet toliko in toliko dimniških požarov. Jih je kdo analiziral? Razen prostovoljnih gasilskih društev verjetno nihče. To poznam, sam sem bil 13 let odgovoren za požarno varnost v občini in vem, kako se to organizira v občinah in kakšna je skrb. Očitno zdaj ne bo odgovoren nihče več; v zakonu ni več javna gospodarska služba na nivoju države, ni napisano, čigava je – komu se naj pritožijo, svetemu Petru?

Zato mislim, da morajo pristojno ministrstvo oziroma odgovorni v Vladi vzeti to zadevo resno v roke in da poiščejo rešitev čim prej. Seveda v opoziciji ne moremo preprečiti, da bo to tako sprejeto, kot ste se namenili. Vendar smo upali po včerajšnji razpravi, kot je rekel gospod Kurnjek, ki je bila precej konstruktivna, kot ponavadi na tem odboru, ampak nekdo do danes ni naloge dobro opravil. Če bi včeraj rekli, dajte vi v SDS neko rešitev predlagati, pa bi mi ostali še včeraj potem v noč in še koga povprašali, pa bi neko rešitev našli; zagotovo boljše, kot je ta. Ta je pa nedefinirana ... / oglašanje iz dvorane/ ... Ja, gospod Brulc, vem, da je težko poslušati. V Novi Gorici imate precej

blokav, ja. Pa tudi, če kje gori gor po hribih, vas verjetno preveč ne skrbi.

Tako mi tega ne moremo podpreti, kar je bilo predstavljeno s strani koalicije. Naš amandma pa verjetno ne bo sprejet oziroma ne bo rešitev ne eno ne drugo. Zato apeliram na Vlado, da v tem času nekaj naredi. Tiste izvajalce, koncesionarje ali pa tiste, ki niso dobili koncesije, mojstre, bomo pa iz parlamenta naslavljali kar na določene v Vladi – najbolje, da daste kar prave naslove, kdo je odgovoren –, nič več na parlament, ker Vlada pač ni svojega naredila, ko je bila priložnost. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

K besedi se je javil še mag. Ivan Vogrin, koga drugega ne vidim. Izvolite, imate besedo.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Zanimivo je, da ima ta zgodba okrog dimnikarske službe, ne boste verjeli, desetletno zgodovino in v desetih letih nismo uspeli urediti zakonodaje, da bi bila vzdržna in bi nekako delovala. Nezadovoljni so izvajalci, nezadovoljni so državljani uporabniki, očitno sta nezadovoljna tudi Vlada in parlament, ker spreminjamo zakonodajo. Seveda je to žalostna zgodba. Ne boste verjeli, leta 2003, deset let nazaj, je prof. dr. Marko Kranjec, ki je kasneje postal guverner Banke Slovenije, kar zdaj ni več, pisal o tej problematiki in pritrtil, da bi bilo treba zadevo drugače rešiti. Sam sem pa bil takrat župan občine Lenart in smo se korenito in praktično ukvarjali s temi problemi.

Zdaj pa poskušajmo zadevo obrazložiti na malce drugačen način, kajti veliko je bilo že povedanega na odboru in veliko tukaj. Glejte, zagotovo je varstvo pred požarom pomembno področje. Seveda, če ljudje ne bi skrbeli za svoje kurilne naprave, lahko nastanejo posledice, s tem se vsi strinjamo. Vendar poskušajmo razložiti zadevo oziroma nesmiselnost te zakonodaje na primeru. Tudi avto je prevozno sredstvo, ki ga uporabljamo vsi mi in če ga ne vzdržuje lastnik, je lahko hudo nevarno, kajti če pravočasno ne pelje k avtomehaniku, da mu pregleda zavore, da mu naredi servis in tako dalje, je seveda pri hitrosti sto in več kilometrov to smrtno nevarno vozilo. Zanimivo pa je, da za to področje mi ne predpišemo, kateremu mehaniku mora peljati, si lahko sam izbere, mu ne predpišemo cene in ne podelimo koncesije. Zakaj ne? Ne smem uporabiti besede več bistroumni nesmisel, ampak samo nesmisel. Vidite, da je to nesmisel to, kar država dela. Država se postavlja v pozicijo: jaz vse vem, jaz bom najbolje znala to urediti. Ni res. Kajti, ta država, žal, je zatajila na vseh področjih in tudi na tem. Se pravi, mi moramo pustiti ljudem, da sami odločajo, koga bodo izbrali na podlagi čisto prostega trga. Določimo pa neke minimalne okvirje, tako kot določimo pri registraciji avta. Če

hočeš registrirati avto, moraš imeti tehnično brezhibnega, ampak ti država ne predpiše, h kateremu mehaniku ga moraš peljati, lahko ga pelješ tudi v Avstrijo. Se pravi, to se imenuje liberalizacija gospodarstva. Mi smo pa od tega še svetlobno leto. Potem se pa vedno ljudje sprašujejo, kaj je v ozadju takšnih dogovorov. In ko Komisija za preprečevanje korupcije govori, da imamo sistemsko korupcijo, da mogoče komu misliti, da smo mi v parlamentu s sprejemom zakonodaje, ki daje monopolu in monopolo določenim skupinam gospodarskih subjektov, največji pospeševalec tako imenovane sistemske korupcije. Ni prav, da mi vedno z nekim preglasovanjem. Poglejte, ne moreš nikjer več nekaj pametnega se dogovoriti in sprejeti na silo. Se pravi, moraš državljane vprašati, moraš stroko vprašati, moraš vprašati izvajalce in Vlado in parlament in poskušati najti vsaj minimalno soglasje. Mi pa dobrih deset let se dobesedno posiljujemo, enkrat eni, drugič drugi. Državljeni pa preko raznih združenj nam poslancem pošiljajo na veliko peticije, kako delamo narobe. Ali jim ne bi prisluhnili?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam. Zaključujemo razpravo k 72. členu. Če ni več želje po razpravi ... Je še želja po razpravi? (Ne.)

Nadaljujemo z naslednjim členom, to je 73. člen in amandma Slovenske demokratske stranke. Odpiram prijavo. Prijavljene imamo štiri razpravljalce.

Kot prvi je gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Namen našega amandmaja je zelo jasen. Zelo na kratko ga bom obrazložil. Namen zakonodaje je, da je jasna in kratka in predvsem uporabna v praksi. Vsled tega je potrebno, vse manj pomembno, da ne rečema balast, iz zakonodaje dati ven. Tako se mi tudi zdi, kot je v tem predlogu, da je posvetovalno telo vneseno v sam zakon, da je to nepotrebno. Kajti, minister ima v okviru svojih pristojnosti v svojem resorju možnost ustanovitve neomejenega števila raznih posvetovalnih teles.

Naj povem, da s tem ni namen, da se ukine Svet za varstvo okolja, samo ni treba, da ima svojo podlago za svoje delovanje osnovo v zakonu. To lahko podeli minister in seveda, da prisluhne, da zbere mnenja nevladnih organizacij, stroke in ostalih iniciativ, ki so pomembne za samo ministrovo odločitev. Tako je mnenje, da je to res že podeljeno v okviru njegovih pristojnosti in da za to ni potrebe kot osnovo takih posvetovalnih teles iskati v samem zakonu.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Kot naslednji je prijavljen gospod Dragan Bosnić. Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

S predhodnikom bi se strinjal v tem smislu, da balast ne sodi v zakon, se pa ne bi strinjal s tem, da se Svet definira kot balast. Namreč, tukaj gre za zelo pomembno posvetovalno telo, ki ima oziroma mora imeti svojo podlago v zakonu iz preprostega vzroka. Minister je funkcija, na katero se imenuje nekoga, ki lahko določena področja pokriva dobro oziroma manj dobro, če uporabim tak izraz. Mag. Židan opravlja svoje delo odgovorno in kompetentno, vendar Svet v takšni sestavi, kot je predlagan, se pravi 6 akademikov ekologov, skratka stroke oziroma racia, štirje iz gospodarstva, neke evalvirane zainteresirane javnosti, in 4 nevladniki, ki predstavljajo na drugi strani antipod racii, bolj emotiven pristop, je neka garancija, da bo za okolje dobro poskrbljeno. Namreč, mi govorimo o Zakonu o varstvu okolja, okolje se tukaj zelo malokrat omenja, je pa to zakon, ki je okolju namenjen.

Tudi v predstavitvi stališč posameznih poslanskih skupin na to temo so se mnenja razhajala in tudi izjave v smislu globalno do okolja, tisti, ki onesnažuje okolje, mora plačati. Ena taka zanimiva izjava; namreč, namesto da nekdo reče, da morajo nehati oziroma pri priči nehati, morajo plačati. Se pravi, okolje tukaj pojmuje očitno kot neko tržno kategorijo. Zato je še dodaten vzrok, da je ta Svet nujen, obvezen, da je obligacija, da ima svoje mesto v zakonu, da visi na vratu ministrov in vpliva na vse strokovne odločitve do okolja, seveda z upoštevanjem vseh udeležencev. Mislim, da ne smem pozabiti – prej ste omenjali ekologe. Izhodišče te besede temelji na starogrški besedi "ojkos", pomeni pa dom, hišo. In če na ta način pojmuje okolje, potem imamo bistveno manj težav, kar se poseganja v okolje tiče. Na svojo hišo smo zelo občutljivi. Tam ne pustimo kaj dosti svinjati komur koli, tukaj smo pa precej tolerantni. Osebno vidim Svet kot eno redko dodanih vrednosti Zakonu o varstvu okolja, zato ker pač direktive, ki so vpeljane, so morale biti sprejete, ne pomenijo nič. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Mag. Katarina Hočevar, izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Lepo pozdravljeni še enkrat!

Veste, da smo bili v Državljanski list pobudniki, da se je Svet za varstvo okolja kot institucija v okviru Državnega zbora ukinil. Že takrat smo v razpravah poudarjali, da če kam, spada ta svet v okviru pristojnega ministrstva in je posvetovalno telo ministra. S tem smo privarčevali tudi 100 tisoč evrov, kolikor ga je nekaj let nazaj ta svet pri Državnem zboru porabil. Mislim, da bo to posvetovalno telo znotraj ministrstva veliko manj stalo, kot pa je bilo to pri Državnem zboru. Tudi sama bi se mogoče lahko strinjala in rekla, da je za takšno

delovno telo podlaga že v 41. členu Uredbe o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, vendar kljub vsemu mislim, pa naj me predstavniki ministrstva popravijo, da v okviru ministrstva imamo Svet za kmetijstvo, Svet za živinorejo, Svet za varno hrano in da imajo vsa ta posvetovalna telesa podlago v posameznih področnih zakonih, zato najbrž ministrstvo vztraja, da tudi pri okolju ne bi bilo drugih sprememb.

Sicer pa pravim tako, mene ne zanima, kakšne čevlje nosi predsednica Vlade, zanimajo me njeni ukrepi in rešitve, ki jih prinese pred ta zbor, tako me tudi ne zanima, koliko posvetovalnih teles ima pristojni minister, važno je, da dela dobro, v interesu slovenskega kmetijstva in okolja in seveda s čim nižjimi stroški.

Ker ni odprt 74. člen, mi dovolite, da ker se ta člen, ki sledi temu členu k amandmaju, o katerem razpravljamo zdaj, nanaša na nevladne organizacije, bi kljub vsemu izrazila obžalovanje, da odbor včeraj ni povzel predloga nevladnih organizacij. Zato pozivam pristojno ministrstvo, da ko bo pripravljalo pravilnik o kriterijih za pridobitev statusa delovanja v javnem interesu za nevladne organizacije na področju okolja, da bi bile te rešitve v smeri kvalitete in ne novih birokratskih ovir. To se pravi, da za razliko od nekaterih mojih predhodnikov pozdravljam delovanje nevladnih organizacij, mislim, da so potrebne, da delajo dobro in da so pomemben sogovornik državnim institucijam in tudi vladi in da morajo iti podzakonske rešitve v smeri 74. člena v to smer, da bomo pogledali, kaj so te nevladne organizacije do zdaj naredile, ne pa, da je bistveno pri tem, da odločamo, katere delujejo v javnem interesu, koliko članov imajo ali kakšne druge neumnosti, če se malo bolj grobo izrazim. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še gospod Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Ustanavlja se še en organ na ravni vlade oziroma ministrstva. Ene vlade želijo te razne posvetovalne svete, agencije, urade in ne vem kaj zmanjševati, drugi jih ustanovljajo. Pač ta vlada želi biti vsečna, kljub temu da po navadi se zgodi tako, da eno govori, drugo pa dela.

Zakaj mislim, da je ta svet nepotreben? Če se spomnimo leta 2012, koliko je bilo kritik glede nespoštovanja Resolucije o normativni dejavnosti, tudi posameznih poslancev, ki so bili takrat v opoziciji, zdaj so v koaliciji, so bila polna usta te resolucije. Ampak, glej ga hudirja, ta sedanja koalicija, bivša opozicija, tudi sama nikakor ne spoštuje te resolucije. Skratka, postavlja se mi eno, verjetno bolj retorično vprašanje: Bi bil ta zakon boljši oziroma bi se obravnaval po rednem postopku, če bi že zdaj imeli Svet za trajnostni razvoj in varstvo okolja?

Mislím, da ne bi bil nič boljši, ker bi ministrstvo stremelo k takšnim rešitvam, kot jih danes predstavlja, verjetno bi šli s sejo po nujnem postopku; skratka, nobene nove rešitve. Zgodilo se bo tako kot že mnogokrat: imeli bomo mnenje sveta, mnenje ministrstva, mnenje raznih agencij, recimo agencije Arso. Skratka, tri organizacije, pet mnenje, nobene rešitve. Gre le za predstavo za javnost oziroma dober PR ministra, kjer pa ni nobenega učinka oziroma efekta. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ali še obstaja želja po razpravi? Še obstaja. Bom odprla možnost za razpravo in se prijavite. Izvolite. Prijavljena imamo še dva razpravljavca.

Gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

Res ne razumem, kako bi se všečnost Vlade merila s tem amandmajem, saj gre vendar za strokovno delo, daleč od politike in tako je prav. Mislím, da smo res živelí v enem času, ko je bilo treba ukiniti vse; tisto, kar je delalo dobro, ni pa škoda, če smo ukinili tisto, kar je delalo slabo. Da ne bom zdaj našteval, kaj bi moralo ostati, da bi ta država boljše funkcionirala, naj imenujem samo SDK, če bi ga imeli, ne bi bilo toliko težav na področju, kot je zdaj.

Gre za posvetovalno telo ministra, gre izključno za stroko, tu so akademiki, strokovnjaki s področja varovanja okolja. Noben minister ni univerzalen in ne more obvladati vse situacije in rabi tak organ. Da je tukaj prisotna tudi nevladna struktura, je zelo pomembno iz več razlogov; ker jih na takem srečanju včasih lahko umirimo, zdaj imam pa v mislih vetrne elektrarne in še kaj, in se lahko stroka dogovori, kaj je res tisto, kar prispeva k varovanju okolja, kaj pa je tisto, ko si nekdo, posameznik izmisli samo zato, da prepreči neko dejavnost, ali neko investicije, ali kakor koli že. Pomembno je, da se v teh krogih ne vrti politika, ker vidite, danes jaz razumem, da SDS ne more podpreti oziroma vlaga ta amandma, ker je rušila, ker je uničila ta svet, ki je dobro delal v sestavi dobrih ljudi, strokovnjakov – ne more tega podpreti in jaz to sprejem in je škoda dalje razpravljati.

Podprl bom zakon, nikakor pa ne amandmaja k temu členu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Brane Golubović, izvolite.

BRANE GOLUBOVIĆ (PS PS): Lep pozdrav!

Ljudje smo si različni in eni si okoli sebe želimo imeti ljudi z različnimi mnenji, drugi pač ne. To je dejstvo. Minister in tudi nekateri drugi ministri te vlade želijo imeti okoli sebe ljudi, ki imajo različna mnenja za različna področja. Jaz tako ta svet jemljem. Gre za posvetovalno neprofesionalno telo, v katerem bodo

predstavniki univerz, Gospodarske zbornice, Kmetijsko-gozdarske zbornice, nevladnih organizacij. Veste, ko na kup zbereš ljudi, ki imajo mogoče tako diametralno nasprotna stališča, za eno mizo, je to kvečjemu težava za nekega ministra, ki ne želi nekih razprav ali pa dela, čeprav je redko kakšen tak minister, ker se mora z njimi ukvarjati pri vsaki točki, ki jo bodo dali na mizo. To je prav zato, ker bomo prišli do najboljših rešitev. Zato sem mnenja, da je prav, da je tak svet v zakonu zapisan, zato da ne bo to muha enodnevnica vsakokratne vlade ali pa vsakega ministra in da mu damo neko stabilnost.

Sam bom ta amandma podprl in verjamem, da bo tudi ta svet kot preostala dva sveta dosegel svojo dodano vrednost. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Želeli so besedo tudi predstavniki Vlade? Izvolite.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa.

Vlada nasprotuje amandmaju, da se svet črta. Namreč, res je, vprašanje je, ali gre za zakonsko materijo ali ne; o tem bi se lahko pogovarjali. Vendar, kot je bilo danes že ugotovljeno, imamo zelo dobro prakso na drugih področjih, ki sodijo v naše delovno področje in so ravno tako opredeljene v zakonski materiji. To, kar želimo s svetom doseči, ne gre ne za novo institucijo, ne za širitev javne uprave. Gre za neprofesionalno strokovno posvetovalno telo, ki naj zagotovi mesto usklajevanja različnih pogledov na isto materijo in na ta način tudi izvedljivost tega, kar bomo predlagali, in rešitev, ki jih bomo predlagali, na način, da bodo tako za okolje kot deležnike in za tiste, katerim so namenjene, čim boljše. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ali želi še kdo razpravljati? Če ne, zaključujem razpravo o 73. členu.

Prehajamo na razpravo o 83. členu oziroma amandmaju Slovenske demokratske stranke. Ali obstaja želja po razpravi? Ne.

Torej nadaljujemo z naslednjim členom, to je pa 91.a člen oziroma amandma koalicije. Ali obstaja želja po razpravi? Kot vidim, ni nobene želje po razpravi, kar pomeni, da zaključujem razpravo o vseh členih.

O amandmajih pa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 18. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.10.

(Seja je bila prekinjena ob 15.41 in se je nadaljevala ob 16.10.)

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Spoštovane kolegice in kolegi!

Obveščam vas, da posvet vodij poslanskih skupin še poteka, zato je bomo nadaljevali sejo in glasovanje pri seji ob 16.40. Torej 30 minut kasneje. Hvala za razumevanje.

(Seja je bila prekinjena ob 16.10 in se je nadaljevala ob 16.40.)

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Prehajamo na glasovanja zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 29. 10. 2013, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine?

V imenu Poslanske skupine SDS mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica, kolegi in kolegice!

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo seveda podprla amandma, ki določa to, da se opredelitev bančne tajnosti spremeni, predvsem iz razloga, da se ugotovi v okviru bančnega sistema in seveda tudi v okviru vseh institucij, ki odločajo o tem, predvsem sodnih institucij, odgovornost za stanje v bančnem sistemu. Kakor koli že govorimo danes o odgovornosti v bančnem sistemu, lahko ugotovimo, da so okoliščine nove in drugačne. Navsezadnje nam je do zadnjega trenutka, če želite do poletja tega leta, bilo povedano, da je v Sloveniji bančni sistem popolnoma stabilen, varen in da ni mogoče, da bi prišlo do kakršnih koli sprememb v bančnem sistemu. Potem se je zgodila tako imenovana nadzorovana likvidacija dveh bank, kjer je država dala jamstvo tudi za vse zgrešene odločitve, dala je jamstvo tudi za to, da so se že prej izplačale dividende lastnikom, da se je enostavno socializirala izguba na eni strani, na drugi strani socializirala neustrezno vodenje in navsezadnje tudi socializirala odgovornost za nastali bančni sistem.

Zaradi tega menimo, da je odločitev o tem, da se podpre amandma, ki zagotavlja večjo transparentnost v bančnem sistemu, ki zagotavlja tudi to, da bo začel veliko lažje delovati tudi zakon, ki ureja odvzem pridobljenega premoženja na nezakonit način.

Namreč, danes lahko ugotovimo, da dejansko ta zakon ne deluje oziroma deluje zelo slabo. Zaradi tega je nujna podpora temu amandmaju in kdor želi transparentno in odgovorno delovanje bančnega sistema, bo takšen amandma vsekakor podprl.

V Slovenski demokratski stranki je seveda od tega tudi odvisna podpora celotnemu zakonu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Vidim, da ni želje. Želite, gospod Franc Bogovič, v imenu poslanske skupine? Želite, seveda.

Gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine SLS, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlog amandmaja podprli. Prepričani smo, da je predlog amandmaja s takšno vsebino treba podpreti v Državnem zboru, kajti rakrana, ki je nastala v bančnem sistemu, je tako velika, da razjeda tkivo te preljube države, v kateri živimo. In zato, ker bodo Slovenke in Slovenci še v letošnjem letu izvedeli za ta račun, kako velik bo, in bodo plačevali ta račun, je prav, da tudi v slovenskem parlamentu omogočimo, da ima ob odločitvi, da zapolnimo to luknjo v bančnem sistemu, pravico in možnost, da enostavno pokaže na tiste krivce, ki so ta sistem tudi naredili tako luknjastega, kot je danes. V parlamentu se bomo odločali o velikih stvareh, na osnovi katerih bomo, poleg tega, da bomo dobili zaupanje tistih, ki nam bodo posojali denar v tujini, morali pridobiti tudi zaupanje slovenskih davkoplačevalcev. In brez čistih računov pač ni zaupanja. Mislim, da je nastopil čas, da si v Sloveniji, kljub temu da radi prisegamo na to, da razne bančne tajnosti in vse ostalo velja tako pri nas kot drugod, priznamo, da smo tudi v tem delu kar specifična država in da je treba tudi zato v tem trenutku, ko bomo segli v žepe davkoplačevalcev, poseči po takšnih rešitvah.

V Slovenski ljudski stranki bomo ta amandma podprli.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Poslanska skupina Nove Slovenije bo omenjeni amandma podprla, ker se nam zdi nujno, da čim prej identificiramo odgovorne za nastalo bančno luknjo. Če tega ne storimo danes, potem se nam lahko to znova in znova ponavlja v prihodnjih petih, desetih letih. Ne želimo, da je bančna tajnost še naprej izgovor za prikrivanje vseh kriminalnih aktivnosti bančnikov.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi kdo obrazložiti glas v svojem imenu? Želite. Opiram prijave za obrazložitev glasu. Prijavljeni so štirje.

Prvi ima besedo za obrazložitev glasu mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Osebnost bom ta amandma podprl, kajti menim, da je prav, da slovenski davkoplačevalci in ne nazadnje tudi mi, poslanci Državnega zbora, na katere leti kar precej očitkov glede odgovornosti za nastalo luknjo v bančnem sistemu, torej za vse te, še posebej pa davkoplačevalce, ki bodo pokrivali to izjemno bančno luknjo, izvedo, kdo je za to neposredno odgovoren. Kdo so torej podpisani pod tistimi ključnimi kreditnimi pogodbami, tistimi pogodbami, za katere se ti najeti krediti ne odplačujejo, ki jih bodo morali davkoplačevalci ustrezno pokriti s svojimi, recimo temu, darovi. Ampak ti darovi so prisilni, kajti Vlada jim z vsakim novim dnem praktično uvaja neko dodatno breme, pri čemer pa se tem ljudem tako ali tako vsak dan tudi draži življenje zaradi ukrepov te vlade.

Torej, položaj slovenskih davkoplačevalcev se zaostruje in naravnost nezaslišano je, da se te bančne luknje skrivajo za tako imenovano bančno tajnostjo in da tisti, ki bodo to plačevali, ne smejo niti vedeti, kaj plačujejo. Mislim, da to ni prav, ni fer, ni pošteno, ni pravično in res je skrajni čas, da enkrat naredimo konec. Zato tudi opozarjam, kolegice in kolegi, da boste del odgovornosti prevzeli tudi vi za nadaljevanje takega stanja in posledično skrivanja teh posvečenih za tako imenovano davčno tajnostjo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Skrajni čas je, da se preneha s ščitenjem storilcev kaznivih dejanj gospodarskega kriminala znotraj slovenskih bank, pa četudi so navodila s strani finančne oligarhije, kako morate to zaščititi in to storiti, še tako striktna, vedite, da pri tem večno ne boste mogli vztrajati. Ta resnica mora priti do slovenskih državljanov, kajti to je tisti absolutno potreben korak, ki ga moramo storiti. Če ga ne bomo storili tukaj v parlamentu, potem bodo tudi to koalicijo ljudje prisilili, da boste to storili pod pritiskom ljudi, množic, zato sem prepričan, kot pravim, da to moramo storiti, in upam, da bo trezna glava prevladala in je konec tudi nepotrebnih izgovorov, da želimo razkriti vse bančne podatke o depozitih in tako naprej. Ta amandma moramo v tem branju sprejeti in ga potem dodelati, vendar mi moramo narediti potrebne korake, da bomo začeli razčiščevati,

tudi vračati premoženje, da bo lahko – brez tega ni mogoče izvajati Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, tudi tega se morate zavedati. To sprego med vsemi tistimi, ki so zainteresirani, da vse to ostane prikrito slovenski javnosti in tudi davkoplačevalcem, je treba razbiti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin ima besedo.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Pred 22 leti, ko je Slovenija izstopila iz jugoslovanske federacije, je bila med najperspektivnejšimi državami. Po 22 letih smo v hudih težavah, brez ekonomske podlage. Za preživetje in denar si moramo sposojati. Nekje vendarle leži vzrok za to. To se ni zgodilo brez vzroka. Tako kot napačne odločitve v podjetju pripeljejo do težav, je tako tudi v državi in bančnem sistemu. Govorimo o tako imenovanih sistemskih bankah, ki so varovale nacionalni interes. Pa so res varovale nacionalni interes, interes prebivalcev Slovenije, če pa ti prebivalci vedno znova v veliko luknjo, za katero niti ne vemo, kakšna je, dajejo denar? Je to nacionalni interes? Je to tisto, kar moramo mi zagovarjati? Menim, da je treba preiti na konkretno odgovornost, kajti luknja je prevelika, bolečina državljanov prevelika in mislim, da se mi vsi skupaj tega zavedamo.

Ko sem prejšnjo nedeljo po televiziji poslušal, čeprav ne verjamem vsega, kar predvajajo, izpovedi otrok, ki so razlagali, da se veselijo ponedeljka, da v šoli jedo, ker so lačni, sem pomislil tudi na sistemske banke, ki jih polnimo z denarjem tistih državljanov. Bodimo razumni! Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik ima besedo.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Kolegice, kolegi!

Sam bom predlagani amandma podprl. Ocenjujem, da je več argumentov za to, da se ta amandma podpre.

Že če začnemo z nadzorovano likvidacijo dveh privatnih bank, Probanke in Factor banke, bi bilo verjetno pošteno do vseh davkoplačevalcev, da se razkrije, koga bodo davkoplačevalci pokrili nad 100 tisoč evri. Tega ne bi bilo treba. To pomeni, da bo davkoplačevalski denar šel za zaščito določenih privilegijev, ki jih je v Sloveniji že preveč. Po drugi strani mislim, da se je skozi današnjo razpravo razprava razširila predvsem v napačno smer. Tukaj ne gre za nek lov na čarovnice v zvezi z nekimi osebnimi računi, ampak predvsem omogočiti s tem amandmajem, da takrat, kadar se bodo privatne, državne banke

reševale na račun davkoplačevalcev, da bi lahko določene institucije do potrebnih papirjev prišle prej. Ne vidim razlogov, zakaj se bi tukaj delale bančne tajnosti. Takrat, ko se zadeva sanira z davkoplačevalskim denarjem, mislim, da bi moral biti interes vseh tukaj, da se te lumparije, ki so se dogajale in ki se še dogajajo v slovenskem bančnem sistemu, razkrije čim prej. Kolegice in kolegi, apeliram, da naš predlog podprete, kajti ta predlog gre predvsem v dobrobit vseh davkoplačevalcev. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker vidim, da je še interes za obrazložitev glasu, odpiram ponovno možnost prijave na obrazložitev glasu.

Prijavljeni so trije, poslanka in dva poslanca.

Prvi ima besedo gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo.

Priznati moram, da sem danes poslušal zanimivo razpravo argumentov "za" in "proti". Prvič bi rad poudaril en posnetek nekega stanja, ki smo ga videli pred približno 25 leti, ko je srbska nacionalna banka vdrla v tako imenovani sistem jugoslovanske banke in pokradla celo vrsto milijard takratnih dolarjev. Kraja iz bančnega sistema je šla preko vseh meja. Bančna tajnost ni absolutna ustavna kategorija. Prepričan sem, da tudi Ustavno sodišče bi lahko v tem primeru tako imenovanemu testu sorazmernosti prestopilo in pripravilo neko novo pravno podlago ali pa nov pravni precedens, kjer bi lahko ugotavljali, da je šlo za izredno dejanje, za izreden vrh kompletnega omrežja nekaterih ljudi, ki so to državo ropali več kot dvajset ali pa celo trideset let.

Torej menim, da če bi bila pripravljenost vseh nas tukaj, da se te zadeve razkrijejo, bi potem tudi to peljali z nekim boljšim občutkom, tudi ta zakon bi morda konstituiral mogoče eno telo vrhunskih slovenskih pravnih strokovnjakov, kjer bi lahko ugotavljali, kje so tisti testi sorazmernosti, ki bi lahko prevladovali, in kje bi se te bančne tajnosti lahko kot takšne razkrole. Mislim, da bi morali o tem govoriti, predvsem ker sem sam prepričan, da večina od vas tukaj ni napeljevala nobenega bankirja, da je kakor koli odločal v nekaterih teh slabih kreditih – o teh govorimo. Tudi sami ste videli, ko smo tukaj imeli razpravo glede slabe banke, ko ste govorili, da ne kar dokapitalizirati, preden naredimo kakršno koli dejanje za razjasnitev pojmov, ki so, kar se tiče podeljevanja teh slabih kreditov. Zdaj na koncu ta slaba banka ni bila tako slaba rešitev, kot ste o njej nekateri govorili. Zato nekako pozivam, da ta amandma podprete, ker menim, da daje neko resnično podlago, da pridemo zadevi do dna. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala, gospa podpredsednica, za besedo.

Kljub temu da razumem intenco predlagatelja, ne morem tega amandmaja podpreti. Enostavno iz preprostega razloga, ker ta amandma posega v vrsto zakonov in bi bilo treba že v tem zakonu najmanj tri člene še spremeniti, da ne govorim o tem, da bi bilo treba spremeniti še vrsto drugih zakonov.

Novela zakona tako in tako določa izjemo, če banka podatke posreduje sodišču, državnemu tožilstvu ali policiji v primeru obstoja razlogov za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, razen v primerih, ko za posredovanje zaupnih podatkov zakon izrecno določa odredbo preiskovalnega sodnika. Sam predlagatelj je v kontradikciji; po eni strani govori o tem, da je denar plaha ptica, da beži – uporabljaj pač besede nekdanjega guvernerja Banke Slovenije –, po drugi strani pa je ravno to sporočilo, da bi ne samo depoziti, ampak tudi hranilne vloge bežale v tujino. Nekateri ljudje preprosto nočejo razkriti, koliko imajo denarja. In oprostite, mene nihče s takim predlogom ne more prepričati, da ne bi s tem alimentirali samo neke voajerejska nagnjenja, ne pa dejansko razkritje in orodja, s katerimi bi se borili proti temu.

Še enkrat ponavljam, ta amandma je dejansko – in mislim, da to predlagatelji dobro vedo – bolj za nabiranje političnih točk kot pa neka realnost, ki je bila v Evropi, uresniči.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Maša Kociper ima besedo.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Sama tega amandmaja ne bom podprla, upam, da tudi moji kolegi ne. Veliko tega, kar sem želela povedati, je povedal že kolega Jerko. Gre sicer za zelo všečni amandma, sem prepričana, da veliko ljudi si želi prav to, o čemer govori opozicija, ampak upam, da se opozicija zaveda; ne samo da ves čas ponavlja svojo tendenco, da bi kar poslanci opozicije sami presojali, kdo je odgovoren v naši državi za kazniva dejanja, kdo je odgovoren za to, da obstajajo v bankah minusi, kdo je odgovoren za bančne luknje, mislim, da tega poslanci ne smejo niti niso sposobni.

Upam, da se poslanci opozicije zavedajo tudi tega, da lahko s takšnimi amandmaji naredijo točno to, o čemer je govoril gospod Čehovin, da se zmanjša zaupanje v banke in da bodo vsi tisti ljudje, in takšnih je veliko, ki nočejo, da se o njihovih bančnih vlogah govori v parlamentu in drugod, svoje vloge raje odpeljali v tujini, v Avstrijo in druge banke, kar se že dogaja. Tako prosim, poslanci, držimo se svojega dela, sprejemajmo dobro zakonodajo. Bančna tajnost velja povsod po Evropi, kot je povedal guverner Jazbec, bili bi edina država v Evropi, ki bi imela bančno tajnost urejeno na drugačen način in ko bodo ti ljudje prijavljeni, kar že zdaj določa zakon, in ko bo podana dovolj

visoka stopnja suma, bodo pripeljani pred sodišče, kjer so glavne obravnave javne. Takrat bo vaša želja, da izveste kdo so, vaša voajerska nagnjenja, kot pravi kolega, potešena in tudi prebivalci Republike Slovenije bodo lahko videli, pri kom je podana dovolj visoka stopnja suma, da se mora zagovarjati pred sodiščem zaradi dejanj, ki jih je storil v preteklosti. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj je želel še obrazložiti glas. Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Amandma Slovenske demokratske stranke bom podprl. Mislim, da je naloga Državnega zbora in predvsem poslank in poslancev, da predlagamo takšne rešitve v zakonih, ki bodo na učinkovit način rešili bančno krizo, ki bodo tudi ugotovili odgovornost za nastanek in razvoj, če želite, te bančne krize, in ta amandma je eden izmed amandmajev, ki v bistvu to določa.

Vsekakor ni nikakršna intenca Slovenske demokratske stranke, da bi tukaj bil Državni zbor tisti, ki preganja, Državni zbor tisti, ki sodi in tako naprej. Ne, naša osnovna naloga je, da predlagamo ustrezno zakonodajo, zato da se v tem primeru ugotovi odgovornost, odgovornost za stanje v bančnem sistemu, odgovornost za to, da sta šli dve privatni banki in tako imenovano nadzorovano likvidacijo, kar bo v prihodnje verjetno pomenilo dejansko stečaj teh bank, in odgovornost za to, da se tudi tukaj ugotovi, kdo je podeljeval kredite, ki niso imeli ustreznih jamstev, tudi na podlagi prijateljskih, na podlagi političnih vezi ali kakršnih drugih klientelističnih vezi. Tukaj velja določba za vse, ne samo za nekatere in ne samo za tiste, katere bi Državni zbor ali poslanci ali poslanke želeli videti; velja transparentna določba, velja določba za vse.

Zaradi tega nikakor ne moremo tukaj reči, da gre le za nekatere, le za voajerstvo, tukaj gre za transparentnost in za transparentno rešitev v Zakonu o bančništvu. Zaradi tega bom ta amandma podprl.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vidim, da je še želja za obrazložitev glasu, če se strinjate, še odprem en krog. Prosila bi, da tisti, ki želite obrazložiti glas, to izvedete, da preidemo potem na glasovanje. Odpiram prijavo.

Prvi ima besedo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Amandma bom podprl. To je v zadnjih dveh mesecih tretja priložnost, da se ustrezno uredi zakonodaja na področju, s katerim bi prišli tudi do tako imenovanih bančnih tajkunov. Do sedaj smo se ukvarjali z vsemi drugimi tajkuni,

sedaj je treba urediti tudi ta del, ki zadeva delovanje bank. Treba je povedati, da je plaha ptica odletela. Če plaha ptica ne bi odletela, potem v naših bankah ne bi bil proračunski krater. Sedaj so ostale samo še plaha ptice, ki jih koalicija na vso moč štiti, da bi prevzeli tudi odgovornost za slaba ravnanja v bančnem sistemu.

Mislim, da je Državni zbor odgovoren, da sistemsko zakonodajo uredi tako, da jo je moč izvajati, da je ta zakonodaja naperjena tako, da je moč izpeljati postopke ugotavljanja odgovornosti, da lahko na nek primeren način te zadeve izpeljemo in ugotovimo dejansko stanje. Sedaj pa imamo težave s tem, da se očitno z blokiranjem tega amandmaja in te rešitve štiti tiste, ki so delovali v določenih bankah kot nadzorniki, kot člani uprav, sedaj opravljajo politične funkcije in to je pač očitno preventiven ukrep koalicije. Na niti en drug način, da ne bi odprli dosjejev, da ne bi ugotavljali vseh slabih ravnanj, ni moč odkriti povzročiteljev luknje v bančnem sistemu, na niti en drug način. In očitno je koalicija tista, ki bo storila vse, da se bodo zaščitili tisti, ki so pri tem aktivno sodelovali. V nekih normalnih okoliščinah, s poštenim normalnim delom te bančne luknje v slovenskem sistemu ni bilo. Kot rečeno, bom amandma podprl.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Sonja Ramšak ima besedo.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Sama bom amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke podprla predvsem zaradi tega, ker se dodaja novi tretji odstavek, ki zadolžuje člane uprav in nadzornih svetov, da morajo razkriti podatke iz 214. člena tega zakona v primeru, ko gre za podjetja oziroma za banke, ki so prejele državno pomoč.

Pred kratkim smo imeli v Državnem zboru razpravo o privatnih bankah, ki smo jih seveda zelo bogato nagradili, zato da so si nekateri mašili svoje žepe z milijonskimi krediti, nezavarovanimi krediti, nazadnje mora država pokrivati njihovo izgubo. Vsekakor je prav in mene zelo čudi, da se poslanke in poslanci koalicije ne strinjate s tem amandmajem, s to določbo in mislite, da si želimo kar tako vpogledovati v vse podatke. To ni namen tega amandmaja, ampak je namen tega amandmaja to, da končno, tako kot je bilo že velikokrat rečeno, pridejo pred roko pravice tisti in da poravnajo izgube v bankah, ki so dobili kredite, s tem da so dobili takšne kredite, ki nimajo pokritja v njihovem premoženju oziroma v njihovem bogastvu. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Prej je v imenu poslanske skupine, sedaj pa v lastnem imenu.

MAG. MATEJ TONIN (NSi): Predstavil sem stališče poslanske skupine, sedaj bom pa še svoje osebno stališče.

Številni ste danes razpravljali o tem, da že na podlagi sedanje zakonodaje lahko pridemo do odgovornih, do tistih, ki so povzročili kolaps slovenskega bančnega sistema. Če bi ta vaša trditev držala, potem bi mi danes razpolagali z imeni in priimki tistih, ki so dajali kredite na lepe oči, ki so dajali milijonske kredite brez realnega kritja. Ker pa temu ni tako, mislim, da je treba sprejeti ta amandma, da bo narejen korak k temu, da do odgovornih vendarle pridemo in da končno enkrat izvemo, kdo so tisti, ki slovenski bančni sistem vodijo iz ozadja.

Ne nazadnje, spoštovana koalicija in tudi opozicija, od tega državnega zbora se bo pričakovalo, da bo za sanacijo bančnega sistema namenil milijone. Očitno je pa preveč, če se pričakuje, da ti poslanci, mi vsi skupaj, izvemo, kdo so odgovorni za nastalo situacijo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Glasujemo. Se opravičujem, napačno, prekinjam.

Glasovanje sedaj poteka. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 46.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajeve, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo o zakonu. Glasovanje poteka. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 10.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih

amandmajeve z dne 29. 10. 2013, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 10. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 48.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje k vloženemu amandmaju k 15. členu, katerega je vložila Poslanska skupina SDS.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 49.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o vloženem amandmaju Poslanske skupine SDS k 16. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 48.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje k vloženemu amandmaju k 18. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 47.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih k 72. členu. Vloženi so trije amandmaji. Najprej odločamo o vloženem amandmaju k 72. členu koalicije, torej poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS. Če je sprejet ta amandma, sta amandmaja pod zaporedno številko 2 in številko 3 brezpredmetna. Amandma je povezan z amandmajem za novi 91.a člen.

Prehajamo na odločanje. Glasujemo. **Obrazložitev v imenu poslanske skupine?**

V imenu Poslanske skupine SDS gospod Tomaž Liseč, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Kolegice in kolegi, predstavniki obeh ministrstev!

Danes smo imeli oziroma še vedno imamo idealno možnost, da vsaj kolikor toliko skušamo urediti področje dimnikarstva. Verjetno za nobenega od nas nova tema, tako ali drugače se s to temo srečujemo pri svojem vsakdanjem delu.

Včeraj smo na odboru predlagali v Poslanski skupini SDS amandma, ki je dokaj podoben temu amandmaju, toda na žalost, vaš namen pri tem amandmaju je dober, vendar z amandmajem k 91. členu ta zakon izmaličite. Včeraj je minister obljubil, da bodo danes pripravili predlog amandmajeve, ki bodo sledili temu, da postopno preidemo na tržni sistem dimnikarstva. Za STA je minister povedal, da bo doseženo politično soglasje za spremembo Zakona o varstvu okolja, ki bi vpeljala tržni

sistem na področju dimnikarstva, a od tega ne bo nič. Z današnjim zakonom oziroma s tem amandmajem samo podaljšujete obstoječe stanje do 31. 12. 2015. Še več, s tem amandmajem dajete potuho tudi tistim slabim koncesionarjem na področju dimnikarstva, ki jih je kar veliko, na kar opozarjata tudi dve reviziji Računskega sodišča. Dajete jim potuho, da jim lahko, kljub temu če jim predhodno poteče koncesijska pogodba, ministrstvo – verjetno na lepe oči, očitno se je tako dogajalo tudi do sedaj – podeli odločbo in podaljša koncesijsko pogodbo do enega leta.

Skratka, s tem amandmajem in to rešitvijo se nikakor ne približujemo idealu, ki ga vsi zasledujemo, to je k nekemu, verjetno za vse sprejemljivemu nemškemu modelu ureditve dimnikarskega področja. V Poslanski skupini SDS smo upali, ko je včeraj minister z ekipo obljubil, da bodo predlagali amandma, ki bo vsem všeč, ki bo všeč tudi našim državljanom in državljanom, a od tega na žalost ni bilo nič. Skratka, dober namen, slaba izvedba, nič novega, državljani bodo še vedno hudi na koncesionarje, ne glede na to, ali so dobri ali so slabi. Takega amandmaja v Poslanski skupini SDS ne moremo podpreti. Resnično razmišljamo tekom današnjega dneva, kdo bi moral biti predlagatelj zakona oziroma določenih amandmajev k členom Zakona o varstvu okolja, da bomo lahko dokončno uredili področje dimnikarske problematike, kajti dosedanji ministri se na tem področju nikakor niso izkazali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na odločanje.
Glasujemo o vloženem amandmaju koalicije. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 22.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je amandma koalicije k 72. členu sprejet. Torej sta amandmaja pod zaporednima številka 2 in 3 Poslanske skupine SDS brezpredmetna.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 73. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 48.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma k 73. členu ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o vloženem amandmaju Poslanske skupine SDS k 83. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 47.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Glasujemo o novem, torej za novi 91.a člen poslanskih skupin koalicije, torej PS, SD, DL in DeSUS.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 20.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je novi 91.a člen oziroma vloženi amandma koalicije k temu členu sprejet.

S tem ugotavljam, da smo končali z glasovanjem o vloženih amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 72. členu in za novi 91.a člen dopolnjenega predloga zakona.

Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členoma vložiti amandmaje? Prosim, imate besedo.

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Poslanska skupina bo pripravila amandma k enemu izmed členov, tako da ste s tem seznanjeni. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glede na vašo napoved prekinjam to točko dnevnega reda oziroma prekinjam tudi 18. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali 10 minut po končani 46. izredni seji Državnega zbora.

Obveščam vas, da bomo čez 15 minut, torej ob 17.35 pričeli prekinjeno 46. izredno sejo Državnega zbora in 10 minut po izredni seji bomo nadaljevali 18. sejo Državnega zbora.

(Seja je bila prekinjena ob 17.22 in se je nadaljevala ob 20.20.)

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam z nadaljevanjem 18. seje Državnega zbora.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja v okviru nujnega postopka.

Prihajamo na razpravo in odločanje o posameznih amandmajih in členih. V razpravo dajem 72. člen in amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Ker vidim, da je izražena želja za razpravo, odpiram prijavo na razpravo, prosim za prijavo, vsak razpravljavec ima možnost razprave petih minut.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Govorimo o amandmaju k 72. členu, problematika dimnikarstva. Verjamem, da ob tej uri že marsikomu pada zbranost in da mu dimnikarstvo ni prioriteta, ampak verjetno jutri

bomo imeli druge teme ... Ne, govorim v svojem imenu in tudi v imenu Poslanske skupine SDS, za kolege iz SD, ki že malo težko sledijo, nismo še pred glasovanjem, do tja še pridemo.

Skratka, mi smo za to tretjo obravnavo pripravili dva amandmaja, obžalujemo, da morda kljub temu da je za posamezne spremembe dobro, da pridejo na hitro, ampak očitno so šle spremembe prehitro. Zato želimo s temi amandmaji narediti to prehodno obdobje od današnjega dne pa do 31. 12. 2015 malo bolj liberalno, malo bolj...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Prosim za pozornost, se opravičujem, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Hočemo narediti malo bolj v tej smeri, ki jo verjetno vsi zasledujemo, ampak na žalost jo s tem zakonom, če ga bomo brali kot celoto, vsaj na te člene, ki se dotikajo dimnikarske problematike, ne bomo ustrezno rešili.

Mi želimo, da se tukaj ministrstvu oziroma Vladi da natančna določba, da koncesija v temu obdobju, kakor si ministrstvo zamišlja, da lahko za eno leto podaljša, da koncesija ne morejo biti podeljene osebi, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, proti njej ni začel postopek odvzema koncesije ali pa že dokazana kršitev koncesijske pogodbe. K temu nas sta nas napeljali dve reviziji Računskega sodišča, ki sta v zelo debelih bukvah opozarjali na to, kaj vse je narobe, kako vse se koncesijske pogodbe kršijo, ampak rezultata ni bilo nobenega; nobene odvzete koncesije, nobene odgovornosti s strani ministrstva oziroma uradnih oseb. Mi želimo, da se to v temu času od 31. 12. vsaj deloma začne urejati in potem bomo lahko govorili resnično, da s 1. 1. 2016 bo pa nek novi minister, ki bo pa dokončno, vsaj upamo, uredil področje dimnikarstva tako, kot ga imajo razvite evropske države.

Z drugim amandmajem k 72. členu pa želimo to, kar minister vedno obljublja, na žalost pa malo manj naredi, da pride k nam na Odbor za kmetijstvo in okolje, da skupaj pregledamo podzakonske akte in da dobi predhodno mnenje našega Odbora za kmetijstvo in okolje. Zakaj se nam zdi to zelo pomembno? Menimo, da vsak dober zakon, vsaj za katerega smo mislili, pa ne glede na to, kakšna vlada je bila leva ali desna, zgornja ali spodnja, naša ali vaša, če smo nek zakon sprejeli, potem pa v prehodnih in končnih določbah dopustili, da se to uredi s podzakonskimi akti, so uradniki na ministrstvu, predvsem tukaj govorim za ministrstvo oziroma za uradnike na delu okoljskega dela, ki so po mojem neka rakrana tako na področju graditve objektov, prostorskih gradnje, načrtovanja, kmetijstva in še kje drugje, kamor vtikajo svoje nosove in svoje papirje, namesto da bi naredili ljudem prijazne podzakonske akte, jih naredijo še bolj zakomplicirane, celo neizvedljive. Zato

želimo, da pride minister po mnenje v Državni zbor, kajti če bomo tam sprejeli neumne odločitve, bodo potem lahko ljudje rekli, da smo poslanci sprejeli oziroma pripomogli k tej rešitvi. Sedaj pa se dogaja to, da ljudje pridejo demonstrirati, tako kot tudi danes, pred Državni zbor, vse odločitve se sprejemajo pa tako na Gregorčičevi, Erjavčevi ali pa na kakšnem drugem ministrstvu, seveda ko pridemo domov, smo pa poslanci krivi za vse nebodijihtraba slabe rešitve v tej državi.

Zato mislimo, da je danes zadnji trenutek, da tudi s pomočjo teh dveh členov naredimo dober namenski zakon s slabo izvedbo vsaj malo bolj življenjski. Zato upamo, da nas bodo tudi poslanci koalicije pri teh amandmajih podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Lisec.

Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijavo na razpravo, ker vidim več želja za razpravo. Razpravljamo o obeh vloženi amandmajih in prosim, da se pri razpravi osredotočite na vsebino amandmajev.

Prijavljeni so štirje razpravljavci.

Prvi ima besedo gospod Branko Kurnjek.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem skupaj!

S sprejemom amandmaja k 72. členu in tudi z novim 91.a členom mislim, da smo začeli z začetkom konca trenutne ureditve dimnikarstva v Sloveniji. Tukaj bi se želel osredotočiti sedaj na prvi amandma, ki ga je vložila stranka SDS, kjer govori, komu ne more biti podeljena koncesija. Želel bi opozoriti, da je to rešeno tudi že v novem 91.a členu. Prej smo se s kolegi tudi pogovarjali res da z manjšo razliko, kjer v 91.a členu v bistvu ne piše, da niso zajeti tisti koncesionarji, katerim so že dokazane kršitve. Ampak, če preberemo natančno, mislim, da jih lahko zajamemo. Torej, to so tisti koncesionarji, ki morajo izpolnjevati pogoje in zoper njih ni bil začel postopek. Tako mislimo, da bi v bistvu ta amandma lahko nasledoval novi 91.a člen, ki je bil danes že potrjen. kolikor sem tudi prej razumel, ko ste najavili, da boste vložili amandmaje, da boste vložili amandma na 91.a člen, kar bi bilo z mojega vidika bolj smiselno.

Kar se pa tiče tistega roka, še enkrat. 31. 12. 2015 je bil postavljen zato, da se onemogoči dvojno stanje v naši državi; torej, da ne bi ponekod veljale še koncesije, drugje bi pa delovali že po novem sistemu. Kot sem že danes povedal, bo do nekega določenega roka ministrstvo moralo pripraviti celoten nov sistem dimnikarskega področja. Pričakujem seveda, da boste to naredili do najkasneje konca naslednjega leta, da se bodo lahko vsi koncesionarji oziroma tisti, ki sedaj opravljajo dimnikarsko dejavnost, tudi ustrezno pripravili in da naredite vse za to, da se izognemo kakršnim

koli morebitnim tožbam, čeprav se najverjetneje vsem ne bomo mogli.

Torej, še enkrat: nekako pričakujem tudi, da boste kolegi iz stranke SDS, ki ste načeloma včeraj zagovarjali na odboru smer tega stališča, ki smo ga dali z amandmajem na 72. člen in z novim 91.a členom, da ga boste potrdili in dali tudi neko novo moč, da se ta zakonodaja na področju dimnikarstva spremeni. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Računsko sodišče je ugotovilo kup nepravilnosti pri izvajanju koncesij glede dimnikarske službe. Na ministrstvu očitno uradniki niso kos tej nalogi in tudi inšpektorji ne ugotavljajo v zadostni meri teh kršitev. Če bo danes sprejet ta zakon na ta način, da bodo nekateri koncesionarji, ki jim bodo pretekle koncesije v naslednjem letu, do konca leta 2015 imeli še leto in pol ali leto za novo koncesijo, pa z našim amandmajem predlagamo, da se ne podeli koncesije tistim koncesionarjem, ki jim preteče koncesijska pogodba in so bile pri njihovem delu ugotovljene kršitve – ne samo pri tistih, kjer je bil začel postopek odvzema koncesije, ker vemo, da je teh kršitev bilo bistveno več, kot je pa primerov, da se je pričel postopek odvzema koncesij, kar je odvisno pač od nekih uradnikov na ministrstvu.

Verjetno bo inšpekcija glede na vso situacijo pospešeno začela ugotavljati te kršitve in bo teh kršitev več. Zakaj ne bi dobili dela oziroma podeljene koncesije tisti izvajalci, ki so sedaj ostali brez dela, pa so mojstri svojega poklica, zaradi tega ker so se koncesije podeljevale s strani države samo nekaterim izvajalcem in imajo monopol. To je naša želja. Ne samo tisti, kjer je pričel postopek odvzema koncesij, temveč tudi tisti, kjer so ugotovljene kršitve ali pa še bodo do poteka koncesij. Mislim, da bi bilo to pošteno s strani države. To je naš dodatek k tistem, kar je gospod Kurnjek rekel, da je že v 91.a členu po njihovem predlogu. To mi želimo s tem amandmajem doseči. Mislim, da bi bilo pošteno do vseh tistih poštenih izvajalcev, mojstrov svojega poklica, ki so zdaj brez dela. Delo pa imajo nekateri, ki ga ne opravljajo dobro, in imamo kup problemov tako mi kot verjetno ministrstvo in tisti uradniki, ki na tem delajo, verjetno se tisti še najmanj sekirajo za to, kaj je na terenu. Mi smo pa že toliko govorili okrog teh dimnikarjev in o teh storitvah, da je res škoda, ker če nismo sposobni kot država urediti nekega čiščenja dimniških tuljav, ne vem, kaj smo potem še sposobni. In da se moramo toliko ukvarjati s tem, ker je povsem logično, da bi to uredili v krajevni skupnosti bistveno bolje, kot je država uredila s svojimi, recimo, uradniki z akademskimi nazivi.

Velikokrat sem že rekel, da manjka ZKP, predvsem pri uradnikih, to je zdrava kmečka pamet. Tu se nam lahko smeji cela Slovenija, kako imamo urejeno to področje. V starih časih je bilo enostavno urejeno in vse je funkcioniralo, zdaj pa stvari tako zakompliciramo, da se nihče več ne znajde iz tega. To je bistvo tega amandmaja. Mi želimo, da se v tem času do konca leta 2015, dokler še obstajajo te koncesije, vsaj delno naredi dodaten red na tem področju in da ministrstvo ukrepa s svojimi uradniki, uradnike nekam porine, da bolj vestno delajo, in inšpekcije. Ljudje smo dolžni, da jim uredimo, kolikor je mogoče ... Mi se zavedamo, da koncesije obstajajo tudi do leta 2016 in več in če bomo šli zdaj v prekinitev, da bodo tožbe pa ustavna presoja pa ne vem kaj še vso, da bomo naredili več škode kot korist. Ampak, za tiste, kjer pa poteče koncesija, pa ... / nerazumljivo/ ... poštenim, pa naj imajo še oni nekaj dela. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Jaz bom še malo bolj konkreten in malo bolj direkten oziroma še bolj enostaven kot moji predhodniki.

V temu amandmaju želimo rešiti dejansko dokazane kršitve koncesionarjev. V Sloveniji je kar nekaj primerov, kjer so bile dokazane kršitve koncesionarjev, ampak zaradi napak uradnikov te kršitve niso bile pripeljane do končnega epiloga. Tako danes ti kršitelji tožijo državo in država iz svojega proračuna plačuje odškodnine vsled tega. Tako je ta namen našega amandmaja zelo jasen in dodaja, da za dokazane kršitve koncesijske pogodbe. Tež osebni, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev, ni mogoče podaljšati koncesije predvsem iz racionalnega pristopa, da zopet ne pridemo do takšnih primerov, kot so že ta moment sedaj v naši državi, kar je potrdilo in ugotovilo tudi Računsko sodišče in konec koncev, bi rekel, kar občuti tudi državni proračun, ki takšne anomalije plačuje.

V nadaljevanju naslednjega odstavka – kar nekaj predpisov je treba sprejeti ob spremembi ali novi postavitvi dimnikarskih storitev. Tukaj predlagamo, da Vlada pridobi predhodno mnenje v pristojnemu odboru, to se pravi v odboru za okolje in prostor ministrstva za kmetijstvo. To je smiseln predlog amandmaja in predlagamo, da se tak amandma sprejme.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Najprej na začetek te seje. Poglejte, to, kar si je Lisec dovolil, da je omenjal Socialne demokrate, da nismo v stanju skoncentrirano

delati, to je vaša opredelitev – uboga in mislim, da je to žaljivo za vse tukaj. In da upa Čuš pri prejšnji točki žaliti tako vse poslance tukaj – gospod Čuš najprej pokažite, kaj ste v življenju naredili, potem boste žalili ostale poslance!

Poglejte, ta dva amandmaja sta res nekaj izjemnega, veliko prispevata k reševanju problemov in k kvaliteti tega zakona. Čestitam vam, da ste v teh poznih urah prišli sedaj s temi spremembami. To ni nič! Ne more se podeliti koncesija že sedaj po 91. členu tistim, ki so kakor koli zlorabljali koncesijo, delali nepošteno in tako dalje. Saj to je logično! Ne more podaljšati koncesije noben minister, nihče! Večino koncesij je podelil minister Podobnik, takrat v tistem startu. Kaj se je potem vsem dogajalo, je drugo vprašanje. Ampak zdaj hočemo te stvari očistiti in ta predlog zakona, o katerem govorimo, ureja te stvari in mislim, da ni nobene potrebe, da se zdaj tukaj gremo z amandmajem k 72. členu, ker 91.a člen to jasno opredeljuje. Ne more dobiti koncesije, kdor ima kakršno koli negativno oceno. Pa ne bom našteval, kaj vse – tudi ocene strank in tako dalje.

Tako ne vem, zakaj smo čakali nocoj ta dva amandmaja, ki pravzaprav nič posebnega ne prinašata k kvaliteti tega zakona. Mislim sem, da boste obdelali ta 72. člen malo drugače in da bo potem bolj uporaben. Predlagam, da teh amandmajev ne podpiramo, ker so nepotrebni, in da podpremo zakon, kot smo ga pripravili v vladi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za repliko je zaprosil gospod Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani gospod Brulc!

Če so po vašem mnenju ti amandmaji nepotrebni, potem bi prosil za odgovor, zakaj danes iz državnega proračuna plačujemo kršiteljem odškodnino. Potem mi pa to prosim odgovorite. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Na repliko ni replike.

Replika. Gospod Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Spoštovani gospod Brulc.

Če vas moja starost, ne vem, moti – spoštujem vaše mnenje, spoštujem tudi vas kot poslanca Državnega zbora in spoštujem to, da ste bili izvoljeni in tako bom vedno deloval. V Državni zbor sem bil izvoljen na podlagi volitev, demokratično, tako kot vi, in verjamem, da če bi sam naredil toliko slabega, kot so Socialni demokrati naredili v preteklosti v Sloveniji, bi zagotovo premislil, kje sem in bi mogoče razmišljal o kakšnih drugih službah.

Bi vas pa vseeno prosil, da se opravičite, vsaj meni in gospodu Liscu, mislim, da ste vseeno šli malo predaleč, podobno kot vaša gospa kolegica Potrata prejšnji teden, ampak ne bi spet rad o tem. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Proceduralno je zaprosil gospod Pojbič in potem gospod ... Gospod Pojbič je že prej dvignil roko, vendar je dvignil že med razpravo oziroma repliko gospoda Čuša.

Izvolite, gospod Pojbič, s tem da bi vas kot predsedujoča opozorila, vse, da ne polemiziramo in prehajamo izven okvirov Poslovnika Državnega zbora.

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica!

Najprej, ne morem verjeti, da preden sploh izrečem A, me vi poskušate podučiti, kako se moram obnašati, kaj lahko govorim in česa ne smem. To pa je res absurd vseh absurdov, to se v Državnem zboru še nikoli ni zgodilo in nikoli ni dogajalo; zato, spoštovana draga gospa podpredsednica, lepo prosim, da se naučite vsaj tistih osnovnih prvin, ki so potrebne za to, da lahko vodite sejo Državnega zbora.

Zakaj sem predlagal proceduralno? Spoštovana gospa podpredsednica, lepo prosim, da gospoda Brulca opozorite oziroma slovenski javnosti poveste, da gospod Brulc ni v vladi, ni v vladi, govoril je, poglejte magnetogram: "To smo naredili v vladi." Od kdaj pa gospod Brulc sedi v vladi? Gospa podpredsednica, lepo prosim, slovenski javnosti dajte obrazložiti, da je gospod Brulc poslanec koalicije, ki tako ali tako s svojimi rešitvami škodujejo slovenskemu narodu, na drugi strani pa ta gospod Brulc nikoli v življenju ni sedel v slovenski vladi. Prosim vas, da ko zaključim to proceduralno, slovensko javnost na to opozorite, da gospod Brulc govori laži, ki ne stojijo in ne držijo. Lahko pa prebere magnetogram, pa boste videli, da sem govoril absolutno in popolno resnico.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Spoštovani gospod Pojbič! Pred vašim predlogom sem dala opozorilo obema, ki bosta imela proceduralni predlog. Zato ni bilo nikakor mišljeno, da vam ne bi zaupala, da ne boste znali po tolikih letih dela v Državnem zboru dati proceduralnega predloga.

Besedo ima gospod Matjaž Han. Proceduralni predlog.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Je že mimo. Seja pa je, vidim, zelo naporna, za vse; tako za mlade, kot tudi nekatere druge poslance. Opozoril bi vendarle vse, da po tolikih urah se nehajmo žaliti. In gospod Čuš, ko vam zmanjka argumentov, in še nekaterim iz SDS, uporabljate priimek Potrata in Črnak Meglič, kar pa je zelo nekorektno. Prosil

bi, da če že napadate Socialne demokrate, da vsaj naše dame spustite takrat ven.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Tanko, želite razpravljati? Proceduralni predlog? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovana predsedujoča, predlagam, da vodite sejo tako, kot se za predsedujočega spodobi. Zdaj, če seniorji napadajo juniorje, bi bilo dobro, da takšne napade prekinete, ker ne sodi to k ničemur, to ni nobenega dodana vrednost. Gospod Brulc ni govoril o amandmaju, gospod Veber, k tej točki dnevnega reda, govoril je o gospodu Čušu ... / oglašanje iz dvorane/ Ne ne! Razumem, samo razumite, da ste predsedujoči tisti, ki ste na približno adekvaten način dolžni voditi sejo. Ne more zdaj pri eni točki dnevnega reda posekati vsako razpravo do temeljev, če ni slučajno takšna, kot si jo vi želite, pri drugi je pa dovoljeno čisto vse – deset minut po tistem, ko je bila seja končana v tistem delu.

In predsedujoči, predlagamo, da naštudirate, kako boste sejo vodili. enakopravno, pravično do vseh, ki razpravljajo v tej dvorani. Ne da za pripadnike koalicije imate ene kriterije, za pripadnike Slovenske demokratske stranke pa druge. To ne gre.

Če govorite o argumentih, nihče ni odgovoril na to, ko sem postavil tezo oziroma vprašal, ali so ukrepi, ki jih predlagate, pravični oziroma pomenijo pravično porazdelitev bremen, gospod Han. Nihče! Imeli ste čas, niste ga porabili, lahko bi takrat komentirali, vi pa zdaj ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Predlagam proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): ... vi pa zdaj pri tej točki dnevnega reda komentirate, kaj in kako. Prej bi, imeli ste časa dovolj.

Še enkrat opozarjam, gospa predsedujoča, da postavite enake vatlje za razpravljavce iz koalicije in Slovenske demokratske stranke. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predvidevam, da ste ta predlog dali sicer vsem predsedujočim in zagotovo bomo to v bodoče tudi, tako kot do sedaj, upoštevali.

Želi še kdo razpravljati, sicer ... Želite, gospod Breznik? ... Kako, prosim? Replika gospodu Brulcu.

Izvolite, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Samo nekaj stavkov, morda najprej gospodu Brulcu.

Z njegovimi medklici dvakrat "gremo domov, glasujmo", sem smatral, da nekaterim, tako kot se to dogaja večkrat, v zadnji vrsti Socialnih demokratov pojenjajo moči in sem se samo odzval na njegove medklice.

Kar se pa tiče ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Brez žalitev!

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Samo odzval sem se na besede gospoda Brulca.

Kar se pa tiče njegovega izvajanja, upam, da si je gospod Brulc prebral kakšno revizijo Računskega sodišča, drugače mu lahko dam gradivo, kjer točno piše, kaj vse je narobe na področju dimnikarstva v Sloveniji. Naša dva amandmaja sta bila vložena v skladu s poslovníkom, Zakonodajno-pravna služba ni rekla, da je kar koli narobe, in s tem vašim "gremo domov, glasujmo, nimate pojma, kaj vlagate, vse je brez zveze" ... To ni ... Ker če bi to bilo, nas bi verjetno Zakonodajno-pravna služba o tem obvestila in bi amandma umaknili.

Skratka, mi s tema dvema amandmajema – gospod Brulc, da bo jasno – rešujemo vsaj del tistega, kar so vaš minister pa člani koalicije na odboru včeraj rekli, kaj bodo storili. Reči moram, da na žalost smo bili v SDS spet preveč dobrotljivi do ministra Židana, verjeli smo njegovim dobrim besedam, ampak izkazalo se je še enkrat več: dobre besede, napačna dejanja. Mi smo včeraj predlagali skoraj popolnoma isti amandma, kakor je danes, in smo tudi na Zakonodajno-pravni službi včeraj v razpravi povedali, da bomo, če bo naš amandma sprejet, pripravili rešitve v prehodnih in končnih določbah, ki pa bi bile – to pa vam zagotavljam gospod Brulc, da boste lažje spali – veliko boljše in veliko bolj v smeri tistega, kar minister govori, in veliko manj v smeri tistega, kar minister dela. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker ne želi nihče ... Želite razpravljati, gospod Tanko? Tudi vi gospod Breznik. Besedo ima gospod Jože Tanko, potem gospod Franc Breznik.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovana podpredsednica, zdaj samo sprašujem, ali je logično, da država podeli koncesijo osebi, ki ne izpolnjuje pogojev, ali je proti njej začel postopek odvzema koncesije, ali pa ima ta oseba že dokazane kršitve koncesijske pogodbe. To je sedaj vprašanje. Naš amandma gre v smeri preprečitve dejanj in podelitve koncesij osebam, ki niso ravnale v skladu s predpisi in zato so proti njim vloženi določeni postopki ali pa ne izpolnjuje pogojev za dodelitev koncesije. Vsi tisti, ki govorite o tem, kako neumen amandma predlagamo ali pa da je nepotreben, zagovarjate diametralno nasprotno rešitev; zagovarjate tisto, da je dovoljeno, da minister nekomu podeli koncesijo, če je v postopku odvzema, če je kršil ali pa če ne izpolnjuje pogojev. Torej, poanta razprave o tem amandmaju je več kot očitna. Mi zagovarjamo rešitev, pri kateri ne more nikomur biti podeljena

koncesija, če je do sedaj ravnal v nasprotju z ureditvijo, s pravili, z zakonom ali pa če ne izpolnjuje pogojev.

Drugo, kar se mi zdi pa zelo problematično in ni našlo mesta pravzaprav nikjer, je pa to, da je na tem področju dimnikarstva veliko nepravilnosti tudi v samem ministrstvu. Obveščeni smo bili, da je enemu izmed koncesionarjev bila izplačana velika odškodnina, skoraj 200 tisoč evrov samo zato, ker je nekdo na ministrstvu bil tiho, se pravi zaradi molka organa, in ni reagiral na zadevo v postopku. Kar je huje, najbrž ta oseba oziroma ta predstojnik tega organa ne bo sankcioniran. Kar zadeva področje dimnikarstva gre vsaj za tako pomembne ugotovitve in nepravilnosti, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče kot pri tisti famozni zgodbi s kantami, ko je bil sankcioniran nekdanji DeSUS minister za okolje, gospod Erjavec. V tem primeru, ko gre za reševanje tega problema, in ta problem ima dolgo brado, dlje kot kante, pravzaprav se ne zgodi ničesar: proti nikomur ni uvedena nobena sankcija, ne proti predstojniku, se pravi ministru, ne proti tistim, ki so v ministrstvu povzročili molk organa. Tu gredo stvari mimo – ni nobene reakcije. Na drugi strani pa rešujete probleme proračuna z obremenitvami socialno najšibkejših družin in se jim celo usedate na premoženje. Tudi ta sankcija zaradi molka organa bo šla iz proračuna. Ali jo bo morda pokril kdo drug – Gospod Židan, ki je predstojnik tega organa, ali bo to plačal državni sekretar, ali bo to plačal direktor direktorata ali kdo drug? Teh 185 tisoč evrov, ki jih bo moral tako ali drugače plačati proračun. Sprašujem in bi rad odgovor. Predstavniki ministrstva je tukaj. Tudi predstavniki ministrstva lahko komentira, ali je predlog amandmaja, ki smo ga predlagali, smiseln ali ni. Mislim, da se je treba zavarovati pred vsemi potencialnimi škodljivimi ravnanji, ki jih lahko storijo predstavniki izvršne oblasti. In ta amandma gre v smeri preventive, gre v smeri zavarovanja države in potrošnikov v tem primeru.

Predstavnico ministrstva bi lepo prosil, sedaj gospoda Židana na plenarni seji Državnega zbora ni, morda ima tudi on kakšno akcijo iz nordijske hoje kje, da pride in pojasni te zadeve. Kajti, v nasprotnem primeru bom prisiljen pred glasovanjem najbrž vzeti še kakšen odmor. Mislim, da je treba zagotoviti neko verodostojnost v Državnem zboru. Sprejemamo zakon o varstvu okolja po nujnem postopku in ministra ni, državni sekretar – morda in tako naprej. Skratka, ne zagotavljate tistega, kar ste obljubljali. Lahko se zgodi, spoštovani gospodje, da bom tudi to zahteval v naslednjem koraku.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Proceduralni predlog ima gospod Jani Möderndorfer. Izvolite.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Glede na to, da smo tukaj priča večkratnemu ponavljanju enega in drugega, ne nazadnje tudi same žalitve, s tem da se izkoriščajo vsi možni proceduralni postopki, predlagam, da o tem tudi glasujemo. To pa je, da skladu s 67. členom vsak poslanec ali poslanka lahko govori o tej temi samo enkrat, kajti v nasprotnem primeru bomo tukaj poslušali z argumentom, češ da razpravljajo o dimnikarskih storitvah, o raznih vojnih pobojih in kaj jaz vem kaj še vse.

Skratka, predlagam proceduralni predlog, da vsak lahko razpravlja o isti temi samo enkrat. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Dajem na glasovanje vaš proceduralni predlog. V skladu s petim odstavkom 67. člena glasujemo o vašem predlogu, da Državni zbor lahko na predlog predsedujočega ali poslanca odloči, da lahko govornik o istem vprašanju razpravlja le enkrat.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za 49, proti 19.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je proceduralni predlog gospoda Janija Möderndorferja sprejet. Vsak razpravlja le enkrat od sedaj naprej.

Naslednji je na vrsti gospod Franc Breznik ... Imate proceduralno, gospod Jože Tanko? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Vidim, da koalicija poskuša na vse možne načine omejiti razpravo o temi, ki je izredno aktualna. No, saj se lahko smejete, samo zanima me, kakšno je stališče ministrstva do tega, kar sem prej vprašal in pojasnila ni. Ali Vlada zagovarja rešitev, da lahko dobi koncesijo nekdo, ki ne izpolnjuje pogojev? Ali lahko dobi koncesijo nekdo, ki je v postopku preverjanja dejanj pri tej koncesiji oziroma zaradi kršitev ali pa so mu bile že dokazane kršitve? Predlagam, da tisti, ki ste kompetentni za ta odgovor, da ga daste. Predstavnika Vlade, če ne govori, ne potrebujemo na seji Državnega zbora. Verjetno ima druge pomembnejše aktivnosti, naloge v okviru svojih pristojnosti, kot da aktivno sedi na seji Državnega zbora in spremlja, kaj se dogaja. To razpravo okrog amandmaje imamo zato, da pač dobimo odgovore na tisto, kar predlagamo, če se kdo s tem ne strinja.

Še enkrat več; gospod Veber, predlagam, da naredite vse, da bomo dobili tukaj predstavnike oziroma ministra, če se da, če ga ni mogoče, pa koga drugega. Zdaj pa, vedno dobimo nekoga drugega. Vedno. Ministri pa imajo čas za vse prostočasno in druge aktivnosti v okviru raznih hobijev itn. Poglejte, mi imamo delo tukaj. Vlada tudi, takrat kadar imamo njihove točke dnevnega reda, tudi minister bi

moral biti tukaj, razen če nima neodložljivih stvari, ampak tega praviloma ni. Nedavno ste zagotovili, da boste storil vse, da bomo dobili tukaj kompetentne sogovornike. Pa tudi takrat, kadar eventualno se kompetentnega sogovornika, praviloma ministra po poslovniku, ne more zagotoviti, predlagam, da osebe, ki pridejo sem, odgovarjajo, komentirajo, pojasnjujejo. To se ne dogaja. Žal. Tudi danes se to ne dogaja. Imeli smo prej primer, ko je porabil tretjino časa za odgovore, zdaj pa še tega ne bo. Rad bi pojasnila, ki sem jih dal.

Kar zadeva pa te omejitve, predlagam, da se tega ne poslužujete, ker so tudi drugi mehanizmi za podaljšanje seje, ne samo z razpravo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da je na osnovi dokumenta Vlade, dopisa z dne 16. 10. 2013, kjer je naveden seznam, pregled sodelovanja predstavnikov Vlade Republike Slovenije na 18. redni seji Državnega zbora, da je v tem pregledu navedeno, da bo pri točki 4 Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, nujni postopek, poleg gospoda ministra mag. Dejana Židana sodelovala tudi mag. Andreja Jerina, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, ki jo lepo pozdravljam in ji dajem besedo, za katero je zaprosila.

MAG. ANDREJA JERINA: Hvala lepa, predsedujoča.

Vemo, da je na področju dimnikarstva kar nekaj težav, predvsem so te težave nastale v preteklem obdobju. Lahko povem, da je v letošnjem letu Vlada zelo intenzivno pristopila k temu, da bi težave na tem področju ustrezno reševala. Zato smo v vladno proceduro poslali že več kot deset postopkov s predlogom za odvzem koncesije tam, kje je bilo ugotovljeno, da so koncesije kršene in da prihaja do kršitev na terenu.

To, kar predlagate, da se koncesije ne podeli tistemu, ki ne izpolnjuje pogojev, je popolnoma jasno in te zadeve se ne dogajajo, da bi bile koncesije podeljene tistemu, za katerega je ugotovljeno, da krši pogoje, oziroma za tiste, za katere so postopki za odvzem koncesije tudi že sklenjeni. In če pravilno razumemo novi 91.a člen, je to tudi zapisano. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospa podpredsednica, končno, hvala za besedo.

Vseeno bi se vrnil nazaj k 72. členu. Vidim, da vam je smešno, kar me veseli. Prvič, amandma, ki smo ga predlagali, je življenjski. Življenjski je v tem smislu, da odvzame

koncesijo že na začetku nekega postopka. V medijih, pa tudi v judikatih sodišč lahko zasledimo celo vrsto tragičnih nesreč, ki so se zgodile na kuriščih, kjer so leta in leta bila ta kurišča napačno instalirana, bila so zastarela ali so imela pomanjkljivosti in je cela vrsta nekih koncesionarjev hodilo to pregledovat, pa niso opazili ničesar. Zadnji tak primer je, da je nekdo napeljal dobesedno kuhinjsko napo v odvodno dimno cev in se je otrok, mislim, da je bil mladoletnik, zastrupil z ogljikovim monoksidom. Mislim, da je ravno zdaj na višjem sodišču bil ta proces zaključen z neko odškodnino.

Poglejte, imamo celo vrsto ljudi, po drugi strani govorite, da delate, da je v vladni proceduri cela vrsta zakonov. Poglejte, čisto enostavno, ne rabite sploh izumljati tople vode. Zapeljite se v Bayern, pa boste videli rešitev, ki je optimalna, je kombinacija koncesij in licenčnin. Tisti, ki dokažejo to znanje – imajo uporabniki, državljanke in državljani, možnost izbire danes na trgu. Mi s tem amandmajem, ki ga zdaj predlagamo, samo nekako poskušamo, kolikor se pač da, to zakonodajo vsaj malo popraviti v tem smislu, da tisti, ki so že zdaj kršili, pa se je začel postopek, da se jim to licenco v trenutku odvzame, da lahko pristopi k tej koncesiji nekdo naslednji. To je bistvo vsega tega. To bi lahko naredili, ne pa, da se ti postopki vlečejo na sodiščih in potem se ne zgodi nič in ta še vedno opravlja tako koncesijo. To je prva zadeva.

Ne vem, zakaj ne spravimo skupaj nekega normalnega dimnikarskega zakona! Pravite, da rešujete državo, ne morete pa neke normalne dimnikarske zakonodaje spraviti skupaj. Poglejte si prakse čez mejo! Na koncu so točno v tem zakonu ljudje, tisti, ki so iz najnižjega družbenega reda, zato ker morajo uporabljati kurišča na trdo gorivo. Tisti, ki so privilegirani, ki imajo denar, imajo tako ali tako toplotne črpalke, vredne nekaj deset tisoč evrov, pa v tem zakonu niso zajeti. Torej tisti, ki se danes zavzimate za liberalizem, tisti, ki ste predstavniki upokoјencev, kjer se ravno v tem trenutku cela vrsta upokoјencev ne more greti, se priklapljuje spet na trda goriva, na drva, tisti so tu notri. In če pride v nekem kraju, na primer v Rušah, Lenartu, do nekoga, ki je kršil to, se mu odvzame in pride naslednji koncesionar. To je tudi nek pritisk, da opravljajo kvalitetno svoje storitve, ne da se vlečejo postopki na sodiščih cela leta, ampak se mu koncesijo v trenutku vzame, ko je že sum, da je slabo opravljal in prekršil. To je tisto, kar je normalno. V tem trenutku bi lahko tudi zakon pripravili. Kombinacije licenčnin in koncesij bi morale biti, v neki kombinaciji, ki kot jo pozna Nemčija. To pomeni večjo možnost izbire in tudi primerljive cene. Seveda pa bi morali, kot taki kot sedaj zakonodaja govori, upoštevati in voditi kompletne evidenco uporabnikov, kjer bi pa država nadzorovala to evidenco uporabnikov. Čisto enostavna zadeva! Ne bi rabili zdaj tople vode odkrivati! Ure izgubljam, dneve in tedne z

nekimi delnimi dimnikarskimi rešitvami. Pa ljudje božji, mi smo imeli – demonopolizacija te države se mora zgoditi tu na tem področju. Tudi se mora imeti večjo možnost izbire in take zakonske rešitve bi lahko čisto enostavno pripravili. Ne, da se zdaj tukaj prepiramo, ali je en amandma boljši ali je drugi amandma boljši. Zdi se mi, da to ni na mestu. Tukaj izgubljam čas, ki je potreben za tiste zakone, ki so bolj potrebni, čeprav tudi za tega mislim, da je potreben. Predvsem je potreben zato, ker dela krivico tistim iz najbolj ranljivih skupin, ker ravno tisti sebe in svoje družine grejejo preko kurilnih naprav, ki so na trdo gorivo in ki morajo biti letno pregledane. Glejte, ne vem, zakaj te neke zdravorazumske rešitve nismo že zdaj vpeljali. Ne vem, zakaj tukaj izgubljam mesece in mesece. Ne vem, kakšne strokovnjake potrebujemo. Res ne razumem.

Zato nekako apeliram, da podprete vsaj ta amandma k 72. členu, ki jasno govori, da lahko koncesijo v trenutku zgubi nekdo, ki je to kršil, ne pa, da mi čakamo, je ali ni, ali se bo pritožil ali se ne bo pritožil. Takoj se podeli naslednjemu, ki pa seveda izpolnjuje tudi tehnične pogoje.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o obeh amandmajih.

Najprej odločamo o prvem amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 72. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 46.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na odločanje o drugem amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 72. členu.

Glasujemo. Navzočih je poslank 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z odločanjem o amandmajih. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev v drugi obravnavi predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo.

Želite obrazložiti v imenu poslanske skupine?

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar v imenu Poslanske skupine SDS.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlaganega zakona o varstvu okolja ne bomo podprli. Kajti, zakon ne

sledi poenostavitvi postopkov, ne zmanjšuje birokracije in ne rešuje, jaz bi rekel, najbolj akutno problematiko dimnikarstva v naši državi. Ravno nasprotno! V zakonu se ustanavlja in išče podlaga za svetovalna telesa ministru, kljub temu da vemo, da minister tako in tako ima to pristojnost in si lahko ustanovi posvetovalno telo s strani stroke, s strani nevladnih organizacij in ostalih institucij. Potem zakon izključuje uporabo Zakona o graditvi objektov na področju molka organa in s tem daje znak izdajatelju okoljevarstvenega soglasja, da je končni rok izdaje s tem nedorečen. Kot zadnje pa, rekel bi, najbolj pereče: nič se ni uredilo na področju dimnikarstva. S tem predlogom, bi rekel, od obljube včeraj smo danes samo dobili rok, ampak to ni prehodni rok, kajti ne vemo, na kaj naj tako izvajalci, tako uporabniki prehajamo ti dve leti. To se pravi, stvar je povsem v zraku in ne rešuje obstoječe problematike dimnikarstva v Sloveniji.

Vsled tega si lahko le želimo, da ne bo več toliko nepravilnost, da ne bo tožb in da ne bo državni proračun zopet plačeval sredstva iz proračuna in s tem tudi poslabševal finančno stanje v naši državi. Skratka, zakon ni dober, ne izboljšuje stanja in vsled tega ga Slovenska demokratska stranka ne bo podprla.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za je glasovalo 47, proti pa 24.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Zaključujem tudi 18. sejo Državnega zbora in vas lepo pozdravljam. Lahko noč.

Seja se je končala 29. oktobra 2013 ob 21.10.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, BORUT	163, 224
ANDREJ, MAG. VIZJAK	51

B

BABIČ, MAG. BOJAN	181
BEVK, SAMO	45, 47, 158, 181, 183
BIKAR, ALENKA	234
BOGOVIČ, FRANC	84, 88, 112, 204, 206, 250, 265, 268, 292
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	110, 174
BOSNIĆ, DRAGAN	126, 160, 290
BRANISELJ, RIHARD	108, 184, 189
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	21, 23, 24, 25, 26
BRECELJ, TINA	140, 161, 185, 190
BREZNIK, FRANC	38, 198, 245, 294, 303
BRULC, MIRKO	167, 174, 188, 193, 210, 276, 285, 291, 299
BRUNSKOLE, RENATA	107

Č

ČEHOVIN, JERKO	99, 119, 196, 294
ČOKL, BRIGITA	122
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA	123, 176, 179, 196, 218, 230, 232, 238, 245, 246
ČUŠ, ANDREJ	61, 62, 63, 126, 208, 229, 233, 237, 241, 242, 300

D

DIMIC, IVA	63, 122, 145
------------------	--------------

F

FRANGEŽ, MATEVŽ	82, 83, 87, 94, 102, 103, 249, 258
-----------------------	------------------------------------

G

GANTAR, TOMAŽ	40, 41, 44, 45, 46, 47, 215, 228, 229, 236
GOLUBOVIČ, BRANE	116, 260, 267, 291
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	130, 146, 192
GORENAK, DR. VINKO	56, 57, 155, 173, 198, 202, 211, 212, 213, 236
GRILC, DR. UROŠ	29, 30
GRILL, IVAN	39, 86, 228, 240
GRIMS, MAG. BRANKO	185, 191

H

HAN, MATJAŽ	65, 67, 79, 239, 241, 300
HERCEGOVAC, MAG. LEJLA	147, 171, 224, 227, 229, 234, 246
HOČEVAR, MAG. KATARINA	25, 26, 67, 68, 96, 175, 283, 290
HORVAT, JOŽEF	48, 50, 81, 86, 90, 117, 118, 199, 202, 203, 225, 226, 233, 243
HROVAT, ROBERT	26, 28
HRŠAK, IVAN	39, 124, 220

I

IRGL, EVA	139, 148, 193
-----------------	---------------

J

JAZBEC, DARKO	123, 216, 226, 231, 235, 243, 244
JELUŠIČ, DR. LJUBICA	159

JENKO, MAG. JANA	278
JERAJ, ALENKA	64, 65, 199, 207, 215, 217, 223, 224, 226, 228, 229
JEREB, SAMO	211
JERIČ, ALJOŠA	82, 100, 192, 268
JERINA, MAG. ANDREJA	274, 282, 283, 291, 303
JEROVŠEK, JOŽEF	59, 60, 61, 103, 164, 174, 188, 196, 202, 257, 258, 263, 266, 293
JURŠA, FRANC	170, 244, 287

K

KAVTIČNIK, JOŽEF	125, 131, 135, 175, 200, 205, 209
KLASINC, JANJA	154, 158
KOCIPER, MAŠA	104, 107, 187, 201, 294
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	27, 28, 35, 36, 60, 61
KOTNIK POROPAT, MARJANA	97, 144, 173, 178, 182, 186, 194
KRIVEC, DANIJEL	42, 43, 76, 180, 183
KURNJEK, BRANKO	127, 133, 142, 175, 177, 276, 286, 298

L

LAH, ZVONKO	38, 246, 275, 281, 287, 299
LEVANIČ, DEJAN	167
LISEC, TOMAŽ	31, 32, 117, 231, 232, 235, 244, 280, 283, 285, 290, 296, 297, 298, 301

M

MATE, DRAGUTIN	40, 41, 42, 73, 74, 75
MEH, SREČKO	166, 173, 213
MÖDERNDORFER, JANI	272, 274, 302
MOLAN, MIHA	78, 79

N

NAPAST, JANJA	161
NOVAK, LJUDMILA	33, 34, 106, 129, 134, 152, 178, 182, 187, 191, 221, 272, 274, 278
NUSSDORFER, VLASTA	136, 171

O

OMERZEL, SAMO	31, 32, 37, 43, 47, 48, 54, 55, 66, 67, 74, 75, 76
OPEC, JASMINA	190, 194, 219, 222, 230, 242, 243
OSTERMAN, ALEKSANDRA	108, 256

P

PAVLIČ, ALENKA	175, 183, 253, 258
PAVLIŠIČ, MARKO	55, 77, 80, 84, 96, 250, 262
PIKALO, DR. JERNEJ	35, 36, 46, 47, 64, 65, 68, 124, 130
PLEVČAK, MARIJA	81, 85, 89, 129, 134, 251
PLIČANIČ, DR. SENKO	49, 50, 58, 59
POGAČNIK, MAG. MARKO	47, 48, 269, 293
POJBIČ, MARIJAN	198, 244, 300
POTOČNIK, ALOJZIJ	91, 253
POTRATA, MAG. MAJDA	34, 35, 76, 120, 127, 132, 140, 171, 174, 176, 198, 208, 235, 237
PRESEČNIK, JAKOB	22, 23, 69, 70, 177, 200
PREVC, MIHAEL	54, 55, 128, 133
PUČNIK, MATEJA	132
PUKŠIČ, FRANC	40, 42, 101, 121, 122, 143, 205

R

RAMŠAK, SONJA	58, 59, 119, 176, 197, 206, 213, 295
RIBIČ, JANEZ	29, 30, 80, 97, 124, 170, 182, 197, 277

S

SIMČIČ, IVAN	163, 240
SMODIŠ, BRANKO	163
STARMAN, BOJAN	248
STEPIŠNIK, MAG. STANKO	33, 34, 73, 77

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	45, 92, 112, 199, 248, 270, 272, 292, 295
-----------------------------------	---

T

TANKO, JOŽE	18, 20, 110, 200, 202, 237, 238, 240, 295, 297, 301, 302
TAVČAR, IRENA	123, 179
TISEL, MAG. ŠTEFAN	44, 45
TOMC, ROMANA	20, 21, 22, 71, 72, 82, 195, 197
TONIN, MAG. MATEJ	24, 25, 98, 201, 202, 252, 261, 292, 296

V

VALENČIČ, KRISTINA	121, 123, 184, 219, 225, 232, 234
VELIKONJA, JOŽE	279
VIRANT, DR. GREGOR	51, 52, 56, 57, 61, 63, 69, 70, 71, 72
VIZJAK, MAG. ANDREJ	52, 53, 197, 204, 205, 254, 260, 263, 273, 293
VOGRIN, IVAN	65, 72, 116, 222, 245, 256, 289, 293
VRANIČAR, MATEJA	79, 83, 88, 114, 247, 263, 271

Z

ZANOŠKAR, MATJAŽ	109
-------------------------------	-----

Ž

ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	169, 178, 196, 205, 227
ŽNIDAR, LJUBO	36, 37, 246, 279, 282, 283, 287, 289, 299, 300, 304

LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DL – Poslanska skupina Državljska lista**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- NeP – Nepovezani poslanec**